ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းတရုတ်
စကားပေါင်းသည်
အကြောင်းကိုရှာတတ်
တစ်နေ့အားရိုးကြောင်းကျင့်ဝတ် ကတော

ဘင်္ဂေါဒိုကာ

(ဗုဒ္ဓဘာသာတော်)

ကျောက်ဆိုးရွာ ကျောင်းတိုက်ကြီး

ကျောက်ဆိုးရွာ ကျောင်းတိုက်ကြီး

၂၇၅၇

ဘုရားတော်ရှင်ကြီး
ကေကနိပါတသုတ်
အဋ္ဌမဝဂ္ဂနှာဘုတာ
ဘဒ္ဒန္တသာရိပုတ္တာဌေရေန ကတာ

သာဂရတ္တမဗြဟ္မသာ နာမ

ဘုရားတော်ရှင်ကြီး

(ပဌမော ဘာဂေါ)

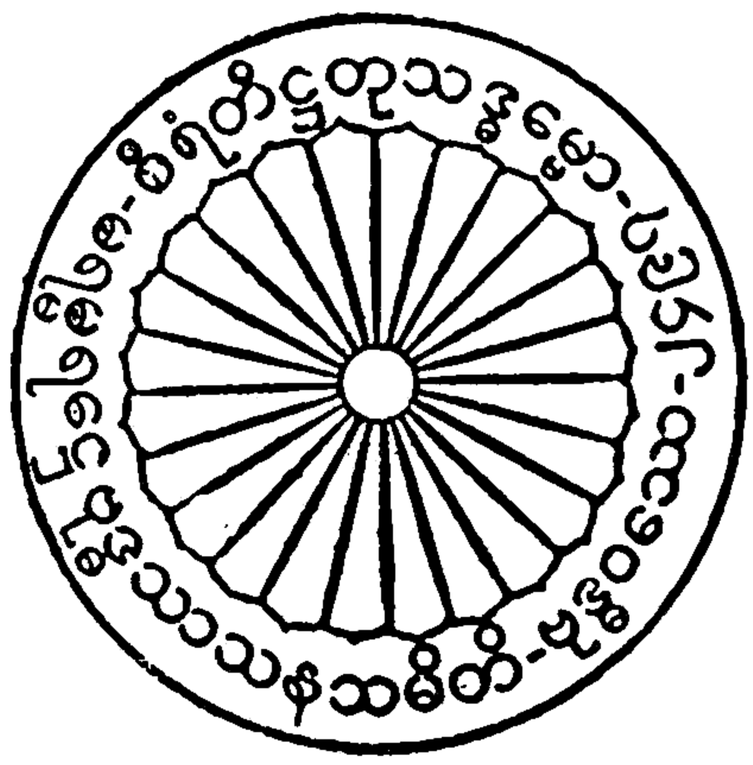

မရမ္မရင်္ဂေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏာယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါဒိတာ

ဗုဒ္ဓဝေါ ၂၅၀၅ ခုနှစ်ဝေါ ၁၃ ၂၃ ခေါက်ဝေါ

နိဒါနကထာ

သိရိမတာ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-လောကပတ္ထဒ္ဓမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဓဟဒယေန သဗ္ဗညု အပ္ပဋိဟတ-သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဥာဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဝသေန ဝိဘတ္တော သုတိသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ ပမာဏံ၊ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဣတရေ ဥပဓာရေန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဧတံ **အဂ်ိတ္ထရဒ္ဓကထာယံ**—

"သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမ္ဝိ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကော၊ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ ယထာ။

သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဋ္ဌိတော ဓီရော၊ ယောဂက္ခေမာ နိ ဓံသတိ"တိ။

တေနေဝ စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမာ ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ဂီတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတ္တာ ဗုဒ္ဓသာသနံ သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-ကာရာနမနုဗလပ္ပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတ္တာဟာဓိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ **ပဌမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ **ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ၊ တဒါ စ ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စတ္တိံသတိမေ ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဋလိ-ပုတ္တေ **တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ သကလလောကပတ္ထဒ္ဓယသသ ဓမ္မာ-သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

သမ္မာသမ္ဗုद္ဓပရိနိဗ္ဗုတိတော ပန စတုန္နံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လက်ာဒီပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောကလေဏော **စတုတ္ထိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ပဋ္ဌာယ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မရက္ခိတဏ္ဍေရပ္ပမုခေဟိ၊ ယာ လောကေ "ပေါဏ္ဍကာရောပနသင်္ဂီတိ" တိ ပါကဋာ။

ဗုဒ္ဓဝေယ ပန စတုဿတာဓိကဒ္ဝိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ဝစ္ဆရေ သမ္ဗုဒ္ဓေ ဇုမသ္မိမ္ပိ မရမ္မရဋ္ဌေ **မင်းတုန်း**နာမသေ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး ဇုတိပါကဋေ ရတနာပုဏ္ဏကရေ **ပဋ္ဌမ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ စတုဿတာဓိကဒ္ဝိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒကွိဏာရာမဝါသိတိပိဋကဓရဘဒန္တဇာဝကရတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ တသေဝ ရညော အနုဝေသသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ "သေလကွရာရောပနသင်္ဂီတိ" တိ ဝုစ္စတိ။

ဇုတ္ထံ သုဒံ ဗုဒ္ဓသ ဘဂဝတော သာသနံ ဇုဒ္ဓဠေဝ ဟောတိ ဖိတဠ္ဠ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္မရာယ စေဝ မုဒ္ဓဏပရမ္မရာယ စ အနေကဘေဒံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ နာ သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တုံ "ပဌမဒုတိယတတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ"န္တိ၊ အညဒတ္ထု ပနာဝုနိကပေါဏ္ဍကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဠာတခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌပါဋ္ဌေဟိ မလိနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယပေါဏ္ဍကေသု အညမညံ သံသန္ဒိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဋ္ဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနသ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမာ မဟာထေရာ သသတ္ထန္တရပိဋကတ္ထယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္တာယေဝ တေ ခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌပါဋ္ဌေ ဒိသ္မာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

"အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနသ တသ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ သုပရိသုဒ္ဓံ နိမ္မလမေဝသ၊ ဣမေသု ပန ပါဝစနပေါဏ္ဍကေသု အညမညံ ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဋ္ဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိသ်ံသယံ ခေါ အယမေဝ မူလပါဋ္ဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော၊ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဋ္ဌောယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာဝုနိကပါဝစနပေါဏ္ဍကေသု ကိသ္မိဉ္စိ ကိသ္မိဉ္စိ ဌာနေ။

ကာမဠ္ဠေတေဒါနိ နု တာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ ပဋိသေဝေယ္ယုံ၊ တေရဟိ ပန အသောဓိယမာနာ တေ ဂန္ဓန္တေ ဂန္ဓန္တေ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဘဝေယျုံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ တေ သောဓေတုံ အသမတ္ထာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဋိယာ အတ္ထံ နဿမ္ဘာ ဇာနေယျုံ၊ ဝေမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တေယျုံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ **အဂ်ိတ္ဌရနိကာယေ**—

'ဒ္ဝေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ကတမေ ဒ္ဝေ၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗ္ယဉ္ဇနံ အတ္ထော စ ဒုန္နီတော၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တသ ဘိက္ခဝေ ပဒဗ္ယဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ'တိ။

ယံနူန မယံ တေ သောဓေတ္မာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဗ္ဘာပေယျာမ၊ တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန န သုကရံ သမ္မာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇူနမနုဂ္ဂဟေနာ''တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဋာ သာဓုဇနပရိမ္ဗရာယ၊ သုတာ စ **ဦးနုနာမ-**ဓေယ္ယဂ္ဂမဟာမစ္စပ္ပမုခေဟိ မရမ္မရဋ္ဌိသရေဟိ၊ သုတ္ဘာန တေ ဇဝံ သမစိန္တေသုံ သမ္မန္ဓယိ'သု စ "နု ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနုဂ္ဂဟိတသ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရကံ ပဿမာနာယေဝ အဗ္ဗုပေက္ခိတ္ဘာ အပ္ပေါ်ဿုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ သာသနောပကာရုပါယေ သမ္ဘာဒေတ္ဘာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-ပေါ်ထုကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါ ဌေ သံသောဓေတု-ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဗ္ဗာသယံ ပရိပူရေတ္ဘာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏ္ဟေယျာ-မာ''တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ နု သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ မဟာဇနဋ္ဌနဿ ဥဿာဟတောပဒေသေန၊ မဟာဇနပ္ပတိနိမိဘူတာ ဟိ ဇေရဟိ မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္ဓာဂ၊ရသမိတိယံ မဟာဇနပ္ပတि-နိမိဘူတာနံ မတိသဒ္ဓိ၊ဝါနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ သန္ဓာဂ၊ရသမိတိယံ ဇကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတ္ဘာ **ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ** နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာဝတိ ဟောတိ သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါဓိဓာရိ **ဆာဦးသွင်**ဌယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-သဘာဝတိ ပန သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါဓိဓာရိယေဝ **ဦးသိမ်းမောင်**ဌယော ပဓာနဋ္ဌဝိနိစ္ဆယမန္တိရမ္ဘိ မဟာကုဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္မဝိဓာယကော ပန

ဟိတဝရော သတိုးမဟာသရေစည်သူပါဒိကော **ဦးချန်ထွန်း**၇ယော ပဓာနဋ္ဌ-ဝိနိစ္ဆယမန္ဒိရမှိ မဟာကွဒသော၊ ဘဏ္ဍာပြုဒကော ပန ရဇ္ဇသရာနံ ပတိနိမိ-ဘူတော **ဦးဝင်း** နာမဓေယ္ယော သာသနဇ္ဇာနိကမဟာမတ္တော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ "ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ"တိ မရမ္မရဋ္ဌ-ဘိပါကဋဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-ပဏ္ဏာသမဟာထေရေ ဒီဃဒဿိနော နိမန္တိယ ဧဝမာရောစေသုံ "အယံ ဘန္တေ အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဇ္ဇသရာနံ ဓမ္မပ္ပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတ္တာ သာသနံ ပဂ္ဂဏှိတုံ ယုဇ္ဇေယ္ယ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယ္ယုံ၊ ဝိသတ္ထာဝ ဘန္တေ ကရောန္တု၊ မယံ တတ္ထ ကာယဒုက္ခပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ"တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ "ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ"တိ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ ဧဝံ ပတိဝေဒေသုံ "ကတ္တမ္ဘာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ နု ကတ္တမ္ဘာ၊ တသ္မာ မယံ ဒါနိ ပိဋကပေါတ္ထကာနိ ပဠမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-နေတ္တာ တာနိယေဝ သရိတုံ ကတ္တာ ပါဠိသံသောဓနပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊ ယာယ အာဝုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္မရာပရိဝတ္တနဝသေန သဠာတာ ပမာဒ-လေခပါဠာ စ နိရာကရိယိသန္တိ၊ ဝိသောဓိတဠ္ဆ သုပရိသုဒ္ဓံ ပါဝစနမ္ဘုလံ လဘိတ္တာ တံ မုဒ္ဓါပေတ္တာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာဓိယိဿတိ၊သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတ္တာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန ပဂ္ဂဏှိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဠ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ **ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ** နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဠ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတမ္ဘာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ"တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ ဆန္ဒဠ ရုစိဠ သမာဒါယ ဩဝါဒဠ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ ထေရာနံ စေဝ အတ္တနော စ ကတ္တမ္ဘကိစ္စာနံ ပရိနိဋ္ဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတ္တာ "အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုသဋ္ဌိဝါဿိကာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသဟဿာနမုပရိ

အဌနဝုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဏ္ဍိတေ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပဘုဝဿေ ဝေသာခ-ပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဗ္ဗာပေတဗ္ဗာ"တိ သဒ္ဓိတိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဌာယ စ တေ ပုနပ္ပုနံ သန္ဓိပတိတ္ဝာ သမ္မန္တယိတ္ဝာ သဒ္ဓိတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဋာ ဟောန္တိ၊ "မဟန်ံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနိယ"န္တိ မန္ဒာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္ဒိရာနိ၊ တတ္ထ သဒ္ဓိတိ ကုရုမာနသ ဘိက္ခုသံဃသ သုခေ သန္ဓိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဓိပါတဌာနဘူတံ မဟန်ံ သဒ္ဓိတိမန္ဒိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇ-ဓာနိယံ **သိရိမင်္ဂလ**တ္ထလေ **ကမ္ဗာအေး**(လောကသာမ)နာမကသ စေတိယသ အာသန္နေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဇ္ဇဋကာယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တမ္ပေတံ ဧကသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဇုဋ္ဌိယာ မညေ နိမ္မိတံ၊ တဿ ဗဟိ ဌတ္ဝာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတ္ဝာ ဩလောကယတံ ပန ဩလောကိတော-လောကိတဌာနတော ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ရမဏီယံ အတိတ္တိကရမေဝ ဟုတ္ဝာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အမုတေယျာနံ သဒ္ဓိတိကာရ-ဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပ္ပဟောနကာ စတ္တာရော ဇဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါ စေဝ ဇဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသိမာပါသာဒါ-ဒယော စ မုဒ္ဓဏယန္တသာလာ စ တတ္ထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ "သဒ္ဓိတိကိစ္စံ နာမ ထေရာမေယ္ယုံ၊ ထေရာနံ ဩဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ နု ဝိနာ တေန၊ တသ္မာ ဘိက္ခုသံဃသ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ သဒ္ဓိတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္တ ဩဝါဒဒါယကသံဃသဘာဝယဝိ"တိ မရမ္ဗရဋ္ဌဝဇုပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါဒိဝါရိနော စ ရဋ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္ဗတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဝရသမ္ဗတေ စ အညေ စာဘိပါကဋဂုဏဘာဝနိယာဒိဂုဏဂဏ-သမဂ္ဂိနောတိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတ္ဝာ "ဆဋ္ဌသဒ္ဓိတိ-ဩဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ" နာမေကံ ပဝေနမဟာသံဃသဘံ ပတိဋ္ဌာ-ပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္ဗုဒ္ဓဝစနရတနာဂကရပါရဂေ ဝိဝိဓ-သတ္ထန္တရဂဟနာသင်္ခစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဋ္ဌဝိသတိမတ္တေ သမုစ္စိနိတ္ဝာ "ဆဋ္ဌသဒ္ဓိတိဝုရန္ဓရသဘာ"တိ စ သမ္မန္ဒိတ္ဝာ တသ္မာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာ-တေသုံ သဗ္ဗာနိ သဒ္ဓိတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သဒ္ဓိတိဝုရန္ဓရ-သဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္ဗရဋ္ဌေ **ညောင်ရမ်းဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋံ "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော"ပါမိနာ စေဝ "အဘိဝေမဟာရဋ္ဌဂုရု"ပါမိနာ စာတိ

ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါဓိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသိတိဝဿိကံ ဥပသမ္မဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ "ဘဒန္တရေဝတံ" နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိ ကတ္တာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္တေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ-ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတ္တာ အဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဋိ-ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္မဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတ္တာ ဝိသောဓနပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတ္တာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ-မကံသု ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝံ သင်္ဂီတိမာရောပိတသေ ပန တေပိဋကသေ ဗုဒ္ဓဝစနသေ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ-ဘူတာ ယာ စ အဋ္ဌကထာယော သံဝိဇ္ဇန္တိ ယာ စ တာသံ အတ္ထပ္ပကာသနဝသေန ပဝတ္တာ ဋီကာယော သံဝိဇ္ဇန္တိ မနောရမာယ တန္တိနယာနုဗ္ဗဝိကာယ ဘာသာယ **အာစရိယာနန္ဒ အာစရိယဓမ္မပါလာ**ဒိဟိ ထေရဝရေဟိ ကတာ။

တာသမ္ပိ အဋ္ဌကထာဋီကာနံ သဒေသိယမူလေဟိ စေဝ ဝိဒေသိယမူလေဟိ စ သံသန္ဒိတ္တာ တေပိဋကသေ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝစနသေ ဝိသောဓနပဋိဝိသောဓနဝသေန မဟာထေရာ ပါဝစနဒဿိနော သံဝဏ္ဏနာကောဝိဒါ ပါဋ္ဌသောဓနမကံသု။

ဣစ္ဆေဝမဋ္ဌကထာဋီကာယော ပမာဒဓလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌပါဋ္ဌာနံ နိရာကရ-ဏဝသေန ဝိသောဓိတာ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာ စ ဟုတ္တာ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏ-ယန္တာလယေ သမ္ပိတာ သုဋ္ဌု မုဒ္ဒါပဏာယ။

မုဒ္ဒါပဏကာလေ စ ဝိဋကတ္တယမုဒ္ဒါပဏေ ဝိယ မဟာထေရဝရာ မူလ-သောဓေယျပတ္တပါဋ္ဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလ-ပေါတ္ထကေန စေဝ အညေဟိ သဒေသ ဒေသန္တရိကအဋ္ဌကထာဋီကာပေါတ္ထ-ကေဟိ စ ဝိဝိဓဗျာကရဏာဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပုနံ သံသန္ဒေတ္တာ သုဝိသဒ-ပရိဗျတ္တ ကတ္တာဝါရ ဝါကျဗ္ဗေဒ သင်္ကေတတတ္ထ သမ္ပာပေတ္တာ မဟတာ ပရိဿ-မေန ဩသာနသောဓနမကံသု။

ဧဝမေတာသမ္ပိ စ သုဝိသောဓိတာနံ အဋ္ဌကထာဋီကာနံ သင်္ဂီတိဘာရ-နိတ္ထာရကာ မဟာထေရာ နိဒါလမရမ္မရဋ္ဌေ **မစိုးရိမ်ဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋ်ံ "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော"ပါမိနာ စေဝ "အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု"ပါမိနာ စာတိ ဒွိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါဓိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ ဆသတ္တတိဝဿိကံ ဥပသမ္မဒါယ ဆပ္ပညာသဝဿံ "ဘဒန္တသုရိယာဘိဝံသံ" နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိ ကတ္တာ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိကာရကပရိယာပန္နေဟိ ထေရာနုထေရေဟိ

သင်္ဂမ္မ ပဋ္ဌနတ္ထာယ သမာရဘိ"သု ယထာ တံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိဓမ္မသင်္ဂါယနာ-ကာလေ။

ဧဝမေတာသံ အဋ္ဌကထာဋ္ဌကာနံ သံသောဓန-မုဒ္ဒါပဏ္ဏ-သမ္ပဋ္ဌနေသု ကရိယ-မာနေသု ရဋ္ဌိသရဂဏ္ဍော အဂ္ဂမဟာမစ္စော **ဦးနု** နာမဓေယ္ယော မဟာသယော စေဝ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယံ သမ္ပတိ ဘဏ္ဍာ-ဂါရိကော ရဋ္ဌိသရာနံ ပတိနိမိ-ဘူတော **ဦးဘစော** နာမဓေယ္ယော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္တော စာတိ ဣမေပိ တံကိစ္စသမ္ပာဒနာယ ပါဋ္ဌိသင်္ဂီတိကာလေ ဝိယ မဟုဿာဟေန ဗျာဝဋာ ဟောန္တိ။

ဣစ္စေဝမေတာပိ အဋ္ဌကထာဋ္ဌကာယော ထေရဝါဒိနေကာယိကဝိဗုဓပ္ပမုခါနံ သတ္ထာဂမရတနာလယသာရဂါဟိနံ ဝေယျာကရဏကေသရိနံ အစ္ဆန္ဒနိမ္မလ-ဉာဏဝါရိနာ ပရိဓောဝိတာ သင်္ဂမ္မ စ ပဋ္ဌိတာ၊ တာ ဝိဗုဓပ္ပဝရေကဂေါစရာ ဝိမုတ္တိရသဿာဒဒါယိနိယော ပိဋကတ္တယသတ္ထုံ ပရိဗုတ္တံ ပကာသေန္တိယော စိရံ ဝိလသန္တိယော လောကတ္ထသိဒ္ဓိ"ံ သာဓယန္တိ။တိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁။ မူလကံ ဗရိယတ္ထိ"ဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္ထိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဌိတိ။

၂။ တသ္မာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။

၃။ **ပဋ္ဌမံ** ဓမ္မသင်္ဂီတိ"ံ၊ **အဇာတသတ္တု**ရာဇိနော။
အနုဋ္ဌဟေန ကတ္တာန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၄။ **ဒုတိယံ** တု တထာ ကတ္တာ၊ **ကာလာသောကဿ** ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၅။ **တတိယံ**ပိ စ ကတ္တာန၊ **ဓမ္မာသောကဿ** ရာဇိနော။
အနုဋ္ဌဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယုံ။

၆။ **စတုတ္ထိ"ံ** ပန လက်ာယံ၊ **ဝဋ္ဋဂါမဏိ**ရာဇိနော။
ကာလမ္ဘိ ပေါတ္ထကာရုဠ်ဠ်၊ ကတ္တာန ပါလယုံ တထာ။

၇။ ဣမသ္မိ"ံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ **မင်းတုန်း**နာမ နရာဓိပံ။
ရဇ္ဇံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္တယမာမကံ။

၈။ သန္ဓိသာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဗ္ဗမိ ဓမ္မသဏိတိ၊ ကရောန္တာ သာသနဋ္ဌိတိ။

၉။ ပဏ္ဍယန္တာ လိခါပေတ္ဝာ၊ သိလာပဋ္ဌေသု ပေဋကံ။
ဝါယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇိဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။

၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိသန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္မရာယ လေခါယ၊ သဠ္ဠာတာ မုဋ္ဌကေန စ။

၁၂။ ဒိသ္မာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္တာဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနေဝံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိံသု စ။

၁၃။ "ကတ္ဝာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံနူန ဓမ္မသဏိတိ၊ ကရေယျာမ မယံ" ဣတိ။

၁၄။ ဧတမတ္ထံ သုဏိတ္ဝာန၊ **ဋီးနု** နာမ မဟာသယော။
မရမ္မဝိသယေ **အဂ္ဂ- မဟာမစ္စ**ဝုရန္ဓရော။

၁၅။ "သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္ပာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
သဏိတိယဠ္ဆ ထေရာနံ၊ သမ္ပ||ရေန္တာ မနောရထံ။

၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ သမ္ပုဒ္ဓ- သာသနံ" ဣတိ စိန္တိယ။

၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သဂ်မေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတ္ဝာန၊ **ဗုဒ္ဓသာသန**သဂ်မံ။

၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္ဒံ ဣဓ နိဝါသိနံ။
အညေသု သီဟဠာဒီသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။

၁၉။ ကာရေတ္ဝာ ဓမ္မသဏိတိံ၊ သောဓေတ္ဝာ သတ္ထုသာသနံ။
သဒ္ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ကရုံ ဒဠ္ဠပရက္ကမံ။

၂၀။ **သီရီမဂ်လ**ဝိဟာရေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယသာဝိဒ္ဒူရမ္မိ၊ **ကမ္ဘာဒေး** ဣတိသညိနော။

၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတ္ဝာ၊ မဟာသဏိတိမန္ဒိရံ။
အာဝါသာဒိဠ္ဆ ဘိက္ခူနံ၊ ကာရေသိ မုဋ္ဌကာလယံ။

၂၂။ ဂန္ဓသံသောဓနံ ဓမ္မ- သဂ္ဂိတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။

၂၃။ မုဒ္ဓါပေန္တေ စ ပသိတ္ဝာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဏ္ဍိဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္ထံ သုပါပိတံ။

၂၄။ ကတ္ဝာ သုဝိသဒံ ဗုဒ္ဓ-ဘာသိတံ ပိဋကတ္တယံ။
ယထာ မုဒ္ဓါပိတံ အာသိ၊ သာသနတ္ထံ မဟေသိနော။

၂၅။ တထာ အဋ္ဌကထာယော စ၊ ဋီကာယော စ မဟာရဟာ။
သုဋ္ဌု မုဒ္ဓါပိတာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာတိ။

၂၅၀၅-ဗုဒ္ဓဝေဿ

အဂ္ဂီညရဒီကာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
ဂန္ဓာရမ္ဘကထာ	....	....	၁
ဂန္ဓာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၃
၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂
နေတ္တိနယဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၂
၂-နိဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၂
၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၈
၄-အဒန္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၀
၅-ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၀
၆-အစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၀
၇-ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၂
၈-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၆
၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၁၇
၁၃-ဧကပုဂ္ဂလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၀

၁၄-စတဝဂ္ဂဝဏ္ဏ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

တေဒဂ္ဂပဒဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၂
အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရဝတ္ထု	....	....	၁၄၈
သာရိပုတ္တ-မောဂ္ဂလာနတ္ထေရဝတ္ထု	....	....	၁၄၉
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု	....	....	၁၅၀
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဝတ္ထု	....	....	၁၅၅
ဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု	....	....	၁၅၆

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၅၆
ဝိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၅၆
မန္တာဏိပုတ္တ-ပုဏ္ဏတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၅၇
မဟာကစ္စာနတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၅၈

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

စူဠပန္ထကတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၅၉
သုဘူတိတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၂
ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၂
ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၃
သောဏကောဋိဝိသတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၃
သောဏကုဋိကဏ္ဏတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၄
သီဝလိတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၇
ဝဏ္ဏလိတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၈

၃-တတိယဝဂ္ဂ

ရာဟုလ-ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၆၉
ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၇၅
ဝင်္ဂီသတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၇၆
ဥပသေနဝင်္ဂန္တပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၇၇
ဒဗ္ဗတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၇၇
ဗိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၇၉
ဗာဟိယဒါရုစီရိယတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၈၀
ကုမာရကဿပတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၈၂
မဟာကောဋ္ဌိကတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၈၂

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၈၃
ဥရုဝေလကဿပတ္ထေရဝတ္ထု၊	....	....	၁၈၃

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
ကာဠဒေဝိယိဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၄
ဗာကုလဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၄
သောဘိတဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၅
ဥပါလိဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၅
နန္ဒကဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၆
နန္ဒဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၆
မဟာကပ္ပိနဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၀
သာဂတဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၉
ရာဓဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၀၉
မောဃရာဇဏ္ဍေရဝတ္ထု	....	....	၁၉၀
၅-ပဋ္ဌမဝဂ္ဂ			
မဟာပဇာပတိဂေါတမီထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၂
ခေမာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၃
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၄
ပဋာစာရာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၄
ဓမ္မဒိန္နာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၄
နန္ဒာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၇
သောဏာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၇
ဗကုလာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၈
ကုဏ္ဍလကေသာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၈
ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရီ-ဘဒ္ဒါကစ္စာနာထေရီဝတ္ထု		....	၁၉၉
ကိသာဂေါတမီထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၉
သိင်္ဂါလကမာတာထေရီဝတ္ထု	....	....	၁၉၉
၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ			
တပုဿ-ဘလ္လိကဝတ္ထု	....	....	၂၀၀
အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိဝတ္ထု	....	....	၂၀၀
စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု	....	....	၂၀၀

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
ဟတ္ထကအာဠဝကဝတ္ထု	....	....	၂၀၃
မဟာနာမသက္ကဝတ္ထု	....	....	၂၀၆
ဥဂ္ဂဟပတ္ပါဒိဝတ္ထု	....	....	၂၀၇
နကုလပိတုဟပတိဝတ္ထု	....	....	၂၀၇

၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

သုဇာတာဝတ္ထု	....	....	၂၀၇
ဝိသာခါဝတ္ထု	....	....	၂၀၇
ခုဇ္ဇုတ္တရာ-သာမာဝတီဝတ္ထု	....	....	၂၀၈
ဥတ္တရာနန္ဒမာတာဝတ္ထု	....	....	၂၀၈
သုပ္ပဝါသာဝတ္ထု	....	....	၂၀၉
သုပ္ပိယာဝတ္ထု	....	....	၂၀၉
ကာတိယာနီဝတ္ထု	....	....	၂၁၀
နကုလမာတာဝတ္ထု	....	....	၂၁၀
ကာဠိကုရရဃရိကာဝတ္ထု	....	....	၂၁၀

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ

၁-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၁
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၉

၁၆-စကဝမ္မပါဠိ

၁-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၂
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၄
၃-တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၇
၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၁
၁၇-ပသာဒကရဝမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၂
၁၈-အဗရဘဏ္ဍရာသယ်ာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၃
၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၇၅
၂၀-အမတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၀၇

အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကာယ ပဌမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘုဇင်္ဂနိဒါန်း

ကေကဏ္ဍိပါဠိတော

အဂ္ဂညရဇကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ဓာရမ္ဘကထာ

အနန္တညာဏံ ကရုဏာဝနိကေတံ၊
နမာမိ **နာထံ** ဇိတပဉ္စမာရံ။
ဝမ်ံ ဝိသုဒ္ဓံ ဘဝနာသဟေတုံ၊
သံဃဉ္စ သေဋ္ဌံ ဟတသဗ္ဗပါပံ။

ကဿပံ တံ မဟာဝေရံ၊ သံဃသဿ ပရိဏာယကံ။
ဒိပသ္မိံ တမ္မပဏ္ဍိမ္မိ၊ သာသနောဒယကာရကံ [1]။

ပဋ္ဌိပတ္တိပရာမိနံ၊ သဒါရညနိဝါသိနံ။
ပါကဋံ ဂဂနေ စန္ဒ-မဏ္ဍလံ ဝိယ သာသနေ။

သံဃဿ ပိတရံ ဝန္နေ၊ ဝိ**နယေ** သုဝိသာရဒံ။
ယံ နိဿာယ ဝသန္တောဟံ၊ ဝုဠ္ဠိပ္ပတ္တောသ္မိ သာသနေ။

အနုဏေရံ မဟာပညံ [2]၊ **သုမေဓံ** သုတိဝိသုတံ။
အဝိခဏ္ဍိတသီလာဒိ-ပရိသုဒ္ဓဂုဏောဒယံ။

ဗဟုသုတံ သတိမန္တံ၊ ဒန္တံ သန္တံ သမာဟိတံ။
နမာမိ သိရသာ ဓီရံ၊ ဂရုံ မေ ဂဏဝါစကံ။

---

[1]-သာသနောဒယကာရကံ (သီ)
[2]-မဟာပညံ (က)

အာဂတာဂမတက္ကေသု၊ သဒ္ဒသတ္ထနယညုသု။
ယသ်ေနေ္ဓါသိဘိက္ခူသု၊ သာသနံ သုပ္ပတိဋ္ဌတံ။

ယော သီဟဋ္ဌေနော မိတိမာ ယသသိ၊
ဥဋ္ဌာရပညော နိပုဏော ကလာသု[1]။
ဇာတော ဝိသုဒ္ဓေ ရဝိသောမဝံသေ[2]၊
မဟာဇုလော အဇ္ဇုတဝုတ္တိတေဇော။

ဇိတ္ဝာရိဝဂ္ဂံ အတိဒုပ္ပသယ်ံ၊
အနညသာဓာရဏဝိက္ကမေန။
ပတ္တာဘိသေကော ဇိနဓမ္မသေဋိ၊
အဘိပ္ပသန္နော ရတနတ္တယမ္ပိ။

စိရံ ဝိဘိန္နေ ဇိနသာသနသ္မိံ၊
ပစ္စတ္ထိကေ သုဋ္ဌု ဝိနိဂ္ဂဟေတ္ဝာ။
သုဓံဝ သာမဂ္ဂိရသံ ပသတ္ထံ၊
ပါယေသိ ဘိက္ခူ ပရိသုဒ္ဓသီလေ။

ကတ္ဝာ ဝိဟာရေ ဝိပုလေ စ ရမ္မေ၊
တတြပိတေနေကသဟဿသင်္ခေ။
ဘိက္ခူ အသေသေ စတုပစ္စယေဟိ၊
သန္တပ္ပယန္တော သုစိရံ အခဏ္ဍံ။

သဒ္ဓမ္မဝုဋ္ဌိံ အဘိကင်္ခမာနော၊
သယမ္ပိ ဘိက္ခူ အနုသာသယိတ္ဝာ။
နိယောဇယံ ဂန္ဓဝိပဿနာသု၊
အကာသိ ဝုဋ္ဌိံ ဇိနသာသနသ္မိံ။

တေနာဟမစ္စန္တမနုဂ္ဂဟီတော၊
အနညသာဓာရဏသင်္ခေါ[3]ဟေန။
ယသ္မာ ပရက္ကန္တဘုဇဂ္ဂယေန[3]၊
အဇ္ဇေသိတော ဘိက္ခုဂဏသ္မိ မဇ္ဈေ။

၁-ကုလေသု (က) ၂-ရဝိသုနုဝံသေ (သီ) ၃-ပရက္ကန္တိဘုဇဂ္ဂယေန (သီ)

တသ္မာ အနုတ္တာနပဒါနမတ္ထိ၊
သေဋ္ဌာယ အဂ်ိတ္တရဝဏ္ဏနာယ။
သန္ဒဿယိသံ သကလံ သုဗောဓိံ၊
နိဿာယ ပုဗ္ဗာစရိယပ္ပဘာဝံ။

ဂန္ဌာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ

၃။ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ ရတနတ္တယံ နမဿိတ္ဝကာမော တသ္မိံ ဝိသိဋ္ဌဂုဏ-ယောဂသန္ဒဿနတ္ထံ "**ကရုဏာသီတလဟဒယ**"နၵိအာဒိမာဟ။ ဝိသိဋ္ဌဂုဏ-ယောဂေန ဟိ ဝန္ဒနာရဟဘာဝေါ၊ ဝန္ဒနာရဟေ စ ကတာ ဝန္ဒနာ ယထာဓိပ္ပေ-တမတ္ထံ သာဓေတိ။ ဣဒေ စ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ ရတနတ္တယပ္ပဏာမကရဏပ္ပ-ယောဇနံ တတ္ထ တတ္ထ ဗဟုဓာ ပပဉ္စေန အာစရိယာ၊ မယံ ပန ဣဓာဓိပ္ပေတမေဝ ပယောဇနံ ဒဿယိဿာမ၊ တသ္မာ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ ရတနတ္တယပ္ပဏာမကရဏံ ယထာပဋိညာတသံဝဏ္ဏနာယ အနန္တရာယေန ပရိသမာပနတ္ထၵိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒမေဝ ဟိ ပယောဇနံ အာစရိယေန ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ—

"ဣတိ မေ ပသန္နမတိနော၊ ရတနတ္တယဝန္ဒနာမယံ ပုညံ။
ယံ သုဝိဟတန္တရာယော၊ ဟုတ္ဝာ တသ္သာနုဘာဝေန"တိ။

ရတနတ္တယပ္ပဏာမကရဏေန စေတ္ထ ယထာပဋိညာတသံဝဏ္ဏနာယ အနန္တရာယေန ပရိသမာပနံ ရတနတ္တယပူဇာယ ပညာပါဋ္ဌဝတော၊ တာယ ပညာပါဋ္ဌဝဿ ရာဂါဒိမလဝိဓမနတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ နၵ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ နၵ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ"တိ-အာဒိ[1]။

တသ္မာ ရတနတ္တယပူဇနေန ဝိက္ခာလိတမလာယ ပညာယ ပါဋ္ဌဝသိဒ္ဓိ။

အထ ဝါ ရတနတ္တယပူဇနဿ ပညာပဒဋ္ဌာနသမာဓိဟေတုတ္တာ ပညာ-ပါဋ္ဌံ။ ဝုတ္တံ ဟိ တသ္သ သမာဓိဟေတုတ္တံ—

၁-အံ ၂-၂၅၂၊ အံ ၃-၅၃၁-ဝိဇ္ဇေသု။

"ဥဇုဂတစိတ္တော ခေါ် ပန မဟာနာမ အရိယသာဝကော လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မူပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒိယတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ"တိ[၁]။

သမာဓိသ စ ပညာယ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ ဝုတ္တောယေव "သမာဟိတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ"တိ[၂]။ တတော ဧဝံ ပဋ္ဌာဘူတာယ ပညာယ ပဋိညာ-မဟတ္တကတံ ခေဒမဘိဘုယျ အနုန္တရာယေန သံဝတ္တနံ သမာပယိသတိ။

အထ ဝါ ရတနတ္တယပူဇာယ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလဝမုနတော အနုန္တရာယေန ပရိသမာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရတနတ္တယပဂ္ဂဏှာမေန ဟိ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလာနိ ဝမုန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"အဘိဝါဒနသီလိဿ၊ နိစ္စံ ဝုဍ္ဎာပစာယိနော။
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝမုန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလ"န္တိ[၃]။

တတော အာယုဝဏ္ဏသုခဗလဝုဋ္ဌိယာ ဟောတေဝ ကာရိယနိဋ္ဌာနံ။

အထ ဝါ ရတနတ္တယဂါရဝဿ ပဋိဘာနာပရိဟာနာဝဟတ္တာ[၄]။ အပရိ-ဟာနာဝဟံ ဟိ တိသုပိ ရတနေသု ဂါရဝံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"သတ္တိမေ ဘိက္ခဝေ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ။ ကတမေ သတ္တ? သတ္ထုဂါရဝတာ ဓမ္မဂါရဝတာ သံဃဂါရဝတာ သိက္ခာဂါရဝတာ သမာဓိဂါရဝတာ သောဝစ္စတာ ကလ္ယာဏမိတ္တတာ"တိ[၅]။

ဟောတေဝ စ တတော ပဋိဘာနာပရိဟာနေန ယထာပဋိညာတပရိ-သမာပနံ။

အထ ဝါ ပသာဒဝတ္ထူသု ပူဇာယ ပုညာတိသယဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟိ တဿာ ပုညာတိသယတ္တံ—

"ပူဇာရဟေ ပူဇယတော၊ ဗုဒ္ဓေ ယဒိ ဝ သာဝကေ။
ပပဉ္စသမတိက္ကန္တေ၊ တိဏ္ဏသောကပရိဒ္ဒဝေ။

၁-အံ ၃-၅၃၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၁ ၂-၃၀၂၊ သံ ၃-၃ဖ၃-ပိဋ္ဌေဃ၊ ၃-ခု ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-ပဋိဘာနာပရိဟာနာဝဟတ္တံ (သီ)
၅-အံ ၂-၄၂၀-ပိဋ္ဌေ။

တေ တာဒိသေ ပူဇယတော၊ နိဗ္ဗုတေ အဂ္ဂတောဘယေ။
နိ သဏ္ဌာ ပုညံ သမ်ိတုံ၊ ဇုမေတ္တမပိ ကေနစိ"တိ[1]။

ပုညာတိသယော စ ယထာဓိပ္ပေတပရိသမာပနူပါယော။ ယထာဟ—

"သေ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သဗ္ဗကာမဒဒေါ နိဓိ။
ယံ ယဒေဝါဘိပတ္ထေန္တိ၊ သဗ္ဗမေတေန လဗ္ဘတိ"တိ[2]။

ဥပါယေသု စ ပဋိပန္နဿ ဟောတေဝ ကာရိယနိဋ္ဌာနံ။ ရတနတ္တယပူဇာ ဟိ နိရတိသယပုညက္ခေတ္တသမ္ပဋ္ဌိယာ အပရိမေယျပ္ပဘာဝေါ ပုညာတိသယောတိ ဗဟုဓိဓန္ဓရာယေဝ လောကသန္ဓိဝါသေ အန္ဓရာယနိဗန္ဓနသကလသံကိလေသ-ဝိဒ္ဓံသနာယ ပဟောတိ၊ ဘယာဒိဥပဒ္ဒဝဋ္ဌ နိဝါရေတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ "သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ ရတနတ္တယပူဇာမကရဏံ ယထာပဋိညာတသံဝဏ္ဏနာယ အနန္ဓရာယေန ပရိသမာပနတ္ထ"န္တိ။

ဝေဠ္ဆ သပ္ပယောဇနံ ရတနတ္တယဝန္ဒနံ ကတ္တုကာမော ပဋ္ဌမံ တာဝ ဘဂဝ-တော ဝန္ဒနံ ကာတုံ တမ္မူလကတ္တာ သေသရတနာနံ "**ကရုဏာသီတလ-ဟဒယံ ။ပ။ ဂတိဝိမုတ္တာ**"န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဒေသနာယ သံဝဏ္ဏနံ ကတ္တုကာမော၊ သာ နိ ဝိနယဒေသနာ ဝိယ ကရုဏာပဓာနာ, နာပိ အဘိ-ဓမ္မဒေသနာ ဝိယ ပညာပဓာနာ၊ အထ ခေါ ကရုဏာပညာပဓာနာတိ တဒု-ဘယပ္ပဓာနမေဝ တာဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထောမနံ ကာတုံ "**ကရုဏာသီတလ-ဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကိရတီတိ ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခံ ဝိက္ခိပတိ အပနေတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ကိဏာတီတိ ကရုဏာ၊ ပရဒုက္ခေ သတိ ကာရုဏိကံ ဟိ သတိ ဝိဗာဓေတီတိ အတ္ထော။ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓူနံ ကမ္ပနံ ဟဒယခေဒံ ကရောတီတိ ဝါ ကရုဏာ။ အထ ဝါ ကမိတိ သုခံ၊ တံ ရုန္ဓတီတိ ကရုဏာ။ **ဧသော** ဟိ ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာလက္ခဏာ အတ္တ-သုခနိရပေက္ခတာယ ကာရုဏိကာနံ သုခံ ရုန္ဓတိ ဝိဗန္ဓတိတိ အတ္ထော။ ကရု-ဏာယ သီတလံ ကရုဏာသီတလံ၊ ကရုဏာသီတလံ ဟဒယံ **အဿာ**တိ ကရု-ဏာသီတလဟဒယော၊ တံ **ကရုဏာသီတလဟဒယံ**။

တတ္ထ ကိဠာပိ ပရေသံ ဟိတောပသံဟာရသုခါဒိအပရိဟာနိစ္ဆနသဘာ-ဝတာယ, ဗျာပါဒါရတိနံ ဥဇုဝိပစ္စနိကတာယ စ သတ္တသန္တာနဂတသန္တာပ-ဝိဏ္ဍေဒနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ မေတ္တာမုဒိတာနမ္ပိ စိတ္တသီတလဘာဝကာရဏတာ ဥပလဗ္ဘတိ၊ တထာပိ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ ပရူပတာပါသဟနရသာ

---

[1] ၁-ခု ၁-၄၂၊ ခု ၃-၁၄၇-ဝိဇ္ဇေသု။ [2] ၁-ခု ၁-၁၀-ဝိဇ္ဇေ။

အဝိဇ္ဇာသဘူတာ ကရုဏာ ဝိသေသေန ဘဂဝတော စိတ္တသ္မိံ စိတ္တပ္ပသာဒ္ဓိ ဝိယ သိတိဘာဝနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ **"ကရုဏာသီတလဟဒယ"**န္တိ။ ကရုဏာမုခေန ဝါမေတ္တာမုဒိတာနမ္ပိ ဟဒယသီတလဘာဝကာရဏတာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌမ္မံ။ အထ ဝါ အသာဓာရဏဉာဏဝိသေသနိဗန္ဓနဘူတာ သာတိသယံ နိရဝေသေသ သတ္တူတညာဏံ ဝိယ သဝိသယဗျာပိတာယ မဟာကရုဏာဘာဝံ ဥပဂတာ ကရုဏာဝ ဘဂဝတော အတိသယေန ဟဒယသီတလဘာဝဟေတုတိ အာဟ **"ကရုဏာသီတလဟဒယ"**န္တိ။ **အထ** ဝါ သတိပိ မေတ္တာမုဒိတာနံ သာတိသယေ ဟဒယသီတိဘာဝနိဗန္ဓနတ္တေ သကလဗုဒ္ဓဂုဏဝိသေသကာရဏတာယ တာ-**သမ္ပိ** ကာရဏန္တိ ကရုဏာဝ ဘဂဝတော "ဟဒယသီတလဘာဝကာရဏ"န္တိ ဝုတ္တာ။ ကရုဏာနိဒါနာ ဟိ သမ္ဘေပိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ ကရုဏာနုဘာဝနိဗ္ဗာပိယ-မာနသံသာရဒုက္ခသန္တာပဿ ဟိ ဘဂဝတော ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာယ အနေကာနိပိ အသင်္ခေ့ယ္ယာနိ ကပ္ပါနံ အကိလန္တရူပသေဝ နိရဝေသေသဗုဒ္ဓကရ-ဓမ္မသမ္ဘာရဏနိရတသ **သမဓိဂတ**ဓမ္မာမိပတေယ္ယသ **စ** သန္ဓိဟိတေသုပိ သတ္တ-သဒ္ဓါရသမုပနိတဟဒယူပတာပနိမိတ္တေသု နဲ ဤသကမ္ပိ စိတ္တသီတိဘာဝသ အညထတ္တမဟောသိတိ။ **ဧ**တေသ္မိံ **စ** အတ္ထဝိကပ္ပေ တိသုပိ **အ**ဝတ္ထာသု ဘဂ-**ဝ**တော ကရုဏာ သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌမ္မံ။

ပဇာနာတီတိ ပညာ၊ ယထာသဘာဝံ ပကာရေဟိ ပဇဟတီတိ အတ္ထော။ **ပ**ညာဝ ဥ္ဍယ္ဗျာဝရဏပ္ပဟာနတော ပကာရေဟိ ဓမ္မသဘာဝါဝဇာနနဋ္ဌေန ပဇ္ဇောတောတိ ပညာပဇ္ဇောတော။ သဝါသနပ္ပဟာနတော ဝိသေသေန ဟတံ သမုဿုါတိတံ ဝိဟတံ။ ပညာပဇ္ဇောတေန ဝိဟတံ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတံ၊ မုယ္ယန္တိ တေန, သယံ ဝါ မုယ္ယတိ, မောဟနမတ္တမေ**ဝ** ဝါ တန္တိ မောဟော၊ အဝိဇ္ဇာ။ ဩ**ဝ**ဝ ဝိသယသဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနတော အန္ဓကာရသရိက္ခတာယ တမော ဝိယာတိ မောဟတမော၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိ**ဟ**တော မောဟတမော **ဧ**တဿာတိ ပညာ-ပဇ္ဇောတဝိဟတတမောဟတမော၊ တံ **ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတတမောဟတမံ**။ သ**ဗ္ဗ**-သမ္ပိ ဟိ ဒိဏ္ဏာသဝါနံ သတိပိ ပညာပဇ္ဇောတေန အဝိဇ္ဇာနုကာရဏ ဝိဟတဘာ-ဝေ သဒ္ဓါဓိမုတ္တေဟိ ဝိယ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာနံ သာဝကေဟိ ပစ္ဆိကသမ္ဘုဒ္ဓေဟိ **စ** သဝါ-သနပ္ပဟာနေန သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓါနံ ကိလေသပ္ပဟာနဿ ဝိသေသော ဝိဇ္ဇတိတိ သာတိသယေန အဝိဇ္ဇာပဟာနေန ဘဂဝန္တံ ထောမေန္တော အာဟ **"ပညာ-ပဇ္ဇောတဝိဟတတမောဟတမ"**န္တိ။

ခ-...နိဗန္ဓနဘူတံ (သီ)

အထ ဝါ အန္တရေန ပရောပဒေသံ အတ္တနော သန္တာနေ အစ္ဆန္ဒံ အဝိဇ္ဇနကာရဝိဂမဿ နိမ္မတ္တိတတ္တာ, တတ္ထ စ သမ္ဘည္ဘုတာယ ဗလေသု စ ဝသီဘာဝဿ သမဓိဂတတ္တာ, ပရသန္တာနိယဉ္စ မမ္မဒေသနာတိသယာနုဘာဝေန သမ္မဒေဝ တဿ ပဝတ္တိတတ္တာ ဘဂဝါ ဝိသေသတော မောဟတမဝိဂမေန ထောမေတမ္ဘောတိ အာဟ **"ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ"**န္တိ။ ဣမသ္မိံ စ အတ္ထဝိကပ္ပေ "ပညာပဇ္ဇောတော"တိ ပဒေန ဘဂဝတော ပဋ္ဌေဝေ ပညာ ဝိယ ဒေသနာပညာပိ သာမညနိဒ္ဒေသေန, ဧကသေသနယေန ဝါ သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

အထ ဝါ ဘဂဝတော ဉာဏဿ ဥယ္ယုပရိယန္တိကတ္တာ သကလဥယ္ယမမ္မသဘာဝါဝဗောဓနသမတ္ထေန အနာဝရဏဉာဏသမ်ိတေန ပညာပဇ္ဇောတေန သမ္ဘဥယ္ယမမ္မသဘာဝစ္ဆာဒကဿ မောဟန္ဓကာရဿ ဝိဓမိတတ္တာ အနညသာဓာရဏော ဘဂဝတော မောဟတမဝိနာသောတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ **"ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ"**န္တိ။ ဣတ္ထေ စ မောဟတမဝိဓမနန္တေ အဓိဂတတ္တာ အနာဝရဏဉာဏံ ကာရဏောပစာရေန သသန္တာနမောဟတမဝိမေနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဘိနိဟာရသမ္ဘတ္တိယာ သဝါသနပ္ပဟာနမေဝ ဟိ ကိလေသာနံ ဥယ္ယာဝရဏပ္ပဟာနန္တိ၊ ပရသန္တာနေ ပန မောဟတမဝိဓမနဿ ကာရဏဘာဝတော အနာဝရဏဉာဏံ "မောဟတမဝိဓမန"န္တိ ဝုစ္စတိတိ။

ကိံ ပန ကာရဏံ အဝိဇ္ဇာသမုဋ္ဌါတောယေဝေကော ပဟာနသမ္ဘတ္တိဝသေန ဘဂဝတော ထောမနာနိမိတ္တံ ဂယ္ဟတိ၊ နု ပန သာတိသယနိရဝသေသကိလေသပ္ပဟာနန္တိ? တပ္ပဟာနဝစနေနေဝ တဒေကဋ္ဌတာယ သကလသံကိလေသဂဏသမုဋ္ဌါတဿ ဝုတ္တတ္တာ။ နု ဟိ သော တာဒိသော ကိလေသော အတ္ထိ၊ ယော နိရဝသေသအဝိဇ္ဇာပဟာနေန နု ပဟီယတိတိ။

အထ ဝါ ဝိဇ္ဇာ ဝိယ သကလကုသလဓမ္မသမုပ္ပတ္တိယာ, နိရဝသေသာကုသလဓမ္မနိမ္မတ္တိယာ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ စ အဝိဇ္ဇာ ပဓာနကာရဏန္တိ တဗ္ဗိဓသာတဝစနေန သကလသံကိလေသဂဏသမုဋ္ဌါတော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ **"ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ"**န္တိ။

နရာ စ အမရာ စ နရာမရာ၊ သဟ နရာမရေဟိတိ သနရာမရော၊ သနရာမရော စ သော လောကော စာတိ သနရာမရလောကော၊ တဿ ဂရုတိ သနရာမရလောကဂရု၊ တံ **သနရာမရလောကဂရုံ**။ ဧတေန ဒေဝမနုဿာနံ ဝိယ တဒေဝသိဒ္ဓသတ္တာနမ္ပိ ယထာရဟံ ဂုဏဝိသေသာဝဟတာယ ဘဂဝတော

ဥပကာရတံ ဒသေတိ။ နိ စေတ္ထ ပဝေနပ္ပဝေနဘာဝေါ စောဒေတဗ္ဗော။ အညော ဟိ သဒ္ဒကၠမော၊ အညော အတ္ထကၠမော။ ဤဒိသေသု ဟိ သမာသပဒေသု ပဝေနမ္ပိ အပ္ပဝေနံ ဝိယ နိဒ္ဒိသိယတိ ယထာ "သရာဇ-ကာယ ပရိသာယာ"တိ[1]။ ကာမဓာတ္ထေ သတ္တသဒ္ဒါရဘာဝနပုံသေန တိဝိဓော လောကော၊ ဂရုဘာဝသိ ပန အဓိပ္ပေတတ္တာ ဂရုကရဏသမတ္ထသေဝ ယုဇ္ဇနတော သတ္တလောကသိ ဝသေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ သော ဟိ လောကီယန္တိ ဇတ္ထ ပုညပါပါနိ တဗ္ဗိပါကော စာတိ "လောကော"တိ ဝုစ္စတိ။ အမရဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ဥပပတ္တိဒေဝါ အဓိပ္ပေတာ။

အထ ဝါ သမ္ဘဟတ္ထော လောကသဒ္ဒေါ သမုဒါယဝသေန လောကီယတိ ပညာပိယတီတိ[2]။ သဟ နရေဟီတိ သနရာ၊ သနရာ စ တေ အမရာ စာတိ သနရာမရာ၊ တေသံ လောကောတိ သနရာမရလောကောတိ ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အမရသဒ္ဒေန စေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါပိ သင်္ဂယ္ဟန္တိ။ တေပိ ဟိ မရဏာဘာဝတော ပရမတ္ထတော အမရာ။ နရာမရာနံယေဝ စ ဂဟဏံ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသဝသေန ယထာ "သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနန"္တိ[3]။ တထာ ဟိ သမ္ဘာ နတ္ထပရိဟရဏပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ နိရတိသ-ယာယ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အစ္စန္တ။ ပကာရိတာယ အပရိမိတနိရုပမပ္ပဘာဝဂုဏဝိသေသသမင်္ဂိတာယ စ သမ္ဘသတ္တုတ္တမော ဘဂဝါ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ ဥတ္တမဂါရဝဋ္ဌာနံ။ တေန ဝုတ္တံ "**သနရာမရလောကဂူ**"တိ။

သောဘနံ ဂတံ ဂမနံ တေသာတိ သုဂတော။ ဘဂဝတော ဟိ ဝေနေယ္ယ-ဇနူပသင်္ကမနံ ဧကန္တေန တေသံ ဟိတသုခနိပ္ဖါဒနတော သောဘနံ၊ တထာ လက္ခဏာနုဗ္ယဉ္ဇနပ္ပဋိမဏ္ဍိတရူပကာယတာယ ဒုတ[4]ဝိလဒ္ဓိတခလိတာနုကဗုနနိဋ္ဌ-ဋ္ဌနုက္ကုဋ္ဌိကကုဋ္ဌိလာကုဋ္ဌိလတာဒိဒေါသ ရဟိတမဝဟသိတရာဇဟံသဝသဘဝါ-ရဏမိဂရာဇဂမနံ ကာယဂမနံ ဥဏ္ဏဂမနဉ္စ ဝိပုလနိမ္မလကရုဏာသတိဝိရိယာ-ဒိဂုဏဝိသေသသဟိတမဘိနိဟာရတော ယာဝ မဟာဗောဓိ အနဝဇ္ဇတာယ သောဘနမေဝါတိ။ အထ ဝါ သယမ္ဘုဉာဏေန သကလမ္ပိ လောကံ ပရိညာ-ဘိသမယဝသေန ပရိစ္စာနန္တော ဉာဏေန သမ္ဘာ ဂတော အဝဂတောတိ သုဂတော၊ တထာ လောကသမုဒယံ ပဟာနာဘိသမယဝသေန ပဇဟန္တော အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒေန္တော သမ္ဘာ ဂတော အတိတောတိ သုဂတော၊ လောကနိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယဝသေန သမ္ဘာ ဂတော

၁-ဝိ ၄-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ပညာပိယတိတိ ဝုတ္တတ္တာ(သီ) ၃-ဒီ ၁-၄၆-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-ဒုတ(သီ)

အဓိဂတောတိ သုဂတော၊ လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ ဘာဝနာဘိသမယဝ-သေန သမ္မာ ဂတော ပဋိပန္နောတိ သုဂတော။ "သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟီနာ၊ တေ ကိလေသေ နပုနေတိ နာ ပစ္စေတိ နာ ပစ္စာဂစ္ဆတီတိ သုဂတော"တိအာဒိနာ နယေန အယမတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ အထ ဝါ သုန္ဒရံ ဌာနံ သမ္မာသမ္မောဓိံ, နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ ဂတော အဓိဂတောတိ သုဂတော၊ ယသ္မာ ဝါ ဘူတံ တစ္ဆံ အတ္ထသံဟိတံ ဝေနေယျာနံ ယထာရဟံ ကာလယုတ္တမေဝ စ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တသ္မာ သမ္မာ ဂဒတီတိ သုဂတော ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတ္တာ။ ဣတိ သောဘနဂမနတာဒိဟိ သုဂတော၊ တံ **သုဂတံ**။

ပုညပါပကမ္မေဟိ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဂန္ဓဗ္ဗတော ဂတိယော၊ ဥပပတ္တိဘဝ-ဝိသေသာ။ တာ ပန နိရယာဒိဝသေန ပဉ္စဝိဓာ။ တာဟိ သကလဿပိ ဘဝဂါမိကမ္မဿ အရိယမဂ္ဂါမိဂမေန အဝိပါကာရဟဘာဝကရဏေန နိဝတ္တိ-တတ္တာ ဘဂဝါ ပဉ္စဟိပိ ဂတိဟိ သုဒ္ဓ၊ မုတ္တော ဝိသံယုတ္တောတိ အာဟ "**ဂတိဝိမုတ္တ**"န္တိ။ **ဧတေန** ဘဂဝတော ကတ္ထစိပိ ဂတိယာ အပရိယာပန္နတံ ဒဿေတိ၊ ယတော ဘဂဝါ "ဒေဝါတိဒေဝေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ တေနေဝါဟ—

"ယေန ဒေဝူပပတ္ကဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယ္ယုံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဂေ။
တေ မယုံ အာသဝါ ဒိဏာ၊ ဝိဒ္ဓသ္တာ ဝိနဠီကတာ"တိ ၂။

တံတံဂတိသံဝတ္တနိကာနံ ဟိ ကမ္မကိလေသာနံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ဗောဓိမူလေ-ယေဝ သုပ္ပဟီနတ္တာ နတ္ထိ ဘဂဝတော ဂတိပရိယာပန္နတာတိ အစ္ဆရိယမေဝ ဘဂဝါ သမ္ဗောဓိယာနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသသတ္တနိကာယေဟိ သုပရိ-မုတ္တော၊ တံ **ဂတိဝိမုတ္တံ**။ **ဝန္ဒေ**တိ နမာမိ၊ ထောမေမိတိ ဝါ အတ္ထော။

အထ ဝါ **ဂတိဝိမုတ္တ**န္တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုပ္ပတ္တိယာ ဘဂဝန္တံ ထောမေတိ။ **ဣတ္ထ** ဟိ ဒ္ဝိဟိ အာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိတော ပရဟိတပဋိပတ္တိတော စ။ တေသု အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ အနာဝရဏဉ္ဉာဏာဓိဂမတော သဝါသနာနံ သမ္ဗေသံ ကိလေသာနံ အစ္ဆန္နပ-ဟာနတော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိတော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ လာဘသက္ကာရာဒိနိရပေက္ခစိတ္တသ သမ္ဗဒုက္ခနိယျာနိကဓမ္မဒေသနတော ဝိရုဒ္ဓေ-သုပိ နိစ္စံ ဟိတဇ္ဈာသယတော ဉာဏပရိပါကကာလာဂမနတော စ။ သာ ပနေတ္ထ အာသယတော ပယောဂတော စ ဒုဝိဓာ ပရဟိတပဋိပတ္တိ တိဝိဓာ စ

၁-ခု ဂ-ဂ၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အံ ၁-၃၄ဂ-ဝိဇ္ဇေ။

အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတိ။ ကထံ? "ကရုဏာသိတလဟဒယ"န္တိ ဧတေန အာသယတော ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ, သမ္မာဂဒနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဒေန ပယောဂတော ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ, "ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ ဂတိ-ဝိမုတ္တ"န္တိ ဧတေဟိ စတုသစ္စသမ္ပဋ္ဌေဝေနတ္ထေန စ သုဂတသဒ္ဒေန တိဝိဓာပိ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ, အဝသိဋ္ဌေန "ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ"န္တိ ဧတေန စာပိ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတိတိ။

အထ ဝါ တိဟိ အာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဟေတုတော ဖလတော ဥပကာရတော စ။ တတ္ထ **ဟေတု** မဟာကရုဏာ၊ သာ ပဌမပဒေန ဒဿိတာ။ **ဖလं** စတုဗ္ဗိဓံ ဉာဏသမ္ပဒါ ပဟာနသမ္ပဒါ အာနုဘာဝ-သမ္ပဒါ ရူပကာယသမ္ပဒါ စာတိ။ တာသု ဉာဏပ္ပဟာနသမ္ပဒါ ဒုတိယပဒေန သစ္စပ္ပဋိဝေဓနတ္ထေန စ သုဂတသဒ္ဒေန ပကာသိတာ ဟောန္တိ၊ အာနုဘာဝ-သမ္ပဒါ တတိယပဒေန၊ ရူပကာယသမ္ပဒါ ယထာဝုတ္တကာယဂမနသောဘ-နတ္ထေန သုဂတသဒ္ဒေန လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပါရိပူရိယာ ဝိနာ တဒဘာ-ဝတော။ **ဥပကာရော** အနန္တရံ အဗ္ဘာဟိတံ ကရိတ္မာ တိဝိဓယာနမုခေန ဝိမုတ္တိဓမ္မဒေသနာ။ သော သမ္မာဂဒနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဒေန ပကာသိတော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ "ကရုဏာသိတလဟဒယ"န္တိ ဧတေန သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ မူလံ ဒဿေတိ။ မဟာကရုဏာသဗ္ဗောဒိတမာနသော ဟိ ဘဂဝါ သံသာရပင်္ကတော သတ္တာနံ သမုဒ္ဓရဏတ္ထံ ကတာဘိနိဟာရော အနုပုဗ္ဗေန ပါရမိယော ပူရေတ္မာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဓိဂတောတိ ကရုဏာ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ မူလံ။ "ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ"န္တိ ဧတေန သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဒဿေတိ။ အနာဝရဏဉာဏပဒဋ္ဌာနံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ, မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဗ္ဗ အနာဝရဏဉာဏံ "သမ္မာသမ္ဗောဓိ"တိ ဝုစ္စတိတိ။ သမ္မာဂမနတ္ထေန သုဂတသဒ္ဒေန သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ပဋ္ဌိပတ္တိ ဒဿေတိ လိနုဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟန ကာမသုခလ္လိကတ္တကိလမထာနုယောဂ သဿတုစ္ဆေ-ဒါဘိနိဝေသာဒိအန္တဒ္ဒယရဟိတာယ ကရုဏာပညာပရိဂ္ဂဟိတာယ မဇ္ဈိမာယ ပဋ္ဌိပတ္တိယာ ပကာသနတော သုဂတသဒ္ဒဿ။ ဧတရေဟိ သမ္မာသမ္ဗောဓि-ယာ ပဓာနပ္ပဓာနဘေဒံ ပယောဇနံ ဒဿေတိ။ သံသာရမဟောဃတော သတ္တသန္တာရဏံ ဟေတ္တု ပဓာနံ ပယောဇနံ၊ တဒညမပ္ပဓာနံ။ တေသု ပဓာနေန ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ ဒဿေတိ၊ ဧတရေန အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ။ တဒုဘယေန

အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ဘဂဝတော စတုတ္ထ-ပုဂ္ဂလဘာဝံ ဒသ္သေတိ။ တေန စ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝံ ဥတ္တမဝန္ဒနေယျ-ဘာဝံ အတ္တနော စ ဝန္ဒနကိရိယာယ ခေတ္တဘာဝံ ဒသ္သေတိ။

ဣဒေ စ ကရုဏာဝဟေန လောကိယေသု မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာသာ-ဝေရဏဂုဏဒီပနတော ဘဂဝတော သဗ္ဗလောကိယဂုဏသမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟောတိ၊ ပညာဝဟေန သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနမဂ္ဂညာဏဒီပနတော သဗ္ဗ-လောကုတ္တရဂုဏသမ္ပတ္တိ။ တဒုဘယဂ္ဂဟဏသိဒ္ဓေါ ဟိ အတ္ထော "သနရာမရ-လောကဂရု"နွဲ့အာဒိနာ ပပဉ္စိယတိတိ။ ကရုဏာဝဟေန စ ဥပဂမနံ နိရု-ပတ္ကိလေသံ ဒသ္သေတိ၊ ပညာဝဟေန အပဂမနံ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန လောကသမညာနုရူပံ ဘဂဝတော ပဝတ္တိံ ဒသ္သေတိ လောကဝေါဟာရဝိသ-ယတ္တာ ကရုဏာယ၊ ပညာဝဟေန သမညာယ အနတိဓာဝနံ။ သဘာဝါနဝ-ဗောဓေန ဟိ ဓမ္မာနံ သမညံ အတိဓာဝိတ္တာ သတ္တာဒိပရာမသနံ ဟောတိတိ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဝိဟာရံ ဒသ္သေတိ၊ ပညာဝဟေန တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ စတုသစ္စဉာဏံ စတုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ။ ကရုဏာဝဟေန မဟာ-ကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏသ ဂဟိတတ္တာ သေသာသသာဓာရဏဉာဏာနိ, ဆ အဘိညာ, အဋ္ဌသု ပရိသာသု အကမ္ပနဉာဏာနိ, ဒသ ဗလာနိ, စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ, သောဠသ ဉာဏစရိယာ, အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ, စတုစတ္တာလီသ ဉာဏဝတ္ထုနိ, သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိတိ ဧဝမာဒိနံ အနေကေသံ ပညာပဘေဒါနံ ဝသေန ဉာဏစာရံ ဒသ္သေတိ။ တထာ ကရုဏာ-ဝဟေန စရဏသမ္ပတ္တိံ၊ ပညာဝဟေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိံ။ ကရုဏာဝဟေန အတ္တာမိပတိတာ၊ ပညာဝဟေန ဓမ္မာမိပတိတာ။ ကရုဏာဝဟေန လောကနာထဘာဝေါ၊ ပညာဝဟေန အတ္တနာထဘာဝေါ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန ပုဗ္ဗကာရိဘာဝေါ၊ ပညာဝဟေန ကတညုတာ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန အပရန္တပတာ၊ ပညာဝဟေန အနန္တရပတာ။ ကရုဏာဝဟေန ဝါ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မသိဒ္ဓိ၊ ပညာဝဟေန ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန ပရေသံ တာရဏံ၊ ပညာဝဟေန သယံတရဏံ။ တထာ ကရုဏာဝဟေန သဗ္ဗသတ္တေသု အနုဂ္ဂဟစိတ္တတာ၊ ပညာဝဟေန သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိရတ္တစိတ္တတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။

သဗ္ဗေသဉ္စ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ကရုဏာ အာဒိ တန္နိဒါနဘာဝတော၊ ပညာ ပရိယောသာနံ တတော ဥတ္တရိကရဏီယာဘာဝတော။ ဣတိ

အာဒိပရိယောသာနဒဿနေန သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ တထာ ကရုဏာဝဟဏေန သီလက္ခန္ဓပုဗ္ဗင်္ဂမော သမာဓိက္ခန္ဓော ဒဿိတော ဟောတိ။ ကရုဏာနိဒါနံ ဟိ သီလံ တတော ပါဏာတိပါတာဒိဝိရတိပ္ပဝတ္တိတော၊ သာ စ ဗျာနတ္တယသမ္ပယောဂိနီတိ။ ပညာဝစနေန ပညာက္ခန္ဓော။ သီလဋ္ဌ သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈေ၊ ပညာ ပရိယောသာနန္တိ ဧဝမ္ပိ အာဒိမဇ္ဈ-ပရိယောသာနကလျာဏာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ နယတော ဒဿိတတ္တာ။ ဧသော ဧဝ ဟိ နိရုဝသေသတော ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဒဿနုပါယော၊ ယဒိဒံ နယဂ္ဂဟဏံ၊ အညထာ ကော နာမ သမတ္ထော ဘဂဝတော ဂုဏေ အနုပဒံ နိရုဝသေသတော ဒဿေတုံ။ တေနေဝါဟ—

“ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓသ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ဒိယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီဃမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော နု ဒိယေထ တထာဂတဿာ”တိ[1]။

တေနေဝ စ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေနပိ ဗုဒ္ဓဂုဏပရိဏ္ဍေဒနံ ပတိ အနုယုတ္တေန “နော ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ပဋိက္ခိပိတ္မာ “အပိစ မေ ဘန္တေ ဓမ္မန္ဒယော ဝိဒိတော”တိ ဝုတ္တံ။

၂။ ဧဝံ သခ်ေပေန သကလသဗ္ဗညုဂုဏေဟိ ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝိတ္မာ ဣဒါနိ သဒ္ဓမ္မံ ထောမေတုံ “**ဗုဒ္ဓေါ ဗိ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓေါတိ ကတ္တုနိဒ္ဒေ-သော။ **ဗုဒ္ဓဘာဝ**န္တိ ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ **ဘာဝေတ္မာ သန္ဓိ**ကတ္မာတိ စ ပုဗ္ဗကာလ-ကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **ယ**န္တိ အနိယမတော ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ **ဥပဂတော**တိ အပရကာလကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **ဝ**ဒ္ဒေတိ ကိရိယာနိဒ္ဒေသော။ **တ**န္တိ နိယမနံ။ **ဓမ္မ**န္တိ ဝဒ္ဒနကိရိယာယ ကမ္မနိဒ္ဒေသော။ **ဂတမလံ အနုတ္တရ**န္တိ စ တဗ္ဗိသေသနံ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒဿ တာဝ “ဗုဇ္ဈိတာ သစ္စာနိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ[2] နိဒ္ဒေသနယေန အတ္ထော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ အထ ဝါ သဝါသနာယ အညာဏနိဒ္ဒါယ အစ္စန္တဝိဂမတော, ဗုဒ္ဓိယာ ဝါ ဝိကသိတဘာဝတော ဗုဒ္ဓဝါတိ **ဗုဒ္ဓေါ** ဇာဂရဏဝိကသနတ္ထ-ဝသေန။ အထ ဝါ ကဿစိပိ ဥယျောဓမ္မဿ အနဝဗုဒ္ဓဿ အဘာဝေန ဥယျောဓိသေသဿ ကမ္မဘာဝေန အဂ္ဂဟဏတော ကမ္မဝစနိစ္ဆာယ အဘာဝေန

---

[1] ဒီ-ဋ ၁-၂၅၇၊ ဒီ-ဋ ၃-ဖ၁၊ မ-ဋ ၃-၂၀၉၊ ဣတိ-ဋ ၃၀၅၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ ၁ဖ၃၊ အပဒါန-ဋ ၂-၉၁-ပိဋ္ဌေသု။

[2] ခု ၇-၃ဖ၃၊ ခု ဂ-၁၉၇-ပိဋ္ဌေသု။

အဝဂမနတ္ထဝသေနေဝ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော လဗ္ဘတိတိ ဗုဒ္ဓဝါတိ ဗုဒ္ဓေါ ယထာ "ဒိက္ခိတော နဒဒါတိ"တိ။ အတ္ထတော ပန ပါရမိတာပရိဘာဝိတော[1] သယမ္ဘူ-ဉာဏေန သဟ ဝါသနာယ ဝိဟတဝိဒ္ဓံသိတနိရဝသေသကိလေသော မဟာ-ကရုဏာသမ္ပုတ္တညာဏာဒိအပရိမေယျဂုဏဂဏာဓာရော ခန္ဓသန္တာနော ဗုဒ္ဓေါ။ ယထာဟ—

"ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘူ။ အနာစရိယကော ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနိ အภิသမ္ဗုဇ္ဈိ၊ တတ္ထ စ သမ္ဗုတ္တံ ပတ္တော ဗလေသု စ ဝသီဘာဝ"န္တိ[2]။

အဝိ-သဒ္ဒေါ သမ္ဘာဝနေ။ တေန "**ဧ**ဝံ ဂုဏဝိသေသယုတ္တော သောပိ နာမ ဘဂဝါ"တိ ဝက္ခမာနဂုဏဓမ္မေ သမ္ဘာဝနံ ဒီပေတိ။ **ဗုဒ္ဓဘာဝ**န္တိ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ။ **ဘာဝေတ္တာ**တိ ဥပ္ပါဒေတ္တာ ဝဍ္ဎေတ္တာ စ။ **သန္ဓိကတ္တာ**တိ ပစ္စက္ခံ ကတ္တာ။ **ဥဟဂတော**တိ ပတ္တော၊ အဓိဂတောတိ အတ္တော။ **ဧ**တေသု ဗုဒ္ဓဘာဝန္တိ **ဧ**တေန သမ္ဗန္ဓော။ **ဂတမလ**န္တိ ဝိဂတမလံ၊ နိဒ္ဒေါသန္တိ အတ္တော။ **ဝ**ဒ္ဒေတိ ပဏာမာမိ, ထောမေမိ ဝါ။ **အနုတ္တရ**န္တိ ဥတ္တရရဟိတံ၊ လောကုတ္တရန္တိ အတ္တော။ **ဓ**မ္မန္တိ ယထာနုသိဋ္ဌं ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယတော စ သံသာရတော စ အပတ-မာနေ ကတ္တာ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော။ အယံ ဟေတ္တ သခ်ေပတ္တော— **ဧ**ဝံ ဝိဝိဓဂုဏဂဏသမန္နာဂတော ဗုဒ္ဓေါ၀ိ ဘဂဝါ ယံ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ ဓမ္မံ ဘာဝေတ္တာ, ဖလနိဗ္ဗာနံ ပန သစ္ဆိကတ္တာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂတော၊ တမေဝံ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဗုဒ္ဓဘာဝဟေတုဘူတံ သမ္ဘဒေါသမလရဟိတံ အတ္တနော ဥတ္တရိတရာဘာဝေန အနုတ္တရံ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မံ နမာမိတိ။ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္ম-သပိ တပ္ပကာသနတ္တာ ဧဝ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ဝါ "အภิဓမ္မနယသမုဋ္ဌံ အဓိဂဠ္ဍ၊ တိဏိ ပိဋကာနိ သမ္မသိ"တိ စ အဋ္ဌကထာယံ[3] ဝုတ္တတ္တာ ပရိယတ္တိဓမ္မသပိ သစ္ဆိကိရိယာသမ္ဘသနပရိယာယော လဗ္ဘတိတိ သောပိ ဧ၀ ဝုတ္တော ဧ၀ါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ "ယံ ဓမ္မံ ဘာဝေတ္တာ သစ္ဆိကတ္တာ"တိ စ ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မဘူတာဟိ ပါရမိတာဟိ သဟ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဓိသိလသိက္ခာဒယောပိ ဧ၀ ဓမ္မသဒ္ဒေန သင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တာပိ ဟि ဝိဂတပ္ပဋိပက္ခတာယ ဂတမလာ၊ အနညသာဓာရဏတာယ အနုတ္တရာ စာတိ။ တထာ ဟိ သတ္တာနံ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿရဏာယ ကတမဟာဘိနိဟာရော

---

[1]-ပါရမိတာပရိဘာဝိတေန (သီ) [2]-ခု ၇-၃ဖ၃၊ ခု ဂ-၁ဇ၇၊ ခု ဌ-၁၇၂-ဝိဇ္ဇေသု။
[3]-အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၂၃၁-ဝိဇ္ဇေ။

မဟာကရုဏာဝိဝါသနပေသလဗျာသယော ပညာဝိသေသပရိယောဒါတ-နိမ္မလာနံ ဒါနဒမသညမာဒီနံ ဥတ္တမဓမ္မာနံ သတသဟဿာဝိကာနိ ကပ္ပါနံ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ သက္ကစ္စံ နိရန္တရံ နိရဝသေသာနံ ဘာဝနာပစ္စက္ခ-ကရဏေဟိ ကမ္မာဒီသု အဓိဂတဝသီဘာဝေါ အစ္ဆရိယာစိန္တေယျမဟာနု-ဘာဝေါ အမိသိလအဓိစိတ္တာနံ ပရမုက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော ဘဂဝါ ပစ္စယာကာရေ စတုဝိသတိကောဋ္ဌိသတသဟဿမုခေန မဟာဝဇိရဉာဏံ ပေသေတ္တာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိं အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။

ထွေ စ "ဘာဝေတ္တာ"တိ ဧတေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ "သစ္ဆိ-ကတ္တာ"တိ ဧတေန ဝိမုတ္တိသမ္ပဒါယ။ တထာ ပဌမေန စျာနသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန ဝိမောက္ခသမ္ပဒါယ။ ပဌမေန ဝါ သမာဓိသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန သမာပတ္တိသမ္ပဒါယ။ အထ ဝါ ပဌမေန ခယဉာဏဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အနုပ္ပါဒဉာဏဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဝိဇ္ဇူပမတာယ၊ ဒုတိယေန ဝဇိရူပမ-တာယ။ ပုရိမေန ဝါ ဝိရာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဒုတိယေန နိရောဓသမ္ပတ္တိယာ။ တထာ ပဌမေန နိယျာနဘာဝေန၊ ဒုတိယေန နိဿရဏဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဟေတုဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အသင်္ခတဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဒဿနဘာဝေန၊ ဒုတိယေန ဝိဝေကဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ အဓိပတိဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အမတ-ဘာဝေန ဓမ္မံ ထောမေတိ။ အထ ဝါ "ယံ ဓမ္မံ ဘာဝေတ္တာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဥပဂ-တော"တိ ဧတေန သွာက္ခာတတာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ "သစ္ဆိကတ္တာ"တိ ဧတေန သန္ဒိဋ္ဌိကတာယ။ တထာ ပုရိမေန အကာလိကတာယ၊ ပစ္ဆိမေန ဧဟိ-ပဿိကတာယ။ ပုရိမေန ဝါ ဩပနေယျိကတာယ၊ ပစ္ဆိမေန ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗ-တာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ။ "ဂတမလ"နှင့် ဣမိနာ သံကိလေသာဘာဝဒီပနေန ဓမ္မဿ ပရိသုဒ္ဓတံ ဒဿေတိ၊ "အနုတ္တရ"နှင့် ဧတေန အညဿ ဝိသိဋ္ဌဿ အဘာဝဒီပနေန ဝိပုလပရိပုဏ္ဏတံ။ ပဌမေန ဝါ ပဟာနသမ္ပဒံ ဓမ္မဿ ဒဿေတိ၊ ဒုတိယေန ပဘဝသမ္ပဒံ။ ဘာဝေတဗ္ဗတာယ ဝါ ဓမ္မဿ ဂတမလဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဘာဝနာဂုဏေန ဟိ သော ဒေါသာနံ သမုဿေါတကော ဟောတိတိ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝေန အနုတ္တရဘာဝေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ သစ္ဆि-ကိရိယာနိဗ္ဗတ္တိတော ဟိ တဒုတ္တရိကရဏီယာဘာဝတော အနညသာဓာရဏ-တာယ အနုတ္တရောတိ။ တထာ "ဘာဝေတ္တာ"တိ ဧတေန သဟ ပုဗ္ဗဘာဂသီလာ-ဒိဟိ သေက္ခာ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ "သစ္ဆိကတ္တာ"တိ ဧတေန သဟ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ အသေက္ခာ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိတိ။

၃။ **ဧဝံ** သခ်ေပ်ေနေ၀ သမ္ဘမမ္ဘဂ္ဂေဟိ သဒ္ဓမ္မံ အဘိတ္ထိ၀ိတ္ဝာ ဣဒါနိ အရိယသံဃံ ထောမေတုံ "**သုဂတသာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုဂတသာ**တိ သမ္မန္ဓနိဒ္ဒေသော။ "တသ ပုတ္တာန"န္တိ **ဧ**တေန သမ္မန္ဓော။ **သြ၊ရသာန**န္တိ ပုတ္တ-၀ိသေသနံ။ **မာရသေနမထနာန**န္တိ သြ၊ရသပုတ္တဘာ၀ေ ကာရဏနိဒ္ဒေသော တေန ကိလေသပ္ပဟာနမေ၀ ဘဂ၀တော သြ၊ရသပုတ္တဘာ၀ေ ကာရဏံ အနုဇာနာတိတိ ဒသြေတိ။ **အဒ္ဓန္ဓ**န္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ တေန စ သတိ၀ိ တေသံ သတ္တ၀ိသေသဘာ၀ေန အနေကသတသဟဿဘာ၀ေ ဣမံ ဂဏန-ပရိစ္ဆေဒံ နာတိ၀တ္တန္တိတိ ဒသြေတိ မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဘာ၀ါနတိ၀တ္တနတော။ **သမ္ဘဟန္တိ** သမုဒါယနိဒ္ဒေသော။ **အရိယသံဃ**န္တိ ဂုဏ၀ိသိဋ္ဌသံဃတဘာ၀-နိဒ္ဒေသော[1]။ တေန အသတိ၀ိ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ကာယသာမဂ္ဂိယံ အရိယ-သံဃဘာ၀ံ ဒသြေတိ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဃတဘာ၀တော။

တတ္ထ ဥရသိ ဘ၀ါ ဇာတာ သံ၀ဍ္ဎိတ သြ၊ရသာ။ ယထာ ဟိ သတ္တာနံ သြ၊ရသ-ပုတ္တာ အတ္တဇတာယ ပိတု သန္တကသ ဒါယဇ္ဇသ ၀ိသေသေန ဘာဂိနော ဟောန္တိ၊ **ဧ**၀မေ၀ေတ၀ိ အရိယပုဂ္ဂလာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ သ၀နဇ္ဇ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတာယ ဘဂ၀တော သန္တကသ ၀ိမုတ္တိသုခသ အရိယ၀မ္မ-ရတနသ **ဧ**ကဇ္ဇေန ဘာဂိနောတိ သြ၊ရသာ ၀ိယ သြ၊ရသာ။ အထ ၀ါ ဘဂ၀တော ၀မ္မဒေသနာနုဘာ၀ေန အရိယဘူမိ သြ၊ဂ္ဂမမာနာ သြ၊ဂ္ဂန္တာ စ အရိယသာ၀ကာ ဘဂ၀တော ဥရေ ၀ါယာမ၀ဇနိတာဘိ၀ါတိတာယ နိ၀ပ္ပရိယာ-ယေန သြ၊ရသပုတ္တာတိ ၀တ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။ သာ၀ကေဟိ ပ၀တ္တိယမာနာ၀ိ ဟိ ၀မ္မဒေသနာ "ဘဂ၀တော ၀မ္မဒေသနာ"ဣစ္စေ၀ ဝုစ္စတိ တံမူလကတ္တာ လက္ခဏာဒိ၀ိသေသာ ဘာ၀တော စ။

ယဒိ၀ိ အရိယသာ၀ကာနံ အရိယမဂ္ဂါမိဂမသမယေ ဘဂ၀တော ၀ိယ တဒန္တရာယကရဏတ္ထံ ဒေ၀ပုတ္တမာရော, မာရ၀ါဟိနီ ၀ါ နေ ဧကဇ္ဇေန အ၀ယ-ဒေတိ၊ တေဟိ ပန အ၀ယ၀ေတ၀ေတ ကာရဏော ၀ိမထိတေ တေ၀ိ ၀ိမထိတာ ဧ၀ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ "မာရသေနမထနာန"န္တိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ "မာရမာရသေနမထနာန"န္တိ ၀တ္တဗ္ဗေ "မာရသေနမထနာန"န္တိ ဧကဒေသသရူ၊ပေကသေသော ကတောတိ ဒဋ္ဌ၀္ဗံ။ အထ ၀ါ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရ-မာရာနံ ၀ိယ ဒေ၀ပုတ္တမာရသ၊ပိ ဂုဏမာရဏော သဟာယဘာ၀ူ၊ပဂမနတော ကိလေသ၊ပလကာယော "သေနာ"တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ "ကာမာ တေ ပ၀ဋ္ဌမာ

---

[1]-ဂုဏ၀ိသိဋ္ဌသံဃာတဘာ၀နိဒ္ဒေသော (က)

သေနာ”တိအာဒိ။ သာ စ တေဟိ ဒိယမ္ပိသဟသဘေဒါ, အနန္တဘေဒါ ဝါ ကိလေသဝါဟိနိ သတိဝမ္မဝိစယဝိရိယသမထာဒိဂုဏပ္ပဟာရဏေဟိ ဩဘိသော ဝိမထိတာ ဝိဟတာ ဝိဒ္ဓသ္သာ စာတိ **မာရသေနမထနာ၊** အရိယသာဝကာ။ ဧတေန တေသံ ဘဂဝတော အနုဇာတပုတ္တတံ ဒသ္သေတိ။

အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ, အနယေ နဂ္ဂရိယနတော, အယေ စ ဂ္ဂရိယ-နတော အရိယာ နိရုတ္တိနယေန။ အထ ဝါ သဒေဝကေန လောကေန သရဏာနိ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော, ဥပဂတာနဉ္စ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော အရိယာ၊ အရိယာနံ သံဃောတိ အရိယသံဃော၊ အရိယော စ သော သံဃော စာတိ ဝါ အရိယသံဃော၊ တံ **အရိယသံဃံ**။ ဘဂဝတော အပရဘာဂေ ဗုဒ္ဓဝမ္မရတနာနမ္ပိ သမဓိဂမော သံဃရတနာဓိနောတိ အသ္သ အရိယသံဃဿ ဗဟုပကာရတံ ဒသ္သေတုံ ဣဒေဝ “**သိရသာ ဝန္ဒေ**”တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣဒ္ဓေ စ “သုဂတဿ သြရသာနံ ပုတ္တာန”န္တိ ဧတေန အရိယသံဃဿ ပဘဝ-သမ္ပဒံ ဒသ္သေတိ၊ “မာရသေနမထနာန”န္တိ ဧတေန ပဟာနသမ္ပဒံ သကလ-သံကိလေသပ္ပဟာနဒီပနတော။ “အဒ္ဓန္ဒမ္ပိ သမ္ဟာ”န္တိ ဧတေန ဉာဏသမ္ပဒံ မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဘာဝဒီပနတော။ “အရိယသံဃ”န္တိ ဧတေန ပဘာဝသမ္ပဒံ ဒသ္သေတိ သဗ္ဗသံဃာနံ အဂ္ဂဘာဝဒီပနတော။အထ ဝါ “သုဂတဿ သြရသာနံ ပုတ္တာန”န္တိ အရိယသံဃဿ ဝိသုဒ္ဓနိဿယဘာဝဒီပနံ၊ “မာရသေနမထနာန”န္တိ သမ္မာဒိ-ဋ္ဌိယသာမိစိပ္ပဋိပန္နဘာဝဒီပနံ၊ “အဒ္ဓန္ဒမ္ပိ သမ္ဟာ”န္တိ အာဟုနေယ္ယာဒိဘာဝ-ဒီပနံ၊ “အရိယသံဃ”န္တိ အနုတ္တရပုညက္ခေတ္တဘာဝဒီပနံ။ တထာ “သုဂတဿ သြရသာနံ ပုတ္တာန”န္တိ ဧတေန အရိယသံဃဿ လောကုတ္တရသရဏဂမန-သဗ္ဘာဝံ ဒီပေတိ။ လောကုတ္တရသရဏဂမနေန ဟိ တေ ဘဂဝတော သြရသ-ပုတ္တာ ဇာတာ။ “မာရသေနမထနာန”န္တိ ဧတေန အဘိနိဟာရသမ္ပဒါသိဒ္ဓံ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမ္ဘာဝဋ္ဌိပတ္တိံ ဒသ္သေတိ။ ကတာဘိနိဟာရာ ဟိ သမ္ဘာဝဋ္ဌိပန္နာ မာရံ မာရပရိသံ ဝါ အဘိဝိဇိနန္တိ။ “အဒ္ဓန္ဒမ္ပိ သမ္ဟာ”န္တိ ဧတေန ဝိဒ္ဓသ္သဝိပက္ခေ သေက္ခာသေက္ခဝမ္မေ ဒသ္သေတိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန မဂ္ဂဖလဝမ္မာနံ ပကာသိ-တတ္တာ။ “အရိယသံဃ”န္တိ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယ္ယဘာဝံ ဒသ္သေတိ။ သရဏဂမနဉ္စ သာဝကာနံ သဗ္ဗဂုဏာနံ အာဒိ၊ သပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒါ သေက္ခာ သိလက္ခန္ဓာ-ဒယော မဇ္ဈေ၊ အသေက္ခာ သိလက္ခန္ဓာဒယော ပရိယောသာနန္တိ အာဒိ-မဇ္ဈပရိယောသာနကလ္ယာဏာ သဒ္ဓေပတော သဗ္ဗေ အရိယသံဃဂုဏာ ပကာသိတာ ဟောန္တိ။

၁-၃ ၁-၃၄၂၊ ၃ ၇-၂၃-၁၃၅-၂၅၉-ပိဋ္ဌေသု။

၄။ **ဧ**ဝံ ဂါထာတ္တယေန သခ်ေပတော သကလဂဏာသံကိတ္တနမုခေန ရတနံတ္တယသ္မ ပဏာမံ ကတ္ဝာ ဣဒါနိ တံနိပစ္စကာရံ ယထာမိပ္ပေတေ ပယောဇနေ ပရိဏာမေန္တော "**ဣတိ မေ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရတိဇနနဋ္ဌေန **ရတနံ**၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာ။ တေသံ ဟि "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ ယထာဘူတဂုဏေ အာဝဇ္ဇေန္တာသ အမတာမိဂမဟေတုဘူတံ အနပ္ပကံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာဟ—

> "ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ နေ ဒေါသ ။ပ။ နေ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဥဇုဂတမေဝဿ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ဟောတိ တထာဂတံ အာရဗ္ဘ။ ဥဇုဂတစိတ္တော ခေါ ပန မဟာနာမ အရိယသာဝကော လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မူပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇံ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ"တိအာဒိ[1]။

စိတ္တိကတာဒိဘာဝေါ ဝါ ရတနဋ္ဌော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

> "စိတ္တိကတံ မဟဗ္ဘယ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
> အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတိ"တိ[2]။

စိတ္တိကတဘာဝါဒယော စ အနညသာဓာရဏာ ဗုဒ္ဓါဒိသု ဧဝ လဗ္ဘန္တိတိ။

ဝန္ဒနာဝ **ဝန္ဒနာမယံ** ယထာ "ဒါနမယံ သီလမယ"န္တိ[3]။ ဝန္ဒနာ စေတ္ထ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ တိဏ္ဏံ ရတနာနံ ဂုဏနိန္နတာ, ထောမနာ ဝါ။ ပုဗ္ဗဘာဝ-**ဖ**လနိဗ္ဗတ္တနတော[4] **ပုညံ**၊ အတ္တနော သန္တာနံ ပုနာတိတိ ဝါ။ **သုဝိဟတန္တရာ-ယော**တိ သုဋ္ဌု ဝိဟတန္တရာယော။ ဧတေန အတ္တနော ပသာဒသမ္ပတ္တိယာ, ရတနတ္တယသ္မ စ ခေတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိယာ တံ ပုညံ အတ္ထပ္ပကာသနဿ ဥပ-ဃာတကဥပဒ္ဒဝါနံ ဝိဟနနေ သမတ္ထန္တိ ဒဿေတိ။ **ဟုတ္ဝာ**တိ ပုဗ္ဗကာလ-ကိရိယာ။ တဿ "အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ"တိ **ဧ**တေန သမ္ဗန္ဓော။ **တဿာ**တိ ယံ ရတနတ္တယဝန္ဒနာမယံ ပုညံ၊ တဿ။ **အာနုဘာဝေနာ**တိ ဗလေန။

၁-အံ ၂-၂၅၂၂၊ အံ ၃-၅၃၁-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၅၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၁၉၀၊ ခုဒ္ဒကပါဋ-ဋ္ဌ ၁၄၃၊ သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၇ ၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ဒီ ၃-၁၈ ၂၊ ခု ၁-၂၃၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-ပါမုဇ္ဇပုဗ္ဗဘာဝ**ဖ**လနိဗ္ဗတ္တနတော (သီ)

အံ-ဋီ ၁-၂—နု-ဗု-သ

၅။ ဧဝံ ရတနတ္တယသ နိပစ္စကာရကရဏော ပယောဇနံ ဒသေတ္တာ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဓမ္မဒေသနာယ အတ္ထံ သံဝဏ္ဏေတုကာမော၊ တသ္မာ တာဝ ဂုဏာ-ဘိတ္ထဝနဝသေန ဥပညာပနတ္ထံ "**ဧကဒုကာဒိပဋိမဏ္ဍိတသ္မာ**"တိအာဒိမာဟ၊ ဧကကာဒိနိ အင်္ဂါနိ ဥပရူပရိ ဝမေတ္တာ ဒေသိတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတသ္မ ဝိသိဋ္ဌသ္မာတိ အတ္ထော။ ဧတေန "အဂ်ုတ္တရော"တိ အယံ ဣမသ္မ အာဂမသ္မ အဏ္ဍာနုဂတာ သမညာတိ ဒသ္မေတိ။ နနု စ ဧကကာဒိဝသေန ဒေသိတာနိ သုတ္တာနိယေဝ အာဂမော၊ ကသ္မ ပန ဧကဒုကာဒိဟိ ပဋိမဏ္ဍိတဘာ-ဝေါတိ? သစ္စမေတံ ပရမတ္ထတော၊ သုတ္တာနိ ပန ဥပါဒါယ ပညတ္တော အာဂမော။ ယထေဝ ဟိ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမုဒါယေ သုတ္တန္တိ ဝေါဟာရော၊ ဧवံ သုတ္တသမုဒါယေ အာဂမောတိ ဝေါဟာရော။ ဧကကာဒိဟိ အင်္ဂေဟိ ဥပရူ-ပရိ ဥတ္တရော အဓိကောတိ အဂ်ုတ္တရော၊ အာဂမိသ္မိန္တိ ဣဒေ, ဧတေန, တေသ္မာ ဝါ အတ္တဏ္ဍပရတ္ထာဒယောတိ အာဂမော၊ အာဒိကလ္လာဏာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဥတ္တမဋ္ဌေန တံတံအာဘိပတ္ထိတသမိဒ္ဓိဟေတုတာယ ပတ္ထိတေဟိ ဝရိတမ္ဗတော ဝရော၊ အာဂမော စ သော ဝရော စ သေဋ္ဌဋ္ဌေနာတိ အာဂမဝရော၊ အာဂမ-သမ္မတေဟိ ဝါ ဝရောတိ အာဂမဝရော။ အဂ်ုတ္တရော စ သော အာဂမဝရော စာတိ **အဂ်ုတ္တရာဂမဝရော**၊ တသ္မာ။

ပုဂ်ဝါ ဝုစ္စန္တိ ဥသဘာ၊ **အသန္ဓာသနပရိသ္မိယယသဟနသ္မ** ပရိပါလနာဒိ-ဂုဏေဟိ တံသဒိသတာယ ဓမ္မကထိကာ ဧဝ ပုဂ်ဝါတိ **ဓမ္မကထိကပုဂ်ဝါ**၊ တေသံ။ ဟေတူပမာဒိပဋိမဏ္ဍိတနာနာဝိဓဒေသနာနယဝိစိတ္တတာယ **ဝိစိတ္တပဋိ-ဘာနဇနနသ္မ**။ **သုမဂ်လဝိလာသိနိ**အာဒိသု ပန "ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝဏ္ဏိတသ္မာ"တိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သစ္စပဋိဝေဓံ အနုဂမ္မ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စာ အဂ္ဂသာဝကာ-ဒယော အရိယာ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါ။ အယမ္ပိ အာဂမော တေဟိ အတ္ထသံဝဏ္ဏ-နာဝသေန ဂုဏသံဝဏ္ဏနာဝသေန စ သံဝဏ္ဏိတော ဧဝ။ အထ ဝါ ဗုဒ္ဓါ စ အနုဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓါတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနေဝ ဟိ တိဏ္ဏံ ပိဋကာနံ အတ္ထဝဏ္ဏနာဂ္ဂမော ဘာသိတော၊ ယာ "ပကိဏ္ဏကဒေသနာ"တိ ဝုစ္စတိ။ တတော သင်္ဂါယနာဒိဝသေနေဝ သာဝကေဟိတိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ။ ဣဓ ပန "ဓမ္မကထိကပုဂ်ဝါနံ ဝိစိတ္တပဋိဘာနဇနနသ္မ"ဣစ္စေဝ ထောမနာ ကတာ။ သံဝဏ္ဏနာသု စာယံ အာစရိယသ္မ ပကတိ၊ ယာ တံတံသံဝဏ္ဏနာသု အာဒိတော တသ္မ တသ္မ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသ္မ ဓမ္မသ္မ ဝိသေသဂုဏကိတ္တနေန ထောမနာ။ တထာ ဟိ သုမဂ်လဝိလာသိနိပဋ္ဌသ္ဝဒနိသာရတ္ထပ္ပကာသနိသု

၁-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၁၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၈-ပိဋ္ဌေသု။

အဌသာလိနီအာဒိသု စ ယထာဂ္ဂမံ "သဒ္ဓါဝဟဂုဏသ, ပရဝါဒမထနသ, ဥဏ္ဏပ္ပဘေဒဇနနသ, တသ ဂမ္ဘီရဥဏ္ဏေဟိ သြဂါဠ္ဍသ အဘိဏ္ဍသော နာနာနယဝိစိတ္တသ"တိအာဒိနာ ထောမနာ ကတာ။

၆။ အတ္ထော ကထိယတိ ဧတာယာတိ အတ္ထကထာ၊ သာ ဧဝ **အဋ္ဌကထာ** ဣ-ကာရသ ဋ-ကာရံ ကတ္တာ ယထာ "ဒုက္ခသ ပိဋနဋ္ဌော"တိ။ **အာဒိတော**တိ အာဒိမှိ ပဌမသင်္ဂီတိယံ။ ဆဋ္ဌာဘိညတာယ ပရမေန စိတ္တဝသီဘာဝေန သမန္နာ-ဂတတ္တာ **ဗျာနာ**ဒိသု ပဋ္ဌိဝိဓဝသိတာသဗ္ဗာဝတော စ **ဝသိနော**၊ ထေရာ မဟာကသ္သပါဒယော၊ တေသံ **သတေဟိ ပဋ္ဌိဟိ**။ **ယာ**တိ ယာ အဋ္ဌကထာ။ **သင်္ဂီတာ**တိ အတ္ထံ ပကာသေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ "အယံ ဧတသ အတ္ထော၊ အယံ ဧတသ အတ္ထော"တိ သင်္ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တာ။ **အနုသင်္ဂီတာ** စ ယသတ္ထေရာဒိဟိ **ပန္နာ**ဝိ ဒုတိယတတိယသင်္ဂီတိသု။ ဤမိနာ အတ္တနော သံဝဏ္ဏနာယ အာဂမန-ဝိသုဒ္ဓိံ ဒသေတိ။

၇။ သိဟသ လာနတော ဂဟဏတော သိဟဠော၊ သိဟကုမာရော။ တံဝံသဇာတတာယ တမ္မပဏ္ဍိဒိပေ ခတ္တိယာနံ, တေသံ နိဝါသတာယ တမ္ဗ-ပဏ္ဍိဒိပသ စ သိဟဠဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အာဘတာ**တိ ဇမ္ဗုဒိပတော အာနီတာ။ **အထာ**တိ ပဋ္ဌာ။ အပရဘာဂေ ဟိ အသက်ရတ္တံ သိဟဠဘာသာယ အဋ္ဌကထာ ဌပိတာတိ။ တေန သာ[1] မူလဋ္ဌကထာ သဗ္ဗသာဝေရဏာ နဟောတိတိ ဤဒံ အတ္ထပ္ပကာသနံ ကေန္ဒေန ကရဏီယန္တိ ဒသေတိ။ တေနေဝါဟ **"ဒီပဝါသိနမတ္ထာယာ"**တိ။ တတ္ထ **ဒီပဝါသိန**န္တိ ဇမ္ဗုဒိပဝါသိနံ၊ **ဒီပဝါသိန**န္တိ ဝါ သိဟဠဒိပဝါသိနံ အတ္ထာယ သိဟဠဘာသာယ ဌပိတာတိ ယောဇနာ။

၈။ **အပနေတ္တွာနာ**တိ ကဠုကသဒ္ဒံ သိဟဠဘာသံအပနေတ္တွာန။ **တတော**-တိ အဋ္ဌကထာတော။ **အဟ**န္တိ အတ္ထာနံ နိဒ္ဒိသတိ။ **မနောရမံ ဘာသ**န္တိ မာဂဓ-ဘာသံ။ သာ ဟိ သဘာဝနိရုတ္တိဘူတာ ပဏ္ဍိတာနံ မနံ ရမယတီတိ။ တေနေဝါဟ **"တန္တိနယာနုဋ္ဌိက"**န္တိ၊ ပါဠိဂတိယာ အနုလောမိကံ ပါဠိဋ္ဌာယာနုဝိဓာယိ-နန္တိ အတ္ထော။ **ဝိဂတဒေါသ**န္တိ အသဘာဝနိရုတ္တိဘာသန္တရရဟိတံ။

၉။ **သမယံ အဝိလောမေန္တော**တိ သိဒ္ဓန္တံ အဝိရောဓေန္တော။ ဧတေန အတ္ထဒေါသာဘာဝမာဟ။ အဝိရုဒ္ဓတ္တာ ဧဝ ဟိ ထေရဝါဒါ ဤဝ ပကာသီ-ယိသန္တိ။ **ထေရဝံသဒီပါန**န္တိ[2] ထိရေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒိဟိ သမန္နာဂတတ္တာ

၁-ခု ၉-၂၀-၂၉၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-တေနသ (သီ) ၃-ထေရဝံသပဒီပါနန္တိ (သီ)

ထေရာ၊ မဟာကဿပါဒယော၊ တေဟိ အာဂတာ အာစရိယပရမ္မရာ ထေရဝံသော၊ တပ္ပရိယာပန္နာ ဟုတ္ဝာ အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္နတ္တာ ပညာပဇ္ဇော-တေန တဿ သမုဒ္ဂလနတော ထေရဝံသဒီပါ[1]၊ မဟာဝိဟာရဝါသိနော ထေရာ၊ တေသံ။ ဝိဝိဂေဟိ အာကာရေဟိ နိစ္ဆိယတိတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနေသု ဒိလမဒ္ဒနာကာရေန ပဝတ္တာ ဝိမတိစ္ဆေဒကထာ။ သုဒ္ဓ နိပုဏော သဏ္ဟော ဝိနိစ္ဆယော **ဧတေသန္တိ သုနိပုဏဝိနိစ္ဆယာ**။ အထ ဝါ ဝိနိစ္ဆိနောတိတိ ဝိနိစ္ဆယော၊ ယထာဝုတ္တတ္ထဝိသယံ ဉာဏံ။ သုဒ္ဓ နိပုဏော ဆေကော ဝိနိစ္ဆယော **ဧတေသန္တိ သုနိပုဏဝိနိစ္ဆယာ**။ ဧတေန မဟာကဿပါဒိတ္ထေရပရမ္မရာ-ဘတော၊ တတောယေဝ စ အဝိပရိတော သဏ္ဌသုခုမော မဟာဝိဟာရ-ဝါသိနံ ဝိနိစ္ဆယောတိ တဿ ပမာဏဘူတတံ ဒဿေတိ။

၁၀။ **သုဇနဿ စ**တိ **စ**-သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ တေန "နဝ ကေဝလံ ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနံယေဝ အတ္ထာယ၊ အထ ခေါ သာဓုဇနာနံ တောသနတ္ထဉ္စာ"တိ ဒဿေတိ။ တေန စ "တမ္မပဏ္ဍိတဒီပဝါသိနမ္ပိ အတ္ထာယာ"တိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ ဥဂ္ဂဟဏာဒိသုကရတာယ တေသမ္ပိ ဗဟူပကာရတ္တာ။ **စိရဋ္ဌိတတ္ထန္တိ** စိရဋ္ဌိတိအတ္ထံ၊ စိရကာလာဝဋ္ဌာနာယာတိ အတ္ထော။ ဧဒံ ဟိ အတ္ထပ္ပကာသနံ အဝိပရိတဗျဉ္ဇနသုနိက္ခေပဿ အတ္ထသုနိတဿ စ ဥပါယဘာဝတော သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိယာ သံဝတ္တတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

> "ဒ္ဝေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒ္ဝေ? သုနိက္ခိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္ဇနံ၊ အတ္ထော စ သုနိတော"တိ[2]။

၁၁-၁၂။ ယံ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကတ္တုကာမော၊ တဿာ မဟန္တတ္တံ ပရိဟရိတုံ "**သာဝတ္ထိပဘုတိနု**"န္တိ အာဒိမာဟ။ တေနာဟ "နု ဇုဓ ဝိတ္ထာရကထံ ကရိဿာမိ၊ နု တံ ဇုဓ ဝိစာရယိဿာမိ"တိ စ။ တတ္ထ **ဒီဃဿာ**တိ ဒီဃနိကာယဿ။ **မ-ဇ္ဈိ-မဿာ**တိ မဇ္ဈိမနိကာယဿ။ "သဂ်ိတိနံ ဒ္ဝိန္နံ ယာ မေ အတ္ထံ ဝဒေန္တေနာ"တိ ပါ ပါဌော။ တတ္ထ **သဂ်ိတိနံ ဒ္ဝိန္နံ** ဒီဃမဇ္ဈိမနိကာယာနန္တိ အတ္ထော ဂဟေ-**တ**ဗ္ဗော။ **မေ**တိ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ မယာတိ အတ္ထော။ **သုဒ**န္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ဒီဃဿ မဇ္ဈိမဿ စ အတ္ထံ ဝဒေန္တေန သာဝတ္ထိပဘုတိနံ နဂရာနံ ယာ ဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ တဿာ ဝိတ္ထာရကထံ နဝ ဇုဓ ဘိယ္ယော

---

[1]-ထေရဝံသဒီပါ (သီ) [2]-အံ ၁-၆၀-ပိဋ္ဌေ။

ကရိသ်ာမီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယာနိ စ တတ္ထ ဝတ္ထူနိ ဝိတ္ထာရဝဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ တေသမ္ပိ ဝိတ္ထာရကထံ နယတိ ဘိယ္ယော ကရိသ်ာမီတိ သမ္ဗန္ဓော။

၁၃။ ဣဒါနိ "နယ ဣဒ ဝိတ္ထာရကထံ ကရိသ်ာမိ"တိ သာမညတော ဝုတ္တသ အတ္ထသ ပဝဏ်ံ ဒသ်သေတုံ "**သုတ္တာနံ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တာနံ ယေ အတ္ထာ ဝတ္ထူဟိ ဝိနာ နယတိ ပကာသေန္တိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁၄။ ယံ အဋ္ဌကထံ ကတ္တုကာမော၊ တဒေကဒေသဘာဝေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ စ ဂဟေတဗ္ဗောတိ ကထိကာနံ ဥပဒေသံ ကရောန္တော တတ္ထ ဝိစာရိတမ္ပေ ဥဒ္ဒေသဝဝသေန ဒသ်သေတိ "**သီလကထာ**"တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **သီလကထာ**တိ စာရိတ္တဝါရိတ္တာဒိဝသေန သီလသ ဝိတ္ထာရကထာ။ **ဒုတဝမ္မာ**တိ ပိဏ္ဍပါတိ-ကင်္ခါဒယော တေရသ ကိလေသဓုနနကဝမ္မာ။ **ကမ္မဋ္ဌာနာနိ သဗ္ဗာနိ**တိ ပါဋိယံ အာဂတာနိ အဋ္ဌတိံသ, အဋ္ဌကထာယံ ဒွေတိ နိရဝသေသာနိ ယောဂကမ္မသ ဘာဝနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ။ **စရိယာဝိဝေနသဟိတော**တိ ရာဂစရိတာဒီနံ သဘာဝါဒိဝိဝေနေန သဟိတော။ **ဗျာနာနိ** စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ **သမာ-ပတ္တိယော** စတသ္သော အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော။ အဋ္ဌပိ ဝါ ပဋိလဒ္ဓမတ္တာနိ **ဗျာနာနိ** သမာပဇ္ဇနဝသေန ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ **သမာပတ္တိယော**။ **ဗျာနာနိ** ဝါ ရူပါရူပါ-ဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ **သမာပတ္တိယော** ဖလသမာပတ္တိနိရောဓသမာပတ္တိယော။

၁၅။ လောကိယလောကုတ္တရဘေဒါ ဆ အဘိညာယော **သဗ္ဗာ အဘိညာ-ယော**။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဘေဒါ အာဂတနယေန ဧကဝိဓာဒိနာ ပညာယ သံကလေ-တ္တာ သမ္ပိဏ္ဍေတ္တာ နိဒ္ဒေသော **ပညာသက်လနိဒ္ဒေသော**။

၁၆။ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟေတုအာဒိနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယာဒိဘာဝေါ ပစ္စယာကာရော၊ တသ ဒေသနာ **ပစ္စယာကာရဒေသနာ**၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-ကထာတိ အတ္ထော။ သာ ပန ဃနဝိနိဗ္ဘောဂသ သုဒုက္ကရတာယ သဏှသုခုမာ, နိကာယန္တရလဒ္ဓိသက်ရရဟိတာ, ကေဘုနယာဒိသဟိတာ စ တတ္ထ ဝိစာရိတာတိ အာဟ "**သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏနယာ**"တိ။ ပဋိသမ္ဘိဒါဒိသု အာဂတနယံ အဝိ-သဒ္ဓေတ္တာဝ ဝိစာရိတတ္တာ **အဝိမုတ္တတန္တိမဂ္ဂါ**။

၁၇။ **ဣတိ ပန သဗ္ဗန္တိ ဣတိ**-သဒ္ဒေါ ပရိသမာပနေ၊ **ပန**-သဒ္ဒေါ ဝစနာ-လင်္ကာရေ၊ ဧတံ သဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ **ဣဓ**တိ ဣမိသ္မာ အဋ္ဌကထာယ **နိ-ဝိစာရယိဿာမိ** ပုနရုတ္တိဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၈။ ဤဒါနိ တသ္မေ အဝိစာရဏသ္မိံ ဧကန္တကာရဏံ နိဒ္ဓါရေန္တော "**မဏ္ဍ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "မဏ္ဍေ ဌတ္ဝာ"တိ ဧတေန မဏ္ဍဘာဝဒီပနေန ဝိသေသတော စတုန္နံ အာဂမာနံ သာမာရဏ္ဍကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ နသုမဂ်လဝိလာသိနိအာဒယော ဝိယ အသာမာရဏ္ဍကထာတိ ဒသ္သေတိ။ "ဝိသေသတော"တိ စ ဤဒံ ဝိနယာဘိဓမ္မာနမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ယထာရဟံ အတ္ထ-ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ ဧဝါတိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။

၁၉။ **ဤ ဧ ဒ္ဝေ ဝါ**တိ ဤတိ ဧဝ။ **တ**မ္ပိတိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂမ္ပိ။ **ဧ တာ ယာ**တိ မနောရထ-ပူရဏိယာ။ ဧတ္ထ စ "သိဟဠဒီပံ အာဘတာ"တိအာဒိနာ အတ္ထပ္ပကာသနသ္သ နိမိတ္တံ ဒသ္သေတိ၊ "ဒီပဝါသိနမတ္ထာယ သုဇနသ္သ စ တုဋ္ဌတ္ထံ စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မသ္သာ"တိ ဧတေန ပယောဇနံ၊ အပနေတ္ဝာန တတော်ဟံ၊ သိဟဠဘာသ"န္တိ-အာဒိနာ, "သာဝတ္ထိပဘုတိန"န္တိအာဒိနာ စ ကရဏပ္ပကာရံ။ ဟေဋ္ဌိမနိကာ-ယေသု ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ စ ဝိစာရိတာနံ အတ္ထာနံ အဝိစာရဏမ္ပိ ဟိ ဤဓ ကရ-ဏပ္ပကာရော ဧဝါတိ။

ဂန္ဓိဝရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

ဝိဘာဂဝန္တာနံ သဘာဝဝိဘာဝနံ ဝိဘာဂဒဿနဝေသေနဝ ဟောတိတိ ပဌမံ တာဝ နိပါတသုတ္တဝေသေန ဝိဘာဂံ ဒသ္သေတုံ "**တတ္ထ အဂ်ိုတ္တရာဂမော နာမော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ "အဂ်ိုတ္တရာဂမသ္သ အတ္ထံ ပကာသ-ယိဿာမိ"တိ ယဒိဒံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိံ ဝစနေ၊ "ယသ္သ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ"တိ ပဋိညာတံ၊ သော အဂ်ိုတ္တရာဂမော နာမ နိပါတသုတ္တဝေသေန ဧဝံ ဝိဘာဂေါတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **တတ္ထာ**တိ "အဂ်ိုတ္တရနိဿိတံ အတ္ထ"န္တိ ဧတသ္မိံ ဝစနေ ယော အဂ်ိုတ္တရာဂမော ဝုတ္တော၊ သော နိပါတသုတ္တာဒိဝေသေန ဧဒိသောတိ အတ္ထော။

ဤဒါနိ တံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သံဝဏ္ဏိတုကာမော အတ္ထနော သံဝဏ္ဏနာယ ပဋ္ဌမမဟာသင်္ဂီတိယံ နိက္ခိတ္တာနုက္ကမေန ပဝတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ "**တသ္မ နိပါတေသု။ ဃ။ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယထာပစ္စယံ တတ္ထ တတ္ထ ဒေသိတတ္တာ ပညတ္တတ္တာ စ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနံ ဓမ္မဝိနယာနံ သင်္ဂဟေတ္ဝာ ဂါထနံ ကထနံ သင်္ဂီတိ။ ဧတေန တံတံသိက္ခာပဒါနံ သုတ္တာနုဠ

အာဒိပရိယောသာနေသု အန္တရန္တရာ စ သမ္ဘန္ဓ၀သေန ဌပိတံ သဒ္ဒိတိကာရ-၀စနံ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ။ သဒ္ဒိယမာနသ္မိံ အတ္ထသ္မိံ မဟန္တတာယ ပူဇနီယ-တာယ စ မဟတိ သဒ္ဒိတိ မဟာသဒ္ဒိတိ၊ ပဌမာ မဟာသဒ္ဒိတိ ပဌမမဟာ-သဒ္ဒိတိ၊ တသ္မာ ပ၀တ္တိကာလော ပဌမမဟာသဒ္ဒိတိကာလော၊ တသ္မိံ **ပဌမ-မဟာသဒ္ဒိတိကာလေ**။ နိဒ္ဒါတိ ဒေသနံ ဒေသကာလာဒိ၀သေန အ၀ိဒိတံ ၀ိဒိတံ ကတ္ဝာ နိဒ္ဒေသေတိတိ **နိဒါနံ**။ ယော လောကိယေဟိ ဥပေါ့ဿ္ဒါတောတိ ၀ုစ္စတိ၊ သ္မာယမေတ္ထ "**ဧ၀ံ မေ သုတ**"နန္တိအာဒိကော ဂန္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ နဂ "သနိဒါနာဟံ ဘိက္ခ၀ေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ"တိအာဒိသု ၀ိယ အဏ္ဍာသယာဒိဒေသ-နုပ္ပတ္တိဟေတု။ တေနေ၀ါဟ "**ဧ၀ံ မေ သုတန္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသဒ္ဒိတိကာလေ ၀ုတ္တံ နိဒါနမာဒိ**"တိ။

၁။ "သာ ပနေသာ"တိအာဒိနာ ဗာဟိရနိဒါနေ ၀တ္ထုမ္ဘူ အတိဒိသိတ္ဝာ ဣဒါနိ အဇ္ဈတ္တိကနိဒါနံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သံ၀ဏ္ဏိတုံ "**ယံ ပနေတ**"နန္တိ ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ သံ၀ဏ္ဏနံ ကရောန္တေန သံ၀ဏ္ဏေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ပဒါနိ ပဒ၀ိဘာဂံ တဒတ္ထဇ္ဇ ဒသ္သေတ္ဝာ တတော ပရံ ပိဏ္ဍတ္ထ္ဝာဒိနိဒ္ဒသနု၀သေန စ သံ၀ဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ပဒါနိ တာ၀ ဒဿေန္တော "**ဧ၀ံ မေ နိ၀ါတ၀ဒ**"နန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပဒ၀ိဘာဂေါ**တိ ပဒါနံ ၀ိသေသော, နဂ ပဒ၀ိဂ္ဂဟော။ အထ ၀ါ ပဒါနိ စ ပဒ၀ိဘာဂေါ စ **ပဒ၀ိဘာဂေါ**၊ ပဒ၀ိဂ္ဂဟော စ ပဒ၀ိဘာဂေါ စ **ပဒ၀ိဘာ-ဂေါ**တိ ၀ါ ဧကသေသ၀သေန ပဒ၀ပဒ၀ိဂ္ဂဟာ ပဒ၀ိဘာဂ၀သ္ဒေန ၀ုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဒ၀ိဂ္ဂဟော "ဧ၀ံတသ္မ ၀နံ ဧ၀ံတ၀နန"နန္တိအာဒိနာ သမာ-သပဒေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အတ္ထတောတိ ပဒတ္ထတော။ တံ ပန ပဒတ္ထံ အတ္ထုဒ္ဓါရဏ္ဏမေန ပဌမံ ဧ၀ံ-သဒ္ဒသ္သ ဒဿေန္တော "**ဧ၀ံ-သဒ္ဒေါ တာ၀ါ**"တိအာဒိမာဟ။ **အ၀ေ၀ရ-ဏာဒီ**တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဣဒမတ္ထပုဗ္ဗာ၀ပရိမာဏာဒိအတ္ထာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တထာ ဟိ "ဧ၀ံဂတာနိ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိ၊ ဧ၀မာဒိနိ"တိ-အာဒိသု ဣဒံ-သဒ္ဒသ္သ အတ္ထေ ဧ၀ံ-သဒ္ဒေါ။ ဂတ-သဒ္ဒေါ ဟိ ပကာရ၀စနိ-ယာယော၊ တထာ ၀ိ၀ကာရ-သဒ္ဒါ စ။ တထာ ဟိ ၀ိ၀ယုတ္တဂတသဒ္ဒေ လောကိယာ ပကာရတ္ထေ ၀ဒန္တိ။ "ဧ၀ံ သု တေ သုနှာတာ သုဝိလိတ္တာ ကပ္ပိတ-ကေသမဿု အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာဘရဏာ ဩဒါတ၀တ္ထ၀သနာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရေန္တိ သေယ္ယထာပိ တ္ဝံ

၁-ဥမ္မုဏ္ဍါတောတိ (သီ) ၂-အံ ၁-၂၈၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒီ ၂-၄၈-ဝိဇ္ဇေ။

ဇေရဟိ သာဝ၀ရိယကောတိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမာ"တိအာဒိသု ပုစ္ဆာယံ။ "ဧဝံ လဟုပရိ၀တ္တံ[1]ဧ၀မာယုပရိယန္တော"တိ[2] စ အာဒိသု ပရိမာဏော။

နနု စ "ဧဝံ သု တေ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ဧ၀မာယုပရိယန္တော"တိ ဣ ဧဝံ-သဒ္ဒေန ပုစ္ဆနာကာရပရိမာဏာကာရာနံ ဝုတ္တတ္တာ အာကာရဣ၀ ဧ၀ ဧဝံ-သဒ္ဒေါတိ? နု, ဝိသေသသဒ္ဒာ၀တော။ အာကာရမတ္တ၀ါစကော ဟိ ဧဝံ-သဒ္ဒေါ အာကာရဣ၀တိ အဓိပ္ပေတော ယထာ "ဧဝံ ဗျာခေါ"တိအာဒိသု[3]၊ နု ပန အာကာရဝိသေသ၀ါစကော။ ဧ၀ဣ ကတ္ထ "ဧဝံ ဇာတေန မစ္ဆေ-နာ"တိအာဒိနိ[4] ဥပမာဒိဥဒါဟရဏာနိ ဥပပန္နာနိ ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ "ယထာ ဟိ ။ပ။ ဗဟု"န္တိ[5] ဣ ပုပ္ဖရာသိဒ္ဓာနိယတော မနုဿူပပတ္တိသပ္ပုရိသူပနိဿယ-သဒ္ဓမ္မဿ၀နယောနိသောမနသိကာရဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိဒါနာဒိပုညကိရိယာ-ဟေတုသမုဒါယတော သောဘာသုဂန္ဓတာဒိဂုဏယောဂတော မာလာ-ဂုဏသဒိသိယော ပဟူတာ ပုညကိရိယာ မရိတဗ္ဗသဘာ၀တာယ မစ္ဆေန သတ္တေန ကတ္တဗ္ဗာတိ ဇောတိတတ္တာ ပုပ္ဖရာသိမာလာဂုဏာ၀ ဥပမာ၊ တေသံ ဥပမာကာရော ယထာ-သဒ္ဒေန အနိယမတော ဝုတ္တောတိ "ဧဝံ-သဒ္ဒေါ ဥပမာကာရနိ၀မနတ္ထော"တိ ၀တ္တုံ ယုတ္တံ၊ သော ပန ဥပမာကာရော နိယမိယ-မာနော အတ္ထတော ဥပမာ၀ ဟောတိတိ အာဟ "**ဥပမာယံ အာ၀ဇ္ဇတော**"တိ။ တထာ "ဧဝံ ဇုမိနာ အာကာရေန အဘိက္ကမိတဗ္ဗ"န္တိ အာဒိနာ ဥပဒိသိယမာနာယ သမဏသာရုပ္ပါယ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိယာ ယော တတ္ထ ဥပဒိသနာကာရော၊ သော အတ္ထတော ဥပ၁ေသော ဧ၀ါတိ ဝုတ္တံ "**ဧဝံ ဇော။ပ။ ဥပ၁ေသေ**"တိ။ တထာ **ဧ၀မေတံ ဘ၀ဝါ၊ ဧ၀မေတံ သုဂတာ**တိ ဣတ္ထ ဘ၀ဝတာ ယထာ၀ုတ္ထ-မတ္ထံ အဝိပရီတတော ဇာနန္တေဟိ ကတံ တတ္ထ သံ၀ိဇ္ဇမာနဂုဏာနံ ပကာရေဟိ ဟံသနံ ဥဒဂ္ဂတာကရဏံ သမ္မဟံသနံ၊ ယော တတ္ထ သမ္မဟံသနာကာရောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧ၀မေ၀ံ ပနာ၀ယန္တိ ဣတ္ထ ဂရဟဏာကာရောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သော စ ဂရဟဏာကာရော "၀သလိ"တိအာဒိခုံသနသဒ္ဒသန္နိဓာနတော ဣ၀ ဧ၀ံ-သဒ္ဒေန ပကာသိတောတိ ဝိညာယတိ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧ၀ံ ဥပမာကာရာ၀ယော၀ိ ဥပမာဒိ၀သေန ဝုတ္တာနံ ပုပ္ဖရာသိအာဒိသဒ္ဒါနံ သန္နိဓာနတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဧ၀ံ ဘန္တေ**တိ **ခေါ**တိအာဒိသု[6] ပန ဓမ္မသ သာ၀ုကံ သ၀နမနသိကာရေန နိယောဇိတေဟိ ဘိက္ခူဟိ အတ္ထနော တတ္ထ ဌိတဘာ၀ဿ ပဋိဇာနန၀သေန

---

[1]-ဒီ ၁-၉၈-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အံ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။ [3]-ဒီ ၁-၂၂၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေသု၊
[4]-မ ၁-၁၈၂၊ ဝိ ၂-၁၂၅၊ ဝိ ၄-၆၈-ပိဋ္ဌေသု၊ [5]-ခု ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ၊ [6]-ဧ၀ံ ဘန္တေတိ ခေါ (က)

ဝုတ္တတ္တာ ဣတ္ထေ ဧဝံ-သဒ္ဒေါ ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထော ဝုတ္တော၊ တေန "ဧဝံ ဘန္တေ သာဓု ဘန္တေ သုဋ္ဌု ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝေဠု ဝေဟိ**တိ "ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ ဧဝံ သမဏံ အာနန္ဒံ ဝဒေဟိ"တိ ဝဒနာကာရော ဣဒါနိ ဝတ္တမ္ဘော ဧဝံ-သဒ္ဒေန နိဒဿိယတိတိ နိဒဿနတ္ထော ဝုတ္တော။ **ဧဝံ နော**တိ ဣတ္ထောပိ တေသံ ယထာဝုတ္တဓမ္မာနံ အဟိတဒုက္ခာဝဟဘာဝေ သန္ဓိဋ္ဌာနဇနနတ္ထံ အနုမတိဂ္ဂဟဏ-ဝသေန "နော ဝါ၊ ကထံ ဝေါ ဣတ္ထေ ဟောတိ"တိ ပုစ္ဆာယ ဂ္ဂတာယ "ဧဝံ နော ဣတ္ထေ ဟောတိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ၁ တဒါကာရသန္ဓိဋ္ဌာနံ ဧဝံ-သဒ္ဒေန ဝိဘာဝိတန္တိ ဝိညာယတိ။ သော ပန တေသံ ဓမ္မာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တနာ-ကာရော နိယမိယမာနော အဝဝေါရဏတ္ထော ဟောတိတိ အာဟ "**ဝေါ နော ဣတ္ထေ ဟောတိတိ အာဒိသု အဝဝေါရဏေ**"တိ။

နာနာနယနိပုဏန္တိ ကေတ္တနာနတ္တအဗျာပါရဧဝံဓမ္မတာသင်္ခါတာ, နန္ဒိယာ-ဝဋ္ဋတိပုက္ခလသိဟဝိက္ကီဠိတအက္ခံသဒိသာလောစနသင်္ခါတာ ဝါ အာဝေရာဒိ-ဘေဒဝသေန နာနာဝိဓာ နယာ နာနာနယာ၊ နယာ ဝါ ပါဋိဂတိယော၊ တာ စ ပညတ္တိအာဒိဝသေန သံကိလေသဘာဂိယာဒိလောကိယာဒိတဒုဘယ-ဝေါမိဿကတာဒိဝသေန ကုသလာဒိဝသေန ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟာဒိဝသေန သမယဝိမုတ္တာဒိဝသေန ပဓာနာဒိဝသေန ကုသလမူလာဒိဝသေန တိက-ပဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ နာနပ္ပကာရာတိ နာနာနယာ၊ ဝေ.ဟိ နိပုဏံ သဏ္ဌိ သုခုမန္တိ နာနာနယနိပုဏံ။ အာသယော၁ အဇ္ဈာသယော၊ တေ စ သဿတာဒိဘေဒေန တတ္ထ စ အပ္ပရဇက္ခတာဒိဘေဒေန စ အနေကေ, အတ္ထဇ္ဈာသယာဒယော ဧဝ ဝါ သမုဋ္ဌာနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု ဧတေသာတိ **အနေကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိသမ္ဘူတိ**တ္တိ အတ္ထုပ္ပတ္တိနပရိပုဏ္ဏံ ဥပနေ-တဗ္ဗာဘာဝတော။ သက်ဘသနပကာသနဝိဝရဏဝိဘဇနဥတ္တာနီကရဏပညတ္တိ-ဝသေန ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ အက္ခရပဒပ္ပဘေဒနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသဝသေန ဆဟိ ပုဗ္ဗနပဒေဟိ စ သမန္နာဂတတ္တိ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒ၀ိ၀ပါဋိဟာရိယတ္တိ ဣတ္ထ ပါဋိဟာရိယပဒသ် ဝစနတ္ထံ "ပဋိပက္ခ-ဟရဏတော ရာဂါဒိကိလေသာပနယနတော စ ပါဋိဟာရိယ"တ္တိ ဝဒန္တိ။ ဘဂဝတော ပန ပဋိပက္ခာ ရာဂါဒယော နိ သန္တိ၊ ယေ ဟရိတဗ္ဗာ။ ပုထုဇ္ဇနာ-နမ္ပိ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ အဌဂုဏသမန္နာဂတေ စိတ္တေ ဟတပဋိပက္ခေ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပဝတ္တဝေါဟာရေန စ နိ သက္ကာ ဣဓ "ပါဋိဟာရိ-ယ"တ္တိ ဝတ္တုံ။ သစေ ပန မဟာကာရုဏိကသ္ သ ဘဂဝတော ဝေနေယ္ယဂတာ စ

၁-ဝုတ္တမတ္ထံ တံ (က)

ကိလေသာ ပဋိပက္ခာ၊ တေသံ ဟရဏတော "ပါဋိဟာရိယ"နှိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ ယုတ္တမေတံ။ အထ ဝါ ဘဂဝတော စ သာသနသ္မိ စ ပဋိပက္ခာ တိတ္ထိယာ၊ တေသံ ဟရဏတော ပါဋိဟာရိယံ။ တေ ဟိ ဒိဋ္ဌိဟရဏဝသေန စ ဒိဋ္ဌိပ္ပကာသနေ အသမတ္ထဘာဝေန စ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိဟိ ဟရိတာ အပနိတာ ဟောန္တိ။ "ပဋိ"တိ ဝါ အယံ သဒ္ဒေါ "ပစ္ဆာ"တိ ဧတသ္မိ အတ္ထေ ဗောဓေတိ "တသ္မိံ ပဋိပဝိဋ္ဌမှိ၊ အညော အာဂန္တု ဗြာဟ္မဏော"တိအာဒီသု ဝိယ၊ တသ္မာ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ ကတကိစ္စေန ပစ္ဆာ ဟရိတမ္ဘံ ပဝတ္တေတမ္ဘနှိ ပဋိဟာရိယံ၊ အတ္တနော ဝါ ဥပက္ကိလေသေသု စတုတ္ထဈာနမဂ္ဂေဟိ ဟရိတေသု ပစ္ဆာ ဟရဏံ ပဋိဟာရိယံ၊ ဣဒ္ဓိအာဒေသ-နာနုသာသနိယော စ ဝိဂတူပက္ကိလေသေန ကတကိစ္စေန စ သတ္တဟိတတ္ထံ ပုန ပဝတ္တေတမ္ဘာ၊ ဟရိတေသု စ အတ္တနော ဥပက္ကိလေသေသု ပရသတ္တာနံ ဥပက္ကိလေသဟရဏာနိ ဟောန္တိ ပဋိဟာရိယာနိ ဘဝန္တိ၊ ပဋိဟာရိယမေဝ ပါဋိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယေ ဝါ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိသမုဒါယေ ဘဝံ ဧကမေကံ ပါဋိဟာရိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိဟာရိယံ ဝါ စတုတ္ထဈာနံ မဂ္ဂေါ စ ပဋိပက္ခဟရဏတော၊ တတ္ထ ဇာတံ, တသ္မိံ ဝါ နိမိတ္တဘူတေ, တတော ဝါ အာဂတန္တိ ပါဋိဟာရိယံ။ တသ ပန ဣဒ္ဓိအာဒိဘေဒေန ဝိသယဘေဒေန စ၂ ဗဟုဝိဓသ ဘဂဝတော ဒေသနာယံ လဗ္ဘမာနတ္တာ အာဟ "**ဗဟုဝါဋိဟာရိ-ယ**"နှိ။

နှ အညထာတိ ဘဂဝတော သမ္မုခါ သုတာကာရတော နှ အည-ထာတိ အတ္ထော၊ နှ ပန ဘဂဝတော ဒေသိတာကာရတော။ အစိန္တေယ္ယာနု-ဘာဝါ ဟိ ဘဂဝတော ဒေသနာ။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ "သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္ထော ဝိညာတု"နှိ. ဣဒံ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဘဝတိ၊ ဓာရဏဗလဒဿနဉ္စ နှ ဝိရုဇ္ဈတိ သုတာကာရာဝိရုဇ္ဈနသ္မ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နှ ဟေတ္ထ အတ္ထန္တရတာ-ပရိဟာရော ဒ္ဝိန္နံ အတ္ထာနံ ဧကဝိသယတ္တာ၊ ဣတရထာ ထေရော ဘဂဝတော ဒေသနာယ သဗ္ဗထာ ပဋိဂ္ဂဟဏေ သမတ္ထော အသမတ္ထော စာတိ အာပဇ္ဇေ-ယ္ယာတိ။

"ယော ပရော နှ ဟောတိ၊ သော အတ္တာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တာယ နိယ-ကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတာယ သသန္တာနိယံ ဝတ္တနတော တိဝိဓောပိ မေ-သဒ္ဒေါ ကိဉ္စာပိ ဧကသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ဒိဿတိ၊ ကရဏသမ္ပဒါနသာမိနိဒ္ဒေသဝသေန ပန ဝိဇ္ဇမာနဘေဒံ သန္ဓာယဟ "**မေ-သဒ္ဒေါ တိသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ**"တိ။

၁-ခု ၁-၄၂၉၊ခု ဂ-၁-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဝိဝိဓဝိသယဘေဒေန စ (သီ)

ကိန္ဓာဝိ ဥပသင္ဂေါ်ကိရိယံ ဝိသေသေတိ၊ ဇောတကဘာဝတော ပန သတိဝိ တသ္မိံ သုတ-သဒ္ဒေါ် ဧဝ တံ တမတ္ထံ ဝဒတိတိ အနုပသဂ္ဂသ သုတ-သဒ္ဒသ အတ္ထုဒ္ဒါရေ သဥပသဂ္ဂသ ဂဟဏံ နိ ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဒဿေန္တော "**သဥပသဂ္ဂေါ စ အနုပသဂ္ဂေါ စ**"တိ အာဟ။ **အသာ**တိ သုတသဒ္ဒသ။ ကမ္မဘာဝသာဓနာနိ ဇ္ဈဝ သုတသဒ္ဒေ သမ္ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တံ "**ဥပဝေရိတန္တိ ဝါ ဥပဝေရဏန္တိ ဝါ အတ္ထော**"တိ။ **မယာတိ အတ္ထေ သတိ**တိ ယဒါ မေ-သဒ္ဒသ ကတ္တုဝသေန ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ တဒါတိ အတ္ထော။ **မမာတိ အတ္ထေ သတိ**တိ ယဒါ သမ္ဗန္ဓဝသေန သာမိနိဒ္ဒေသော၊ တဒါ။

သုတသဒ္ဒသန္နိဿာနေ ပယုတ္တေန **ဝံ**-သဒ္ဒေန သဝနကိရိယာဇောတကေန ဘဝိတမ္ဘန္တိ ဝုတ္တံ "**ဝေန္တိ သောတဝိညာဏာဒိဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဒေသန**"န္တိ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သမ္ပဋိစ္ဆနာဒိနံ သောတဒ္ဒါရိကဝိညာဏာနံ တဒတ္ထိနိဟဒ္ဒာနဉ္စ မနောဒ္ဒါရိကဝိညာဏာနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတမ္ဘံ။ သမ္ဘေသမ္ပိ ဝါကျာနံ ဧဝကာရတ္ထ-သဟိတတ္တာ "သုတ"န္တိ ဧတသ သုတမေဝါတိ အယမတ္ထော လဇ္ဇတိတိ အာဟ "**အသဝနဘာဝပ္ပဋိက္ခေပတော**"တိ။ ဧတေန အဝဝေရဏေန နိယာမတံ ဒဿေတိ။ ယထာ စ သုတံ သုတမေဝါတိ နိယာမေတမ္ဘံ၊ **တံ** သမ္ပာ သုတံ ဟောတိတိ အာဟ "**အနုနာမိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသန**"န္တိ။ အထ ဝါ သဒ္ဒန္တရတ္ထာပေါ်ဟနဝသေန သဒ္ဒေါ် အတ္ထံ ဝဒတိတိ သုတန္တိ အသုတံ နိ ဟောတိတိ အယမေတသ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ "**အသဝနဘာဝပ္ပ-ဋိက္ခေပတော**"တိ။ ဇ္ဈမိနာ ဒိဋ္ဌာဒိဝိနိဝတ္တနံ ကရောတိ။ ဇ္ဈံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— နိ ဇ္ဈံ မယာ ဒိဋ္ဌံ၊ နိ သယမ္ဘုဉ္ဈဏေန သစ္ဆိကတံ၊ အထ ခေါ သုတံ၊ တဉ္စ သမ္ပဒေဝါတိ။ တေနေဝါဟ "**အနုနာမိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသန**"န္တိ။ အဝဝေရဏတ္ထော ဝါ **ဝံ**-သဒ္ဒေ အယမတ္ထယောဇနာ— "ကရိယတိတိ တဒပေက္ခသ **သုတ**-သဒ္ဒသ အယမတ္ထော ဝုတ္တော "အသဝနဘာဝပ္ပဋိက္ခေ-ပတော"တိ။ တေနေဝါဟ "**အနုနာမိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒ္ဒေသန**"န္တိ။ သဝန-သဒ္ဒေါ် စေတ္ထ ကမ္မတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော "သုယျတိ"တိ။

ဧဝံ သဝနဟေတုသဝနဝိသေသဝသေန ပဒတ္ထယသ ဧကေန ပကာရေန အတ္ထယောဇနံ ဒဿေတ္ဝာ ဣဒါနိ ပကာရန္တရေဟိ တံ ဒဿေတုံ "**တထာ ဧဝ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တ သသာ**တိ ယာ သာ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဓမ္မသဝနာကာရေန ပဝတ္တာ မနောဒ္ဒါရဝိညာဏဝီထိ၊ တ သသာ။ သာ ဟိ နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိတုံ သမတ္ထာ။ တထာ စ ဝုတ္တံ "**သောတဒ္ဒါရာနုသာရေနာ**"တိ။ **နာနပ္ပကာရေနာ**တိ ဝက္ခမာနာနံ

အနေကဝိဟိတာနံ ဗျူနတ္ထဂ္ဂဟဏာနံ နာနာကာရေန။ ဧတေန ဣမိဿာ ယောဇနာယ အာကာရတ္ထော ဧဝံ-သဒ္ဒေါ ဂဟိတောတိ ဒီပေတိ။ **ပဝတ္တိ-ဘာဝပ္ပကာသနန္တိ** ပဝတ္တိယာ အတ္ထိဘာဝပ္ပကာသနံ။ **သုတန္တိ ဓမ္မပ္ပကာ-သနန္တိ** ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဝိညာဏဝိထိ နာနပ္ပကာရေန ပဝတ္တာ၊ တသ္မိံ ဓမ္မတ္တာ ဝုတ္တာ၊ နာ သုတသဒ္ဒဿ ဓမ္မတ္ထတ္တာ။ ဝုတ္တသော-ဝတ္ထသ ပါကဋ္ဌိကရဏံ **"အယဓ္ဓတ္ထာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဝိညာဏဝိထိ-ယာ**တိ ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ **မယာ**တိ ကတ္တုအတ္ထေ။

ဧဝန္တိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗပ္ပကာသနန္တိ နိဒဿနတ္ထံ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္မာ ဝုတ္တံ နိဒ-ဿေတဗ္ဗဿ နိဒဿိတဗ္ဗတ္တာဘာဝါဘာဝတော။ တေန ဧဝံ-သဒ္ဒေန သကလမ္ပိ သုတ္တံ ပစ္စာမဋ္ဌန္တိ ဒဿေတိ။ သုတသဒ္ဒဿ ကိရိယာသဒ္ဒတ္တာ သဝနကိရိယာယ စ သာဓာရဏဝိညာဏပ္ပဗန္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ တတ္ထ စ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရောတိ ဝုတ္တံ **"သုတန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စပ္ပကာသန"**န္တိ။ နာ ဟိ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရရဟိတေ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓေ သဝနကိရိယာ လဗ္ဘတိတိ။

ယဿ စိတ္တသန္တာနဿာတိအာဒိပိ အာကာရတ္ထမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္မာ ပုရိမယောဇနာယ အညထာ အတ္ထယောဇနံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အာကာရပညတ္တိ**တိ ဥပါဒါပညတ္တိ ဧဝ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိအာကာရပါဒါနဝသေန တထာ ဝုတ္တာ။ **သုတန္တိ ဝိသယနိဒ္ဒေသော**တိ သောတဗ္ဗဘူတော မ္မော သဝနကိရိယာကတ္တုပုဂ္ဂလဿ သဝနကိရိယာဝသေန ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ ကတ္မာ ဝုတ္တံ။ စိတ္တသန္တာနဝိနိမုတ္တဿ ပရမတ္ထတော ကဿစိ ကတ္တုအဘာဝေပိ သဒ္ဒေါဟာရေန ဗုဒ္ဓိပရိကပ္ပိတဘေဒဝစနိစ္ဆာယ စိတ္တသန္တာနတော အညံ ဝိယ တံသမဝိံ ကတ္မာ ဝုတ္တံ **"စိတ္တသန္တာနေန တံသမဝိနော"**တိ။ သဝနကိရိယာဝိသယောပိ သောတဗ္ဗမ္မော သဝနကိရိယာဝသေန ပဝတ္တ-စိတ္တသန္တာနဿ ဣဓ ပရမတ္ထတော ကတ္တုဘာဝတော, သဝနဝသေန စိတ္တပဝတ္တိယာ ဧဝ ဝါ သဝနကိရိယာဘာဝတော တံကိရိယာကတ္တု စ ဝိသယော ဟောတီတိ ကတ္မာ ဝုတ္တံ **"တံသမဝိနော ကတ္တုဝိသယေ"**တိ။ သုတာကာရဿ စ ထေရဿ သမ္မာနိစ္ဆိတဘာဝတော အာဟ **"ဂဟ-ဏသန္ဓိဋ္ဌာန"**န္တိ။ ဧတေန ဝါ အဝခၚရဏတ္ထံ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္မာ အယ-မတ္ထယောဇနာ ကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေ သုတာနံ နာနာဝိဟိတာနံ သုတ္တသင်္ခါတာနံ အတ္ထဗျူဟာနံ ဥပခၚရိတရူပဿ အာကာရဿ နိဒဿနဿ, အဝခၚရဏဿ ဝါ

ပကာသနသဘာဝေါ ဧဝံ-သဒ္ဒေါတိ တဒါကာရာဒိဥပစာရဏသ ပုဂ္ဂလ-ပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတဓမ္မပ္ပဗန္ဓျာပါရတာယ ဝုတ္တံ "**ဧဝန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စ-နိဒ္ဒေသော**"တိ။ သဝနကိရိယာ ပန ပုဂ္ဂလဝါဒိနောပိ ဝိညာဏနိရပေက္ခာ နတ္ထိတိ ဝိသေသတော ဝိညာဏဗျာပါရောတိ အာဟ "**သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စ-နိဒ္ဒေသော**"တိ။ မေတိ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိယာ ဧကေန္တေနေဝ သတ္တာဝိသယတ္တာ ဝိညာဏ-ကိစ္စသ စ တတ္ထေဝ သမောဒဟိတဗ္ဗတော "**မေတိ ဥဘယကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေ-သော**"တိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိသဘာဝေါ ယထာဝုတ္တမံ ဧဝံ-သဒ္ဒသုတသဒ္ဒါနံ အတ္ထောတိ တေ တထာရူပပညတ္တိဥပါဒါနဗျာပါရဘာဝေန ဒသေန္တော အာဟ "**ဧဝန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဒေသော၊ သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စ-နိဒ္ဒေသော**"တိ။ ဣတ္ထ စ ကရဏကိရိယာကတ္တုကမ္မဝိသေသပ္ပကာသနဝသေန ပုဂ္ဂလဗျာပါရဝိသယပုဂ္ဂလဗျာပါရနိဒဿနဝသေန ဂဟဏာကာရဂ္ဂါဟကတဗ္ဗ-သယဝိသေသနိဒ္ဒေသဝသေန ကတ္တုကရဏဗျာပါရကတ္တုနိဒ္ဒေသဝသေန စ ဒုတိယာဒယော စတသော အတ္ထယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သဗ္ဗသိပိ သဒ္ဒါဓိဂမနီယသ အတ္ထသ ပညတ္တိမုခေနေဝ ပဋ္ဌပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗပညတ္တိနဉ္စ ဝိဇ္ဇမာနာဒိဝသေန ဆသု ပညတ္တိဘေဒေသု အန္တောဂဓတ္တာ တေသု "ဧဝ"နွဲ့အာဒိနံ ပညတ္တိနံ သရူပံ နိဒ္ဒါရေန္တော အာဟ "**ဧဝန္တိ စ မေတိ စ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ ဧဝန္တိ စ မေတိ စ ဝုစ္စမာနသတ္ထသ အာကာရာဒိနော ဓမ္မာနံ အသလ္လက္ခဏဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝေါတိ အာဟ "**သစ္စ-ကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ**"တိ။ တတ္ထ **သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေ-နာ**တိ ဘူတတ္ထဥတ္တမတ္ထဝသေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယော မာယာမရိစိ-အာဒယော ဝိယ အဘူတတ္ထော, အနုသဝါဒိဟိ ဂဟေတဗ္ဗော ဝိယ အနုတ္တ-မတ္ထော စ နု ဟောတိ၊ သော ရူပသဒ္ဒါဒိသဘာဝေါ, ရုပ္ပနာဒနုဘဝနာဒိ-သဘာဝေါ ဝါ အတ္ထော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော စာတိ ဝုစ္စတိ၊ နု တထာ "ဧဝံ မေ"တိပဒါနံ အတ္ထောတိ။ ဧတမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ "**ကိဉ္စေတ္ထ**"နွဲ့အာဒိ ဝုတ္တံ။ သုတန္တိ ပန သဒ္ဒါယတနံ သန္ဓာယာဟ "**ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ**"တိ။ တေနေဝ ဟိ "**ယဒိ တံ ဣတ္ထ သောတေန ဥပလဒ္ဓ**"နွဲ့ ဝုတ္တံ၊ "သောတဒ္ဒါရာ-နုသာရေန ဥပလဒ္ဓ"နွဲ့ ပန ဝုတ္တေ အတ္ထဗျတ္တိနာဒိ သဗ္ဗံ လဗ္ဘတိ။ **တံ တံ ဥပါ-ဒါယ ဝတ္တမ္ဗတော**တိ သောတပထမာဂတေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ တေသံ ဥပ-ဓာရိတာကာရာဒိနော ပစ္စာမသနဝသေန ဧဝန္တိ, သသန္တိတိပရိယာပန္နေ ခန္ဓေ ဥပါဒါယ မေတိ ဝတ္တမ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌာဒိသဘာဝရဟိတေ သဒ္ဒါယတနေ

ပဝတ္တမာနောပိ သုတဝေါဟာရော "ဒုတိယံ တတိယ"န္တိအာဒိကော ဝိယ ပဌမာဒိနိ ဒိဋ္ဌမုတ္တဝိညာတေ အပေက္ခိတ္တာ ပဝတ္တောတိ အာဟ "**ဒိဋ္ဌာဒိနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တမ္ဘတော**"တိ။ အဿုတံ နု ဟောတိတိ ဟိ သုတန္တိ ပကာသိတော အယမတ္ထောတိ။

အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓါ သုတ္တသ္မိ ပကာရဝိသေသာ ဧဝန္တိ ယေရေန ပစ္စာ-မဋ္ဌာတိ အာဟ "**အသမ္မောဟံ ဒီပေတီ**"တိ။ **နာနပ္ပကာရပ္ပဋိဝေဓသမတ္ထော ဟောတီ**တိ ဧတေန ဝက္ခမာနသ္မိ သုတ္တသ္မိ နာနပ္ပကာရတံ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတဿ ဒသ္သေတိ။**သုတသ္မိ အသမ္မောသံ ဒီပေတီ**တိ သုတာကာရသ္မိ ယာထာဝတော ဒဿိယမာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ **အသမ္မောဟနာ**တိ သမ္မောဟာဘာဝေန, ပညာယ ဧဝ ဝါ သဝနကာလသမ္ဘူတာယ တဒုတ္တရိကာလပညာသိဒ္ဓိ။ ဧဝံ **အသမ္မော-သေနာ**တိ ဧတ္ထောပိ ဝတ္တမ္ဘံ။ ဗျဉ္ဇနာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတမ္ပေါ အာကာရော နာတိဂမ္ဘီရော၊ ယထာသုတမောရဏဿမေဝ တတ္ထ ကရဏီယန္တိ သတိယာ ဗျာပါရော အဓိကော၊ ပညာ တတ္ထ ဂုဏီဘူတာတိ ဝုတ္တံ "**ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ**"တိအာဒိ "ပညာယ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိ ကတ္တာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ စေတ္ထ ပဓာနဘာဝေါ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိ-အာဒိသု[1] ဝိယ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ ဝါ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု အာဝဇ္ဇနာဒိနံ ဝိယ အပ္ပဓာနတ္တေ ပညာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဧတေသန္တိ အယမ္ပိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ **သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ**တိ ဧတ္ထောပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန[2] ယထာသမ္ภဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နသ္သာ**တိ အတ္ထဗျဉ္ဇနပရိပုဏ္ဏသ္သ၊ သက်ာသနပ္ပ-ကာသနဝိဝရဏဝိဘဇနဥတ္တာနီကရဏပညတ္တိဝသေန ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသဝသေန ဆဟိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ စ သမန္နာ-ဂတသ္သာတိ ဝါ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယောနိသော မနသိကာရံ ဒီပေတိ ဧဝံ-သဒ္ဒေန ဝုစ္စမာနာနံ အာကာရန်-ဒဿနာဝဓာရဏတ္ထာနံ အဝိပရီတသဒ္ဓမ္မဝိသယတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အဝိက္ခေပံ ဒီပေတိ**တိ "စိတ္တပရိယာဒါနံ ကတ္ထ ဘာသိတ"န္တိအာဒိပုစ္ဆာဝသေ ပကရဏ-ပ္ပတ္တသ္သ ဝက္ခမာနသ္သ သုတ္တသ္သ သဝနံ သမာဓာနမန္တရေန နု သမ္ภဝတီတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဝိက္ခိတ္တစိတ္တသ္သာ**တိအာဒိ တသ္သေဝတ္ထသ္သ သမတ္ထနဝသေန ဝုတ္တံ။ **သမ္ဘသမ္ဘတ္တိယာ**တိ အတ္ထဗျဉ္ဇနဒေသကပ္ပယောဇနာဒိသမ္ภတ္တိယာ။ အဝိပရိတ-သဒ္ဓမ္မဝိသယေဟိ ဝိယ အာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏတ္ထေဟိ ယောနိသော-မနသိကာရသ္သ, သဒ္ဓမ္မဿဝနေန ဝိယ စ အဝိက္ခေပသ္သ ယထာ ယောနိသော-မနသိကာရေန ဖလဘူတေန အတ္ထသမ္ပတ္တိပတ္ထနာပုညတာနံ သိဒ္ဓိ ဝုတ္တာ

၁-ခု ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-ဝုတ္တဝိပရိယာယေန (က)

တဒဝိနာဘာ၀တော၊ ဧ၀ံ အဝိက္ခေပေန ဖလဘူတေန ကာရဏာဘူတာနံ သဒ္ဓမ္မသ၀နသပ္ပုရိသူပနိဿယာနံ သိဒ္ဓိ ဒသေတဗ္ဗာ သိယာ အသုတ၀တော သပ္ပုရိသူပနိဿယရဟိတသ စ တဒဘာ၀တော။ **နှ ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တောတိ-**အာဒိနာ သမတ္ထနမ၀စနေန ပန အဝိက္ခေပေန ကာရဏာဘူတေန သပ္ပုရိသူပ-နိဿယေန စ ဖလဘူတသ သဒ္ဓမ္မသ၀နသ သိဒ္ဓိ ဒဿိတာ။ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါ၊ယော ယုတ္တော သိယာ၊ သဒ္ဓမ္မသ၀နသပ္ပုရိသူပနိဿယော နှ ဧကန္တေန အဝိက္ခေပသ ကာရဏံ ဗာဟိရဂ်တ္တာ၊ အဝိက္ခေပေါ ပန သပ္ပုရိသူပနိဿယော ဝိယ သဒ္ဓမ္မသ၀နသ ဧကန္တကာရဏန္တိ။ ဧ၀မ္ပိ အဝိက္ခေပေန သပ္ပုရိသူပ-နိဿယသိဒ္ဓိဧောတနာ နှ သမတ္ထိတာ၀။ နော နှ သမတ္ထိတာ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနံ သပ္ပုရိသပယိရုပါသနာဘာ၀သ အတ္ထသိဒ္ဓတ္တာ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမံ ဖလေန ကာရဏသ သိဒ္ဓိဒဿနံ နဒီပူရေန ဝိယ ဥပရိ ဝုဋ္ဌိသဒ္ဒါ၀သ၊ ဒုတိယံ ကာရဏေန ဖလသ သိဒ္ဓိဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဧကန္တ၀သိနာ ဝိယ မေ၀ဝုဋ္ဌာနေန ဝုဋ္ဌပ္ပ၀တ္တိယာ။

ဘဂ၀တော ၀စနသ အတ္ထဗျဉ္ဇနပ္ပဘေဒပရိစ္ဆေဒ၀သေန သကလသာသန-သမ္ပတ္တိသြ၀ါဟနာကာရော နိရ၀သေသပရဟိတပါရိပူရိတာကာရဏန္တိ ဝုတ္တံ "**ဧ၀ံ ဘဒ္ဒကော အာကာရော**"တိ။ ယသ္မာ နဟောတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ပန္ဆိမ၀ဏ္ဏ-ဒ္ဝယသမ္ပတ္တိန္တိ** အတ္ထသမ္ပာ၀ဏ္ဏိမပုဗ္ဗေကတပုညတာသင်္ခါတဂုဏဒ္ဒယံ။ အ၀ရ၀ရံ ဝုတ္တိယာ ဧစတ္ထ စက္ကဘာ၀ေါ၊ စရန္တိ ဧတေဟိ သတ္တာ သမ္ပတ္တိဘ၀ေသူတိ ၀ါ။ ယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခ၀ေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေ၀မနုဿာနံ စတုစက္ကံ ၀တ္တတိ"တိအာဒိ။ ပုရိမ၀ဏ္ဏမဘာ၀ေါ စတ္ထ ဒေသ-နာဂ္ဂမ၀သေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ပန္ဆိမ၀ဏ္ဏဒ္ဝယသိဒ္ဓိယာ**တိ ပန္ဆိမ၀ဏ္ဏဒ္ဝယသ အတ္ထိ-တာယ။ သမ္ဘာ၀ဏိဟိတတ္ထော ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညော **သု**ဒ္ဓါသယော ဟောတိ တဒသိဒ္ဓိဟေတူနံ ကိလေသာနံ ဒူရီဘာ၀တောတိ အာဟ "**အာသယသုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ**"တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "သမ္ဘာ၀ဏိဟိတံ စိတ္တံ၊ သေယ္ယထော နံ တတော ကရေ"တိ၊ "ကတပုညောသိ တ္ဝံ အာနန္ဒ၊ ပ၀ေနမနုယုဉ္ဇ၊ ခိပ္ပံ ဟောဟိ-သိ အနာသ၀ေါ"တိ[2] စ။ တေနေ၀ါဟ "**အာသယသုဒ္ဓိယာ အဓိ၀မ္ဘတ္တိသိဒ္ဓိ**"-တိ။ **ပယောဂသုဒ္ဓိယာ**တိ ယောနိသောမနသိကာရပုဗ္ဗင်္ဂမသ ဓမ္မသ၀နပ္ပ-ယောဂသ ဝိသဒဘာ၀ေန။ တထာ စာဟ "**အာ၀ဇ္ဇတ္တိသိဒ္ဓိ**"တိ၊ သဗ္ဗသ ၀ါ ကာယ၀စီပယောဂသ နိဒ္ဒေါသဘာ၀ေန။ ပရိသုဒ္ဓကာယ၀စီပယောဂေါ ဟိ ဝိပ္ပဋိသာရာဘာ၀တော အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပရိယတ္တိယံ ဝိသာရ၀ေါ ဟောတီတိ။

၁-အံ ၁-၃၄၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခု ၁-၁၉-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-ဒီ ၂-၁၁၉-ဝိဇ္ဇေ။

နာနုပ္ပကာရပဋ္ဌေဝေဒိပကေနာတိအာဒိနာ အတ္ထဗျတ္တေနသု ထေရသ ဧဝံ-သဒ္ဒသုတ-သဒ္ဒါနံ အသမ္ဘောဟဒိပနတော စတုပ္ပဋ္ဌသဒ္ဒိဒါဝသေန **အ**တ္ထယောဇနံ ဒသေတိ။ တတ္ထ **သောတပ္ပဘေဒပဋ္ဌေဝေဒိပကေနာ**တိ ဧတေန အယံ သုတ-သဒ္ဒေါ ဧဝံ-သဒ္ဒသန္ဓိမာနတော, ဝက္ခမာနာပေက္ခာယ ဝါ သာမညေ-နေဝ သောတဗ္ဗမ္ဘိဝေသံ အာမသတိတိ ဒသေတိ။ မနောဒိဋ္ဌိကရဏာနံ ပရိယတ္တိမ္ဘာနံ အနုပေက္ခနသုပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဝိသေသတော **မ**နသိကာရပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓါတိ **တ**ေ ဝုတ္တနယေန ယောနိသောမနသိကာရဒိပကေန ဧဝံ-သဒ္ဒေန ယောဇေတ္တာ, သဝနဓာရဏဝစီပရိစယာ ပရိယတ္တိမ္ဘာ ဝိသေသေန သောတာဝဓာနပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓါတိ **တ**ေ အဝိက္ခေပဒိပကေန သုတ-သဒ္ဒေန ယောဇေတ္တာ ဒသေန္တော **သ**ာသနသမ္ပတ္တိယာ ဓမ္မသ္သဝနေ ဥဿာဟံ **ဇ**နေတိ။ တတ္ထ **ဓမ္မာ**တိ ပရိယတ္တိမ္ဘာ။ **မ**နသာ **အ**နုပေက္ခိတာ**တ**ေ "ဣဓ သိလံ ကထိတံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ ပညာ၊ ဣတ္တကာ ဣတ္ထ အနုသန္ဓယော"တိအာဒိနာ နယေန မနသာ အနု အနု ပေက္ခိတာ။ **ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ**တိ နိဗ္ဗာနက္ခန္ဓိဘူတာယ, ဉာတ-ပရိညာသင်္ခါတာယ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တရူပါရူပဓမ္မေ "ဣတိ ရူပံ၊ ဣတ္တကံ ရူ**ပ**"န္တိအာဒိနာ သုဋ္ဌု ဝဝတ္ထပေတ္တာ ပဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ။

သကလေန **ဝ**စနေနာ**တ**ိ ပုဗ္ဗေ တိဟိ ပဒေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ **အ**သပ္ပုရိ**သ**ဘူ**မ**ိန္တိ အကတညုတံ, "ဣမေကစ္စောပါပဘိက္ခု တထာဂတပ္ပ-ဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ ပရိယာပုဏိတ္တာ အတ္တနော ဒဟတိ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ အနရိယ-ဝေါဟာရဝတ္ထုံ။ သာ ဧဝ အနရိယဝေါဟာရဝတ္ထာ အသဒ္ဓမ္မော။ နနု စ အာနန္ဒတ္ထေရသ "မမေဒံ ဝစန"န္တိ အဓိမာနသ, မဟာကသပတ္ထေရာဒိနဉ္စ တဒါသက်ာယ အဘာဝတော အသပ္ပုရိသဘူမိသမတိက္ကမာဒိဝစနံ နိရတ္ထ-ကန္တိ? နယိဒမေဝံ "ဧဝံ မေ သုတ"န္တိ ဝဒန္တေန အယမ္ပိ အတ္ထော ဝိဘာဝိတောတိ ဒဿနတော။ ကေစိ ပန "ဒေဝတာနံ ပရိဝိတက္ကာပေက္ခံ တထာဝစနန္တိ ဧဒိသီ စောဒနာ အနဝကာသာ"တိ ဝဒန္တိ။ တသ္မိံ ကိရ ခဏေ **ကေ**စ္စာနံ ဒေဝတာနံ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ "ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အယဉ္စ အာယသ္မာ ဒေသနာကုသလော ဣဒါနိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သက္ကုလပ္ပ-သုတော တထာဂ**တ**သ ဘာတာ စူဠပိတုပုတ္တော၊ ကိံ နု ခေါ သယံ သစ္ဆိ-ကတံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဥဒါဟု ဘဂဝတော ဧဝ ဝစနံ ယထာသုတ"န္တိ၊ ဧဝံ တဒါသက်ိတပ္ပကာရတော အသပ္ပုရိသဘူမိသမောက္ကမာဒိတော အတိက္ကမာဒိ ဝိဘာဝိတန္တိ။ **အ**တ္တနော **အ**ဒဟန္တော**တ**ိ "မမေဒ"န္တိ အတ္တနိ အဋ္ဌပေန္တော။

၁-ဝ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။

အပ္ပေတိတိ နိဒဿေတိ။ ဒိဋ္ဌမ္မိကသမ္မရာယိကပရမတ္ထေသု ယထာရဟံ သတ္တေ နေတိတိ နေတ္တိ၊ ဝမ္မောယေဝ နေတ္တိ **ဝမ္မနေတ္တိ**။

ဒဋ္ဌတရနိဝ္ဗာ ဝိစိကိစ္ဆာ **ကခ်ါ**။ နာတိသံသပ္ပနံ မတိဘေဒမတ္တံ **ဝိမတိ**။ **အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ** ဘဂဝတာ ဘာသိတတ္တာ သမ္မုခါ စသ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ ခလိတဒုရတ္တာဒိဂ္ဂဟဏဒေါသာဘာဝတော စ။ ဣတ္ထ စ ပဋ္ဌမာဒယော[1] တိသော အတ္ထယောဇနာ အာကာရာဒိအတ္ထေသု အဂ္ဂဟိတဝိသေသမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္တာ ဒဿိတာ၊ တတော ပရာ စတသော[2] အာကာရတ္ထမေဝ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္တာ ဝိဘာဝိတာ၊ ပစ္ဆိမာ ပန တိသော ယထာက္ကမံ အာကာရတ္ထံ နိဒဿနတ္ထံ အဝဓာရဏတ္ထဉ္စ ဧဝံ-သဒ္ဒံ ဂဟေတ္တာ ယောဇိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကေ-သဒ္ဒေါ အညသေဋ္ဌအသဟာယသမ္ဘာဝိဒိသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟေသ "သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ"တိအာဒိသု[3] အညတ္ထေ ဒိဿတိ၊ "စေတသော ဧကောဒိ-ဘာဝ"န္တိအာဒိသု[4] သေဋ္ဌေ၊ "ဧကော ဝူပကဋ္ဌော"တိအာဒိသု[5] အသဟာယေ "ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယာ"တိ-အာဒိသု[6] သမ္ဘဝိယံ။ ဣဓ ပန သမ္ဘဝိယန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ "**ကေန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဋ္ဌေသော**"တိ။ **ကာလဋ္ဌ သမယဋ္ဌာ**တိ ယုတ္တကာလဋ္ဌ ပစ္စယ-သာမဂ္ဂိဋ္ဌ။ **ခဏော**တိ ဩကာသော။ တထာဂတုပ္ပါဒါဒိကော ဟိ မဂ္ဂဗြဟ္မ-စရိယသ ဩကာသော တပ္ပစ္စယပ္ပဋိလာဘဟေတုတ္တာ။ ခဏော ဧဝ စ သမယော။ ယော ခဏောတိ စ သမယောတိ စ ဝုစ္စတိ၊ သော ဧကော ဧဝါတိ ဟိ အတ္ထော။ **မဟာသမယော**တိ မဟာသမူဟော။ **သမယောပိ ခေါ**တိ သိက္ခာပဒပူရဏသ ဟေတုပိ။ **သမယပ္ပဝါဒကေ**တိ ဒိဋ္ဌိပ္ပဝါဒကေ။ တတ္ထ ဟိ နိသိန္နာ တိတ္ထိယာ အတ္တနော အတ္တနော သမယံ ပဝဒန္တိတိ။ **အတ္ထာဘိ-သမယော**တိ ဟိတပ္ပဋိလာဘာ။ အဘိသမေတဗ္ဗောတိ အဘိသမယော၊ အဘိ-သမယော အတ္ထော **အဘိသမယဋ္ဌော**တိ ပိဋ္ဌနာဒိနိ အဘိသမေတဗ္ဗဘာဝေန ဧကီဘာဝံ ဥပနေတ္တာ ဝုတ္တာနိ။ အဘိသမယသ ဝါ ပဋိဝေဓသ ဝိသယ-ဘူတော[7] အတ္ထော **အဘိသမယဋ္ဌော**တိ တာနေဝ တထာ ဧကတ္ထေန ဝုတ္တာနိ။

---

[1] ပဋ္ဌမာဒယော (ဒီ-ဋီ ၁-၄၄၊ သံ-ဋီ ၁-၃၀-ပိဋ္ဌေသု။)
[2] ၃-မ ၃-၂၂-ပိဋ္ဌေ။
[3] ၅-ဒီ ၁-၁ဖဖ၊ ဒီ ၂-၁၂ဖ၊ မ ၁-၄၈၊ သံ ၂-ဖ၁၊ ဝိ ၄-၄၈၉-ပိဋ္ဌေသု။
[4] ၂-တိသော (သီ)
[5] ၄-ဒီ ၁-၇၀၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေသု။
[6] ဖ-အံ ၃-ဖ၁-ပိဋ္ဌေ။
[7] ဝိသယဘူတဘာဝေါ (သီ)

တတ္ထ **ဗီဠနံ** ဒုက္ခသစ္စသ တံသမဂ်ိနော ဟိ ံသနံ အဝိပ္ပါရိကတာကရဏံ။ **သန္ဓာ၎ေ** ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန သန္ဓာပနံ ပရိဒဟနံ။

တတ္ထ သဟကာရိကာရဏေ သနိဒ္ဓံ သမေတိ သမဝေတိတိ **သမယော၊** သမဝါယော။ သမေတိ သမာဂစ္ဆတိ ဣတ္ထ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယံ တဒါဓာရပုဂ္ဂ-လေဟိတိ **သမယော၊** ခဏော။ သမေတိ ဣတ္ထ, ဧတေန ဝါ သံဂစ္ဆတိ သဏ္ဌာ, သဘာဝဓမ္မော ဝါ သဟဇာတာဒိဟိ, ဥပ္ပါဒါဒိဟိ ဝါတိ **သမယော၊** ကာလော။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ အတ္ထတော အဘူတောပိ ဟိ ကာလော ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ အဓိကရဏံ ကရဏံ ဝိယ စ ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေန ရူပေန ဝေါဟရိယတိတိ။ သမံ, သဟ ဝါ အဝယဝါနံ **အယနံ** ပဝတ္တိ အဝဋ္ဌာနန္တိ **သမယော၊** သမူဟော ယထာ "သမုဒါယော"တိ။ အဝယဝသဟာဝဋ္ဌာနမေဝ ဟိ သမူဟောတိ။ အဝသေသ-ပစ္စယာနံ သမာဂမေ ဧတိ ဖလံ ဧတသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိ စာတိ **သမယော၊** ဟေတု ယထာ "သမုဒယော"တိ။ သမေတိ သံယောဇနဘာဝတော **သမ္မဒ္ဓေါ** ဧတိ အတ္ထနော ဝိ**သ**ယေ ပဝတ္တတိ, ဒဋ္ဌဂ္ဂဟဏဘာဝတော ဝါ သံယုတ္တာ အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ယထာဘိနိဝေသံ ဧတေနာတိ **သမယော၊** ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိ-သံယောဇ**နေန** ဟိ သတ္တာ အတိဝိယ ဗဇ္ဈန္တိတိ။ သမိတိ သဂ်တိ သမောဓာ**နန္တိ** **သမယော၊** ပဋိလာဘော။ သမသ္မ ယာနံ, သမ္မာ ဝါ ယာနံ အပဂမောတိ **သမယော၊** ပဟာနံ။ အဘိမုခံ ဥဏ္ဏေန သမ္မာ ဧတေဗ္ဗော အဘိသမေတဗ္ဗောတိ **အဘိသမယော၊** ဓမ္မာနံ အဝိပရိတော သဘာဝေါ။ အဘိမုခဘာဝေန သမ္မာ ဧတိ ဂစ္ဆတိ ဗုဇ္ဈတီတိ **အဘိသမယော၊** ဓမ္မာနံ အဝိပရိတသဘာဝါဝေါဟောဝေါ။ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ **သမယသဒ္ဒသ** ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမယ-သဒ္ဒသ အတ္ထဒ္ဒါရေ အဘိသမယသဒ္ဒသ ဥဒါဟရဏံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အသ္သာ**တိ သမယသဒ္ဒသ။ **ကာလော အတ္ထော** သမဝါယာဒီနံ အတ္ထာနံ ဧဓ အသမ္ဘဝတော, ဒေသဒေသကပရိသာနံ ဝိယ သုတ္တသ္သ နိဒါနဘာဝေန ကာလသ္သ အပဒိသိတဗ္ဗတော စ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ အနိယမိတဝသေနေव ကာလော နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ နာ ဥတု-သံဝစ္ဆရာဒိဝသေန နိယမေတ္တာတိ အာဟ "**တတ္ထ ကိဉ္စာပိ**"တိအာဒိ။ ဥတု-သံဝစ္ဆရာဒိဝသေန နိယမံ အကတ္တာ သမယသဒ္ဒသ ဝစနေ အယမ္ပိ ဂုဏော လဒ္ဓေါ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော "**ယေ ဝါ ဧ္ဂမေ**"တိအာဒိမာဟ။ သာမညဇောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိတိ။ တတ္ထ **ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ-သမယော** ဒေဝသိက် ဈာနသမာပတ္တိဟိ ဝိတိနာမနကာလော, ဝိသေသ-တော သတ္တသတ္တာဟာနိ။ **သုပ္ပကာသာ**တိ ဒဿသဟသိလောကဓာတုယာ

ပကမ္မနည္ပြဿာသပါတုဘာ၀ါဒိဟိ ပါကဋာ။ ယထာ၀ုတ္တဘေဒေသု ၎ သမ-ယေသု ကေဒေသံ ပကာရန္တရေဟိ သင်္ဂဟေတ္မာ ဒသေတုံ "**ယော စာယ**"န္တိ-အာဒိမာဟ။ တထာ ဟိ ဥဏ္ဏကိစ္စသမယော အတ္တဟိတပ္ပဋိပတ္တိသမယော စ အဘိသမ္ဘောဓိသမယော၊ အရိယတုဏ္ဍိဘာ၀သမယော ဒိဋ္ဌ၀မ္မသုခ၀ိဟာရ-သမယော၊ ကရဏာကိစ္စပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ၀မ္မိကထာသမယော ဒေသနာသမ-ယောယေ၀။

ကရဏာ၀စနေန နိဒ္ဒေသော ကတော တိ သမ္မန္ဓော။ **တတ္ထာ**တိ အဘိ၀မ္မ-၀ိနယေသု။ **တထာ**တိ ဘုမ္မကရဏေဟိ။ **အဓိကရဏတ္ထော** အာ၀ေ၀ရတ္ထော။ ဘာ၀ေါ နာမ ကိရိယာ၊ ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ **ဘာ၀ေနဘာ၀-လက္ခဏံ**။ တတ္ထ ယထာ ကာလော သဘာ၀၀မ္မပရိစ္ဆိန္နော သယံ ပရမတ္ထ-တော အ၀ိဇ္ဇမာနောပိ အာ၀ေ၀ရဘာ၀ေန ပညာတော တ၏ဏပ္ပ၀တ္တာနံ တတော ပုဗ္ဗေ ပရတော စ အဘာ၀တော "ပုဗ္ဗဏ္ဏော ဇာတော၊ သာယဏ္ဍော ဂ၀ိတ္ထတိ"တိ စ အာဒိသု, သမ္ဘဟော စ အ၀ယ၀ိနိမုတ္တော အ၀ိဇ္ဇမာနောပိ ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေါ အ၀ယ၀ါနံ အာ၀ေ၀ရဘာ၀ေန ပညာ၀ိယတိ "ရုက္ခေ သာခါ၊ ယ၀ရာသိယံ သမ္ဘ||တော"တိအာဒိသု၊ ၎ံ ဣ၀ါ၀ိတိ ဒသေန္တော အာဟ "**ဏ၊ ကရဏံ။ပ။ ၀ပ္ပ၀ုနာ**"န္တိ။ ယသ္မိံ ကာလေ, ၀ပ္ပ၀ုဏ္ဏေ ၀ါ ကာမာ၀စရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ၎ ကာလေ, ၀ပ္ပ၀ုဏ္ဏေ စ ဖဿာဒယောပိ ဟောန္တိတိ အယံ ဟိ တတ္ထ အတ္ထော။ ယထာ "ဂါ၀ိသု ဒုယ္ယမာနာသု ဂတော၊ ဒုဒ္ဓါသု အာဂတော"တိ ဒေါဟနကိရိယာယ ဂမနကိရိယာ လက္ခီယတိ၊ ၎ံ ဣ၀ါ၀ိ "ယသ္မိံ သမယေ၊ တသ္မိံ သမယေ"တိ စ ၀ုတ္တေ "သတိ"တိ အယမတ္ထော ၀ိညာယမာနော ၎ ဟောတိ ပဒတ္ထသ သတ္တာ၀ိရဟာဘာ၀တောတိ သမယသ သတ္တာကိရိယာယ စိတ္တသ ဥပ္ပါဒကိရိယာ, ဖဿာဒီနံ ဘ၀န-ကိရိယာ စ လက္ခီယတီတိ။ **ယသ္မိံ သမယေ**တိ ယသ္မိံ နိ၀မေ ခဏေ, ယသ္မိံ ယောနိသောမနသိကာရာဒိဟေတုမှိ, ပစ္စယသမ၀ါယေ ၀ါ သတိ ကာမာ၀စရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံယေ၀ ခဏေ ဟေတုမှိ ပစ္စယသမ၀ါယေ စ ဖဿာဒယောပိ ဟောန္တိတိ ဥဘယတ္ထ သမယသဒ္ဒေ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသော ကတော လက္ခဏဘူတဘာ၀ယုတ္တောတိ ဒသေန္တော အာဟ "**ခဏ ။ပ။ လက္ခီယတီ**"တိ။

ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘ၀တိ "အန္ဓေန ၀သတိ၊ အဏ္ဍေနေန ၀သတိ၊ ဖရသုနာ ဆိန္နတိ၊ ကုဒါလေန ခဏတိ"တိအာဒိသု ၀ိယ။ ၀ိတိက္ကမံ ဟိ သုတ္တာ ဘိက္ခုသံဃံ သန္ဓိပါတာ၀ေတ္မာ သြတိဏ္ဏော ၀တ္ထုသ္မိံ တံ ပုဂ္ဂလံ

ပဋ္ဌိပုဒ္ဓိတ္တာ ဝိဂရဟိတ္တာ စ တံ တံ ဝတ္ထုံ ဩတိဏ္ဏကာလံ အနတိက္ကမိတ္တာ တေနေဝ ကာလေန သိက္ခာပဒါနိ ပညာပေန္တော ဘဂဝါ ဝိဟရတိ သိက္ခာပဒ-ပညတ္တိဟေတုဒ္ဓ အပေက္ခမာနော တတိယပါရာဇိကာဒိသု ဝိယ။

အစ္ဆန္ဒေမဝ အာရမ္ဘတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒေသနာနိဋ္ဌာနံ ပရဟိတပဋိ-ပတ္တိသင်္ခါတေန **ကရုဏာဝိဟာရေန။ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ** အစ္ဆန္ဒသံယောဇ-ဂတ္ထဇောတနတ္ထံ။ **ဥပယောဂဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော** ယထာ "မာသံ အဇ္ဈေတိ"တိ။ **ပေါရာဏာ**တိ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ **အဘိလာပမတ္တဘေဒေါ**တိ ဝစနမတ္တေန ဝိသေသော။ တေန သုတ္တဝိနယေသု ဝိဘတ္တိဗျတ္တယော ကတောတိ ဒဿေတိ။

ဧဒါနိ "ဘဂဝါ"တိ ဧမသဒ္ဒံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဘဂဝါတိ ဂရု**"တိ-အာဒိ။ **ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ** သေဋ္ဌဝါစကံ ဝစနံ၊ သေဋ္ဌဂုဏသဟစရဏံ သေဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဝုစ္စတိတိ ဝစနံ၊ အတ္ထော။ ယသ္မာ ယော "ဘဂဝါ"တိ ဝစနေန ဝစနီယော အတ္ထော၊ သော သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **ဘဂဝါတိ ဝစန-မုတ္တမန္တိ** ဣတ္ထောပိ ဧသော နယော။ **ဂါရဝယုတ္တော**တိ ဂရုဘာဝယုတ္တော ဂရုဂုဏယောဂတော။ ဂရုကရဏံ ဝါ သာတိသယံ အရဟတီတိ ဂါရဝယုတ္တော၊ ဂါရဝါရဟောတိ အတ္ထော။ သိပ္ပါဒိသိက္ခာပကာ ဂရု ဟောန္တိ၊ နာ စ ဂါရဝ-ယုတ္တာ၊ အယံ ပန တာဒိသော နာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂရုတိ ဝတ္တာ ဂါရဝ-ယုတ္တောတိ ဝုတ္တန္တိ ကေစိ။ **ဝုတ္တောယေဝ**, နာ ဧမ ဝတ္တေဗော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသ ဧမိသာ အဋ္ဌကထာယ ဧကဒေသဘာဝတောတိ အမိပ္ပါယော။

ဝမ္မသရီရံ ပစ္ဆိဿ ကရောတိတိ "ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဝမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္ထာ"တိ ဝစနတော ဝမ္မသ သတ္ထုဘာဝပရိယာယော ဝိဇ္ဇတိတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဝဇိရ-သင်္ဃာတသမာနကာယော** ပရေဟိ အဘေဇ္ဇသရီရတ္တာ။ နာ ဟိ ဘဂဝတော ရူပကာယေ ကေနစိ သက္ကာ အန္တရာယော[1] ကာတုန္တိ။ **ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဿိသတိ** ဝက္ခမာနသ သကလသုတ္တသ ဧဝန္တိ နိဿိသနတော။ **သာဝကသမ္ပတ္တိံ နိဿိသတိ** ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေန ပဋ္ဌသု ဌာနေသု ဘဂဝတာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတေန မယာ မဟာသာဝကေန သုတံ၊ တဒ္ဓ ခေါ မယာ သုတံ၊ နာ အနုသုတိကံ၊ နာ ပရမ္ပရာဘတန္တိ ဧမသ အတ္ထသ ဒီပနတော။ **ကာလသမ္ပတ္တိံ** နိဿိသတိ "ဘဂဝါ"တိ ပဒသ သန္ဓိဝသေန ပယုတ္တသ သမယသဒ္ဒသ ကာလသ

၁-ဒီ ၂-၁၂၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အန္တရာယံ (သီ၊ က)

ဗုဒ္ဓပြါဒပ္ပဋိမဏ္ဍိတဘာ၀ဒီပနတော။ ဗုဒ္ဓပြါဒပရမာ ဟိ ကာလသမ္ပဒါ။ **တေ**နေတံ ၀ုစ္စတိ—

"ကပ္ပကသာယေ ကလိယုဂေ၊ ဗုဒ္ဓပြါဒေါ အဟော မဟာ့ဆ္ဆရိယံ။
ဟုတာ၀ဟမဗ္ဗေ ဇာတံ၊ သမုဒိတမကရန္ဒမရ၀ိန္ဒ"န္တိ [1]။

ဘ၀ါတိ **ဒေ၀သကသမ္ပတ္တိ**ံ **နိဒ္ဒိသတိ** ဂုဏ၀ိသိဋ္ဌသတ္တာ့တ္တာ့မဂရုဂါရ၀ါမိ-၀စနဘာ၀တော။

၀ံနာမ**ကေ နဂ**ရေတိ ကထံ ပနေတံ နဂရံ **ဧ**၀ံနာမကံ ဇာတန္တိ? ၀ုစ္စတေ၊ ယထာ ကာကန္ဒသ ဣသိနော နိ၀ါသဋ္ဌာနေ မာ၀ိတာ နဂရိ ကာကန္ဒိ၊ မာကန္ဒသ နိ၀ါသဋ္ဌာနေ မာ၀ိတာ မာကန္ဒိ၊ ကုသမ္ဗသ နိ၀ါသဋ္ဌာနေ မာ၀ိတာ ကောသမ္ဗီတိ ၀ုစ္စတိ၊ **ဧ**၀ံ သ၀ဏ္ဍသ ဣသိနော နိ၀ါ-သဋ္ဌာနေ မာ၀ိတာ နဂရိ သာ၀ဏ္ဍိတိ ၀ုစ္စတိ။ **ဧ**၀ံ တာ၀ အက္ခရစိန္တကာ ၀ဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပန ဘဏန္တိ "ယံ ကိဉ္စိ မနုဿာနံ ဥပဘောဂ၀ပရိ-ဘောဂံ၊ သဗ္ဗမေတ္ထ အတ္ထိတိ သာ၀ဏ္ဍိ။ သဏ္ဌသမာယောဂေ စ 'ကိံ ဘဏ္ဍ-မတ္ထိ'တိ ပုစ္ဆိတေ 'သဗ္ဗမတ္ထိ'တိ ၀စနမုပါဒါယ သာ၀ဏ္ဍိ။

သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗုပကရဏံ၊ သာ၀ဏ္ဍိယံ သမောဟိတံ။
တသ္မာ သဗ္ဗမုပါဒါယ၊ သာ၀ဏ္ဍိတိ ပ၀ုစ္စတိ [2]။

ကောသလာနံ ပုရံ ရမ္မံ၊ ဒဿနေယ္ယံ မနောရမံ။
ဒဿဟိ သဒ္ဒေဟိ အ၀ိ၀ိတ္တံ၊ အန္ဒပါနသမာယုတံ။

၀ုဒ္ဓိံ ဝေပုလ္လတံ ပတ္တံ၊ ဣဒ္ဓံ ဖိတံ **မ**နောရမံ။
အာဋ္ဌကမန္ဒာ၀ ဒေ၀ါနံ၊ သာ၀ဏ္ဍိပုရမုတ္တမ"န္တိ [3]။

အ၀ိသေ**သေနာ**တိ နိ ၀ိသေသေန၊ ၀ိဟာရဘာ၀သာမညေနာတိ အတ္ထော။ **ဋ္ဌ**ရိယာ**ပ**ထ**ပ**။ **ဝိဟာ**ရ**ေ**သု**ဝ**တိ ဋ္ဌရိယာပထ၀ိဟာရော ဒိဗ္ဗ၀ိဟာရော ब्रह्म-၀ိဟာရော အရိယ၀ိဟာရောတိ **ဧ**တေသု စတူသု ၀ိဟာရေသု။ **သမ**ဂ္ဂ**ပ**ရိ**ဒီ-ပ**နန္တိ သမဂ္ဂီဘာ၀ပရိဒီပနံ။ **တ**ေန္တိ ၀ိဟာရတိတိ **ဧ**တံ ပဒံ။ တထာ **ဟ**ိ တံ "ဋ္ဌ**ဧ**ကစ္စော ဂိဟိသံသ**ဋ္ဌ**ော ၀ိဟာရတိ သဟနန္ဒိ သဟသောကိ"တိအာဒိသု [4] ဋ္ဌရိယာပထ၀ိဟာရေ အာဂတံ၊ "ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခ၀ေ ဘိက္ခု ၀ိ၀ိစ္စေ၀

၁-ဒီ-ဋီ ၁-၄၈၊ သံ-ဋီ ၁-၃၉-ဝိဇ္ဇေသုပိ။

၂-မ-ဋ္ဌ ၁-၆၂၊ ခုဒ္ဒကပါဋ-ဋ္ဌ ၉၄၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၅၀၊ ပဋိသံ-ဋ္ဌ ၂-၁၂၇-ဝိဇ္ဇေသု။

[3] မ-ဋ္ဌ ၁-၆၂၊ ခုဒ္ဒကပါဋ-ဋ္ဌ ၉၄-ဝိဇ္ဇေသု။ [4] သံ ၂-၃၀၇-ဝိဇ္ဇေ။

ကာမေဟိ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ"တိအာဒိသု ဒိဋ္ဌဝိဟာရေ၊ "သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ကေဝလံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ"တိအာဒိသု ဗြဟ္မ-ဝိဟာရေ၊ "သော ခေါ်ဟံ အဂ္ဂိဝေဿန တဿာယေव ကထာယ ပရိယောသာနေ တသ္မိံယေဝ ပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ အဒ္ဓါတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေမိ သန္နိသာဒေမိ ဧကောဒိံ ကရောမိ၊ သမာဒဟာမိ၊ ယေန သုဒံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမိ"တိအာဒိသု အရိယဝိဟာရေ။

တတ္ထ ဣရိယနံ ပဝတ္တနံ ဣရိယာ၊ ကာယပ္ပယောဂေါ။ တဿာ ပဝတ္ထ-နူပါယဘာဝတော **ဌာနာဒိ ဣရိယာပထော**။ ဌာနသမ္ဘိ ဝါ ဟိ ကာယေန ကိဉ္စိ ကရေယျ ဂမနာဒိသု အညတရသမ္ဘိ ဝါ။ အထ ဝါ ဣရိယတိ ပဝတ္တတိ ဧတေန အတ္တဘာဝေါ, ကာယကိစ္စံ ဝါတိ ဣရိယာ၊ တဿာ ပဝတ္တိယာ ဥပါယဘာဝတော ပထောတိ ဣရိယာပထော၊ ဌာနာဒိ ဧဝ။ သော စ အတ္ထတော ဂတိနိဝတ္တိအာဒိအာကာရေန ပဝတ္တော စတု-သန္တတိရူပပ္ပဗန္ဓော ဧဝ။ ဝိဟရဏံ, ဝိဟရတိ ဧတေနာတိ ဝါ **ဝိဟာရော**။ ဒိဝိ ဘဝေါ ဒိဗ္ဗော၊ တတ္ထ ဗဟုလပ္ပဝတ္တိယာ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိဒေဝ-လောကေ ဘဝေါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ယော ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေါ၊ တဒတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ ဝါ ဒိဗ္ဗော၊ အဘိညာဘိနိဟာရဝသေန မဟာဂတိကတ္တာ ဝါ ဒိဗ္ဗော၊ ဒိဗ္ဗော စ သော ဝိဟာရော စာတိ **ဒိဗ္ဗဝိဟာရော**၊ စတသော ရူပါဝစရ-သမာပတ္တိယော။ အရူပသမာပတ္တိယောပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဗြဟ္မာနံ, ဗြဟ္မာနော ဝါ ဝိဟာရာ **ဗြဟ္မဝိဟာရာ**၊ စတသော အပ္ပမညာယော။ အရိယော, အရိယာနံ ဝါ ဝိဟာရော **အရိယဝိဟာရော**၊ စတ္တာရိ သာမည ဖလာနိ။ **သော ဟိ ကေ ဣရိယာပထမဗာဟုနန္တိ**အာဒိ ယဒိပိ ဘဂဝါ ဧကေနပိ ဣရိယာပထေန စိရတရံ ကာလံ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေတုံ သက္ကောတိ၊ တထာပိ ဥပါဒိန္နကသရီရဿ အယံ သဘာဝေါတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ ဘဂဝါ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တော ဝေနေယျာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော နာနာ-သမာပတ္တိဟိ စ ကာလံ ဝိတိနာမေန္တော ဝသတိတိ သတ္တာနံ အတ္တနော စ ဝိဝိဓဟိတသုခံ ဟရတိ ဥပနေတိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တသ္မာ ဝိဝိဓံ ဟရတိတိ ဝိဟရ-တိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အဘိ ၁-၁၁၆၊ အဘိ ၂-၂၇၄-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ဒီ ၁-၂၃၄၊ ဒီ ၃-၁၈၇၊ မ ၁-၄၆-၃၇၁-၄၁၁၊ မ ၂-၂၆၃-၂၆၉-၄၀၅-၄၂၂၊ မ ၃-၁၈၅၊ အဘိ ၂-၂၈၄-ပိဋ္ဌေသု။

၃-မ ၁-၃၁၆-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဗြဟ္မုနော(သီ)

ဇေတသ ရာဇကုမာရသာတို့ ဣတ္ထေ အတ္တနော ပစ္စတ္ထိကဇနံ ဇိနာတိတိ ဇေတော။ သောတသဒ္ဒေါ ဝိယ ဟိ• ကတ္တုသာဓနော ဇေတသဒ္ဒေါ။ အထ ဝါ ရညာ ပသေနဒိကောသလေန အတ္တနော ပစ္စတ္ထိကဇနေ ဇိတေ ဇာတောတိ ဇေတော။ ရညော ဟိ ဇယံ အာရောပေတ္မာ ကုမာရော ဇိတဝါတိ ဇေတောတိ ဝုစ္စော။ မင်္ဂလကာမတာယ ဝါ တသ ဧဝံ-နာမမေဝ ကတန္တိ ဇေတော။ မင်္ဂလကာမတာယ ဟိ ဇေယ္ယောတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ ဇေတောတိ ဝုတ္တံ။ **ဝိတ္ထာရော ပနာ**တိအာဒိနာ "အနာထပိဏ္ဍိကသ အာရာမေ"တိ ဣတ္ထေ သုဒတ္တော နာမ သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ မာတာပိတူဟိ ကတနာမဝသေန၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓတာယ ပန ဝိဂတမ-ဠော့ရတာယ ကရုဏာ-ဒိဂုဏသမင်္ဂိတာယ စ နိစ္စကာလံ အနာထာနံ ပိဏ္ဍမဒါသိ။ တေန အနာထပိဏ္ဍိကောတိ သဒ်ံ ဂတော။ အာရမန္တိ ဣတ္ထေ ပါဏိနော, ဝိသေ-သေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတာတိ **အာရာမော**၊ တသ ပုပ္ဖဖလာဒိသောဘာယ နာတိဒူရနစ္စာသန္နတာဒိပဉ္စဝိဓသေနာသနင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ စ တတော တတော အာဂမ္မ ရမန္တိ အဘိရမန္တိ၊ အနုဂ္ဂဏ္ဍိတာ ဟုတ္ဝာ နိဝသန္တိတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တမ္ပိ-ကာရာယ ဝါ သမ္ပတ္တိယာ တတ္ထ တတ္ထ ဂတေပိ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တရုံယေဝ အာနေတ္မာ ရမေတိတိ **အာရာမော**။ သော ဟိ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ ဇေတသ ရာဇကုမာရသ ဟတ္ထတော အဒ္ဓာရသဟိရညကောဋိဟိ သန္ထာ-ရေန ကိဏိတ္မာ အဒ္ဓာရသဟိရညကောဋိဟိ သေနာသနာနိ ကာရာပေတ္မာ အဒ္ဓာရသဟိရညကောဋိဟိ ဝိဟာရမဟံ နိဋ္ဌာပေတ္မာ ဧဝံ စတုပညာသဟိရည-ကောဋိပရိစ္စာဂေန ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ နိယ္ယာတိတော၊ တသ္မာ "အနာထပိဏ္ဍိကသ အာရာမော"တိ ဝုစ္စတိတိ ဇ္ဈမမတ္ထံ နိဒဿေတိ။

တတ္ထာတို့ ''ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကသ အာရာမေ"တိ ယံ ဝုတ္တံ ဝါကျံ၊ တတ္ထ။ **သိယာ**တို့ ကသစိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော သိယာ၊ ဝက္ခမာနာကာရေန **ကဒါစိ** စောဒေယ္ယ ဝါကိ အတ္ထော။ **အထ တတ္ထ ဝိဟရတိ**တို့ ယဒိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိက**သ** အာရာမေ ဝိဟရတိ။ **နု ဝတ္ထုမ္ဘိ**ဣတ္ထိ နာနာဌာနဘူတတ္ထာ သာဝတ္ထိဇေတဝနာနံ, "ဧကံ သမယ"ဣတ္ထိ စ ဝုတ္တတ္ထာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ စောဒကော တမေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ"**နု ဟိ သတ္ထာ**"တိအာဒိနာ ဝိဝရတိ။ ဣတရော သဗ္ဗမေတံ အဝိပရီတံ အတ္ထံ အဇာနန္တေန တယာ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော"**နု ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ**"ဣတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဇေ**ဣတိ "သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကသ အာရာမေ"တိ ဧတံ ဝစနံ။ **ဝေ**ဣတိ "ယဒိ တာဝ

ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ ယံ တံ ဘဝတာ စောဒိတံ၊ တံ အတ္ထတော ဧဝံ နေ ခေါ ပန ဒဋ္ဌမ္ဘံ၊ နဉ္စာယတ္ထ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဝိဟာရဒဿနတ္ထန္တိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ အတ္ထနာ ယထာဝိပ္ပေတံ အဝိပရိတမတ္ထံ, တသ္မ စ ပဋ္ဌကစ္ဆေဝ ဝုတ္တဘာဝံ, တေန စ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓတံ ပကာသေန္တော "**နနု အဝေါစုမ္ဘ။ပ။ဧကတဝနေ**"တိ အာဟ။ ဧဝမ္ပိ "ဧကတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကသ္မ အာရာမေ ဝိဟာရတိ"စ္ဆေဝ ဝတ္တုံ, နဉ "သာဝတ္ထိယ"န္တိ စောဒနံ မနသိ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ "**ဂေါစရဂါမနိဒဿနတ္ထ**"န္တိ-အာဒိ။

အဝသံ စေတ္ထ ဂေါစရဂါမကိတ္တနံ ကတ္တုမ္ဘံ။ တထာ ဟိ တံ ယထာ ဧကတဝနာဒိကိတ္တနံ ပဗ္ဗဇိတာနုဂ္ဂဟကရဏာဒိအနေကပ္ပယောဇနံ၊ ဧဝံ ဂေါစရဂါမကိတ္တနမ္ပိ ဂဟဋ္ဌာနုဂ္ဂဟကရဏာဒိဝိဝိဓပယောဇနန္တိ ဒဿေန္တော "**သာဝတ္ထိဝစနေနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပစ္စယဂ္ဂဟဏေန ဥပသက်မပယိရုပါ-သနာနံ ဩကာသဒါနေန ဓမ္မဒေသနာယ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာ-ပနေန ယထူပနိဿယံ ဥပရိဝိသေသာဓိဂမာဝဟနေန စ **ဂဟဋ္ဌာနုဂ္ဂဟကရဏံ**, ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာနံ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂဿ စ အနုရူပဝသနဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟေနေတ္ထ **ပဗ္ဗဇိတာနုဂ္ဂဟကရဏံ** ဝေဒိတတ္တံ။ **ကရုဏာယ ဥပဂမနံ**, နဉ လာဘာဒိနိမိတ္တံ[1]။ **ပညာယ အပဂမနံ**, နဝိရောဓာဒိနိမိတ္တန္တိ ဥပဂမနာပဂမနာနံ နိရုပဏ္ဍိလေသတံ ဝိဘာဝေတိ။ **ဓမ္မိကသုခံ** နာမ အနဝဇ္ဇသုခံ။ **ဒေဝတာနံ ဥပကာရမဟုလတာ** ဇနဝိဝိတ္တတာယ။ ပစုရဇနဝိဝိတ္တံ ဟိ ဌာနံ ဒေဝါ ဥပသက်မိတတ္တံ မညန္တိ။ **တ-ဒတ္ထပရိနိပ္ဖါဒန**န္တိ လောကတ္ထနိပ္ဖါဒနံ၊ ဗုဒ္ဓကိစ္စသမ္ပာဒနန္တိ အတ္ထော။ **ဧဝမာဒိ-နာ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သာဝတ္ထိကိတ္တနေန ရူပကာယသ္မ အနုဂ္ဂဟံ ဒဿေတိ၊ ဧကတဝနာဒိကိတ္တနေန ဓမ္မကာယသ္မ။ တထာ ပုရိမေန ပရာဓိနကိရိယာ-ကရဏံ၊ ဒုတိယေန အတ္ထာဓိနကိရိယာကရဏံ။ ပုရိမေန ဝါ ကရုဏာကိစ္စံ၊ ဣတရေန ပညာကိစ္စံ။ ပုရိမေန စသ္မ ပရမာယ အနုကမ္ပာယ သမန္နာဂမံ၊ ပစ္ဆိမေန ပရမာယ ဥပေက္ခာယ သမန္နာဂမံ ဒီပေတိ။ ဘဂဝါ ဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ပရမာယ အနုကမ္ပာယ အနုကမ္ပတိ၊ နဉ စ တတ္ထ သိနေဟဒေါသာနုပတိတော ပရမုပေက္ခကဘာဝတော။ ဥပေက္ခကော စ နဉ ပရဟိတသုခကရဏေ အပ္ပေါ-သုက္ကော မဟာကာရုဏိကဘာဝတော။ တသ္မ မဟာကာရုဏိကတာယ လောကနာထတာ၊ ဥပေက္ခကတာယ အတ္ထနာထတာ။

တထာ ဟေသ ဗောဓိသတ္တဘူတော မဟာကရုဏာယ သဗ္ဗောဒိတမာန-သော သကလလောကဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နော မဟာဘိနိဟာရတော

---

[1]-နဉ ဘောဇနလာဘာဒိနိမိတ္တံ (သီ)

ပဋ္ဌာယ တဒတ္ထနိပ္ဖါဒနတ္ထံ ပုညဉ္ဈာသမ္ဘာရေ သမ္ဘာဒေန္တော အပရိမိတံ ကာလံ အနပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘောသိ၊ ဥပေက္ခကတာယ သမ္ဘာ ပတိတေဟိ ဒုက္ခေဟိ နိ ဝိကမ္ပိတတာ။ မဟာကာရုဏိကတာယ သံသာရာဘိမုခတာ၊ ဥပေက္ခ-ကတာယ တတော နိပ္ပိန္ဒနာ။ တထာ ဥပေက္ခကတာယ နိဗ္ဗာနာဘိမုခတာ၊ မဟာကာရုဏိကတာယ တဒဓိဂမော။ တထာ မဟာကာရုဏိကတာယ ပရေသံ အဟိ"သာပနံ၊ ဥပေက္ခကတာယ သယံ ပရေဟိ အဘာဝယနံ။ မဟာ-ကာရုဏိကတာယ ပရံ ရက္ခတော အတ္တနော ရက္ခဏံ၊ ဥပေက္ခကတာယ အတ္တာနံ ရက္ခတော ပရေသံ ရက္ခဏံ။ တေနသ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု စတုတ္ထ-ပုဂ္ဂလဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ တထာ မဟာကာရုဏိကတာယ သစ္စာ-မိဋ္ဌာနသ စ စာဂါမိဋ္ဌာနသ စ ပါရိပူရိ၊ ဥပေက္ခကတာယ ဥပသမာမိဋ္ဌာနသ စ ပညာမိဋ္ဌာနသ စ ပါရိပူရိ။ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓါသယပ္ပယောဂသ မဟာကာရုဏိ-ကတာယ လောကဟိတတ္ထမေဝ ရဇ္ဇသမ္ပဒါဒိဘဝသမ္ပတ္တိယာ ဥပဂမနံ၊ ဥပေက္ခ-ကတာယ တိဏ္ဏာယပိ အမည္ဘာနသ တတော အပဂမနံ။ ဣတိ သုဝိသုဒ္ဓ-ဥပဂမာပဂမသ မဟာကာရုဏိကတာယ လောကဟိတတ္ထမေဝ ဒါနဝသေန သမ္ပတ္တိနံ ပရိစ္စဇနာ၊ ဥပေက္ခကတာယ စသ ဖလသ အတ္တနော အပစ္စာ-သိသနာ။ ဧဝံ သမုဒါဂမနတော ပဋ္ဌာယ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတဂုဏသမန္နာဂတသ မဟာကာရုဏိကတာယ ပရေသံ ဟိတသုခတ္ထံ အတိဒုက္ခရကာရိတာ၊ ဥပေက္ခ-ကတာယ ကာယမ္ပိ အနလံကာရိတာ[1]။

တထာ မဟာကာရုဏိကတာယ စရိမတ္တဘာဝေ ဇိဏ္ဏာတုရမတဒသနေန သဒ္ဓါတသံဝေဂေါ၊ ဥပေက္ခကတာယ ဥဒ္ဒါရေသု ဒေဝဘောဂသဒိသေသု ဘောဂေသု နိရပေက္ခော မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိ[2]။ တထာ မဟာကာရု-ဏိကတာယ "ကိန္တု ဝတာယံ လောကော အာပန္နော"တိအာဒိနာ[3] ကရုဏာမုခေနေဝ ဝိပသ္သနာရမ္ဘော၊ ဥပေက္ခကတာယ ဗုဒ္ဓဘူတသ သတ္တ သတ္တာဟာနိ ဝိဝေကသုခေနေဝ ဝိတိနာမနံ။ မဟာကာရုဏိကတာယ ဓမ္မဂမ္ဘီရတံ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ ဓမ္မဒေသနာယ အပ္ပေါဿုက္ကနံ အာပဇ္ဇိတ္တာပိ မဟာပြဟ္မုနော အဇ္ဈေသနာပဒေသေန ဩကာသကရဏံ၊ ဥပေက္ခကတာယ ပဋ္ဌဝဂ္ဂိယာဒိဝေနေယျာနံ အနနုရူပ သမုဒါစာရေပိ အနညထာဘာဝေါ။ မဟာ-ကာရုဏိကတာယ ကတ္ထစိ ပဋိဃာတာဘာဝေနသ သဗ္ဗတ္ထ အမိတ္တသညာ-ဘာဝေါ၊ ဥပေက္ခကတာယ ကတ္ထစိပိ အနုရောဓာဘာဝေန သဗ္ဗတ္ထ သိနေဟသန္ထဝါဘာဝေါ။ မဟာကာရုဏိကတာယ ပရေသံ ပသာဒနာ၊

၁-အနဟံကာရိတာ(က) ၂-နိက္ခမိတ္ထ(က) ၃-ဒီ ၂-၂၆၊သံ ၁-၂၄၆၊၂၅၁-ဝိဇ္ဇေသု။

ဥပေက္ခကတာယ ပသန္နာကာရေဟိ နိ ဝိကမ္ပနာ။ မဟာကာရုဏိကတာယ ဓမ္မာနုရာဂါဘာဝေန တတ္ထ အာဒီနဝမုဒ္ဓိအဘာဝေါ၊ ဥပေက္ခကတာယ သာဝကာနုရာဂါဘာဝေန ပရိဝါရပရိကမ္မတာဘာဝေါ။ မဟာကာရုဏိ-ကတာယ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ပရေဟိ သံသဋ္ဌမုပဂန္ဓတောပိ ဥပေက္ခကတာယ နိ တတ္ထ အဘိရတိ။ မဟာကာရုဏိကတာယ ဂါမာဒီနံ အာသန္နဋ္ဌာနေ ဝသတောပိ ဥပေက္ခကတာယ အရညဋ္ဌာနေ ဧဝ ဝိဟရဏံ။ တေန ဝုတ္တံ **"ပုရိမေနဿ ပရမာယ အနုကမ္ပာယ သမန္နာဂတံ ဒိဋ္ဌေ"**တိ။

တဿ တတြောတိ ပဒံ။ "ဒေသကာလပရိဒီပန"ဿ ယေ ဒေသကာလာ ဧုဓ ဝိဟရဏာကိရိယာဝိသေသနဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ တေသံ ပရိဒီပနဿ ဒသ္သနော **"ယံ သမယံ ။ ပ ။ ဒိဋ္ဌေ"**တိ အာဟ။ **တံ-**သဒ္ဒေါ ဟိ ဝုတ္တသ အတ္ထသ ပဋ္ဌိနဒ္ဒေသော၊ တသ္မာ ဧုဓ ကာလဿ ဒေသဿ ဝါ ပဋ္ဌိနဒ္ဒေသော ဘဝိတု-မရဟတိ, နိ အညဿ။ အယံ တာဝ တတြ-သဒ္ဒဿ ပဋ္ဌိနဒ္ဒေသဘာဝေ အတ္ထ-ဝိဘာဝနာ။ ယသ္မာ ပန ဤဒိသေသု ဌာနေသု တတြ-သဒ္ဒေါ ဓမ္မဒေသနာဝိသိဋ္ဌံ ဒေသကာလဉ္စ ဝိဘာဝေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ဘာသိတမ္ဘယုတ္တေ ဝါ ဒေသကာလေ ဒိဋ္ဌေ"**တိ။ တေန **တ**တြောတိ ယတြ ဘဂဝါ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ ဘိက္ခူ အာလပတိ ဘာသတိ၊ တာဒိသေ ဒေသေ, ကာလေ ဝါတိ အတ္ထော။ **နိ** ဟိတိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ နနု စ ယတ္ထ ဌိတော ဘဂဝါ "အကာလော ခေါ တာဝါ"တိအာဒိနာ ဗာဟိယဿ ဓမ္မဒေသနံ ပဋ္ဌိက္ခိပိ၊ တတ္ထေဝ အနုရဝိထိယံ ဌိတော တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိတိ? သစ္စမေတံ၊ အဒေသေတဗ္ဗကာလေ အဒေသနာယ ဧုဒံ ဥဒါဟရဏံ။ တေနေဝါဟ **"အကာလော ခေါ တာဝါ"**တိ။

ယံ ပန တတ္ထ ဝုတ္တံ "အနုရဃရံ ပဝိဋ္ဌမှာ"တိ၊ တမ္ပိ တဿ အကာလဘာဝဿေဝ ပရိယာယေန ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ တဒါ အဒ္ဓါနပရိဿမေန ရူပကာယေ အကမ္မညတာ အဟောသိ၊ ဗလဝပိတိဝေဂေန နာမကာယေ။ တဒုဘယဿ ဝူပသမံ အာဂမေန္တော ပပဉ္စပရိဟာရတ္ထံ ဘဂဝါ "အကာလော ခေါ"တိ ပရိယာယေန ပဋ္ဌိက္ခိပိ။ အဒေသေတဗ္ဗဒေသေ အဒေသနာယ ပန ဥဒါဟရဏံ "အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ သြက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ[1]၊ ဝိဟာရပစ္ဆာယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ"တိ[2] စ ဧဝမာဒိကံ ဧုဓ အာဒိသဒ္ဒေန သင်္ဂဟိတံ။ "အထ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဧုဓ ပုဗ္ဗေ နေသာဒေါ ဧုဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတ္ဝာ"တိအာဒိသု[3] ပဒပူရဏမတ္တေ ခေါ-သဒ္ဒေါ၊ "ဒုက္ခံ ခေါ အဂါရဝေါ

၁-သံ ၁-၄၂၀-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၁-၁၄၅-ဒိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၂၀၆-ဒိဋ္ဌေ။

ဝိဟာရတိ အပ္ပတိသော”တိအာဒိသု[1] အ၀ခေရဏော၊ “ကိတ္တာ၀တာ နု ခေါ အာဝုသော သတ္ထု ပ၀ိ၀ိတ္တသ ဝိဟာရတော သာ၀ကာ ဝိ၀ေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”-တိအာဒိသု[2] အာဒိကာလတ္ထေ၊ ၀ါကျာရမ္ဘေတိ အတ္ထေါ။ တတ္ထ ပဒပူရဏေန ၀စနာလင်္ကာရမတ္တံ ကတံ ဟောတိ၊ အာဒိကာလတ္ထေန ၀ါကျသ ဥပညာ-သမတ္တံ။ အ၀ခေရဏတ္ထေန ပန နိယမဒဿနံ၊ တသ္မာ အာမန္တေသိ ဧ၀ါတိ အာမန္တနေ နိယမော ဒဿိတော ဟောတိ။

ဘဂ၀ါတိ လောကဂရုဒီပနန္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ပုဗ္ဗေ၀ိ ဘဂ၀ါ-သဒ္ဒသ အ်ထ္ထော ဝုတ္တောတိ? ယဒိ၀ိ ဝုတ္တော၊ တံ ပနသ သ ယထာဝုတ္တော ဌာနေ ဝိဟာရကိရိယာယ ကတ္တု ဝိသေသဒဿနတ္ထံ ကတံ, နနု အာမန္တနကိရိယာယ၊ ဣ၀ ပန အာမန္တနကိရိယာယ၊ တသ္မာ တဒတ္ထံ ပုန “ဘဂ၀ါ”တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တန္တိ တသ္သတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဘဂ၀ါတိ လောကဂရု-ဒီပန”န္တိ အာဟ။ တေန လောကဂရုဘာ၀တော တဒနုရူပံ ပဋိပတ္တိံ ပတ္ထေန္တော အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ ဘိက္ခူနံ အဏ္ဍာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ တေ အာမန္တေသိတိ ဒဿေတိ။ **ကထာသ၀နယုတ္တိပုဂ္ဂလ၀စန**န္တိ ၀က္ခမာနာယ စိတ္တပရိယာဒါနဒေသနာယ သ၀နယောဂ္ဂပုဂ္ဂလ၀စနံ။ စတ္ဂုသုပိ ပရိသာသု ဘိက္ခူ ဧ၀ ဒေသေနံ ဒေသနာနံ ဝိသေသေန ဘာဇနဘူတာတိ သာတိသယံ သာသနသမ္ပတ္တိဂ္ဂါဟကဘာ၀ဒဿနတ္ထံ ဣ၀ ဘိက္ခုဂ္ဂဟဏန္တိ ဒဿေတ္မာ ဣဒါနိ သဒ္ဒတ္ထံ ဒဿေတုံ **“အ၀ိစ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဘိက္ခကောတိ ဘိက္ခု**တိ ဘိက္ခနဓမ္မတာယ ဘိက္ခုတိ အတ္ထေါ။ **ဘိက္ခာစရိယံ အဏ္ဍ**ပ**ဂတော**တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ အဏ္ဍပဂတံ ဘိက္ခာစရိယံ ဥဉ္ဆာစရိယံ **အဏ္ဍ**ပ-ဂတတ္တာ အနုဋ္ဌိတတ္တာ ဘိက္ခု။ ယော ဟိ အပ္ပံ ၀ါ မဟန္တံ ၀ါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော ကသိဂေါရက္ခာဒိ-ဇီ၀ိကာကပ္ပနံ ဟိတ္မာ လိင်္ဂသမ္ပဋ္ဆဒနေနေ၀ ဘိက္ခာစရိယံ အဏ္ဍပဂတတ္တာ ဘိက္ခု၊ ပရပ္ပဋိ၀ဒ္ဓဇီ၀ိကတ္တာ ၀ါ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ကာဇာတ္ထံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ ဘိက္ခာစရိယံ အဏ္ဍပဂတောတိ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥဿာဟဇာတတ္တာ ၀ါ ဘိက္ခာစရိယံ အဏ္ဍပဂတောတိ ဘိက္ခုတိ ဧ၀မေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အာဒိနာ နယေနာ**တိ “ဆိန္နဘိန္နပဋ္ဌ၀ရောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္နတိ ပါ၀ကေ အကုသလေ ၀ဓေတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္နတ္တာ ပါ၀ကာနံ အကုသလာနံ ၀ဓာနံ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ **ဗိဘင်္ဂ**[3] အာ၀ဏတနယေန။ **ဥာ၀ံ**နေတိ အ၀ဗောဓနေ၊ ပဋိ၀ေ၀နေတိ အတ္ထော။

၁-အံ ၁-၃၂၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၂-၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။

ဘိက္ခုနသီလတာတိ ဘိက္ခုနေန ဇီဝနသီလတာ၊ နဿ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိနာ ဇီဝနသီလတာ။ **ဘိက္ခုနဓမ္မတာ**တိ "ဥဒ္ဒိသ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ"တိ ဝေဝ ဝုတ္တာ ဘိက္ခုနသဘာဝတာ၊ နဿ ယာဝနကောဟညသဘာဝတာ။ **ဘိက္ခုနေ သာဝုကာရိတာ**တိ "ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဇေယျာ"တိ[1] ဝစနံ အနုဿရိတ္မာ တတ္ထ အပ္ပမဇ္ဇနာ။ အထ ဝါ **သီလံ** နာမ ပကတိသဘာဝေါ။ ဧုဓ ပန တဒဓိပ္ပေတံ။ **ဓမ္မော**တိ ဝတံ။ **သာဝုကာရိတာ**တိ သက္ကစ္စကာရိတာ အာဒရကိရိယာ။ **ဟိနာဓိကဇနသေဝိတန္တိ** ယေ ဘိက္ခုဘာဝေ ဋ္ဌိတာပိ ဇာတိမဒါဒိဝသေန ဥဒ္ဓတာ ဥန္နဠာ၊ ယေ စ ဂိဟိဘာဝေ ပရေသံ အဓိက-ဘာဝမ္မိ အနုပဂတတ္တာ ဘိက္ခာစရိယံ ပရမကာရညတံ မညန္တိ၊ တေသံ ဥဘယေသမ္မိ ယထာက္ကမံ "ဘိက္ခေါ"တိ ဝစနေန ဟီနဇနေဟိ ဒလိဒ္ဒေဟိ ပရမကာရညတံ ပတ္တေဟိ ပရကုလေသု ဘိက္ခာစရိယာယ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တေဟိ သေဝိတံ ဝုတ္တံ ပကာသေန္တော **ဥဒ္ဓတဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရောတိ**။ အဓိကဇနေဟိ ဥဋ္ဌာရဘောဂခတ္တိယကုလာဒိတော ပဗ္ဗဇိတေဟိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ အဃဇိဝိသော-ဓနတ္ထံ သေဝိတံ ဝုတ္တံ ပကာသေန္တော ဒီနဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရောတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ "ဘိက္ခေါ"တိ ဝစနံ အာမန္တနဘာဝတော အဘိမုခီ-ကရဏံ, ပကရဏတော သာမတ္ထိယတော စ သုသုသာဇနနံ သက္ကစ္စသဝနမန-သိကာရနိယောဇနဠ ဟောတိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ဘိက္ခေါ တိ ဧုမိနာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သာဝုကံ သဝနမနသိကာရေ**တိ သာဝုကသဝနေ သာဝုကမနသိကာရေ စ။ ကထံ ပန ပဝတ္တိတာ သဝနာဒယော သာဝုကံ ပဝတ္တိတာ ဟောန္တိတိ? "အဒ္ဓါ ဧုမာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သကလသာသန-သမ္ပတ္တိ ဟတ္ထဂတာ ဘဝိဿတိ"တိ အာဒရဂါရဝယောဂေန ကထာဒိသု အပရိ-ဘဝါဒိနာ စ။ ဝုတ္တံ ဟိ "ပဠုဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုဏာန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဇော နိယာမံ သြက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ ကတမေဟိ ပဠုဟိ? ကထံ နု ပရိဘောတိ၊ ကထိတံ နု ပရိဘောတိ၊ နု အတ္တာနံ ပရိဘောတိ၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊ ယောနိသော စ မနသိကရောတိ။ ဧုမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဠုဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဇော နိယာမံ သြက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တော"တိ[2]။ တေနေဝါဟ "**သာဝုကံ သဝနမနသိကာရာယတ္တာ ဟိ သာသနသမ္ပတ္တိ**"တိ။

ပုဗ္ဗေ သမ္ဗဗရိသာသာဝေရဏတ္ထောပိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာယ "ဧဇ္ဇ-သေဋ္ဌာ"တိအာဒိနာ ဘိက္ခူနံ ဧဝ အာမန္တနေ ကာရဏံ ဒဿေတ္မာ ဧုဒါနိ

၁-ခု ၅-၁ဖ၂-ပိဋ္ဌ။ ၂-ခု ၁-၃၇-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-အံ ၂-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။

ဘိက္ခု။ အာမန္တေါ္ဘာဝ ဓမ္မဒေသနာယ ပယောဇနံ ဒသေတုံ **"ကိမတ္ထံ ပန ဘဂဝါ"**တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတ္ထ **အည့ံ စိန္တေန္တာ**တိ အညဝိဟိတာ။ **ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ**တိ အသမာဟိတစိတ္တာ။ **ဝမ္မံ ပစ္ဆဝေက္ခန္တာ**တိ ဟိယျော တတော ပရံ ဒိဝသေသု ဝါ သုတဝမ္မံ ပတိ ပတိ မနသာ **အဝေက္ခန္တာ**။ ဘိက္ခု။ အာမန္တေါ္ဘာ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ သလ္လက္ခေတုံ သက္ကောန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန ဒသေတုံ **"တေ အနာမန္တေါ္ဘာ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဘိက္ခဝေါတိ စေတ္ထ သန္ဓိဝသေန ဣ-ကာရလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဘိက္ခဝေါ ဣတိ**တိ အယံ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ ဟေတုပရိသမာပနာဒိအတ္ထပဒတ္ထဝိပရိယာယ-ပကာရာဝဓာရဏာနိဒဿနာဒိအနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ "ရူပ္ပတိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ"တိအာဒိသု ဟေတ္ဝတ္ထေ ဒိဿတိ။ "တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ။ အတ္ထိ မေ တုမှေသု အနုကမ္ပာ။ ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျုံ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ"တိအာဒိသု ပရိသမာပနေ။ "ဣတိ ဝါ ဣတိ ဧဝရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ ပဋိဝိရတော"တိအာဒိသု အာဒိအတ္ထေ။ "မာဂဏ္ဍိယောတိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ သဒ္ဓိ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော နာမံ နာမကမ္မံ နာမဓေယ္ယံ နိရုတ္တိ ဗျဉ္ဇနမဘိလာပေါ"တိအာဒိသု ပဒတ္ထ-ဝိပရိယာယေ။ "ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပဋိဘယော ဗာလော၊ အပ္ပဋိဘယော ပဏ္ဍိတော၊ သဥပဒ္ဒဝေါ ဗာလော၊ အနုပဒ္ဒဝေါ ပဏ္ဍိတော၊ သဥပသဂ္ဂေါ ဗာလော၊ အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော"တိအာဒိသု ပကာရေ။ "အတ္ထိ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ပုဋ္ဌေန သတာ 'အာနန္ဒ အတ္ထိ'တိသ ဝစနီယံ။ 'ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏ'န္တိ ဣတိ စေ ဝေယျ။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ ဣစ္စသ ဝစနီယ"န္တိအာဒိသု အဝဓာရဏေ။ "အတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယမေကော အန္တော၊ နတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယံ ဒုတိယော အန္တော"တိ-အာဒိသု နိဒဿနေ။ ဣဓာပိ နိဒဿနေ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခဝေါတိ ဟိ အာမန္တနာကာရော။ တမေသ ဣတိ-သဒ္ဒေါ နိဒဿေတိ "ဘိက္ခဝေါတိ အာ-မန္တေသိ"တိ။ ဣမိနာ နယေန "ဘဒ္ဒန္တေ"တိအာဒိသုပိ ယထာရဟံ ဣတိ-သဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ "ဘဂဝါ အာမန္တေသိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ "ဘဂဝတော

၁-သံ ၂-၇၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၁-၁၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဒီ ၁-၆-ဝိဇ္ဇေ။
၄-ခ ၇-၁၄၄-၁၄၈-ဝိဇ္ဇေသု။ ၅-မ ၃-၁၀၇-ဝိဇ္ဇေ။ ၆-ဒီ ၂-၄၇-ဝိဇ္ဇေ။
၇-သံ ၁-၂၅၈၊ သံ ၂-၁၁၀-ဝိဇ္ဇေသု။

ပစ္ဆယောသု"နှင့် ဣမ "ဘဂဝတော"တိ သာမိဝစနံ အာမန္တနမေဝ သမ္ဘဒ္ဓိအနုရံ အပေက္ခတိတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန"**ဘဂဝတော အာမန္တံ ပဋိအယောသု**"နှင့် ဝုတ္တံ၊"ဘဂဝတော"တိ ပန ဣဒံ ပဋိသဝသမ္ဘဒ္ဓေန သမ္ပဒါနဝစနံ ယထာ "ဒေဝ-ဒတ္တာယ ပဋိသုဏောတိ"တိ။ ယံ နိဒါနံ ဘာသိတန္တိ သမ္ဘဒ္ဓေါ။ **ဣမဿ သုတ္တဿ သုခါဝဂါဟဏတ္ထ**န္တိ ဂ်မလကုဝလယုဇ္ဇလဝိမလသာဒုရသသလိ-လာယ ပေါက္ခရဏိယာ သုခါဝတရဏတ္ထံ နိမ္မလသိလာတလရစနာဝိလာသ-သောဘိတရတနသောပါနံ ဝိပ္ပကိဏ္ဏမုတ္တာတလသဒိသဝါလုကာစုဏ္ဏပဏ္ဍရ-ဘူမိဘာဂံ တိတ္ထံ ဝိယ သုဝိဘတ္တာဘိတ္တိဝိစိတ္တြဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တဿ နက္ခတ္တပထံ ဖုသိတုကာမတာယ ဝိယ ပဋ္ဌိဝေဒ္ဓိတသမုဿယဿ ပါသာဒဝရဿ သုခါ-ရောဟနတ္ထံ ဒန္တမယသက္ခုမုဒုဖလကဇုနလတာဝိနဒ္ဓမဏိဂဏပ္ပဘာသမုဒယုဇ္ဇ-လသောဘံ သောပါနံ ဝိယ သုဝဏ္ဏဝလယနုပုရာဒိသံဃဋ္ဋနသဒ္ဒသမ္ပတ္တိသိတဿ ကထိတဟသိတမဓုရဿရဂေဟဇနဝိဇ္ဇိတဝိစရိတဿ ဥဋ္ဌာရဂုဏဿရိယဝိဘ-ဝသောဘိတဿ မဟာဃရဿ သုခပ္ပဝေသနတ္ထံ သုဝဏ္ဏရဇတမဏိမုတ္တာပဝါ-ဠာဒိဇုတိဝိဿရဝိဇ္ဇောတိတသုပ္ပတိဋ္ဌိတဝိသာလဒ္ဒါရဗဟုံ မဟာဒ္ဒါရံ ဝိယ.စ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နဿ ဗုဒ္ဓါနံ ဒေသနာဉာဏဂမ္ဘီရဘာဝသံသူစကဿ ဣမဿ သုတ္တဿ သုခါဝဂါဟတ္ထံ။

ဣဏ္ဍောဟ "ကိမတ္ထံ ပန ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟေ ကယိရမာနေ နိဒါနဝစနံ၊ နနု ဘဂဝတာ ဘာသိတဝစနသေဝ သင်္ဂဟော ကာတဗ္ဗော"တိ? ဝုစ္စတေ၊ ဒေသနာယ ဋ္ဌိတိအသမ္မောသသဒ္ဓေယျဘာဝသမ္ပာဒနတ္ထံ။ ကာလဒေသဒေသ-ကနိမိတ္တပရိသာပဒေသေဟိ ဥပနိဗန္ဓိတ္တာ ဌပိတာ ဟိ ဒေသနာ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ အသမ္မောသဓမ္မာ သဒ္ဓေယျာ စ။ ဒေသကာလကတ္တုဟေတုနိမိတ္တေဟိ ဥပနိဗန္ဓေါ ဝိယ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယော။ တေနေဝ စ အာယသ္မတာ မဟာ-ကဿပေန "စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တံ အာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္ထ ဘာသိတ"နှင့်-အာဒိနာ ဒေသာဒိပုစ္ဆာသု ကတာသု တာသံ ဝိဿဇ္ဇနံ ကရောန္တေန ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန "ဧဝံ မေ သုတ"နှင့်အာဒိနာ ဣမဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ ဘာသိတံ။ အဝိစ သတ္ထုသမ္ပတ္တိပ္ပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ တထာဂတဿ ဟိ ဘဂဝတော ပုဗ္ဗစရိတာနုမာနာဂမတက္ကာဘာဝတော သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ နှ ဟိ သမ္ဘာသမ္ဘုဿ ပုဗ္ဗစရိတာဒိဟိ အတ္ထော အတ္ထိ သဗ္ဗညု အပ္ပဋိဟတဉာဏ-စာရတာယ ဧကပ္ပမာဏတ္တာ စ ဥယျမမ္ဘေသု။ တထာ အာစရိယမုဋ္ဌိမ္ဘမ္ဘရိ-ယသာသနသာဝကာနာနုရာဂါဘာဝတော ဒိဋ္ဌာသဝဘာဝသိဒ္ဓိ။ နှ ဟိ သဗ္ဗသော ဒိဋ္ဌာသဝဿ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ သုဝိသုဒ္ဓဿ ပရာနုဂ္ဂဟပ္ပဝတ္တိ။

ဧဝံ ဒေသကသံကိလေသဘူတာနံ ဒိဋ္ဌိသီလသမ္ပဒါဒူသကာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ အစ္ဆန္နာဘာဝသံသူစကေဟိ ဉာဏပ္ပဟာနသမ္ပဒါဘိဗျူဟနကေဟိ စ သမ္ဘုဒ္ဓ-ဝိသုဒ္ဓဘာဝေဟိ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဒယသိဒ္ဓိ၊ တတော စ အနုရာယိကနိယျာ-နိကဓမ္မေသု သမ္မောဟာဘာဝသိဒ္ဓိတော ပစ္ဆိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဒယသိဒ္ဓိတိ ဘဂဝ-တော စတုဝေသာရဇ္ဇသမန္နာဂဓမော အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိ စ နိဒါနဝစ-နေန ပကာသိတာ ဟောတိ။ တတ္ထ တတ္ထ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဌာနုပ္ပတ္တိကပဋိဘာနေန ဓမ္မဒေသနာဒီပနတော, ဣဓ ပန ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဌာနုပ္ပတ္တိကပဋိဘာနေန ဓမ္မဒေသနာဒီပနတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ "သတ္ထုသမ္ပတ္တိပဘာဝနတ္ထံ နိဒါနဝစန"န္တိ။

တထာ သာသနသမ္ပတ္တိပဘာဝနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ ဉာဏကရုဏာပရိဂ္ဂဟိတ-သဗ္ဗကိရိယဿ ဟိ ဘဂဝတော နတ္ထိ နိရတ္ထကာ ပဋိပတ္တိ, အတ္တဟိတတ္ထာ ဝါ။ တသ္မာ ပရေသံ ဧဝ အတ္ထာယ ပဝတ္တသဗ္ဗကိရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သကလမ္ပိ ကာယဝစီမနောကမ္မံ ယထာပဝတ္တံ ဝုစ္စမာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိက-ပံရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ သတ္တာနံ အနုသာသနဋ္ဌေန သာသနံ၊ နိ ကပ္ပရစနာ။ တယိဒံ သတ္ထုစရိတံ ကာလဒေသဒေသကပရိသာပဒေသေဟိ သဒ္ဓိ တတ္ထ တတ္ထ နိဒါနဝစနေဟိ ယထာရဟံ ပကာသိယတိ။ "ဣဓ ပန ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာန"န္တိအာဒိ သမ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ဧတေန ဝုတ္တံ "သာသနသမ္ပတ္တိပဘာ-သနတ္ထံ နိဒါနဝစန"န္တိ။ အပိစ သတ္ထုနော ပမာဏဘာဝပဘာသနေန ဝစနေန သာသနဿ ပမာဏဘာဝဒဿနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ၊ တဒ္ဓိ ဒေသကပ္ပမာဏဘာဝ-ဒဿနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန "ဘဂဝါ"တိ စ ဣမိနာ ပဒေန ဝိဘာဝိ-တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ဘဂဝါတိ ဟိ တထာဂတဿ ရာဂဒေါသမောဟာဒိသဗ္ဗကိလေ-သမလဒုစ္စရိတဒေါသပ္ပဟာနဒီပနေန ဝစနေန အနညသာဓာရဏသုပရိသုဒ္ဓ-ဉာဏကရုဏာဒိဂုဏဝိသေသယောဂပရိဒီပနေန တတော ဧဝ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမ-ဘာဝဒီပနေန အယမတ္ထော သဗ္ဗထာ ပကာသိတော ဟောတိတိ။ ဣဒမေတ္ထ နိဒါနဝစနပ္ပယောဇနဿ မုခမတ္တနိဒဿနံ။

နိက္ခိတ္တဿတိ ဒေသိတဿ။ ဒေသနာ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗဿ သီလာဒိ-အတ္ထဿ ဝေနေယျသန္တာနေသု နိက္ခိပနတော "နိက္ခေပေါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **သုတ္တနိက္ခေပံ ဝိစာရေတ္မာဝ ဝုစ္စမာနာ ပါဠိဒ္ဓာ ဟောတိ**တိ သာမညတော ဘဂဝတော ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနဿ ဝိဘာဂံ ဒဿေတ္မာ "ဧတ္ထာယံ ဒေသနာ ဧဝံသမုဋ္ဌာနာ"တိ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနေ ဒဿိတေ သုတ္တဿ သမ္ဗန္ဓေ နိဒါနပရိစ္ဆေဒနနေန ဝဏ္ဏနာယ သုဝိညေယျတ္တာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ

ယထာ အနေကသတအနေကသဟသဘေဒါနိုပိ သုတ္တန္တာနိ သံကိလေသ-ဘာဂိယာဒိပဋ္ဌာနနယဝသေန သောဋသဝိဓံ နာတိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ အတ္တဗျာ-သယာဒိသုတ္တနိက္ခေပဝသေန စတုဗ္ဗိဓာဘာဝန္တိ အာဟ **"စတ္တာရော ဟိ သုတ္တနိက္ခေပါ"**တိ။ ဣတ္ထ စ ယထာ အတ္တဗျာသယသ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ စ ပရဗျာသယပုဒ္ဓါဟိ သဒ္ဓိ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ "အတ္တဗျာသယော စ ပရဗျာသယော စ, အတ္တဗျာသယော စ ပုဒ္ဓါဝသိကော စ, အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော စ ပရဗျာသယော စ, အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော စ ပုဒ္ဓါဝသိကော စာ"တိ အဗျာသယ-ပုဒ္ဓါနသန္ဓိသမ္ဘဝတော၊ ဧဝံ ယဒိပိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ အတ္တဗျာသယေနပိ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ၊ အတ္တဗျာသယာဒိဟိ ပန ပုရတော·ဌိတေဟိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ သံသဋ္ဌော နတ္ထိတိ နု ဣဓ နိရဝသေသော ဝိတ္ထာရနယော သမ္ဘဝတီတိ "စတ္တာရော သုတ္တနိက္ခေပါ"တိ ဝုတ္တံ။ တဒနုသာရေန ဝါ သေသနိက္ခေပါနံ မူလနိက္ခေပဝသေန စတ္တာရောဝ ဒဿိတာ။ ယထာ-ဒဿနံ ဟေတ္ထ အယံ သံသဂ္ဂဘေဒေါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

တတြာယံ ဝစနတ္ထော— နိက္ခိပိယတီတိ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တံ ဧव နိက္ခေပေါ **သုတ္တနိက္ခေပေါ**။ အထ ဝါ နိက္ခိပနံ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တသ နိက္ခေပေါ **သုတ္တနိက္ခေပေါ**၊ သုတ္တဒေသနာတိ အတ္ထော။ အတ္တနော အဗျာသယော အတ္တဗျာသယော၊ သော အသ အတ္ထိ ကာရဏဘူတောတိ **အတ္တဗျာသယော**။ အတ္တနော အဗျာသယော ဧတဿာတိ ဝါ **အတ္တဗျာသယော**။ **ပရဗျာသယော**ပိ ဧသေဝ နယော။ ပုဒ္ဓါယ ဝသော ပုဒ္ဓါဝသော၊ သော ဧတဿ အတ္ထီတိ **ပုဒ္ဓါဝသိကော**။ သုတ္တဒေသနာဝတ္ထုဘူတသ အတ္ထသ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိယေဝ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ ဣတိ-ကာရဿ ဋ-ကာရံ ကတ္မာ။ သာ ဧတဿ အတ္ထီတိ **အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော**။ အထ ဝါ နိက္ခိပိယတိ သုတ္တံ ဧတေနာတိ **သုတ္တနိက္ခေပေါ**၊ အတ္တဗျာသယာဒိ ဧव။ ဧတသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ အတ္တနော အဗျာသယော **အတ္တဗျာ-သယော**။ ပရေသံ အဗျာသယော **ပရဗျာသယော**။ ပုဒ္ဓိယတီတိ ပုဒ္ဓော၊ ပုဒ္ဓိ-တဗ္ဗော အတ္ထော။ ပုဒ္ဓါဝသေန ပဝတ္တံ ဓမ္မပုဗ္ဗင်္ဂဟိတကာနံ ဝစနံ ပုဒ္ဓါဝသိကံ၊ တဒေဝ နိက္ခေပသဒ္ဒါပေက္ခာယ ပုလ္လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ **"ပုဒ္ဓါဝသိကော"**တိ။ တထာ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ ဧव **အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော**တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိစေတ္ထ ပရေသံ ဣန္ဒြိယပရိပါကာဒိကာရဏနိရပေက္ခတ္တာ အတ္တဗျာ-သယသ ဝိသုံ သုတ္တနိက္ခေပဘာဝေါ ယုတ္တော ကေဝလံ အတ္တနော အဗျာ-သယေနေဝ ဓမ္မတန္တိဋ္ဌပနတ္ထံ ပဝတ္တိတဒေသနတ္တာ။ ပရဗျာသယပုဒ္ဓါဝသိ-ကာနံ ပန ပရေသံ အဗျာသယပုဒ္ဓါနံ ဒေသနာပဝတ္တိဟေတုဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိယံ

ပဝတ္တိတာနံ[1] ကထမဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ အနဝရောဓော၊ ပုဗ္ဗာဝသိကအဋ္ဌပ္ပတ္တိကာနံ ဝါ ပရဗ္ဗာသယာနုရောဓေန ပဝတ္တိတာနံ ကထံ ပရဗ္ဗာသယေ အနဝရောဓောတိ? နဲ စောဒေတဗ္ဗမေတံ။ ပရေသံ ဟိ အဘိနိဟာရပရိပုဗ္ဗာဒိဝိနိမုတ္တသေဝ သုတ္တဒေသနာကာရကုပ္ပါဒသ အဋ္ဌပ္ပတ္တိဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ ပရဗ္ဗာသယပုဗ္ဗာဝသိကာနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ။ တထာ ဟိ ဗြဟ္မဇာလဝမ္မဒါယာဒသုတ္တာဒီနံ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏအာမိသုပ္ပါဒါဒိဒေသနာနိမိတ္တံ "အဋ္ဌပ္ပတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ။ ပရေသံ ပုဗ္ဗံ ဝိနာ အဗ္ဗာသယံ ဧဝ နိမိတ္တံ ကတ္တာ ဒေသိတော ပရဗ္ဗာသယော၊ ပုဗ္ဗာဝသေန ဒေသိတော ပုဗ္ဗာဝသိကောတိ ပါကဋော ယမတ္ထောတိ။ **အတ္ထနော အဗ္ဗာသယေနေဝ ကထေသိ**တိ ဝမ္မတန္တိဋ္ဌပနတ္ထံ ကထေသိ။ **ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဝမ္မာ** သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒယော။ **အဗ္ဗာသယန္တိ** အဓိမုတ္တိံ။ **ခန္တိန္တိ** ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိံ။ **မနန္တိ** ပညတ္တိစိတ္တံ။ **အဘိနိဟာရန္တိ** ပဏိဓာနံ။ **ဗုဒ္ဓနိဘာဝ**န္တိ ဗုဒ္ဓနသဘာဝံ, ပဋိဝိဗ္ဗနာကာရံ ဝါ။ **ရူပဂရုကာနန္တိ** ပဌမသုအာရမ္မဏေသု ရူပါရမ္မဏဂရုကာ ရူပဂရုကာ။ စိတ္တေန ရူပနိန္နာ ရူပပေါဏာ ရူပပဗ္ဘာရာ ရူပဒဿနပ္ပသုတာ ရူပေန အာကဍိတဟဒယာ၊ တေသံ ရူပဂရုကာနံ။

ပဋိသေဓေတ္ဝာတိ ပဋိက္ခေပတ္ဝာ။ ကသ ပန ပဋိက္ခေပတ္ဝာတိ? ကိရိယာပဓာနံ ဟိ ဝါက္ကံ၊ တသ္မာ "နဲ သမနုပဿာမိ"တိ သမနုပဿနာကိရိယာ-ပဋိသေဓတ္ဝာ။ တေနာဟ "**ဣမဿ ပန ပဒဿ**"တိအာဒိ။ ယော ပရော နဲ ဟောတိ၊ သော အတ္တာတိ လောကသမညာမတ္တသိဒ္ဓံ သတ္တသန္တာနံ သန္ဓာယ "အဟ"န္တိ သတ္ထာ ဝဒတိ၊ နဲ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတံ အဟံကာရဝိသယံ အဟံ-ကာရသ ဗောဓိမူလေယေဝ သမုစ္ဆိန္နတ္တာ။ လောကသမညာနတိက္ကမန္တာ ဧဝ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ လောကိယေ ဝိသယေ ဒေသနာပဝတ္တိ။ **ဘိက္ခဝေ**တိ အာလပနေ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အညန္တိ အပေက္ခာသိဒ္ဓတ္တာ အညတ္ထသ "**ဣဒါနိ ဝတ္တမ္ဘူတဏ္ဌိ ရူပတော အည**"န္တိ အာဟ။ **ကေမ္ပိ ရူပန္တိ** ကေ ဝဏ္ဏာယတနံ။ သမံ ဝိသမံ သမ္မာ ယာထာဝတော အနု အနု ပဿတိတိ **သမနုပဿနာ၊** ဉာဏံ။ သံကိလိဿနဝသေန အနု အနု ပဿတိတိ **သမနုပဿနာ၊** ဒိဋ္ဌိ။ **ဧနာ နိစ္စ-တောတိ** ဧတ္ထ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော၊ ဧဝမာဒိကောတိ အတ္ထော။ တေန "ဒုက္ခတော သမနုပဿတိ"တိ ဧဝမာဒိနိ သင်္ဂဟိတာနိ။ **သြလောကေန္တော**ဝိတိ ဒေဝမနုဿဝိမာနကပ္ပရုက္ခမဏိကနကာဒိဂတာနိ ရူပါနိ အနဝသေသံ သမ္ဘည္ဇိ-တညာဏေန သြလောကေန္တော ပိ။ သာမညဝစနော ပိ ယံ-သဒ္ဒေါ "ကေရူပမ္ပိ"တိ

---

[1] ပဝတ္တိကာနံ (သီ)

ရူပသ အဓိဂတတ္တာ ရူပဝိသယော ဇုန္ဆိတောတိ **"ယံ ရူပ"**နှိ ဝုတ္တံ။ တထာ ပုရိသသဒ္ဒေါ ပရိယာဒိယိတမ္ဘစိတ္တပုဂ္ဂလဝိသယောတိ **ရူပဂရုကသာ**တိ ဝိသေသိတံ။ **ဂဟဏံ** "ခေပန"နှိ စ အဓိပ္ပေတံ၊ **ပရိယာဒါနဋ္ဌ** ဥပ္ပတ္တိနိဝါ-ရဏနှိ အာဟ **"စတုဘူမကကုသလစိတ္တ"**နှိ။ တံ ဟိ ရူပံ တာဒိသသ ပရိတ္တ-ကုသလသပိ ဥပ္ပတ္တိ နိဝါရေတိ၊ ကိမင်္ဂ ပန မဟဂ္ဂတာနုတ္တရစိတ္တသာတိ လောကုတ္တရကုသလစိတ္တသပိ ဥပ္ပတ္တိယာ နိဝါရဏံ ဟောတု သမတ္ထံ၊ လော-ကိယကုသလုပ္ပတ္တိယာ နိဝါရကတ္တေ ဝတ္တမ္ဘမေဝ နတ္ထိတိ **"စတုဘူမက-ကုသလစိတ္တံ ပရိယာဒိယိတ္တာ"**တိ ဝုတ္တံ။ နှ ဟိ ကာမဂုဏသ္သာဒပ္ပသုတသ ပုရိသသ ဒါနာဒိဝသေန သဝိပ္ပါရိကာ ကုသလုပ္ပတ္တိ သမ္ဘဝတိ။ **ဂဏ္ဍိတ္တာ ခေပေတ္တာ**တိ အတ္တာနံ အသ္သာဒေတ္တာ ပဝတ္တမာနသ အကုသလစိတ္တသ ပစ္စယော ဟောနှိ ပဝတ္တိနိဝါရဏေန မုဒ္ဓိဂတံ ဝိယ ဂဟေတ္တာ အနုပ္ပါဒ-နိရောဓေန ခေပေတ္တာ ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ တာဝ မဟတိ လောကသန္ဓိဝါသေ တသ ပရိယာဒိယဏ္ဌာနံ အဝိဏ္ဍေဒတော လဗ္ဘတိတိ အာဟ **"တိဋ္ဌတိ"**တိ ယထာ "ပဗ္ဗတာ တိဋ္ဌန္တိ၊ နဒ္ဒေါ သန္ဒန္တိ"တိ။ တေနာဟ **"ဇုဝ ဥဘယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ"**တိ-အာဒိ။

ယထယိဒနှိ သန္ဓိဝသေန အာကာရသ ရသတ္ထံ ယကာရာဂမော စာတိ အာဟ **"ယထာ ဇုဒ"**နှိ။ **ဇုတ္ထိယာ ရူပ**နှိ ဇုတ္ထိသရိရဂတံ ဝ:ပ္ပဋ္ဌိမဒ္ဒဠ ရူပါယတနံ။ ပရမတ္ထသ နိရုဇ္ဇော၊ ပဌမံ သာဓာရဏတော သဒ္ဒသတ္ထလက္ခဏာနှိ ဝိဘာဝေတမ္ဘာနှိ၊ ပစ္ဆာ အသာဓာရဏတောတိ တာနှိ ပါဋိဝသေန ဝိဘာဝေတုံ **"ရူပ္ပတီတိ ခေါ ။ ပ ။ ဝေဒိတမ္ဘ"**နှိ အာဟ။ တတ္ထ **ရူပ္ပတီတိ** သီတာဒိဝိရောဓိ-ပစ္စယေဟိ ဝိကာရံ အာပါဒိယတိ၊ အာပဇ္ဇတိတိ ဝါ အတ္ထော။ ဝိကာရုပ္ပတ္တိ စ ဝိရောဓိပစ္စယသန္ဓိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ ဝိဘူတဂတရာ၊ ကုတော ပနာယံ ဝိသေသောတိ စေ? "သီတေနာ"တိအာဒိဝစနတော။ **ဝေ**ဏ္ဍ ကတ္တာ ဝေဒနာဒိသု အနဝသေသရူပသမညာ သာမညလက္ခဏနှိ သမ္ဘရူပဓမ္မသာဓာရဏံ ရုပ္ပနံ။ ဇုဒါနိ အတ္ထုဒ္ဒါရနယေန ရူပသဒ္ဒံ သံဝဏ္ဏေန္တော "**အယံ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ **ရူပကွန္ဓော ဝတ္ထုတိ**တိ "သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ"တိအာဒိဝစနတော။ **ရူပူပပတ္တိယာ**တိ **ဇ**ော ရူပဘဝေါ ရူပံ ဥတ္တရပဒလောပေန။ ရူပဘဝူပပတ္တိယာတိ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော။ **ကသိဏနိမိတ္တော**တိ ပထဝီကသိဏာဒိသညိတေ ပဋိ-ဘာဂနိမိတ္တော။ ရုပ္ပတိ အတ္တနော ဖလသ သဘာဝံ ကရောတိတိ ရူပံ၊

၁-မ ၁-၂၉၇၊ မ ၂-၈၄၊ မ ၃-၆၇-၆၉၊ အဘိ ၂-၁-ပိဋ္ဌေသု။

သဘာဝဟောတူတိ အာဟ "**သရူပါ ။ပ။ ဣဒ္ဓ ပစ္စယေ**"တိ။ ကရစရဏာဒိ-အဝယဝသယ်ဘာဝေန ရူပိယတိ နိရူပိယတီတိ ရူပံ၊ ရူပကာယောတိ အာဟ "**အာကာသော ။ပ။ ဣဒ္ဓ သရီရေ**"တိ။

ရူပယတိ ဝဏ္ဏာဒိကာရံ အာပဇ္ဇမာနံ ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ ပကာသေတီတိ ရူပံ၊ ဝဏ္ဏာဝယတနံ။အာရောဟပရိဏာဟာဒိဘေဒရူပဂတံ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိ နိသ္သာယ ပသာဒံ အာပဇ္ဇမာနော ရူပပ္ပမာဏောတိ ဝုစ္စတေ အာဟ "**ဣဒ္ဓ သဏ္ဌာ-နေ**"တိ။ **ဝိယ**ရူပန္တိအာဒိသု သဘာဝတ္ထော ရူပသဒ္ဒေါ။ အာဒိသဒ္ဒေန ရူပဇ္ဈာ-နာဒိနံ သင်္ဂဟော။ "ရူပိ ရူပါနိ ပသ္သတီ"တိ ဣဒ္ဓ အဇ္ဈတ္တံ ကေသာဒိသု ပရိကမ္ပ-သညာဝသေန ပဋိလဒ္ဓရူပဇ္ဈာနံ ရူပံ၊ တံ အသ္သ အတ္ထီတိ ရူပိတိ ဝုစ္စတေ။ **ဣတ္ထိယာ စတုသမုဋ္ဌာနေ ဝဏ္ဏော**တိ ဣတ္ထိသရီရပရိယာပန္နမေဝ ရူပံ ဂဟိတံ၊ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဝတ္ထာလင်္ကာရာဒိရူပမ္ပိ ပန ပုရိသစိတ္တဿ ပရိယာဒါယကံ ဟောတိတိ ဒဿေတုံ "**အပိစ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂန္ဓဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန ဝိလေပနံ ဝုတ္တံ။ ကာမံ "အသုကာယ ဣတ္ထိယာ ပသာဒေန"န္တိ သလ္လက္ခိတဿ အကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓ-ဿပိ ဝဏ္ဏော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တဿ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌေယျ၊ တံ ပန နေ ကေန္တိ ကန္တိ ကေန္တိ ကံ ဒဿေန္တော "**ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ**"တိ အာဟ။ **ဥပကပ္ပ**တီတိ စိတ္တဿ ပရိယာဒါနာယ ဥပကပ္ပတိ။ **ပုရိမဿေ ဝါ**တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တအတ္ထဿေ ဝ ဒဋ္ဌိကရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ ယထာ "ဒ္ဋ္ဌကတ္ထာ ဗန္ဓံ သုဗန္ဓ"န္တိ။ နိဂမနဝသေန ဝါ ဧတံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဩပမ္မဝသေန ဝုတ္တန္တိ** "ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ"တိ သကလမေဝိဒံ ပုရိမဝစနံ ဥပမာဝသေန ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပန ဥပမာဘူတံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ယထယိဒံ ။ပ။ ဣတ္ထိရူပ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ပရိယာဒါနေ အာနုဘာဝေါ သမ္ဘဝေါ **ပရိယာဒါနာနုဘာဝေါ**၊ တဿ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။

ဣဒံ ပန "ဣတ္ထိရူပ"န္တိအာဒိဝစနံ **ပရိယာဒါနာနုဘာဝေ** သာဓေတေ ဒိပေတဗ္ဗေ **ဝတ္ထု** ကာရဏံ။ **နာဂေါ** နာမ သော ရာဇာ၊ ဒီဃဒါဋ္ဌကတ္ထာ ပန "မဟာဒါဋ္ဌကနာဂရာဇာ"တိ ဝုစ္စတေ။ **အသံဝရနိယာမေနာ**တိ **စ**ကၠဝတ္တိရိကေန အသံဝရနိဟာရေန။ **နိမိတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ**တိ ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ ရူပံ သုဘနိမိတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ။ **ဝိသိကာဒဿနံ ဂန္ဒ္ဝာ**တိ သိဝထိကဒဿနံ ဂန္ဒ္ဝာ။ တတ္ထ ဟိ အာဒိနဝါနုပဿနာ ဣဒ္ဓတိ။ ဝတ္ထုလောဘေန ကုတော တာဒိသာယ မရဏန္တိ အသဒ္ဒဟန္တော "**မုခံ တုမ္ဗာကံ ဂုမ္ဗဝဏ္ဏော**"န္တိ တေ ဒဟရ-သာမဏေရေ ဥပ္ပဏ္ဏေန္တော ဝဒတိ။

ရတနတ္တယေ သုပ္ပသန္နတ္တာ ကာကဝဏ္ဏတိဿာဒိဟိ ဝိသေသနတ္ထဟ္ဟ သော တိဿမဟာရာဇာ သဒ္ဓါသဒ္ဒေန ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုစ္စတိ။ **ဒဟရဿ** စိတ္တံ

ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ အဓိကာရဝသေန ဝုတ္တံ။ **နိဋ္ဌိတုဒ္ဒေသကိစ္စောတိ** ဂါမေ အသပ္ပါယရူပဒဿနံ ဣမဿ အနတ္ထာယ သိယာတိ အာစရိယေန နိဝါရိတ-ဂါမပ္ပဝေသော ပန္ဆာ နိဋ္ဌိတုဒ္ဒေသကိစ္စော ဟုတ္ဝာ ဋ္ဌိတော။ တေန ဝုတ္တံ "**အတ္ထကာမာနံ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ**"တိ။ **နိဝတ္ထဝတ္ထံ သဇ္ဇာနိတ္ဝာ**တိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌဒိဝသေ နိဝတ္ထဝတ္ထံ တဿာ မတဒိဝသေ သိဝထိကဒဿနတ္ထံ ဂတေန **လဒ္ဓံ** သဇ္ဇာနိတ္ဝာ။ **ဝေမ္ဗိ**တိ ဧဝံ မရဏသမ္ပာပနဝသေနပိ။ အယံ တာဝေတ္ထ အဋ္ဌကထာယ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ။

နေတ္တိနယဝဏ္ဏနာ

ဣဒါနိ ပကရဏနယေန ပါဠိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ။ သာ ပန အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ယသ္မာ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနပ္ပယောဇနဘာဝနေသု ပိဏ္ဍတ္ထေသု စ နိဋ္ဌိရိတေသု သုကရာ ဟောတိ သုဝိညေယ္ယာ စ၊ တသ္မာ သုတ္တဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနာဒိနိ ပဌမံ နိဋ္ဌိရယိဿာမ။ တတ္ထ **သမုဋ္ဌာနံ** နာမ ဒေသနာနိဒါနံ၊ တံ သာဓာရဏမသာဓာရဏန္တိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ သာဓာရဏမ္ပိ အဒ္ဓိတ္တိကဗာဟိရဘေဒတော ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ **သာဓာရဏံ အဒ္ဓိတ္တိကသမုဋ္ဌာနံ** နာမ လောကနာထသ မဟာကရုဏာ။ တာယ ဟိ သမုဿာဟိတသ ဘဂဝတော ဝေနေယ္ယာနံ ဓမ္မဒေသနာယ စိတ္တံ ဥဒပါဒိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "သတ္တေသု စ ကာရုညတံ ပဋိစ္စ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသိ"တိအာဒိ။ ဣတ္ထ စ ဟေတာဝတ္ထာယပိ မဟာကရုဏာယ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ယာဝဒေဝ သံသာရမဟောဃတော သဒ္ဓမ္မဒေသနာဟတ္ထဒါနေဟိ သတ္တသန္တာရဏတ္ထံ တဒုပ္ပတ္တိတော။ ယထာ စ မဟာကရုဏာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗညုတ-ညာဏံ ဒသဗလဉာဏာဒယော စ ဒေသနာယ အဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗာ။ သဗ္ဗံ ဟိ ဥယ္ယမ္မံ တေသံ ဒေသေတဗ္ဗာကာရံ သတ္တာနဗ္ဗ အာသယာနုသယာဒိ ယာထာဝတော ဇာနန္တော ဘဂဝါ ဌာနာဌာနာဒိသု ကောသလ္လေန ဝေနေယ္ယာသယာနုရူပံ ဝိစိတ္တနယဒေသနံ ပဝတ္တေသိတိ။ **ဗာဟိရံ** ပန **သာဓာရဏံ သမုဋ္ဌာနံ** ဒသသဟဿမဟာပြဟ္မပရိဝါရသ သဟမ္ပတိပြဟ္မုနော အဇ္ဈေသနံ။ တဒဇ္ဈေသနတ္ထရကာလံ ဟိ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာပစ္ စ-ဝေက္ခဏာဇနိတံ အပ္ပေါဿုက္ကတံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေတ္ဝာ ဓမ္မသာမိ ဓမ္မဒေသနာယ ဥဿာဟဇာတော အဟောသိ။ အသာဓာရဏမ္ပိ အဇ္ဈာသယဗာဟိရဘေဒတော ဒုဝိဓမေဝ။ တတ္ထ **အဇ္ဈာသယံ**ရုံ ယာယ မဟာကရုဏာယ ယေန စ

၁-မ ၁-၂၂၅၊ ဝိ ၃-၉၊ သံ ၁-၁၃၉-ပိဋ္ဌေသု။

ဒေသနာဉာဏေန ဣဒံ သုတ္တံ ပဝတ္တိတံ၊ တဒုဘယံ **ဝေဒိတဗ္ဗံ**။ **ဗာဟိရံ** ပန ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဏ္ဍာသယော။ သွာယမတ္ထော အဌကထာယံ ဝုတ္တော ဧव။

ပယောဇနမ္ပိ သာဓာရဏာသာဓာရဏတော ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ **သာဓာရဏံ** ယာဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ ဝိမုတ္တိရသတ္တာ ဘဂဝတော ဒေသနာယ။ တေနေ-ဝါဟ "ဧတဒတ္ထာ ကထာ၊ ဧတဒတ္ထာ မန္တနာ"တိအာဒိ။ **အသာဓာရဏံ** ပန တေသံ ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပေ ဆန္ဒရာဂသ ဇဟာပနံ၊ ဥဘယမ္ပိ တံ ဗာဟိရမေဝ။ သစေ ပန ဝေနေယျသန္တာနဂတမ္ပိ ဒေသနာဗလသိဒ္ဓိသင်္ခါတံ ပယောဇနံ အဓိပ္ပါယသမိဒ္ဓိနဘာဝတော ယထာဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိယာ မဟာ-ကာရုဏိကသ ဘဂဝတောပိ ပယောဇနမေဝါတိ ဂဏ္ဍေယ္ယ၊ ဣမိနာ ပရိယာ-ယေနသ အဇ္ဈာနရတာပိ သိယာ။

အပိစ တေသံ ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပသ္မိံ ဝိဇ္ဇမာနသ အာဒီနဝသ ယာထာဝတော အနဝဗောဓေ ဣမိသာ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနံ၊ တဒဝ-ဗောဓေ ပယောဇနံ။ သော ဟိ ဣမာယ ဒေသနာယ ဘဂဝန္တံ ပယောဇေတိ တန္နိပ္ဖါဒနပရာယံ ဒေသနာတိ ဂတ္တာ။ ယံ ဟိ ဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗံ ဖလံ၊ တံ အာဂမ္မိတဗ္ဗတ္ထာ ဒေသကံ ဒေသနာယ ပယောဇေတိတိ ပယောဇနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တထာ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ တဒညေသ္မ ဝေနေယ္ယာနံ ရူပမုခေန ပဋ္ဌသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အာဒီနဝဒဿနဒ္ဒေတ္ထ ပယောဇနံ။ တထာ သံသာရစက္ကနိ-ဝတ္တိသဒ္ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တိသဿတာဒိမိစ္ဆာဝါဒနိရာကရဏံ သမ္မာဝါဒပုရေက္ခာရော အကုသလမူလသမူဟနနံ ကုသလမူလသမာရောပနံ အပါယဒ္ဓါရပိဒဟနံ သဂ္ဂ-မဂ္ဂဒ္ဓါရဝိဝရဏံ ပရိယုဋ္ဌာနဝူပသမနံ အနုသယသမုဃ္ဃါတနံ "မုတ္တော မော-စေဿာမိ"တိ ပုရိမပဋ္ဌိညာဝိသံဝါဒနံ တပ္ပဋ္ဌိပက္ခမာရမနောရထဝိသံဝါဒနံ တိတ္ထိယဓမ္မနိမ္မထနံ ဗုဒ္ဓဓမ္မပတိဋ္ဌာပနန္တိ ဧဝမာဒိနိပိ ပယောဇနာနိ ဣဓ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ယထာ တေ ပုဂ္ဂလာ ရူပဂရုကာ၊ ဧဝံ တဒညေ စ သက္ကာယဂရုကာ သက္ကာယသ္မိံ အလ္လီနာ သခ်ိတဓမ္မာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ စ ပဋ္ဌိပတ္တိံ အဇာနန္တာ အသဒ္ဓမ္မသ္သဝနသာဓာရဏာပရိစရိယမနသိကာရပရာ သဒ္ဓမ္မသ္သဝနဓာရဏာပရိ-စယပဋ္ဌိဝေဓိမုခါစ ဘဝိပ္ပမောက္ခေသိနော ဝေနေယ္ယာ ဣမိသာ ဒေသနာယ **ဘာဇနံ**။

ဝိဇ္ဇာဇာ စေတ္ထ ရူပဂ္ဂဟဏေန ရူပခဝတုရူပါယတနရူပကၠန္ဓပရိဂ္ဂဏှုံ ရူပမုခေန စတုဓမ္မာနံ ဝဋ္ဋယဝိဇ္ဇေဒနုပါယော အာသဝေါဃာဒိဝိဝေစနံ အဘိနန္ဒနနိဝါရဏသင်္ခါတိက္ကမော ဝိဝါဒမူလပရိစ္ဆာဂေါ သိက္ခတ္တယာနုယော-ဂေါ ပဟာနတ္တယဒီပနာ သမထဝိပဿနာနုဋ္ဌာနံ ဘာဝနာသစ္ဆိကိရိယာသိဒ္ဓိတိ ဧဝမာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဋီကာ ပရံ ပန သောဠသ ဟာရာ ဒသေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ "ရူပ"န္တိ သဟ-ဇာတာ တသ နိဿယဘူတာ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ စ သဗ္ဗေ ရူပါရူပဓမ္မာ တဏှာ-ဝဇ္ဇာ ဒုက္ခသစ္စံ။ တံသမုဋ္ဌာပိကာ တဒါရမ္မဏာ စ တဏှာ သမုဒယသစ္စံ။ တဒုဘယေသံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ။ နိရောဓပဋိပဒါနုနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စံ။ တတ္ထ သမုဒယေန အဿာဒေါ၊ ဒုက္ခေန အာဒီနဝေါ၊ မဂ္ဂနိရော-ဓေဟိ နိဿရဏံ၊ ရူပါရမ္မဏသ အကုသလစိတ္တသ ကုသလစိတ္တသ စ ပရိယာဒါနံ ဖလံ။ ယံ ဟိ ဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗံ ပယောဇနံ၊ တံ ဖလန္တိ ဝုစ္စောဝါယမစ္စောဝ။ တဒတ္ထံ ဟိဒံ သုတ္တံ ဘဂဝတာ ဒေသိတန္တိ။ ယထာ တံ ကုသလစိတ္တံ နု ပရိယာဒိယတိ၊ ဧဝံ ပဋိသမ္ဘိနာဘာဝနာမယလပရိဂ္ဂဟိတာ ဒုဒ္ဒြ-ယေသု ဝုတ္တဒ္ဒါရတာ ဥပါယော။ ပုရိသသ ကုသလစိတ္တပရိယာဒါနေ-နသ ရူပသ အညရူပါသာဓာရဏတာဒဿနာပဒေသေန အတ္ထကာမေဟိ တတော စိတ္တံ သာဓုကံ ရက္ခိတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ ဘဂဝတော အာဏတ္တိတိ အယံ **ဒေသနာဟာရော**။ အဿာဒါဒိသန္ဓသနဝိဘာဝနလက္ခဏော ဟိ ဒေသနာဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ **နေတ္တိပ္ပကရဏေ**—

"**အ**ဿာဒါဒိနဝတာ၊ နိဿရဏမ္ပိ စ ဖလံ ဥပါယော စ။
အာဏတ္တိ စ ဘဂဝတော၊ ယောဂိနံ ဒေသနာဟာရော"တိ[1]။

ဒေသိယတိ သံဝဏ္ဏိယတိ ဘောယ သုတ္တတ္ထောတိ ဒေသနာ၊ ဒေသနာယ သဟစရဏတော ဝါ ဒေသနာ။ နနု စ အညေပိ ဟာရာ ဒေသနာသဒ္ဒါ-တသ် သုတ္တသ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာတော ဒေသနာယ သဟစာရိနောဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန ဟာရော ယေဘုယ္ယေန ယထာရုတဝသေနေဝ ဝိညာ-ယမာနော ဒေသနာယ သဟ စရတိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ, နု တထာပရေ။ နု ဟိ အဿာဒါဒိနဝနိဿရဏာဒိသန္ဓသနရဟိတာ သုတ္တဒေသနာ အတ္ထိ။ ကိ ပန တေသံ အဿာဒါဒိနံ အနဝသေသာနံ ဝစနံ ဒေသနာဟာရော,

---

[1] ၁-ခု ၁၀-၃-ပိဋ္ဌေ။

ဥဒါဟု ကေစ္စာနန္တိ? နိရဝသေသာနံယေဝ။ ယသ္မိံ ဟိ သုတ္တေ အသာဒါ-ဒိနဝနိဿရဏာနိ သရူပတော အာဂတာနိ၊ တတ္ထ ဝတ္ထုမ္ဘူမေဝ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန ကေဒေသေန အာဂတာနိ, နစ သရူပေန၊ တတ္ထ အနာဂတံ အတ္ထ-ဝသေန နိဋ္ဌါရေတ္ဗာ ဟာရော ယောဇေတဗ္ဗော။

သယံ သမန္တစက္ခုဘာဝတော တံဒဿနေန သဘာဝတော စ **"အဟ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခုနသီလတာဒိဂုဏယောဂတော အဘိမုခီကရဏတ္ထေ **"ဘိက္ခု"**တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တာဘာဝတော အပရတာဒဿနတ္ထေ **"အညေ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧကဿ အနုပလဗ္ဘဒဿနတ္ထံ အနေကဘာဝပ္ပဋိသေနတ္ထေ **"ဧကရူပမ္ပိ"**တိ ဝုတ္တံ။ တာဒိ-သဿ ရူပဿ အဘာဝတော အဒဿနတော စ **"နာ သမနုပဿာမိ"**တိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပစ္စာမသနတော အနိယမတော စ **"ယ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာ-ကာရပရာမသနတော တဒညာကာရနိသေနတော စ **"ဝ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိသ-ဘာဂိန္ဒြိယဝတ္ထုတော သဘာဂဝတ္ထုသ္မိံ တဒဘာဝတော စ **"ပုရိသဿ"**တိ ဝုတ္တံ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဿ ဝတ္ထုဘာဝတော တထာ ပရိကပ္ပိတတ္တာ စ **"စိတ္တံ ပရိယာ-ဒါယ တိဋ္ဌတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝန္တိ ဝုတ္တာကာရပရာမသနတ္ထေ ဥဒဿနတ္ထေ **"ယထာ"**တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ပစ္စက္ခဘာဝတော ဘိက္ခုနံ ပစ္စက္ခကရဏတ္ထေ **"ဣဒ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထိသန္တာနပရိယာပန္နတော တပ္ပဋိဗဒ္ဓဘာဝတော စ **"ဣတ္ထိ-ရူပ"**န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ အနုပဒဝိစယတော **ဝိစယော ဟာရော**။ ဝိစိယန္တိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါ ပဒပဋ္ဌာဒယောတိ ဝိစယော၊ ဝိစိတိ ဧဝ ဝါ တေသန္တိ ဝိစယော။ ပဒပုဗ္ဗာဝိသဇ္ဇနပုဗ္ဗာပရာနုဂ္ဂဟနံ အဿာဒါဒိနဿ ဝိသေသနိဋ္ဌါရဏဝသေန ပဝိစယလက္ခဏော ဟိ ဝိစယော ဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ယံ ပုစ္ဆိတဿ ဝိသဇ္ဇိတဿ၊ သုတ္တဿ ယာ စ အနုဂိတိ။
သုတ္တဿ ယော ပဝိစယော၊ ဟာရော ဝိစယောတိ နိဋ္ဌိဒ္ဓော"တိ ၂။

အနာဒိမတိ သံသာရေ ဣတ္ထိပုရိသာနံ အညမညရူပါဘိရာမတာယ "ဣတ္ထိရူပံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ"တိ ယုဇ္ဇတိတိ အယံ **ယုတ္တိဟာရော**။ ဗျဉ္ဇ-နတ္ထာနံ ယုတ္တာယုတ္တဝိဘာဂဝိဘာဝနလက္ခဏော ဟိ ယုတ္တိဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"သဗ္ဗေသံ ဟာရာနံ၊ ယာ ဘူမိ ယော စ ဂေါစရော တေသံ။
ယုတ္တာယုတ္တိပရိက္ခာ၊ ဟာရော ယုတ္တိတိ နိဋ္ဌိဒ္ဓော"တိ ၂။

ယုတ္တိတိ စ ဥပပုတ္တိ သာဓနယုတ္တိ၊ ဣဓ ပန ယုတ္တိဝိစာရဏာ ယုတ္တိ ဥတ္တရ-ပဒလောပေန "ရူပဘဝေါ ရူပ"န္တိ ယထာ။ ယုတ္တိသဟစရဏတော ဝါ ယုတ္တိ။

ဣတ္ထိရူပံ **အ**ယောနိသော ဩလောကိယမာနံ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတာယ **ပ**ဒဋ္ဌာနံ၊ သာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အဘာဝနာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သာ သဗ္ဗသပိ သံကိလေသပက္ခဿ ပရိဝုဋ္ဌိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။ ဗျတိရေကတော ပန ဣတ္ထိရူပံ **ယော**နိသော ဩလောကိယမာနံ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သာ **ဗော**ဇ္ဈင်္ဂါနံ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိနံ ပါရိပူရိယာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ကုသလဿ **စ**ိတ္တဿ ပရိယာဒါနံ သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ **သော** သဒ္ဒါရာနံ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သဒ္ဒါရာ ဝိညာဏဿသာတိ သဗ္ဗံ အာဝတ္တတိ ဘဝစက္ကံ။ ဗျတိရေကတော ပန ကုသလဿ **စ**ိတ္တဿ အပရိယာဒါနံ တေသံ တေသံ ကုသ-လာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ပါရိပူရိယာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ **အ**ယံ တာဝ အဝိသေသတော နယော။ ဝိ**သေ**သတော ပန သီလဿ အပရိယာဒါနံ အဝိပ္ပဋိသာရဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ အဝိပ္ပဋိသာရော ပါမောဇ္ဇဿသာတိ အာဒိနာ ယာဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ နေတဗ္ဗံ။ **အ**ယံ **ပ**ဒဋ္ဌာ**နော ဟာ**ရော။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာန-ဘူတေ ဓမ္မေ တေသဉ္စ ပဒဋ္ဌာနဘူတေတိ သမ္ဗန္ဓတော ပဒဋ္ဌာနဘူတဓမ္ဓ-နိဒ္ဒါရဏလက္ခဏော ဟိ ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ—

> "ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဇိနော၊ တဿ စ ဓမ္မဿ ယံ ပဒဋ္ဌာနံ။
> ဣတိ ယာဝ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ ဧသော ဟာရော ပဒဋ္ဌာနော"တိ[1]။

ပဒဋ္ဌာ**နန္တိ** အာသန္နကာရဏံ။ ဣဓ ပန ပဒဋ္ဌာနဝိစာရဏာ ပဒဋ္ဌာနောတိ အာဒိ ယုတ္တိဟာရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကေရူ**ပ**န္တိ စ ရူပါယတနဂ္ဂဟဏေန ဆန္ဒမ္မိ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနံ ဂဟဏံ ဗာဟိရာယတနဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ **စ**ိတ္တန္တိ မနာယတနဂ္ဂ-ဟဏေန ဆန္ဒမ္မိ အဗ္ဘန္တရာနံ အာယတနာနံ ဂဟဏံ အဗ္ဘန္တရာယတန-ဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ။ ဧဝံ ခန္ဓဝါတာဒိဝသေနပိ ကေလက္ခဏတာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ **အ**ယံ **လ**က္ခ**ဏော ဟာ**ရော။ လက္ခီယန္တိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါ **ကေ**လက္ခ-ဏမ္ဓ ဓမ္မာ အဝုတ္တာပိ ကေစ္စဝစနေနာတိ လက္ခဏော။ သုတ္တေ အနာဂတေပိ ဓမ္မေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အာဂတေ ဝိယ နိဒ္ဒါရေတ္ဝာ ယာ သံဝဏ္ဏနာ၊ သော လက္ခဏော ဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

---

[1] ခု ၁၀-၃-ဝိဇ္ဇေ။

"ဝုတ္တာမ္ပိ ဧကဝမ္မေ၊ ယေ ဝမ္မာ ဧကလက္ခဏာ ကေစိ။
ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ သမ္ဘေ၊ သော ဟာရော လက္ခဏော နာမ"တိ[1]။

နိဒါနေ ဇုမိသာ ဒေသနာယ ရူပဂရုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပသ္မိံ အနာဒီနဝ-ဒဿိတာ ဝုတ္တာ၊ "ကထံ နု ခေါ ဇုမေ ဇုမံ ဒေသနံ သုတ္တာ ရူပေ အာဒီနဝ-ဒဿနမုခေန သမ္ဘသ္မိမ္ပိ ခန္ဓပဉ္စကေ သမ္ဘသော ဆန္ဒရာဂံ ပဟာယ သကလ-ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မုစ္စေယ္ယုံ၊ ပရေ စ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာပေယ္ယုံ"နှင့် အယမေတ္ထ ဘဂဝ-တော **အဓိပ္ပါယော**။ ပဒနိဿစနံ နိရုတ္တိ၊ တံ "ဧဝ"နှင့်အာဒိနိဒါနပဒါနံ "နာဟ"နှင့်အာဒိပါဒိပဒါနဉ္စ အဋ္ဌကထာယံ တဿာ လိနတ္ထဝဏ္ဏနာယ စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန သုကရတ္တာ နိ ဝိတ္ထာရယိမှ။

ပဒပဒတ္ထဒေသနာဒေသနာနိက္ခေပသုတ္တသန္ဓိဝသေန ပဉ္စဝိဓာ **သန္ဓိ**။ တတ္ထ ပဒဿ ပဒန္တရေန သမ္ဗန္ဓော **ပဒသန္ဓိ**။ ပဒတ္ထဿ ပဒတ္ထန္တရေန သမ္ဗန္ဓော **ပဒတ္ထသန္ဓိ**၊ ယော "ကိရိယာကာရကသမ္ဗန္ဓော"တိ ဝုစ္စတိ။ နာနာနုသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ တံတံအနုသန္ဓိဟိ သမ္ဗန္ဓော, ဧကာနုသန္ဓိကဿ စ ပုဗ္ဗာပရသမ္ဗန္ဓော **ဒေသနာသန္ဓိ**၊ ယာ အဋ္ဌကထာယံ "ပုဗ္ဗာနုသန္ဓိ အဗ္ဗောဿယာနုသန္ဓိ ယထာ-နုသန္ဓိ"တိ တိဝေ ဝိဘတ္တာ။ အဗ္ဗောဿယော စေတ္ထ အတ္တဗ္ဗောဿယော ပရဗ္ဗော-သယောတိ ဒ္ဝိဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဒေသနာနိက္ခေပသန္ဓိ** စတုန္နံ သုတ္တနိက္ခေပါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သုတ္တသန္ဓိ** ဇုဝ ပဌမနိက္ခေပဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဇုဒမေဝ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တံ ပဌမံ နိက္ခိတ္တ"နှင့် နာယမနုယောဂေါ ကတ္ထစိ နှ ပဝတ္တတိ။ အပိစ ဇုမေ သတ္တာ အနာဒိမတိ သံသာရေ ပရိဘ္ဘမန္တာ ဇုတ္ထိပုရိသာ အညမညေသံ ပဉ္စကာမဂုဏသင်္ခါတ-ရူပါဘိရာမာ၊ တတ္ထ ဇုတ္ထိ ပုရိသဿ ရူပေ သတ္တာ ဂိဒ္ဓါ ဂဓိတာ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ အာသတ္တာ၊ သာ စ ဿ တတ္ထ အာသတ္တိ ဒုဗ္ဗိဝေစနိယာ။ တထာ ပုရိသော ဇုတ္ထိယာ ရူပေ၊ တတ္ထ စ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ ဂရုတရော ဇုတရေသဉ္စ မူလဘူတော။ တေနေဝ ဟိ ဘဂဝါ "ကထံ နု ခေါ မာတုဂါမေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ"နှင့် ၂ ပုဋ္ဌော "**အဒဿနမေဝါ**"တိ ၂ **အဝေါစ**။ တသ္မာ ဘဂဝါ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ရူပေ ဆန္ဒရာဂဟာပနတ္ထံ ဇုဒမေဝ သုတ္တံ ပဌမံ ဒေသေသိ။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပတ္တိယာ **အာဒိ** ရေသာ[2] ပဋိပတ္တိတိ။ ယံ ပန ဧကိဿာ ဒေသနာယ ဒေသနန္တရေန သံသန္ဒနံ၊ **အယမ္ပိ ဒေသနာသန္ဓိ**။ သာ ဇုဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "**နာဟံ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ တိဋ္ဌတိ**"တိ အယံ ဒေသနာ "ယေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စက္ခုဝိညေယ္ယာ ရူပါ ဇုဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဝိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ

၁-ခု ၁၀-၃-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၂-၁၁၆-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-အာဒရေ သာ (က)

ရဇနိယာ၊ တဗ္ဗေ ဘိက္ခု အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဗ္ဗောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ တံ အဘိနန္ဒတောဝ အဘိဝဒတောဝ အဗ္ဗောသာယ တိဋ္ဌတောဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ"တိ[1] ဇုမာယ ဒေသနာယ သံသန္ဒတိ။ တထာ "ရူပေ မည္တိ၊ ရူပေသု မည္တိ၊ ရူပတောဝ မည္တိ၊ ရူပံ 'မေ'တိ မည္တိ။ ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ အဘာဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာ-ယာ"တိ[2] ဝေမာဒိဟိ ဒေသနာဟိ သံသန္ဒတိတိ အယံ **စတုဗ္ဗိဟော ဟာရော**။ ဝိယုဟိယန္တိ ဝိဘာဂေန ပိဏ္ဍိယန္တိ ဧတေန, ဣဒ္ဓ ဝါတိ ဗ္ဗိဟော၊ နိဗ္ဗစနာဒီနံ စတုန္နံ ဗ္ဗိဟောတိ စတုဗ္ဗိဟော၊ စတုန္နံ ဝါ ဗ္ဗိဟော ဣဒ္ဓောတိ စတုဗ္ဗိဟော။ နိဗ္ဗစနာမိပ္ပါယာဒီနံ စတုန္နံ ဝိဘာဂလက္ခဏော ဟိ စတုဗ္ဗိဟော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"နေရုတ္တမမိပ္ပါယော၊ ဗ္ဗုနမထ ဒေသနာနိဒါနဉ္စ။
ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ၊ ဧသော ဟာရော စတုဗ္ဗိဟော"တိ[3]။

"**နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ။ ပ။ ဇုတ္ထိ ရူပ**"န္တိ ဧတေန အယောနိသော မနသိ-ကာရော ဒိဿတေ။ ယံ တတ္ထ စိတ္တံ ပရိယာဒိယတိ၊ တေန ယောနိသော မနသိကာရော။ တတ္ထ အယောနိသောမနသိကရောတော တဏှာဝိဇ္ဇာ ပရိဝုဏ္ဏာ၊ တာသု တဏှာဝဟာဏေန နဝ တဏှာမူလကာ ဓမ္မာ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ အဝိဇ္ဇာဝဟာ-ဏေန အဝိဇ္ဇာမူလကံ သဗ္ဗံ ဘဝစက္ကံ အာဝဇ္ဇတိ၊ ယောနိသောမနသိကာရဝဏ္ဏ-ဟာဏေန စ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ ဓမ္မာ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ စတုဇ္ဇိဓဗ္ဗ သမ္ပတ္တိစက္ကန္တိ။ အယံ **အာဝဇ္ဇော ဟာရော**။ အာဝဇ္ဇယန္တိ ဧတေန, ဣဒ္ဓ ဝါ သဘာဝဝိသဘာဝါ စ ဓမ္မာ, တေသံ ဝါ **အာဝဇ္ဇန**န္တိ အာဝဇ္ဇော။ ဒေသနာယ ဂဟိတဓမ္မာနံ သဘာဝါသဘာဝဓမ္မဝသေန အာဝဇ္ဇနလက္ခဏော ဟိ အာဝဇ္ဇော ဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ကေမ္ပိ ပဒဗ္ဗာနေ၊ ပရိယေသတိ သေသကံ ပဒဗ္ဗာနံ။
အာဝဇ္ဇတိ ပဋိပက္ခေ၊ အာဝဇ္ဇော နာမ သော ဟာရော"တိ[4]။

ရူပံ စတုဗ္ဗိဓံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ အာဟာရ-သမုဋ္ဌာနံ၊ တထာ ဣဋ္ဌံ ဣဋ္ဌမဗ္ဗတ္တံ အနိဋ္ဌံ အနိဋ္ဌမဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဣဓ ပန ဣဋ္ဌံ အဓိပ္ပေတံ။ စိတ္တံ ကုသလစိတ္တမေတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ လောကုတ္တရန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ။ ဝေဒနာဒိသမ္ပယုတ္တဓမ္မဘေဒတော

၁-သံ ၂-၃၂၁-ဖိုင်္ဂ။ (အတ္ထတော သမာနံ) ၂-သံ ၂-၃၁၀-ဖိုင်္ဂ။ ၃-ခု ၁၀-၃-ဖိုင်္ဂ။

အနေကဝိဓန္တိ အယံ ဝိဘတ္တိဟာရော။ ဝိဘဇိယန္တိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါ သာဓာ-ရဏာသာဓာရဏာနံ သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာနံ ဘူမိယောတိ ဝိဘတ္တိ။ ဝိဘဇနံ ဝါ ဧတေသံ ဘူမိယောတိ ဝိဘတ္တိ။ သံကိလေသဓမ္မေ ဝေါဒါနဓမ္မေ စ သာဓာရဏာသာဓာရဏတော ပဒဋ္ဌာနတော ဘူမိတော ဝိဘဇနလက္ခဏော ဟိ ဝိဘတ္တိဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ဓမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဘူမိဿ ဝိဘဇ္ဇတေ အယံ ဟာရော။
သာဓာရဏော အသာဓာ-ရဏော စ နေယ္ယော ဝိဘတ္တိ"တိ ၁။

ဣတ္ထိရူပံ ပုရိသသ္မိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ အယောနိသော မနသိ-ကာရောတော၊ ယောနိသော မနသိကာရောတော နု ပရိယာဒိယတိ သုသံဝုတိ-န္ဒြိယတ္တာ သီလေသု သမာဟိတသာတိ အယံ **ပရိဝတ္တော ဟာရော။** ပဋ္ဌိပက္ခ-ဝသေန ပရိဝတ္တိယန္တိ ဣမိနာ, ဣတ္ထေ ဝါ သုတ္တေ ဝုတ္တဓမ္မာ, ပရိဝတ္တနံ ဝါ တေသန္တိ ပရိဝတ္တော။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနံ ပဋ္ဌိပက္ခတော ပရိဝတ္တနလက္ခဏော ဟိ ပရိဝတ္တော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ဘာဝိတေ ပဟီနေ စ။
ပရိဝတ္တတိ ပဋ္ဌိပက္ခေ၊ ဟာရော ပရိဝတ္တနော နာမာ"တိ ၂။

ဘိက္ခေ သမဏာ ပဗ္ဗဇိတာတိ ပရိယာယဝစနံ။ အညံ ပရံ ဂ်ိုတိ ပရိယာယဝစနံ။ ရူပံ ဝဏ္ဏံ စက္ခုဝိညေယ္ယန္တိ ပရိယာယဝစနံ။ သမနုပဿာမိ ဩလောကေဿာမိ ဇာနာမိတိ ပရိယာယဝစနံ။ ဧဝံ ဣတ္ထံ ဣမံ ပကာရန္တိ ပရိယာယဝစနံ။ ပုရိသသ္မိ ပုဂ္ဂလသ္မိတိ ပရိယာယဝစနံ။ စိတ္တံ ဝိညာဏံ မနောတိ ပရိယာယဝစနံ။ ပရိယာဒါယ ဂဟေတ္ဝာ ဆဝေတ္ဝာတိ ပရိယာယ-ဝစနံ။ တိဋ္ဌတိ ဓရတိ ဌာတိတိ ပရိယာယဝစနံ။ ယထာ ယေန ပကာရေန ယေနာကာရေနာတိ ပရိယာယဝစနံ။ ဣတ္ထိ နာရီ မာတုဂါမောတိ ပရိယာယ-ဝစနန္တိ အယံ **ဝေဝစနော ဟာရော။** ဝိဝိဓံ ဝစနံ ကေသေဝတ္ထသ္မိ ဝါစက-မေတ္ထာတိ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေव ဝေဝစနံ။ ဝိဝိဓံ ဝုစ္စတိ ဧတေန အတ္ထောတိ ဝါ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေဝ ဝေဝစနံ။ ကေသ္မိ အတ္ထေ အနေကပရိယာယသဒ္ဒပ္ပ-ယောဇနလက္ခဏော ဟိ ဝေဝစနော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ဝေဝစနာနိ ဗဟူနိ တု၊ သုတ္တေ ဝုတ္တာနိ ကေဝမ္ပသ္မိ။
ယော ဇာနာတိ သုတ္တဝိဒူ၊ ဝေဝစနော နာမ သော ဟာရော"တိ ၃။

၁-ခု ၁၀-၄-ပိဋ္ဌေ။

ရူပံ ကာဌသာမာဒိဝသေန အနေကဝါ ပညတ္တံ။ ပုရိသော ခတ္တိယာဒိ-ဝသေန အနေကဝါ ပညတ္တောဝ။ စိတ္တံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာဒိဝသေန အနေကဝါ ပညတ္တံ။ "ပရိယာဒါယာ"တိ ဧတ္ထ ပရိယာဒါနံ ပရိယာဒါယကာနံ ပါပဓမ္မာနံ ဝသေန ဒိတိဂ္ဂမပရိယုဋ္ဌာနာဒိနာ စ အနေကဝါ ပညတ္တံ။ အယံ **ပညတ္တိ-ဟာရော**။ ပကာရေဟိ, ပဘေဒတော ဝါ ဥပါယန္တိ ဥမိနာ, ဧတ္ထ ဝါ အတ္ထာတိ ပညတ္တိ။ ဧကေကဿ ဓမ္မဿ အနေကာဟိ ပညတ္တိဟိ ပညာပေတမ္ဘာကာရ-ဝိဘာဝနလက္ခဏောဝ ဟိ ပညတ္တိဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ကေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ပညတ္တိဟိ ဝိဝိဓဟိ ဒေသေတိ။
သော အာကာရော ဥ ယော၊ ပညတ္တိ နာမ သော ဟာရော"တိ ။

ဝိရောဓိပစ္စယသမဝါယေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိရုပ္ပနဝဏ္ဏဝိကာရာပတ္တိယာ တံ-သမင်္ဂိနော ဟဒယင်္ဂတဘာဝပ္ပကာသနံ ရူပဇ္ဇောတိ အနိစ္စတာမုခေန ဩတရဏံ၊ အနိစ္စသ ပန ဒုက္ခတ္တာ ဒုက္ခတာမုခေန၊ ဒုက္ခသ စ အနတ္တကတ္တာ သုညတာ-မုခေန ဩတရဏံ။ စိတ္တံ မနောဝိညာဏဓာတု၊ တဿ ပရိယာဒါယိကာ တဏှာ တဒေကဋ္ဌာ စ ပါပဓမ္မာ ဓမ္မဓာတုတိ ဓာတုမုခေန ဩတရဏံ။ ဧဝံ ခန္ဓာယတနာဒိမုခေဟိပိ ဩတရဏံ ဝတ္တမ္ဘတ္တိ အယံ **ဩတရဏော ဟာရော**။ ဩတာရိယန္တိ အနုပ္ပဝေသိယန္တိ ဧတေန, ဧတ္ထ ဝါ သုတ္တာဝယဝတာ ဓမ္မာ ပဋ္ဌိစ္ဆ-သမုပ္ပါဒါဒိသုတိ ဩတရဏော။ ပဋ္ဌိစ္ဆသမုပ္ပါဒါဒိမုခေန သုတ္တတ္ထသ ဩတရဏ-လက္ခဏောဝ ဟိ ဩတရဏော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယော စ ပဋ္ဌိစ္ဆုပ္ပါဒေါ၊ ဣန္ဒြိယခန္ဓာ စ ဓာတုအာယတနာ။
ဧတေဟိ ဩတရတိ ယော၊ ဩတရဏော နာမ သော ဟာရော"တိ ။

နာဟံ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သမနုပဿာမီတိ အာရဗ္ဘော။ **ဝေ** ပုရိသသ **စိတ္တံ ပရိယာဒါယ** တိဋ္ဌတီတိ ပဒသုဒ္ဓိ၊ နှ ပန အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ။ **ယထယိဒန္တိ**အာဒိ ပဒ-သုဒ္ဓိ စေဝ အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ စာတိ အယံ **သောဓနော ဟာရော**။ သောဓိယန္တိ သမာဓိယန္တိ ဧတေန, ဧတ္ထ ဝါ သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဋ္ဌာရမ္ဘာတိ သောဓနော။ သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဋ္ဌာရမ္ဘာနံ သောဓနလက္ခဏောဝ ဟိ သောဓနော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ဝိသဒ္ဒိတမ္ပိ ပဋ္ဌေ၊ ဂါထာယံ ပုစ္ဆိတာယမာရဗ္ဘ။
သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာ၊ ဟာရော သော သောဓနော နာမ"တိ ။

အညွန့် သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ ကဿစိ ဝိသေသဿ အနာမဋ္ဌတ္တာ။ **ကေရူပမ္ပိတိ** တံ အဝိကပ္ပေတ္တာ ဝိသေသဝစနံ။ **ယထယိဒန္တိ** သာမညတော အဓိဋ္ဌာနံ အနိယမဝစနဘာဝတော။ **ဋ္ဌိတိရူပန္တိ** တံ အဝိကပ္ပေတ္တာ ဝိသေသ-ဝစနန္တိ အယံ **အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော**။ အဓိဋ္ဌိယန္တိ အနုပ္ပဝတ္တိယန္တိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါ သာမညဝိသေသဘူတာ ဓမ္မာ ဝိနာ ဝိကပ္ပေနာတိ အဓိဋ္ဌာနော။ သုတ္တာ-ဂတာနံ ဓမ္မာနံ အဝိကပ္ပနဝသေနေဝ သာမညဝိသေသနိဋ္ဌါရဏလက္ခဏော ဟိ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

"ကေတ္တတာယ ဓမ္မာ၊ ယေပိ စ ဝေမတ္တတာယ နိဋ္ဌိတာ။
တေန ဝိကပ္ပယိတမ္ဘာ၊ ဧသော ဟာရော အဓိဋ္ဌာနော"တိ ၁။

ရူပဿ ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒယော ကမ္မစိတ္တာဒယော စ ဟေတု။ သမနုပဿနာယ အာဝဇ္ဇနာဒယော။ ကုသလဿ စိတ္တဿ ယောနိသော မနသိကာရာဒယော။ **ပရိယာဒါယာ**တိ ဣတ္ထေ ပရိယာဒါနဿ အယောနိသောမနသိကာရ-ဒယောတိ အယံ **ပရိက္ခာရော ဟာရော**။ ပရိကရောတိ အဘိသင်္ခရောတိ ဖလန္တိ ပရိက္ခာရော၊ ဟေတု ပစ္စယော စ။ ပရိက္ခာရံ အာစိက္ခတိတိ ပရိက္ခာရော၊ ဟာရော။ ပရိက္ခာရဝိသယတ္တာ, ပရိက္ခာရသဟစရဏတော ဝါ ပရိက္ခာရော။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပရိက္ခာရသင်္ခါတဟေတုပစ္စယေ နိဋ္ဌါရေတ္တာ သံဝဏ္ဏ-နာလက္ခဏော ဟိ ပရိက္ခာရော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယေ ဓမ္မာ ယံ ဓမ္မံ၊ ဇနယန္တိပ္ပစ္စယာ ပရမ္မုခတော။
ဟေတုမဝကမ္ပုယိတ္တာ၊ ဧသော ဟာရော ပရိက္ခာရော"တိ ၁။

ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီတိ ဣတ္ထေ ပရိယာဒါယိကာ ဝိသေ-သတော တက္ကာဝိဇ္ဇာ ဝေဒိတဗ္ဗာ တာသံ ဝသေန ပရိယာဒါနသမ္ဘဝတော။ တာသု တက္ကာယ ရူပမဓိဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာယ အရူပံ။ ဝိသေသတော တက္ကာယ သမထော ပဋိပက္ခော၊ အဝိဇ္ဇာယ ဝိပဿနာ။ သမထဿ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ဖလဝိပဿနာယ ပညာဝိမုတ္တိ။ တထာ ဟိ တာ ရာဂဝိရာဂါ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါတိ ဝိသေသေတ္တာ ဝုစ္စန္တိ အယံ **သမာရောပနော ဟာရော**။ သမာရောပိယန္တိ ဧတေန, ဣတ္ထေ ဝါ ပဒဋ္ဌာနာဒိမုခေန ဓမ္မာတိ သမာရောပနော။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနဝေဝစနဘာဝနာပဟာနသမာရောပနဝိစာရဏလက္ခ-ဏော ဟိ သမာရောပနော ဟာရော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယေ ဓမ္မာ ယံ မူလာ၊ ယေ စေကတ္ထာ ပကာ၎သိတာ မုနိနာ။
တေ သမာရောပယိတမ္ဘာ၊ သေ သမာရောပနော ဟာရော"တိ[1]။

ဇော်ဝတ်တာ စ—

"ဒေသနာ ဝိစယော ယုတ္တိ၊ ပဒဗ္ဗာနော စ လက္ခဏော။
စတုဗ္ဗိဟော စ အာဝဇ္ဇော၊ ဝိဘတ္တိ ပရိဝတ္တနော။

ဝေဝစနော စ ပညတ္တိ၊ ဩတရဏော စ သောဓနော။
အဓိဋ္ဌာနော ပရိက္ခာရော၊ သမာရောပနော သောဋသော"တိ[2]—

ဝေါ ဝုတ္တာ သောဋသ ဟာရ ဒသိတာတိ ဝေဒိတမ္ဗာ။ ဟရိယန္တိ ဧတေဟိ, ဣတ္ထ ဝါ သုတ္တဂေယျာဒိဝိသယာ အညာဏသံသယဝိပလ္လာသာတိ ဟာရာ။ ဟရန္တိ ဝါ သယံ တာနိ, ဟရဏမတ္တမေဝ ဝါတိ ဟာရ ဖလူပစာရေန။ အထ ဝါ ဟရိယန္တိ ဝေါဟရိယန္တိ ဓမ္မသံဝဏ္ဏကဓမ္မပုဋ္ဌိဂ္ဂါဟကေဟိ ဓမ္မသ ဒါနဂ္ဂ-ဟဏဝသေနာတိ ဟာရာ။ အထ ဝါ ဟာရ ဝိယာတိ ဟာရာ။ ယထာ ဟိ အနေကရတနာဝလိသမူဟော ဟာရသင်္ခါတော အတ္တနော အဝယဝဘူတ-ရတနသမ္ဘဿေဟိ သမုပဇနိယမာနဟိလာဒသုခါ ဟုတ္ဝာ တဒုပဘောဂိ-ဇနသရိရသန္ဓာရကံ နိဒါဃပရိဠာဟူပဇနိတံ ဝူပသမေတိ၊ ဧဝမေဝ တေပိ နာနာဝိဓပရမတ္ထရတနပုဗ္ဗနာ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ အတ္တနော အဝယဝဘူတ-ပရမတ္ထရတနာဓိဂမေန သမုပ္ပါဒိယမာနနိဗ္ဗုတိသုခါ ဓမ္မပုဋ္ဌိဂ္ဂါဟကဇနဟဒယ-ပရိတာပံ ကာမရာဂါဒိကိလေသဟေတုကံ ဝူပသမေန္တိတိ။ အထ ဝါ ဟာရယန္တိ အညာဏာဒိနိဟာရံ အပဂမံ ကရောန္တိ အာစိက္ခန္တိတိ ဝါ ဟာရာ။ အထ ဝါ သောတုဇနစိတ္တသ ဟရဏတော ရမဏတော စ ဟာရာ နိရုတ္တိနယေန ယထာ "ဘဝေသု ဝန္ဓဂမနော ဘဂဝါ"တိ[3]။

ဣတော ပရံ ပန နဒ္ဒိယာဝဋ္ဋာဒိပဋ္ဌိဝိနယာ ဝေဒိတမ္ဗာ— တတ္ထ တဏှာ-ဝိဇ္ဇာ သမုဒယသစ္စံ၊ တာသံ အဓိဋ္ဌာနာဒိဘူတာ ရူပဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ တေသံ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓပ္ပဇာနနာ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စံ။ တဏှာဂဟဏေန စေတ္ထ မာယာသာဌေယျမာနာတိမာနမဒပ္ပမာဒပါပိစ္ဆတာပါပမိတ္တတာအဟိ-ရိကအနောတ္တပ္ပါဒိဝသေန အကုသလပက္ခော နေတမ္ဗော။ အဝိဇ္ဇာဂဟဏေန ဝိပရိတမနသိကာရကောဓုပနာဟမက္ခပဠာသဗ္ဗရိယသာရမ္ဘဒေါဝစ-သတာဘဝဒိဋ္ဌိဘဝဒိဋ္ဌိအာဒိဝသေန အကုသလပက္ခော နေတမ္ဗော။

---

[1]-ခု ၁၀-၄-ဝိဏ္ဍ။ [2]-ခု ၁၀-၂-ဝိဏ္ဍ။ [3]-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၄၊ ဝိ-ဋီ ၈-၉၅-ဝိဏ္ဍေသု။

ဝုတ္တာ၀ိပရိယာယတော ကုသလပက္ခော နေတဗ္ဗော။ ကထံ? အမာယာ-အသာဌေယျာဒိ၀သေန အ၀ိပရိတမနသိကာရာဒိ၀သေန စ။ တထာ သမထ၀ိပဿနာပက္ခိယာနံ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ, ၀ိပဿနာပက္ခိယာနံ အနိစ္စသညာဒိနဉ္စ ၀သေန ဝေါဒါနပက္ခော နေတဗ္ဗောတိ အယံ **နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏ သ နယ သ ဘူမိ။** ယော ဟိ တဏှာအ၀ိဇ္ဇာဟိ သံကိလေသပက္ခသ သုတ္တတ္ထသ သမထ-၀ိပဿနာဟိ ဝေါဒါနပက္ခသ စ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံ၀ဏ္ဏနာ၀ိသေသော၊ အယံ နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏနယော နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"တဏှဉ္စ အ၀ိဇ္ဇမ္ပိ စ၊ သမထေန ၀ိပဿနာယ ယော နေတိ။
သစ္စေဟိ ယောဇယိတ္ဝာ၊ အယံ နယော နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏော"တိ[1]။

နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏသ ၀ိယ အာ၀ဏ္ဏော ဇောသောတိ နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏော။ ယထာ ဟိ နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏော အဏ္ဏော ဌိတေန ပ၀နာ၀ယ၀ေန ဗဟိဒ္ဓါ အာ၀ဏ္ဏတိ၊ ဇ၀မယမ္ပိ နယောတိ အတ္ထော။ **အထ ၀ါ** နဒ္ဒိယာ တဏှာယ ပမောဒသ ၀ါ အာ၀ဏ္ဏော ဇော့ောတိ နဒ္ဒိယာ၀ဏ္ဏော။

ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဂဟိတေသု တဏှာ၀ိဇ္ဇာတပ္ပက္ခိယ၀မ္မေသု တဏှာ လောဘော, အ၀ိဇ္ဇာ မောဟော, အ၀ိဇ္ဇာယ သမ္မယုတ္တော လောဘိတေ သတိ ပုဗ္ဗော ၀ိယ တဏှာယ သတိ သိဒ္ဓမာနော အာ၊ယာတော ဒေါသော ဣတိ တိဟိ အကုသလမူလေဟိ ဂဟိတေဟိ, တပ္ပဋိပက္ခတော ကုသလ-စိတ္တုဂ္ဂဟဏေန စ တီဏိ ကုသလမူလာနိ ဂဟိတာနိ ၉၀ ဟောန္တိ။ ဣ၀ပိ လောဘော သဗ္ဗာနိ ၀ါ သာသ၀ကုသလမူလာနိ သမုဒယသစ္စံ၊ တန္နိ-ဗ္ဗတ္တာ တေသံ အ၀ိဇ္ဇာနဂေါ၀ရဘူတာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စန္တိ အာဒိနာ သစ္စယောဇနာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလံ ပနေတ္ထ ၀ိမောက္ခတ္တယ၀သေန နိဗ္ဗါရေတဗ္ဗံ၊ တိဟိ အကုသလမူလေဟိ တိ၀ိ၀ဒုစ္စရိတသံကိလေသမလ၀ိသမအကုသလ-သညာ၀ိတက္ကာဒိ၀သေန အကုသလပက္ခော နေတဗ္ဗော၊ တထာ တိဟိ ကုသလမူလေဟိ တိ၀ိ၀သုစရိတသမကုသလသညာ၀ိတက္ကသဒ္ဓမ္မသမာ၀ိ-မောက္ခမုခါဒိ၀သေန ဝေါဒါနပက္ခော နေတဗ္ဗောတိ အယံ **တိပုက္ခလသ နယ သ ဘူမိ။** ယော ဟိ အကုသလမူလေဟိ သံကိလေသပက္ခသ ကုသလမူလေဟိ ဝေါဒါနပက္ခသ သုတ္တတ္ထသ စ စတုသစ္စယောဇနာမုခေန နယနလက္ခဏော သံ၀ဏ္ဏနာ၀ိသေသော၊ **အယံ 'တိပုက္ခလနယော** နာမ။ တိဟိ

---

[1] ခု ၁၀-၄-ပိဋ္ဌေ။

အဝယဝေဟိ လောဘာဒိဟိ သံကိလေသပက္ခေ, အလောဘာဒိဟိ စ ဝေါဒါန-ပက္ခေ ပုဗ္ဗလော သောဘနောတိ တိပုဗ္ဗလော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယော အကုသလေ သမ္ဘုလေဟိ၊
နေတိ ကုသလေ စ ကုသလမ္ဘုလေဟိ။
ဘူတံ တထံ အဝိတထံ၊
တိပုဗ္ဗလံ တံ နယံ အာဟု"တိ[1]။

ဝုတ္တနယေန ဂဟိတေသု တဏှာဝိဇ္ဇာတပ္ပဋိယဝမ္မေသု ဝိသေသတော တဏှာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန အသုဘေ "သုဘ"န္တိ, ဒုက္ခေ "သုခ"န္တိ စ ဝိပလ္လာသာ, အဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန အနိစ္စေ "နိစ္စ"န္တိ, အနတ္တနိ "အတ္တာ"တိ ဝိပလ္လာသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသံ ပဋိပက္ခတော ကုသလစိတ္တုဂ္ဂဟဏေန သိဒ္ဓေဟိ သတိ-ဝိရိယသမာဓိပညိန္ဒြိယေဟိ စတ္တာရိ သတိပဋ္ဌာနာနိ သိဒ္ဓါနိယေဝ ဟောန္တိ။

တတ္ထ စတူဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ။ ကထံ? ဒုဝိဓော ဟိ တဏှာစရိတော မုဒိန္ဒြိယော တိက္ခိန္ဒြိယောတိ၊ တထာ ဒိဋ္ဌိစရိတော။ တေသု ပဌမော အသုဘေ "သုဘ"န္တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟိ သတိဗလေန ယထာဘူတံ ကာယသဘावံ သလ္လက္ခေန္တော ဘာဝနာဗလေန တံ ဝိပလ္လာသံ သမုဒ္ဃါတေတွာ သမ္မတ္တနိယာမံ သြက္ကမတိ။ ဒုတိယော အသုခေ "သုခ"န္တိ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟိ "ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ"တိအာဒိနာ[2] ဝုတ္တေန ဝိရိယသံဝရဘူတေန ဝိရိယဗလေန ပဋိပက္ခံ ဝိနောဒေန္တော ဘာဝနာဗလေန တံ ဝိပလ္လာသံ ဝိဓမေတွာ သမ္မတ္တနိယာမံ သြက္ကမတိ။ တတိယော အနိစ္စေ "နိစ္စ"န္တိ ဝိပလ္လာ-သဂ္ဂါဟိ သမထဗလေန သမာဟိတစိတ္တော သဒ္ဓါရာနံ ခဏိကဘावံ သလ္လက္ခေန္တော ဘာဝနာဗလေန တံ ဝိပလ္လာသံ သမုဒ္ဃါတေတွာ သမ္မတ္ထ-နိယာမံ သြက္ကမတိ။ စတုတ္ထော သန္တာနိသမ္ဘုဟကိစ္စာရမ္ဘဏသနဝဋ္ဋိတတာယ ဖဿာဒိဓမ္မပုဉ္ဇမတ္တေ အနတ္တနိ "အတ္တာ"တိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသိ စတုကောဋ္ဌိက-သုညတာမနသိကာရေန တံ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ ဝိဒ္ဓံသေန္တော သာမညဖလံ သစ္ဆိကရောတိ။ သုဘသညာဒိဟိ စတူဟိပိ ဝါ ဝိပလ္လာသေဟိ သမုဒယသစ္စံ၊ တေသမဓိဋ္ဌာနာရမ္ဘဏဘူတာ ပဏ္ဍိပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိနာ သစ္စ-ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလံ ပနေတ္ထ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ၊ စတူဟိ စေတ္ထ ဝိပလ္လာသေဟိ စတုရာသဝေါဃယောဂဂန္ထအဂတိတဏှုပါဒါနသလ္လဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိအပရိညာဒိဝသေန အကုသလပက္ခော နေတဗ္ဗော၊ တထာ စတူဟိ

---

[1] ခု ၁၀-၄-ဝိဋ္ဌေ။ [2] မ ၁-၁၄၊ အံ ၁-၃၂၃၊ အံ ၂-၃၄၂-ဝိဋ္ဌေသု။

သတိပဋ္ဌာနေဟိ စတုဇ္ဈာနဝိဟာရာဓိဋ္ဌာနသုခဘာဂိယမမ္မအပ္ပမညာသမ္မပ္ပ-ဓာနဣဒ္ဓိပါဒါဒိဝသေန ဝေါဒါနပက္ခော နေတမ္ဘောတိ အယံ **သိဟဝိက္ကီဠိ-တဿ နယဿ ဘူမိ**။ ယော ဟိ သုဘသညာဒိဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ သကလဿ သံကိလေသပက္ခဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဟိ စ ဝေါဒါနပက္ခဿ စတုသစ္စယောဇနာ-ဝသေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ အယံ သိဟဝိက္ကီဠိတော နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ယော နေတိ ဝိပလ္လာသေဟိ၊
ကိလေသေ ဣန္ဒြိယေဟိ သဒ္ဓမ္မေ။
ဇေတံ နယံ နယဝိဒူ၊
သိဟဝိက္ကီဠိတံ အာဟု"တိ[1]။

အသန္ဓာသနဇဝပရက္ကမာဒိဝိသေသယောဂေန သိဟော ဘဂဝါ၊ တဿ ဝိက္ကီဠိတံ ဒေသနာ ဝစီကမ္မဘူတော ဝိဟာရော တိ ကတ္တာ ဝိပလ္လာသတပ္ပဋိပက္ခ-ပရိဒီပနတော သိဟဿ ဝိက္ကီဠိတံ ဣဏောတိ သိဟဝိက္ကီဠိတော၊ နယော။ ဗလ-ဝိသေသယောဂဒီပနတော ဝါ သိဟဝိက္ကီဠိတသဒ်သတ္တာ နယော သိဟဝိက္ကီဠ-တော။ ဗလဝိသေသော စေတ္ထ သဒ္ဓါဒိဗလံ, ဒသဗလာနိ ဇေ ဝါ။

ဣမေသံ ပန တိဏ္ဏံ အတ္ထနယာနံ သိဒ္ဓိယာ ဝေါဟာရနယဒ္ဒယံ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ တထာ ဟိ အတ္ထနယတ္ထယဒိသာဘာဝေန ကုသလာဒိဓမ္မာနံ အာလောစနံ **ဒိသာလောစနံ**။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ဝေယျာကရဏေသု ဟိ ယေ၊
ကုသလာကုသလာ တဟိံ တဟိံ ဝုတ္တာ။
မနသာ ဩလောကယတော၊
တံ ခု ဒိသာလောစနံ အာဟု"တိ[2]။

တထာ အာလောစိတာနံ တေသံ ဓမ္မာနံ အတ္ထနယတ္ထယယောဇနေ သမာနယနတော အက္ခဏော ဝိယ **အက္ခဏော**။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ဩလောကေတ္ဝာ ဒိသလောစနေန၊ ဥက္ခိပိယ ယံ သမာနေတိ။
သဗ္ဗေ ကုသလာကုသလေ၊ အယံ နယော အက္ခဏော နာမာ"တိ[3]။

တသ္မာ မနသာဝ အတ္ထနယာနံ ဒိသာဘူတဓမ္မာနံ လောစနံ ဒိသာလောစနံ၊ တေသံ သမာနယနံ အက္ခဏောတိ ပဋ္ဌပိ နယာနိ ယုတ္တာနိ ဟောန္တိ။

---

[1] ခု ၁၀-၄-ဝိဇ္ဇ။ [2] ခု ၁၀-၅-ဝိဇ္ဇ။
[3] ခု ၁၀-၅-ဝိဇ္ဇ။

ဗြာဝတာ စ—

"ပဌမော နန္ဒိယာဝဇ္ဇော၊ ဒုတိယော စ တိပုက္ခလော။
သီဟဝိက္ကိဠိတော နာမ၊ တတိယော နယလဗ္ဘကော။
ဒိသာလောစနမာဟံသု၊ စတုတ္ထံ နယမုတ္တမံ။
ပဉ္စမော အက္ခဏော နာမ၊ သမ္ဘေ ပဉ္စ နယာ ဂတာ"တိ[1]—

ဧဝံ ဝုတ္တပဉ္စနယာပိ ဧတ္ထ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နယတိ သံကိလေသံ ဝေါဒါနဉ္စ ဝိဘာဝဂတော ဉာပေတိတိ နယော၊ လဗ္ဘတိ ပကာသေတိ သုတ္တတ္ထန္တိ လဗ္ဘကော၊ နယော စ သော လဗ္ဘကော စာတိ **နယလဗ္ဘကော**။ ဣဒဉ္စ သုတ္တံ သောဋ္ဌသဝိဓေ သုတ္တန္တပဋ္ဌာနေ သံကိလေသဘာဂိယံ ဗျတိရေက-မုခေန နိဗ္ဗေဓာသေက္ခဘာဂိယန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓေ ပန သုတ္တန္တပဋ္ဌာနေ လောကိယလောကုတ္တရံ သတ္တဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ဉာဏညောယံ၊ ဒဿနဘာဝနံ သကဝစနံ ဝိသဒ္ဓနိယံ ကုသလာကုသလံ အနုညာတံ ပဋ္ဌဝိတ္ထာရတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ သောဋ္ဌသဝိဓသုတ္တန္တံ ပဋ္ဌာနံ နာမ "သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ, ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ, နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ, အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခ-ဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသ-ဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓ-ဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ, နေဝ သံကိလေသဘာဂိယံ နဝါသနာဘာဂိယံ နနိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ နအသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိ[2] ဧဝံ ဝုတ္ত-သောဋ္ဌသသာသနပဋ္ဌာနာနိ။

တတ္ထ သံကိလိဿန္တိ ဧတေနာတိ သံကိလေသော၊ သံကိလေသဘာဂေ သံကိလေသကောဋ္ဌာသေ ပဝတ္တံ **သံကိလေသဘာဂိယံ**။ ဝါသနာ ပုညဘာ-ဝနာ၊ ဝါသနာဘာဂေ ပဝတ္တံ **ဝါသနာဘာဂိယံ**၊ ဝါသနံ ဘဇာပေတိတိ ဝါ **ဝါသနာဘာဂိယံ**။ နိဗ္ဗိဒ္ဓါနံ လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ ပဒါလနံ နိဗ္ဗေဓော၊

---

[1] ခု ၁၈-၂-ပိဋ္ဌေ၊ [2] ခု ၁၀-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။

နိဗ္ဗေ၀ဘာ၀ေ ပ၀တ္တံ, နိဗ္ဗေ၀ံ ဘဇာပေတိတိ ၀ါ **နိဗ္ဗေ၀ဘာဂိယံ။** ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခာ ဓမ္မာ အသေက္ခာ၊ အသေက္ခဘာ၀ေ ပ၀တ္တံ, အသေက္ခေ ဘဇာပေတိတိ ၀ါ **အသေက္ခဘာဂိယံ။** တေသု ယတ္ထ .တဏှာဒိသံကိ-လေသော ဝိဘတ္တော၊ ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ။ ယတ္ထ ဒါနာဒိပုညကိရိယ၀တ္ထု ဝိဘတ္တံ၊ ဣဒံ ၀ါသနာဘာဂိယံ။ ယတ္ထ သေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဝိဘတ္တာ၊ ဣဒံ နိဗ္ဗေ၀ဘာဂိယံ။ ယတ္ထ ပန အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ဝိဘတ္တာ၊ ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယံ။ ဣတရာနိ တေသံ ဝေါမိဿကနယ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ သဗ္ဗာသ၀သံ၀ရပရိယာယာဒီနံ ၀သေန သမ္ဘဘာဂိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ သံကိလေသဓမ္မာ လောကိယသုစရိတဓမ္မာ သေက္ခာ ဓမ္မာ အသေက္ခာ ဓမ္မာ စ ဝိဘတ္တာ။ သမ္ဘဘာဂိယံ ပန "ပ၀ဿံ နု ပ၀ဿတိ"တိအာဒိကံ ဥဒကာ၀ိအနု၀ါဒ၀စနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌ၀ိသတိ၀ိဓံ သုတ္တန္တပဋ္ဌာနံ ပန "လောကိယံ, လောကုတ္တရံ, လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ, သတ္တာမိဋ္ဌာနံ, ဓမ္မာမိဋ္ဌာနံ, သတ္တာမိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနဉ္စ, ဥဏှံ, ဥေယျံ, ဥဏှဉ္စ ဥေယျဉ္စ, ဒဿနံ, ဘာ၀နာ, ဒဿနဉ္စ ဘာ၀နာ စ, သကာ၀စနံ, ပရ၀စနံ, သကာ၀စနဉ္စ ပရ၀စနဉ္စ, ဝိဿဇ္ဇနိယံ, အ၀ိဿဇ္ဇနိယံ, ဝိဿဇ္ဇနိယဉ္စ အ၀ိဿဇ္ဇနိယဉ္စ, ကမ္မံ, ဝိပါကော, ကမ္မဉ္စ ဝိပါကော စ ကုသလံ, အကုသလံ, ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ, အနုညာတံ, ပဋိက္ခိတ္တံ, အနုညာ-တဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ, ထ၀ေါ"တိ ဝေမာ၀ကတာနိ အဋ္ဌ၀ိသတိ သာသနပဋ္ဌာနာနိ။ တတ္ထ **လောကိယ**န္တိ လောကေ နိယုတ္တော, လောကေ ၀ါ ဝိဒိတော လောကိ-ယော။ ဣဓ ပန လောကိယော အတ္ထော ယသ္မိံ သုတ္တေ ၀ုတ္တော၊ တံ သုတ္တံ လောကိယံ။ တထာ **လောကုတ္တရံ**။ ယသ္မိံ ပန သုတ္တေ ပဒေသေန လောကိယံ, ပဒေသေန လောကုတ္တရံ ၀ုတ္တံ၊ တံ **လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ**။ သတ္တ-အဓိပ္ပါယသတ္တပညတ္တိမုခေန ဒေသိတံ **သတ္တာမိဋ္ဌာနံ**။ ဓမ္မ၀သေန ဒေသိတံ **ဓမ္မာမိဋ္ဌာနံ**။ ဥဘယ၀သေန ဒေသိတံ **သတ္တာမိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာမိဋ္ဌာနဉ္စ**။ ဣမိနာ နယေန သမ္ဘ၀ေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ပန ဂုဏာဘိတ္ထ၀နာ-၀သေန ပ၀တ္တံ သုတ္တံ **ထ၀ေါ** နာမ—

"မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကော သေဋ္ဌော၊ သစ္စာနံ စတုရော ပဒါ။
ဝိရာ၀ေါ သေဋ္ဌော ဓမ္မာနံ၊ ဒ္ဝိပဒါနဉ္စ စက္ခုမာ"တိအာဒိကံ ဝိယ။

နေတ္တိနယ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁၀-၁၃၉- ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခု ၁-၅၂၊ ခု ၁၀-၁၆၂-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေသု။

၂။ **သဗ္ဗဂရုကာဒီနန္တိ** အာဒီသဒ္ဒေန ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဂရုကေ သင်္ဂဏှာတိ။ **အာသယဝသေနာ**တိ အဇ္ဈာသယဝသေန။ ဥတုသမุဋ္ဌာနောပိ ဣတ္ထိသန္တာန-ဂတော သဒ္ဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော ဣဓ နာဓိပ္ပေတောတိ **"စိတ္တသမုဋ္ဌာနော"**တိ ဝုတ္တံ။ **ကထိတသဒ္ဒေါ** အာလာပါဒိသဒ္ဒေါ။ **ဂီတသဒ္ဒေါ**သရေန ဂါယနသဒ္ဒေါ။ ဣတ္ထိယာ ဟသနသဒ္ဒေါပေတ္ထ သင်္ဂေတဗ္ဗော တသ္မိပိ ပုရိသေန အသ္သာဒေ-တဗ္ဗတော။ တေနာဟ "အပိစ ခေါ မာတုဂါမသ္သ သဒ္ဒံ သုဏာတိ တိရောကုဋ္ဋာ ဝါ တိရောပါကာရာ ဝါ ဟသန္တိယာ ဝါ ဘဏန္တိယာ ဝါ ဂါယန္တိယာ ဝါ၊ သော တဒဿာဒေတိ"တိအာဒိ။ **နိဝတ္ထနိဝါသနဿာ**တိ ခလိတ္ထဒ္ဓဿ နိဝါသနဿ။ **အလင်္ကာရဿာ**တိ နှုပုရာဒိကဿ အလင်္ကာရဿ။ **ဣတ္ထိသဒ္ဒေါတ္ထေ ဝေဒိ-တဗ္ဗော**တိ ဣတ္ထိပဋိဗဒ္ဓဘာဝတော ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**သဗ္ဗော**ပိ"တိအာဒိ။ **အဝိဒူရဋ္ဌာနေ**တိ တသ္မ ဟတ္ထိကုလဿ ဝသနဋ္ဌာနတော အဝိဒူရဋ္ဌာနေ။ **ကာယူပဟန္ဒော**တိ သမ္ပန္နကာယော ထိရကထိနမဟာကာယော။ **မဟာဟတ္ထိ**တိ မဟာနုဘာဝေါ ဟတ္ထိ။ **ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ**တိ ယူထပတိံ ဂဟေတ္ဝာ။

ကထိနတိက္ခဘာဝေန သိင်္ဂသဒိသတ္တာ အဋ္ဌသမ်ိတာနိ သိင်္ဂါနိ ဧတဿ အတ္ထိတိ **သိင်္ဂီ**၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏတာယ **မဟာဗလတာယ** စ သိဟဟတ္ထိအာဒိမိဂသ-ဒိသတ္တာ မိဂေါ ဝိယာတိ **မိဂေါ**။ တတ္ထ တတ္ထ ကိစ္စံ နေတုဘာဝေန စက္ခုယေ၀ နေတ္ဝာ၊ တံ ဥဂ္ဂတဒ္ဒေန အာယတံ ဧတဿာတိ **အာယတစက္ခု နေတ္ဝာ**။ အဋ္ဌ ဧ၀ တစော ဧတဿာတိ **အဋ္ဌတ္ထစော**။ **တေနာဘိဘူတော**တိ တေန မိဂေန အဘိ-ဘူတော အဇ္ဈောတ္ထရော နိစ္စလဂ္ဂဟိတော ဟုတ္ဝာ။ **ကရုဏံ ရုဒါမိ**တိ ကာရုည-ပတ္တော ဟုတ္ဝာ ရောဒါမိ ဝိရ၀ါမိ။ ပစ္စတ္ထိကဘယတော မုတ္တိ နာမ ယထာ တထာ သဟာယ၀တော ဟောတိ၊ နှ ဧကာကိနောတိ အာဟ **"မာ ဟေ၀ မံ ပါဏသမ်ံ ဇဟေယျ"**တိ။ တတ္ထ **မာ ဟေ၀ မ**န္တိ မံ ဧ၀ရူပံ ဗျသနံ ပတ္တံ အတ္တနော ပါဏသမ်ံ ပိယသာမိကံ တံ မာဟေ၀ ဇဟိ။

ကုဋ္ဌေ ဂိရိကူဋေ ရမတိ အဘိရမတိ, တတ္ထ ဝါ ဝိစရတိ, ကောဋ္ဌနာဒံ နဒန္တော ဝါ ဝိစရတိ, ကု ဝါ ပထဝိ၊ တဒဘိဃာတေန ဇီရတိတိ **ကုဋ္ဌရော**။ **သဠ္ဒိဟာယနန္တိ** ဇာတိယာ သဠ္ဒိ၀ဿကာလသ္မိံ ကုဋ္ဌရာ ထာမေန ပရိဟာယန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဧ၀မာဟ။ **ပထဗျာ စာတုရန္တာယာ**တိ စတူသု ဒိသာသု သမုဒ္ဒံ ပတ္ဝာ ဌိတာယ စာတုရန္တာယ ပထ၀ိယာ။ **သုပ္ပိယော**တိ သုဋ္ဌု ပိယော။ **တေသံ တွံ ဝါရိဇော သေဋ္ဌော**တိ ယေ သမုဒ္ဒေ ဝါ ဂင်္ဂါယ ဝါ ယမုနာယ ဝါ နမ္မဒါနဒိယာ[1] ဝါ ကုဋ္ဌိရာ၊ တေသံ သဗ္ဗေသံ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာ မဟန္တော်ရော်နေ စ

---

[1]-ရမ္မဒါနဒိယာ (သီ)

၀ါရိမ္မိ ဇာတတ္တာ ၀ါရိဇော တွမေ၀ သေဋ္ဌော ပသတ္ထတရော။ **မုဠ္ဟ ရော-ဒန္တိယာ ပတိန္တိ** သဗ္ဗေသံ သေဋ္ဌတ္တာ တမေ၀ ယာစာမိ၊ ရောဒမာနာယ မယံ သာမိကံ မုဠ္ဟ။ **အထာ**တိ ဂဟဏသ သိထိလကရဏသမနန္တရ-မေ၀။ **ဇာ သာ**တိ ပဋိသတ္တုမဒ္ဒနသ။

ပဗ္ဗတဂဟနံ နိဿာယာတိ တိသော ပဗ္ဗတရာဇိယော အတိက္ကမိတ္တာ စတုတ္ထောယ ပဗ္ဗတရာဇိယံ ပဗ္ဗတဂဟနံ ဥပနိဿာယ။ **ဝေ၀ဒါ**တိ "ဥဒေတယံ စက္ခုမာ"တိအာဒိနာ[1] ဣမံ ဗုဒ္ဓမန္တံ မဏ္ဍေန္တော ၀ဒတိ။

တတ္ထ **ဥဒေ**တိ ပါစိနလောကမဝတုတော ဥဋ္ဌဆ္ဆတိ။ **စက္ခုမာ**တိ သကလစက္ကဝါဠ၀ါသိနံ အန္ဓကာရံ ဝိဓမိတ္တာ စက္ခုပ္ပဋိလာဘကရဏေန ယန္တေန တေသံ ဒိန္နံ စက္ခု၊ တေန စက္ခုနာ စက္ခုမာ။ **ကရုဏာ**တိ သကလစက္ကဝါဠေ အာလောကကရာနံ အန္တရေ သေဋ္ဌေန ရဇ္ဇုနေန စ ကေရုဏာ။ **ဟရိဿ၀ဏ္ဏော**တိ ဟရိသမာနဝဏ္ဏော၊ သုဝဏ္ဏ၀ဏ္ဏောတိ အတ္ထော။ ပထ၀ိ ပဘာသေတိတိ **ပထ၀ိပ္ပဘာသေ။ တံ တံ** နမဿာမီတိ တသ္မာ တံ ဇ၀ရူပံ ဘ၀န္တံ နမဿာမိ ဝန္ဒာမိ။ **တယာ ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိ၀သန္တိ** တယာ အဇ္ဇ ရက္ခိတာ[2] ဟုတ္ဝာ ဣမံ ဒိ၀သံ စတုဋ္ဌရိယာပထ၀ိဟာ-ရေန သုခံ ဝိဟရေယျာမ[3]။

ဇ၀ံ ဗောဓိသတ္တော ဣမာယ ဂါထာယ သုရိယံ နမဿိတ္တာ ဒုတိယ-ဂါထာယ အတီတေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဗုဒ္ဓေ စေ၀ ဗုဒ္ဓဂုဏေ စ နမဿတိ "**ယေ ဗြာဟ္မဏာ**"တိအာဒိနာ။ တတ္ထ **ယေ ဗြာဟ္မဏာ**တိ ယေ ဗာဟိတပါပါ ပရိသုဒ္ဓါ ဗြာဟ္မဏာ။ **ဝေ၀ဂ္ဂ**တိ ဝေ၀ါနံ ပါရံ ဂတာ, ဝေ၀ေဟိ ပါရံ ဂတာတိ ၀ါ ဝေ၀ဂ္ဂ။ ဣဒ ပန သဗ္ဗေ သခ်ံတ၀မ္မေ ဝိဒိတေ ပါကဋေ ကတ္ဝာ ကတာတိ ဝေ၀ဂ္ဂ။ တေနေ၀ါဟ "**သဗ္ဗ၀မ္မေ**"တိ။ သဗ္ဗေ ခန္ဓာယတန-ဓာတုဝမ္မေ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏ၀သေန အတ္တနော ဉာဏသ ဝိဒိတေ ပါကဋေ ကတ္ဝာ တိဏ္ဏံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတ္ဝာ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတ္တာ၊ သံသာရံ ၀ါ အတိက္ကန္တာတိ အတ္ထော။ **တေ မေ နမော**တိ တေ မမ ဣမံ နမက္ကာရံ ပဋိဆ္ဆန္တု။ **တေ စ မံ ပါလယန္တု**တိ ဇ၀ံ မယာ နမဿိတာ စ တေ ဘဂ၀န္တော မံ ပါလယန္တု ရက္ခန္တု။ **နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ ။ပ။ ဝိမုတ္တိယာ**တိ အယံ မမ နမက္ကာရော အတီတာနံ ပရိနိဗ္ဗုတာနံ ဗုဒ္ဓါနံ အတ္ထု၊ တေသံယေ၀ စတူသု ဖလေသု[4] ဉာဏသဒ္ဓါတာယ ဗောဓိယာ အတ္ထု၊ တထာ တေသညေ၀

---

[1]-ခု ၅-၃၀-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။
[2]-ဝိဟာရေယျာမု (က)
[3]-ရက္ခိတဂေါပိတာ (သီ)
[4]-စတူသု မဂ္ဂေသု စတူသု ဖလေသု (သီ)

အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တာနံ အတ္ထု၊ ယာ စ နေသံ တဒဂ်ဝိကွမ္ဘုန-သမုဏ္ဍေဒပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏာသင်္ခါတာ ပဋ္ဌဝိဓာ ဝိမုတ္တိ၊ တာယ ဝိမုတ္တိယာပိ အယံ မယ္ပံ နမက္ကာရော အတ္ထု။ တိ အတ္ထော။ **ဣမံ ဧသာ ပရိတ္တံ ကတ္တာ၊ မောရော စရတိ ဧသနာ**တိ ဣဒံ ပန ပဒဒ္ဒယံ သတ္ထာ အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ ဟုတ္တာ အာဟ။ တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ သော မောရော ဣမံ ပရိတ္တံ ဣမံ ရက္ခံ ကတ္တာ အတ္တနော ဂေါစရဘူမိယံ ပုပ္ဖဖလာဒိနံ အတ္ထာယ နာနပ္ပကာရာယ ဧသနာယ စရတီတိ။

ဧဝံ ဒိဝသံ စရိတ္တာ သာယံ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ နိသီဒိတ္တာ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တံ သူရိယံ ဩလောကေန္တော ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတ္တာ နိဝါသဋ္ဌာနေ ရံကၠာဝရ-ဏတ္ထာယ ပုန ဗြဟ္မမန္တံ ဝဒန္တော **"အပေတယ"**န္တိအာဒိမာဟ။ တေနေဝါဟ **"ဒိဝသံ ဂေါစရံ ဂဟေတ္တာ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **အပေတိ**တိ အပယာတိ အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ။ **ဣမံ ဧသာ ပရိတ္တံ ကတ္တာ မောရော ဝါသမကပ္ပယိ**တိ ဣဒမ္ပိ အဘိ-သမ္ဘုဒ္ဓေါ ဟုတ္တာ အာဟ။ တဿတ္ထော— ဘိက္ခဝေ သော မောရော ဣမံ ပရိတ္တံ ဣမံ ရက္ခံ ကတ္တာ အတ္တနော နိဝါသဋ္ဌာနေ ဝါသံ သံကပ္ပယိတ္တာတိ။ **ပရိတ္တ-ကမ္မတော ပုရေတရမေဝ**တိ ပရိတ္တကမ္မကရဏတော ပုရေတရမေဝ။ **မောရ-ဣတ္ထိကာယာ**တိ ဣတ္ထိကာသဒိသာယ မောရစ္ဆာပိကာယ။

၃။ တတိယေ ရူပါယတနဿ ဝိယ ဂန္ဓာယတနဿပိ သမုဋ္ဌာပကပစ္စယ-ဝသေန ဝိသေသော နတ္ထိတိ အာဟ **"စတုသမုဋ္ဌာနိက"**န္တိ။ ဣတ္ထိယာ သရီရဂန္ဓဿ ကာယာရုဋ္ဌအနုလေပနာဒိဂန္ဓဿ စ တပ္ပဋိပဋ္ဌဘာဝတော **အဝိသေသေန** ဂဟဏပ္ပသင်္ဂေ ဣဓ ဝိပ္ပေတဂန္ဓံ နိဒ္ဒါရေန္တော **"သ္ဝာယ"**န္တိအာဒि-မာဟ။ တတ္ထ **ဣတ္ထိယာ**တိ ပါကတိကာယ ဣတ္ထိယာ။ **ဒုဂ္ဂန္ဓော**တိ ပါကတိကာယ ဣတ္ထိယာ သရီရဂန္ဓဘာဝတော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ **ဣဝါဒိပ္ပေတော**တိ ဣဋ္ဌ-ဘာဝတော အဿာဒေတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ။ ကထံ ပန ဣတ္ထိယာ သရီရဂန္ဓဿ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝေါတိ အာဟ **"ကေစ္စာ ဟိ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ အဿဿ ဝိယ ဂန္ဓော အဿာ အတ္ထိတိ **အဿဂန္ဓိနီ**။ မေဏ္ဍကဿ ဝိယ ဂန္ဓော အဿာ အတ္ထိတိ **မေဏ္ဍကဂန္ဓိနီ**။ **သေဒ**ဿ ဝိယ ဂန္ဓော **အ**ဿာ အတ္ထိတိ **သေဒဂန္ဓိနီ**။ သောဏိ-တဿ ဝိယ ဂန္ဓော အဿာ အတ္ထိတိ **သောဏိတဂန္ဓိနီ**။ **ရဇ္ဇတေ**ဝါတိ အနာဒိမတိ သံသာရေ အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဝါသနာယ ပရိကမ္ပိတဟဒယတ္တာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဿာဒဂဓိတစိတ္တတာယ စ အန္ဓဗာလော ဝေရူပါယပိ ဒုဂ္ဂန္ဓသရိရာယ ဣတ္ထိယာ ရဇ္ဇတိယေဝ။ ပါကတိကာယ ဣတ္ထိယာ သရီရဂန္ဓဿ ဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝံ ဒဿေတ္တာ ဣဒါနိ ဝိသိဋ္ဌာယ ကေစ္စာယ ဣတ္ထိယာ တဒဘာဝံ ဒဿေတုံ

"**စက္ခုဝတ္ထိနော ပနာ**"တိအာဒိမဟာ။ ယဒိ ဧဝံ ဤဒိသာယ ဇုတ္ထိယာ သရိရ-ဂန္ဓောပိ ဇုဓ ကသ္မာ နာဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**အယံ နု သမ္ဘာသံ ဟောတိ**"-တိအာဒိ။ တိရစ္ဆာနဂတာယ ဇုတ္ထိယာ ကေစ္စာယ စ မနုဿိတ္ထိယာ သရိရ-ဂန္ဓသ အတိရိယ အသာဒေတမ္ဘာဝဒဿနတော ပုန တမ္ပိ အဝိသေသေန အနုဇာနန္တော "**ဇုတ္ထိကာယေ ဂန္ဓော ဝါ ဟောတု**"တိအာဒိမာဟ။ **ဇုတ္ထိဂန္ဓောတ္တေ ဝေဒိတမ္ပေါ**တိ တပ္ပဋိမဒ္ဓဘာဝတော ဝုတ္တံ။

၄။ စဟုတ္ထောဒိသု **ကိံ တေနာ**တိ ဇိဂ္ဂါဝိညေယျရသေ ဇုဓာဓိပ္ပေတေ ကိံ ဟေန အဝယဝရသာဒိနာ ဝုတ္တေန ပယောဇနံ။ **သြဒ္ဓမံသံ** သမ္ဘက္ခေတိတိ **သြဒ္ဓမံသသမ္ဘက္ခနော**၊ ခေဒ္ဒာဒိနိ။ အာဒိသဒ္ဒေန **သြဒ္ဓမံသမက္ခနော** တမ္ပုလ္လမုခ-ဝါသာဒိရသော ဂယ္ဟတိ။ **သမ္ဘော သော ဇုတ္ထိရသော**တိ ဇုတ္ထိယာဝယ ဂဟေတမ္ဘတ္တာ။

၅။ **ဇုတ္ထိဖောဋ္ဌမ္ဘော**တိ ဏ္ဍောပိ **ဧသေဝ** နယော။ ယဒိ ပနေတ္ထ ဇုတ္ထိဂတာနိ ရူပါရမ္မဏာဒီနိ အဝိသေသတော ပုရိသသ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ၊ အထ ကသ္မာ ဘဂဝတာ တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂဟေတ္တာ ဒေသိတာနီတိ အာဟ "**ဇုတိ သတ္ထာ**"တိအာဒိ။ **ယထာ** ဟိတိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။ **ဂမေတိ**တိ ဝိက္ခေပံ ဂမေတိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဋ္ဌော။ **ဂမေတိ**တိ စ သင်္ဂမေတိ။ **နု တထာ သေသာ သဒ္ဒါဒယော၊ နု တထာ ရူပါဒိနိ အာရမ္မဏာနိ**တိ ဧတေန သတ္ထေသု ရူပါဒိဂရုကတာ အသံကိဏ္ဏာ ဝိယ ဒဿိတာ၊ နု ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌမ္ပိ အနေကဝိဓတ္တာ သတ္ထာနံ အဗ္ဗောသယယသာတိ ဒသ္သေတုံ "**ကေစ္စယ စ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပဋ္ဌဂရုကဝသေနာ**တိ ပဋ္ဌာရမ္မဏဂရုကဝသေန။ **ကေစ္စယ**ဟိ ပုရိသသ ယထာဝုတ္တေသု ပဋ္ဌသုပိ အာရမ္မဏေသု ဂရုကတာ ဟောတိ၊ **ကေစ္စယ** တတ္ထ ကတိပယေသု, **ကေသို** ဧဝ ဝါ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ပဋ္ဌဂရုကာတ္တေ ဝေဒိတမ္ပေါ ယထာ "သတ္တိသယော အဌ္ဌိမေကၠာ"တိ။ **နု ပဋ္ဌဂရုကတာတက-ဝသေန**[1] ဧကေကာရမ္မဏေ ဂရုကသေဝ နာဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဧကေကာရမ္မဏ-ဂရုကာနံ ဟိ ပဋ္ဌန်ံ ပုဂ္ဂလာနံ တတ္ထ အာဂတတ္တာ တံ ဇာတကံ "**ပဋ္ဌဂရုကတာတ-က**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ တေန ဇုဓ ပယောဇနံ နတ္ထိတိ အာဟ "**သက္ခိဘာဝတ္ထာ-ယ**"တိ။ **အာဟရိတ္ဝာ ကထေတမ္ပေ**န္တိ ရူပါဒိဂရုကတာယ ဧတေ အနယဗျသနံ ပတ္တာတိ ဒသ္သေတုံ ကထေတမ္ပေ။

---

[1] ၁-ခု ၅-ခ၁-ပိဋ္ဌေ။

၆-၇။ **တေသန္တိ** သုတ္တာနံ။ **ဥပ္ပ**ဿ**ကြောတ္ထာ ဂဏ္ဌိတုံ နာ ဋ္ဌိ**တိ တသ ဃောက် ဝိရူပဓာတုကတ္တာ နာ ဋ္ဌိ။ **အနတိက္ကမ**ဿ**ကြော**တိ သံသဋ္ဌေ**ကြော**။ **ဒွေ ဟတ္ထိ ပတ္ထာ**နီတိ ဒွေ ဥပ္ပလာနိ ဟတ္ထံ ဂတာနိ။ **ပဟ**ဋ္ဌ**ာ-ကာ**ရံ **ဒ**ဿေ**တ္ထာ**တိ အပရာဟိ ဋ္ဌိတိ ဧကေက် လဒ္ဓံ၊ မယာ ဒွေ လဒ္ဓါနိတိ သန္ဓာ၌ဌာကာရံ ဒဿေတ္ထာ။ **ပရောဒီ**တိ တသာ ပုဗ္ဗသာမိကဿ မုခဂန္ဓံ သရိတ္ထာ။ တသ ဟိ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ။ **ဟာ**ရ**ေတ္ထာ**တိ တသ္မာ ဌာနာ အပနေတ္ထာ၊ "ဟရာပေတ္ထာ"တိ ဝါ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။

သာဓု **သာ**ဓူ**တိ ဘာ**သ**တော**တိ ဓမ္မကထာယ အနုမောဒနဝသေန "သာဓု သာဓူ"တိ ဘာသတော။ **ဥ**ပ္ပ**လံ**ဝ **ယ**ထော**ဒ**ကေတိ ယထာ ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလဂန္ဓော မုခတော နိဗ္ဗတ္တောတိ။ **ဝဋ္ဋ**မေ**ဝ ကထိ**တန္တိ ယထာရုတဝသေန ဝုတ္တံ။ ယဒိပိ **ဧ**ဝံ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ယထာရုတမတ္တေ[1] အဝတ္ထာ ဝိဝဋ္ဋံ နိဟရိတ္ထာ ကထေတဗ္ဗံ ဝိမုတ္တိရသတ္တာ ဘဂဝတော ဒေသနာယ။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အဂ်ုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နိဝရဏပ္ပဟာနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁။ **ဒုတိ**ယ**ဿာ**တိ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ။ **ကေ**ဝ**မ္ဘိ**တိ ဘြော "**ကေ**သ**ဘာ**ဝ**ဘိ**"တိ ဋ္ဌိနာ သဘာဝတ္ထောယံ ဓမ္မသဒ္ဒေါ "ကုသလာ ဓမ္မာ"တိအာဒိသု ဝိယာတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ယဒဂ္ဂေန စ သဘာဝတ္ထော၊ တဒဂ္ဂေန နိဿတ္တတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဧဝါတိ "**နိ**ဿ**တ္တ**ဒ္ဒေ**နေ**ဝ **ဓ**မ္မော **ဝ**ေ**ဒိ**တ**ဗ္ဗော**"တိ ဝုတ္တံ။ **သုဘ**နိ**မိတ္တ**န္တိ ဓမ္မပရိယာ-ယေန ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ အတ္တတော ကာမစ္ဆန္ဒော ဝါ သိယာ။ သော ဟိ အတ္တနော ဂဟဏာကာရေန သုဘန္တိ, တေနာကာရေန ပဝတ္တနကဿ အညဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ နိမိတ္တတ္တာ "သုဘနိမိတ္တ"န္တိ စ ဝုစ္စတိ။ တသ အာရမ္မဏံ ဝါ သုဘ-နိမိတ္တံ။ ဣဒံ ဟိ ဣဋ္ဌာကာရေန ဝါ ဂယှမာနံ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ "သုဘနိမိတ္တ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ အာရမ္မဏမေ**ဝ** စေတ္ထ နိမိတ္တံ[2]။ တထာ ဟိ ဝဏ္ဏတိ "သုဘနိမိတ္တန္တိ ရာဂဋ္ဌာနိယံ အာရမ္မဏ"န္တိ။ သမုစ္စယတ္ထော ဝါ-သဒ္ဒေါ အနေကတ္ထတ္တာ နိပါတာနံ။ **ဘိ**ယ္ယော**ဘာ**ဝ**ါ**ယ**ာ**တိ ပုနပ္ပုနံ ဘာဝါယ။ **ဧ**ဝ**ပုလ္ဟ**ာ**ယ**ာတိ ဝိပုလဘာဝါယ၊ ဝမိုယာတိ အတ္ထော။ **အ**ဇ္ဈာ**တ**ော နိဇ္ဈာတော။ သေသပဒါနိ

---

[1]-ယထာရုတမတ္တေ (သီ) [2]-အာဘ ၁-၁-ဝိဌေ။ [3]-နိယမိတံ (က)

တယော ဝေဝေစနာနိ။ **ကာမေသု**တိ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု။ **ကာမဆန္ဒော**တိ ကာမသင်္ခါတော ဆန္ဒော, နှ ကတ္တုကမ္မတာဆန္ဒော နှ ဓမ္မဆန္ဒော။ ကာမနဝသေန ရဇ္ဇနဝသေန စ ကာမော ဧဝ ရာဂေါ **ကာမရာဂေါ**။ ကာမနဝသေန နန္ဒနဝသေန စ ကာမော ဧဝ နန္ဒိတိ **ကာမနန္ဒိ**။ ကာမနဝသေန တဏှာယနဝသေန စ **ကာမတဏှာ**။ အာဒိသဒ္ဒေန "ကာမသ္မေဟော ကာမပရိဠာဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမဇ္ဈောသာန"န္တိ ဧတေသံ ပဒါနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ကာမတ္ထံ ဝိဒိတ္မာ သိနေဟနဒ္ဒေန **ကာမသ္မေဟော**၊ ပရိဠာဟနဒ္ဒေန **ကာမပရိဠာဟော**၊ မုစ္ဆနဒ္ဒေန **ကာမမုစ္ဆာ**၊ ဂိလိတ္မာ ပရိနိဋ္ဌာပနဒ္ဒေန **ကာမဇ္ဈောသာနံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကာမစ္ဆန္ဒော ဧဝ ကုသလပ္ပဝတ္တိတော စိတ္တသ နိဝရဏဒ္ဒေန **ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏံ**၊ **သော**တိ ကာမစ္ဆန္ဒော။ **အသမုဒါစာရဝသေနာ**တိ အသမုဒါစာရဘာဝေန။ **အနနုဘူတာရမ္မဏဝသေနာ**တိ "ဣဒံ နာမေတ"န္တိ ဝတ္ထုဝသေန ဥတ္မာ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အနနုဘူတသ အာရမ္မဏသ ဝသေန။ ရူပသဒ္ဒါဒိဘေဒံ ပန အာရမ္မဏံ ကေသ္မိမ္မိ အတ္တဘာဝေ အနနုဘူတံ နာမ နတ္ထေ၀၊ ကိမင်ံ ပန အနာဒိမတိ သံသာရေ။

ယံ ဝုတ္တံ "အသမုဒါစာရဝသေန စာ"တိအာဒိ၊ တံ အတိသံခိတ္တန္တိ ဝိတ္ထာရတော ဒသေတုံ "**တတ္ထ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘဝဂ္ဂဟဏေန မဟဂ္ဂတဘဝေါ ဂဟိတော။ သော ဟိ သြဠာရိကကိလေသသမုဒါစာရရဟိတော။ တဇ္ဇနိယကမ္မကတာဒိကာလေ ပါရိဝါသိကကာလေ စ စရိတဗ္ဗာနိ **ဒွေအသီတိ ခုဒ္ဒကဝတ္ထူနိ** နာမ။ နှ ဟိ တာနိ သဗ္ဗာသု အဝတ္ထာသု စရိတဗ္ဗာနိ၊ တသ္မာ တာနိ နှ မဟာဝတ္ထူသု အန္တောဂဓာနိတိ "**ခုဒ္ဒသ မဟာဝတ္ထူနိ**"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ အာဂန္တုကဝတ္ထုအာဝါသိကဂမိက အနုမောဒနာဘတ္တဂ္ဂ ပိဏ္ဍစာရိက အာရညကသေနာသနဇန္တာဃရဝစ္စကုဋိဥပဋ္ဌာယသင်္ခါတိဟာရိကအာစရိယ အန္တေဝါသိကဝတ္ထူနိတိ ဧတာနိ ခုဒ္ဒသ မဟာဝတ္ထူနိ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ ဧတရာနိ ပန "ပါရိဝါသိကာနံ ဘိက္ခူနံ ဝတ္တံ ပညာပေဿာမိ"တိ[1] အာရဘိတ္မာ "နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ[2]၊ နှ ဆမာယံ စင်္ကမန္တေ စင်္ကမေ စင်္ကမိတဗ္ဗ"န္တိ[3] ဝုတ္တာနိ ပကတတ္တေ စရိတဗ္ဗဝတ္ထူနိ ဆသင်္ခ, တတော ပရံ "နှ ဘိက္ခဝေ ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ပါရိဝါသိကဝုဋ္ဌိတရေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟေန၊ မာနတ္တာရဟေန၊ မာနတ္တစာရိကေန၊ အဗ္ဘာနာရဟေန ဘိက္ခုနာ သင်္ဃံ ကေ၀ဏ္ဏေ အာ၀ါသေ ဝတ္ထုဗ္ဗ"န္တိ အာဒိနိ[4] ပကတတ္တေ စရိတဗ္ဗေဟိ အနညတ္တာ ဝိသုံ ဝိသုံ အဂဏေတ္မာ ပါရိဝါသိကဝုဋ္ဌိတရာဒိသု ပုဂ္ဂလန္တရေသု

---

[1] ၁-ဝိ ၄-၈၃-ဝိဒ္ဓေ။ [2] ၂-ဝိ ၄-၈၆-ဝိဒ္ဓေ။

စရိတမ္ဘတ္တာ တေသံ ဝသေန သမ္ပိတ္ကြောတ္ပာ ဧကေကံ ကတ္ပာ ဂဏိတာနိ ပဠာတိ ဧကသတ္တတိဝတ္ထာနိ။ ဥက္ကေပနိယကမ္မကတဝတ္ထေသု ဝတ္ထုပညာပနဝသေန ဝုတ္တံ "နု ပကတတ္ထသ ဘိက္ခုနော အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ။ပ။ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ သာဒိတမ္ဘ" နှိုင်ုံ ဣဒံ အဘိဝါဒနာဒိနံ အဿာဒိယနံ ဧကံ, "နု ပကတတ္ထော ဘိက္ခု သိလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသေတမ္ဘော" တိအာဒိနိုင် စ ဒသာတိ ဧဝံ ဒ္ဝါသီတိ ဟောန္တိ။ ဧတေသ္မေ ဝ ပန ကာနိစိ တဇ္ဇနိယကမ္မကတာဒိဝတ္ထာနိ ကာနိစိ ပါရိဝါသိကာဒိဝတ္ထာနိတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒ္ဝါဒသတိဝတ္ထူနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "စုဒ္ဒသ မဟာဝတ္ထာနိ" တိ ဝတ္ဝါပိ "အာဂန္တုကဂမိကဝတ္ထာနိ စာ" တိ ဣမေသံ ဝိသုံ ဂဟဏံ ဣမာနိ အဘိဏှံ သမ္ဘဝန္တိတိ ကတ္ပာ။ **ကိလေသော ဩကာသံ နု လဘတိ** သမ္ဘဒါ ဝတ္ထုပ္ပဋိပတ္တိ-ယံယေဝ ဗျာဝဋ္ဌစိတ္တတာယ။ **အယောနိသောမနသိကာရ**ဟု အနိစ္စာဒိသု "နိစ္စ" နှိုင်အာဒိနာ ပဝတ္တံ အနုပါယမနသိကာရံ။ **သတိဝေါဿဂ္ဂ**ဟု သတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သတိဝိရဟော **အတ္ထော**။ **ဝေမ္မိတိ** ဝက္ခမာနာပေက္ခာယ အဝုတ္ထ-သမ္ပိလ္ဟာနတ္ထော ဝိ-သဒ္ဒေါ။

အနုသန္ဓိဝသေနာတိ ပုဗ္ဗာနုသန္ဓိအာဒိအနုသန္ဓိဝသေန။ **ပုဗ္ဗာပရဝသေ-နာ**တိ ပုဗ္ဗာပရဂန္ထသလ္လက္ခဏဝသေန။ **ဂဏ္ဌနှုဿာ**တိ အာစရိယမုခတော ဂဏ္ဌနှုဿ။ **သဏ္ဌာယနှုဿာ**တိ အာစရိယမုခတော ဥဂ္ဂဟိတဂန္ထံ သဏ္ဌာ-ယနှုဿ။ **ဝါစေနှုဿာ**တိ ပါဠိံ တဒတ္ထဉ္စ ဥဂ္ဂဏှာပနဝသေန ပရေသံ ဝါစေနှုဿ။ **ဒေသေနှုဿာ**တိ ဒေသနာဝသေန ပရေသံ ဓမ္မံ ဒေသေနှုဿ။ **ပကာသေနှုဿာ**တိ အတ္တနော အတ္တနော သံသယဋ္ဌာနေ ပုစ္ဆနှာနံ ယာထာ-ဝတော အတ္ထံ ပကာသေနှုဿ။ **ကိလေသော ဩကာသံ နု လဘတိ** ရတ္တိန္ဒိဝံ ဂန္ထကမ္မေသုယေဝ ဗျာဝဋ္ဌစိတ္တတာယ။ **ဝေမ္မိတိ** ဝုတ္တသမ္ပိလ္ဟာနတ္ထော ဝိ-သဒ္ဒေါ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။

ဓုတင်္ဂရော ဟောတီတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပကာသေတိ "**တေရသ ဓုတင်္ဂဂဏော သမာဒါယ ဝတ္တတိ**"တိ။ **ဗာဟုလ္လာယာ**တိ စီဝရာဒိပစ္စယဗာဟုလ္လာယ။ ယထာ စီဝရာဒယော ပစ္စယာ ဗဟုလံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာ **အာဝတ္ထသ** ပဝတ္တသာတိ အတ္ထော။ **ပရိဟီနဗ္ဗာနသာ**တိ ဗျာနဇ္ဇရာယကရေန ဝိသဘာဂရူပဒဿနာ-ဒိနာ ကေနစိ နိမိတ္တေန ပရိဟီနဗ္ဗာနသ။ **ဝိဿဋ္ဌဗ္ဗာနသာ**တိ အသမာပဇ္ဇန-ဝသေန ပရိစ္ဆတ္တဗ္ဗာနသ။ **ဘဿာဒီသု**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဂဏသင်္ဂဏိကနိဒ္ဒါန-ဝကမ္မာဒိုံ သင်္ဂဟတိ။ **သတ္တသု ဝါ အနုပဿနာသု**တိ ဧတ္ထ သတ္တ အနုပဿနာ နာမ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ

ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ခယာနုပဿနာ ဝယာနုပဿနာ ဝိပရိဏာမာနုပဿနာ အနိမိတ္တာနုပဿနာ အပ္ပဏိဟိတာ-နုပဿနာ သုညတာနုပဿနာ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ယထာဘူတဉာဏ-ဒဿနံ အာဒီနဝါနုပဿနာ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာတိ ဧမာသု အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိပဿနာသု အာဒိတော ဝုတ္တာ အနိစ္စာနုပဿနာဒိ-ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာပရိယန္တာ သတ္တ။ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-သံဝဏ္ဏနာတော** ဂဟေတဗ္ဗံ။

အနာသဝေနတာယာတိ ပုရိမတ္တဘာဝေ ဗျာနေန ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသသ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိအာသဝေနာယ အဘာဝတော။ **အနနုဘူတပုဗ္ဗန်** တသ္မိံ အတ္တ-ဘာဝေ အနနုဘူတပုဗ္ဗံ။ **ဇာတော**တိ တေသေဝ ဝေဝစနံ **သဇ္ဇာတော**တိ-အာဒိ။ နနု စ ခဏိကတ္တာ သဗ္ဗမဓမ္မာနံ ဥပ္ပန္နသ္မိံ ကာမစ္ဆန္ဒသ္မိံ တခ်ိဏံယေဝ အဝသိံ နိရောဓသမ္ဘဝတော နိရုဇ္ဈေ စ တသ္မိံ ပုန အညသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စ ကထံ တသ္မိံ ပုနပ္ပုနဘာဝေါ ရာသိဘာဝေါ စာတိ အာဟ **"တတ္ထ သ'ကိံ ဥပ္ပန္နော ကာမစ္ဆန္ဒော"**တိအာဒိ။ **အဋ္ဌာနမေတန်** အကာရဏမေတံ၊ ယေန ကာရဏေန ဥပ္ပန္နော ကာမစ္ဆန္ဒော နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရုဇ္ဈေါ စ သ္မေဝ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယတိ၊ တာဒိသံ ကာရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

ဂုဏ္ဍာနိယန် ဂုဏဇနကံ။ အနိစ္စာဒိသု နိစ္စာဒိဝသေန ဝိပရိတမနသိ-ကာရော ဧမ အယောနိသောမနသိကာရောတိ အာဟ **"အနိစ္စေ နိစ္စ"**န္တိ အာဒိ။ **အယောနိသောမနသိကာရော**တိ အနုပါယမနသိကာရော၊ ကုသလ-ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ အကာရဏဘူတော မနသိကာရောတိ အတ္ထော။ **ဥပ္ပထမနသိ-ကာရော**တိ ကုသလဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ အမဂ္ဂဘူတော မနသိကာရော။ **သစ္စဝိပ္ပဋိ-ကူလေနာ**တိ သစ္စာဘိသမယသ္မိံ အနနုလောမဝသေန။ **အာဝဇ္ဇနာ**တိအာဒိနာ အာဝဇ္ဇနာယ ပစ္စယဘူတာ တတော ပုရိမုပ္ပန္နာ မနောဒ္ဒါရိကာ အကုသလ-ဇဝနပ္ပဝတ္တိ ဖလဝေါဟာရေန တထာ ဝုတ္တာ။ တသ္မိံ ဟိ ဝသေန သာ အကုသ-လပ္ပဝတ္တိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ **အာဝဇ္ဇနာ**တိ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ အာဝဇ္ဇယ-တီတိ အာဝဇ္ဇနာ။ အနု အနု အာဝဇ္ဇေတီတိ **အနွာဝဇ္ဇနာ**။ ဘဝင်္ဂါရမ္မဏတော အညံ အာဘုဇတီတိ **အာဘောဂေါ**။ သမန္နာဟရတီတိ **သမန္နာဟာရော**။ တဒေ-ဝါရမ္မဏံ အတ္တာနံ အနုဗန္ဓိတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော မနသိ ကရောတိ ဌပေတီတိ **မနသိ-ကာရော**။ **အယံ ဝုစ္စတိ အယောနိသောမနသိကာရော**တိ အယံ အနုပါယဥပ္ပ-ထမနသိကာရလက္ခဏော အယောနိသောမနသိကာရော နာမ ဝုစ္စတိ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၄၁၉-ပိဋ္ဌေ။

၁၂။ ဒုတိယေ **ဘတ္တုဗျာပတ္တိ ဝိယာ**တိ ဘတ္တုသ္သ ပူတိဘာဝေန ဝိပ္ပကာ-ရပ္ပတ္တိ ဝိယ၊ **စိတ္တသ္သ ဗျာပဇ္ဇနဿ** စိတ္တသ္သ ဝိကာရဘာဝေါ ပါဒနံ။ တေနေဝါဟ "**ပကတိဝိဇဟနဘာဝေါ**"တိ။ ဗျာပဇ္ဇတိ တေန စိတ္တံ ပူတိကုမ္မာသာဒယော ဝိယ ပုရိမပကတိံ ဇဟတီတိ **ဗျာပါဒေါ**။ ပဋိဃောယေဝ ဥပရူပရိ ဥပ္ပဇ္ဇမာ-နသ္သ ပဋိဃသ္သ နိမိတ္တဘာဝတော **ပဋိဃနိမိတ္တံ**၊ ပဋိဃသ္သ စ ကာရဏဘူတံ အာရမ္မဏံ ပဋိဃနိမိတ္တန္တိ အာဟ "**ပဋိဃသ္သ ပဋိဃာရမ္မဏသ္သ ဧတံ အဓိ-ဝစန"**န္တိ။ **အဋ္ဌကထာယ**န္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ။

၁၃။ တတိယေ ထိနတာ **ထိနံ**၊ သပ္ပိပိဏ္ဍော ဝိယ အဝိပ္ပါရိကတာယ စိတ္တသ္သ ဃနဘာဝေါ ဗဒ္ဓတာတိ အတ္ထော။ မေဒတိတိ **မိဒ္ဓံ**၊ အကမ္မညဘာဝေန ဟိံသတိတိ အတ္ထော။ "ယာ တသ္မိံ သမယေ စိတ္တသ္သ အကလ္လတာ"တိ အာဒိနာ ထိနဿ, "ယာ တသ္မိံ သမယေ ကာယဿ အကလ္လတာ"တိ အာဒိနာ စ မိဒ္ဓဿ အဘိဝမ္မေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ "**စိတ္တသ္သ အကမ္မညတာ ထိနံ၊ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ အကမ္မညတာ မိဒ္ဓ**"န္တိ။ သတိပိ အညမညာဝိပ္ပယောဂေ စိတ္တကာယလဟုတာဒိနံ ဝိယ စိတ္တစေတသိကာနံ ယထာဂ္ဂမံ တံတံဝိသေသော သိယာ၊ ယာ တေသံ အကလ္လတာဒိနံ ဝိသေသပစ္စယတာ၊ အယမေတေသံ သဘာဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ကဝိမိဒ္ဓသ္သာ**တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ "**ပစလာယိကဘာဝသ္သာ**"တိ။ အက္ခိဒလာနံ ပစလဘာဝံ ကရောတိတိ ပစလာယိကော၊ ပစလာယိကဿ ဘာဝေါ **ပစလာယိကဘာဝေါ**၊ ပစလာယိကတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဥဘိန္နန္တိ** ထိနမိဒ္ဓါနံ။ "ဝိတ္ထာရော ဝေဒိတဗ္ဗော"တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **စိတ္တသ္သ အကလ္လတာ**တိ စိတ္တဿ ဂိလာနဘာဝေါ။ ဂိလာနော ဟိ အကလ္လကောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝိနယေပိ ဝုတ္တံ "နာဟံ ဘန္တေ အကလ္လကော"တိ၂။ ကာလံ ခမတီတိ ဟိ ကလ္လံ၊ အရောဂတာ၊ တသ္မိံ နိယုတ္တော ကလ္လကော၊ နိ ကလ္လကော **အကလ္လကော**။ **အကမ္မညတာ**တိ စိတ္တဧလညသ္မိတော ဝ အကမ္မညတာကာရော။ **ဿလီယနာ**တိ ဿလီယနာကာရော။ ဣရိယာပထ-ပတ္ထမ္ဘိတံ ဟိ စိတ္တံ ဣရိယာပထံ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တံ ရုက္ခေ ဝဂ္ဂုလိ ဝိယ ဒီလေ လဂ္ဂိတဖာဏိတဝါရကော ဝိယ စ ဿလီယတိ လမ္ဗတိ၊ တဿ တံ အာကာရံ သန္ဓာယ "ဿလီယနာ"တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယပဒံ ဥပသဂ္ဂေန ဝဍ္ဎိတံ။ **ကာယဿာ**တိ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယသမ္ပိတဿ နာမကာယဿ။ **အ-ကလ္လတာ အကမ္မညတာ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ **မေ**ဃော ဝိယ အာကာသံ ဿနယတိတိ **ဿနာ**ဟော။ **ဿနယတိ**တိ စ ဆာဒေတိ အဝတ္ထရတိ ဝါတိ

၁-အဋ္ဌ ၁-၂၃၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ဝိ ၁-၇၈-ဝိဇ္ဇေ၊

အတ္ထော။ သဗ္ဗတောဘာဂေန ဩနာဟောတိ **ပရိယောနာဟော။ အရတိ-**အာဒီနံ အတ္ထော **ဝိဘင်္ဂေ**[1] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ တတ္ထ ဝုတ္တပါဠိယာ ဒသေတုံ "**ဝုတ္တံ ဟေတ**"န္တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ပန္တေသု**တိ ဒူရေသု, ဝိဝိတ္တေသု ဝါ။ **အဓိကုသလေသု**တိ သမထ-ဝိပဿနာဓမ္မေသု။ **အရတီ**တိ ရတိပ္ပဋိက္ခေပေါ။ **အရတိတာ**တိ အရမနာ-ကာရော။ **အနဘိရတီ**တိ အနဘိရတဘာဝေါ။ **အနဘိရမနာ**တိ အနဘိရမနာ-ကာရော။ **ဥက္ကဏ္ဌိတာ**တိ ဥက္ကဏ္ဌနာကာရော။ **ပရိတဿိတာ**တိ ဥက္ကဏ္ဌန-ဝသေနေဝ ပရိတဿနာ၊ ဥက္ကဏ္ဌိတသေဝ တတ္ထ တတ္ထ တဏှာယနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပရိတဿိတာ**တိ ဝါ ကမ္မနာ။ **တန္ဒီ**တိ ဇာတိအာလသိယံ၊ ပကတि-အာလသိယန္တိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ ကုသလကရဏေ ကာယသ္သ အဝိပ္ဖါရိ-ကတာ လိနတာ ဇာတိအာလသိယံ တန္ဒီ နာမ၊ နေ ရောဂဇာတုဇာဒိဟိ ကာယ-ဂေလညံ။ **တန္ဒိယနာ**တိ တန္ဒိယနာကာရော။ **တန္ဒိမနတာ**တိ တန္ဒိယာ အဘိ-ဘူတစိတ္တတာ။ အလသဿ ဘာဝေါ **အာလသျံ**၊ အာလသျာယနာကာရော **အာလသျာယနာ**။ အာလသျာယိတဿ ဘာဝေါ **အာလသျာယိတတ္တံ**။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ကိလေသဝသေန ကာယာလသိယံ ကထိတံ။ ထိနမိဒ္ဓကာရဏာနံ ဟိ ရာဂါဒိကိလေသာနံ ဝသေန နာမကာယသ္သ အာလ-သိယံ၊ တဒေဝ ရူပကာယသ္သာပိ တေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဇမ္ဘာနာ**တိ ဖန္ဒနာ။ ပုနပ္ပုနံ ဇမ္ဘနာ **ဝိဇမ္ဘနာ**။ **အာနမနာ**တိ ပုရတော နမနာ။ **ဝိနမနာ**တိ ပစ္ဆတော နမနာ။ **သန္ဓမနာ**တိ သမန္တတော နမနာ။ **ပဏာမနာ**တိ ယထာ တန္တတော ဥဇ္ဇုတ-ပေသကာရော ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဂေဟေတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ဥသ္သာပေတိ၊ ဧवं ကာယသ္သ ဥဇ္ဇုံ ဌပနာ။ **ဗျာမိယကန္တိ** ဥပ္ပဋိပါဋိယာ။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ထိနမိဒ္ဓကာရဏာနံ ရာဂါဒိကိလေသာနံ ဝသေန ကာယဗန္ဓနမေव ကထိတံ။ **ဘုတ္တာဝိဿာ**တိ ဘုတ္တဝတော။ **ဘတ္တမုစ္ဆာ**တိ ဘတ္တဂေလညံ။ ဗလဝဘတ္တေန ဟိ မုစ္ဆာပတ္တော ဝိယ ဟောတိ။ **ဘတ္တကိလမထော**တိ ဘတ္တေန ကိလန္တဘာဝေါ။ **ဘတ္တပရိဠာဟော**တိ ဘတ္တဒရထော။ တသ္မိံ ဟိ သမယေ ပရိဠာဟုပ္ပတ္တိယာ ဥပဟတိန္ဒြိယော ဟောတိ၊ ကာယော ဇီရတိတိ။ **ကာယ-ဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ** ဘတ္တံ နိဿာယ ကာယသ္သ အကမ္မညတံ။ **အကလ္ယတာ**တိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ **လိနန္တိ** အဝိပ္ဖါရိကတာယ ပဋိကုဋ္ဌိတံ။ ဣတရေ ဒွေ အာကာရဘာဝနိဒ္ဒေသာ။ **ထိနန္တိ** သပ္ပိပိဏ္ဍော ဝိယ အဝိပ္ဖါရိကတာယ ဃနဘာဝေန ဌိတံ။ **ထိယနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ထိယိဘာဝေါ

---

[1] အဘိ ၂-၃၆၅-ဝိဇ္ဇေ။

ထိယိတတ္တံ၊ အဝိပ္ပါရဝသေနေဝ ဗဒ္ဓတာတိ အတ္ထော။ ဣမေဟိ ပန သဗ္ဗေဟိပိ ပဒေဟိ ထိနမိဒ္ဓကာရဏာနံ ရာဂါဒိကိလေသာနံ ဝသေန စိတ္တသ္သ ဂိလာနာ-ကာရော ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပုရိမာ စတ္တာရော ဓမ္မာ**တိ အရတိ တန္ဒ္ဒိ ဝိဇမ္ภိတာ ဘတ္တသမ္မဒေါတိ ဧတေ စတ္တာရော ဓမ္မာ။ ယဒါ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟောတိ၊ တဒါ အရတိအာဒိနမ္ပိ သမ္ဘဝတော **"ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ ပန ဟောတီ"**တိ ဝုတ္တံ၊ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ ပစ္စယော ဟောတီတိ အတ္ထော။

၁၄။ စတုတ္ထေ ဥဒ္ဓတသ္သ ဘာဝေါ **ဥဒ္ဓစ္စံ**။ ယသ္သ ဓမ္မသ္သ ဝသေန ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ စိတ္တံ, တံသမ္ပယုတ္တာ ဝါ ဓမ္မာ၊ သော ဓမ္မော **ဥဒ္ဓစ္စံ**။ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ၊ ဒုစ္စရိတံ သုစရိတဉ္စ။ အကတမ္ပိ ဟိ ကုကတမေဝ။ ဧဝံ ဟိ ဝတ္တာရော ဟောန္တိ "ယံ မယာ နု ကတံ၊ တံ ကုကတ"န္တိ။ ဧဝံ ကတာကတံ ဒုစ္စရိတံ သုစရိတဉ္စ ကုကတံ၊ တံ အာရဗ္ဘ ဝိပ္ပဋိသာရဝသေန ပဝတ္တံ ပန စိတ္တံ ဣဓ ကုကတန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။ တသ္သ ဘာဝေါ **ကုက္ကုစ္စံ**။ **စိတ္တသ္သ ဥဒ္ဓတာကာရော**တိ စိတ္တသ္သ အဝူပသမာကာရော ဝုတ္တော။ အဝူပသမလက္ခဏံ ဟိ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ယထာ-ပဝတ္တသ္သ ကတာကတာကာရဝိသိဋ္ဌသ္သ ဒုစ္စရိတသုစရိတသ္သ အနုသောစန-ဝသေန ဝိရူပံ ပဋ္ဌိသရဏံ **ဝိပ္ပဋိသာရော**။ ကုက္ကုစ္စသ္သပိ ကတာကတာနုသော-စနဝသေန စိတ္တဝိက္ခေပဘာဝတော အဝူပသမာကာရော သမ္ဘဝတိတိ အာဟ **"စေတသော အဝူပသမော တိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသ္သေတံ နာမ"**န္တိ။ သ္သေဝ စ စေတသော အဝူပသမော တိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တဉ္စ အတ္တနော ဝ အတ္တနာ သဟဇာတံ နု ဟောတိတိ အာဟ **"အယံ ပန ဥပနိဿယကောဋ္ဌိယာ ပစ္စယော ဟောတီ"**တိ။ ဥပနိဿယပစ္စယတာ စ ပုရိမုပ္ပန္နဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၅။ ပဋ္ဌမေ ဝိဂတာ စိကိစ္ဆာ အသ္သာတိ **ဝိစိကိစ္ဆာ**။ သဘာဝံ ဝိစိ-နန္တော တာယ ကိစ္ဆတိတိ ဝါ **ဝိစိကိစ္ဆာ**။

၁၆။ ဆဋ္ဌေ **ဟေတုံ ဝါ ပစ္စယံ ဝါ နု လဘတီ**တိ ဣဏ္ဍ ဟေတုဂ္ဂဟဏေန ဇနကံ ကာရဏမာဟ၊ ပစ္စယဂ္ဂဟဏေန အနုပါလနကံ ကာရဏံ။ **ဟေတု**န္တိ ဝါ ဥပါဒါနကာရဏံ။ **ပစ္စယ**န္တိ သဟကာရဏံ ဝုတ္တံ။ **တ**န္တိ ကိလေသံ။ **ဝိဝေ**ဋ္ဌေတ္တာ **အရဟတ္တံ ဂဏ္ဍာတီ**တိ ဝိဝဋ္ဋာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေတ္တာ ဝိပဿနံ ဝမေန္တော အရဟတ္တဖလံ ဂဏ္ဍာတိ။ ဘိက္ခာယ စရန္တိ ဣတ္ထောတိ **ဘိက္ခာစာရော**၊ ဂေါစရဂါမသ္သေတံ အဓိဝစနံ၊ တသ္မိံ ဘိက္ခာစာရေ။ **ဝယံ အာဂမ္ဘာ**တိ ဒါရဘာရဏာနုရူပံ **ဝယံ** အာဂမ္ဘ။ **အာယူဟန္တော**တိ ဥပစိနန္တော။ **အင်္ဂါရ-ပဏ္ဏန္တိ** ဝိတစ္ဆိကင်္ဂါရေသု ပဏ္ဏံ။ **ကိံ နာမေတ**န္တိ ဘိက္ခု။ ဂရဟန္တော အာဟ။

ဇိဝမာနပေတကသတ္တောတို့ ဇိဝမာနော ဟုတ္တာ "တေနေဝ အတ္တဘာဝေန ပေတဘာဝံ ပတ္တသတ္တော ဘဝိဿတိ"တို့ ပရိကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကုဋ္ဌန်** ပါနိယ-ဿတ္ထံ။ **ယာဝ ဒါရုဏာ**နှင့် အတိဝိယ ဒါရုဏံ။ **ဝိပါကော ကိဒိသော ဘဝိဿတိ**တို့ တယာ ကတကမ္မဿ အာယတိံ အနုဘဝိတဗ္ဗဝိပါကော ကိဒိသော ဘဝိဿတိ။

ဝိသခ်ရိတ္တာတို့ ဆေဒနဘေဒနာဒိဟိ ဝိနာသေတ္တာ။ **ဒိပကမိဂပက္ခိနော**တို့ အတ္တနော နိသိန္နဘာဝဿ ဒိပနတော ဧဝံလဒ္ဓနာမာ မိဂပက္ခိနော၊ ယေန အရညံ နေတ္တာ နေသာဒေါ တေသံ သဒ္ဒေန အာဂတာဂတေ မိဂပက္ခိနော ဝဓိတ္တာ ဂဏှာတိ။ **ထေရန်** စူဠပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရံ။ **ဋ္ဌိယာ အာ-သခ်ရိတ္တာ**တို့ အမိဋ္ဌာနာဒိဝသေန ဋ္ဌိံ အာသိသခ်ရိတ္တာ။ ဥပယောဂတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ။ **အဂ္ဂိပဗ္ဗိုက**နှင့် အစ္စိဂရဏံ၊ ဝိပ္ပလိဂ်နှင့် အတ္ထော။ **ပဿ ဇ္ဇ ဿေ ဝါ**တို့ အနာဒရေ သာမိဝစနံ။ **တဿ ထေရဿာ**တို့ တဿ မိလက္ခတိဿတ္ထေရဿ။ **တဿာ**တို့ တဿာ အဂ္ဂိပဗ္ဗိုကာယ။ **ပဗ္ဗိမလဿာ**တို့ ဥဂ္ဂဟဏသဏ္ဌာယာဒိသု ပဗ္ဗိမလဿ။ ဒုက္ခံ ဥပနိသာ ကာရဏမေတိဿာတို့ **ဒုက္ခ။ ပနိသာ**၊ ဒုက္ခနိဗန္ဓနာ ဒုက္ခဟေတုကာ သဒ္ဓါတို့ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝတ္တမုခေန ကမ္မဋ္ဌာနသ္မိံ ကထိတတ္တာ "**ဝတ္ထသိသေ ဌတ္တာ**"တို့ ဝုတ္တံ။ **ပလာလ ဝရဏကနှင့်** ပလာလပုဏ္ဍံ။

အာရမ္ဘထာတို့ သမထဝိပဿနာဒိသု ဝိရိယံ ကရောထ။ **နိက္ကမထာ**တို့ ကောသဇ္ဇတော နိက္ခမထ၊ ကာမာနံ ဝါ ပန္နဒနာယ နိက္ခမထ၊ ဥဘယေနပိ ဝိရိယမေဝ ဝုတ္တံ။ ဝိရိယံ ဟိ အာရမ္ဘနကဝသေန အာရမ္ဘော, ကောသဇ္ဇတော နိက္ခမနဝသေန "နိက္ကမော"တို့ ဝုစ္စတိ။ **ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ**တို့ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသင်္ခါတေ တိဝိဿောသနေ ယုဇ္ဇထ ယောဂံ ကရောထ၊ **ဝေ**မနုယုဇ္ဇနာ **မစ္စု**နော **သေနံ ဗုနာထ** ဝိဒ္ဓံသေထ။ တတ္ထ **မစ္စု**နော **သေ**နှင့်—

"ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ၊ ဒုတိယာ အရတိ ဝုစ္စတိ။
တတိယာ ခုပ္ပိပါသာ တေ၊ စတုတ္ထီ တဏှာ ပဝုစ္စတိ။

ပဉ္စမံ ထိနမိဒ္ဓံ တေ၊ ဆဋ္ဌာ ဘီရု ပဝုစ္စတိ။
သတ္တမီ ဝိစိကိစ္ဆာ တေ၊ မက္ခော ထမ္ဘော တေ အဋ္ဌမော။

၁-အဋ္ဌကရဏံ (က)

လာဘော သိလောကော သက္ကာရော၊
မိစ္ဆာလဒ္ဓေါ စ ယော ယသော။
ယော စတ္တာနံ သမုက္ကံသေ၊
ပရေ စ အဝဇာနာတိ။
သော နမုစိ တေ သေနာ၊ ကဏ္ဍသာဘိပ္ပဟာရိနီ။
နနံ အသူရော ဇိနာတိ၊ ဇေတ္တာ စ လဘတေ သုခ"န္တိ ၁—

ဝေမာဂတံ ကာမာဒိဘေဒံ မစ္ဆုနော သေနံ။ ဣတ္ထေ စ ယသ္မာ အာဒိတောဝ အဂါရိယဘူတေ သတ္တေ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမာ မောသယန္တိ၊ တေ အဘိဘုယျ အနဂါရိယဘာဝံ ဥပဂတာနံ ပန္တေသု သေနာသနေသု အညတရ-ညတရေသု ဝါ အမိကုသလေသု ဓမ္မေသု အရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "ပဗ္ဗဇိတေန ခေါ အာဝုသော အဘိရတိ ဒုက္ကရာ"တိ၂။ တတော တေ ပရပ္ပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကတ္တာ ခုပ္ပိပါသာ ဗာဓတိ၊ တာယ ဗာဓိတာနံ ပရိယေသန-တဏှာ စိတ္တံ ကိလမယတိ၊ အထ နေသံ ကိလန္တစိတ္တာနံ ထိနမိဒ္ဓံ ဩက္ကမတိ၊ တတော ၃ ဝိသေသမနုဘိဝန္တာနံ ဒုရဘိသမ္ဘဝေသု အရညဝနပတ္ထေသု ပန္တေသု သေနာသနေသု ဝိဟရတံ ဥတြာသသညိတာ ဘိရု ဇာယတိ။ တေသံ ဥသ္သက်ိတပရိသက်ိတာနံ ဒိဃရတ္တံ ဝိဝေကရသမနုဿာဒယမာနာနံ ဝိဟရတံ "နု သိယာ နု ခေါ သေ မဂ္ဂေါ"တိ ပဋိပတ္တိယံ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝိနောဒေတ္တာ ဝိဟရတံ အပ္ပမတ္တကေန ဝိသေသာဓိဂမေန မာနမက္ခထမ္ဘာ ဇာယန္တိ။ တေပိ ဝိနောဒေတ္တာ ဝိဟရတံ တတော အဓိကတရံ ဝိသေသာဓိ-ဂမနံ နိဿာယ လာဘသက္ကာရသိလောကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လာဘာဒီဟိ မုစ္ဆိတ္တာ ဓမ္မပ္ပတိရူပကာနိ ပကာသေန္တော မိစ္ဆာယသံ အဓိဂန္တာ တတ္ထ ဌိတာ ဇာတိအာဒီဟိ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တိ၊ ပရံ ဝမ္ဘေန္တိ၊ တသ္မာ ကာမာဒီနံ ပဌမ-သေနာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နဋ္ဌာဂါရန္တိ** နဋ္ဌေဟိ ဝိနဋ္ဌတိဏာဒိနာ ဧကေဟံ။

ဝိဟသတိတိ ဥဂ္ဂဟဏသဏ္ဌာယနမနသိကာရာဒီဟိ ဝိဟရိသတိ၄။ **ဇာတိ-သံသာရန္တိ** ပုနပ္ပုနံ ဇာတိသင်္ခါတသံသာရဝဋ္ဋံ။ **ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ**တိ ဒုက္ခဿ အန္တသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရိဿတိ။ **ပလာလပုဠ္ဇာဟန္တိ** ပလာလပုဠ္ဇံ အဟန္တိ ပဒဿေဒေါ။ **တတိယံ ဌာနန္တိ** အနာဂါမိဖလံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

တိဝဿဘိက္ခုကာလေတိ ဥပသမ္ပဒတော တိဏိ ဝဿာနိ အဿာတိ တိဝဿော၊ တိဝဿော စ သော ဘိက္ခု စာတိ တိဝဿဘိက္ခု၊ တဿ, တေန

၁-ခု၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂-သံ ၂-၄၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-တထေဝ(သီ) ၄-ဝိဇဟေယ္ယ(တိသီ၊က)

ဝါ ဥပလက္ခိတော ကာလော တိဝဿဘိက္ခုကာလော၊ တသ္မိံ။ ယဒါ သော တိဝဿော ဘိက္ခု နာမ ဟောတိ၊ တဒါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကမ္မံ ကရောတီတိ** ဘာဝနာကမ္မံ ကရောတိ။ **ဂန္ဓကမ္မန္တိ** ဂန္ဓဝိသယံ ဥဂ္ဂဟဏာဒိကမ္မံ။ **ပိဏ္ဍာ-ပစိတိ ကတ္ဘာ**တိ အန္တောဝဿေ တေမာသံ ဒိန္နပိဏ္ဍာဿ ကိလေသက္ခယ-ကရဏေန အပစိတိ ပုဏ်ံ ကတ္ဘာ။ ပိဏ္ဍာပစိတိ ကရောန္တော ဟိ ဘိက္ခု ယေဟိ အတ္တနော ယော ပိဏ္ဍပါတော ဒိန္နော၊ တေသံ တဿ မဟပ္ဖလဘာဝံ ဇာနန္တော အတ္တနော သန္တာနမေဝ ကိလေသက္ခယကရဏေန ဝိသောဓေတ္ဘာ အရဟတ္တံ ဂဏှာတိ။

မဟာဘူတိတိ ဣဒေ ပုဗ္ဗာဝစနော မဟန္တသဒ္ဒေါ၊ ဘူတိတိ စ နာမေက-ဒေသေန တိဿဘူတိဣဒေရံ အာလပတိ။ ဘဝတိ ဟိ နာမေကဒေသေနပိ ဝေါဟာရော ယထာ "ဒေဝဒတ္တော ဒတ္တော"တိ။ **မဟာဘူတိ**တိ ဝါ ပိယသမုဒါဟာရော၊ သော မဟတိ ဘူတိ ဝိဘူတိ ပုညဉ္ဉဏာဒိသမ္ပဒါ အဿာတိ မဟာဘူတိ။ **ဆန္ဒံ သေပဏ္ဍိဂ္ဂဟမူလန္တိ** သာခါပလာသသာဒိဟိ ဆန္ဒံ ဃနဗ္ဗာယံ သေပဏ္ဍိဂ္ဂဟမူလံ။ **အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ ပါဒကံ ကတ္ဘာ**တိ ကေသာဒိအသုဘကောဋ္ဌာသဘာဝနာယ ပဋိလဒ္ဓံ ဥပစာရသမာဓိံ အပ္ပနာ-သမာဓိံ ဝါ ပါဒကံ ကတ္ဘာ။ အသုဘဝိသယံ ဥပစာရဈာနာဒိကမ္မမေဝေတ္ထ ဥပရိ ပဝတ္တေတမ္ဘာ၊ဝနာကမ္မသ္မ ကာရဏဘာဝတော ဌာနန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနံ။

သဟသဒ္ဒိသဟသ္ဿမတ္တာ "**မဟာဂဏော**"တိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနတော ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ**တိ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနတော အာကာသေန ဂန္ဓာ ဝိဟာရသမီပေ ဩတရိတ္ဘာ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ။ **ကိံ အာဂတောသီ**တိ ကိံ ကာရဏာ အာဂတောသိ။ **သဗ္ဗေသု ရတ္တိဒိဝသဘာဂေသု ဩကာသံ အလဘန္တော**တိ သော ဂ်ရ ထေရော "တုယှံ ဩကာသော နတ္ထိ ဘဝိဿတိ အာဝုသော"တိ ဝုတ္တောပိ "ဝိတက္ကမာဠကေ ဌိတကာလေ ပုစ္ဆိဿာမိ ဘန္တေ"တိ ဝတ္ဘာ "တသ္မိံ ဌာနေ အညေ ပုစ္ဆိဿန္တိ"တိ ဝုတ္တေ "ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေ ဘန္တေ"တိ ဝတ္ဘာ "တတ္ထာပိ အညေ ပုစ္ဆန္တိ"တိ ဝုတ္တေ ဒုပန္နနိဝါသနဋ္ဌာနေ, သံဃာဋိပါရုပနဋ္ဌာနေ, ပတ္တနိဟရ-ဏဋ္ဌာနေ, ဂါမေ စရိတ္ဘာ အာသနသာလာယ ယာဂုပိတကာလေ ဘန္တေတိ။ တတ္ထာပိ ထေရာ အတ္တနော ကမ်ံ ဝိနောဒေန္တိ အာဝုသောတိ။ အန္တော-ဂါမတော နိက္ခမနကာလေ ပုစ္ဆိဿာမိ ဘန္တေတိ။ တတ္ထာပိ အညေ ပုစ္ဆန္တိ အာဝုသောတိ။ အန္တရာမဂ္ဂေ ဘန္တေတိ။ ဘောဇနသာလာယ ဘတ္တကိစ္ဆ-ပရိယောသာနေ ဘန္တေ။ ဒိဝါဋ္ဌာနေ ပါဒဓောဝနကာလေ ဘန္တေတိ။ တတော

ပဌာယ ယာဝ အရုဏာ အပရေ ပုဗ္ဗန္တိ အာဝုသောတိ။ ဒန္ဓကဋ္ဌ ဂဟေတ္မာ မုခဝေါဝနတ္ထံ ဂမနကာလေ ဘန္တေတိ။ တဒါပိ အညေ ပုဗ္ဗန္တိတိ။ မုခံ ဝေါဝိတ္မာ အာဂမနကာလေ ဘန္တေတိ။ တတြာပိ အညေ ပုဗ္ဗိသန္တိတိ။ သေနာသနံ ပဝိသိတ္မာ နိသိန္နကာလေ ဘန္တေတိ။ တတြာပိ အညေ ပုဗ္ဗန္တိ အာဝုသောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသု ရတ္တိဒိဝသဘာဂေသု ယာဝစမာနော သြကာသံ နလဘိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "ဧဝံ သြကာသေ အသတိ မရဏသ္မိ ကထံ သြကာသံ လဘိဿထာ"တိ။ ဘန္တေ နနု မုခံ ဝေါဝိတ္မာ သေနာသနံ ပဝိသိတ္မာ တယော စတ္တာရော ပလ္လင်္ကေ ဥဏ္ဏာပေတ္မာ ယောနိသောမနသိ-ကာရကမ္မံ ကရောန္တာနံ သြကာသလာဘေန ဘဝိတဗ္ဗံ သိယာတိ အမိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ **မဏိဝဏ္ဏော**တိ ဋ္ဌနနိလမဏိဝဏ္ဏော။

ဃဋ္ဋေန္တေ သေဝါတိ ဝါယာမန္တေ သေဝ။ **ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာ**နန္တိ "ပရိသုဒ္ဓေါ အဟ"နန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ။ အရဟန္တာနမေဝ ဟေသာ ပဝါရဏာ။ **ကာဠကံ ဝါ**တိ မဟန္တံ ကာဠကံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ **တိလကော ဝါ**တိ ခုဒ္ဒကံ သန္ဓာယ။ ဥဘယေနပိ သီလသ္မ ပရိသုဒ္ဓဘာဝမေဝ ဝိဘာဝေတိ။

ပဓာနကမ္မိကာတိ ပဓာနကမ္မေ နိယုတ္တာ။ **လဒ္ဓမဋ္ဌနန္တိ** လဒ္ဓပါယံ၊ ပဌမမေဝ လဒ္ဓပဒေသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အပတ္တာနိ**တိ ဆဋ္ဌိတာနိ။ **အလာဗုနေဝ သာရဒေ**တိ သရဒကာလေ ဝါတာတပဟတာနိ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပ္ပကိဏ္ဏ-အလာဗုနိ ဝိယ။ **ကာပေါတကာနိ**တိ ကပေါတကဝဏ္ဏာနိ။ **တာနိ ဒိသ္မာနကာ ရတိ**တိ တာနိ ဧဝရူပါနိ အဋ္ဌိနိ ဒိသ္မာ တုမ္မာကံ ကာ နာမ ရတိ၊ နနု အပ္ပမတ္တကာပိ ရတိ ကာတုံ နဝ္ဋတိယေဝါတိ အတ္ထော။ **ဒုတိယကထံ အကထိတပုဗ္ဗော**တိ အတ္တနော ဝုဗုတရေန သဒ္ဓိံ ဝုတ္တဝစနသ္မ ပစ္စနိကံ ဒုတိယကထံ အကထိတပုဗ္ဗော။

တဒင်္ဂေန, တဒင်္ဂသ္မ ပဟာနံ **တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ**။ ယံ ဟိ ရတ္တိဘာဂေ သမုဇ္ဇလိတေန ဒီပေန အန္ဓကာရသ္မ ဝိယ တေန တေန ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန ဉာဏေန ပဋိပက္ခဝသေနေဝ တသ္မ တသ္မ ပဟာတဗ္ဗ-ဓမ္မသ္မ ပဟာနမိဒံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ နာမ။ ယထာ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော နဝ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာယ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧဝံ ပရိယုဋ္ဌာနသ္မ နိသေဓနံ **အပ္ပဝတ္တိကရဏံ** ဝိက္ခမ္ဘနံ **ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ**။ ယံ ဟိ သသေဝါလေ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တေန ဃဋ္ဋေန သေဝါလသ္မ ဝိယ တေန တေန လောကိယသမာဓိနာ နိဝရဏာဒိနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနမိဒံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ နာမ။ သမ္မာ ဥပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဧတေန ကိလေသာတိ သမုစ္ဆေဒေါ၊ ပဟီယန္တိ ဧတေန ကိလေသာတိ ပဟာနံ၊

သမုဒ္ဓေဒသမ်ိတံ ပဟာနံ နိရဝေသသပ္ပဟာနန္တိ **သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနံ။** ယံ ဟိ အသနိဝိစက္ကာဘိဟတသ ရုက္ခသ ဝိယ အရိယမဂ္ဂညာဏေန သံယောဇနာဒိနံ ဓမ္မာနံ ယထာ နုပ္ပုန ဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ ပဟာနမိဒံ သမုဒ္ဓေဒပ္ပဟာနံ နာမ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိတိ ဝူပသမ္ဘတိ ကိလေသဒရထော ဧတောယာတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဖလံ၊ သာယေव ပဟာနန္တိ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ**။ သဗ္ဗေ ကိလေသာ သဗ္ဗသခ်ံတာ ဝါ နိသ္သရန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ နိသ္သရဏံ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တဒေဝ ပဟာနန္တိ **နိသ္သရဏပ္ပဟာနံ**။ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယမာနန္တိ** ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ ကိလေသဝူပသမံ ကုရုမာနံ။ **လောကိယလောကုတ္တရေဟိတိ** တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနာနံ လောကိ-ယတ္တာ, ဣတရေသံ လောကုတ္တရတ္တာ ဝုတ္တံ။

နိမိယတိ ဖလံ ဧတေန ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနေ ပက္ခိပမာနံ ဝိယ ဟောတိတိ နိမိတ္တံ၊ ကာရဏသ္သေတံ အဓိဝစနံ၊ အသုဘသ္သ နိမိတ္တံ, အသုဘမေဝ ဝါ နိမိတ္တန္တိ **အသုဘနိမိတ္တံ**။ အသုဘနိသ္သိတမ္ပိ ဟိ ဈာနံ နိသ္သိတေ နိသ္သယဝေါဟာရေန အသုဘန္တိ ဝေါဟရိယတိ ယထာ "မဉ္စာ ဥက္ကုဋ္ဌိံ ကရောန္တိ"တိ။ တေနေဝါဟ **"ဒသသု အသုဘေသု ဥပ္ပန္နံ သာရမ္မဏံ ပဋမ္ဗ္ဈာန"**န္တိ။ **အနိစ္စေ အနိစ္စန္တိ-အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တသ္သာ**တိ ဣမိနာ စတုဋ္ဌံ ယောနိသောမနသိကာရံ ဒသ္သေတိ။ ဟေဋ္ဌာ စေတ္ထ ဣဓ စ စတုဋ္ဌမ္ပိ အယောနိသောမနသိကာရသ္သ ယောနိသောမနသိကာရသ္သ စ ဂဟဏံ နိရဝေသဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေသု ပန အသုဘေ "အသုဘ"န္တိ မနသိကာရော ဣဓာဓိပ္ပေတော၊ တဒနု-ကူလတ္တာ ဝါ ဣတရေသမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကောဒသသု အသုဘေသု ပဋိကူလာကာရသ္သ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ယထာ ဝါ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ ပဋိပတ္တိ **အသုဘနိမိတ္တသ္သ ဥဂ္ဂဟော**။ ဥပစာ-ရပ္ပနာဝဟာယ အသုဘဘာဝနာယ အနုယုဇ္ဇနံ **အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ**။ ဘောဇနေ မတ္တညုနော ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝါဘာဝါ ဩတာရံ အလဘမာနော ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီယတိတိ ဝဒန္တိ။ ဘောဇနနိသ္သိတံ ပန အာဟာရေ ပဋိကူလ-သညံ, တဗ္ဗိပရိဏာမသ္သ တဒါဓာရသ္သ တသ္သ စ ဥဒရိယဘူတသ္သ အသုဘတာ-ဒဿနံ, ကာယသ္သ စ အာဟာရဋ္ဌိတိကတာဒဿနံ ယော ဥပ္ပါဒေတိ၊ သော ဝိသေသတော ဘောဇနေ ပမာဏညူ နာမ၊ တသ္သ စ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီ-ယတေဝ။ **ဒသဝိဓံ ဟိ အသုဘနိမိတ္တန္တိ** ပါကဋဝေသေန ဝုတ္တံ။ ကာယဂတာ-သတိ ပန ဂဟေတ္တာ ဧကောဒသဝိဓမ္ပိ အသုဘနိမိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဘုတ္တာ ဥဒကံ ဝိဝေတိ ပါနိယသ္သ ဩကာသဒါနတ္ထံ စတ္တာရော ပဏ္ဍိ-အာလောပေ အဘုတ္တာ ပါနိယံ ဝိဝေယ္ယာတိ အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ

"စတုန္နံ ပဋ္ဌာနံ အာလောပါနံ ဩကာသေ သတိ"တိ။ **အ**ဘိဓမ္မဋ္ဌိကာကာရေန ပနေတ္ထ "စတ္တာရော ပဋ္ဌာ အာလောပေ၊ ဘုတ္တာန ဥဒကံ ပိဝေ"တိ ပါဠိံ ပရိကပ္ပေတ္မာ အညထာ **အ**တ္ထော ဝတ္ကိတော၁၊ သော အဋ္ဌကထာယ နာ သမေတိ။ **အ**သုဘကမ္မိကတိ**သ**ဏ္ဌေ**ရော** ဒန္ဓဋ္ဌဒသ္သာဝိ။

၁၇။ သတ္တမေ မိဇ္ဇတိ ဟိတဖရဏဝသေန သိနိယ္ယတိတိ **မ**ိတ္တော၊ ဟိတေသိ ပုဂ္ဂလော၊ တသ္မိံ မိတ္တေ ဘဝါ, မိတ္တသ ဝါ ဧသောတိ **မ**ေတ္တာ၊ ဟိတေ-သိတာ။ တတ္ထ "မေတ္တာ"တိ ဝုတ္တေ အပ္ပနာပိ ဥပစာရောပိ ဝဋ္ဋတိ သာဓာရဏ-ဝစနဘာဝတောတိ အာဟ **"မေတ္တာတိ ဟိတ္တာဝတာ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဝဋ္ဋတိ"**တိ။ **အ**ဝိ-သဒ္ဒေါ အပ္ပနံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တာယ မေတ္တာယ သုဒ္ဓ၊ မုစ္စနသ အဘာဝတော စေတောဝိမုတ္တိတိ **"အပ္ပနာဝ အ**ဝိ**ပ္ပ**တာ"တိ ဝုတ္တံ။

သတ္တေသု မေတ္တာယနသ ဟိတူပသံဟာရသ ဥပ္ပါဒနံ ပဝတ္တနံ **မ**ေတ္တာ-**နိ**မိတ္တသ **ဥ**ဂ္ဂ**ဟော**။ ပဌမုပ္ပန္နော မေတ္တာမနသိကာရော ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇနကသ ကာရဏဘာဝတော **မ**ေတ္တာ**မ**နသိကာရော**ဝ** **မ**ေတ္တာ**နိ**မိတ္တံ။ ကမ္မံယေဝ သကံ **ဧ**တေသန္တိ ကမ္မသကာ၊ သတ္တာ၊ တဿာ**ဝ**ေါ **ကမ္မ**သ**ကတာ**၊ ကမ္မဒါယာဒတာ။ ဒေါသမေတ္တာသု ယာထာ**ဝ**တော အာဒီနဝါနိသံသာနံ ပဋိသ**ခ**ါနုပိမံသာ ဧ**ဝ** **ပ**ဋိ**သ**ခ်ါနံ။ မေတ္တာဝိဟာရိကလ္ယာဏမိတ္တ**ဝ**န္တတာ ဧ**ဝ** **ကလ္ယာ**ဏ**မိ**တ္တ**တာ**။ **ဩ**ဒိ**သ**ကအ**နော**ဒိ**သ**ကဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏာ**နန္တိ အတ္တအတိပိယမဇ္ဈတ္တ**ဝ**ေရိ**ဝ**သေန ဩဒိသကတာ, သီမာသम္ဘေဒေ ကတေ အ**နော**ဒိ**သ**ကတာ, **ဧ**ကာဒိ-ဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏ**ဝသေန ဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏ**တာ **မ**ေတ္တာယ ဥဂ္ဂ**ဟ**ကေ **ဝ**ေဒိတ**ဗ္ဗ**ာ။ ဝိဟာ**ရ**ရ**ဋ္ဌ**ဂါ**မ**ာဒိ**ဝ**သေန ဝါ ဩဒိ**သ**ကဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏ**ံ။ ဝိဟာ**ရ**ာဒိ**ဥ**ဒ္ဒေ**သ**-ရ**ဟ**ိတံ ပုရ**တ္ထိ**မာဒိ**ဒိ**သာ**ဝ**သေန အ**နော**ဒိ**သ**ကဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏ**ံ။ **ဧ**ဝံ ဝါ ဒ္ဋိ**ဓ**ာ ဥဂ္ဂ**ဟ**ဏံ သန္ဓာယ "ဩဒိ**သ**ကအ**နော**ဒိ**သ**ကဒိ**သ**ာ**ဖ**ရ**ဏ**"နန္တိ ဝုတ္တံ။ ဥဂ္ဂ**ဟော** **စ** **ယာ**ဝ ဥ**ပ**စာ**ရ** **ဒ**ဋ္ဌ**ဗ္ဗော**။ ဥ**ဂ**္ဂ**ဟ**ိတ**ာ**ယ **အ**ာ**သ**ေ**ဝ**နာ **ဘ**ာ**ဝ**နာ။ တတ္ထ သ**ဗ္ဗ**ေ သ**တ**္တာ, ပါ**ဏ**ာ, ဘူ**တ**ာ, ပုဂ္ဂ**လ**ာ, အ**တ**္တ**ဘ**ာ**ဝ**ပ**ရိ**ယ**ာ**ပ**န္နာ**တ**ိ **ဧ**တေသံ **ဝ**သေန ပ**ဋ**ိ**ဝ**ာ, **ဧ**ကေ**က**သ္မိ**ံ** **အ**ဝေ**ရ** **ဟော**စ္ကု, **အ**ဗျာ**ပ**ဇ္ဇာ, **အ**နီ**ဃ**ာ, သုခိ **အ**တ္တာနံ ပ**ရ**ိ**ဟ**ရ**န**္တု**တ**ိ **စ**တု**ဝ**ာ ပ**ဝ**တ္တေ**တ**ော ဝိ**သ**တိ**ဝ**ာ **အ**နော**ဒ**ိ**သ**ော-**ဖ**ရ**ဏ**ာ **မ**ေတ္တာ။ **သ**ဗ္ဗာ ဇ္ဈ**တ**္ထ**ယ**ော, ပုရ**သ**ာ, **အ**ရ**ယ**ာ, **အ**နရ**ယ**ာ, **ဒ**ေ**ဝ**ါ, **မ**နုဿာ, ဝိနိ**ပ**ါ**တ**ိ**က**ာ**တ**ိ **သ**တ္တာ**ဓ**ိ**က**ရ**ဏ**ာ**ဝ**သေန ပ**ဝ**တ္တာ **သ**တ္တ**ဝ**ိ**ဝ**ာ **အ**ဗ္ဗ-**ဝ**ိ**သ**တိ**ဝ**ာ ဝါ,**ဒ**ဿ**ဟ**ိ ဒိ**သ**ာ**ဟ**ိ ဒိ**သ**ာ**ဓ**ိ**က**ရ**ဏ**ာ**ဝ**သေန ပ**ဝ**တ္တာ **ဒ**သ**ဝ**ိ**ဝ**ာ **စ**,

---

၁-မူလဋီ ၁-၁၈၇-ဝိဇ္ဇ။

ကေကာယ ဝါ ဒိသာယ သတ္တာဒိဇ္ဇတ္ထာဒိအဝေရာဒိဘေဒေန အသိတာဒိက၊-
စတုသတပ္ပဘေဒါ စ **ဩဒိသေသဖရဏာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မေတ္တံ ဘာဝေန္တသာ**တိ
မေတ္တာဈာနံ ဘာဝေန္တသ။ **တံ ဘေသ ကုဋ္ဌေါ**တိအာဒိ ပစ္စဝေက္ခဏာဝိဓိ-
ဒဿနံ။ **အပ္ပဋိဋ္ဌိတမဟေဏ္ဍကံ ဝိယာ**တိ အသမ္ပဋိဋ္ဌိတပဏ္ဍာဝကာရံ ဝိယ။
ပဋိသင်္ခါနေတိ ဝိမံသာယ။ ဝတ္ထုနိအဋ္ဌဝိယ် **အဇ္ဇဂုဇ္ဇဏ္ဏရသဒိသေ**။

၁၀။ အဋ္ဌမေ ကုသလဓမ္မသမ္ပဋိပတ္တိယာ ပဋ္ဌပနသဘာဝတာယ တပ္ပဋိ-
ပက္ခာနံ ဝိသောသနသဘာဝတာယ စ အာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒိတော ပဝတ္တဝိရိ-
ယန္တိ အာဟ **"ပဋ္ဌမာရမ္ဘဝိရိယ"**န္တိ။ ယသ္မာ ပဋ္ဌမာရမ္ဘမတ္တသ ကောသဇ္ဇ-
ဝိဓမနံ ထာမဂမနဋ္ဌ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ကောသဇ္ဇတော နိက္ခန္တတ္တာ
တတော မလဝတရ"**န္တိ။ ယသ္မာ ပန အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ လဒ္ဓါသေဝနံ ဥပရူပရိ
ဝိသေသံ အာဝဟန္တံ အတိဝိယ ထာမဂတမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ပရံ
ပရံ ဌာနံ အက္ကမနတော တတောပိ မလဝတရ"**န္တိ။ **ပနုဒနာယာ**တိ
နိဟရဏာယ။ ယထာ မဟတော ပလိဃသ ဥဋ္ဌါဒကဇနသ မဟန္တော
ဥသဘော ဇုန္ဆိတဗ္ဗော၊ ဧဝမိဓ ပဝိတ္တိ **"နိက္ကမော ဧတသော ပလိဃုဋ္ဌါ-
ဒနာယာ"**တိ ဝုတ္တံ။ မဟာပရက္ကမော **ဧ**ဝ ပရေန ကတံ ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒေယ္ယ၊
ဧဝမိဓ ပဝိတ္တိ ဝုတ္တံ **"ပရက္ကမော ဧတသော ဗန္ဓနစ္ဆေဒနာယာ"**တိ။

အာရဒ္ဓံ သံသာမိတံ ပရိပူရိတံ ဝီရိယံ ဧတဿာတိ **အာရဒ္ဓဝီရိယော**၊
နိပ္ပန္နဝီရိယော၊ အာရဒ္ဓံ ပဋ္ဌပိတံ ဝီရိယံ ဧတဿာတိ **အာရဒ္ဓဝီရိယော**၊
ဝီရိယာရမ္ဘပ္ပသုတောတိ အာဟ **"အာရဒ္ဓဝီရိယဿာတိ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယဿ ဧဝ
ပဂ္ဂဟိတဝီရိယဿ စ"**တိ။ **စတုဒေါသာပဂတ**န္တိ အတိလီနတာဒိဟိ စတူဟိ
ဒေါသေဟိ အပဂတံ။ စတုဒေါသာပဂတတ္တာမေဝ ဝိဘာဝေတိ **"နစ အတိလီန"**န္တိ-
အာဒိနာ။ အတိလီနံ ဟိ ဘာဝနာစိတ္တံ ကောသဇ္ဇပက္ခိကံ သိယာ၊ အတိပဂ္ဂဟိတဉ္စ
ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ။ ဘာဝနာဝိထိံ အနဂ္ဂေါဂါဟေတ္ဝာ သကော်စာပတ္တိ **အတိလီ-
နတာ**။ အဂ္ဂေါဂါဟေတ္ဝာ အနေ္တာသကော်စော **အဋ္ဌတ္ထံ သဒ္ဒီတ္ထတာ**။
အတိပဂ္ဂ'ဟိတတာ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယတာ။ **မ'ဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခိတ္ထတာ** ဗဟိဝိသဋ-
ဝိတက္ကာနုဓာဝနာ။ တဒေတံ ဝီရိယံ စက်မာဒိကာယိကပ္ပယောဂါဝဟံ
ကာယိကံ၊ တဒညံ **စေတသိကံ**။ **ရတ္တိဒိဝဿ ပဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသေ**တိ ပုဗ္ဗဏ္ဏ-
သာယနှပဋ္ဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမယာမသင်္ခါတေ ပဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသေ။ **တဒုဘယမ္ပိ**တိ
ကာယိကံ စေတသိကဉ္စ ဝီရိယံ။ **ဝိလက္ခဏတိဿဏ္ဌေရဿ မဟာသီဝဏ္ဌေရဿ**
စ ဝတ္ထု ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတမေဝ။

ဒိတိမလ္လကတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သော ကိရ ဂိဟိကာလေ မလ္ဿ-ယုဒ္ဓါယ အာဟိတ္ထာနော တိသု ရဇ္ဇေသု ပဋ္ဌာကံ ဂဟေတ္ဝာ တမ္မပတ္ထိဒိပံ အာဂမ္မ ရာဇာနံ ဒိသ္ဝာ ရညာ ကတာနုဂ္ဂဟော ဧကဒိဝသံ ကိလဉ္ဇကာသနသာလာ-ဒ္ဝါရေန ဂန္ဓွာ "ရူပံ ဘိက္ခဝေ နု တုမှာကံ၊ တံ ပဇဟထ၊ တံ ဝေါ ပဟိနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတီ"တိ၂ နတုမှာကဝဂ္ဂံ သုတ္တာ စိန္တေသိ "နေဝ ကိရ ရူပံ အတ္တနော၊ နု ဝေဒနာ"တိ။ သော တံယေဝ အဂ်ုသံ ကတ္ဝာ နိက္ခမိတ္ဝာ မဟာဝိဟာရံ[1] ဂန္ဓွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတော ဥပသမ္ပဒ္ဒေါ ဒ္ဝေမာတိကာ ပဂုဏံ ကတ္ဝာ တိ"သ ဘိက္ခု။ ဂဟေတ္ဝာ အဝရဝါလိယအဂ်ံ ဂန္ဓွာ သမဏမဟမ္မံ အကာသိ။ ပါဒေသု အဝဟန္တေသု ဇဏ္ဏုကေဟိ စက်မတိ။ တမေနံ ရတ္တိ"ံ ဧကော မိဂလုဒ္ဒကော "မိဂေါ"တိ မညမာနော ပဟာရိ၊ သတ္တိ ဝိနိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဂတာ။ သော တံ သတ္တိ"ံ ဟရာပေတ္ဝာ ပဟာရမုခါနိ တိဏဝဇ္ဇိယာ ပူရာပေတ္ဝာ ပါသာဏဝိဇ္ဇိယံ အတ္ထာနံ နိသီဒါပေတ္ဝာ ဩကာသံ ကာရေတ္ဝာ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္ဝာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတ္ဝာ ဥက္ကာသိတသဒ္ဒေန အာဂတာနံ ဘိက္ခူနံ ဗျာကရိတ္ဝာ ဧမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

"ဘာသိတံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌသ၊ သဗ္ဗလောကဂ္ဂဝါဒိနော။
နု တုမှာကံ ဧဒံ ရူပံ၊ တံ ဇဟထျာထ ဘိက္ခဝေါ[2]။

အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝူပသမော သုခေါ"တိ[3]။

ကုဋုမ္ဗိယပုတ္တတိဿတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာဝတ္ထိယံ ကိရ တိသော နာမ ကုဋုမ္ဗိယပုတ္တော စတ္တာလိသ ဟိရညကောဋိယော ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အဂါမကေ အရညေ ဝိဟရတိ၊ တဿ ကနိဋ္ဌဘာတုဘရိယာ "ဂစ္ဆထ, နံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေထာ"တိ ပဏ္ဍိတေ စောရေ ပေသေသိ၊ တေ ဂန္ဓွာ ထေရံ ပရိဝါရေတ္ဝာ နိသိဒိ"သု။ ထေရော အာဟ "ကသ္မာ အာဂတတ္ထ ဥပါသကာ"တိ။ တံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေဿာမာတိ။ ပါဋိဘောဂံ မေ ဥပါသကာ ဂဟေတ္ဝာ အဇ္ဇေကရတ္တိ"ံ ဇိဝိတံ ဒေထာတိ။ ကော တေ သမဏော ဧမသ္မိ"ံ ဌာနေ ပါဋိဘောဂေါ ဘဝိဿတီတိ။ ထေရော မဟန္တံ ပါသာဏံ ဂဟေတ္ဝာ ဥိရုဋ္ဌိနိ ဘိန္ဒိတ္ဝာ "ဝဋ္ဋတိ ဥပါသကာ ပါဋိဘောဂေါ"တိ အာဟ။ တေ အပက္ကမိတ္ဝာ စက်မနသိသေ အဂ္ဂိ"ံ ကတ္ဝာ နိပဇ္ဇိ"သု။ ထေရဿ ဝေဒနံ

၁-လဉ္ဇကာသနသာလာဒ္ဝါရေန (က) ၂-သံ ၂-၂ဂ-၃ဝ၄၊ မ ၁-၁၉၄-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ဒိဟာရံ (က) ၄-ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၁၁၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၃၉-ပိဋ္ဌေသု။
၅-ဒိ ၂-၁၂၉၊ ခ ၂-၃ဖ၃-ပိဋ္ဌေသု။

ဝိကၽွန္ဟြေတွာ သိလံ ပစ္ဆဝေကၽွတော ပရိသုဒ္ဓသိလံ နိဿာယ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တတော အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဝဎ္ဎေန္တော တိယာမရတ္တိံ သမဏဓမ္မံ ကတ္ဝာ အရုဏုဂ္ဂမနေ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဧမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

"ဥဘော ပါဒါနိ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ သည္ဃေဿာမိ ဝေါ အဟံ။
အဋ္ဌိယာမိ ဟရာယာမိ၊ သရာဂမရဏံ အဟံ။
ဧဝါဟံ စိန္တယိတ္ဝာန၊ ယထာဘူတံ ဝိပဿသိံ။
သမ္မတ္တော အရုဏုဂ္ဂမ္ဝိ၊ အရဟတ္တံ အပါပုဏိ"န္တိ [1]။

အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ အတိဘောဇနေ ထိနမိဒ္ဓဿ နိမိတ္တ-ဂ္ဂါဟော၊ "တ္တေကေ ဘုတ္တေ တံ ဘောဇနံ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏံ ဟောတိ၊ တ္တေကေ နု ဟောတိ"တိ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏာကာရဏဂ္ဂါဟော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဗျတိရေကဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တ္တေကေ ဘုတ္တေ တံ ဘောဇနံ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏံ နု ဟောတိတိ ဘောဇနေ မတ္တညုတာဝ အတ္ထတော ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ **"စတုပဉ္စ။ပ။ တံ နု ဟောတိ"**တိ။ **ဒိဝါ သုရိယာလောကန္တိ** ဒိဝါ ဂဟိတနိမိတ္တံ သုရိယာလောကံ ရတ္တိယံ မနသိ-ကရောန္တဿပိ တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတင်္ဂါနံ ဝိရိယနိဿိတတ္တာ ဝုတ္တံ **"ဓုတင်္ဂနိဿိတသပ္ပါယကထာယ ဝိ"**တိ။

၁၉။ **နဝမေ ဗျာနေန ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ ဂူပသမိတစိတ္တသ္ဿ**တိ ဗျာနေန ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ အဂူပသမကရကိလေသဝိဂမနေန ဂူပသမိတစိတ္တဿ။ ကုက္ကုစ္စမ္ပိ ကတာကတာနုသောစနဝသေန ပဝတ္တမာနံ စေတသော အဂူပ-သမာဝဟတာယ ဥဒ္ဓစ္စေန သမာနလက္ခဏန္တိ ဥဘယဿ ပဟာနကာရဏံ အဘိန္ဒံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ ဗဟုဿုတဿ ဂန္ထတော အတ္ထတော စ သုတ္တာဒိနိ ဝိစာရေန္တဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အတ္ထဝေဒါဒိပ္ပဋိလာဘသမ္ဘဝတော ဝိက္ခေပေါ နု ဟောတိ။ ယထာ ဝိမိပ္ပဋိပတ္တိယာ ယထာနုရူပပဋိကာရပ္ပဝတ္တိယာ စ ဝိက္ခေပေါ စ ကတာကတာနုသောစနဿ နု ဟောတိတိ **"ဗဟုဿစ္စေန ဝိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီယတိ"**တိ အာဟ။ ယဒဂ္ဂေန ဗာဟုဿစ္စေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီယတိ၊ တဒဂ္ဂေန ပရိပုစ္ဆကတာဝိနယပဋိကတညုတာဟိပိ တံ ပဟီယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝုဒ္ဓသေဝိတာ စ ဝုဒ္ဓသီလိတံ အာဝဟတိတိ စေတသော ဂူပသမကရတ္တာ "ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနကာရီ"တိ ဝုတ္တံ၊ ဝုဒ္ဓတံ ပန အနပေက္ခိတ္ဝာ ကုက္ကုစ္စဝိနော-ဒကာ ဝိနယဓရာ ကလျာဏမိတ္တာတိ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိက္ခေပေါ စ ပဗ္ဗဇိတာနံ

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၄၆၊ ဒီ-ဋ ၂-၃၃၉၊ မ-ဋ ၁-၂၃၈-ပိုင်္ဂေသု။

ယေဘုယ္ယေန ကုက္ကုစ္စဟေတုကော ဟောတိတိ **"ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယပရိပုဏ္ဏာ-ဗဟုလ သာ"**တိအာဒိနာ ဝိနယနယေနေ၀ ပရိပုဏ္ဏကတာဒယော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။

၂၀။ ဒသမေ ဗဟုသုတာနံ ဓမ္မသဘာ၀ါ၀ဗောဓသမ္ဘာ၀တော ဝိစိကိစ္ဆာ အနု၀ကာသာ ဧ၀ါတိ အာဟ **"ဗာဟုသစ္စေနပိ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီယတိ"**တိ။ ကာမံ ဗာဟုသစ္စပရိပုဏ္ဏကတာဟိ သဗ္ဗာပိ အင္ဒ၀ဇ္ဇကာ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီယတိ၊ တထာပိ ရတနတ္တယဝိစိကိစ္ဆာမူလိကာ သေသဝိစိကိစ္ဆာတိ အာဟ **"တိဏ္ဏံ ရတနာနံ အာ၀ရဏ္ဘာ ပရိပုဏ္ဏာ၀ဗဟုလ သာ ဒိ"**တိ။ ရတနတ္တယဂုဏာ၀ဗောဓေဟိ "သတ္ထုရိ ကင်္ခတိ"တိအာဒိ၀ိစိကိစ္ဆာယ **အသမ္ဘ**၀ေါတိ။ ဝိနယေ ပကတညုတာ "သိက္ခာယ ကင်္ခတိ"တိ ဝုတ္တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ကရောတိတိ အာဟ **"ဝိနယေ စိဏ္ဏ၀သီဘာ၀သာ ဒိ"**တိ။ **ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါသင်္ခါတ အ၀ိမောက္ခ-ဗဟုလ သာ**တိ သဒ္ဓေယျ၀တ္ထုနော အနုပ္ပ၀ိသနသဒ္ဓါသင်္ခါတအ၀ိမောက္ခေန အ၀ိမုစ္စနဗဟုလ သာ။ အ၀ိမုစ္စနဠ္ဆ အ၀ိမောက္ခုပ္ပါဒနမေ၀ါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါယ ၀ါ တံနိန္နပေါဏတာ အ၀ိမုတ္တိ အ၀ိမောက္ခော။ နိ၀ရဏာနံ ပစ္စယသ သ ဧ၀ ပစ္စယဃာတသ စ ဝိဘာ၀ိတတ္တာ ဝုတ္တံ **"၀ဋ္ဋ၀ိ၀ဋ္ဋံ ကထိတ"**န္တိ။

နိ၀ရဏပ္ပဟာန၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အကမ္မနိယ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ

၂၁။ တတိယသ ပဌမေ **အဘာ၀ိတ**န္တိ သမထ၀ိပဿနာဘာ၀နာ၀သေန ဘာ၀ိတံ တထာ အဘာ၀ိတတ္တာ။ တံ ဟိ "အ၀ဠိတ"န္တိ ဝုစ္စတိ ပဋိပက္ခာဘိ-ဘ၀ေန ပရိမြ||ဟနာဘာ၀တော။ တေနာဟ ဘဂ၀ါ **"အကမ္မနိယံ ဟောတိ"**တိ။

၂၂။ ဒုတိယေ ဝုတ္တ၀ိပရိယာယေန အတ္ထော ၀ေဒိတ၀ေါ။ **ပဌမေ**တိ တတိယ၀ဂ္ဂသ ပဌမသုတ္တေ။ **၀ဋ္ဋ၀ေသနာ**တိ ဝိပါက၀ဋ္ဋ၀သေန။ **ဧ၀ဘ္ဘ၊ ကဝ-ဋ္ဋ**န္တိ ဧ၀ဘ္ဘ၊ကဝိပါက၀ဋ္ဋံ။ **၀ဋ္ဋပဋိလာဘာယ ကမ္မ**န္တိ ဝိပါက၀ဋ္ဋသ ပဋိ-လာဘာယ ဥပနိဿယဘူတံ ကမ္မံ၊ တသ သဟာယဘူတံ ကိလေသ၀ဋ္ဋမ္ပိ ကမ္မဂ္ဂဟဏေနေ၀ သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိ၀ဋ္ဋပဋိလာဘာယ ကမ္မ**န္တိ ဝိ၀ဋ္ဋာ၀ဗိ-ဂမသ ဥပနိဿယဘူတံ ကမ္မံ။ ယံ ပန စရိမဘ၀နိဗ္ဗတ္တကံ ကမ္မံ၊ တံ ဝိ၀ဋ္ဋပဋိ-လာဘာယ ကမ္မံ ဟောတိ, နဟောတိတိ? နဟောတိ ၀ဋ္ဋပါဒကဘာ၀တော။

၁-အဘိ ၁-၂၀၇၊ အဘိ ၂-၃၇၉-ဝိဇ္ဇေသု။

စရိမဘဝပဋိသန္ဓိ ဝိယ ပန ဝိဝဋ္ဋပန်သယောတိ သဏ္ဌာ ဝိညာတုံ။ နဟိ ကဒါစိ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိယာ ဝိနာ ဝိသေသာဓိဂမော သမ္ဘဝတိ။ **ဣမေသု သုဇ္ဈေသု**တိ ဣမေသု ပန ပဌမဒုတိယသုဇ္ဈေသု ယထာဂ္ဂမံ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

၂၃။ တတိယေ **အဘာဝိတ**န္တိ ဇ္ဈေ ဘာဝနာ နာမ သမာဓိဘာဝနာ။ သာ ယတ္ထ အာသဝါတိတ္ထာ၊ တံ ကာမာဝစရပဌမမဟာကုသလစိတ္တာဒိ-အဘာဝိတန္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ "**ဒေဝမနုဿသမ္ပတ္တိယော**"တိအာဒိ။

၂၄။ စတုတ္ထေ ယသ္မာ **စိတ္တ**န္တိ ဝိဝဋ္ဋဝသေနေဝ ဥပ္ပန္နစိတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ တသ္မာ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏသောကာဒိဒုက္ခဿ အနိဗ္ဗတ္တနတော မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၅-၂၆။ ပဏ္ဍိတသုတ္တေ **ဥပ္ပန္န**န္တိ အဝိဂတုပ္ပါဒါဒိခဏတ္တယယုတ္တံ အဘာ-ဝိတံ ဘာဝနာရဟိတံ အပါတုဘူတမေဝ ပဏ္ဍိတသမ္ပတ္တသ ဥပ္ပန္နကိစ္စဿ အသာဓနတော ယထာ "အပုတ္တော"တိ။ သော ဟိ သမ္ဘတ္တော ဟုတ္ဝာ ပိတု ပုတ္တကိစ္စံ အသာဓေန္တော အပုတ္တောတိ လောကေ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ။ တေနာဟ "**ကဿ**"တိအာဒိ။ **တေသု ဝေမ္ဗဿ**တိ လောကုတ္တရပါဒကဇ္ဈာ-နာဒိသု။ ထေရော ပန မတ္ထကပ္ပတ္တမေဝ ဘာဝိတံ စိတ္တံ ဒဿေန္တော "**မဂ္ဂ-စိတ္တမေဝ**"တိ အာဟ။

၂၇-၂၈။ သတ္တမဇ္ဇမေသု **ပုနပ္ပုနံ ဘာဝိတ**န္တိ ဘာဝနာဗဟုလီကာရ-ဝသေန ပုနပ္ပုနံ နု ကတံ။ **ဣမာနိ ဒွေ**တိ ဣမေသု ဒ္ဋိသု သုဇ္ဈေသု အာဂ-တာနိ ဣမာနိ ဒွေ စိတ္တာနိ။

၂၉-၃၀။ နဝမေ **အဓိဝဟတီ**တိ အာနေတိ။ **ဒုက္ခေနာ**တိ ကိစ္ဆေန။ **ဒုပ္ပေသနတော**တိ ဒုက္ခေန ပေသေတဗ္ဗတော။ မတ္ထကပ္ပတ္တံ ဝိပဿနာသုခံ ပါကတိကဇ္ဈာနသုခတော သန္တတရပဏီတတရမေဝါတိ အာဟ "**ဈာန-သုခတော ဝိပဿနာသုခ**"န္တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အမာနုသီ ရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ"န္တိ[1]။

တံ ဟိ စိတ္တံ ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌနေ ဝိဇ္ဇမာနသဒ္ဒတ္ထံ အမောဃဘာဝတော။

အကမ္မနိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အဒန္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၁-၃၆။ စတုတ္ထသ ပဌမေ **အဒန္တန်** စိတ္တဘာဝနာယ ဝိနာ နဒန်။ တေနာဟ **"သတိသံဝရရဟိတ"**န်။ စတုတ္ထေ တတိယေ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဉ္စမဆဋ္ဌေသု **ပုရိမသဒိသောယေဝ**တိ တတိယ-စတုတ္ထသဒိသော ဧဝ။

၃၇-၃၈။ သတ္တမဋ္ဌမေသု **ဥပမာ ပနေတ္ထ**တိ ယထာ ပဌမာဒိသု အဒန္ဒ-ဟတ္ထိအသ္သာဒယော ဥပမာဘာဝေန ဂဟိတာ၊ ဧဝမေတ္ထ သတ္တမဋ္ဌမေသု **"အသံဝုတဃရဒ္ဒါရာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ"**တိ ဝုတ္တံ။

၃၉-၄၀။ နဝမဒသမေသု **စတ္ဂေဟိ ပဒေဟိ**တိ အဒန္တာဒိဟိ စတူဟိ ပဒေဟိ ယောဇေတ္တာ နဝမဒသမာနိ သုတ္တာနိ ဝုတ္တာနိတိ ယောဇနာ။

အဒန္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဏိဟိတအဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ပဌမသ္မိံ ပဌမေ ဥပမာဝ ဩပမ္မံ၊ သော ဧဝ အတ္ထော၊ တသ္မိံ ဩပမ္မတ္ထေ ဗောဓေတဗ္ဗေ **နိပါတော**။ **သေယ္ယထာ**ဒိတိ ယထာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ တတြ ဘဝဝါ ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေ့တိ ဝတ္ထုသုတ္တေ ဝိယ, **ပါရိဋ္ဌတ္ထကေ ပမ[2] အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာ**ဒိ[3]သုတ္တေသု ဝိယ စ။ ကတ္ထစိ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေတိ **လောကမ္ဘိလသုတ္တေ**[4] ဝိယ,

---

၁-၃ ခ-ဖ၇-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။
၂-အံ ၂-၄၉၅-ဝိဇ္ဇေ။
၂-အံ ၂-၄၈ဖ-ဝိဇ္ဇေ။
၄-အံ ၁-၂၅၀-ဝိဇ္ဇေ။

သုဝဏ္ဏကာရသတ္တသူရိယဝမာဒိသုတ္တေသု[1] ဝိယ စ။ ဤမသို့ ပန သာလိ-သူကောပမေ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒသေန္တော "**သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ**"တိအာဒိမာဟာတိ ပေါတ္ထကေသု လိခန္တိ၊ တံ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ ဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာယ[2] နု သမေတိ။ တတ္ထ ဟိ ဤဒံ ဝုတ္တံ—

> သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝတ္ထုန္တိ ဥပမာဝစနမေဝေတံ။ ဥပမံ ကရောန္တော စ ဘဂဝါ ကတ္ထစိ ပဌမံယေဝ ဥပမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထံ ဒဿေတိ၊ ကတ္ထစိ ပဌမံ အတ္ထံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ ဥပမံ၊ ကတ္ထစိ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေတိ၊ ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ။ တထာ ဟေသ "သေယျထာပိသု ဘိက္ခဝေ ဒွေ အဂဝါရာ သဒ္ဓါရာ၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော မဇ္ဈေ ဌိတော ပသေယ္ယာ"တိ သကလမ္ပိ ဒေဝဒူတသုတ္တံ[3] ဥပမံ ပဌမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ။ "တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ"တိအာဒိနာ ပန နယေန သကလမ္ပိ ဤဒိဝိဓံ အတ္ထံ ပဌမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ ဥပမံ ဒဿေန္တော အာဟ။ "သေယျထာပိ ဗြာဟ္မဏပုရိသော သာရတ္ထိ-ကော သာရဂဝေသီ"တိအာဒိနာ[4] နယေန သကလမ္ပိ စူဠဋ္ဌသာရောပမသုတ္တံ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေန္တော အာဟ။ "ဤဝ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စေ ကုလပုတ္တာ ဝမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ သုတ္တံ ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော အလဂဒ္ဒတ္ထိကော"တိအာဒိနာ နယေန သကလမ္ပိ အလဂဒ္ဒသုတ္တံ[5] မဟာသာရောပမသုတ္တန္တိ ဧဝမာဒိနိ သုတ္တာနိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေန္တော အာဟ။ သွာယံ ဤဝ ပဌမံ ဥပမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထံ ဒဿေ-တိတိ။

ဤတ္ထ ဟိ စူဠသာရောပမာဒိသု ပဌမံ ဥပမံ ဝတ္တွာ တဒနန္တရံ ဥပ-မေယျတ္ထံ ဝတ္တွာ ပုန ဥပမံ ဝဒန္တော ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေတိတိ ဝုတ္တော။ အလဂဒ္ဒ။ပမသုတ္တာဒိသု ပန အတ္ထံ ပဌမံ ဝတ္တွာ တဒနန္တရံ ဥပမံ ဝတ္တွာ ပုန အတ္ထံ ဝဒန္တော အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေတိတိ ဝုတ္တော။ တေနေဝေတ္ထ လိနတ္ထပ္ပကာသနိယံ ဝုတ္တံ "ဥပမေယျတ္ထံ ပဌမံ ဝတ္တွာ တဒနန္တရံ အတ္ထံ ဝတ္တွာ ပုန ဥပမံ ဝဒန္တော ဥပမာယ အတ္ထံ

---

[1] အံ ၂-၄၇၃-ဝိဇ္ဇေ။ [2] မ-ဋ ၁-၁၇၀-ဝိဇ္ဇေ။ [3] မ ၃-၂၁၆-ဝိဇ္ဇေ။
[4] ဌ-မ ၁-၂၅၈-ဝိဇ္ဇေ။ [5] ၅-မ ၁-၁၈၇-ဝိဇ္ဇေ။ [6] ဌ-မ ၁-၂၅၈-ဝိဇ္ဇေ။

ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေတိ”တိ ဝုတ္တော။ **အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္တာ**တိ ဣတ္ထောပိ ဧသေव နယောတိ။ ဣဒ ပန ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေတိ။ “ဝတ္ထသုတ္တေ ဝိယ ပါရိစ္ဆတ္တကောပမအဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာဒီသုတ္တေသု ဝိယ စာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝတ္ထသုတ္တေ တာဝ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝတ္ထံ သံကိလိဋ္ဌံ မလဂ္ဂဟိတံ၊ တမေနံ ရဇကော ယသ္မိံ ယသ္မိံ ရဂ်ဇာတေ ဥပသံ-ဟရေယျ။ ယဒိ နီလကာယ၊ ယဒိ ပီတကာယ၊ ယဒိ လောဟိတကာယ၊ ယဒိ မဇ္ဇိဋ္ဌကာယ၊ ဒုရတ္တဝဏ္ဏမေဝသ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏမေဝသ။ တံ ကိသ ဟေတု။ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဝတ္ထသ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ စိတ္တေ သံကိလိဋ္ဌေ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကင်္ခာ”တိအာဒိနာ ၁ ပဌမံ ဥပမံ ဒသေတ္တာ ပဏ္ဍာ ဥပမေယျတ္ထော ဝုတ္တော၊ နယ ပန ပဌမံ အတ္ထံ ဝတ္တာ တဒနန္တရံ ဥပမံ ဒသေတ္တာ ပုန အတ္ထော ဝုတ္တော။ ယေန ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေတိ။ ဝတ္ထသုတ္တေ ဝိယာတိ ဝေဒေယျ။

တထာ ပါရိစ္ဆတ္တကောပမေပိ “ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဠာရော ပဏ္ဍုပလာသော ဟောတိ၊ အတ္ထမနာ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ တသ္မိံ သမယေ ဟောန္တိ ပဏ္ဍုပလာသော ဒါနိ ပါရိစ္ဆတ္တကော ကောဝိဠာရော၊ နဝ စိရသေဝ ဒါနိ ပန္ဓပလာသော ဘဝိဿတိ ။ပ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ အရိယသာဝကော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စေတေတိ။ ပဏ္ဍုပလာ-သော ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော တသ္မိံ သမယေ ဟောတိ”တိအာဒိနာ ၂ ပဌမံ ဥပမံ ဒသေတ္တာ ပဏ္ဍာ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမေ “ပဿထ နော တုမှေ ဘိက္ခဝေ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိ-ဘူတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ နု ခေါ ဝရံ ယံ အမုံ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ အာလိင်္ဂေတ္တာ ဥပနိသီဒေယျ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ယံ ခတ္တိယကညံ ဝါ ဗြာဟ္မဏကညံ ဝါ ဂဟပတိကညံ ဝါ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒံ အာလိင်္ဂေတ္တာ ဥပနိသီဒေယျ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ဝါ”တိအာဒိနာ ၃ ပဌမံ ဥပမံယေဝ ဒသေတ္တာ ပဏ္ဍာ အတ္ထော ဝုတ္တော၊ နယ ပန ပဌမံ အတ္ထံ ဝတ္တာ တဒနန္တရံ ဥပမံ ဒသေတ္တာ ပုန အတ္ထော ဝုတ္တော၊ တသ္မာ “ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္တာ ဒသေတိ ဝတ္ထသုတ္တေ ဝိယ ပါရိစ္ဆတ္တကောပမအဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာဒီသုတ္တေသု ဝိယ စာ”တိ နဝ ဝတ္တမ္ပိ။

၁-မ ၁-၄၃-ဝိဌေ။ ၂-အံ ၂-၄၈၆-ဝိဌေ။ ၃-အံ ၂-၄၉၅-ဝိဌေ။

ကေစိ ပနေတ္တ ဧဝံ ဝဏ္ဏယန္တိ "အတ္တံ ပဌမံ ဝတ္ဝာ ပစ္ဆာ စ ဥပမံ ဒသ္သေန္တော အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဒဿေတိ နာမ၊ ဥပမံ ပန ပဌမံ ဝတ္ဝာ ပစ္ဆာ အတ္တံ ဒဿေန္တော ဥပမာယ အတ္တံ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဒဿေတိ နာမ၊ တဒုဘယသ္မိံ အာဂတဋ္ဌာနံ နိဒဿေန္တော 'ဝတ္ထုသုတ္တေ ဝိယာ'တိအာဒိမာဟာ"တိ။ တမ္ပိ "ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဒဿေတိ ဝတ္ထုသုတ္တေ ဝိယ ပါရိစ္ဆတ္တကောပမအဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာဒိသုတ္တေသု ဝိယ စာ"တိ ဝတ္တုံ၊ ဧဝဉ္စ ဝုစ္စမာနေ "ကတ္ထစိ ဥပမာယ အတ္တံ ပရိဝါရေတ္ဝာ ဒဿေတိ လောဏမ္ဗိလသုတ္တေ ဝိယာ"တိ ဝိသုံ နဝတ္တုံ "အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာဒိသုတ္တေ ဝိယာ"တိ ဧတ္ထ အာဒိသဒ္ဒေနေဝ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ လောဏမ္ဗိလသုတ္တေပိ ဟိ—

> "သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တံ ဝါ နာနပ္ပကာရေဟိ သူပေဟိ ပစ္စုပဋ္ဌိတော အဿ အမ္ဗိလဂ္ဂေဟိပိ တိတ္တကဂ္ဂေဟိပိ ကဋုကဂ္ဂေဟိပိ မဓုရဂ္ဂေဟိပိ ခါရိကေဟိပိ အခါရိကေဟိပိ လောဏိကေဟိပိ အလောဏိကေဟိပိ။
>
> သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ သကသ ဘတ္တသ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ 'ဣဒံ ဝါ မေ အဇ္ဇ ဘတ္တသူပေယျံ ရုစ္စတိ၊ ဣမသ ဝါ အဘိဟရတိ၊ ဣမသ ဝါ ဗဟုံ ဂဏှာတိ၊ ဣမသ ဝါ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အမ္ဗိလဂ္ဂံ ဝါ မေ အဇ္ဇ ဘတ္တသူပေယျံ ရုစ္စတိ၊ အမ္ဗိလဂ္ဂသ ဝါ အဘိဟရတိ၊ အမ္ဗိလဂ္ဂသ ဝါ ဗဟုံ ဂဏှာတိ၊ အမ္ဗိလဂ္ဂသ ဝါ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။ အလောဏိကသ ဝါ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ'တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဗ္ဘာဒနသ၊ လာဘီ ဝေတနသ၊ လာဘီ အဘိဟာရာနံ။ တံ ကိသ ဟေတု။ တထာ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော သူဒေါ သကသ ဘတ္တနိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယ္ယ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသ္သံ။ တသ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိနော ဝိဟရတော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ ဥပဋ္ဌိလေသာ ပဟီယန္တိ၊ သော တံ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။

သ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု လာဘီ စေဝ ဟောတိ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သုခဝိဟာရာနံ၊ လာဘီ ဟောတိ သတိသမ္ပဇညဿ။ တံ ကိဿ ဟေတု။ တထာ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ကုသလော ဘိက္ခု သကဿ စိတ္တဿ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ"တိ[1] —

ဧဝံ ပဌမံ ဥပမံ ဒဿေတ္မာ ပန္ဆာ အတ္ထော ဝုတ္တော။ "သုဝဏ္ဏကာရ-သုရိယောပမာဒိသုတ္တေသု ဝိယ စာ"တိ ဣဒဉ္စ ဥဒါဟရဏမတ္တေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ သုဝဏ္ဏကာရသုတ္တာဒိသု ပဌမံ ဥပမာယ အဒဿိတတ္တာ။ ဧတေသု ဟိ သုဝဏ္ဏကာရောပမသုတ္တေ[2] တာဝ—

"အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ တိဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေန ကာလံ မနသိ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကာလေန ကာလံ သမာဓि-နိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တိ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယ္ယ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယ္ယ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တိ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယ္ယ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တေယ္ယ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္ထ-မနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တိ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယ္ယ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ နေ သမ္မာ သမာဓိယေယ္ယ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ ခေါ် ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ ။ပ။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ။ပ။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဉ္စ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘဿရဉ္စ၊ နေ စ ပဘင်္ဂုံ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။

သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေ-ဝါသီ ဝါ ဥက္ကံ ဗန္ဓေယ္ယ၊ ဥက္ကံ ဗန္ဓိတ္တာ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေယ္ယ၊ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပိတ္တာ သဏ္ဍာသေန ဇာတရူပံ ဂဟေတ္တာ ဥက္ကာ-မုခေ ပက္ခိပေယ္ယ၊ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပိတ္တာ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏ-ကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ကေန္တိ အဘိဓမေယ္ယ၊ ဌာနံ တံ

---

[1] သံ ၃-၁၃၁-ပိဋ္ဌေ။ [2] အံ ၁-၂၅၈-ပိဋ္ဌေ။

ဇာတရူပံ ဒဟေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏ-
ကာရန္တေဝါသိ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေယျ၊
ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ နိဗ္ဗာပေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော
ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဗ္ဗုပေက္ခေယျ၊
ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ နေ သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆေယျ။ ယတော စ ခေါ
ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသိ ဝါ တံ
ဇာတရူပံ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမတိ၊ ကာလေန ကာလံ
ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဗ္ဗုပေက္ခတိ၊ တံ
ဟောတိ ဇာတရူပံ မုဒုဉ္စ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘဿရဉ္စ၊ နေ စ ပဘင်္ဂုံ၊ သမ္မာ
ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ယဿာ ယဿာ စ ပိဋ္ဌန္ဓနဝိကတိယာ အာကင်္ခတိ၊
ယဒိ ပဋ္ဋိကာယ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂိဏေယျကေန ယဒိ
သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တဉ္စဿ အတ္ထံ အနုဘောတိ။

ဧवमेव ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခု ။ပ။ သမ္မာ
သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ-
သစ္ဆိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ အဘိညာသစ္ဆိ-
ကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ
သတိဿဝယဝါနေ”တိ ၁—

ဧဝံ ပဌမံ အတ္ထံ ဒဿေတ္မာ တဒနန္တရံ ဒုတိယံ ဝတ္မာ ပုနပိ အတ္ထော ဝုတ္တော။

သတ္တသူရိယောပမေ စ—

“အနိစ္စာ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓါရာ၊ အဓုဝါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓါရာ၊ အနဿာ-
သိကာ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓါရာ၊ ယာဝဠ္ဠိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗဟုလမေဝ သဗ္ဗ-
သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ အလံ ဝိရဇ္ဇိတုံ အလံ ဝိမုစ္စိတုံ။ သိနေရု ဘိက္ခဝေ
ပဗ္ဗတရာဇာ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿာနိ အာယာမေန, စတု-
ရာသီတိယောဇနသဟဿာနိ ဝိတ္ထာရေန, စတုရာသီတိယောဇန-
သဟဿာနိ မဟာသမုဒ္ဒေ အဇ္ဈောဂါဠ္ဠော၊ စတုရာသီတိယောဇန-
သဟဿာနိ မဟာသမုဒ္ဒါ အစ္ဆုဂ္ဂတော။ ဟောတိ သော ခေါ
ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော
အစ္စယေန ဗဟူနိ ဝဿာနိ ဗဟူနိ ဝဿသတာနိ ဗဟူနိ ဝဿ-
သဟဿာနိ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ ဒေဝေါ နဝဿတိ၊

၁-အံ ၁-၂၅၉-ဝိဇ္ဇေ။

ဒေဝေ ခေါ် ပန ဘိက္ခဝေ အဝသေန္တေ ယေ ကေစိမေ ဗိဇဂါမ-ဘူတဂါမာ ဩသဓိတိဏဝနပ္ပတယော၊ တေ ဥဿုဿန္တိ ဝိသုဿန္တိ နု ဘဝန္တိ။ ဧဝံ အနိစ္စာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ၊ ဧဝံ အဓုဝါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ”တိ အာဒိနာ[1]—

ပဌမံ အတ္ထံ ဒသ္သေတွာ တဒနန္တရံ ဥပမံ ဝတ္တွာ ပုနပိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အထ ဝါ “သူရိယဿ ဘိက္ခဝေ ဥဒယတော ဧတံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဧတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ယဒိဒံ အရုဏုဂ္ဂံ။ ဧဝမေဝ ခေါ် ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဧတံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဧတံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ယဒိဒံ ကလ္ယာဏမိတ္တတာ”တိ ယဒေတံ **သံယုတ္တနိကာယေ**[2] အာဂတံ၊ တံ ဣဓ သူရိယောပမသုတ္တန္တိ အဓိပ္ပေတံ သိယာ။ တမ္မိ “ကတ္ထစိ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒသ္သေတိ”တိ ဣမိနာ နယေန သမေတိ ပဌမံ ဥပမံ ဝတ္တွာ တဒနန္တရံ အတ္ထံ ဒသ္သေတွာ ပုန ဥပမာယ အဝုတ္တတ္တာ။ ပဌမမေဝ ဟိ တတ္ထ ဥပမာ ဒဿိတာ၊ “ဣမဿိံ ပန သာလိ-သူကောပမေ ဥပမာယ အတ္ထံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေန္တော သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟာ”တိ ဣဒမ္မိ ဝစနမသင်္ဂဟိတံ ဝတ္ထုသုတ္တသ္သ ဣမဿ စ ဝိသေသာဘာဝတော။ ဥဘယတ္ထာပိ ဟိ ပဌမံ ဥပမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထော ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဧဝမေတ္ထ ပါဠေန ဘဝိတမ္ဗံ “တတြ ဘဂဝါ ကတ္ထစိ ပဌမံယေဝ ဥပမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထံ ဒဿေတိ ဝတ္ထုသုတ္တေ ဝိယ **ပါရိစ္ဆတ္တကောပမ**[3]**အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမာဒိ**သုတ္တေသု[4] ဝိယ စ၊ ကတ္ထစိ အတ္ထေန ဥပမံ ပရိဝါရေတွာ ဒဿေတိ **သုဝဏ္ဏကာရသုတ္တသူရိယောပမာဒိ-**သုတ္တေသု[5] ဝိယ၊ ဣမဿိံ ပန သာလိသူကောပမေ ပဌမံ ဥပမံ ဒဿေတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထံ ဒဿေန္တော သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိမာဟာ”တိ။ အညထာ **မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ**[6] ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣဓာပိ စ ပုဗ္ဗေနာပရံ နု သမေတိ။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝါ ဣဓာပိ ပါဠေါ ဂဟေတဗ္ဗော။

ကဏ္ဌသဒ္ဒိသော သာလိဖလဿ တုဏ္ဍော[7] ဥပ္ပဋ္ဌနကဝါလော **သာလိသူကံ**၊ တထာ **ယဝသူကံ**။ သူကဿ တနုကဘာဝတော ဘေဒဝတော ဘေဒေါ နာတိမဟာ ဟောတိတိ အာဟ“**ဘိန္နိဿတိ၊ ဆိဒိ ဆိန္နိဿတိတိ အတ္ထော**”တိ။ ယထာ မိဿာဌပိတသာလိသူကာဒိ အဂ္ဂန္တုမ္ပိ ဟတ္ထာဒိံ နု ဘိန္ဒတိ ဘိန္ဒိတုံ အယောဂ္ဂဘာဝေန ဌိတတ္တာ၊ ဧဝံ အာစယဂါမိစိတ္တံ အဝိဇ္ဇံ နု ဘိန္ဒတိ

၁- အံ ၂-၄၇၄-ဝိဌေ။ ၂-သံ ၃-၂၃-ဝိဌေ။ ၃-အံ ၂-၄၀၆-ဝိဌေ။
၄-အံ ၂-၄ဋ္ဌ-ဝိဌေ။ ၅-အံ ၂-၄၃၃-ဝိဌေ။
၆-မ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၁-ဝိဌေ။ ၇-ဗုဇ္ဈော (က)

ဘိန္ဒိတုံ အယောဂ္ဂဘာဝေန ဥပ္ပန္နတ္တာတိ ဣမမတ္ထံ ဒသေတိ "**မိဒ္ဓါဒ္ဒဗိတေ-နာ**"တိအာဒိနာ။ **အဒ္ဓသု ဌာနေသု**တိ "ဒုက္ခေ အညာဏ"န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု ဒုက္ခာဒိသု စတူသု သစ္စေသု ပုဗ္ဗန္တာဒိသု စတူသု စာတိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု။ **ဃနမဟာလ**န္တိ စိရကာလပရိဘာဝနာယ အတိဝိယ ဗဟလံ။ **မဟာဝိသယတာယ** မဟာပဋိပက္ခဘာဝယ ဗဟုပရိဝါရတာယ ဗဟုဒုက္ခတာယ စ မဟတိ အဝိဇ္ဇာတိ မဟာအဝိဇ္ဇာ။ **တံ မဟာအဝိဇ္ဇံ**။ မဟာသဒ္ဒေါ ဟိ ဗဟုဘာဝတ္ထောပိ ဟောတိ "**မဟာဇနော**"တိအာဒိသု ဝိယ။ **တဏ္ဍာဝါန-ဧတာ နိက္ခန္တဘာဝေနာ**တိ တဏ္ဍာ တဏ္ဍာယ အဘာဝမေဝ ဝဒတိ။

၄၂။ ဒုတိယေ ပါဒေနေဝ အဝမဒ္ဒိတေ အက္ကန္တန္တိ ဝုစ္စမာနေ ဟတ္ထေန အဝမဒ္ဒိတံ အက္ကန္တံ ဝိယ အက္ကန္တန္တိ ရုဇ္ဇိ ဟောသာတိ အာဟ "**အက္ကန္တဇ္ဇ-ဝုတ္တ**"န္တိ။ **အရိယဝေါဟာရော**တိ အရိယဒေသဝါသိနံ ဝေါဟာရော။ မဟန္တံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ အပ္ပမတ္တကသ္မိံ ဂဟဏေ ပယောဇနံ ဒသ္သေတုံ "**ကသ္မာ ပနာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တေန "ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယကုသလံ နာမ ယောနိသော ဥပ္ပါဒိတံ အပ္ပက"န္တိ နာ စိန္တေတမ္ပိ၊ အနုက္ကမေန လဒ္ဓပစ္စယံ ဟုတ္ဝာ ဝဗုမာနံ ခုဒ္ဒကနဒီ ဝိယ ပက္ခန္ဒမဟောဃာ သမုဒ္ဒံ, အနုက္ကမေန နိဗ္ဗာနမဟာသမုဒ္ဒမေဝ ပုရိသံ ပါပေတိတိ ဒီပေတိ။ **ပန္ဓေကဗေဟိ ဗုဒ္ဓဘူမိ**န္တိ စ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂ-ဝစနံ။ **ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတ**န္တိ ယထာက္ကမေန ဝုတ္တံ။

၄၃။ တတိယေ **ဒေါသေန ပဒုဋ္ဌစိတ္တ**န္တိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ, ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ စ ဒုသနေန ဝိသသံသဋ္ဌပုတိမုတ္တသဒိသေန ဒေါသေန ပဒူသိ-တစိတ္တံ။ **အတ္တနော စိတ္တေနာ**တိ အတ္တနော စေတောပရိယဉ္ဉာဏေန သမ္ပဋ္ဌ-တညာဏေန ဝါ သဟိတေန စိတ္တေန။ **ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ**တိ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ။ ဇုဋ္ဌာကာရေန **ဇာ**တိတိ အယော၊ သုခံ။ သမ္ဗသော အပေတော အယော **ဇာ**တသ, ဇာတသ္မာတိ ဝါ **အပါယော**၊ ကာယိကသ စေတသိကသ စ ဒုက္ခသ ဂတိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ **ဒုဂ္ဂတိ**၊ ကာရဏာဝသေန ဝိဝိဓံ ဝိကာရေန စ နိပါတိယန္တိ ဇ္ဇောတိ **ဝိနိပါတော**၊ အပ္ပကောပိ နတ္ထိ အယော သုခံ ဇ္ဇောတိ **နိရယော**တိ **ဇ**ဝမေတ္ထ အဇ္ဇော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၄။ စတုတ္ထေ **သဒ္ဓါပသာဒေန ပသန္နန္တိ** သဒ္ဓါသင်္ခါတေန ပသာဒေန ပသန္နံ၊ နာ ဣန္ဒြိယာနံ အဝိပ္ပသန္နတာယ။ **သုခသ ဂတိ**န္တိ သုခသ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ သုခမေဝေတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ, နာ ဒုက္ခန္တိ ဝါ **သုဂတိ**၊ မနာပိယရူပါဒိတာယ သဟ အဂ္ဂေဟိတိ **သဂ္ဂံ**၊ လောကံ။

၄၅။ ပဌမေ ပရိဋ္ဌာဟာရုပသမကရော ရဟဒေါ **ဣတ္ထော**တိ ရဟဒေါ၊ ဥဒကပုဏ္ဏော ရဟဒေါ **ဥဒကရဟဒေါ**။ ဥဒကံ ဒဟတိ ဓာရေတီတိ **ဥဒကဒဟော**။ **အာဝိလော**တိ ကလလဗဟုလတာယ အာကုလော။ တေနာဟ **"အဝိပ္ပသန္နော"**တိ။ **လုဒ္ဓိတော**တိ ဝါတေန အာလောဒ္ဓိတော။ တေနာဟ **"အပရိသဏ္ဌိတော"**တိ။ ဝါတာဘိဃာတေန ဝိဘိတ္တရဂ်မလသမာကုလတာယ ဟိ ပရိတော နဿ ဌိတော ဝါ **အပရိသဏ္ဌိတော**။ ဝါတာဘိဃာတေန ဥဒကဿ စ အပ္ပဘာဝေန ကလလိဘူတော ကဒ္ဒမဘာဝပ္ပတ္တော**တိ** အာဟ **"ကဒ္ဒမီဘူတော"**တိ။ **သိပ္ပိယော** မုတ္တာသိပ္ပိအာဒယော။ **သမ္ပုကာ** သခ်ိသလာကဝိသေသာ။ **စရန္တိမေ တိဋ္ဌန္တိမေ**တိ ယထာလာဘဝစနမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တမေဝ ဟိ ယထာလာဘဝစနတံ ဒသ္သေတုံ **"ဣတ္ထော"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

ပရိယောနဒ္ဓနာတိ ပဋိစ္ဆာဒိတေန။ တယိဒံ ကာရဏေန အာဝိလဘာဝဿ ဒဿနံ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဘဝေါ **ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော**၊ သော ပန **လောကိယော**ပိ ဟောတိ လောကုတ္တရောပိတိ အာဟ **"လောကိယလောကုတ္တရမိဿကော"**တိ။ ပေစ္စ သမ္ပရေတဗ္ဗတော **သမ္ပရာယော**၊ ပရလောကော။ တေနာဟ **"သော ဟိ ပရတ္ထ အတ္ထောတိ ပရတ္ထော"**တိ။ ဣတိ ဒ္ဝိဓာပိ သကသန္တာနပရိယာပန္နော ဧဝ ဂဟိတောတိ ဣတရမ္ပိ သင်္ဂဟေတ္တာ ဒဿေတုံ **"အဝိစာ"**တိအာဒိမာဟ။ **အယ**န္တိ ကုသလကမ္မပထသမ်ိတော ဒသဝိဓော ဓမ္မော။ **သတ္တန္တိ ရကပ္ပါဝသာနေ**တိ ဣဒံ တဿ အာသန္နဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယဿ ကဿစိ အန္တရကပ္ပဿာဝသာနေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အရိယာနံ ယုတ္တန္တိ** အရိယာနံ အရိယဘာဝါယ ယုတ္တံ၊ တတော ဧဝ **အရိယဘာဝံ ကာတုံ သမတ္ထံ**။ ဉာဏမေဝ ဥယျသ ပစ္စက္ခကရဏဋ္ဌေန **ဒဿန**န္တိ အာဟ **"ဉာဏမေဝ ဟိ"**တိအာဒိ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ **"ဒိဋ္ဌစက္ခု"**တိအာဒိ။

၄၆။ ဆဋ္ဌေ **အတ္ထော**တိ တနုကော။ တနုဘာဝမေဝ ဟိ သန္ဓာယ **"အမဟလော"**တိ ဝုတ္တံ။ ယဿ ပသန္နော နာမ အတ္ထော နဗဟလော၊ တဿ **"ပသန္နောတိ ဝဋ္ဋတိ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဝိပ္ပသန္နော**တိ ဝိသေသေန ပသန္နော။ သော ပန သမ္ပာ ပသန္နော နာမ ဟောတိတိ အာဟ **"သုဋ္ဌု ပသန္နော"**တိ။ **အနာဝိလော**တိ အကလုသော။ တေနာဟ **"ပရိသုဒ္ဓေ"**တိအာဒိ။ **သခ်**န္တိ ခုဒ္ဒကသေဝါလံ၊ ယံ "တိလဗီဇက"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **သေဝါလ**န္တိ ကဏ္ဏိကသေဝါလံ။ **ပဏ်ကန္တိ** ဥဒကမလံ။ စိတ္တသ္သ အာဝိလဘာဝေါ နိဝရဏဟေတုကောတိ အာဟ **"အနာဝိလေနာ'တိ ပဉ္စနိဝရဏဝိမုတ္တေနာ"**တိ။

၁-သမ္ပာဒေတဗ္ဗတော(သီ၊က)

၄၇။ သတ္တမေ **ရုက္ခဇာတာနိ**တိ ဣဏ္ဍ ဇာတသဒ္ဒေန ပဒေဝဖုနမေဝ ကတံ ယထာ "ကောသဇာတ"န္တိ အာဟ "**ရုက္ခာနမေဝေတံ အဓိဝစန"**န္တိ။ **ကောစိ ဟိ ရုက္ခော ဝဏ္ဏေန အဂ္ဂေါ ဟောတိ** ယထာ တံ ရတ္တစန္ဒနာဒိ။ **ကောစိ ဂန္ဓေန** ယထာ တံ ဂေါသီတစန္ဒနံ။ **ကောစိ ရသေန** ခဒိရာဒိ။ **ကောစိ ထဒ္ဒတာယ** စမ္ပကာဒိ။ မဂ္ဂဖလာဝဟတာယ ဝိပဿနာဝသေန **ဘာဝိတမ္ပိ** ဂဟိတံ။ "တတ္ထ တတ္ထေဝ သက္ခိဘမ္ဘတံ ပါပုဏာတီ"တိ ဝစနတော "**အဘိညာပါဒက-စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တမေဝ အာဝုသော**"တိ ဖုဿမိတ္တတ္ထေရော ဝဒတိ။

၄၈။ ဒုတိယမေ စိတ္တသ ပရိဝတ္တနံ ဥပ္ပါဒနိရောဓော ဧဝါတိ အာဟ "**ဝေ၀ လဟုံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ လဟုံ နိရုဇ္ဈနက"**န္တိ။ **အဓိမတ္တပမာဏတ္ထေ**တိ အတိက္ကန္တ-ပမာဏတ္ထေ၊ ပမာဏာတိတတာယန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**အတိဝိယ နုသုကရ"**တိ။ **စက္ခုဝိညာဏမ္ပိ အဓိပ္ပေတမေဝ**တိ သမ္ဘသပိ စိတ္တသ သမာန-ခဏတ္တာ ဝုတ္တံ။ စိတ္တသ အတိဝိယ လဟုပရိဝတ္တိဘာဝံ ထေရ၀ါဒေန ဒီပေတုံ "**ဣမဿိံ ပနတ္ထေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **စိတ္တသန္တာ**ရတိ သသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ဝဒတိ။ **ဝါဟသတာနံ ခေါ မဟာရာဇ ဝိဟိန**န္တိ ပေါတ္ထကေသု လိခန္တိ၊ "ဝါဟသတံ ခေါ မဟာရာဇ ဝိဟိန"န္တိ ပန ပါဠေန ဘဝိတမ္ဗံ။ **မိလိန္ဒပဉ္ဍေ**ဝိ၂ဟိ ကတ္ထစိ အယမေ၀ ပါဠော ဒိဿတိ။"ဝါဟသတာန"န္တိ ဝါ ပစ္စတ္ထေ သာမိ၀စနံ ဗျတ္တ-ယေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။ **အဓုဗုဒ္ဓန္တိ** ထောကေန ဥိနံ ဥပမုံ။ ကသ ပန ဥပမုန္တိ? အဓိကာရတော ဝါဟသသာတိ ဝိညာယတိ။ "အဓုစုဒ္ဓသ"န္တိ ကေစိ။ "**အဓု-စတုတ္ထ**"န္တိ အပရေ။သာမိကံ ဒိယမုသတံ ဝါဟာတိ ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ဝဒန္တိ၊ဝိမံသိတမ္ဗံ။ စတုနာဋ္ဌကော **တုမ္ဗော။ ပုဏ္ဏာယ အဘာ၀ေနာ**တိ "သဏ္ဌာ ပန ဘန္တေ ဥပမံ ကာတု"န္တိ ဧ၀ံ ပ၀တ္တာယ ပုဏ္ဏာယ အဘာ၀ေန **နု ကတာ ဥပမာ။ ဓမ္မဒေ၀သနာ-ပရိယောသာနေ**တိ သန္ဓိပတိတပရိသာယ ယထာရဟ**ဓမ္မ**ဒေ၀သနာယ ပရိယော-သာနေ။

၄၉။ နဝမေ **ပဘဿရန္တိ** ပရိယောဒါတံ သဘာ၀ပရိသုဒ္ဓဒ္ဌေန။ တေနာဟ "**ပဏ္ဍရံ ပရိသုဒ္ဓ"**န္တိ။ ပဘဿရတာဒယော နာမ ဝဏ္ဏဓာတုယံ လဗ္ဘနက-ဝိသေသာတိ အာဟ "**ကိံ ပန စိတ္တသ ဝဏ္ဏော နာမ အတ္ထိ**"တိ။ ဣတရော အရူပတာယ "နတ္ထိ"တိ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပရိယာယကထာ အယံ တာဒိသသ စိတ္တသ ပရိသုဒ္ဓဘာ၀နာဒီပနာယာတိ ဒဿေန္တော "**နီလာဒီန"**န္တိအာဒि-မာဟ။တထာ ဟိ"သော ဧ၀ံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ"တိ?

၁-အံ ၁-၂၅၉-ဝိဌေ။ ၂-ခု ၁၁-၁၀၉-ဝိဌေ။

၃-ဒီ ၁-၇၆-၇၇၊ မ ၁-၃၁၄-၃၁၅-၃၄၆၊ ၃၄၇၊ ဝိ ၁-၅-ဝိဌေသု။

ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ **"ဣဒမ္ပိ နိရုပတ္ကိလေသတာယ ပရိသုဒ္ဓန္တိ ပဘဿရ"**န္တိ။ ကိုဝ ပန ဘဝ်ံစိတ္တံ နိရုပတ္ကိလေသန္တိ? အာမ သဘာဝတော နိရုပတ္ကိလေသံ၊ အာဂန္တုကဥပတ္ကိလေသဝသေန ပန သိယာ ဥပတ္ကိလိဋ္ဌံ။ တေနာဟ **"ဘဒ္ဒ ခေါ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ အတ္ထနော တေသဗ္ဗ ဘိက္ခူနံ ပစ္စက္ခဘာဝတော ပုဗ္ဗေ "ဣဒ"န္တိ ဝတ္ဝာ ဣဒါနိ ပစ္စာမသနဝသေန "တ"န္တိ အာဟ။ စ-သဒ္ဒေါ အတ္ထုပနယနေ။ ခေါ-သဒ္ဒေါ ဝစနာလင်္ကာရေ, အဝဓာရဏေ ဝါ။ ဝက္ခမာနသ အတ္ထသ နိဒ္ဒိတဘာဝတော ဘဝ်ံစိတ္တေန သဟာဝဋ္ဌာနာဘာဝတော ဥပတ္ကိ-လေသာနံ အာဂန္တုကတာတိ အာဟ **"အသဟဋ္ဌာ"**တိအာဒိ။ ရာဂါ-ဒယော ဥပေစ္စ စိတ္တသန္တာနံ ကိလိသန္တိ ဝိဗာဓေန္တိ ဥပတာပေန္တိ စာတိ အာဟ **"ဥပတ္ကိလေသေဟိတိ ရာဂါဒီဟိ"**တိ။ ဘဝ်ံစိတ္တသ နိပ္ပရိယာယတော ဥပတ္ကိလေသေဟိ ဥပတ္ကိလိဋ္ဌတာ နာမ နတ္ထိ အသံသဋ္ဌဘာဝတော၊ ကေ-သန္တိပရိယာပန္နတာယ ပန သိယာ ဥပတ္ကိလိဋ္ဌတာပရိယာယောတိ အာဟ **"ဥပတ္ကိလိဋ္ဌံ နာမာတိ ဝုစ္စတိ"**တိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ **"ယထာ ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။ တေန ဘိန္နသန္တာနဂတာယပိ နာမ ဣရိယာယ လောကေ ဂါရယ္ဟတာ ဒိဿတိ၊ ပဂေဝ ကေသန္တာနဂတာယ ဣရိယာယာတိ ဣမံ ဝိသေသံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **"ဇဝနက္ခဏေ ။ပ။ ဥပတ္ကိလိဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ"**တိ။

၅၀။ ဒသ**မေ ဘဝ်ံစိတ္တမေဝ စိတ္တ**န္တိ "ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ ဘဝ်ံစိတ္တမေဝ။ ယဒဂ္ဂေန ဘဝ်ံစိတ္တံ တာဒိသပစ္စယသမဝါယေ ဥပတ္ကိလိဋ္ဌံ နာမ ဝုစ္စတိ၊ တဒဂ္ဂေန တဒ္ဓိဝုရပစ္စယသမဝါယေ ဥပတ္ကိလေသတော ဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ **"ဥပတ္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ နာမ ဟောတိ"**တိ။ သေသ-မေတ္ထ နဝမသုတ္တေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဆဋ္ဌသ ပဋ္ဌမေ **အဿုတဝါ**တိ ဣတ္ထေ "သာဓု ပညာဏဝါ နရော"တိ-အာဒိသု[1] အတ္ထိတာမတ္တသ ဗောဓကော ဝါ-သဒ္ဒေါ။ "သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော"တိအာဒိသု[2] ပသံသာဝိသိဋ္ဌသ အတ္ထိတာယ။ "ပညဝါ

၁-ခ ၆-၄၅-ဝိဋ္ဌေ ဥမ္မာဒန္တိစာတကေ။ ၂-မ ၃-၂၉၉-ဝိဋ္ဌေ။

ဟောတိ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော"တိအာဒိသု[1] အတိသ-ယတ္ထဝိသိဋ္ဌာယ အတ္ထိတာယ၊ တသ္မာ ယသ ပသတ္ထံ အတိသယေန ဝါ သုတံ အတ္ထိ၊ သော သုတ၀ါ၊ သံကိလေသ၀ိဒ္ဓံသနသမတ္ထံ ပရိယတ္တိမမ္မသ၀နံ, တံ သုတ္မာ တထတ္ထာယ ပဋိပတ္တိ စ "သုတ၀ါ"တိ ဧ့မိနာ ပဒေန ပကာသိတာ။ သောတမ္ဘယုတ္တံ သုတ္မာ ကတ္တမ္ဘနိပ္ဖတ္တိ၀သေန သုဏာတိ ဝါ သုတ၀ါ၊ တပ္ပဋိက္ခေ-ပေန နု သုတ၀ါတိ **အသုတ၀ါ**။

အယံ ဟိ အကာရော "အဟေတုကာ ဓမ္မာ, အဟိကျ္ဃကော အာ၀ါ-သော"တိအာဒိသု[2] တံသမာယောဂနိ၀တ္တိယံ ဒိဋ္ဌော။ "အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ"တိ တံသမ္ဘဒ္ဓါဘာ၀နိ၀တ္တိယံ။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဟိ ပစ္စယသမ္ဘဒ္ဓါတိ အပစ္စယုပ္ပန္နတ္တာ အတံ-သမ္ဘဒ္ဓါတာ ဏ္ဍ ဇောတိတာ။ "အနိဒ္ဓသနာ ဓမ္မာ"တိ တံသဘာ၀နိ၀တ္တိယံ။ နိဒ္ဓသနံ ဟိ ဏ္ဍ ဒဋ္ဌမ္ဘတာ။ အထ ဝါ ပဿတိတိ နိဒ္ဓသနံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ။ တဂ္ဂဟေတမ္ဘတာနိ၀တ္တိယံ၊ တထာ "အနာသ၀ါ ဓမ္မာ"တိ[3]။ "အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ[4] ဒုနာ၀ရမ္ဘဏာ ဓမ္မာ"တိ[5] တံကိစ္စနိ၀တ္တိယံ။ "အရ္ဃ၀ိနော ဓမ္မာ အစေတသိကာ-ဓမ္မာ"တိ တံသဘာ၀နိ၀တ္တိယံ။ တဒညတ္ထာ ဟိ ဧ့ဓ ပကာသိတာ။ "အမနု-ဿော"တိ တဒ္ဓာ၀မတ္တနိ၀တ္တိယံ။ မနုဿတ္တမတ္တံ နတ္ထိ၊ အညံ တံသဒိသန္တိ။ သဒိသတာ ဟိ ဏ္ဍ ဘ္ဘုစိတာ။ "အဿမဏော သမဏပဋ္ဌိညော အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋ္ဌိညော"တိ[6] စ တံသမ္ဘာ၀နိယဂုဏနိ၀တ္တိယံ။ဂရဟာ ဟိ ဧ့ဓ ဥယတိ။ "ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ[7] အနုဒရာ ကညာ"တိ စ တဒနုပ္ပဘာ၀နိ၀တ္တိယံ။ "အနုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ"တိ[8] တံသဒိသဘာ၀နိ၀တ္တိယံ။ အတိတာနံ ဟိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ ဥပ္ပါဒိဓမ္မာနဉ္စ ပစ္စယေကဒေသသိဒ္ဓိယာ အာရဒ္ဓုပ္ပါဒဘာ၀တော ကာလ-ဝိနိမုတ္တာသ စ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဥပ္ပန္နာနုက္ကုလတာ၊ ပဂေ၀ ပစ္စုပ္ပန္နာနန္တိ တဗ္ဗိ-ဓုရတာ ဟေတ္ထ ဝိညာယတိ။ "အသေက္ခာ ဓမ္မာ"တိ[9] တဒ၀ပရိယောသာန-နိ၀တ္တိယံ။ တန္ဒ္ဒ္ဓာနံ ဟေတ္ထ ပကာသိတန္တိ ဧ၀ံ အနေကေသံ အတ္ထာနံ ဇောတကော။ ဧ့ဓ ပန "အရ္ဃ၀ိနော ဓမ္မာ[10], အစေတသိကာ ဓမ္မာ"တိအာဒိသု[11] ဝိယ တံသဘာ၀နိ၀တ္တိယံ ဒဋ္ဌော၊ အညတ္ထေတိ အတ္ထော။ ဧတေနသ သုဘာဒိဘ္ဘဏ္ဍ၀ိရဟံ ဒသ္သေတိ။ ဧတေန ဝုတ္တံ **"အာဂ၀ဟာ၀ိ၀ဟာ၀ဘာ၀ါ ဥ ယျော အသုတ၀ါ ဧ့တိ"**တိ။

၁-ဒီ ၃-၁၉၀၊ မ ၂-၁၉-၂၂၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အဘိ ၁-၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-ဒီ ၂-၄၁၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အဘိ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၁-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။
၇-ခု ၅-၃၂၇၊ ခု ၆-၇၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၈-အဘိ ၁-၃-ပိဋ္ဌေ။ ၉-အဘိ ၁-၂-ပိဋ္ဌေ။

ဤဒါနိ တသ္မိံ ဝိဝရန္တော "**ယော ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ခန္ဓဝ-တာဒိကောသလ္လေနပိ ဥပက္ကိလေသဥပက္ကိလိဋ္ဌာနံ ဇာနနဟေတုဘူတံ ဗာဟုသစ္စံ ဟောတိ။ ယထာဟ "ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ဗဟုဿုတော ဟောတိ? ယတော ခေါ ဘိက္ခု ခန္ဓကုသလော ဟောတိ။ ဓာတု။ပ။ အာယတန။ပ။ ပဋ္ဌာန-သမုပ္ပါဒကုသလော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘိက္ခု ဗဟုဿုတော ဟော-တိ"တိ။ တသ္မာ "**ယဿ စ ခန္ဓဝတ္ထုအာယတနပစ္စယာကာရသတိပဋ္ဌာနာ-ဒိသု**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ **ဥဂ္ဂဟော**။ အတ္ထပရိပုစ္ဆနံ **ပရိပုစ္ဆာ**။ ကုသလေဟိ သဟ စောဒနာပရိဟရဏဝသေန ဝိနိစ္ဆယကရဏံ **ဝိနိစ္ဆယော**။ အာစရိယေ ပန ပယိရုပါသိတ္တာ အတ္ထဓမ္မာနံ အာဂမနံ သုတမယဉာဏဝသေန အဝဗုဇ္ဈနံ **အာဂမော**။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနံ သစ္ဆိကိရိယာ **အဓိဂမော**။

ဗဟူနံ နာနပ္ပကာရာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ အဝိဟတတ္တာ တာ ဇနေန္တိ, တာဟိ ဝါ ဇနိတာတိ **ပုထုဇ္ဇနာ**။ အဝိဃာတမေဝ ဝါ ဇန-သဒ္ဒေါ ဝဒတိ။ **ပုထု သတ္ထာရာနံ ပုဒုလ္လောကိကာ**တိ ဣဒေ ပုထူ ဇနာ သတ္ထုပဋိညာ ဧတေသန္တိ **ပုထုဇ္ဇနာ**။ **သဗ္ဗဂတိဟိ အဝုဋ္ဌိတာ**တိ ဣဒေ ဇနေတဗ္ဗာ, ဇာယန္တိ ဝါ ဣဒေ သတ္ထာတိ ဇနာ၊ ဂတိယော၊ တာ ပုထူ ဧတေသန္တိ **ပုထုဇ္ဇနာ**။ ဤတော ပရေ ဇာယန္တိ ဧတေဟီတိ ဇနာ၊ အဘိသင်္ခိရာဒယော၊ တေ ဧတေသံ ပုထူ ဝိဇ္ဇန္တိတိ **ပုထုဇ္ဇနာ**။ အဘိသင်္ခိရာဒိအဣော ဧဝ ဝါ ဇန-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဩ**ယာ ကာမေဃသာဒယော။ ရာဂဂ္ဂိအာဒယော **သန္တာ**ပါ။ တေ ဧဝ သဗ္ဗေပိ ဝါ ကိလေသာ **ပရိဋ္ဌာဟာ**။ **ပုထု ပဇ္ဇသု ကာမဂုဏေသု ရတ္တာ**တိ ဣဒေ ဇာယတိတိ ဇနော၊ ရာဂေါ ဂေဓောတိ ဧဝမာဒိကော၊ ပုထု ဇနော ဧတေသန္တိ **ပုထုဇ္ဇနာ**။ ပုထူသု ဇနာ ဇာတာ ရတ္တာတိ ဧဝံ ရာဂါဒိအဣော ဧဝ ဝါ ဇန-သဒ္ဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ရတ္တာတိ ဝတ္ထုံ ဝိယ ရဂ်ဇာတေန စိတ္တသ္သ ဝိပရိဏာမကရေန ဆန္ဒရာဂေန ရတ္တာ သာရတ္တာ။ **ဂိဒ္ဓါ**တိ အဘိကင်္ခနသဘာဝေန အဘိဂိဇ္ဈနေန ဂိဒ္ဓါ ဂေဓံ အာပန္နာ။ **ဂဓိတာ**တိ ဂန္ထိတာ ဝိယ ဒုမ္မောစနိယဘာဝေန တတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓါ။ **မုစ္ဆိတာ**တိ ကိလေသဝသေန ဝိသညိဘူတာ ဝိယ အနညကိစ္စာ[1] မောဟမာ-ပန္နာ။ **အဇ္ဈောပန္နာ**တိ အနညသာဓာရဏေ ဝိယ ကတ္တာ ဂိလိတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာ-ပေတ္တာ ဋ္ဌိတာ။ **လဂ္ဂါ**တိ ဝက်ကဏ္ဏကေ ဝိယ အာသတ္တာ၊ မဟာပလိပေ ယာဝ နာသိကဂ္ဂါ[2] ပလိပန္နပုရိသော ဝိယ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝေန

၁-အနညကိစ္စံ (က) ၂-ပဟာရနာသိကဂ္ဂါ (က)၊ ပဟာရနာသိကဂ္ဂေါ (သီ)

နိမုဂ္ဂါ။ **လဂ္ဂိတာ**တို့ မဂ္ဂဌာလေပေ အာလဂ္ဂဘာဝေန သမ္မသိတော ဝိယ မဂ္ဂေ ပဌမံ ဗုဇ္ဈိယာနံ ဝသေန.အာလဂ္ဂိတာ။ **ပလိဗုဒ္ဓါ**တို့သမ္ဗုဒ္ဓါ, ဥပဒ္ဒုတာ ဝါ။ **အာဝုတာ**တို့ အာဝရိတာ။ **နိဝုတာ**တို့ နိဝါရိတာ။ **ဩဝုတာ**တို့ ပလိ-ဂုဏ္ဌိတာ, ပရိယောနဒ္ဓါ ဝါ။ **ဝိဟိတာ**တို့ ဝိဒဟိတာ။ **ပဋိဆ္ဆန္နာ**တို့ ဆာဒိတာ။ **ပဋိကုဋ္ဌိတာ**တို့ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတာ။

"အသုတဝါ"တို့ **ဇေတေန** အဝိဇ္ဇန္တာ ဝုတ္တာတို့ အာဟ "**အနုပုထုဇ္ဇနော ဝုဏ္ဏော**"တို့။ **စိတ္တဋ္ဌိတိ စိတ္တပရိဂ္ဂဟော နတ္ထိ**တို့ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ စိတ္တသ ဥပဏ္ဍိလေသံ တဟေတာ ဝိပ္ပမုတ္တိဠု ယထာသဘာဝတော ဇာနေယျ၊ သာ စိတ္တဘာဝနာ စိတ္တဋ္ဌိတိ။ ကောရမ္ဘော သုဋ္ဌု သမာဓာနဝသေန အဝဋ္ဌိတိံ ပါဒကံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တိတာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ နိသယာရမ္ဘေဟိ စ သဒ္ဓိံ စိတ္တသ ပရိဂ္ဂဟာသညိတာ ဝိပဿနာဘာဝနာပိ နတ္ထိ၊ ယာယ ဝုတ္တမတ္ထံ ယထာသဘာဝတော ဇာနေယျ။

၅၂။ ဒုတိယေ **သုတဝါ**တို့ ပဒသ အတ္ထော အနုဿရသုတ္တေ ဝုတ္တောယေव။ **အရိယသာဝကော**တို့ ဇေ စတုက္ကံ သမ္ဗဝတိတိ တံ ဒသေတုံ "**အတ္ထိ အရိယော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ပစ္စေကံ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈတေဿာတိ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ**။ နနု သမ္ဗေါ အရိယာ ပစ္စေကမေဝ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ဓမ္မသ ပစ္ဆတ္ထဝေဒနိယ-ဘာဝတော? နယိဒမိဒိသံ ပဋိဝေဓံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယထာ ပန သာဝကာ အညေသံ နိသယေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ ပရတောဃောသေန ဝိနာ တေသံ ဒသနမဂ္ဂသ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ ယထာ စ သမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓါ အညေသံ နိသယ-ဘာဝေန သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈန္တိ, နေ ဝေမေတေ၊ ဇေတ ပန အပရနေယျာ ဟုတ္ဝာ အပရနာယကဘာဝေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "ပစ္စေကံ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈတေဿာတိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ"တို့။

အတ္ထိ သာဝကော နု **အရိယော**တို့ ဇေ ပေါထုဇ္ဇနိကာယ သဒ္ဓါယ ရတနတ္တယေ အဘိပ္ပသန္နော သဒ္ဓေါ ဝိ ဂဟိတော ဇေ။ **ဂိဟိ အနာဂတဖလော**တို့ ဣဒံ ပန နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလော ဟိ သရဏဂမနတော ပဋ္ဌာယ သောတာပတ္တိဖလသင်္ခါတိရိယာယ ပဋိပန္နောဣ္ဇေ ဝတ္တမ္ဗတံ လဘတိ။ သ္ဝာယမဇ္ဇော **ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိသုတ္တေန**[1] ဒီပေတဗ္ဗော။ **သုတဝါ**တို့ ဇေ ဝုတ္တအတ္ထော နာမ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိ၊ တဿ ဝသေန သုတ-သမ္ပန္နော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "သော စ ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော၊

---

[1] မ ၃-၂၉၈-ဝိဇ္ဇေ။

အပ္ပမ္ပိ စေ သဟိတံ ဘာသမာနော”တိ စ အာဒိ။ **အရိယသာဝကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော**တိ အရိယသ ဘဂဝတော ဓမ္မသ္သဝနကိစ္စေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တ-ဘာဝတော ဝုတ္တံ။ ဥပဂ္ဂိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တိ အနုပဂ္ဂိလိဋ္ဌတာ၊ တသ္သာ ယထာသဘာဝဇာနနံ ဒဋ္ဌတရာယ ဧဝ စိတ္တဘာဝနာယ သတိ ဟောတိ, နာ အညထာတိ **“ဗလဝဝိပဿနာ ကထိတာ”**တိ ဝုတ္တံ။

၅၃။ တတိယေ **အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ္တန္တအဋ္ဌုပ္ပတ္တိယန်** အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမ-သုတ္တေ ဒေသနာအဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ။ တံဒေသနာဟေတုကံ ဟိ ကေစ္စာနံ ဘိက္ခူနံ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ နိမိတ္တံ ကတ္တာ ဘဂဝါ ဣမံ သုတ္တံ ဒေသေသိ။ **အဝိဇ္ဇာဟိတမေဝ ဟောတိ** သဗ္ဗကာလံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတသတိသမ္ပဇညတ္တာ။ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ ရူပ-ကာယော ဗာဟိရဇ္ဈတ္တနေဟိ မလေဟိ အနုပဂ္ဂိလိဋ္ဌော သုဝေတ-ဇာတိမဏိသဒိသော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ **“ဥပ္ပန္နာကာနုဂ္ဂဟတ္ထံ သရီရဖာသု-ကတ္ထဥ္စာ”**တိ။ **ဝိတိနာမေတ္တာ**တိ ဖလသမာပတ္တိဟိ ဝိတိနာမေတ္တာ။ ကာလ-ပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝိဝိတ္တာသနေ ဝိတိနာမနံ ဝိဝေကနိန္ဒတာယ စေဝ ပရေသံ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထဉ္စ။ **နိဝါသေတ္တာ**တိ ဝိဟာရနိဝါသနပရိဝတ္တနဝသေန နိဝါသေတ္တာ။ ကဒါစိ ဧကကဿ, ကဒါစိ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတဿ, ကဒါစိ ပကတိယာ, ကဒါစိ ပါဋိဟာရိယေဟိ ဝတ္တမာနေဟိ စ ဂါမပ္ပဝေသော တထာ တထာ ဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂလဝသေန။ **ဥပသံဟရိတ္တာ**တိ ဟိမဝန္တာဒိသု ပုပ္ဖိတရုက္ခာ-ဒိတော အာနေတ္တာ။ ဩကာတုက္ကာတာယ ဘူမိယာ သတ္ထု ပဒနိက္ခေပသမယေ သမဘာဝါပတ္တိ၊ သုခသမ္ဖဿဝိကသိတပဒုမသမ္ပဋ္ဌနဉ္စ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာယ နိဿန္ဒဖလံ၊ နာ ဣဒ္ဓိနိမ္မာနံ။ နိဒဿနမတ္တဉ္ဧတံ သက္ခရာကဋ္ဌလကဏ္ဏကသက်ုကလ-လာဒိအပဂမော သုစိဘာဝါပတ္တိတိ ဧဝမာဒိနမ္ပိ တဒါ လဗ္ဘနတော။

ဣန္ဒဒိလဿ အန္တော ဌပိတမတ္ထေတိ ဣဒံ ယာဝဒေဝ ဝေနေယျဇန-ဝိနယတ္ထာယ သတ္ထု ပါဋိဟာရိယံ ပဝတ္တေန္တိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ၊ **ဒက္ခိဏပါဒေ**တိ ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗပဒက္ခိဏတာယ။ **“ဆမ္ဘတ္ထရသ္မိယော”**တိ ဝတ္တာပိ **“သုဝဏ္ဏရသ-ဝိဇ္ဇုဝုန် ဝိယ”**တိ ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနံ သရီရေ ဝိတာဘာယ ယောဇုယျတာယ ဝုတ္တံ။ **မဇ္ဈေရနာကာရေန သဒ္ဒံ ကရောန္တိ** ဒဋ္ဌဗ္ဗသာရသ ဒိဋ္ဌတာယ။ ဘေရိအာဒိနံ ပန သဒ္ဒါယနံ ဓမ္မတာဝ။ **ပဋ္ဌိမာနေန္တိ**တိ “သုဒုလ္လဘံ ဣဒံ အဇ္ဇ အမှေဟိ လဗ္ဘတိ၊ ယေ မယံ ဤဒိသေန ပဏိတေန အာဟာရေန ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌ-ဟာမ”တိ ပတိတမာနသာ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ။ **တေသံ သန္တာနာနိ**

၁-အံ ၂-၄၉၅-ပိဋ္ဌေ။

သြဝေလကေတ္တာ**ကေတ္တာ**တို့ တေသံ တာထာ ဥပဒ္ဒါကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္တိတေ ဘေရဟိ စ ပဝတ္တစိတ္တသန္တာနာနိ သြလောကေတ္တာ။ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟန္တိ သမ္ဘဒ္ဓေါ။ **တ**ဗ္ဗာ**ဝ**တို့ ဝိဟာရေ။ **ဂန္ဓမ**ဏ္ဍ**လမာ**ဠေတို့ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေန ကတပရိဘဏ္ဍ မဏ္ဍလမာဠေ။

ဒုလ္လဘာ ခဏသမ္ပတ္တိတို့ သတိပိ မနုဿတ္တပ္ပဋိလာဘေ ပတိ-ရူပဒေသဝါသဇ္ဇုန္ဒြိယာဝေကလ္လသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော ဂုဏာ ဒုလ္လဘာတိ အတ္ထော။ **စာတုမဟာရာဇိက ။ပ။ ဝသဝတ္တိဘဝနံ ဂန္ဓဗ္ဗာ**တို့ ဇုဒံ တတ္ထ သုညဝိမာနာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသိတ္တာ ပန္ဆာဘတ္တံ တယော ဘာဂေ ကတ္တာ ပဌမဘာဂေ သစေ အာကင်္ခတိ၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏဖလသမာပတ္တိ သမာ-ပဇ္ဇတိ။ အထ ယထာကာလပရိစ္ဆေဒံ တတော ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ ဒုတိယဘာဂေ ပစ္ဆိမယာမေ တတိယကောဋ္ဌာသေ ဝိယ လောကံ ဝေါလောကေတိ ဝေနေ-ယျာနံ ဥဏ္ဏာပရိပါကံ ပသိတုံ။ တေနာဟ **"သစေ အာကင်္ခတိ"**တိအာဒိ။

ကာလယုတ္တန် ပတ္တကလ္လံ၊ "ဋ္ဌမိဿာ ဝေလာယ ဋ္ဌမဿ ဧကံ ဝတ္ထုဗ္ဗ"်နှင့် တံကာလာနုရူပံ။ **သမယယုတ္တန်** တသ္မိံ ဝေဝစနံ, အဌုပ္ပတ္တိအနုရူပံ ဝါ။ **သမယယုတ္တန်** ဝါ အရိယသမယသံယုတ္တံ။ ဒေသကာလာနုရူပမေဝ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေသေန္တာ စ အရိယသမ္ဘတ်[1] ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယံ ဒီပေန္တာဝ ဒေသေန္တိ။ အထ ဝါ **သမယယုတ္တန်** ဟေတုဒါဟရဏသဟိတံ။ ကာလေန သာပဒေသံ ဟိ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ **ကာလံ ဝိဒိတ္တာ ပရိသံ ဥယျောဇေတိ**၊ နယာဝ သမန္ဓကာရာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

ဥတုံ ဂဏ္ဍာပေတိ၊ နပန မလံ ပက္ခာလေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ နဟိ ဘဂဝတော ကာယေ ရဇောဇလ္လံ ဥပလိမ္ပတိတိ။ **တတော တတော**တို့ အတ္ထနော အတ္ထနော ဒိဝါဋ္ဌာနာဒိတော၊ **သြကာသံ လဘမာနာ**တို့ ပုရေဘတ္တပစ္ဆာဘတ္တပုရိမယာမေသု သြကာသံ အလဘိတ္တာ ဋ္ဌာနိ မဇ္ဈိမ-ယာမေ သြကာသံ လဘမာနာ၊ ဘဂဝတာ ဝါ ကတောကာသတာယ သြကာသံ လဘမာနာ။ ပန္ဆာဘတ္တသ္မိ တိသု ဘာဂေသု ပဌမဘာဂေ သီဟသေယျကပ္ပနံ ဧကန္တိကံ နဟောတိတိ အာဟ **"ပုရေဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိသဇ္ဇာ ပိဋ္ဌိတသ္မိ သရီရသ္မာ"**တိ။ တေနေဝ ဟိ တတ္ထ "သစေ အာကင်္ခတိ"တိ တဒါ သီဟသေယျကပ္ပနသ္မိ အနိယမတာ ဝိဘာဝိတာ။ **ကိလာသုဘာ**ဝေါ

---

[1] အရိယမ္ဘတ် (သီ)

ပရိသမော။ သိဟသေယ္ယံ ကပ္ပေတိ သရိရသ ကိလာသုဘာဝမောစနတ္ထန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါ်လောကေတိ**တိ ဣဒံ ပစ္ဆိမ-ယာမေ ဘဂဝတော ဗဟုလံ အာစိဏ္ဏဝသေန ဝုတ္တံ။ အပ္ပေကဒါ အဝသိဋ္ဌဗလ-ဉာဏေဟိ သဗ္ဗညုတညာဏေနေဝ စ ဘဂဝါ တမတ္ထံ သာဓေတိတိ။

ဣမသ္မိံ ယေဝ ကိစ္စေတိ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စေ။ ဗလဝတာ ပစ္စနုတာပေန သံဝေ-မာနေန ကရဇကာယေ မဟာပရိဋ္ဌာဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဟ "**နာမကာယေ သန္တေ ဣတ္ထေ ကရဇကာယော သန္တေ ဣတ္ထော**"တိ။ **နိစ္စနုဂတန္တိ** သန္ဓိစိတလောဟိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဥဏ္ဏံ လောဟိတံ မုခတော ဥဂ္ဂဠ္ဆတိ** လောဟိတံ ဥဏ္ဏံ ဟုတ္တာ မုခတော ဥဂ္ဂဠ္ဆတိ။ **ဌာနန္တိ** ဘိက္ခုပဋိညံ။ **တံ ပါပံ ဝေဒေန**တိ ဘိက္ခုပဋိညာယ အဝိဇဟိတတ္တာ တထာ ပဝေဒေမာနပါပံ။ အန္တိမဝတ္ထုအဏ္ဏာပန္နာနမ္ပိ ဥပါယေန ပဝတ္တိယမာနော ယောနိသောမနသိကာရော သာတ္ထကော ဟောတိယေဝါတိ ဒဿေန္တော "**ဇာတသံဝေဂါ**"တိအာဒိမာဟ။ **အဟော သလ္လေခိတန္တိ** အဟော အတိဝိယ သလ္လေခေန ဣတံ ပဝတ္တံ။ **ကာသာဝပဋ္ဋောတော**တိ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဘာဝတော ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တာနံ တေသံ ကာသာဝဇုတိယာ ပဋ္ဋောတိတော။ **ဣသိဝါတပရိဝါတော**တိ သိလက္ခန္ဓာဒီနံ နိဗ္ဗာနဿ စ ဧသနတော ဣသိနံ ဘိက္ခူနံ ဂုဏာဂန္ဓေန[1] စေဝ ဂုဏာဂန္ဓဝါသိတေန[2] သရိရဂန္ဓေန စ ပရိတော သမန္တတော ဝါယိတော။

ဓမ္မသံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇီ အနာဝဇ္ဇနေန ပုဗ္ဗေ တဿ အတ္ထဿ အသံဝိဒိတတ္တာ။ **ဓမ္မသံဝေဂေါ**တိ စ တာဒိသေ အတ္ထေ ဓမ္မတာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကံ သဟောတ္တပ္ပ-ဉာဏံ။ **အဿာသဒ္ဓါ**နန္တိ စိတ္တဿာသကာရဏံ ကမ္မဒ္ဓါနံ။ သဗ္ဗေသံ ကိစ္စာနံ ပုဗ္ဗဘာဂေါ **သဗ္ဗပုဗ္ဗဘာဂေါ**။ "သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု"တိအာဒိနာ ဟိ စိတ္တဿ ပဒ္ဓာနံ ဥပဒ္ဓာနံ **ဟိတဖရဏံ**။ ဣတရံ ဣတော ထောကံ မဟန္တန္တိ ကတ္တာ ဣဒံ "**ဒုဋ္ဌုဿ ရာသယ်ာတသုတ္တ**"နန္တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌရာသယ်ာတော ဝုစ္စတိ အဂ်ိုလိဖောဋ္ဌနကဏ္ဍဏော အကိုနိမိသကာလော၊ ယော ကေသ အကၖရဿ ဥစ္စာရဏကၖဏော။ တေနာဟ "**ဒွေ အဂ်ိုလိယော ပဟရိတ္တာ သဒ္ဒကရဏမတ္တ**"နန္တိ။ **သဗ္ဗသတ္တာနံ ဟိတဖရဏစိတ္တ**နန္တိ သဗ္ဗေသမ္ပိ သတ္တာနံ သမ္ဘဒေဝ ဟိတေသိတ-ဝသေန ပဝတ္တစိတ္တံ။ **အာဝဇ္ဇေန္တော အာသေဝတိ**တိ ဟိတေသိတဝသေန အာဝဇ္ဇေန္တော။ အာဝဇ္ဇနေန အာဘုဇေန္တောပိ အာသေဝတိ နာမ ဉာဏပ္ပ-ယုတ္တေန။ **ဇာနန္တော**တိ တထာ ဉာဏမတ္တံ ဥပ္ပါဒေန္တောပိ။ **ပဿန္တော**တိ တထာ ဉာဏစက္ခုနာ ပစ္စက္ခတော ဝိယ ဝိပဿန္တောပိ။ **ပစ္စဝေက္ခန္တော**တိ တမတ္တံ

---

[1]-ပဂုဏာဂန္ဓေန (က) [2]-ပဂုဏာဂန္ဓဝါသိတေန (က)

ပတိ ပတိ အဝေဂ္ဂန္တောပိ။ **သဒ္ဓါယ အဓိမုစ္စန္တော**တိအာဒိ ပဠုန်ဒုတ္ကြိယာနုံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **အဘိညေယ္ယန္တိ**အာဒိ စတုသစ္စဝသေန ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဝိတ္ထာရတော၊ သာမညေန အာသေဝနဒဿနမေဝါတိ ဒုဝေါဓိပ္ပေတမေဝ အာသေဝနတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ဒုဝ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အရိဟတ္ထာနောတိ အဝိရဟိတဗျာနော။ **အတုဆ္ဆတ္ထာနော**တိ ဗျာနေန အတုဆ္ဆော။ စာဂေါ ဝါ ဝေဝစနန္တိ အာဟ "**အပရိစ္စဟတ္ထာနော**"တိ။ **ဝိဟရတီ**တိ ပဒဿ **ဝိဘဇိ**တ္တာ အာဂဝတနယေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ဝိဟရတိတိ ဒုရိယတိ**"တိအာဒိမာဟ။ အယံ ပနေတ္ထ သဒ္ဒတ္ထော— **ဝိဟရတိ**တိ **ဣတ္ထ ဝိ**-သဒ္ဒေါ ဝိဏ္ဍေဒတ္ထဇောတနော။ **ဟရတိ**တိ နေတိ၊ ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော၊ ဝိစ္ဆိန္နိတ္တာ ဟရတိ ဝိဟရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သော ဟိ **ဧကံ** ဒုရိယာပထဗာဟုံ အညေန ဒုရိယာပထေန ဝိစ္ဆိန္နိတ္တာ အပရိပတန္တံ အတ္တဘာဝံ ဟရတိ ပဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ "ဝိဟရတိ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဒုရိယတိ**တိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိကိရိယံ ကရောန္တော ပဝတ္တတိ။ **ပဝတ္တတိ**တိ ဌာနာဒိသမင်္ဂီ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ။ **ပါလေတိ**တိ ဧကံ ဒုရိယာပထဗာဟုံ ဒုရိယာပထန္တရေဟိ ရက္ခန္တော ပါလေတိ။ **ယပေတိ ယာပေတိ**တိ တသေဝ ဝေဝစနံ။ ဧကံ ဟိ ဒုရိယာပထဗာဟုံ အညေန ဒုရိယာပထေန ဝိစ္ဆိန္နိတ္တာ အပရိပတန္တံ အတ္တဘာဝံ ပါလေန္တော ယပေတိ ယာပေတိတိ ဝုစ္စတိ။ **စရတိ**တိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု အညတရသမင်္ဂီ ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ။ **ဒုမိနာ ပဒေနာ**တိ "ဝိဟရတိ"တိ ဒုမိနာ ပဒေန။

ဒုရိယာပထဝိဟာရောတိ ဣတ္ထ ဒုရိယနုံ ပဝတ္တနုံ ဒုရိယာ၊ ကာယပ္ပ-ယောဂေါ ကာယိကကိရိယာ။ တသာ ပဝတ္တနူပါယဘာဝတော ဒုရိယာယ ပထော ဒုရိယာပထော၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိ။ နု ဟိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိဟိ အဝတ္ထာဟိ ဝိနာ ကိဉ္စိ ကာယိကကိရိယံ ပဝတ္တေတုံ သက္ကာ။ ဌာနသမင်္ဂီ ဝါ ဟိ ကာယေန ကိဉ္စိ ကရေယ္ယ, ဂမနာဒိသု အညတရသမင်္ဂီ ဝါ။ ဝိဟရဏံ, ဝိဟရတိ **ဧတေ**-နာတိ ဝါ ဝိဟာရော၊ ဒုရိယာပထော၊ ဝ ဝိဟာရော **ဒုရိယာပထဝိဟာရော**၊ သော စ အတ္ထတော ဌာနနိသဇ္ဇာဒိအာကာရပ္ပဝတ္တော စတုသန္တတိရူပပ္ပဘေဒေ ဝေ။ ဩဝါဒါနုသာသနီနံ ကောနေကဝါရာဒိဝိသိဋ္ဌောယေဝ ဘေဒေါ၊ နု ပန ပရမတ္ထတော တေသံ နာနာကရဏန္တိ ဒဿေတုံ "**ပရမတ္ထတော ပနာ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧသေ ဧကေ ဧကဋ္ဌေ**တိအာဒိသု ဧသော ဧကော ဧကဋ္ဌောတိအာဒိနာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ဝိရိစနန္တိ (?) ၂-အာတိ ၂-၂၆၂-ဝိဌေ။

ရဋ္ဌသ, ရဋ္ဌတော ဝါ လဒ္ဓေါ ပိဏ္ဍော ရဋ္ဌပိဏ္ဍော။ တေနာဟ "**ဥတိပရိဝန္ဓံ ပဟာယ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ "အမ္မာကမေတ"တိ ဝိညာယန္တိတိ ဥတိ၊ ပိတာမဟာပိဟုပုတ္တာဒိဝသေန ပရိဝန္ဓနဋ္ဌေန ပရိဝဋ္ဋော၊ ဥတိယေဝ ပရိဝဋ္ဋော **ဥတိပရိဝဋ္ဋော**။ **ထေယျပရိဘောဂေါ နာမ** အနရဟသ္သ ပရိဘောဂေါ။ ဘဂဝတာ ဟိ အတ္တနော သာသနေ သီလဝတော ပစ္စယာ အနုညာတာ, နဒုဿီလဿ။ ဒါယကာနမ္ပိ သီလဝတော ဧဝ ပရိစ္စာဂေါ၊ နဒုဿီလဿ အတ္တနော ကာရာနံ မဟပ္ဖလဘာဝဿ ပစ္စာသီသနတော[1]။ ဣတိ သတ္ထာရာ အနနုညာတတ္တာ ဒါယကေဟိ စ အပရိစ္စတ္တတ္တာ သံဃမဇ္ဈေပိ နိသီဒိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဒုဿီလဿ ပရိဘောဂေါ ထေယျာယ ပရိဘောဂေါ ထေယျ-ပရိဘောဂေါ။ ဣဏာဝသေန ပရိဘောဂေါ **ဣဏပရိဘောဂေါ** ပဋ္ဌဂ္ဂါဟ-ကတော ဒကွိဏာဝိသုဒ္ဓိယာ အဘာဝတော ဣဏံ ဂဟေတ္တာ ပရိဘောဂေါ ဝိယာတိ အတ္ထော။

ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန ဒါယံ၊ တံ အာဒိယန္တိတိ ဒါယာဒါ၊ ပုတ္တာနမေတံ အဓိဝစနံ၊ တေသံ ဘာဝေါ ဒါယဇ္ဇံ၊ ဒါယဇ္ဇဝသေန ပရိဘောဂေါ **ဒါယဇ္ဇပရိ-ဘောဂေါ**၊ ပုတ္တဘာဝေန ပရိဘောဂေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေကွာ ဟိ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တာ၊ တေ ပိတု သန္တကာနံ ဒါယာဒါ ဟုတ္တာ တေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ ကိံ ပန တေ ဘဂဝတော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ, ဥဒါဟု ဂိဟိနန္တိ? ဂိဟိဟိ ဒိန္နာဝိ ဘဂဝတာ အနုညာတတ္တာ ဘဂဝတော သန္တကာ အနနုညာတေသု သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပရိဘောဂါဘာဝတော, အနုညာတေသု-ယေဝ စ ပရိဘောဂသမ္ဘဝတော။ **ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တ**[2]ဗ္ဗေတ္ထ သာဓကံ။

ဝိတရာဂါ ဧဝ တဏှာယ ဒါသဗျံ အတိတတ္တာ သာမိနော ဟုတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ အာဟ "**ဒိဏာသဝဿ ပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါ နာမ**"တိ။ အဝိတရာဂါနံ ဟိ တဏှာပရဝသတာယ ပစ္စယပရိဘောဂေ သာမိဘာဝေါ နတ္ထိ၊ တဒဘာဝေန ဝိတရာဂါနံ တတ္ထ သာမိဘာဝေါ ယထာ-ရုစိပရိဘောဂသမ္ဘဝတော။ တထာ ဟိ တေ ပဋ္ဌိကုလမ္ပိ အပ္ပဋ္ဌိကုလာကာရေန, အပ္ပဋ္ဌိကုလမ္ပိ ပဋ္ဌိကုလာကာရေန, တဒုဘယမ္ပိ ဝဇ္ဇေတ္တာ အဗ္ဗျာ-ပေက္ခနာကာ-ရေန ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဒါယကာနဉ္စ မနောရထံ ပူရေန္တိ။ ယော ပနာယံ သီလဝတော ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ၊ သော ဣဏပရိဘောဂသ္သ ပစ္စနီကတ္တာ အာဏဏျပရိဘောဂေါ နာမ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ဣဏာယိကော အတ္တနော ရုစိယာ ဣဏ္ဍိတံ ဒေသံ ဂန္တုံ နလဘတိ၊ ဧဝံ ဣဏပရိဘောဂယုတ္တော

---

[1]-ပစ္စာသီ'သနတော (သီ) [2]-မ ၁-၁၅-ဝိဋ္ဌ။

လောကတော နိဿရိတုံ နှ လဘတိတိ တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ သီလဝတော ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ "အာဏာဏျပရိဘောဂေါ"တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ နိပ္ပရိ-ယာယတော စတုပရိဘောဂဝိနိမုတ္တော ဝိသုံယေဝါယံ ပရိဘောဂေါတိ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ သော ဣမ ဝိသုံ နှ ဝုတ္တော၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေယေဝ ဝါ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ သီလဝါဝိ ဟိ ဣမာယ-သိက္ခာယ သမန္နာဂတတ္တာ "သေခေါ"တ္တေဝ ဝုစ္စတိ။ ဣမေသု ပရိဘောဂေသု သာမိပရိဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ စ အရိယာနံ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣဏပရိဘောဂေါ နှ ဝဋ္ဋတိ။ ထေယျပရိ-ဘောဂေ ကထာယေဝ နတ္ထိ။ ကထံ ပနေတ္ထ သာမိပရိဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိ-ဘောဂေါ စ ပုထုဇ္ဇနာနံ သမ္ဘဝတိ? ဥပစာရဝသေန။ ယော ဟိ ပုထုဇ္ဇနသ္သပိ သလ္လေခပဋိပတ္တိယံ ဌိတသ္သ ပစ္စယဂေါမံ ပဟာယ တတ္ထ အနုပလိတ္တေန စိတ္တေန ပရိဘောဂေါ၊ သော သာမိပရိဘောဂေါ ဝိယ ဟောတိ။ သီလဝတော ပန ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ ဝိယ ဟောတိ ဒါယကာနံ မနောရထသ္သ အဝိရာဓနတော။ ဣဏပုထုဇ္ဇနသ္သ ပရိဘောဂေ ဝတ္တမ္ပိ-မေဝ နတ္ထိ တသ္သ သေက္ခသင်္ခာတတော။ **သေက္ခသုတ္တံ**[1] ဟေတသ္သ အတ္ထသ္သ သာဓကံ။

ဣမဿ ဘိက္ခုနောတိ အစ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ ကာလံ မေတ္တစိတ္တံ အာသေ-ဝန္တသ္သ ဘိက္ခုနော။ **အမောဃော ရဋ္ဌပိဏ္ဍပရိဘောဂေါ**တိ "အယံ ပဗ္ဗဇိတော သမဏော ဘိက္ခု"တိ အာမိသံ **ဒေန္တာ**နံ တာယ မေတ္တာသေဝနာယ အတ္တနော သန္တာနေ ဒေါသမလဿ ဝါ တဒေကဋ္ဌာနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ ပဗ္ဗာဇနတော ဝူပ-သမနတော သံသာရေ စ ဘယဿ သမ္မာဝ ဣက္ခဏတော အဏ္ဏာသယဿ အဝိ-သံဝါဒနေနဿ အမောဃော ရဋ္ဌပိဏ္ဍပရိဘောဂေါ။ **မဟဋ္ဌိယ**န္တိ မဟတ္ထိကံ မဟာပယောဇနံ။ **မဟပ္ဖလ**န္တိ ဝိပုလပ္ဖလံ။ **မဟာနိသံသ**န္တိ မဟာနိသန္နပ္ဖလံ။ **မဟာဇုတိက**န္တိ မဟာနုဘာဝံ။ **မဟာဝိပ္ဖါရ**န္တိ မဟာဝိတ္ထာရံ။ **ဧတ္ထ** စ ပဌမံ ကာရဏံ **မေတ္တာ**သေဝနာယ တသ္သ ဘိက္ခုနော သာမိအာဒိဘာဝေန ရဋ္ဌပိဏ္ဍ-ပရိဘောဂါရဟတာ၊ ဒုတိယံ ပရေဟိ ဒိန္နဿ ဒါနဿ မဟဋ္ဌိယဘာဝကရဏံ။ **ကော ပန ဝါဒေါ**တိ မေတ္တာယ အာသေဝနမတ္တမ္ပိ ဧဝံမဟာနုဘာဝံ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ဗဟုလီကာရေ၊ ဣတ္ထ ဝတ္တမ္ပိမေဝ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

၅၄။ စတုတ္ထေ **ဥပ္ပါဒေ**တိ **ဝေရေ**တိတိ ဣတ္ထ ဘာဝနာသဒ္ဒဿ ဥပ္ပါဒန-ဝုနတ္ထတာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ ဧဝ။

---

[1] သံ ၃-၁၂-ပိဋ္ဌေ။

၅၅။ ပဠမေ **ဣမေသု ဒ္ဝိသု**တိ စတုတ္ထပဠမေသု။ "တတိယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ဗ"န္တိ ဝတ္ဘာ တထာ ဝေဒိတမ္ဗတံ ဒသေတုံ "**ယော ဟိ အာသေဝ-တီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန အာသေဝနာဘာဝနာမနသိကာရာနံ အတ္ထ-ဝိသေသာဘာဝမာဟ။ ယဒိ ဧဝံ သုတ္တန္တသ ဒေသနာ ကထန္တိ အာဟ "**သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပနာ**"တိအာဒိ။ **ယာယ ဝိမုတ္တိယာ**တိ သမ္ဗညုတ-ညာဏမာဟ။ တေန ဟိ ဝိမုတ္တိနံ အာကာရဘေဒံ ဥတ္တာ တဒနုရူပံ **ကေ**စိ ဝိမုံ တထာ ဝိဘဇိတ္တာ ဘဂဝါ ဒသေတိ။ **တိဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ**တိ အာသေဝနာ-ဘာဝနာမနသိကာရဘာဝေဟိ။ မေတ္တာ ဟိ သမ္ဗဝတ္ထုနော မေတ္တာယန-ဝသေန အာနိတာ သေဝနာ အာသေဝနာ၊ တဿာ ဝဗုနာ ဘာဝနာ၊ **အ**ဝိသဒ္ဓေတ္တာ မနသိ ဌပနံ မနသိကာရော။

၅၆။ ဆဋ္ဌေ **အနိယမိတဝစနံ** "ဣမေ နာမာ"တိ နိယမေတ္တာ **အ**ဝုတ္တတ္တာ။ **နိယမိတဝစနံ** "အကုသလာ"တိ သရူပေနေဝ ဝုတ္တတ္တာ။ **အသေသတော ပရိယာဒိန္နာ ဟောန္တိ** အပ္ပကသ္သ ပိ အကုသလဘာဝသ္သ အဂ္ဂဟိတသ္သ အဘာဝတော။ အကုသလံ ဘဇန္တိတိ **အကုသလဘာဂိယာ**။ အကုသလပက္ခေ ဘဝါတိ **အကုသလပက္ခိကာ**။ တေနာဟ "**အကုသလာယေဝါ**"တိအာဒိ။ **ပဌမတရုံ ဂန္ဓတိ**တိ ပဌမတရုံ ပဝတ္တတိ၊ ပဌမော ပဓာနော ဟုတ္ဘာ ဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ဧကုပ္ပါဒါဒိဝသေန ဟိ ဧကဋ္ဌေ ပဝတ္တမာနေသု စတူသု အရူပက္ခန္ဓေသု အယမေव ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ နတ္ထိ၊ လောကုတ္တရ-မဂ္ဂေသု ဝိယ ပန ပညိန္ဒြိယသ္သ, လောကိယဝေမ္မေသု မနိန္ဒြိယသ္သ ပုရေတရသ္သ ဘာဝေါ သာတိသယောတိ "**သဗ္ဗေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ **အ**ဘိဝေ့ပိ "ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ"တိ စိတ္တံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဧဝ ကတ္ဘာ ဒေသနာ ပဝတ္တာ။ သုတ္တေသုပိ ဝုတ္တံ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ[1]၊ ဆဒ္ဒါရာမိပတိ ရာဇာ"တိ[2]။ တေနာဟ "**ဧတေ ဟိ**"တိအာဒိ။ **တေသံ မနော ဥပ္ပါဒကောတိ** စ ယဒဂ္ဂေန မနော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဧဝ ဥပ္ပါဒကော ဟုတ္ဘာ ပဝတ္တတိ၊ တဒဂ္ဂေန တေ အတ္တာနံ အနုဝတ္တာပေန္တော တေ တထာ ဥပ္ပါဒေန္တော နာမ ဟောတိတိ ကတ္ဘာ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန စိတ္တသ္သ ဧဝ ဥကဘာဝမေဝ သန္ဓာယ ရာဇဂမနညာယေန သဟုပ္ပတ္တိပိ ပဌမုပ္ပတ္တိ ဝိယ ကတ္ဘာ ဝုတ္တာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ **အနုဒေ**ါတိ ဧတေနေဝ စိတ္တသ္သ ခဏဝသေန ပဌမုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝေါ ဒီပိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနေဝါဟ "**ကေတောယေဝါတိ အတ္ထော**"တိ။

၁-အဘိ ၁-၁၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၁၃-ဝိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ဝိဋ္ဌေ။

၅၇။ သတ္တမေ **စတုဘူမကာဒိ ကုသလာ ဓမ္မာ ကထိတာ**တိ "ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ အနဝသေသပရိယာဒါနတော ဝုတ္တံ။

၅၈။ အဋ္ဌမေ **ဇ္ဈာ**နန္တိ လိဂ်ဝိပလ္လာသေန နိဒ္ဒေသော၊ နိပါတပဒံ ဝါ ဧတံ "ယဒိဒ"နန္တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ "**အယံ ပမာဒေါ အတ္ထော**"တိ။ **ပမဇ္ဇနာကာရော**တိ ပမာဒါပတ္တိ။ **စိတ္တသ ဝေါသဂ္ဂေါ**တိ ဇုမေသု ဘော-ကေသု ဌာနေသု သတိယာ အနိဂ္ဂဏ္ဍိတ္တာ စိတ္တသ ဝေါသဇ္ဇနံ သတိဝိရ-ဟော။ **ဝေါသဂ္ဂါနုပ္ပဒါန**နန္တိ ဝေါသဂ္ဂသ အနု အနု ပဒါနံ ပုနပ္ပုနံ ဝိသဇ္ဇနံ။ **အသက္ကစ္စကိရိယတာ**တိ ဘေသံ ဒါနာဒိနံ ကုသလမ္မောနံ ပဝတ္တနေ ပုဂ္ဂလသ ဝါ ဒေယျဓမ္မသ ဝါ အသက္ကစ္စကိရိယာ။ သတတဘာဝေါ သာတစ္စံ၊ သာတစ္စေန ကိရိယာ သာတစ္စကိရိယာ၊ သာယေဝ သာတစ္စကိရိယတာ၊ နသာတစ္စကိရိယတာ **အသာတစ္စကိရိယတာ**။ **အနဋ္ဌိတကိရိယတာ**တိ အနိ-ဋ္ဌိတကိရိယတာ နိရန္တရံ နအနုဋ္ဌိတကိရိယတာ စ။ **ဩလိနဝုတ္တိတာ**ကိ နိရန္တရ-ကရဏသဒ္ဒါတသ ဝိယ္ဟါရသ **အ**ဘာဝေန ဩလိနဝုတ္တိတာ။ **နိက္ခိတ္တဆန္ဒ-တာ**တိ ကုသလကိရိယာယ ဝိရိယဆန္ဒသ နိက္ခိတ္တဘာဝေါ။ **နိက္ခိတ္တဝိရ-တာ**တိ ဝိရိယဝုရသ ဩရောပနံ၊ ဩသက္ကိတမာနသတာတိ အတ္ထော။ **အန-မိဋ္ဌာ**နန္တိ ကုသလကရဏေ အပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ။ **အနနုယောဂေါ**တိ အန-နုယုဇ္ဇနံ။ ကုသလမ္မေသု အာသေဝနာဒိနံ အဘာဝေါ **အနာသေဝနာဒယော**။ **ပမာဒေါ**တိ သရူပနိဒ္ဒေသော။ **ပမဇ္ဇနာ**တိ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ **ပမဇ္ဇ-တတ္တ**နန္တိ ဘာဝနိဒ္ဒေသော။ **ပရိဟာယနန္တိ**တိ ဇုမိနာ ပမာဒသ သာဝဇ္ဇတံ ဒသေတိ။ တယိဒံ လောကိယာနံ ဝသေန, နလောကုတ္တရာနန္တိ အာဟ "**ဥပ္ပန္နာ။ပ။ ဇုဒ**"နန္တိအာဒိ။

၅၉။ **နဝမေ** နပမဇ္ဇတိ **ဧ**တေနာတိ **အပ္ပမာဒေါ**၊ ပမာဒသ ပဋိ-ပက္ခော သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။ အတ္ထတော နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ ဧတံ နာမံ။ ပမာဒေါ ပန သတိယာ သတိသမ္မုဋ္ဌသ ဝါ ပဋိပက္ခဘူတော အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနာဟ "**ပမာဒသ ပဋိပက္ခဝသေန ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော**"တိ။

၆၀။ ဒသမေ ကုဋ္ဌိတံ သီဒတိတိ ကုသိတော ဒ-ကာရသ တ-ကာရံ ကတ္ဝာ၊ တသ ဘာဝေါ **ကောသဇ္ဇံ**၊ အာလသိယန္တိ **အ**တ္ထော။

အစ္ဆရာသယ်ာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၁။ သတ္တမသေ ပဌမေ ဝိရာနံ ကမ္မန္တိ ဝိရိယံ၊ ဝိဓိနာ ဝါ ဤရယိတမ္ပံ ပဝတ္တေတမ္ပန္တိ ဝိရိယံ၊ တဒေဝ ကုသလက်ိရိယာယ ပဓာနဋ္ဌေန အာရမ္ဘော **ဝိရိယာရမ္ဘော**။ အာရဒ္ဓဝိရိယတာ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယတာ ပရိပုဏ္ဏဝိရိယတာတိ ပစ္စေကံ ဂိရိယတာသဒ္ဒေါ ယောဇေတမ္ဗော။

၆၂။ ဒုတိယေ မဟတိ ဋ္ဌာ ဧတဿာတိ မဟိဋ္ဌော၊ တဿ ဘာဝေါ **မဟိဋ္ဌတာ**။ မဟာဝိသယော လောဘော **မဟာလောဘော** မဟန္တာနံ ဝတ္ထူနံ ဗဟုနဋ္ဌ အဘိဂိဇ္ဈနတော။ **ဋ္ဌတရိတရာ**တိအာဒိနာ ပမ္ဘဇိတာနံ ဥပ္ပဋ္ဌနမဟိဋ္ဌတာ ဝုတ္တာ။ **ပဋ္ဌဟိ ကာမဂုဏေဟိ**တိအာဒိ ဂဟဋ္ဌာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဋ္ဌာ**တိ သဘာဝနိဒ္ဒေသော။ **ဋ္ဌာဂတာ**တိ ဋ္ဌာပဝတ္တာ။ **မဟိဋ္ဌ-တာ**တိ မဟာဋ္ဌတာ။ အတ္ထတော ပနာယံ ရာဂေါ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ "**ရာဂေါ သာရာဂေါ**"တိအာဒိ။

၆၃။ တတိယေ **အပ္ပိစ္ဆသာ**တိ ဣစ္ဆာ **အပ္ပ**-သဒ္ဒေါ အဘာဝတ္ထော "အပ္ပါ-ဗာခေါ ဟောတိ အပ္ပါတကော"တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ "**အနိစ္ဆသာ**"တိ။ လောကေ ပါကဋသ ဟိ အဂ္ဂိရောဂကုစ္ဆိရောဂါဒိဘေဒသ အာဗာဓသ အဘာဝံ သန္ဓာယ "အပ္ပါဗာခေါ"တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ "**ဣဒ ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗျဉ္ဇနံ သာဝသေသံ ဝိယ ပရိတ္တကေပိ အပ္ပသဒ္ဒသ ဒိဿမာနတ္တာ။ အတ္ထော ပန နိရဝသေသော သဗ္ဗသော ပစ္စ-ယိစ္ဆာယ အဘာဝသ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တေနာဟ "**နိ ဟိ**"တိအာဒိ။

ဣစ္ဆာယ အဘာဝေနေဝ **အပ္ပိစ္ဆော** နာမ ဟောတိတိ ဣမမတ္ထံ ပကာ-ရန္တရေန ဒီပေတုံ "**အဓိစ္ဆော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တြိစ္ဆတာ** နာမ အတ္တြ အတ္တြ ဣစ္ဆာ။ အသန္တုဋ္ဌသမ္ဘာဝနတာယ ပါပါ လာမိကာ နိဟီနာ ဣစ္ဆာ **ပါပိစ္ဆတာ**။ ယာယ ပစ္စယုပ္ပါဒနတ္ထံ အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေ သမ္ဘာ-ဝေတိ၊ ပစ္စယဘာဝနံ ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ **နိ** မတ္တံ ဇာနာတိ၊ အယံ **မဟိစ္ဆတာ**။ **အသန္တ-ဂုဏသမ္ဘာဝနတာ**တိ အတ္တနိ အဝိဇ္ဇမာနာနံ ဂုဏာနံ ဝိဇ္ဇမာနာနံ ဝိယ ပရေသံ ပကာသနာ။ **သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနတာ**တိ ဣစ္ဆာစာရေ ဌတ္တာ အတ္တနိ ဝိဇ္ဇ-မာနသီလဓုတဂုဏမ္ဘာဝိဂုဏဝိဘာဝနာ။ တာဒိသဿပိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အမတ္တညု-တာပိ ဟောတိ၊ သာပိ အဘိဓမ္မေ အာဂတာယေဝါတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဒုဿန္တုပ္ပ-ယောတိ** ဒုတ္တုပ္ပယော။

အတိလူခဘာဝန္တိ ပတ္တစိဝရဝသေန အတိဝိယ လူခဘာဝံ။ တဒ်သ ဒိသ္မာ မနုဿာ "အယံ အမဂ််လဒိဝသော၊ သုမ္ဘကသိနိဒ္ဓပတ္တစိဝရော အယျော ပုဗ္ဗဏ်မော ကာတဗ္ဗော"တိ စိန္တေတ္မာ "ဘန္တေ ထောကံ ဗဟိ ဟောထာ"တိ အာဟံသု။ **ဥမ္မုဇ္ဇီ**တိ မနုဿာနံ အဇာနန္တာနံယေဝ ပထဝိယံ နိမုဇ္ဇိတ္မာ ဂဏ္ဍန္တောယေဝ ဥမ္မုဇ္ဇိ။ ယဒိ ထေရော "ဒိဏာသဝဘာဝံ ဇာနန္တု"တိ ဣဒ္ဓေယျ၊ နိ နံ မနုဿာ "ဗဟိ ဟောထာ"တိ ဝဒေယျုံ၊ ဒိဏာသဝါနံ ပန တထာစိတ္တမေဝ နတ္ထိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။

အပ္ပိစ္ဆတာပဝေါနံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ စတုဗ္ဗိဓဋ္ဌာပဘေဒံ ဒသ္သေတ္မာ ပုနပိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန စတုဗ္ဗိဓံ ဋ္ဌာဘေဒံ ဒသ္သေန္တော "**အပရောပိ စတုဗ္ဗိဓော အပ္ပိစ္ဆော**"တိအာဒိမာဟ။ **ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော**တိ ပစ္စယေသု ဋ္ဌာရဟိတော။ **ဓုတင်အပ္ပိစ္ဆော**တိ ဓုတဂုဏသမ္ဘာဝနာယ ဋ္ဌာရဟိတော။ **ပရိယတ္တိ-အပ္ပိစ္ဆော**တိ ဗဟုသုတသမ္ဘာဝနာယ ဋ္ဌာရဟိတော။ **အဓိဂမအပ္ပိစ္ဆော**တိ "အရိယော"တိ သမ္ဘာဝနာယ ဋ္ဌာရဟိတော။ **ဒါယကသ ဝသန္တိ** အပ္ပံ ဝါ ယံ ဒါတုကာမော ဗဟုံ ဝါတိ ဒါယကသ စိတ္တသ ဝသံ၊ အဇ္ဈာ-သယန္တိ အတ္ထော။ **ဒေယျဓမ္မသ ဝသန္တိ** ဒေယျဓမ္မသ အဗဟုဘာဝံ။ **အတ္တနော ထာမန္တိ** အတ္တနော ဂမာဏံ။ ယတ္တကေန အတ္တာ ယာပေတိ၊ တတ္တကသ္သေဝ ဂဟဏံ။ **ယဒိ ဟိ**တိအာဒိ သခ်ေပတော ဝုတ္တသ အတ္ထသ ဝိဝရဏံ။ **ပမာဏေနေဝ**တိ ယာပနပ္ပမာဏေနေဝ။

ကေဘိဂ္ဂုဒိ နာညာသီတိ သောသာနိကဝတ္ထေ သမ္ဗဒေဝ ဝတ္ထိတတ္တာ ကေဘိ ဘိဂ္ဂု နာညာသိ။ **အဗ္ဘောကိဏ္ဏန္တိ** အဝိဿ္ဆေဒံ။ **ဒုတိယော မံ ဇာနေယျာ**တိ ဒုတိယော သဟာယဘူတောပိ ယထာ မံ ဇာနိတုံ နသက္ကုဏေယျ၊ တထာ သဋ္ဌိ ဝဿာနိ နိရန္တရံ သုသာနေ ဝသာမိ၊ တသ္မာ **အဟံ အဟော သောသာနိကုတ္တမော**။ **ဥပကာရော ဟုတ္မာ**တိ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာ-ဒိဟိ ပရိယတ္တိဓမ္မဝသေန ဥပကာရော ဟုတ္မာ။ **ဓမ္မကထာယ ဇနပဒံ ခေါ-ဘေတ္မာ**တိ လောမဟံသနသာဓုကာရဒါနစေလုက္ခေပါဒိဝသေန သန္ဓိပတိတံ ဋ္ဌတရဏ္ဍ "ကထံ နု ခေါ အပ္ပံ အယျသ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောသ္သာမာ"တိ ကောလာဟလဝသေန မဟာဇနံ ခေါဘေတ္မာ။ ယဒိ ထေရော ဗဟုသုတ-ဘာဝံ ဇာနာပေတုံ ဋ္ဌေယျ၊ ပုဗ္ဗေဝ ဇနပဒံ ခေါဘေန္တော ဓမ္မံ ကထေယျ။ **ဂဓေတာ**တိ "အယံ သော၊ ယေန ရတ္တိယံ ဓမ္မကထာ ကတာ"တိ ဇာနနဘာဝေန ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆတာယ ပုရာရုဏာဝ ဂတော။

တယော ကုလပုတ္တာ ဝိယာတိ ပါဠိနဝံသဒါယေ သာမဂ္ဂိဝါသံဝုဋ္ဌာ အနုရုဒ္ဓေါ နန္ဒိယော ကိမိလောတိ ဣမေ တယော ကုလပုတ္တာ ဝိယ။ ဧတေသုဝိ ဟိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန ဘဂဝတာ "အတ္ထိ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ ဧဝံ ဣပ္ပမတ္တာနံ အာတာပိနံ ပဟိတတ္တာနံ ဝိဟရန္တာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏ-ဒဿနဝိသေသော အဓိဂတော ဖာသုဝိဟာရော"တိ ပုဋ္ဌေန "ဣဓ ပန မယံ ဘန္တေ ယာဝဒေव အာဂမ်ိမ၊ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာ-မာ"တိအာဒိနာ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသု အာရောစိတာသု ဣတရေ ထေရာ နု ဣစ္ဆိံသု။ တထာ ဟိ တေ ပဏ္ဍိတေ ဘဂဝတိ အာယဿ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစုံ "ကိန္နု မယံ အာယဿ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ဧဝမာရောစိမှ 'ဣမာ-သဉ္စ ဣမာသဉ္စ ဝိဟာရသမာပတ္တိနံ မယံ လာဘိနော'တိ။ ယံ နော အာယဿ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘဂဝတော သမ္မုခါဝိ အာသဝါနံ ခယံ ပကာသေတိ"တိ၂။ ဃဋ္ဋိ-ကာရောပိ အတ္တနော အရိယဘာဝေ ကိကိဿ ရညော ဘဂဝတာ အာရော-စိတေ နု အတ္တမနော အဟောသိ။ တေနာဟ **"ဃဋ္ဋိကာရကုမ္ဘကာရော ဝိယာ"**တိ။ **ဣမဿိံ ပနဋ္ဌေ**တိ "ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ"တိ ဝုတ္တေ အပ္ပိစ္ဆတာသင်္ခါတေ အဋ္ဌေ။ **မလဝဘလောဘေနာ**တိ ဒဠ္ဌတရပ္ပဝတ္တိကေန အလောဘေန။

၆၄။ စတုတ္ထေ နတ္ထိ **ဧတဿ** သန္တုဋ္ဌိတိ အသန္တုဋ္ဌိ၊ တဿ ဘာဝေါ **အသန္တုဋ္ဌိတာ**။ တံ ပန သရူပတော ဒဿေန္တော "**အသန္တုဋ္ဌေ ပုဂ္ဂလေ။ပ။ လောဘော**"တိ အာဟ။ **သေဓ္ဓ**သာတိအာဒိနိ အညမညဝေဝစနာနိ။

၆၅-၆၇။ ပဉ္စမေ တုဿနံ တုဋ္ဌိ၊ သမံ, သကေန, သန္တေန ဝါ တုဋ္ဌိ ဧတဿာတိ သန္တုဋ္ဌိ၊ တဿ ဘာဝေါ **သန္တုဋ္ဌိတာ**။ ယဿ သန္တော-သဿ အတ္ထိတာယ ဘိက္ခု "သန္တုဋ္ဌော"တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဒဿေန္တော "**ဣတရီ-တရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတဿ**"တိ အာဟ၊ စီဝရာဒိကေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကပ္ပိယေ ပစ္စယေ သန္တုဿနေန သမဂ်ီဘူတဿာတိ အဋ္ဌော။ အထ ဝါ ဣတရံ ဝုစ္စတိ ဟိနံ ပဏီတတော အညတ္တာ၊ တထာ ပဏီတမ္ပိ ဣတရံ ဟိနတော အညတ္တာ။ **အပေက္ခာ**သိဒ္ဓါ ဟိ ဣတရတာ။ ဣတိ ယေန ဓမ္မေန ဟိနေန ဝါ ပဏီတေန ဝါ စီဝရာဒိပစ္စယေန သန္တုဿတိ၊ **သော** တထာ ပဝတ္တော အလောဘော **ဣတရီတရပစ္စယသန္တောသော**၊ တေန

၁-မ ၁-၂၆၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၂၇၀-ပိဋ္ဌေ။

သမန္နာဂတသ။ ယထာလာဘံ အတ္တနော လာဘာနုရူပံ သန္တောသော **ယထာ-လာဘသန္တောသော**။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ သေဝ နယော။ လဗ္ဘတိတိ ဝါ လာဘော၊ ယော ယော လာဘော ယထာလာဘော၊ တေန သန္တောသော **ယထာလာဘသန္တောသော**။ **ဗလ**န္တိ ကာယဗလံ။ **သာရုပ္ပ**န္တိ ဘိက္ခုနော အနုဋ္ဌိတတာ။

ယထာလဒ္ဓတော အညသ အပတ္ထနာ နာမ သိယာ အပ္ပိစ္ဆတာပိ ပဝတ္တိအာကာရောတိ တတော ဝိနိဝေစိတမေဝ သန္တောသသ သရူပံ ဒဿေန္တော **"လာဘေန္တောပိ နု ဂဏ္ဍာတိ"**တိ အာဟ။ တံ ပရိဝတ္တေတ္တာ ပကတိဒုဗ္ဗလာဒီနံ ဂရုစိတ္တံ အဖာသုဘာဝါဝဟံ သရီရခေဒါဝဟဉ္စ ဟောတိတိ ပယောဇနဝသေန နု အတ္ထြိစ္ဆတာဒိဝသေန တံ ပရိဝတ္တေတ္တာ လဟုကစိတ္တရ-ပရိဘောဂေါ သန္တောသဝိရောမိ နု ဟောတိတိ အာဟ **"လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ"**တိ။ မဟာဇနစိတ္တံ ဗဟုနိ ဝါ စိတ္တာနိ လဘိတ္တာ တာနိ ဝိသဇ္ဇေတ္တာ တဒညသ ဂဟဏံ ယထာသာရုပ္ပနယေ ဌိတတ္တာ နု သန္တောသဝိရောမိတိ အာဟ **"တေသံ ။ ပ ။ စာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ"**တိ။ ဧဝံ သေသပစ္စယေသုပိ ယထာသာရုပ္ပနိဋ္ဌေသေ အပိ-သဒ္ဒဂ္ဂဟဏေ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မုတ္တဟရိတကန္တိ** ဂေါမုတ္တ-ပရိဘာဝိတံ, ပူတိဘာဝေန ဝါ ဆဋ္ဌိတံ ဟရိတကံ။ **ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝဏ္ဏိတန္တိ** အပ္ပိစ္ဆ-တာသန္တုဋ္ဌိသု ဘိက္ခု။ နိယောဇေတုံ "ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ"တိအာဒိနာ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ပသတ္ထံ။ **ပရမသန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ** ပရမေန ဥက္ကံသဂတေန သန္တောသေန သမန္နာဂတတ္တာ။ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောဝ အဂ္ဂေါ**တိ တတ္ထ တတ္ထ ဘိက္ခု သာရုပ္ပံယေဝ နိဿာယ သန္တုဿနဝသေန ပဝတ္တနတော အဂ္ဂေါ။ ဆဋ္ဌသတ္တမေသု နတ္ထိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၆၈-၆၉။ အဋ္ဌမနဝမေသု နု သမ္ပဇာနာတိတိ အသမ္ပဇာနော၊ တဿ ဘာဝေါ **အသမ္ပဇညံ**။ ဝုတ္တပ္ပဋိပက္ခေန **သမ္ပဇညံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇၀။ ဒဿမေ **ပါပမိတ္တာ** ဒေဝဒတ္တသဒိသာ။ တေ ဟိ ဟိနာစာရတာယ, ဒုက္ခဿ ဝါ သမ္ဘာပကတာယ "ပါပါ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ **တေနာကာရေန ပဝတ္တာနန္တိ** ယော ပါပမိတ္တဿ ခန္တိ ရုစိ အဓိမုတ္တိ တန္နိန္နတာတံသမ္ပဝင်္ကတာဒိအာကာ-ရော၊ တေနာကာရေန ပဝတ္တာနံ။ **စတုန္နံ ခန္ဓာနမေဝေတံ** နာမန္တိ စတုန္နံ

၁-ဝိ ၃-၇၃-၁၃၃-ဝိဋ္ဌေသု။

အရူပက္ခန္ဓာနံ "ပါပမိတ္တတာ"တိ ဧတံ နာမံ။ ယသ္မာ အသဒ္ဓိယာဒိပါပဓမ္မ-သမန္နာဂတာ ပုဂ္ဂလာ ဝိသေသတော ပါပါ ပုညဓမ္မဝိမောက္ခတာယ၊ တေ ယသ္မာ မိတ္တာ သဟာယာ၊ သော ပါပမိတ္တော၊ တသ္မာ ဘာဝေါ **ပါပမိတ္တတာ**။ တေနာဟ "**ယေ တေ ပုဂ္ဂလာ အသဒ္ဓါ**"တိအာဒိ။

ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၇၁။ အဌမသဿ ပဌမေ ဗုဒ္ဓါ, သာရိပုတ္တာဒယော ဝါ **ကလျာဏမိတ္တာ**။ **ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန**တိ "ပါပမိတ္တတာ"တိ ပဒေ ဝုတ္တသ္မိံ ပဋိပက္ခနယေန။

၇၂-၇၃။ ဒုတိယေ **ယောဂေါ**တိ သမ္ဓိဘာဝေါ။ **ပယောဂေါ**တိ ပယုဇ္ဇနံ ပဋိပတ္တိ။ **အယောဂေါ**တိ အသမ္ဓိဘာဝေါ။ **အပ္ပယောဂေါ**တိ အပ္ပယုဇ္ဇနံ အပ္ပဋိပတ္တိ။ **အနုယောဂေါ**တိ အနုယောဂဟေတု။

၇၄။ စတုတ္ထေ **ဗုဒ္ဓိနုကသတ္တသာ**တိ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ ပဋိဝိဗ္ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂလသ။ **အဂ်ဘူတာ**တိ တသ္မေ ဝ ပဋိဝေဓသ္မိံ ကာရဏဘူတာ။ ဣတ္ထ စ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဗုဒ္ဓိတိ, အညာဏနိဒ္ဒါယ ဝါ ဗုဒ္ဓိတိတိ ဗောဓိတိ လဒ္ဓနာမော အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓိနုကသတ္တော၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓိနုကသတ္တသ္မာ။ **ဗောဓိယာ**တိ တသ္မာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ။ ဗုဒ္ဓိနဋ္ဌေန ဗောဓိယော၊ ဗောဓိယော ဧဝ သစ္စသမ္ပဋိဗောဓသ္မိံ အင်္ဂါတိ ဝုတ္တံ "**ဗုဒ္ဓိတ္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ**"တိ။ ဝိပဿနာဒိနံ ကာရဏာနံ ဗုဒ္ဓိတမ္ပဿနဿ သစ္စာနံ အနုရူပံ ဗုဒ္ဓိနတော **အနုဗုဒ္ဓိတ္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ**၊ ပဋိမုခံ ပစ္စက္ခဘာဝေန အဘိမုခံ ဗုဒ္ဓိနတော **ပဋိဗုဒ္ဓိတ္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ**၊ သမ္မာ အဝိပရီတတော ဗုဒ္ဓိနတော **သမ္မာဗုဒ္ဓိတ္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ**တိ ဧဝံ အတ္ထဝိသေသဒီပကေဟိ ဥပသဂ္ဂေဟိ **အနုဗုဒ္ဓိတ္တိ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗောဓိသဒ္ဒေါ သဗ္ဗဝိသေသယုတ္တံ ဗုဒ္ဓိနသာမညေန သင်္ဂဏှာတိ။ **ဗောဓေယ သံဝတ္တန္တီ**တိ ဣမိနာ တသ္မာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဒ္ဓိနသ ဧကန္တကာရဏတံ ဒဿေတိ။ **ဧဝံ ပနေတံ ပဒံ ဝိဘတ္တမေဝါ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဧတံ "ဗောဇ္ဈင်္ဂါ"တိ ပဒံ နိဒ္ဒေသေ **ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ**ဝ ဝိဘတ္တမေဝ။

၇၅။ ပဋ္ဌမေ **ယာဝတာဝသရသဘူမိ**တိ ယာဝတာဝတော သကိစ္စကရဏ-ဘူမိ။ **သာ**တိ ယာဝတာဝသရသဘူမိ။ **ဝိပဿနာ**တိ ဗလဝဝိပဿနာ။ ကေစိ "ဘင်္ဂ၊ဉာဏတော ပဋ္ဌာယာ"တိ ဝဒန္တိ။ ဝိပဿနာယ ပါဒကဈာနေ စ သတိ-အာဒယော ဗောဇ္ဈင်ပကွိကာ ၉၀ ပရိယာယဗောဓိပက္ခိယဘာဝတော။ **တတ္ထ**တိအာဒိ စတုဗ္ဗိဓာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဘူမိဝိဘာဂဒဿနံ။

၇၆။ ဆဋ္ဌေ **တေသံ အန္တရေ**တိ တေသံ ဘိက္ခူနံ အန္တရေ။ ကာမံ သင်္ဂီတိ-အာရုဠ္ဠဝသေန အပ္ပကမိဒံ သုတ္တပဒံ၊ ဘဂဝါ ပနေတ္ထ သန္ဓိပတိတပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဝိတ္ထာရိကံ ကရောတိတိ ကတ္တာ ဣဒံ ဝုတ္တံ "**မဟတိ ဒေသနာ ဘဝိဿတိ**"တိ။ **ဂါမနိဂမာဒိကထာ နတ္ထိ**တိ တဿာ ကထာယ အတိရစ္ဆာန-ကထာဘာဝမာဟု။ တထာ ဟိ သာ ပုဗ္ဗေ ဗဟုဇ္ဇတိကံ အဟောသိ ဗဟုပက္ခံ၊ ဣဒါနိ အပ္ပဇ္ဇတိကံ အပ္ပပက္ခန္တိ အနိစ္စတာမုခေန နိယျာနိကပက္ခိကာ ဇာတာ။ **တောယာ**တိ ယထာဝုတ္တာယ ပရိဟာနိယာ။ **ပတိကိဋ္ဌန္တိ** နိဟိနံ။ **မမ သာသနေ**တိ ဣဒံ ကမ္မဿကတဈာနပညာနမ္ပိ ဝိသေသနမေव။ တဒုဘယမ္ပိ ဟိ ဗာဟိရကာနံ တပ္ပညာဒ္ဌယတော သာတိသယမေव သမ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ဒေသ-နာယ လဒ္ဓဝိသေသတော ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယတော စ။

၇၇။ သတ္တမေ **တေသံ စိတ္တာစာရံ ဉတ္ဝာ**တိ တထာ ကထေန္တာနံ တေသံ ဘိက္ခူနံ တတ္ထ ဥပဂမနေန အတ္တနော ဒေသနာယ ဘာဇနဘူတံ စိတ္တုပ္ပတ္တိံ ဉတ္ဝာ။ **ကမ္မဿကတာဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဈာနပညာဒိနံ စတုန္နမ္ပိ ပညာနံ ဂဟဏံ။

၇၈-၈၀။ အဋ္ဌမာဒိသု **ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ**တိ "ယာ ဧသ မမ သာသနေ"တိအာဒိနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈၁-၈၂။ နဝမေ ဝဋ္ဋေ နတ္ထိ ဝတ္တုမ္ဘံ။

၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၉၈-၁၁၅။ ဒသမေ ဝဋ္ဋေ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ ဘဝံ **အဇ္ဈတ္တိကံ**။ အဇ္ဈတ္ထ-သန္တာနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဘဝံ **ဗာဟိရံ**။ **ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေနာ**တိ "အဝိနာသာ-ယာ"တိ ဧဝမာဒိနာ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ **စတုစက္ကာဒိကေ**တိ "အနုယောဂေါ

အကုသလာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ, အနုယောဂေါ ကုသလာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာန"န္တိ ဧဝံ ပရိယောသာနသုတ္တေ[1] အာဂတနယံ ဂဟေတ္ဝာ"နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကမ္မပိ သ်မနုပဿာမိ"တိအာဒိနာ[2] အာဂ-တသုတ္တာနံ သမညာ ဇာတာ။

၁၃၀။ သုတ္တန္တနယေ ယထာစောဒနာ သံကိလေသမမ္ပာနံ ဝိပရိယေသနံ, တံတံမမ္မကောဋ္ဌာသာနဿ ဥိနတော အမိကတော စ ပဝေဒနံ **အဝမ်ံ ဝမ္မော-တိ ဒီပနံ**။ တေသံယေဝ ပန အဝိပရိတတော အနုနာမိကတော စ ပဝေဒနံ **ဝမ်ံ ဝမ္မောတိ ဒီပနံ**။ ဧဝံ ဝိနယပ္ပဋိပတ္တိယာ အယထာဝိဓိပ္ပဝေဒနံ **အဝမ်ံ ဝမ္မောတိ ဒီပနံ**။ ယထာဝိဓိပ္ပဝေဒနံ **ဝမ်ံ ဝမ္မောတိ ဒီပနံ**။ သုတ္တန္တနယေန ပဋ္ဌဝိဓော သံဝရဝိနယော ပဟာနဝိနယော စ **ဝိနယော**၊ တပ္ပဋိပက္ခေန **အဝိနယော**။ ဝိနယနယေန ဝတ္ထုသမ္ပဒါဒိနာ ယထာဝိဓိပ္ပဋိပတ္တိ ဧဝ ဝိနယော၊ တဒ္ဒီပရိယာယေန အဝိနယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တိ"သ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ**တိ ဣတ္ထေ ဣတိ-သဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော။ တေန ဒ္ဝေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ စတ္တာရော ပါဋိဒေသနိယာ သတ္တ အမိကရဏသမထာတိ ဣမေသံ သင်္ဂဟော။ **ကေတိ"သ နိဿဂ္ဂိယာ**တိ ဣတ္ထေ "တေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ"တိအာဒိနာ ဝတ္တမ်ံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယ္မေဝ။

အမိဂန္ဓဗ္ဗတော **အမိဂမော**၊ မဂ္ဂဖလာနိ။ နိဗ္ဗာနံ ပန အန္တရဝေနာ-ဘာဝတော ဣဓ နိ ဂယ္ဟတိ။ ပဋိပဇ္ဇနံ **ပဋိပတ္တိ**၊ သိက္ခတ္တယသမာယောဂေါ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတော ဝါ **ပဋိပတ္တိ**။ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗတော **ပရိယတ္တိ**၊ ပိဋကတ္တယံ။ မဂ္ဂဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ ပိ တတိယဝိဇ္ဇာဆဠဘိညာ ဝိဇ္ဇာဘိညာသာမညတော[3] **"တိ"ဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ"**တိ ပုနပိ ဂဟိတာ။ **တ"တော ပရံ ဆ အဘိညာ**တိ ဝဿသဟဿတော ပရံ ဆ အဘိညာ နိဗ္ဗတ္တေတုံ သက္ကောန္တိ, နိ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ အမိပ္ပါယော။ **တ"တော**တိ အဘိညာကာလတော ပဋ္ဌာ။ **တာ**တိ အဘိညာယော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဗျာနသိနေဟာဘာဝေန ကေဝ-လာယ ဝိပဿနာယ ဌတ္ဝာ အဂ္ဂဖလပ္ပတ္တာ **သုက္ခဝိပဿကာ** နာမ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန "ဗျာနသိနေဟော နတ္ထိ"တိ နိ ဝတ္တဗ္ဗော "သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ"တိ[4] ဝစနတော။ **ပ"ဋိ"မ"ကဿ**တိ သဗ္ဗပ"ဋိ"မဿ။ ကိ"ဏ္ဍာ"ပိ အရိယော

---

[1]-အံ ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ။ [2]-အံ ၁-၂-ပိဋ္ဌေ။

[3]-တတိယဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာဘိညာသာမညတော (သီ)၊ တတိယဝိဇ္ဇာ ဆအဘိညာသာမညတော (က)

[4]-အံ ၁-၄၇၅-ပိဋ္ဌေ။

အပရိဟာနဓမ္မော၊ သောတာပန္နသ္မိ ပန ဥဋ္ဌိ ဇိ၀ိတပရိယာဒါနာ အဓိဂတ-ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇနော နာမ နတ္ထိ၊ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ အသတိ ယာ၀ ဥပရိ၀ိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နသက္ကောန္တိ၊ တာ၀ အဓိဂမသ္မိ အသမ္ဘ၀ေါ ဧ၀ေါတိ အာဟ **"သော-တာ၀ပန္နဿ။ ပ။ နာမ ဟောတီ"**တိ။ တသ္မိံ မနုဿလောကဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နစ ဧ၀ ဒေ၀ေတိ အညမညဿိ ဝိဇ္ဇမာနံ ဒေ၀ံ ဇာနန္တာ၀ိ နစ ဧ၀ ဒေ၀ေ နစ သာ၀ရေ။ **အကုက္ကုစ္စကာ ဟောန္တိ**တိ ကုက္ကုစ္စံ နစ ဥပ္ပါ၀ေန္တိ။ "အသက္ကုစ္စကာရိနော ဟောန္တိ"တိ စ ပဌန္တိ၊ သာ၀ထလိကတာ၀ယ သ်ကွာသု အသက္ကုစ္စကာရိနော ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ **ဘိက္ခူနံ သတေ၀ိ သဟ၀ေ၀ိ ဝရမာနေ**တိ ဣဒံ ဗာဟုလ္လ၀သေန ဝုတ္တံ။ အန္တိမ၀တ္ထုအနဇ္ဈာပန္နေသု ကတိပ-ယမတ္တေသုပိ ဘိက္ခူသု ဝရန္တေသု, ကေ၀လံ ၀ါ ဝရန္တေ ပဋ္ဌိ၀တ္တိ အနန္တရဟိတာ ဧ၀ နာမ ဟောတိ။ တေနေ၀ါဟ **"ပန္ဓိ မကဿ။ ပ။ အနန္တရဟိတာ ဟောတီ"**တိ။

အန္တေ၀ါသိကေ ဂဟေတ္၀ာအန္တေ၀ါသိကေ သဂ်ဟေတ္၀ာ။ **အတ္ထ၀ေသနာ**တိ အဋ္ဌကထာ၀သေန။ **မတ္ထကတော ပဋ္ဌာယာ**တိ ဥပရိတော ပဋ္ဌာယ။ **ဥပေါ-သထကုန္ဒကမတ္ထကေ**တိ ဝိနယမာတိကာပါဠိမာဟ။ အာဋ္ဌ၀ကပဋ္ဌာ၀ိနံ ဝိယ ဒေ၀သု ပရိယတ္တိယာ ပ၀တ္တိ အပ္ပမာဏန္တိ အာဟ **"မနုဿေသု"**တိ။

ဩ၁ဋ္ဌ၀ဏ္ဏေတိ ဩ၁ဋ္ဌာနံ အဋ္ဌ၀ဏ္ဏေ၊ ဒန္တကသာ၀ံ ကေ၀ါ ဒ္ဝေ ၀ါ ၀ါရေ ရဒ္ဓိတ္တာ ဒန္တ၀ဏ္ဏေ ကတ္တာ ဓာရေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကေ၀ေသု ၀ါ အလ္လိယာ-ပေန္တိ**တိ တေန ကာသာ၀ခဏ္ဍေန ကေ၀ေ ဗန္ဓန္တာ အလ္လိယာပေန္တိ။ ဘိက္ခု-ဂေါတ္တသ အဘိဘ၀နတော ဝိနာသနတော **ဂေါတြဘုနော**။ အထ ၀ါ ဂေါတ္တံ ဝုစ္စတိ သာ၀ဓာရဏံ နာမံ၊ မတ္တသဒ္ဒေါ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ တသ္မာ "သမဏာ"တိ ဂေါတ္တမတ္တံ အနုဘ၀န္တိ ဓာရေန္တိတိ **ဂေါတြဘုနော**၊ နာမမတ္ထ-သမဏာတိ အတ္ထော။ ကာသာ၀ဂတကဏ္ဍတာ၀ယ, ကာသာ၀ဂ္ဂဟဏဟေတု-ဥပ္ပဇ္ဇနကသောကတာ၀ယ ၀ါ **ကာသာ၀ကဏ္ဍာ**။ **သံ၀ဂတ**န္တိ သံ၀ံ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နတ္တာ သံ၀ဂတံ။ **တံ သရီရန္တိ** တံ ဓာတုသရီရံ။

တေနေ၀ါတိ ပရိယတ္တိအန္တရဓာနမူလကတ္တာ ဧ၀ ဣတရအန္တရဓာနဿ။ သက္ကော ဒေ၀ရာဇာ ဆာတကဘာ၀ေ ပရတိရဂမနာ၀ယ ဘိက္ခု။ ဥဿုက္ကမကာ-သီတိ အဓိပ္ပါ၊ယော။ **နေ**တိ ဥဘယေ၀ိ ပံသုကူလိကတ္ထေရေ ဓမ္မကထိကတ္ထေရေ စ။ **ထေရာ**တိ တတ္ထ ဌိတာ သက္ခိဘူတာ ထေရာ။ ဓမ္မကထိကတ္ထေရာ **"ယာ၀**

၁-ကာသာ၀ခဏ္ဍံ (သီ)

တိဋ္ဌန္တိ သုတ္တန္တာ ။ပ။ ယောဂဂ္ဂေမာ နာ ဓံသတိ''တိဗုဒ္ဓံ သုတ္တံ အာဟရိတ္ဝာ "**သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ**"တိ ဗုမိနာ ဝစနေန ပံသုကူလိကတ္ထေရေ အပ္ပဋိဘာဝနေ အကံသု။ ဗုဒ္ဓါနိ ပရိယတ္တိယာ အနန္တရ-ဓာနမေဝ ဗုတရေသံ အနန္တရဓာနဟေတုတိ ဗုမမတ္တံ ဗျတိရေကတော **အန္ဓ-ယတော** စ ဥပမာဟိ ဝိဘာဝေတုံ "**ယထာ ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယ္မေဝ။

ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄၀-၁၅၀။ **ဧကာဒသမဒ္ဌါဒသမဝဂ္ဂါ** သုဝိညေယ္မာ **ဧဝ**။

၁၃-ဧကပုဂ္ဂလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ **ဧကပုဂ္ဂလသ္မာ**တိ ဧကပုဂ္ဂလဝဂ္ဂသ္မ။ တေနာဟ "**ပဌမေ**"တိ။ **ဧကော**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ တတော **ဧဝ ဒုတိယာဒိပဋိက္ခေပတ္ထော**။ပဓာနာ-သဟာယတ္ထောပိ ဧကသဒ္ဒေါ ဟောတိတိ တန္နိဝတ္တနတ္ထံ "**ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ**"တိ အာဟ။ သမ္ဗုတိယာ ဒေသနာ **သမ္ဗုတိဒေသနာ**။ ပရမတ္ထသ ဒေသနာ **ပရမတ္ထဒေသနာ**။ **တတ္ထ**တိ သမ္ဗုတိပရမတ္ထဒေသနာသု, **နာ** သမ္ဗုတိပရ-မတ္ထေသု။ တေနာဟ "**ဝေရုပါ သမ္ဗုတိဒေသနာ၊ ဝေရုပါ ပရမတ္ထဒေသ-နာ**"တိ။ တတ္ထြိဒံ သမ္ဗုတိပရမတ္ထာနံ လက္ခဏံ— ယသ္မိံ ဘိန္နေ, ဗုဒ္ဓိယာ ဝါ အဝယဝိနိဗ္ဘောဂေ ကတေ နတ္ထိ တံသမညာ၊ သာ ဃဋပဋာဒိပ္ပဘေဒါ သမ္ဗုတိ၊ တဒ္ဒိပရိယာယေန ပရမတ္ထာ။ နာ ဟိ ကက္ခဋဖုသနာဒိသဘာဝေ သော နယော လဗ္ဘတိ။ တတ္ထ ရူပါဒိဓမ္မသမူဟံ သန္ဓာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလ-ဝေါဟာရောတိ **ပုဂ္ဂလောတိ သမ္ဗုတိဒေသနာ**။ သေသပဒေသုပိ **ဧသေဝ** နယော။ ဥပ္ပါဒဝယဝန္တော သဘာဝဓမ္မာ နာ နိစ္စာတိ အနိစ္စာတိ အာဟ "**အနိစ္စန္တိ ပရမတ္ထဒေသနာ**"တိ။ ဧသ နယော သေသပဒေသုပိ။ နနု ခန္ဓဒေသနာပိ သမ္ဗုတိဒေသနာဝ။ ရာသဒ္ဓော ဝါ ဟိ ခန္ဓဒ္ဓော ကောဋ္ဌာသဒ္ဓော ဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန ခန္ဓသမညာ ဖဿာဒီသု ပဝတ္တတဇ္ဇာပညတ္တိ ဝိယ ပရမတ္ထသန္ဓိသယာ တသ အာသန္နတရာ၊ ပုဂ္ဂလသမညာဒယော ဝိယ နာ ဒူရေတိ ပရမတ္ထသင်္ခာ ဝုတ္တာ။ ခန္ဓသီသေန ဝါ တဒုပါဒါနသဘာဝဓမ္မာ ဧဝ ဂဟိတာ။ နနု စ သဘာဝဓမ္မာ သဗ္ဗေပိ သမ္ဗုတိမုခေနေဝ ဒေသနံ အာရော-ဟန္တိ, နာ သမုခေနာတိ သဗ္ဗာပိ ဒေသနာ သမ္ဗုတိဒေသနာဝ သိယာတိ? နယိဒမေဝံ, ဒေသေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂသ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နာ ဟိ သဒ္ဒေါ ကေနစိ ပဝတ္တိနိမိတ္တေန ဝိနာ အတ္ထံ ပကာသေတိတိ။

သမ္မုတိဝေသန ဒေသနံ သုတ္တာတိ "ဣဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တာနမ္ပေါ ဟောတိ အတ္ထာပရိတာပါနုယောဂမနုယုတ္တော"တိအာဒိနာ[1] သမ္မုတိမုခေန ပဝတ္တိတဒေသနံ သုတမယဉ္စ ဏာပ္ပါဒဝေသန သုတ္တာ။ **အတ္ထံ ပဠိဝိဇ္ဇိတ္တာ**တိ တဒနုသာရေန စတုသစ္စသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ပဠိဝိဇ္ဇိတ္တာ။ **မောဟံ ပဟာယာ**တိ တဒေကဋ္ဌကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ အနဝသေသံ မောဟံ ပဇဟိတ္တာ။ **ဝိသေသန္တိ** အဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ ဝိသေသံ။ **တေသန္တိ** တာဒိသာနံ ဝေနေယျာနံ။ **ပရမတ္ထဝေ့သနာ**တိ "ပဠိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ"တိအာဒိနာ[2] ပရမတ္ထဝမ္မဝသေန။ သေသံ အနန္တရနယေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။

တတြာတိ တသ္မိံ သမ္မုတိဝသေန ပရမတ္ထဝသေန စ ဒေသနာယံ။ **ဒေသဘာသာကုသလော**တိ နာနာဒေသဘာသာသု ကုသလော။ **တိက္ခိံ ဝေဒါန**န္တိ နိဒဿနမတ္တံ၊ တိက္ခိံ ဝေဒါနံ သိပ္ပုဂ္ဂဟကဒ္ဌာနာနမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနေဝ သိပ္ပုဂ္ဂဟကံ ပရတော ဝက္ခတိ။ သိပ္ပါနိ ဝါ ဝိဇ္ဇာဌာနဘာဝေန ဝေဒန္တောဝဟာနိ ကတ္တာ "တိက္ခိံ ဝေဒါန"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ကထေတုမ္ဘာဝေန ဌိတာနံ**, နဂ ကတ္ထစိ သန္ဓိစိတဘာဝေနာတိ ဝေဒါနမ္ပိ ကထေတုမ္ဘာဝေနေဝ ဌာနံ ဒိပေန္တော "ဂုဟာ တိဏိ နိဟိတာ နဂ ဂယ္ဟန္တိ"တိအာဒိမိဒ္ဓာဝါဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ **နာနာ**ဝိဓာ ဒေသဘာသာ **ဧတေသန္တိ နာနာဒေသဘာသာ**။

ပရမော ဥတ္တမော အတ္ထော **ပရမတ္ထော**၊ ဓမ္မာနံ ယထာဘူတသဘာဝေါ။ လောကသင်္ကေတမတ္တသိဒ္ဓါ **သမ္မုတိ**။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သမ္မုတိကထာယ သစ္စတာတိ အာဟ "**လောကသမ္မုတိကာရဏာ**"တိ၊ လောကသမညံ နိဿာယ ပဝတ္တနတောတိ အတ္ထော။ လောကသမညာ ဟိ အဘိနိဝေသေန ဝိညေယ္ယာ၊ နာညာပနာ ကေစ္စသ သုတသ သာဝနာ ဝိယ နဂ မုသာ အနတိဓာဝိတဗ္ဗတော တသ္သာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ဇနပဒနိရုတ္တိ နာဘိ-နိဝေသေယ္ယ၊ သမညံ နာတိဓာဝယေ"တိ။ **ဓမ္မာနန္တိ** သဘာဝဓမ္မာနံ။ **ဘူတ-ကာရဏာ**တိ ယထာဘူတကာရဏာ ယထာဘူတံ နိဿာယ ပဝတ္တနတော။ **သမ္မုတိ ဝေါဟာရန္တိ သာ**တိ "ပုဂ္ဂလော, သတ္တော"တိအာဒိနာ **လောက-**သမညံ ကထေန္တိ သ။

ဟိရောတ္တပ္ပဒီပနတ္ထန္တိ လောကပါလနကိစ္စေ ဟိရောတ္တပ္ပဓမ္မေ ကိစ္စတော ပကာသေတုံ။ တေသံ ဟိ ကိစ္စံ သတ္တသန္တာနေ ဧဝ ပါကဋံ ဟောတိတိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ကထာယ တံ ဝတ္တုံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ယသ္မိံ

---

[1] အဘိ ၃-၁၆၄-ဝိဒ္ဓေ။ [2] သံ ၃-၁၇၀-ဝိဒ္ဓေ။

ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒေ ကမ္မံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံသန္ဓာနေ ဧဝ တသ ဖလသ ဥပ္ပတ္တိ **ကမ္မသကတာ**။ ဧဝံ ဟိ ကဘဝိညာဏနာသော အကတာဂမော စ နတ္ထိတိ သာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ဒေသနာယ ဒီပေတဗ္ဗာ။ တေဟိ သတ္တေဟိ ကာတဗ္ဗပုညကိရိယာ **ပန္ဓတ္တပုရိသကာရော**။ သောပိ သန္ဓာန-ဝသေန နိဋ္ဌပေတဗ္ဗတော ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ကထာယ ဒီပေတဗ္ဗော။ **အာနန္တရိယဒီပနတ္ထန်** စုတိအနန္တရံ ဖလံ အနန္တရံ နာမ၊ တသ္မိံ အနန္တရေ နိယုတ္တာနိ တံနိဗ္ဗတ္တနေန အနန္တရကရဏသီလာနိ, အနန္တရကရဏပယောဇနာနိ ဝါတိ **အာနန္တရိယာနိ**၊ မာတုဃာတာဒီနိ၊ တေသံ ဒီပနတ္ထံ။ တာနိပိ ဟိ သန္ဓာနဝသေန နိဋ္ဌပေတဗ္ဗတော "မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ"တိ-အာဒိနာ[1] ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဧဝ ကထာယ ဒီပေတဗ္ဗာနိ၊ တထာ "သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္တာ ဝိဟရတိ"တိအာဒိနာ[2], "သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ ဧကမ္ပိ ဇာတိ"န္တိအာဒိနာ[3], 'အတ္ထိ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ, နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော"တိ-အာဒိနာ[4] စ ပဝတ္တာ **ဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗေနိဝါသဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ** ပုဂ္ဂလာ-ဓိဋ္ဌာနာ ဧဝ ကတ္တာ ဒီပေတဗ္ဗာ သတ္တသန္ဓာနဝိသယတ္တာ။ "အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ[5] နု သမယဝိမုတ္တော ပုဂ္ဂလော"တိအာဒိနာ[6] စ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တောပိ လောကသမ္မုတိယာ အပ္ပဟာနတ္ထံ ပုဂ္ဂလကထံ ကထေတိ။ ဧတေန ဝုတ္တာ-ဝသေသာယ ကထာယ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဘာဝေ ပယောဇနံ သာမညဝသေန သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာမံ စေတံ သဗ္ဗံ အပရိညာတဝတ္ထုကာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ပရိညာတဝတ္ထုကာနမ္ပိ ပန ဧဝံ ဒေသနာ သုခါဝဟာ ဟောတိ။

ဧကပုဂ္ဂလောဘိ ဝိသိဋ္ဌသမာစာရပသယဝိရဟိတော ဧကပုဂ္ဂလော။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သီလာဒိဂုဏေန သဒေဝကေ လောကေ ဝိသိဋ္ဌာ နာမ ကောစိ နတ္ထိ၊ တထာ သဒိသောပိ သမာနကာလေ။ တေနာဟ "နဇ္ဇမသ္မိံ လောကေ ပရသ္မိံ ဝါ ပန ဗုဒ္ဓေန သေဋ္ဌော သဒိသော စ ဝိဇ္ဇတိ"တိ[7]၊ တသ္မာ သဒိသောပိ ကောစိ နတ္ထိ။ ဟိနောပိ အပသယဘူတော နတ္ထေဝ။ ဘေန ဝုတ္တံ "ဝိသိဋ္ဌသမာစာရပသယဝိရဟိတော ဧကပုဂ္ဂလော"တိ။

၁-အာဒိ ဂ-ဘဏ-ပိဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ယေ စ သီလာဒိဂုဏေဟိ နတ္ထိ ဧတေသံ သမာတိ အသမာ၊ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ တေဟိ သမော မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏနေက္ခံ ဝိယ နိဗ္ဗိသိဒ္ဓောတိ အသမသမဒ္ဒေနပိ ကေပုဂ္ဂလော အညဿ တာဒိသဿ အဘာဝါ။ တေန ဝုတ္တံ **"အသဒိသဒ္ဒေနာ"**တိအာဒိ။

သတ္တလောကော အဓိပ္ပေတော သတ္တနိကာယေ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ **မနုဿ-လောကေ ဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ** ဒေဝဗြဟ္မလောကာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပတ္တိယာ အနောကာသဘာဝတော။ ကာမဒေဝလောကေ တာဝ နုပ္ပဇ္ဇတိ ဗြဟ္မ-စရိယဝါသဿ အဒ္ဓာနဘာဝတော တထာ အနဇ္ဈရိယဘာဝတော။ အဇ္ဈရိယမမ္မာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော။ တေသံ သာ အဇ္ဈရိယမမ္မတာ ဒေဝတ္တဘာဝေ ဋ္ဌိတာနံ လောကေ နုပါကဋာ ဟောတိ ယထာ မနုဿ-ဘူတာနံ။ ဒေဝဘူတေ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဒိဿမာနံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒေဝါနု-ဘာဝဘောဝ လောကေ ဒဟတိ, နု ဗုဒ္ဓါနုဘာဝတော။ တထာ သတိ "အယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ နာမိမုစ္စတိ နု သမ္မသိဒတိ၊ ဣဿရကုတ္တဂ္ဂါဟံ နု ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဒေဝတ္တဘာဝဿ စ စိရကာလာဝဋ္ဌာနတော ဧကစ္စသဿတဝါဒတော နု ပရိ-မုစ္စတိ။ **ဗြဟ္မလောကေ နုပ္ပဇ္ဇတိ**တိ ဣဿောပိ ဧသေव နယော။ သတ္တာနံ တာဒိသဂ္ဂါဟဝိနိမောစနတ္ထံ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော မနုဿသုဂတိယံယेဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နု ဒေဝသုဂတိယံ။ ယသ္မာ ဣမံ စက္ကဝါဠံ မဇ္ဈေ ကတ္တာ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ စက္ကဝါဠာနံ ဒသသဟဿသဿေဝ ဇာတိက္ခေတ္တဘာဝေါ ဒိဋ္ဌိတော ဣတော အညဿ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဿ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ အာဂတဋ္ဌာ-နဿ အဘာဝတော။ တသ္မာ ဝုတ္တံ **"ဣမသ္မိံ ယေဝ စက္ကဝါဠေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"**တိ။

ဣဒ ဥပ္ပဇ္ဇန္တောပိ ကသ္မာ ဇမ္ဗုဒီပေ ဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နု သေသဒီပေသုတိ? ကေစိ တာဝ အာဟု "ယသ္မာ ပထဝိယာ နာဘိဘူတာ ဗုဒ္ဓဘာဝဿဟာ အစလ-ဋ္ဌာနဘူတာ ဗောဓိမဏ္ဍဘူမိ ဇမ္ဗုဒီပေ ဝေ၊ တသ္မာ ဇမ္ဗုဒီပေ ဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ။ ဧတေနေဝ "တတ္ထ မဇ္ဈိမဒေသေ ဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"တိ ဧတမ္ပိ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ တထာ ဣတရေသမ္ပိ အဝိဇဟိတဋ္ဌာနာနံ တတ္ထေဝ လဗ္ဘနတော။ ယသ္မာ ပုရိမ-ဗုဒ္ဓါနံ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပစ္ဆိကဗုဒ္ဓါနဉ္စ နိဗ္ဗတ္တိယာ သာဝကဗောဓိသတ္တာနံ သာဝကဗောဓိယာ အဘိနိဟာရော သာဝကပါရမိယာ သမ္ဘရဏပရိပါစနဉ္စ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တဘူတေ ဣမသ္မိံ ယေဝ စက္ကဝါဠေ ဇမ္ဗုဒီပေ ဝေ ဣစ္ဆတိ, နု အညတ္ထ။ ဝေနေယျဇနဝိနယနတ္ထော စ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ တသ္မာ အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝ-ကာဒိဝေနေယျဝိသေသာပေက္ခာယ ဣမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ ဝေ ဗုဒ္ဓါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နု သေသဒီပေသု။ အယဉ္စ နယော သမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏောတိ တေသံ

ဥတ္တမပုရိသာနံ တတ္ထေဝ ဥပ္ပတ္တိ သမ္ဘတ္တိစက္ကာနံ ဝိယ အညမညူပနိဿယတာယ ဒဋ္ဌမ္ဘာ။ တေန ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] "တိသု ဒိပေသု ဗုဒ္ဓါ နာ နိမ္ဗတ္တန္တိ၊ ဇမ္ဗု-ဒိပေ ဧဝ နိမ္ဗတ္တန္တိတိ ဒိပ် ပဿိ"တိ။

ဥဘယမ္ပိ ဝိပ္ပကတဝစနမေဝ ဥပ္ပါဒကိရိယာယ ဝတ္တမာနကာလိကတ္တာ။ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနော**တိ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ သမတ္ထော။ သတ္တိအတ္ထော စာယံ **မာန**-သဒ္ဒေါ။ ယာဝတာ ဟိ သာမတ္ထိယေန မဟာဗောဓိသတ္တာနံ စရိမဘဝေ ဥပ္ပတ္တိ ဇုဏ္ဏိတမ္ဘာ၊ တတ္ထကေန ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘာ။ တေန ပရိပုဏ္ဏေန သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ **ဘေဒေါ**တိ ဝိသေသော။ တမေဝ ဟိ တိဝိဓံ ဝိသေသံ ဒသ္သေတုံ "**သေ ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဌ်သမန္နာဂတသ မဟာဘိနိဟာရသ သိဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ မဟာဗောဓိသတ္တော ဗုဒ္ဓဘာဝါယ နိယတဘာဝ-ပ္ပတ္တတာယ ဗောဓိသမ္ဘာရပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇမာနော ယထာဝုတ္တသာမတ္ထိယယော-ဂေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော နာမတိ အတ္ထော ဥပ္ပါဒသ ဧကန္တိကတ္တာ။ **ပရိယေ-သန္တော**တိ ဝိစိနန္တော။ **ပရိပက္ကဂတေ ဉာဏေ**တိ ဧကမိနာ တတော ပုဗ္ဗေ ဉာဏသ အပရိပက္ကတာယ ဧဝ လဒ္ဓါဝသရယ ဂမ္ဘီရလောတိယာ ဝသေန ဗောဓိသတ္တော တထာ မဟာပဓာနံ ပဒဟိတိ ဒသ္သေတိ။ **အရဟတ္တဖလဂ္ဂဏ္ဍေ ဥပ္ပန္နော နာမ** "ဥပ္ပန္နော ဟောတိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ။ **အာဂဂတော နာမ** ဟေတုသမ္ပဒါယ သမ္ဗဒေဝ နိပ္ပန္နတ္တာ။

ဟိတ ဟ္ထာယဘိ လောကိယလောကုတ္တရသ ဟိတသ သိဒ္ဓိယာ။ **သုခ ဟ္ထာ-ယ**တိ ဇ္ဈာပိ ဧသေဝ နယော။ **တ သ္သ**တိ တသ သတ္တလောကသ။ သော ပနာယံ သတ္တလောကော ယေန အနုက္ကမေန ဓမ္မာဘိသမယံ ပါပုဏိ၊ တံ တေနေဝ အနုက္ကမေန ဒသ္သေန္တော "**မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ**"တိအာဒိမာဟ။ **ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ**တိ ဧတ္ထ **အဇ္ဇ**-သဒ္ဒေန သာသနသ အဝဋ္ဌာနကာလံ ဝဒတိ။ **ဒေဝမနုဿာနန္တိ** ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသောတိ ဒသ္သေတုံ "**နာ ဂေဝ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဗောဓိ**ယန္တိ နာဂသုပဏ္ဏာဒီနမ္ပိ။

အယံ ပုဗ္ဗောတိ ဧကမိနာ "ကတမော"တိ ပဒသ သာမညတော ပုဗ္ဗော-ဘာဝေါ ဒဿိတော, နာ ဝိသေသတောတိ တသ ပုဗ္ဗောဝိသေသဘာဝဥပနတ္ထံ **မဟာနိဒ္ဒေသေ**[2] အာဂတာ သဗ္ဗာပိ ပုဗ္ဗော အတ္ထုဒ္ဓါရနယေန ဒသ္သေတိ "**ပုဗ္ဗော စ နာမေသော**"တိအာဒိနာ။ အဒိဋ္ဌံ ဇောတိယတိ ဇောယတိ **အဒိဋ္ဌဇောတနာ**။ ဒိဋ္ဌံ သံသန္ဒိယတိ ဇောယတိ **ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ**။ သံသန္ဒနဿ

---

[1] ဒီ-ဋီ-၂ ၂-၂၂၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋီ ၃၁၈-ဝိဇ္ဇေသု။ [2] ခု ၃-၂ဖခု-ဝိဇ္ဇေ။

သာကစ္ဆာဝသေန ဝိနိစ္ဆယကရဏံ။ ဝိမတိ ဆိန္နတိ ဧတာယာတိ **ဝိမတိစ္ဆေ-ဒနာ**။ အနုမတိယာ ပုစ္ဆာ **အနုမတိပုစ္ဆာ**။ "တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ"တိ-အာဒိ ပုစ္ဆာယ "ကာ တုမှာကံ အနုမတိ"တိ အနုမတိ ပုစ္ဆိတာ ဟောတိ။ **ကထေတုကမ္မတာပုစ္ဆာ**တိ ကထေတုကမ္မတာယ ပုစ္ဆာ။ **လက္ခဏာ**နှင့် ဥတ္တုံ ဣစ္ဆိတော ယော ကောစိ သဘာဝေါ။ **အညာတ**နှင့် ယေန ကေနစိ ဥဏ္ဏေန အညာတဘာဝမာဟ။ **အဒိဋ္ဌ**နှင့် ဒဿနဘူတေန ဥဏ္ဏေန ပစ္စက္ခံ ဝိယ အဒိဋ္ဌတံ။ **အတုလိတ**နှင့် "ဣတော်ကံ တေ"နှင့် တုလာဘူတေန အတုလိတတံ။ **အတီရိတ**နှင့် တီရဏဘူတေန အကတဥဏ္ဏကိရိယာသမာပနတံ။ **အဝိဘူတ**နှင့် ဥဏ္ဏသဏ် အပါကဋဘာဝံ။ **အဝိဘာဝိတ**နှင့် ဥဏ္ဏေန အပါကဋကတဘာဝံ။

ယေဟိ ဂုဏဝိသေသေဟိ နိမိတ္တဘူတေဟိ ဘဂဝတိ "တထာဂတော"တိ အယံ သမညာ ပဝတ္တာ၊ တံဒဿနတ္ထံ "**အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာ-ဂတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂုဏဝိသေသနေမိတ္တိကာနေဝ ဟိ ဘဂဝတော သဗ္ဗာနိ နာမာနိ။ ယထာဟ—

"အသင်္ခ်ယျာနိ နာမာနိ၊ သဂုဏေန မဟေသိနော။
ဂုဏေန နာမမုဒ္ဒေယ်ျံ၊ အပိ နာမသဟဿတော"တိ[1]။

တထာ အာဂတောတိ ဣတ္ထေ အာကာရနိယမနဝသေန သြပမ္မသမ္ပဋိ-ပါဒနတ္ထော **တထာ**-သဒ္ဒေါ။ သာမညတ္ထတနာပိ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိတိ။ ပဋိပဒါဂမနတ္ထော **အာဂတ**-သဒ္ဒေါ, နိ ဉာဏဂမနတ္ထော "တထလက္ခဏံ အာဂတော"တိအာဒိသု[2] ဝိယ၊ နာပိ ကာယဂမနတ္ထော "အာဂတော ခေါ မဟာသမဏော၊ မဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇ"နှင့်အာဒိသု[3] ဝိယ။ တတ္ထ ယဒါကာရနိယ-မနဝသေန သြပမ္မသမ္ပဋိပါဒနတ္ထော တထာ-သဒ္ဒေါ၊ တံကရဏာပဓာနတ္ထာ မဟာကရုဏာမုခေန ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ အာဂမနပ္ပဋိပဒံ ဥဒါဟရဏဝသေန သာမည-တော ဒဿေန္တော ယံ-တံ-သဒ္ဒါနံ ဧကန္တသမ္ဗန္ဓဘာဝတော "**ယထာ သဗ္ဗ-လောက။ပ။ အာဂတာ**"တိ သာဓာရဏတော ဝတ္တာ ပုန တံ ပဋိပဒံ **မဟာ-ပဓာနသုတ္တာ**ဒိသု[4] သမ္ဘဟုလနိဒ္ဒေသေန သုပါကဋာနံ အာသန္နာနဉ္စ ဝိပဿီ-အာဒိနံ ဆန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဝသေန နိဒဿေန္တော "**ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယေန အဘိနိဟာရေနာ**တိ မနုဿတ္တလိင်္ဂသမ္ပတ္တိ-ဟေတုသတ္ထုဒဿနပဗ္ဗဇ္ဇာအဘိညာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိအဓိကာရဋ္ဌန္ဒာနံ ဝသေန

၁-**အဘိ**-ဋီ ၁-၄၂၀၊ ဥဒါန-ဋီ ၃၀၆၊ ပဋိသံ-ဋီ ၁-၂၇၇၊ နေတ္တိ-ဋီ ၁၁၉-ပိဋ္ဌေသု။
၂-ဒီ-ဋီ ၁-၅၉၊ မ-ဋီ ၁-၄၇၊ သံ-ဋီ ၂-၂၆၅၊ အံ-ဋီ ၁-၈၀၊ ဥဒါန-ဋီ ၁၁၂-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ဝိ ၃-၅၅-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဒီ ၂-၂-ပိဋ္ဌေ။

အဌဂ်ိသမန္နာဂတေန မဟာပဏိဓာနေန။ သမ္ဘေသံ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ကာယပ္ပဏိဓာနံ ဣမိနာဝ အဘိနိဟာရေန သမိဇ္ဈတိတိ။ ဧဝံ မဟာဘိနိဟာရဝိသေသေန "တထာဂတော"တိ ပဒသေ အတ္ထံ ဒသေတ္ဝာ ဣဒါနိ ပါရမိပူရဏဝသေန ဒသေတုံ "**ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ ။ပ။ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဒါနပါရမိံ ပူရေတ္ဝာ**"တိအာဒိမာဟ။

ဣဏ္ဍ စ သုတ္တန္တိကာနံ မဟာဗောဓိပ္ပဋိပဒါယ ကောသလ္လဇနနတ္ထံ ကာ ပနေတာ ပါရမိယော၊ ကေနဋ္ဌေန ပါရမိယော၊ ကတိဝိဓာ စေတာ၊ ကော တာသံ ကမော၊ ကာနိ လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကော ပစ္စယော၊ ကော သံကိလေသော၊ ကိံ ဝေါဒါနံ၊ ကော ပဋိပက္ခော၊ ကာ ပဋိပတ္တိ၊ ကော ဝိဘာဂေါ၊ ကော သဂ်ဟော၊ ကော သမ္ပယောဒနူပါယော၊ ကိတ္တကေန ကာလေန သမ္ပာဒနံ၊ ကော အာနိသံသော၊ ကိဏ္ဍေတာသံ ဖလန္တိ ပါရမိသု အယံ ဝိတ္ထာရကထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ပနေသာ ဣဒ္ဓိဏေန **ဒိယာဂမဇ္ဈိကာယံ**[1] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နဲ ဣဓ ဒဿိတာ။ ယထာဝုတ္တာယ ပဋိပဒါယ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂါနံ ပါရမိနံ ပူရိတဘာဝံ သန္ဓာယာဟ "**သမတိံသ ပါရ-မိယော ပူရေတ္ဝာ**"တိ။

သတိပိ မဟာပရိစ္စာဂါနံ ဒါနပါရမိဘာဝေ ပရိစ္စာဂဝိသေသဘာဝဒဿ-နတ္ထံ သုဒုက္ကရဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေဟိ ဝိသုံ ဂဟဏံ။ တတော-ယေဝ စ အဂ်ပရိစ္စာဂတော ဝိသုံ နယနပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏံ, ပရိစ္စာဂဘာဝသာ-မညေပိ ဓနရဇ္ဇပရိစ္စာဂတော ပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂဂ္ဂဟဏဉ္စ ကတံ။ ဂတပစ္စာ-ဂတိကဝတ္ထုသဒ္ဒါကာယ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒါယ သဒ္ဓိံ အဘိညာသမာပတ္တိနိပ္ဖါဒနံ **ပုဗ္ဗယောဂေါ**။ ဒါနာဒိသုယေဝ သာတိသယပ္ပဋိပတ္တိနိပ္ဖါဒနံ **ပုဗ္ဗစရိယာ**၊ ယာ ဝါ စရိယာပိ ဌကသဂ်ဟိတာ။ "အဘိနိဟာရော ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ဒါနာ-ဒိပ္ပဋိပတ္တိ ဝါ ကာယဝိဝေကဝသေန ကေစရိယာ ဝါ ပုဗ္ဗစရိယာ"တိ ကေစိ။ ဒါနာဒီနဉ္စေဝ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနဉ္စ သံသာရနိဗ္ဗာနေသု အာဒီနဝါနိသံသာနဉ္စ ဝိဘာဝနဝသေန သတ္တာနံ ဗောဓိတ္တယေ ပတိဋ္ဌာပနပရိပါစနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကထာ **ဓမ္မဿာနံ**။ ဥတိနံ အတ္ထစရိယာ **ဥတတ္ထစရိယာ**။ သာပိ ကရုဏာယနနဝသေနေဝ။ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန လောကတ္ထစရိယာဒယော သင်္ဂဟိတာ။ ကမ္မသ-ကတညာဏဝသေန အနဝဇ္ဇကမ္မာယတနသိပ္ပါယတနဝိဇ္ဇာဌာနပရိစယဝသေန ခန္ဓာယတနာဒိပရိစယဝသေန လက္ခဏတ္တယတိရဏဝသေန စ ဉာဏစာရော **ဗုဒ္ဓိစရိယာ**။ သာ ပန အတ္ထတော ပညာပါရမိယေဝ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တဒဿနတ္ထံ

---

[1] ဒီ-ဋီ ၁-၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝိသုံ ဂဟဏံ။ **ကောဋ္ဌိတိ** ပရိယန္တော၊ ဥက္ကံသောတိ အဏ္ဍော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေတ္မာတိ သမ္မန္ဓော။ တတ္ထ **ဘာဝေတ္မာ**တိ ဥပ္ပါဒေတ္မာ။ **ဗြဟ္မေတ္မာ**တိ ဝမ္ဘေတ္မာ။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဂ္ဂဟဏေန အာဂမနပ္ပဋိပဒံ မတ္ထကံ ပါပေတ္မာ ဒသေတိ။ ဝိပဿနာသဟဂတာ ၉၀ ဝါ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဒဋ္ဌမ္မာ။ ဏ္ဍ စ "ယေန အဘိနိဟာရေနာ"တိအာဒိနာ အာဂမနပ္ပဋိပဒါယ အာဒိံ ဒသေတိ၊ "ဒါနပါရမိ"နှိအာဒိနာ မဇ္ဈံ၊ "စတ္တာမရာ သတိ-ပဋ္ဌာနေ"တိအာဒိနာ ပရိယောသာနန္တိ ဝေဒိတမ္ဗံ။

သမ္ပတိဇာတေ**ာ**တိ မုဟုတ္တဇာတော နိက္ခန္တမတ္တော။ နိက္ခန္တမတ္တံ ဟိ မဟာသတ္တံ ပဌမံ ဗြဟ္မာနော **သုဝဏ္ဏ**ဇာလေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ တေသံ ဟတ္ထတော စတ္တာရော မဟာရာဇာနော အဇိနပ္ပဋေဏိယာ, တေသံ ဟတ္ထတော မနုဿာ ဒုကူလစုမ္ဗဋေန ပဋိဂ္ဂဏှိံသု၊ **မ**နုဿာနံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတ္မာ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌိတော။ **ယထာဟာ**တိအာဒိနာ မဟာပဒါနဒေသနာယ ဝုတ္တဝစနံ နိဒဿေတိ။ **သေတမှိ ဆတ္တေ**တိ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တေ။ **အနုဝေရိယမာနေ**တိ ခဝရိယမာနေ။ ဏ္ဍ **စ** ဆတ္တဂ္ဂဟဏေနေဝ ခဂ္ဂါဒီနိ ပဉ္စ ကကုဓဘဏ္ဍာနိ ဝုတ္တာနေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။ ခဂ္ဂတာလဝဏ္ဏမောရဟတ္ထကဝါလဗီဇနိဥ္ဇိသပဋ္ဋာပိ ဟိ ဆတ္တေန သဟ ဂဒါ ဥပဋ္ဌိတာ အဟေသုံ။ ဆတ္တာဒီနိယေဝ **စ** ဟဒါ ပညာယိံသု, နှ ဆတ္တာဒိဂ္ဂါဟကာ။ **သမ္ဗာ စ ဒိသာ**တိ ဒသ ဒိသာ၊ နယိဒံ သမ္ဗဒိသာဝိလောကနံ သတ္တပဒဝိတိဟာရတ္တရကာလံ။ **မ**ဟာသတ္တော ဟိ **မ**နုဿာနံ ဟတ္ထတော မုစ္စိတ္မာ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဩလောကေသိ၊ တတ္ထ **ဒေဝ**မနုဿာ **ဂ**န္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယမာနာ "မဟာပုရိသ ! ဧတ္ထ တုမှေဟိ သဒိသောပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဥတ္တရိတရော"တိ အာဟံသု။ **ဧ**ဝံ စတသော ဒိသာ စတသော အနုဒိသာ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိတိ သမ္ဗာ ဒိသာ အနုဝိလော-ကေတ္မာ သမ္ဗတ္ထ အတ္တနာ သဒိသံ အဒိသ္မာ "ဣဃံ ဥတ္တရာ ဒိသာ"တိ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန အဂမာသိ။ **အာသဘိ**နှိ ဥတ္တမံ။ **အ**ဂ္ဂေါတိ သမ္ဗပဋ္ဌမော။ **ဇ**ေ**ဋ္ဌော**တိ **သ**ေ**ဋ္ဌော**တိ **စ** ဝေါသော ဝေ၀စနံ။ **အယ-မန္တိမာ ဇာ**တိ၊ **နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘ**ဝေါတိ ဧ္ဌမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ပတ္တမ္ဗံ အရဟတ္တံ ဗျာကာသိ။ "**အနေကေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေ-နာ**"တိ သံဝိဇ္ဇေန ဝုတ္တမတ္တံ "ယဋ္ဌိ"တိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရတော ဒသေတိ။ တတ္ထ **ဇ**ေ**ဋ္ဌော**တိ—

၁-နှိ ၂-၁၃၊ မ ၃-၁၆၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မဟာပုဍ (က)

"အနေကသာခ္ဆ သဟသမဏ္ဍလံ၊
ဆတ္တံ မရ္ဂ ဝာရယုမန္ဓလိကၠေ။
သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ စာမရာ၊
နာ ဒိသရေ စာမရဆတ္တဂါဟကာ"တိ[1]—

ဣမိသာ ဂါထာယ။ သမ္ဗညူတညာဏမေဝ သမ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတစာရတာယ အနာဝရဏညာဏန္တိ အာဟ "**သမ္ဗညူတာနာဝရဏညာဏပဋိလာဘသာ**"တိ။ **တထာ ဒယံ ဘဂဝါ ဂတော**။ **ပ**။ **ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေနာ**တိ ဧတေန အဘိဇာ-တိယံ ဓမ္မတာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိသေသာ သမ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ သာဓာရဏာတိ ဒဿေတိ။ ပါရမိတာနိသန္ဓာ[2] ဟိ ဟောတိ။

ဝိဏ္ဏမီတိ အဂမာသိ။ **မ**ရ္ဂတိ ဒေဝါ။ **သမာ**တိ ဝိလောကနသမတာယ သမာ သဒိသိယော။ မဟာပုရိသော ဟိ ယထာ ဧကံ ဒိသံ ဝိလောကေသိ၊ ဧဝံ သေသဒိသာပိ၊ နာ ကတ္ထစိ ဝိလောကနေ ဝိဗန္ဓော တသ္ဒ အဟောသိတိ။ **သမာ**တိ ဝါ ဝိလောကေတုံ ယုတ္တာတိ[3] အတ္ထော။ နာ ဟိ တဒါ ဗောဓိသတ္တသ္ဒ ဝိရူပဒိဘဋ္ဌဝိသမရူပါနိ ဝိလောကေတုံ အယုတ္တာနိ ဒိသာသု ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ။

"ဧဝံ တထာ ဂတော"တိ ကာယဂမနဋ္ဌေန ဂတသဒ္ဒေန တထာဂတသဒ္ဒံ နိဒ္ဒိသိတ္တာ ဣဒါနိ ဉာဏဂမနဋ္ဌေန တံ ဒဿေတုံ "**အထ ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နေက္ခမ္မေနာ**တိ အလောဘပ္ပဓာနေန ကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေန။ ကုသလာ ဟိ ဓမ္မာ ဣဓ နေက္ခမ္မံ, နာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒယော။ "ပဌမဇ္ဈာနေနာ"တိ စ ဝဒန္တိ။ **ပဟာယာ**တိ ပဇဟိတ္တာ။ **ဂတော** အဓိဂတော၊ ပဋ္ဌပန္နော ဥတ္တရိဝိသေသန္တိ အတ္ထော။ **ပဟာယာ**တိ ဝါ ပဟာနဟေတု, ပဟာနလက္ခဏံ ဝါ။ ဟေတု-လက္ခဏတ္ထော ဟိ အယံ ပဟာယသဒ္ဒေါ။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိပ္ပဟာနဟေတုကံ ဟိ "ဂတော"တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ဂမနံ အဝဗောဓော, ပဋ္ဌပတ္တိ ဧဝ ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒာ-ဒိပ္ပဟာနေန စ လက္ခီယတိ။ **ဧ**သ နယော **ပဒါ**လေတ္တွာတိအာဒီသုပိ။ **အဗျာ-ပါ**ဒေနာတိ မေတ္တာယ။ **အာလောကသညာယာ**တိ ဝိဘူတံ ကတ္တာ မနသိ-ကရဏေန ဥပဋ္ဌိတအာလောကသဠာနနေန။ **အဝိက္ခေပေနာ**တိ သမာဓိနာ။ **ဓမ္မဝဝတ္ထာနေနာ**တိ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ယာထာဝနိစ္ဆယေန။ "သပ္ပစ္စယနာမ-ရူပဝဝတ္ထာနေနာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနိဝရဏပ္ပဟာနေန "အဘိဏ္ဍ-လောကေ ပဟာယာ"တိအာဒိနာ[4] ဝုတ္တာယ ပဌမဇ္ဈာနသ္ဒ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိ-ပဒါယ ဘဂဝတော တထာဂတဘာဝံ ဒဿေတ္တွာ ဣဒါနိ သဟ ဥပါယေန

၁-ခု ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
၂-သမာတိ ဝါ သဒိသိယော ယုတ္တာတိ (က)
၂-ပါရမိတာဆိသန္ဓာ (သီ)
၄-အာဒိ ၂-၂၅၃-ပိဋ္ဌေ။

အဋ္ဌဟိ သမာပတ္တိဟိ အဋ္ဌာရသဟိ စ မဟာဝိပဿနာဟိ တံ ဒသေတုံ **"ဉာဏေန"**တိအာဒိမာဟ။ နာမရူပပရိဂ္ဂဟကင်္ခါဝိတရဏာနံ ဟိ ဝိဗန္ဓဘူ-တသ မောဟသ ဒုရိကရဏေန ဥတပရိညာယ ဒ္ဋတသ အနိစ္စသညာဒယော သိဒ္ဓန္တိ၊ တထာ ဗျာနသမာပတ္တိသု အဘိရတိနိမိတ္တေန ပါမောဇ္ဇေန တတ္ထ အနဘိရတိယာ ဝိနောဒိတာယ ဗျာနာဒီနံ သမမိဂမောတိ သမာပတ္တိ-ဝိပဿနာနံ အရတိဝိနောဒနအဝိဇ္ဇာပဒါလနာဒိဥပါယော၊ ဥပ္ပဋ္ဌပါဋိ-နိဒ္ဒေသော ပန နိဝရဏသဘာဝါယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေဋ္ဌာ နိဝရဏေသုပိ သင်္ဂဟဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သမာပတ္တိဝိဟာရပ္ပဝေသဝိဗန္ဓနေန နိဝရဏာနိ ကဝါဋသဒိသာနိတိ အာဟ **"နိဝရဏကဝါဋံ ဥဃါဋေတ္တာ"**တိ။

"ရတ္တိံ ဝိတက္ကေတ္တာ ဝိစာရေတ္တာ ဒိဝါ ကမ္မေန ပယောဇေတိ"တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဂုမာယနာ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ **"ဝိတက္က-ဝိစာရဂုမ"**န္တိ။ ကိဉ္စာပိ ပဌမဇ္ဈာနုပစာရေယေဝ ဒုက္ခံ, စတုတ္ထဇ္ဈာနော-ပစာရေယေဝ စ သုခံ ပဟီယတိ၊ အတိသယပ္ပဟာနံ ပန သန္ဓာယာဟ **"စတုတ္ထဇ္ဈာနေန သုခဒုက္ခံ ပဟာယာ"**တိ။ **ရူပသညာ**တိ သညာသီသေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ စေဝ တဒါရမ္မဏာနိ စ ဝုတ္တာနိ။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနမ္ပိ ဟি "ရူပ"န္တိ ဝုစ္စတိ ဥတ္တရပဒလောပေန "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ"တိအာဒိသု၂။ တသ အာဘရမ္မဏမ္ပိ ကသိဏရူပံ "ရူပ"န္တိ ဝုစ္စတိ ပုရိမပဒလောပေန "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"တိအာဒိသု၃။ တသ္မာ ဗဟိ ရူပေ ရူပဇ္ဈာနေ တံသဟ-ဂတသညာ ရူပသညာတိ ဧဝံ သညာသီသေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ ဝုတ္တာနိ။ ရူပံ သညာ အဿာတိ ရူပသညီ၊ ရူပသ နာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပထဝီ-ကသိဏာဒိဘေဒသ တဒါရမ္မဏသ စေတံ အဓိဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပဋိဃ-သညာ**တိ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထူနံ ရူပါဒီနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ ပဋိဃာတေန ပဋိဃာန-နေန ဝိသယိဝိသယသမောဓာနေ သမုပ္ပန္နာ ဒ္ဋိပဋ္ဌိဝိညာဏသဟဂတာ သညာ ပဋိဃသညာ။ **နာနတ္တသညာယော**တိ နာနတ္တေ ဂေါစရေ ပဝတ္တာ သညာ၊ နာနတ္တာ ဝါ သညာ နာနတ္တသညာ၊ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလသညာ, ဒ္ဒါဒသ အကုသလသညာ, ဧကာဒသ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကသညာ, ဒ္ဒေ အကုသလဝိပါကသညာ, ဧကာဒသ ကာမာဝစရကိရိယသညာတိ ဧတာသံ စတုစတ္တာလီသသညာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဧတာ ဟি ယသ္မာ ရူပသညာဒိဘေဒေ

၁-မ ၁-၁၉၇-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-မ ၂-၂၀၅၊ မ ၃-၂၆၄၊ အဘိ ၁-၆၅၊ ခ ၉-၂၃၁-ဝိဒ္ဓေသု။
၃-ဒီ ၂-၉၄၊ မ ၂-၂၀၅-၂၀၆၊ အဘိ ၁-၆၄-ဝိဒ္ဓေသု။

နာနတ္တေ နာနာသဘာဝေ ဂေါစရေ ပဝတ္တန္တိ၊ ယသ္မာ စ နာနတ္တာ နာနာသဘာဝါ အညမညံ အသဒိသာ၊ တသ္မာ "**နာနတ္တသညာ**"တိ ဝုစ္စန္တိ။

အနိစ္စသ, အနိစ္စန္တိ ဝါ အနုပဿနာ **အနိစ္စာနုပဿနာ**၊ တေဘူမကဓမ္မာနံ အနိစ္စတံ ဂဟေတ္မာ ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယေတံ နာမံ။ **နိစ္စသညန္တိ** သခ်ံတဓမ္မေ "နိစ္စာ သဿတာ"တိ ပဝတ္တံ မိစ္ဆာသညံ။ သညာသီသေန ဒိဋ္ဌိစိတ္တာနမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဧသ** နယော ဇ္ဈတော ပရေသုပိ။ **နိမ္မိဒါနုပဿနာယာ**တိ သခ်ါရေသု နိမ္မိဇ္ဈနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ **နန္ဒီ**တိ သပ္ပီတိကတဏှံ။ **ဝိရာဂါနုပဿနာယာ**တိ သခ်ါရေသု ဝိရဇ္ဈနာကာရေန ပဝတ္တာယ အနုပဿနာယ။ **နိရောဓာနုပဿနာယာ**တိ သခ်ါရာနံ နိရောဓသ အနုပဿနာယ။ "တေ သခ်ါရာ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ အာယတိံ သမုဒယဝသေန နုဗ္ဗပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ ဧဝံ ဝါ အနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ။ တေနေဝါဟ "နိရောဓာ-နုပဿနာယ နိရောဓေတိ, နော သမုဒေတိ"တိ။ မုစ္စိတုကမ္မတာ ဟိ အယံ ဗလပ္ပတ္တာတိ။ ပဋိနိဿဇ္ဇနာကာရေန ပဝတ္တာ အနုပဿနာ **ပဋိနိဿဂ္ဂါနု-ပဿနာ**။ ပဋိသခ်ါ သန္တိဋ္ဌနာ ဟိ အယံ။ **အာဒါန**န္တိ နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟဏံ။ သန္တတိသမူဟကိစ္စာရမ္မဏာနံ ဝသေန ဂေတ္တုဂ္ဂဟဏံ **ဃနသညာ**။ **အာယူဟနံ** အဘိသခ်ံရဏံ။ အဝတ္ထာဝိသေသာပတ္တိ **ဝိပရိဏာမော**။ **ဌိတိ**န္တိ ထိရ-ဘာဝဂ္ဂဟဏံ။ **နိမိတ္တ**န္တိ သမူဟာဒိဃနဝသေန သကိစ္စပရိစ္ဆေဒတာယ စ သခ်ါရာနံ သဝိဂ္ဂဟဂ္ဂဟဏံ။ **ပဏိဓိ**န္တိ ရာဂါဒိပဏိဓိံ။ သာ ပနတ္ထတော တဏှာဝသေန သခ်ါရေသု နန္ဒိတာ။ **အဘိနိဝေသ**န္တိ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ။

အနိစ္စဒုက္ခာဒိဝသေန သဗ္ဗဓမ္မတိရဏံ **အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ**။ **သာရာ-ဒါနာဘိနိဝေသ**န္တိ အသာရေ သာရဂ္ဂဟဏဝိပလ္လာသံ။ ဇ္ဈသရကုတ္တာဒိဝသေန လောကော သမုပ္ပန္နောတိ အဘိနိဝေသော **သမ္မောဟာဘိနိဝေသော**။ ကေစိ ပန "အဟောသိံ နု ခေါ အဟမတီတမद္ဓါနန္တိအာဒိနာ ပဝတ္တသံသယာပတ္တိ သမ္မောဟာဘိနိဝေသော"တိ ဝဒန္တိ။ သခ်ါရေသု လေဏတာဏာဘာဝဂ္ဂဟဏံ **အာလယာဘိနိဝေသော**။ "အာလယရတာ အာလယသမ္မုဒိတာ"တိ[1] ဝစန-တော အာလယော တဏှာ၊ သာယေဝ စက္ခာဒီသု ရူပါဒီသု စ အဘိနိဝေသ-ဝသေန ပဝတ္တိယာ အာလယာဘိနိဝေသောတိ ကေစိ။ "ဧဝံဝိဓာ သခ်ါရာ ပဋိနိဿဇ္ဇိယန္တိ"တိ ပဝတ္တံ ဉာဏံ **ပဋိသခ်ါနုပဿနာ**။ ဝဋ္ဋတော ဝိဝဋ္ဋတ္တာ ဝိဝဋ္ဋံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တတ္ထ အာရမ္မဏကရဏသခ်ါတေန အနုပဿနေန ပဝတ္တိယာ **ဝိဝဋ္ဋာနုပဿနာ**၊ ဂေါတြဘု။ **သံယောဂါဘိနိဝေသ**န္တိ သံယုဇ္ဇနဝသေန

---

[1] ဒီ ၂-၃၁၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၀၊ ဝိ ၃-၅-ဝိဇ္ဇေသု။

သခ်ၦိရေသု အဘိနိဝိသနံ။ **ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ**တိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတေကဋ္ဌေ ပဟာနေ-ကဋ္ဌေ စ။ **သြဋ္ဌာရိကေ**တိ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈေ ကိလေသေ အပေက္ခိတ္တာ ဝုတ္တံ၊ အညထာ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာပိ ဒုတိယမဂ္ဂဝဇ္ဈေဟိ သြဋ္ဌာရိကာတိ။ **အဏုသဟ-ဂတေ**တိ အဏုဘူတေ။ ဣဒံ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဈေ အပေက္ခိတ္တာ ဝုတ္တံ။ **သမ္ဘကိလေ-သေ**တိ အဝသိဋ္ဌသမ္ဘကိလေသေ။ နု ဟိ ပဌမာဒိမဂ္ဂေဟိပိ ပဟီနာ ကိလေသာ **ပုန** ပဟီယန္တိတိ။

ကဗ္ဗဋ္ဌဂ္ဂိ ကထိနဘာဝေါ။ **ပ၏ရဏ်** ဒြဝဘာဝေါ။ လောကိယဝါယုနာ ဘဿ္ဌာယ ဝိယ ယေန တံတံကလာပသ ဥဒ္ဓုမာယနံ, ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ၊ တံ **ဝိဇ္ဇ-ဗ္ဘနံ**။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ကလာပန္တရဘူတာနံ ကလာပန္တရဘူတေဟိ ဖုဋ္ဌဘာဝေ[1] တံတံဘူတဝိဝိတ္တတာ ရူပပရိယန္တော အာကာသောတိ ယေသံ ယော ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တေဟိ သော အသမ္ဘုဏ္ဍောဝ၊ အညထာ ဘူတာနံ ပရိစ္ဆေဒဘာဝေါ နသိယာ ဗျာပိတဘာဝါပတ္တိတော။ ယသ္မိံ ကလာပေ ဘူတာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တေဟိ အသမ္ဘုဏ္ဍဘာဝေါ **အသမ္ဘုဏ္ဍလက္ခဏံ**။ တေနာဟ ဘဂဝါ **အာကာသ-ဓာတုနိဒ္ဒေသေ**[2] "အသမ္ဘုဏ္ဍော စတူဟိ မဟာဘူတေဟီ"တိ။

ဝိရောဓိပစ္စယသန္ဓိပါတေ ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ **ရူပ္ပနံ**။ စေတနာပဓာနတ္တာ သခ်ၦိ-ရက္ခန္ဓဓမ္မာနံ စေတနာဝသေနေတံ ဝုတ္တံ "**သခ်ၦိရာနံ အဘိသခ်ၦရဏလက္ခဏ**"န္တိ။ တထာ ဟိ သုတ္တန္တဘာဇနိယေ **သခ်ၦိရက္ခန္ဓဝိဘင်ေ**[3] "စက္ခုသမ္ဘသဇာ စေတ-နာ"တိအာဒိနာ စေတနာဝ ဝိဘတ္တာ။ အဘိသခ်ၦရလက္ခဏာ စ စေတနာ။ ယထာဟ "တတ္ထ ကတမော ဝုညာဘိသခ်ၦိရော၊ ကုသလာ စေတနာ ကာမာဝစ-ရာ"တိအာဒိ[4]။ **ဖရဏံ** သဝိပ္ပါရိကတာ။ **အသ္သ ဒ္ဋ္ဌေ**တိ အသ္သ ဒ္ဋ္ဌယဟေတု။ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ။ ဩ နယော **ကောသဇ္ဇေ**တိအာဒိသု။ **ရူပသမလက္ခဏန္တိ** ကာယစိတ္တပရိဒ္ဒါဟရူပသမလက္ခဏံ။ လိနုဒ္ဓစ္စရဟိတေ အဓိစိတ္တေ ပဝတ္တမာနေ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု အဗျာဝဋ္ဌတာယ အဗ္ဗျာပေက္ခနံ **ပဋိသခ်ၦိနံ** ပက္ခ-ပါတုပဇ္ဇေဒတော။

မုသာဝါဒါဒိနံ ဝိသံဝါဒနာဒိကိစ္စတာယ လူခါနံ အပရိဂ္ဂါဟကာနံ ပဋိ-ပက္ခဘာဝတော ပရိဂ္ဂါဟကသဘာဝေါ **သမ္မာဝါစာ**၊ သိနိဒ္ဓဘာဝတော သမ္ပယုတ္တာနမေ့ သမ္မာဝါစာပစ္စယသုဘာသိတာနံ[5] သောတာရဏ္ဍ ပုဂ္ဂလံ ပရိ-ဂ္ဂဏှာတီတိ သာ **ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ**။ ကာယိကကိရိယာ ကိဋ္ဌိ ကတ္တုမ္ဘံ **သမုဋ္ဌာပေတိ**၊ သယဏ္ဍ သမုဋ္ဌဟနံ[6] ဃဋနံ ဟောတိတိ သမ္မာကမ္မန္တသခ်ၦိတာ

---

[1]-ဖုဋ္ဌာဘာဝေ(က) [2]-အဘိ ၁-၁၆၉-ဝိဒ္ဓေ။ [3]-အဘိ ၂-၃၇-ဝိဒ္ဓေ။
[4]-အဘိ ၂-၁၀၂-ဝိဒ္ဓေ။ [5]-သမ္မာဝါစာပစ္စယံ သုဘာသိတံ (သီ) [6]-သမုဋ္ဌာနံ (သီ)

ဝိရတိပိ **သမုဋ္ဌာနလက္ခဏာ** ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါ ဥက္ခိပနံ သမုဋ္ဌာပနံ ကာယိကကိရိယာယ ဘာရုက္ခိပနံ ဝိယ။ ဇီဝမာနသ သတ္တသ, သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ဝါ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဝတ္တိယာ, အာဇီဝသော ဝါ သုဒ္ဓိ **ဧဝါဒါနံ**။ "သခ်ိရာ"တိ ဣဓ ဧကတနာ အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ "**သခ်ိရာနံ ဧကတနာလက္ခဏာ**"န္တိ။ **နမနံ** အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝေါ။ **အာယတနံ** ပဝတ္တနံ။ အာယတနဝသေန ဟိ အာယသခ်ိတာနံ[1] စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္တိ။ **တဏှာယ ဟေတုလက္ခဏန္တိ** ဝဋ္ဋသ ဇနကဟေတုဘာဝေါ၊ မဂ္ဂသ ပန နိဗ္ဗာနသမ္ပာပကတ္တန္တိ အယမေ-တေသံ ဝိသေသော။

တထလက္ခဏံ အဝိပရီတသဘာဝေါ။ **ဧကရသော** အညမညနာတိဝတ္တနံ အနုနာဓိကဘာဝေါ။ **ယုဂနद္ဓါ** သမထဝိပဿနာဝ။ "သဒ္ဓါပညာ ပဋိဟာ-ဝိကျေပါ"တိပိ ဝဒန္တိ။ **ခယော**တိ ကိလေသက္ခယော မဂ္ဂေါ။ အနုပ္ပါဒ-ပရိယောသာနတာယ **အနုပ္ပါဒေါ** ဖလံ။ **ပဿဒ္ဓိ** ကိလေသဒူပသမော။ **ဆန္ဒသာ**တိ ကတ္တုကာမတာ ဆန္ဒသ။ **မူလလက္ခဏံ** ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ။ **သမုဋ္ဌာန-လက္ခဏံ** အာရမ္မဏပဋိပါဒကတာယ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုတာ။ **သမောဝေါ** ဝိသယာဒိသန္ဓိပါတေန ဂဟေတဗ္ဗာကာရော၊ ယာ သင်္ဂတိတိ ဝုစ္စတိ။ သမံ, သဟ ဩဒဟန္တိ အနေန သမ္မယုတ္တဓမ္မာတိ ဝါ **သမောဝေါ**၊ ဖဿော။ သမောသရန္တိ သန္ဓိပတန္တိ ဣဿောတိ **သမောသရဏံ**။ ဝေဒနာယ ဝိနာ အပ္ပဝတ္တမာနာ သမ္မယုတ္တဓမ္မာ ဝေဒနာနုဘာဝနနိမိတ္တံ သမောသဋာ ဝိယ ဟောန္တိတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဂေါပါနသိနံ ကူဋံ ဝိယ သမ္မယုတ္တာနံ ပါမောက္ခဘာဝေါ **ပမုခလက္ခဏံ**။ တတော, တေသံ ဝါ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ဥတ္တရိ ပဓာနန္တိ **တတုတ္တရိ**။ ပညုတ္တရာ ဟိ ကုသလာ ဓမ္မာ။ **ဝိမုတ္တိယာ**တိ ဖလဿ။ တံ ဟိ သီလာဒိဂုဏသာရဿ ပရမုက္ကံသဘာဝေန **သာရံ**။ အယဉ္စ လက္ခဏဝိဘာဂေါ ဆဓာတုပဉ္စဗျာနဂ်ါဒိဝသေန တံတံသုတ္တပဒါနုသာရေန ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ အာဂတနယေန စ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တောပိ ကောစိ မ္ဟော ပရိယာယန္တရပ္ပကာသနတ္ထံ ပုန ဒဿိတော၊ တတော ဧဝ စ "ဆန္ဒမူလကာ ကုသလာ ဓမ္မာ မနသိကာရသမုဋ္ဌာနာ ဖဿသမောဝေါ ဝေဒနာသမောသ-ရဏာ"တိ, "ပညုတ္တရာ ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ, "ဝိမုတ္တိသာရမိဒံ ဗြဟ္မစရိယ"န္တိ, "နိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟိ အာဝုသော ဗြဟ္မစရိယံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာန"န္တိ[2] စ သုတ္တပဒါနိ ဝသေန "ဆန္ဒသ မူလလက္ခဏ"န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အာယတနသခ်ိတာနံ (သီ) ၂-သံ ၃-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ (အဋ္ဌတော သမာနံ)

တထေမ္ပာ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ အဝိပရိတသဘာဝတ္တာ။ **တထာနိ** တံသဘာဝတ္တာ၊ **အဝိတထာနိ** အမုသာသဘာဝတ္တာ၊ **အနညထာနိ** အညာ-ကာရရဟိတတ္တာ။ **ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော**တိ ဇာတိပစ္စယာ သမ္ဘူတံ ဟုတ္မာ သဟိတသ အတ္တနော ပစ္စယာနုရူပသ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ အာဂတဘာဝေါ၊ အနုပဝတ္တတ္ထောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သမ္ဘူတဋ္ဌော စ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ နှ ဇာတိတော ဇရာမရဏံ နဟောတိ၊ နှ စ ဇာတိ ဝိနာ အညတော ဟောတိတိ **ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတဋ္ဌော**၊ ဣတ္ထဉ္စ ဇာတိတော သမုဒါဂဋ္ဌတိတိ **ဇာတိပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌော**။ ယာ ယာ ဇာတိ ယထာ ယထာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒနုရူပံ ပါတုဘာဝေါတိ အတ္ထော။ **အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော**တိ ဣတ္ထောပိ နှ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော နဟောတိ၊ နှ စ အဝိဇ္ဇံ ဝိနာ သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယာ ယာ အဝိဇ္ဇာ ယေသံ ယေသံ သင်္ခါရာနံ ယထာ ယထာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အယံ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ပစ္စယဘာဝေါတိ အတ္ထော။

ဘဂဝါ တံ ဇာနာတိ ပဿတီတိ သမ္မဒ္ဓော။ **ဧတနာ**တိ ဘဂဝတာ။ တံ ဝိဘဇ္ဇ-မာနန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တ**န္တိ ရူပါယတနံ။ **ဇုဋ္ဌာနိ ဌာဒီ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန မဏ္ဍိတ္ထံ သင်္ဂဏှာတိ၊ တထာ အာဘိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နပရိတ္တအဏ္ဍိတ္တဗဟိဒ္ဓါတဒုဘယာဒိ-ဘေဒံ။ **လဇ္ဇာမာနကပဒဝေသနာ**တိ "ရူပါယတနံ ဒိဋ္ဌံ၊ သဒ္ဒါယတနံ သုတံ၊ ဂန္ဓာ-ယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မုတံ၊ သမ္ဗဒ္ဓံ ရူပံ မနသာ ဝိညာတ"န္တိ ဝစနတော ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝိညာတပဒဿ ရူပါရမ္မဏေ လဇ္ဇတိ။ **အနေကေဟိ နာမေ-ဟိ**တိ "ရူပါရမ္မဏံ ဇုဋ္ဌံ အနိဋ္ဌံ မဏ္ဍိတ္ထံ ပရိတ္တံ အတီတံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဏ္ဍိတ္ထံ ဗဟိဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌံ ဝိညာတံ ရူပံ ရူပါယတနံ ရူပဓာတု ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃံ နီလံ ပီတက"န္တိ ဧဝမာဒိဟိ အနေကေဟိ နာမေဟိ။ **ဧတရသိ ဝါရေဟိ**တိ ရူပကဏ္ဍေ အာဂတေ တေရသ နိဒ္ဒေသဝါရေ သန္ဓာယဟ။ **ဒွေပညာသာယ နယေဟိ**တိ ဧကေကသ္မိံ ဝါရေ စတုန္နံ စတုန္နံ ဝဝတ္ထာပန-နယာနံ ဝသေန ဒ္ဝိပညာသာယ နယေဟိ။ **တထမေ ဝါ**တိ အဝိပရိတဒဿိတာယ အပ္ပဋိဝတ္တိယဒေသနတာယ စ တထမေ ဝ ဟောတိ။ **ဇာနာမိ အဘ္ဘညာသိန္တိ** ဝတ္တမာနာတီတကာလေသု ဉာဏပ္ပဝတ္တိဒဿနေန အနာဂတေပိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိ ဝုတ္တာယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ဒိဋ္ဌိ**-သဒ္ဒေါ အနာမဋ္ဌကာလဝိသေသော ဧဝဒိ-တမ္ပေါ "ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတ"န္တိ အာဒိသု ဝိယ။ **နှ ဥပဒ္ဒဝါသိ**တိ အတ္တတ္တနိယဝသေန နှ

၁-အာဘိ ၁-၂၀၁-ဝိဒ္ဓေ။ ၂-ဒိ ၃-၁၁၁၊ မ ၁-၅၁သံ ၂-ဝ၆ဂ၊အံ ၁-၃၃၂-ဝိဒ္ဓေသု။

ဥပဂဋ္ဌိ။ ယထာ ရူပါရမ္မဏာဒယော ဓမ္မာ ယံသဘာဝါ ယံပကာရာ စ၊ တထာ နေ ပဿတိ ဇာနာတိ ဂဏ္ဍတိတိ **တုထာဂတောတိ** ဧဝံ ပဒသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတမ္မော။ ကေစိ ပန "နိရုတ္တိနယေန **ဒိသောဒရာဒိပဗ္ဗေဒေန**[1] ဝါ ဒဿိသဒ္ဒဿ လောပံ, အာဂတ-သဒ္ဒဿ စာဂမံ ကတ္ဝာ တထာဂတော"တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။

ယံ ရတ္တိန္တိ ယသံ ရတ္တိယံ။ **အစ္ဆန္ဒသံယောဂေ** စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ **တိဏ္ဏံ မာရာနန္တိ** ကိလေသာဘိသင်္ခါရဒေဝပုတ္တသင်္ခါတာနံ တိဏ္ဏံ မာရာနံ။ **အနုပ-ဝဇ္ဇန္တိ** နိဒ္ဒေါသတာယ နေ ဥပဝဇ္ဇံ။ **အနုနန္တိ** ပဂ္ဂိပိတမ္ဘာဘာဝေန နေ ဥိနံ။ **အနဓိကန္တိ** အပနေတမ္ဘာဘာဝေန နေ အဓိကံ။ **သမ္ဗောဓိပရိပုဏ္ဏန္တိ** အတ္ထ-ဗျဉ္ဇနာဒိသမ္ပတ္တိယာ သမ္ဗောဓိပရိပုဏ္ဏံ။ **နော အညထာ**တိ "တထေဝါ"တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဗျတိရေကေန သမ္ပာဒေတိ။ တေန ယဒတ္ထံ ဘာသိတံ၊ တဒတ္ထ-နိပ္ဖါဒနတော ယထာ ဘာသိတံ ဘဂဝတာ၊ တထေဝါတိ အဝိပရီတဒေသနတံ ဒဿေတိ။ **ဂဒတ္ထော**တိ ဧတေန တထံ ဂဒတီတိ **တထာဂတော**တိ ဒ-ကာရဿ တ-ကာရံ ကတ္ဝာ နိရုတ္တိနယေန ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ တထာ ဂတမဿာတိ တထာဂတော။ **ဂတ**န္တိ စ ကာယဿ ဝါစာယ ဝါ ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ **တထာ**တိ စ ဝုတ္တေ ယံ-တံ-သဒ္ဒါနံ အဗျဘိစာရိတသမ္ဗန္ဓတာယ ယထာတိ အယမတ္ထော ဥပဒ္ဒိတောယေဝ ဟောတိ။ ကာယဝါစာကိရိယာနဉ္စ အညမညာ-နုလောမေန ဝစနိစ္ဆာယံ ကာယဿ ဝါစာ, ဝါစာယ စ ကာယော သမ္ဗန္ဓ-ဘာဝေန ဥပတိဋ္ဌတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဘဂဝတော ဟိ**"တိ-အာဒိ။ ဣမသ္မိံ ပန အတ္ထေ တထာဝါဒိတာယ တထာဂတောတိ အယမ္ပိ အတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သော ပန ပုဗ္ဗေ ပကာရန္တရေန ဒဿိတောတိ အာဟ "**ဧဝံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော**"တိ။

တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသူတိ ဧတေန ယဒေကေ "တိရိယံ ဝိယ ဥပရိ အဓော စ သန္တိ လောကဓာတုယော"တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပဋိသေဓေတိ။ ဒေသနာဝိလာသေယေဝ **ဒေသနာဝိလာသမယော** ယထာ "ပုညမယံ ဒါန-မယ"န္တိ အာဒိသု၂။ နိပါတာနံ ဝါစကသဒ္ဒသန္နိဓာနေ တဒတ္ထဇောတနာဘာဝေန ပဝတ္တနတော ဂတ-သဒ္ဒေါ ယေဝ အဝဂတတ္ထံ အတိတတ္ထဉ္စ ဝဒတီတိ အာဟ "**ဂတောတိ အဝဂတော အတီတော**"တိ။ အထ ဝါ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ

၁-ပါဏိနိ (၆၊၃၊၁၀၉) ၂-ဒီ ၃-၁၈၂၊ ခု ၁-၂၃၀၊ ခု ၁၀-၄၃-ဝိဇ္ဇေသု။

ယာဝ သမ္မောမိ၊ ဣဒ္ဓိရေ မဟာဗောဓိယာနပဋိပတ္တိယာ ဟာနဋ္ဌာနသံကိလေ-သနိဝတ္တိနံ အဘာဝတော ယထာ ပဏိဓာနံ၊ တထာ ဂတော အဘိနိဟာရာနုရူပံ ပဋိပန္နောတိ **တထာဂတော**။ အထ ဝါ မဟာဗောဓိသတ္တဝေါ ဒါနံ ဥက္ကံသာဒိ-ဂမေန အနာဝရဏဉာဏတာယ စ ကတ္ထစိပိ ပဋိဃာတာဘာဝတော ယထာ ရုစိ၊ တထာ ကာယဝါစာစိတ္တာနံ ဂတာနိ ဂမနာနိ ပဝတ္တိယော ဧတသ္သာတိ **တထာဂတော**။ ယသ္မာ စ လောကေ ဝိဓယုတ္တဂတပဟာရသဒ္ဒါ သမာ-နတ္ထာ ဒိဿန္တိ၊ တသ္မာ ယထာဝိဓာ ဝိပဿိအာဒယော ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထာဝိဓောတိ **တထာဂတော**။ ယထာ ယုတ္တာ စ တေ ဘဂဝန္တော၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထာ ယုတ္တောတိ တထာဂတော။ အထ ဝါ ယသ္မာ သစ္စံ တတ္ထ[1] တစ္ဆံ တထန္တိ ဉာဏသော်တံ အဓိဝစနံ၊ တသ္မာ တထေန ဉာဏေန အာဂတောတိ **တထာဂတော**တိ ဧဝမ္ပိ တထာဂတသဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

"ပဟာယ ကာမာဒိမလေ ယထာ ဂတာ၊
သမာဓိဉာဏေဟိ ဝိပဿိအာဒယော။
မဟေသိနော သက္ကမုနိ ဇုတိန္ဓရော၊
တထာဂတော တေန တထာဂတော မတော။

တထဋ္ဌ ဓာတာယတနာဒိလက္ခဏံ၊
သဘာဝသာမညဝိဘာဂဘေဒတော။
သယမ္ဘုဉာဏေန ဇိနောယမာဂတော၊
တထာဂတော ဝုစ္စတိ သက္ကပုဂ်ဝေါ။

တထာနိ သစ္စာနိ သမန္တစက္ခုနာ၊
တထာ ဇ္ဈာနပ္ပစ္စယတာ စ သဗ္ဗသော။
အနညနေယ္ယေန ယတော ဝိဘာဝိတာ၊
ယာထာဝတော[2] တေန ဇိနော တထာဂတော။

အနေကဘေဒါသုပိ လောကဓာတုသု၊
ဇိနသ္ဓ ရူပါယတနာဒိဂေါစရေ။
ဝိစိတ္တဘေဒေ တထမေဝ ဒဿနံ၊
တထာဂတော တေန သမန္တလောစနော။

၁-တတ္ထ (သီ) ၂-တထာ တထာ (သီ)

ယတော စ ဓမ္မံ တထမေဝ ဘာသတိ၊
ကရောတိ ဝါစာယနုလောမမတ္တနော။
ဂုဏေဟိ လောကံ အဘိဘုယျိရိယ်တိ[1]၊
တထာဂတော တေနပိ လောကနာထကော။

ယထာဘိနိဟာရမတော[2] ယထာရုစိ၊
ပဝတ္တဝါစာ တနုစိတ္တဘာဝတော။
ယထာဝိဓာ ယေန ပုရာ မဟေသိနော၊
တထာဝိဓော တေန ဇိနော တထာဂတောတိ[3]။

သင်ဟဂါထာ မုခမတ္တမေဝ၊ ကသ္မာ? အပ္ပမာဒပဒံ ဝိယ သကလကုသလ-ဓမ္မသမ္ပဒါပတ္တိယာ သမ္ဘုဒ္ဓဂုဏာနံ သင်္ဂါဟကတ္တာ။ တေနေဝါဟ **"သမ္ဘာ-ကာစရနာ"**တိအာဒိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၇၁။ ဒုတိယေ **ဥပ္ပတ္တိ**တိ ပဌမာယ ဇာတိယာ နိမ္မတ္တိ ဝတ္ထာ အရိယာယ ဇာတိယာ နိမ္မတ္တိ ဒသ္သေတုံ **"နိပ္ပတ္တိ"**တိ အာဟ။ တဒါ ဟိသ္သ ဗုဒ္ဓဘာဝ-နိပ္ပတ္တိတိ။ "ဒုလ္လဘော"တိအာဒိံ ဝတ္ထာ ကာရဏသ္သ ဒုရသမ္ဘာရဘာဝတော တတ္ထ ကာရဏံ ဒသ္သေန္တော **"ကေဝါရ"**န္တိအာဒိမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— တတ္ထ ဝါရဂဏနာ နာမ မာသသံဝစ္ဆရကပ္ပဂဏနာဒိကာ၊ ကပ္ပါနံ ဧကံ အသင်္ခေ့ယ္ယံ ဒ္ဝေ အသင်္ခေ့ယ္ယာနိ တိဏိ အသင်္ခေ့ယ္ယာနိပိ ပါရမိယော ပူရေတ္ဝါပိ ဗုဒ္ဓေန ဘဝိတုံ နိ သက္ကာ၊ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ ပန စတ္တာရိ အသင်္ခေ့ယ္ယာနိ ကပ္ပသတသဟဿဿ နိရန္တရံ ဒသ ပါရမိယော ပူရေတ္ဝာဝ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ပတ္တုံ သက္ကာ, နိ ဣတော အညထာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဒုလ္လဘော ပါတုဘာဝေါ ဗုဒ္ဓါနန္တိ။

၁၇၂။ တတိယေ **နိစ္စံ နိ ဟောတိ**တိ အဘိဏှပ္ပဝတ္တိကံ နိ ဟောတိ ကဒါစိ-ဒေဝ သမ္ဘဝတော။ ယေဘုယ္ယေန မနုဿာ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္ဝာ အစ္ဆရံ ပဟရန္တိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ **"အစ္ဆရံ ပဟရိတ္ဝာ ပသိတဗ္ဗော"**တိ။ **သမန္နာဂတတ္တာ**တိ ဧတေန အစ္ဆရိယာ ဂုဏဓမ္မာ ဧတသ္မိံ သန္တိတိ **အစ္ဆရိယော**တိ ဒသ္သေတိ။ အပိစ အာဒိတော ပဘုတိ အဘိနိဟာရာဝဟော၊ တတော ပရမ္မိ အနညသာဓာရဏော ဂုဏဓမ္မော အာစိဏ္ဏော ဝါတိ **အစ္ဆရိယော**တိ အာဟ **"အာစိဏ္ဏမနုဿောတိ ဝိ အစ္ဆရိယမနုဿော"**တိအာဒိ။ မဟာဗောဓိဉာဏမေဝ **မဟာဗောဓိ-မဇ္ဈော**။ သမ္ဘဿ ဥတ္တမဉာဏပဒဋ္ဌာနံ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ, **မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနတ္ထ**

---

[1]-အဘိဘုယျ ဣရိတိ (သီ၊ က) [2]-ယထာဘိနိဟာရမိတော (သီ) [3]-ဒီ-ဋီ ၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတည်းကား "မဟာဗောဓိ"တို့ ဝုစ္စတိ။ **အနိဝတ္တကေနာ**တို့ ဗောဓိယာ နိယတဘာဝါပတ္တိယာ မဟာဗောဓိသတ္တဘာဝတော အနိဝတ္တနသဘာဝေန။ **ဗုဒ္ဓကာရကမ္မာနံ ပူရဏမ္ပိ နိ အညသ ကသ စိ အာစိက္ခန္တိ**အာဒိနာ ဟေတု-အဝတ္ထာယ ဖလာဝတ္ထာယ သတ္တာနံ ဥပကာရာဝတ္ထာယ စာတိ တိသုပိ အဝတ္ထာသု လောကနာထော အနညသာဓာရဏာနံ ဂုဏမ္မာနံ အာစိက္ခ-တာယ အစ္ဆရိယမနုသော ဝုတ္တောတိ ဒသေတိ။

၁၇၃။ **စတုတ္ထေ** ကာလေ ကိရိယာတို့ **ကာလကိရိယာ**။ ကတရသ္မိံ ကာလေ ကိဒိသိ ကိရိယာ။ သာမညတ္ထောတနာ ဟိ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိ၊ ဝိသေသတ္ထိနာ စ ဝိသေသော အနုပ္ပယောဇိတဗ္ဗောတိ အာဟ **"ကေသ္မိံ ကာလေ ပါကဋာ ကိရိယာ"**တိ။ ကတရသ္မိံ ပန ကေသ္မိံ ကာလေ, ကထဏ္ဍ ပါကဋာတိ? ကပ္ပါနံ သတသဟဿာဓိကာနိ အနေကာနိ အသင်္ခ်ေယ္ယာနိ အဘိက္ကမိတ္ဝာ ယဿာမိပ္ပေတမနောရထပါရိပူရိဝသေန သမုပလဒ္ဓေ ကေသ္မိံ ကာလေ၊ သဒေဝလောကေ အတိဝိယ အစ္ဆရိယမနုဿသ္သ ပရိနိဗ္ဗာနန္တိ အစ္ဆန္တိ ပါကဋာ။ **အနုတာပကရာ**တို့ စေတောဒုက္ခာဝဟာ။ **ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေသု**တို့ ဝုတ္တံ တသ္မိ ဗုဒ္ဓကေ္ခတ္တဘာဝေန ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ, တဒညေသဏ္ဍ အဝိသယတ္တာ။

၁၇၄။ ပဏ္ဍမေ **ဒုတိယသ္သ ဗုဒ္ဓသ္သာ**တို့ ဒုတိယသ္သ သမ္ဗုဒ္ဓသ္သ အဘာဝေါ။ **သုတဗုဒ္ဓေါ** နာမ သုတမယေန ဉာဏေန ဗုဇ္ဈိတမ္ပိသ္သ ဗုဒ္ဓတ္တာ။ **စတုသစ္ခ-ဗုဒ္ဓေါ** နာမ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ အနဝသေသတော ဗုဒ္ဓတ္တာ။ **ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ** နာမ ပစ္စေကံ အတ္တနောယေဝ ယထာ စတုသစ္စသမ္ဗောဓော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓတ္တာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဧဝ ဟိ ယထာ သဒေဝကသ္သ လောကသ္သ စတုသစ္စသမ္ဗောဓော ဟောတိ၊ ဧဝံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ **စတ္တာရိ ဝါ အဋ္ဌ ဝါ သောဠသ ဝါ**တို့ ဇ္ဈာနံ ကတမဟာဘိနိဟာရာနံ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပညာဓိကသဒ္ဓါဓိကဝိရိယာဓိကဝိဘာဂဝသေန ဝုတ္တံ။ "ပညာဓိကာနံ ဟိ သဒ္ဓါ မန္ဒာ ဟောတိ, ပညာ တိက္ခာ။ သဒ္ဓါဓိကာနံ ပညာ မဇ္ဈိမာ ဟောတိ။ ဝိရိယာဓိကာနံ ပညာ မန္ဒာ၊ ပညာနုဘာဝေန စ သမ္ဗာသမ္ဗောဓိ အဓိဂန္တုဗ္ဗာ"တိ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝုတ္တံ။ အဝိသေသေန ပန ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မာနံ တိက္ခမဇ္ဈိမ-မုဒုဘာဝေန တယောပေတေ ဘေဒါ ယုတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ တိဝိဓာ ဟိ ဗောဓि-သတ္တာ အဘိနိဟာရကၖေ ဘဝန္တိ ဥဋ္ဌဝိတ္ကပ္ပတ္တိတ္ကပ္ပနေယျဘေဒေန။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၄၃၊အပဒါန-ဋ္ဌ ၁-၁၅၅၊စရိယာပိဋကဋ-ဋ္ဌ ၃၂၀-ဝိဋ္ဌေသု။

တေသု ဥဿဋ္ဌိတည္ရ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ သမ္ဗုခါ စာတုပ္ပဒိကံ ဂါထံ သုဏန္တော တတိယပဒေ အပရိယောသိတေယေဝ ဆဟိ အဘိညာဟိ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ။ ဒုတိယော သတ္ထု သမ္ဗုခါ ကေ ဂါထံ သုဏန္တော အပရိယောသိတေယေဝ စတုတ္ထပဒေ ဆဟိ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ။ ဧတရော ဘဂဝတော သမ္ဗုခါ စာတုပ္ပဒိကဂါထံ သုတ္ဝာ ပရိယောသိတာယ ဂါထာယ ဆဟိ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ ပတ္တုံ သမတ္ထူပနိဿယော ဟောတိ။ တယောပေတေ ဝိနာ ကာလဘေဒေန ကတာဘိနိဟာရာ လဒ္ဓဗျာကရဏာ ပါရမိယော ပူရေန္တာ ယထာဂုတ္တဘေဒေန ကာလေန သမ္မာသမ္ဗောဓိं ပါပုဏန္တိ၊ တေသု တေသု ပန ကာလဘေဒေသု အပရိပုဏ္ဏေသု တေ တေ မဟာသတ္တာ ဒီဝသေ ဒီဝသေ ဝေဿန္တရဒါနသဒိသံ ဒါနံ ဒေန္တာပိ တဒနုရူပံ သီလာဒိသေသ-ပါရမိဝမ္မေ အာစိနန္တာပိ အန္တရာ ဗုဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိတိ အကာရဏမေတံ။ ကသ္မာ? ဉဏဿ အပရိပစ္စနတော။ ပရိစ္ဆိန္နကာလနိပ္ဖါဒိတံ ဝိယ ဟိ သဿံ ပရိစ္ဆိန္နကာလေ နိပ္ဖါဒိတာ သမ္မာသမ္ဗောဓိ တဒန္တရာ သဗ္ဗညုတဉာဏေန ဝါယမန္တေနပိ နိ သက္ကာ ပါပုဏိတုန္တိ ပါရမိပူရိ ယထာဂုတ္တကာလ-ဝိသေသေန သမ္ပဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သဒ္ဓိန္တိ** သမာနကာလေ။

အသဟာယောတိ နိပ္ပရိယာယတော ဝုတ္တံ။ သဟအယနဋ္ဌော ဟိ သဟာ-ယဋ္ဌော။ ပဋိပတ္တိဝသေန ဘဂဝတာ သဟ သမံ အယနံ နာမ ကသ္မိပိ နတ္ထေဝ။ ဟတ္ထာဒိအဝယဝတော ပဋိ ပဋိ မိနိတဗ္ဗတော **ပဋိမာ** ဝုစ္စတိ အတ္ထဘာဝေါ။ **သမတ္ထော နာမ** နတ္ထိတိ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ နတ္ထိ။ **ပဋိသမောတိ** ပဋိနိဓိဘာဝေန သမော။ **ပဋိဘာဂံ ဒါတုန္တိ** "စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တသ္မိံ ဓမ္မဘာဂသ္မိံ ဓမ္မကောဋ္ဌာသသ္မိံ ပဋိ-ပက္ခဘူတံ ကတ္ဝာ ဘာဂံ ကောဋ္ဌာသံ ပဋိဝစနံ ဒါတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ။ နတ္ထိ ဧတသ္မိံ သီလာဒိဂုဏေဟိ ပဋိပိမ္ဗဘူတော ပုဂ္ဂလောတိ **အပ္ပဋိ-ပုဂ္ဂလော**။ တေနာဟ "**အညော ကောစိ**"တိအာဒိ။ တိသဟသ္သိမဟာသဟဿိနံ ဝိဘာဝေါ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သေသမေတ္ထ **သုဝိညေယ္ယမေဝ**။

၁၇၅။ ဆဋ္ဌာဒီသု **တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ**တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ။ **တန္တိ** ပညာ-စက္ခု။ **ပါတုဘူတမေဝ ဟောတိ** တသ္မိံ သဟသ္သ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ **ဥပ္ပတ္တိ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇနံ။ **နိပ္ဖတ္တိ**တိ ပရိဝုဒ္ဓိ။ **ကိဝ္ဟပ္ပသ္သာ**တိ ကိဒိသ္သ။ သာဝကဝိသယေ ဟတ္ထဂတံ ပညာစက္ခု နာမ ဒ္ဝိန္နံ အဂ္ဂသာဝကာနံ ယေဝါတိ အာဟ "**သာရိ-ပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနသ္သာ**"တိအာဒိ။ **သမာဓိပညာ**တိ သမာဓိသဟဂတာ ပညာ။

"သမာဓိသံဝတ္တနိကာ ခိပ္ပနိသန္တိအာဒိဝိသေသာဝဟာ ပညာ"တိ ကေစိ။ **အာလောကောတိ** ပညာအာလောကော ဧဝ။ တထာ **ဩဘာသော။ တိဏ္ဏံ**တိ တိဏ္ဏံ သုတ္တာနံ။ **လောကိယလောကုတ္တရမိဿကာနံ**တိ ပုဗ္ဗ-ဘာဂပညာယ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဝုတ္တံ။

ဥတ္တမဝမ္မာနန် အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿ အဘာဝေန သေဋ္ဌမမ္မာနံ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော ဒဿနံ၊ ဘဂဝတော ရူပကာယော။ တတ္ထပိ ဝိသေသတော ရူပါ-ယတနံ။ တေနာဟ **"စက္ခုဝိညာဏေန ဒဋ္ဌုံ လဘတိ"**တိ။ နတ္ထိ ဣတော ဥတ္တရန်အ အနုတ္တရံ၊ တဒေဝ အနုတ္တရိယံ၊ ဒဿနဉ္စ တံ အနုတ္တရိယဉ္စာတိ **ဒဿ-နာနုတ္တရိယံ**။ သေသပဒေသုပိ ဧသေव နယော။ အယံ ပန ပဒဝိသေသော— သုယျတိတိ **သဝနံ**၊ ဘဂဝတော ဝစနံ။ လဗ္ဘတိတိ **လာဘော**၊ ဘဂဝတိ သဒ္ဒါ။ သိက္ခိတဗ္ဗတော **သိက္ခာ**။ သီလသမာဓိပညာပရိစရဏံ **ပါရိစရိယာ**၊ ဥပဋ္ဌာနံ။ အနုသရဏံ **အနုဿတိ**၊ သတ္တု ဂုဏာနုသရဏံ။ **ဣမေသန်** ယထာဝုတ္တာနံ ဆန္နံ အနုတ္တရိယာနံ။ **ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ**တိ တထာဂတဿ ပါတုဘာဝေါ တပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ တဗ္ဗိသယတ္တာ စ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ "ဒဿနာနုတ္တရိယ"န်အ စ သဒ္ဒေဝကေ လောကေ ဥတ္တရိတရဿ ဘဂဝတော ရူပဿ နဒဿနမတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ အဏ ခေါ တဿ ရူပဒဿနမုခေန အဝေစ္စပ္ပသာဒေန ဗုဒ္ဓဂုဏေ ဩကပ္ပေတ္တာ ဩဂါဟေတ္တာ ဒဿနံ ဒဋ္ဌုံ။ တေနာဟ **"အာယသ္မာ ဟိ"**တိ-အာဒိ။ **ဣဒမ္ပိ ဒဿနာနုတ္တရိယန်**အ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတော နိဗ္ဗိသေသတ္တာ ဝုတ္တံ။ **ဒဿဗလံ ဒဿနာယ လဘိတ္တာ**တိ အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ ပသာဒဘတ္တိမေတ္တာ-ပုဗ္ဗကံ ဒဿဗလံ ဒဿနာယ လဘိတ္တာ။ **ဒဿနံ ဝေဒေတ္တာ**တိ ဒဿနမုခေန ပဝတ္တံ ဝိပဿနာစာရံ ဝေဒေတ္တာ။ ဒဿနမုခေန ယာဝ အနုလောမဉ္စာ ဝိပဿနာစာရံ ဝေဒေတ္တာ တဒနန္တရံ အဌမကမဟာဘူမိ ဩက္ကမန္တော ဒဿနံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပါပေတိ နာမ။ ဣဓ ပရတော ပဝတ္တံ ဒဿနံ **ဒဿနမေဝ နာမ၊ မူလဒဿနံ ပန** သစ္စဒဿနဿပိ ကာရဏဘာဝတော **ဒဿနာနုတ္တရိယံ နာမ**။ ဧသ နယော သေသာနုတ္တရိယေသုပိ။

ဒဿဗလေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဘဂဝတိ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ **တိဿော သိက္ခာ သိက္ခိတ္တာ**တိ တိဿော ပုဗ္ဗဘာဂသိက္ခာ သိက္ခိတ္တာ။ **ပရိစရ-တိ**တိ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောတိ။ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-ဝသေန အနုဿတိဏ္ဌာနံ ဥပ္ပါဒေတ္တာ တံ ပဒဋ္ဌာနံ ကတ္တာ ဝိပဿနံ ဝေဒေန္တော **"အနုဿတိံ ဝေဒေတ္တာ"**တိ ဝုတ္တော။

သန္ဓိကိရိယာ ဟောတိတိ ပစ္စက္ခကရဏံ ဟောတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ လဇ္ဇမာနာ ပဋိသန္ဓိဒါ ဖလက္ခဏေ သန္ဓိကတာ နာမ ဟော့တိ တတော ပရံ အတ္ထာဒိသု ယထိစ္ဆိတံ ဝိနိယောဂက္ခမဘာဝတော။ **စတသ္သော**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေ။ **ပဋိသန္ဓိဒါ**တိ ပဘေဒါ။ ကသ္မာ ပန ပဘေဒါတိ? "အတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိ-သန္ဓိဒါ"တိအာဒိဝစနတော ဉာဏသ္သေတာ ပဘေဒါ။ တသ္မာ **စတသ္သော ပဋိသန္ဓိဒါ**တိ စတ္တာရော ဉာဏပ္ပဘေဒါတိ အတ္ထော။ **အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါ**တိ အတ္ထေ ပဋိသန္ဓိဒါ၊ အတ္ထပဘေဒဿ သလက္ခဏဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏ-သမတ္ထံ အတ္ထေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏန္တိ အတ္ထော။ တထာ ဓမ္မပဘေဒဿ သလက္ခဏဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ဓမ္မေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ **ဓမ္မ-ပဋိသန္ဓိဒါ**။ နိရုတ္တိပဘေဒဿ သလက္ခဏဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ နိရုတ္တာဘိလာပေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ **နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိဒါ**။ ပဋိဘာနပဘေဒဿ သလက္ခဏဝိဘာဝနဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ပဋိဘာနေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ **ပဋိဘာနပဋိသန္ဓိဒါ**။

အတ္ထေသု ဉာဏန္တိအာဒိသု **အတ္ထော**တိ သခေါ်ပတော ဟေတုဖလံ။ တံ ဟိ ဟေတုဝသေန အရဏီယံ ဂန္တဗ္ဗံ ပတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မာ "အတ္ထော"တိ ဝုစ္စတိ။ ပဘေဒတော ပန ယံ ကိဉ္စိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နိဗ္ဗာနံ ဘာသိတတ္ထော ဝိပါကော ကိရိယာတိ ဒ္ဝေမေ ပဋ္ဌ ဓမ္မာ "အတ္ထော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တံ အတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ **အတ္ထပဋိသန္ဓိဒါ**။ **ဓမ္မော**တိ သခေါ်ပတော ပစ္စယော။ သော ဟိ ယသ္မာ တန္တိ ဒဟတိ ဝိဒဟတိ ပဝတ္တေတိ စေဝ ပါပေတိ စ ဌပေတိ စ၊ တသ္မာ "ဓမ္မော"တိ ဝုစ္စတိ။ ပဘေဒတော ပန ယော ကောစိ ဖလနိဗ္ဗတ္တကော ဟေတု အရိယမဂ္ဂေါ ဘာသိတံ ကုသလံ အကုသလန္တိ ပဋ္ဌဝိဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ ဓမ္မေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ **ဓမ္မပဋိသန္ဓိဒါ**။

အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ ဉာဏန္တိ တသ္မိံ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ သဘာဝ-နိရုတ္တိသဒ္ဒံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ သဘာဝနိရုတ္တိအဘိလာပေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ။ ဧဝမယံ နိရုတ္တိပဋိသန္ဓိဒါ သဒ္ဒါရမ္မဏာ နာမ ဇာတာ၊ နပညတ္တိအာရမ္မဏာ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ "အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ နသဘာဝနိရုတ္တိ"တိ ပဇာနာတိ။ ပဋိသန္ဓိဒါပတ္တော ဟိ "ဖဿော"တိ ဝုတ္တေ "အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ"တိ ဇာနာတိ၊ "ဖဿော"တိ ဝါ "ဖဿ"န္တိ ဝါ ဝုတ္တေ "အယံ နသဘာဝနိရုတ္တိ"တိ ဇာနာတိ။ ဝေဒနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ

၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ဝိဇ္ဇေ။

ပနေသ နာမာချာတောပသဂ္ဂါဗျယပဒမ္မိ ဇာနာတိယေဝ သဘာဝနိရုတ္တိယာ ယာထာဝတော ဇာနနတော။ **ဉာဏေသု ဉာဏန္တိ** သမ္ဘတ္ထကဉ္ဇဏံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခန္တသ္သ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ။

ဣမာ ပန စတသ္သော ပဋိသမ္ဘိဒါ သေက္ခဘူမိယံ အသေက္ခဘူမိယန္တိ ဒ္ဝိသု ဌာနေသု ပဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိ။ အမိဂမော ပရိယတ္တိ သဝနံ ပရိပုစ္ဆာ ပုဗ္ဗယောဂေါတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **အမိဂမော** နာမ သစ္စပဋိဝေဓော။ **ပရိယတ္တိ** နာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ တံ ဟိ ဂဏ္ဍန္တသ္သ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **သဝနံ** နာမ ဓမ္မသဝနံ။ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သုဏန္တသ္သပိ ဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **ပရိပုစ္ဆာ** နာမ အဋ္ဌကထာ။ ဥဂ္ဂဟိတပါဠိယာ အတ္ထံ ကထေန္တသ္သပိ ဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **ပုဗ္ဗယောဂေါ** နာမ ပုဗ္ဗယောဂါဝစရတာ။ ဟရဏပစ္စာဟရဏနယေန ပဋိပါကဋကမ္မဋ္ဌာနသ္သပိ[1] ပဋိသမ္ဘိဒါ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။ **လောကိယလောကုတ္တရာ ဝါ**တိ ဣတ္ထေ တိသော ပဋိသမ္ဘိဒါ လောကိယာ၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ သိယာ လောကိယာ၊ သိယာ လောကုတ္တရာတိ ဧဝံ ဝိဘဇိတ္တာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝါတိ အဝဓာရဏေန ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဧဝ လဗ္ဘနတော, အဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အလဗ္ဘနတော အနညသာဓာရဏော ပဋိဝေဓော အဓိပ္ပေတော။ ဧဝဠ္ဍ ကတ္တာ "မဟတော စက္ခုဿ"တိအာဒိသု ပညာမဟတ္တာဒိကမ္မိ အနညသာဓာရဏမေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာဒယောပိ ပရေသံ တဗ္ဘာဝါဝဟာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယာ ကာစိ ဓာတုယော လောကိယာ လောကုတ္တရာ ဝါ၊ သမ္ဘာ တာ ဣမာဟေဝ သင်္ဂဟိတာ၊ ဣတ္ထေဝ အန္တောဝဓာတိ ဝုတ္တံ **"ဣမာဝ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော နာနာသဘာဝတော နာနာ-ဓာတုယော"**တိ။ သ္မာယမတ္ထော အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏဝိဘင်္ဂေန[2] ဒီပေတဗ္ဗော။ "သစ္ဆိကိရိယာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ **"ဝိဇ္ဇာတိ ဖလေ ဉာဏ"**န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၀၇။ ယသ္မာ စက္ခုတိ အပရာပရံ ပရိဝတ္တတိတိ **စက္ခုံ**၊ တသ္မာ ဣရိယာပထာပိ အပရာပရံ ပရိဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ခုသဒိသတ္တာ **စက္ခုန္တိ** ဝုတ္တာ၊ တထာ ပတိရူပဒေသဝါသာဒိသမ္ပတ္တိယော။ **တတော ပဋ္ဌာယ ဓမ္မစက္ခုံ အဘိနိ-ဟရတိ နာမ**တိ ဣတ္ထေ တဒါ မဟာသတ္တော အတ္တာနံ အဘိနိဟာရယောဂံ ကရောန္တော "ဓမ္မစက္ခုံ အဘိနိဟရတိ နာမ"တိ ဝုတ္တော တတော ပဋ္ဌာယ ဓမ္မစက္ခာဘိနိဟာရဝိဗန္ဓကရဓမ္မာနုပ္ပဇ္ဇနတော။ **အဘိနိဟဋံ နာမ**တိ ဣတ္ထေပိ

---

[1]-ပရိဟဋကမ္မဋ္ဌာနသ္သပိ (?) [2]-အဘိ [2]-၃၂၃-ပိဋ္ဌေ။

အယမေဝ နယော။ **အရဟတ္တမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတ္တာ ဝိမုစ္စတိ ဥပ္ပါဒေတိ ယေဝ နာမ** တဒတ္ထံ ဥဏာံ ပရိပါစေတိ။ ကတ္ဝာ။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌကော ဝိမုစ္စတိ ဥပ္ပါဒိတံ နာမ** တသ္မိံ ခဏေ ဝိမုစ္စတိ ဥပ္ပါဒနာယ ကာတမ္ဗကိစ္စသ ကသိ အဘာဝါ။ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဟိ ဣဓ "ဝိမုစ္စတိ"နာမ အဓိပ္ပေတံ။ ဣဒါနိ ဒေသနာဉာဏဝသေန မြေစတိ ဒသေတုံ **"ကဒါ ပဝတ္တေတိ နာမ"**တိ-အာဒိမာဟ။ နု ကေဝလံ ထေရသော၊ အထ ခေါ သမ္ဗေသမ္ပိ သာသနိကာနံ ဝိမုတ္တိ ဘဝတော ဝိမုဒေသနာ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ စတုန္နဉ္စ ကေတ္တာဒိ-နယာနံ အဝိရာဓနတောတိ ဒသေတုံ **"ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခု ဝါ"**တိ-အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ သေသံ သုဝိညေယ္မေဝ။

ကေပုဂ္ဂလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-တေဒဋ္ဌဝဂ္ဂ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

တေဒဋ္ဌပဒဝဏ္ဏနာ

၁၈၈။ တေဒဋ္ဌေသု ပဌမဝဂ္ဂသ ပဌမေ **အာဒိမှိ ဒိသတိ**တိ ဣဏ္ဍ အဋ္ဌ-သဒ္ဒေါတိ အာနေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **အဋ္ဌတဋ္ဌေ**တိ အဋ္ဌဒိဝသံ အာဒိံ ကတ္ဝာတိ အဏ္ဍော။ **အဂ်ိလဋ္ဌေနာ**တိ အဂ်ိလိကောဋ္ဌယာ။ **အမ္ပိလဋ္ဌနာ**နာ အမ္ပိလကောဋ္ဌာ-သော။ **ကောဋ္ဌိဘူတာ**တိ ပရမကောဋ္ဌိဘူတာ တသ္မိံ ဌာနေ တာဒိသာနံ အညေသံ အဘာဝတော။ တတော **ဧဝ သဒ္ဒဘူတာတိပိ အဋ္ဌာ**။ **တေဒဋ္ဌသန္ဓိကျေပေါ**တိ ဧတေဒဋ္ဌေ ဌပနံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိအာဒိဟိ စတူဟိပိ ကာရဏေဟိ။ မဟာပညတာယ ထေရေန ဧတေဒဋ္ဌဌာနသ လဒ္ဓဘာဝံ ဝိတ္ထာရတော ဒသေတုံ **"ကထ"**နာ-အာဒိမာဟ။ **ဒွေ ပဒါနိ ဂုဏာ**တိ ကလ္လမ္ဗမူလေ ယုဂနဒ္ဓရပဗ္ဗတေတိ ဒ္ဝိသု ဌာနေသု ဒွေ ပဒါနိ ဒသေတ္ဝာ။ **မုလ္လပိဋ္ဌကာ**နာ ယံ သတ္ဂဏ်ံ ပဋ္ဌဏ်ံ ဝါ နဟောတိ၊ ကေဝလံ မုလ္လကပိဋ္ဌံ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **အဝတ္ထရိတ္ဝာ နိသီဒိ**တိ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန အဏ္ဍောတ္ထရိတ္ဝာ နိသီဒိ။ တေနာဟ **"ဧဝံ နိသီဒိတ္ဝာ"**တိအာဒိ။ **ကာယသက္ခိ ကတ္ဝာ**တိ နာမကာယေန ဒေသနာယ သမ္ပဋိစ္ဆနဝသေန သက္ခိဘူတံ ကတ္ဝာ။ **ကုသလာ ဓမ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာ အဗ္ယာကတာ ဓမ္မာ**တိ ဣတိ-သဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော၊ တေန သဗ္ဗံ အဘိဓမ္မဒေသနံ သင်္ဂဏှာတိ။

ပါဠိဟာရိယဋ္ဌာနေတိ ယမကပါဋိဟာရိယသ ကတဋ္ဌာနေ။ **ပဿဏ္ဍာ**တိ ကေသံ ဗဟုဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အဿာ**တိ မနုဿသမ္ပတ္တိယာ ဧကဘာဝံ။

အာ့ကပ္ပန္တိ အာကာရံ။ **မဟာဇနော**တိ သဒေဝကေ လောကေ သဗ္ဗော မဟာ-ဇနော။ ယထာ နိရယဒဿနံ သံဝေဂဇနနတ္ထံ၊ ဧဝံ ဒေဝလောကဒဿနမ္ပိ သံဝေဂဇနနတ္ထမေဝ "အနုပုဗ္ဗိကထာယံ သဂ္ဂကထာ ဝိယ ဧဝံ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ-သမုပေတောပိ သဂ္ဂေါ အနိစ္စော အဒ္ဓုဝေါ စဝနဓမ္မော"တိ။ **သဇ္ဇေတ္တာ**တိ သမပဏ္ဏာသာယ မုဆ္ဆနာဟိ ယထာ ကာမေန နိဝါဒေတုံ သက္ကာ၊ ဧဝံ သဇ္ဇေတ္တာ။

ပုထုဇ္ဇနပဌကံ ပဌမံ ပုထုဇ္ဇနပဌံ အာဒိံ ကတ္တာ ပဝတ္တိတံ ဒိဏ္ဏာသဝပဌ-ပရိယန္တံ ပဌပဌကံ။ **ပဌမံ ။ပ။** ပုစ္ဆိတိ ပုထုဇ္ဇနဝိသယေ ပဌံ ပုစ္ဆိ။ ပဋိသန္ဓိဒါ ယထာဘိနိဟာရံ ယထာသကံ ဝိပဿနာဘိနိဟာရေန ပဌမဘူမိယာဒယော ဝိယ ပဝတ္တိတဝိသယာတိ ဝုတ္တံ **"တေ အတ္တနော အတ္တနော ပဋိသန္ဓိဒါ-ဝိသယေ ဌတ္တာ ကထယိံသူ"**တိ။ **ဗုဒ္ဓဝိသယေ ပဌံ ပုစ္ဆိတိ—**

"ယေ စ သမ်ိတမ္ဘောသေ၊ ယေ စ သေခါ ပုထူ ဇုဓ။
တေသံ ဓမ္မ နိပကော ဇုရိယံ၊ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟိ မာရိသာ"တိ ၂—

ဇုဒံ ပဌံ ပုစ္ဆိ။ တတ္ထ **သမ်ိတမ္ဘော**တိ သမ်ိတာ ဥတာ စတုသစ္စမ္ဘော၊ ယေ စ သမ်ိတမ္ဘော စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓစတုသစ္စမ္ဘောတိ အတ္ထော။ ဇုမိနာ အသေက္ခာ ကထိတာ။ ပုထု-သဒ္ဒေါ ဥဘယတ္ထပိ ယောဇေတဗ္ဗော "ယေ ပုထု သမ်ိတမ္ဘော၊ ယေ စ ပုထု သေခါ"တိ။ **တေသ**န္တိ တေသံ ဒ္ဝိန္နံ သေက္ခာသေက္ခ-ပုဂ္ဂလာနံ မေ ပုဋ္ဌောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ မယာ ပုဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **ဇုရိယ**န္တိ သေက္ခာသေက္ခဘူမိယာ အာဂမနပဋိပဒံ။ ဇုရိယတိ ဂစ္ဆတိ သေက္ခဘူမိံ အသေက္ခဘူမိဉ္စ တောယာတိ ဇုရိယာ၊ တံ တေသံ ဇုရိယံ အာဂမနပဋိပဒံ မယာ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟိ ကထေဟီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓဝိသယေ ပဌံ ပုစ္ဆိတ္တာ "ဇုမသဟ ခေါ သာရိပုတ္တ သံခိတ္တေန ဘာသိတသ္သ ကထံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော"တိ အာဟ။ ထေရော ပဌံ ဩလောကေတ္တာ "သတ္ထာ မံ သေက္ခာသေက္ခာနံ ဘိက္ခူနံ အာဂမနပဋိပဒံ ပုစ္ဆတီ"တိ ပဌေ နိက္ခေပါ ဟုတ္တာ "အာဂမနပဋိပဒါ နာမ ခန္ဓာဒိဝသေန ဗဟူဟိပိ မုခေဟိ သက္ကာ ကထေတုံ၊ ကတရာကာရေန နု ခေါ ကထေန္တော သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဏှိတုံ သက္ခိဿာ-မီ"တိ အဇ္ဈာသယေ ကင်္ခိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ **"ဓမ္မသေနာပတိ ။ပ။ နု သက္ကောတိ"**တိ။ ပုစ္ဆိတပဌံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ပဋိဘာနေ အသတိ ဒိသာဝိလောကနံ သတ္တာနံ သဘာဝေါတိ ဒဿေန္တော **"ပုရတ္ထိမ ။ပ။ နာသက္ခိ"**တိ အာဟ။ တတ္ထ **ပဌဝိပ္ပဋိဒ္ဓာနန္တိ** ပဌဝိပ္ပဋိကာရဏံ။

၁-မုစ္ဆိတ္တာတိ (အဘိကထာယံ) ၂-နု ၁-၄၃၄-ဝိဒ္ဓေ သုတ္တနိပါတေ။

ထေရသ ကိလမနဘာဝံ ဇာနိတ္ဝာတိ "သာရိပုတ္တော ပဠေ နိက္ခေါ်၊ အဗ္ဗာသယေ မေ ကခ်မာနော ကိလမတိ"တိ ထေရသ ကိလမနဘာဝံ ဥတ္ဝာ။ **စတုမဟာဘူတိကကာယပရိဂ္ဂဟန်** ဧတေန ခန္ဓမုခေန နာမရူပပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။ "**ဘူတမိဒန်** သာရိပုတ္တ **သမနုပဿသိ**"တိ ဟိ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ ခန္ဓဝသေန နာမရူပပရိဂ္ဂဟော ဒဿိတော။ **ဧဝံ** ကိရသ ဘဂဝတော အဟောသိ "သာရိပုတ္တော မယာ နယေ အဒိန္နေ ကထေတုံ နိ သက္ခိဿတိ၊ ဒိန္နေ ပန နယေ မမ ဗ္ဗာသယံ ဂဟေတ္ဝာ ခန္ဓဝသေန ကထေဿတိ"တိ။ ထေရသ သဟ နယဒါနေန သော ပဠော နယသတေန နယသဟသေန ဥပဋ္ဌာသိ။ တေနာဟ "**အညာတံ ဘဂဝါ, အညာတံ သုဂတာ**"တိ။

အရူပါဝစရေ ပဋ္ဌိသန္ဓိ နာမ နိ ဟောတိတိ ဗောဓိသတ္တာရသတ္တရဏသ အနောကာသဘာဝတော ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**အဘဗ္ဗဋ္ဌာနတ္တာ**"တိ၊ လဒ္ဓ-ဗျာကရဏာနံ ဗောဓိသတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ အဘဗ္ဗဒေသတ္တာတိ အတ္ထော။ **ရူပါဝစရေ နိဗ္ဗတ္တိ**တိ ကမ္မဝသိတာသတ္တဝတော အရူပါဝစရေ အနိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ ရူပါဝစရေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ပရောသဟဿန္တိအာဒိနာ ပရောသဟဿဇာတကံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ပရောသဟဿမ္ပိ**တိ အတိရေကသဟဿမ္ပိ။ **သမာဂတာနံ**န္တိ သန္ဓိပတိတာနံ ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနိတုံ အသက္ကောန္တာနံ ဗာလာနံ။ **ကန္ဒေယ္ယုံ တေ ဝဿသတံ အပညာ**တိ တေ ဧဝံ သမာဂတာ အပညာ ဧကမေ ဗာလတ္တာ သသာ ဝိယ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ရောဒေယ္ယုံ ပရိဒေဝေယ္ယုံ။ ရောဒမာနာပိ ပန အတ္ထံ ဝါ ကာရဏံ ဝါ နေဝ ဇာနေယ္ယုန္တိ ဒီပေတိ။ **ဧကောဝ သေယ္ယော ပုရိသော သပညော**တိ ဧဝရူပါနံ ဗာလာနံ ပရောသဟဿတောပိ ဧကော ပဏ္ဍိတပုရိသောဝ သေယ္ယော ဝရတရောတိ အတ္ထော။ ကိဒိသော သပညောတိ အာဟ "**ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထ**"န္တိ၊ အယံ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကော ဝိယ ယော ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊ သော တာဒိသော သပညော ဝရတရောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေ ပရောသတဇာတကေ **ဗျာယေယ္ယု**န္တိ ယာဝဏာဝတော အတ္ထံ ဇာနိတုံ သမာဟိတာ ဟုတ္ဝာ စိန္တေယ္ယုံ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။

တတိယဇာတကေ **ယေ သညိနော**တိ ဌပေတ္ဝာ နေဝသညာနာသညာ-ယတနလာဘိနော အဝသေသစိတ္တကသတ္တေ ဒဿေတိ။ **တေ ဒိ ဒုဂ္ဂတာ**တိ **တ**သာ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အလာဘတော တေ ဒိ ဒုဂ္ဂတာ ဒုက္ခံ ဥပဂတာ သညိဘဝေ။ "သညာ ရောဂေါ သညာ ဂဏ္ဍော သညာ

သလ္လ”န္တိ[1]ဟိ တေ သညာယ အာဒီနဝဒဿိနော။ **ယေပိ အသညိနောတိ** **အသညီဘဝေ** နိဗ္ဗတ္တေ အစိတ္တကသတ္တေ ဒဿေတိ။ တေပိ ဣမိဿာယေव သမာပတ္တိယာ အလာဘတော ဒုဂ္ဂတာယေव။ ဗျာနသုခံ **အနဂ်ဏံ** နိဒ္ဒေါသံ ယထာဝုတ္တဒေါသာဘာဝတော။ ဗလဝစိတ္တေကဂ္ဂတာသဘာဝေနပိ တံ အနဂ်ဏံ နာမ ဇာတံ။ **နေဝသညီ နာသညိတိ အာဟာ**တိ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော အရညာယတနေ ကာလံ ကရောန္တော အန္တေဝါသိကေဟိ ပုဋ္ဌော “နေဝသညီ နာသညီ”တိ အာဟ။ ပုရိမဇာတကေ ဝုတ္တနယေနေဝ တာပသာ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသိကသ္မိံ ကထံ နဂ္ဂိုံသု။ ဗောဓိသတ္တော အာဘဿရတော အာဂန္တ္နာ အာကာသေ ဋ္ဌတ္နာ ဣမံ ဂါထမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “**သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ**”န္တိ။

စတုတ္ထဇာတကေ[2] စန္ဒသ ဝိယ အာဘာ ဇေဿာတိ **စန္ဒာဘံ**၊ ဩဒါတ-ကသိဏံ။ **သူရိယာဘ**န္တိ သူရိယသ ဝိယ အာဘာ ဇေဿာတိ သူရိယာဘံ၊ ပီတကသိဏံ။ **ယောဝ ပညာယ ဂါဝေတိ**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဣဝ သတ္တလောကေ ဣဒံ ကသိဏဒ္ဒယံ ပညာယ ဂါဝေတိ၊ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ အနုပ္ပဝိသတိ၊ တတ္ထ ဝါ ပတိဋ္ဌဟတိ။ **အဝိတက္ကေန ဒုတိယ**ဇ္ဈာနေန **အာဘဿရူပဂေါ ဟောတိ**တိ သော ပုဂ္ဂလော တထာ ကတ္တာ ပဋ္ဌိလဒ္ဓေန ဒုတိယေန ဗျာနေန အာဘဿရဗြဟ္မ-လောကူပဂေါ ဟောတိ။ **သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ**န္တိ ဣမိနာ ဣမံ ဒဿေတိ[3]—အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိ-သတ္တော အရညာယတနေ ကာလံ ကရောန္တော အန္တေဝါသိကေဟိ ပုစ္ဆိတော “စန္ဒာဘံ သူရိယာဘ”န္တိ ဝတ္တာ အာဘဿရေ နိဗ္ဗတ္တော။ တာပသာ ဇေဋ္ဌန္တေ-ဝါသိကသ္မိံ နဂ္ဂိုံသု။ ဗောဓိသတ္တော အာဂန္တ္နာ အာကာသေ ဋ္ဌတော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

ပဌမဇာတကေ **အာသီသေထေ**ဝါတိ အာသာဗ္ဗေဒံ အကတ္တာ အတ္တနော ကမ္မေသု အာသံ ကရေယ္ယေ။ **နု နိဗ္ဗိဒ္ဓေယ္ယာ**တိ နု နိဗ္ဗေဒံ ဥပ္ပါဒေယ္ယ၊ နု ဥက္ကဏ္ဌေယ္ယာတိ အတ္ထော။ **ဝေ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **ယထာ ဣဒ္ဓိ**န္တိ အဟံ ဟိ သဒ္ဓိဟတ္ထာ နရကာ ဥဒ္ဓာနံ ဣဒ္ဓိံ၊ သောမှိ တထေဝ ဇာတော၊ တတော ဥဒ္ဓိတောယေဝါတိ ဒီပေတိ။

အတိတေ[4] ကိရ ဗာရာဏသိယံ ဗြဟ္မဒတ္တေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဗောဓိသတ္တော သရဘမိဂယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ အရညေ ပဋိဝသတိ။ ရာဇာ မိဂဝိတ္ထကော

၁-မ ၃-၂၀-ဝိဗ္ဗေ။
၂-ဇာတက-ဋ္ဌ ၁-၄၉၉-ဝိဗ္ဗေ။
အံ-ဋီ ၁-၁၀—နု-ဗု-ဃ
၂-ခု ၅-၃၁-ဝိဗ္ဗေ။
၄-ဇာတက-ဋ္ဌ ၄-၂၆၈-ဝိဗ္ဗေပိ။

အဟောသိ ထာမသမ္ပန္နော။ ဧကဒိဝသံ ဂန္ဓာ ဘမ္ဘေ အာဟ "ယသ ပသေန မိဂေါ ပလာယတိ၊ တေနေဝ သော ဒါတဗ္ဗော"တိ။ အထေကဒိဝသံ သရဘမိဂေါ ဥဒ္ဒါယ ရညော ဌိတဋ္ဌာနေန် ပလာယိ။ အထ နံ အမစ္စာ ဥပဓ္ဓေသုံ။ ရာဇာ စိန္တေသိ "ဣမေ မံ ပရိဟာသန္တိ၊ မမ ပမာဏံ နဇာနန္တိ"တိ ဂါဠှံ နိဝါသေတ္တာ ပတ္တိကောဝ ခဂ္ဂံ အာဒါယ "သရဘံ ဂဏှိဿာမိ"တိ ဝေဂေန ပက္ခန္တိ။ အထ နံ ဒိသ္မာ တိဏိ ယောဇနာနိ အနုဗန္ဓိ။ သရဘောာ အရညံ ပါဝိသိ။ ရာဇာပိ ပါဝိသိယေဝ။ တတ္ထ သရဘ-မိဂသ ဂဗ်ဟနမဂ္ဂေ သဒ္ဓိဟတ္ထမတ္တောာ မဟာပုတိပါတနရကအာဝါဋော အတ္ထိ၊ သော တိ"သဟတ္ထမတ္တံ ဥဒကေန ပုဏ္ဏောာ တိဏေဟိ စ ပဋိစ္ဆန္နော။ သရဘောာ ဥဒကဂန္ဓံ ဃာယိတ္တာဝ အာဝါဋဘာဝံ ဥတ္တာ ထောကံ သြသက္ကိတ္တာ ဂတောာ။ ရာဇာ ပန ဥဒုကမေဝ အာဂစ္ဆန္တောာ တသ္မိံ ပတိ။

သရဘောာ တသ္မိံ ပဒသဒ္ဒံ အသုဏန္တောာ နိဝတ္တိတ္တာ တံ အပသ္သန္တောာ "နရကအာဝါဋေ ပတိတောာ ဘဝိဿတိ"တိ ဥတ္တာ အာဂန္ဓာ သြလောကေန္တောာ တံ ဂမ္ဘီရေ ဥဒကေ အပ္ပတိဋ္ဌေ ကိလမန္တံ ဒိသ္မာ တေန ကတာပရာဓံ ဟဒယေ အကတ္တာ သဠာတကာရညော "မာ မယိ ပသ္သန္တေ ဝရာကော နသ္သတု၊ ဣမမ္မာ တံ ဒုက္ခာ မောစေဿာမိ"တိ အာဝါဋတိရေ ဌိတောာ "မာ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ အဟံ တံ ဒုက္ခာ မောစေဿာမိ"တိ ဝတ္တာ အတ္တနောာ ဝိယပုတ္တံ ဥဒ္ဓရိတုံ ဥဿာဟံ ကရောန္တောာ ဝိယ တသ္သုဒ္ဓရဏတ္ထာယ သိလာယ ယောဂုံ ကတ္တာ "ဝိဇ္ဈိဿာမိ"တိ အာဂတံ ရာဇာနံ သဒ္ဓိဟတ္ထာ နရကာ ဥဒ္ဓရိတ္တာ အဿာသေတ္တာ ပိဋ္ဌိံ အာရောပေတ္တာ အရညာ နိဟရိတ္တာ သေနာယ အဝိဒူရေ သြတာရေတ္တာ သြဝါဒမဿ ဒတ္တာ ပဠသု သိလေသု ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ရာဇာ သေနဂ်ပရိဝုတောာ နဂရံ ဂန္ဓာ "ဣတောာ ပဋ္ဌာယ သကလရဋ္ဌဝါသိနောာ ပဠု သိလာနိ ရက္ခန္တု"တိ ဓမ္မဘေရိံ စရာပေသိ။ မဟာသတ္တောန ပန အတ္တနောာ ကတဂုဏံ ကဿစိ အကထေတ္တာ သာယံ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ ဘုဥ္ဇိတ္တာ အလက်တသယနေ သယိတ္တာ ပစ္ဆူသကာလေ မဟာသတ္တသ ဂုဏံ သရိတ္တာ ဥဒ္ဓာယ သယနပိဋ္ဌေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတ္တာ ဝိတိပုဏ္ဏေန ဟဒယေန ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တောာ "အာသိသေထေ ပုရိသောာ"တိအာဒိနာ ဣမာ ဆ ဂါထာ အဘာသိ။

"တတ္ထ **အဟိတာ ဟိတာ စာ**တိ ဒုက္ခဖသာ သုခဖသာ စ၊ မရဏဖသာ ဇီဝိတဖသာတိပိ အတ္ထောာ။ သတ္တာနံ ဟိ မရဏဖသ္သော အဟိတောာ၊ ဇီဝိတဖသ္သော ဟိတောာ။ တေသံ အစိန္တိတောာ မရဏဖသ္သော အာဂစ္ဆတိတိ

ဒသေတိ။ **အစိန္တိတမ္ပိတိ** မယာ "အာဝါဌေ ပတိသောမိ"တိ နု စိန္တိတံ၊"သရဘံ မာရေသောမိ"တ် **စိန္တိတံ**။ ဣဒါနိ ပန မေ စိန္တိတံ နဋ္ဌံ၊ အစိန္တိတမေဝ ဇာတန္တိ ဥဒါနဝသေန ဝဒတ်။ **ဘောဂီ**တိ ယသပရိဝါရာ၊ **ဇေ**တေ စိန္တာမယာ **နု** ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဉာဏဝတာ ဝိရိယမေဝ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝဒတိ။ ဝိရိယဝတော ဟိ အစိန္တိတမ္ပိ ဟောတိယေဝ။

တသေတံ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တသေဝ အရဏံ ဥဋ္ဌဟိ။ ပုရောဟိတော ပါတောဝ သုခသေယျပုစ္ဆနတ္ထံ အာဂန္ဒာ ဒ္ဝါရေ ဋ္ဌိတော တသ္မိ ဥဒါနဂိတ-သဒ္ဒံ သုတ္တာ စိန္တေသိ "ရာဇာ ဟိယျော မိဂဝံ အဂမာသိ၊ တတ္ထ သရဘမိဂံ ဝိဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ တေန မညေ ဥဒါနံ ဥဒါနေတိ"တိ။ ဧဝံ ဗြာဟ္မဏသ္မိ ရညော ပရိပုဏ္ဏမ္ပျဉ္ဇနံ ဥဒါနံ သုတ္တာ သုမဇ္ဇိတေ အာဒါသေ မုခံ သြလောကေန္တသ္မိ ဆာယာ ဝိယ ရညာ စ သရဘေန စ ကတကာရဏံ ပါကဋံ အဟောသိ၊ သော နခဂ္ဂေန ဒ္ဝါရံ အာကောဋေသိ။ ရာဇာ "ကော ဧသော"တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ ဒေဝ ပုရောဟိတောတိ။ အထသ္မ ဒ္ဝါရံ ဝိဝရိတ္တာ "ဣတော ဟောစရိယာ"တိ အာဟ။ သော ပဝိသိတ္တာ ရာဇာနံ ဇယာပေတ္တာ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတော "အဟံ မဟာရာဇ တယာ အရညေ ကတကာရဏံ ဇာနာမိ၊ တ္ဝံ ဧကံ သရဘမိဂံ အနုဗန္ဓန္တော နရဂေ ပတိတော၊ အထ နံ သော သရဘော သိလာယ ယောဂ္ဂံ ဂတ္တာ နရဂတော ဥဒ္ဓရိ၊ သော တ္ဝံ တသ္မိ ဂုဏံ သရိတ္တာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ"တိ ဝတ္တာ **"သရဘံ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိ"**န္တိအာဒိနာ ဒ္ဝေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ **အနုသရိ**တိ အနုဗန္ဓိ။ **ဝိဂ္ဂန္တ္ဝါ**တိ ဥဒ္ဓရိတ္တာယ ကတပရိက္ကမံ။ **အနုဇိဝသိ**တိ ဥပဇိဝသိ၊ တသ္သာနုဘာဝေန တယာ ဇီဝိတံ လဒ္ဓန္တိ အတ္ထော။ **သမုဒ္ဓရိ**တိ ဥဒ္ဓရိတုံ အကာသိ။ **'သိလာယ ယောဂ္ဂံ သရဘော ကရိတ္တာ**တိ သိလာယ သောပါနသဒိသာယ နရဂတော ဥဒ္ဓရိတုယောဂ္ဂတံ ကရိတ္တာ။ **အလိနစိတ္တန္တိ** သင်္ကော်စံ အပ္ပတ္တစိတ္တံ။ **တ မိဂံ ဝေဒေသိ**တိ သုဝဏ္ဏသရဘမိဂံ ဣဝ သိရိသယနေ နိပန္နော ဝဏ္ဏေသိ။ တံ သုတ္တာ ရာဇာ "အယံ မယာ သဒ္ဒိံ နု မိဂဝံ အာဂတော၊ သမ္ဘဒ္ဒ ပဝတ္တိံ ဇာနာတိ၊ ကထံ နု ခေါ ဇာနာတိ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ နု"န္တိ စိန္တေတ္တာ **"ကိံ တ္ဝံ နု တဇ္ဇေါ"**တိ နဝမဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဘိံသရူပန္တိ** ကိံ နု တေ ဥာဏံ ဗလဝဇာတိကံ၊ တေနေတံ ဇာနာသိတိ ဝဒတိ။ ဗြာဟ္မဏော "နာဟံ သမ္ဘည္ဘုဒ္ဓေါ၊ ဗျဉ္ဇနံ အမဂ္ဂေတ္တာ တယာ ကထိတ-ဂါထာယ ပန မယှံ အတ္ထော ဥပဋ္ဌာတိ"တိ ဒီပေန္တော **"နု ဝေဝဟ"**န္တိ

ဒသမဂါထမှာဟာ။ တတ္ထ **သုဘာသိတာနန္တိ** ဗျဥ္ဇနံ အမက္ခေတ္တာ သုဋ္ဌု ဘာသိတာနံ။ **အတ္ထံ တ'ဒါနေန္တိ**တိ ယော တေသံ အတ္ထော၊ တံ **အာနေန္တိ** ဥပဓာရေန္တိတိ အတ္ထော။ တဒါ ပုရောဟိတော ဓမ္မသေနာပတိ အဟောသိ။ တေနေဝါဟ "**အတိတေ**ပိ"တိအာဒိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အညာ'သိကောဏ္ဍညတ္ထေရဝတ္ထု၊

အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရဒယောတိအာဒိသု ပန **ယာထာဝသရသ-ဂုဏဝသေနာ**တိ ယထာသဘာဝဂုဏဝသေန။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝသေန ပဋ္ဌိဝေဓဝသေန သုစိရံ သုနိပုဏံ ရတ္တိန္ဒိဝပရိစ္ဆေဒဇာနနဝသေန စ ရတ္တညုတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ တံ ဒသေန္တော "**ဌပေတ္ဝာ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ**"န္တိအာဒိမာဟ။ **ပါကဋော ဟောတီ**တိ သတိပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိတော ပါကဋော ဝိဘူတော ဟောတိ။ **အညာသိကောဏ္ဍညော**တိ သာဝကေသု သမ္ဗဗဒ္ဓမံ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဉာဏကောဏ္ဍညော။ **သမ္ဗေသုပိ ဇာတေ**ဒ္ဂေသူတိ သမ္ဗေသုပိ ဇာတေ၊ ဥတ္တေသု, သမ္ဗေသု ဝါ ဇာတေ၊ ဥတ္တေ ဥပနေသု။

ဒုရုပတ္တာနီတိ ပတ္တာနံ ပမုခဘူတာနိ ဗာဟိရပတ္တာနိ။ **နဝုတိဟတ္ထာ**နီတိ မဇ္ဈိမပုရိသဿ ဟတ္ထေန နဝုတိရတနာနိ။ ပဒုမေနေဝ တံ တံ ပဒေသံ ဥတ္တရတိ အတိက္ကမတိတိ **ပဒုမုတ္တရော**၊ ဘဂဝါ။ **ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒီဟီ**တိ အာဒိ-သဒ္ဒေန ပတ္တဒါမာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ တတ္ထ ဂန္ဓဒါမေဟိ ကတမာလာ **ဂန္ဓဒါမံ**။ လဝင်္ဂတက္ကောလစောတိပုပ္ဖါဒီဟိ ကတမာလာ **မာလာဒါမံ**။ တမာလပတ္တာ-ဒီဟိ ကတမာလာ **ပတ္တဒါမံ**။ **ဝဏ်ပဋေ**တိ ဝဏ်ဒေသေ ဥပ္ပန္နဃနသုခုမဝတ္ထေ။ **ဥတ္တမသုခုမဝတ္ထုန်** ကာသိကဝတ္ထုမာဟ။

တေပရိဝဋ္ဋမမ္ပစ္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တန္တပရိယောသာနေတိ ဣဒံ "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စ"န္တိအာဒိနာ သစ္စဝသေန, "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယ္ယ"န္တိ-အာဒိနာ ကိစ္စဝသေန, "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ"န္တိအာဒိနာ **ကတ-**ဝသေန စ တိဟိ အာကာရေဟိ ပရိဝဋ္ဋေတ္တာ စတုန္နံ သစ္စာနံ ဒေသိတတ္တာ တယော ပရိဝဋ္ဋာ ဇာတေ အတ္ထိတိ တိပရိဝဋ္ဋံ၊ တိပရိဝဋ္ဋမေဝ တေပရိဝဋ္ဋံ၊ တေပရိဝဋ္ဋဿ တံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿာတိ **တေပရိဝဋ္ဋမမ္ပစ္ကပ္ပဝတ္တနံ**၊ တဒေဝ သုတ္တန္တံ၊ တသ္မိံ ပရိယောသာနေတိ အတ္ထော။

သာလိဂဇ္ဇံ ဖာလေတ္ဝာ အာဒါယာတိ သာလိဂဇ္ဇံ ဖာလေတ္ဝာ တတ္ထ လဗ္ဘမာနံ သာလိဒိရရသံ အာဒါယ။ **အနုဋ္ဌိက**န္တိ ဗုဒ္ဓါနံ အနုဋ္ဌိကံ ခိရပါယသံ ပစာပေမ။ ဝေဏိယော ပုရိသဘာဝဝသေန ဗဟိတ္တာ

ကလာပကရဏော **ကလာပဂ္ဂံ**။ ခလေ ကလာပါနံ ဌပနဒိဝသေ **ခလဂ္ဂံ**။ မဒ္ဒိတ္ဝာ ဝိဟိနံ ရာသိကရဏဒိဝသေ **ခလဘ္ဇဂ္ဂံ**။ ကောဋ္ဌေသု ဟိ ဓညဿ ပက္ခိပန-ဒိဝသေ **ကောဋ္ဌဂ္ဂံ**။

ဒွေ ဂတိယောတိ ဒွေ ဧဝ နိပ္ပတ္တိယော၊ ဒွေ နိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ **တဿ ကုမာရေ သမ္ဗညှတံ ပတ္ထေ**တိ ကောဏ္ဍညမာဏဝသေဝ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဝာ ဇုတရေပိ ဆ ဇနာ ပုတ္တေ အနုသာသိံသု။ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ပါစိနပဿံ **အစလဋ္ဌာနံ** နာမ၊ ယံ "ဝဇိရာသန"န္တိပိ ဝုစ္စတိ။ မဟတံ မဟတိယော ဝဟတိတိ "ပါစိနမုခေါ"တိ အဝတ္ဝာ "**ပါစိနလောကဓာတုအဘိမုခေါ**"တိ ဝုတ္တံ။ မံသစက္ခုပိ လောက-နာထဿ အပ္ပဋိဃာတံ မဟာဝိသယတ္တာတိ။ **စတုရက်သမန္နာဂတ**န္တိ "ကာမံ တစော စ နှာရု စ၊ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု"တိအာဒိနာ[1] ဝုတ္တစတုရက်သမန္နာဂတံ။

ဇုဏ်ပန သမ္ဗမေဝါတိ "ကဿ နု ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေ-ဿာမိ"တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ[2] သမ္ဗမေဝ။ **ပရိဝိတက္ကမတ္တမေဝ** တထာ အတ္ထသိဒ္ဓိယာ **အဘာဝတော**။ **ပုပ္ဖိတဖလိတံ ကတ္ဝာ**တိ အဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါဟိ သမ္ဗပါလိဖုလ္လံ[3], မဂ္ဂဖလေဟိ သမ္ဗသော ဖလဘာရဘရိတဘူ ကရောန္တော ပုပ္ဖိတံ ဖလိတံ ကတ္ဝာ။ **အပက္ကမိတုကာမော ဟုတ္ဝာ**တိ ဒွေပိ အဂ္ဂသာဝကေ အတ္တနော နိပစ္စကာရံ ကရောန္တေ ဒိသ္ဝာ တေသံ ဂုဏာတိရေကတံ[4] ဗဟု မညန္တော ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကာ အပက္ကမိတုကာမော ဟုတ္ဝာ။ **တတ္ထေဝါ**တိ ဆဒ္ဒန္တဒဟတိရေယေဝ။

သာရိပုတ္တ-မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဝတ္ထု၊

၁၈၉-၁၉၀။ ဒုတိယတတိယေသု **ဇုဒ္ဓိမန္တာနန္တိ** ဣေ **မန္တ**-သဒ္ဒေါ အတိ-သယတ္ထဝိသယောတိ ထေရဿ အတိသယိကဇုဒ္ဓိတံ ဒဿေတုံ "**ဇုဒ္ဓိယာ သမ္ပန္နာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ သဟ ပံသုဟိ ကီဋိ"သုတိ **သဟပံသုကီဋိတာ**။ **ဇုဓ-လောကတ္ထဘာဝမေဝါ**တိ ဒိဋ္ဌမ္မိကအတ္ထဘာဝမေဝ။ **သောဋ္ဌသ ဗညာ ပဋိ-ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဋ္ဌိတောတိ** မဇ္ဈိမနိကာယေ **အနုပဒသုတ္တန္တဒေသနာယ**"မဟာပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ပုထုပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဟာသပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဇဝနပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ တိက္ခပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော"တိ[5]

---

[1] မ-၂-၁၄၆-သံ ၁-၂၆၆-၄၆၄၊ အံ ၁-၅၂၊ခု ၇-၃၇၉-ပိဋ္ဌေသု။
[2] မ-၁-၂၂၆၊မ ၂-၂၉၄၊ဝိ ၃-၁၀-ပိဋ္ဌေသု။
[3] သမ္ဗဖာလိဖုလ္လံ (သီ၊ က)
[4] ဂုဏာတိရေကတမ်ံ (က)
[5] မ ၃-၇၅-ပိဋ္ဌေ။

ဝေမာဂတာ မဟာပညာဒိကာ ဆ, တသ္မိံ ယေဝ သုတ္တေ အာဂတာ နဝါနုပုဗ္ဗ-ဝိဟာရသမာပတ္တိပညာ, အရဟတ္တမဂ္ဂပညာတိ ဣမာ သောဠသဝိဓာ ပညာ ပဋိဝိဇ္ဈိတ္မာ သစ္ဆိကတ္မာ ဋ္ဌိတောဝ။

ပဠသာကစ္ဆန္တိ ပဠသ ပုစ္ဆနဝသေန ဝိသဇ္ဇနဝသေန စ သာကစ္ဆံ ကရောတိ။ **အတ္ထိကေဟိ ဥပညာတံ မဂ္ဂန္တိ ဧတံ** အနုဗန္ဓနသ္မ ကာရဏ-ဝစနံ။ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ နူနာဟံ ဣမံ ဘိက္ခုံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓေယ္ယံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဣဒံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓနံ နာမ အတ္ထိကေဟိ ဥပညာတံ မဂ္ဂံ၊ ဣတော စေဝ ဥပဂတော စ မဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ· အတ္ထိကေဟိ အမ္ဟေဟိ မရဏော သတိ အမတေနပိ ဘဝိတမ္ဗန္တိ ဧဝံ ကေဝလံ အတ္ထိတိ ဥပညာတံ၊ အနုမာနဉ္ဈောန ဥပဂန္ဒာ ဣတံ နိမ္ဗာနံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ မဂ္ဂန္ဒာ ပရိယေသန္ဒာတိ ဧဝမ္ပေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌမ္ဗော။

ဧကသ် ပရိသာယာတိ ဒ္ဝိန္နံ အဂ္ဂသာဝကာနံ ပရိဝါရဘူတပရိသာယ။ **ဒ္ဝေ အဂ္ဂသာဝကေ**တိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ ဒ္ဝေ မဟာနုဘာဝေ သာဝကေ။ **ဌာနန္တရေ**တိ အဂ္ဂသာဝကတ္တသည်တေ ဌာနန္တရေ ဌပေသိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ "အဂ္ဂသာဝကေ"တိ အဝတ္ဝာ "မဟာသာဝကေ"တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ အညေပိ မဟာထေရာ အဘိညာတာဒိဂုဏဝိသေသယောဂေန "မဟာသာဝကာ"တိ ဝတ္တုမ္ဗတံ လဘန္တိ၊ ဣမေယေဝ ပန သာဝကေသု အနညသာဓာရဏဘူတာ ဝိသေသတော "မဟာသာဝကာ"တိ ဝတ္တုမ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထံ "**ဒ္ဝေ မဟာသာဝကေ**"တိ ဝုတ္တံ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု၊

၁၉၁။ စတုတ္ထေ ယသ္မာ ဒုတဝါဒဒုတဓမ္မဒုတဂ်ါနိ ဒုတမူလကာနိ၊ တသ္မာ "**ဒုတော ဝေဒိတဗ္ဗော**"တိ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ ကိလေသေ ဒုနိ ဒုတဝါတိ **ဒုတော**၊ ဒုတကိလေသော ပုဂ္ဂလော၊ ကိလေသဒုနနော ဝါ ဓမ္မော၊ **ကိလေသ-ဒုနဓနာ ဓမ္မော**တိ စ သပုဗ္ဗဘာဂေါ အရိယမဂ္ဂေါ ဒဋ္ဌမ္ဗော။ တံ ဒုတ-သည်တံ ကိလေသဒုနနဓမ္မံ ဝဒတိ၊ ပရေ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာပေတိတိ **ဒုတဝါဒေါ**။ စတုက္ကဠေတ္ထ သမ္ဘဝတိတိ တံ ဒသ္ဆေတုံ "**ဣဓ ပနာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **တယိဒန္တိ** နိပါတော၊ တသ သော အယန္တိ အတ္ထော။ ဒုတဘူတသ ဒုတဘူတာ **ဓမ္မာ ဒုတဓမ္မာ**။ **အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိတာ** ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ

ဝေ။ ကိလေသေ သမ္မာ လိခတိ တစ္ဆတိတိ သလ္လေခေါ၊ ကိလေသဧေဂ္ဆိ၊ တဿ ဘာဝေါ **သလ္လေခတာ**။ ဒ္ဝိဟိပိ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စတိတိ ပဝိဝေကော၊ ယောနိသောမနသိကာရဗဟုလော ပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာဝေါ **ပဝိဝေ-ကတာ**။ ဣမိနာ သရီရဋ္ဌပနမတ္တေန အတ္ထိတိ ဣဒမဋ္ဌိ ဣတ္ထ-ကာရဿ ဋ္ဌ-ကာရံ ကတ္တာ၊ တဿ ဘာဝေါ **ဣဒမဋ္ဌိတာ**၊ ဣမေဟိ ဝါ ကုသလဓမ္မေဟိ အတ္ထိ ဣဒမဋ္ဌိ၊ ယေန ဉာဏေန "ပဗ္ဗဇိတေန နာမ ပံသုကူလိကင်္ဂါဒိသု ပတိဋ္ဌိတေန ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ဓုတဂုဏော သမာဒိယတိ စေဝ ပရိဟရတိ စ၊ တံ ဉာဏံ **ဣဒမဋ္ဌိတာ**။ တေနာဟ "**ဣဒမဋ္ဌိတာ ဉာဏမေဝါ**"တိ။ **ဓုတဓမ္မာ နာမာ**တိ ဓုတင်္ဂသေဝနာယ ပဋ္ဌိပက္ခဘူတာနံ ပါပဓမ္မာနံ ဓုနနဝသေန ပဝတ္တိယာ ဓုတောတိ လဒ္ဓနာမာယ ဓုဘင်္ဂစေတနာယ ဥပကာရကာ ဓမ္မာတိ ကတ္တာ ဓုတဓမ္မာ နာမ။ **အနုပတ္တိ**တိ တဒန္တောဂဓော တပ္ပရိယာပန္နာ ဟောန္တိ တဒုဘယသော ပဝတ္တိဝိသေသဘာဝတော။ **ပဋ္ဌိက္ခေပဝတ္ထု**။ သူတိ ဓုတင်္ဂသေဝနာယ ပဋ္ဌိက္ခိပိတဗ္ဗဝတ္ထု။ သု ပဟာတဗ္ဗဝတ္ထု။

ပံသုကူလိကင်ံ ။**ပ**။ **နေသဇ္ဇိကင်္ဂန္တိ** ဥဒ္ဒေသောပိ ပေယျာလနယေန ဒဿိတော။ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[1] ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တံ။ ဓုတဝါဒဂ္ဂဟဏေနေव ထေရဿ ဓုတဘာဝေါပိ ဂဟိတော ဟောတိတိ "**ဓုတဝါဒါနံ**"ဇ္ဇေ ဝုတ္တံ။ **အယံ မဟာ**တိ အဘိနိဟာရာဒိမဟန္တတာယပိ သာသနဿ ဥပကာရိတာယပိ အယံ ထေရော မဟာ၊ ဂုဏမဟန္တတာယ ပသံသာဝစနမေဝ ဝါ ဧတံ ထေရဿ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါတိ ယထာ "မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော"တိ။

သတ္ထု ဓမ္မဒေသနာယ ဝတ္ထုတ္တယေ သဒ္ဓါတပ္ပသာဒတာယ ဥပါသကဘာဝေ ဋ္ဌိတတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယာ**"တိအာဒိ။ ဧတ္ထ အဂ္ဂဘာဝ-သာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သစ္စကာရော**တိ သစ္စဘာဝါဝဟော ကာရော, အဝိသံဝါဒနဝသေန ဝါ တဒတ္ထသာဓနောတိ အတ္ထော။ **ကောလာဟလန္တိ** ကုတူဟလဝိပ္ပါရော။ သတ္ထာ သတ္ထမေ သတ္ထမေ သံဝစ္ဆရေ ဓမ္မံ ကထေန္တော သတ္ထာနံ သဝနယောဂ္ဂံ ကာလံ သလ္လက္ခေန္တော ဒိဝါ သာယနှသမယံ ကထေတိ၊ ရတ္တိယံ သကလယာမံ။ တေနာဟ "**ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏော အာဟ 'ဘောတိ ကိံ ရတ္တိံ ဓမ္မံ သုဏိဿသိ, ဒိဝါ'တိ**"။ **ဝိဿာသိကော**တိ ဝိဿာသိကဘာဝေါ။ "တတော ပဋ္ဌာယ သော"တိ ဝါ ပါဌော။

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၅၂-ဝိဏ္ဍေ။

ဒွေ အသင်္ခ်ေယျာနိ ပုရိတပါရမိသောတိ ဣဒံ သာ ပရမ္မရာယ သောတ-ပတိတံ အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ အာဟ။ **အဒိန္နဝိပါကသောတိ** အဝိပက္ကဝိပါကသ။ **ဘဒ္ဒကေ ကာလေတိ** ယုတ္တေ ကာလေ။ **နက္ခတ္တန်** နက္ခတ္တေန လက္ခိတံ ဆဏံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဟိ နက္ခတ္တေ အနုဘဝိတဗ္ဗဆဏာနိ နက္ခတ္တာနိ နာမ၊ ဣတရာနိ ပန ဆဏာနိ နာမ။ သမ္မာပတိတဒုက္ခတော ဝိမောစနေန တတော နိယျာနာဝဟ-တာယ ဣစ္ဆိတတ္ထသ လဘာပနတော စ **နိယျာနိကံ**။ **စတသန်** သုဝဏ္ဏပဒုမာနံ။ **ဩလမ္ဗကာတိ** သုဝဏ္ဏရဟနဝိစိတ္တာ ရတနဒါမာ။ **ပုညနိယာမေနာတိ** ပုညာ-နုဘာဝသိဒ္ဓေန နိယာမေန။ သ္ဝသ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ ဒါတုံ ကတောကာသော။ **ဇုသရထန်** မဂ်လရထံ။ သေတစ္ဆတ္တဥ္စ ကိ္ခိသဝါလဗီဇနိခဋ္ဌမဏိပါဒုကာ**နိ ပဋ္ဌဝိမံ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍန်** ဝဒန်။ ဣဝ ပန သေတစ္ဆတ္တံ ဝိသုံ ဂဟိတန်တိ သိဟာသနံ ပဋ္ဌမံ ကတ္ဝာ ဝဒန်။ **ပါရုပနကဏ္ဍန်** ပါရုပနဝတ္ထသ ဒသနံ။ ဒိဗ္ဗဝတ္ထဒါယိ-ပုညာနုဘာဝစောဒိတော **"နနု တာတ ထုလ"**န်တိ အာဟ။ **အဟော တပသီ**တိ အဟော ကပဏော အဟံ ရာဇာတိ အတ္ထော။ **ဗုဒ္ဓါနံ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ**တိ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ သဒ္ဒဟိတ္ဝာ။ **စက်မနသတာ**နိတိ **ဣတိ-**သဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော။ တေန ဟိ အဂ္ဂိသာလာဒိနိ ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါနိ ဌာနာနိ သင်္ဂဏှာတိ။

သာဝုကိဋ္ဌိတန် အရိယာနံ ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနေ ကာတဗ္ဗသက္ကာရံ ဝဒတိ။ **နပ္ပမဇ္ဇိ၊ နိရောဂါ အယျာ**တိ ပုစ္ဆိတာကာရဒဿနံ။ **ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝါ**တိ ဒေဝိ ပဋ္ဌဝစနံ အဒါသိ။ **ပဋ္ဌိယာဒေတ္ဝာ**တိ နိယျာတေတ္ဝာ။ **သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇန်** သမိတပါပေဟိ အရိယေဟိ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗပဗ္ဗဇ္ဇံ။ သော ဟိ ရာဇာ ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓါနံ ဝေသဿ ဒိဋ္ဌတ္ဝာ "ဣဒမေဝ ဘဒ္ဒက"န်တိ တာဒိသံယေဝ လိင်ံ ဂဏှိ။ **တဇ္ဇေ**ါတိ ဗြဟ္မလောကေ ဇေ။ ဝိသတိမေ ဝသော သမ္ပတ္တေတိ အာဟရိတ္ဝာ သမ္ပန္နော။ ဗြဟ္မ-လောကတော စဝိတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ, ဗြဟ္မစရိယာဝိကာရသ စ စိရကာလသမ္ဘ-တတ္တာ **"ဝေရုပ်ံ ကထံ မာ ကဆေ ထာ"**တိ အာဟ။ ဝိသတိ ဓရဏာနိ **နိက္ခန်**တိ ဝဒန်၊ ပဋ္ဌပလံ **နိက္ခန်**တိ အပရေ။ **ဣဏ္ဍာကရော**တိ ဣတ္ထိရတနသ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ **အယျဓီတာ**တိ အမ္မာကံ အယျသ ဓီတာ၊ ဘဒ္ဒကာပိလာနိတိ အတ္ထော။ **သမာနပက္ခန်** သဒိသပက္ခံ သဒိသလေခံ ကုမာရသ ကုမာရိကာယ စ ယုတ္တံ ပက္ခလေခံ။ တေ ပုရိသာ သမာဂတဋ္ဌာနတော မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဂါမံ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရဒ္ဓ ဥဒ္ဒိသ အပက္ခမန္တာ အညမညံ ဝိသဇ္ဇန္တာ နာမ ဟောန္တိတိ **"ဣတော စ ဣတော စ ပေသေသု"**န်တိ ဝုတ္တာ။

ပုပ္ဖဒါမန်တိ ဟတ္ထိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ပုပ္ဖဒါမံ။ **တာ**နိတိ တာနိ ဥဘောဟိ ဂန္ဓာဝိတာနိ ဒွေ ပုပ္ဖဒါမာနိ။ **တေ**တိ ဥဘော ဘဒ္ဒါ စေဝ ပိပ္ပလိကုမာရော

စ။ **လောကာမိသေနာ**တိ ကာမဃာဒေန။ **အသံသဋ္ဌာ**တိ နှ သံယုတ္တာ ဃဋ္ဋေ ဇလန္တေန ဝိယ ပဒီပေန အဋ္ဌာသယေ သမုဇ္ဇလန္တေန ဝိမောက္ခဗိဇေန သမုဿာဟိတစိတ္တတ္တာ။ **ယန္တ်မ်ဒ္ဓါနိ**တိ သဿသမ္ပာဒနတ္ထံ တတ္ထ တတ္ထ ဒ္ဌါရကဝါဋေယောဇနဝသေန ဗဒ္ဓါနိ နိက္ခမနတုမ္ဘာနိ။ **ကမ္မေ**တိ ကသိ-ကမ္မကရဏတ္ထာနံ။ **ဒါသိကဂါမာ**တိ ဒါသာနံ ဝသနဂါမာ။ **ဩသာရေတ္ဝာ**တိ ပက္ခိပိတ္ဝာ။ **အာဂကပ္ပကုတ္တဝသေနာ**တိ အာဂကာရဝသေန ကိရိယာဝသေန။ **အနနုဿ်ဝိက**န္တိ ပဗ္ဗဇိတဘာဝသ အနနုရူပံ။ **တသ မတ္ထကေ**တိ ဒ္ဝေခာပထသ ဒ္ဌိခာဘူတဋ္ဌာနေ။ ဧတေသံ သင်ဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ နိသီဒတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ သာ ပန တတ္ထ သတ္ထု နိသဇ္ဇာ ဧဒိသိတိ ဒသ္သေတုံ **"နိသီဒန္တော ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယာ ဗုဒ္ဓါနံ အပရိမိတကာလ-သမ္ဘာ။တာစိန္တေယျာပရိညေယျပုညသမ္ဘာရူပစယနိဗ္ဗတ္တာ ရူပပ္ပဘာဝဗုဒ္ဓဂုဏ-ဝိဇ္ဇောတိတာ ဒ္ဒတ္တိ ်သမဟာပုရိသလက္ခဏအသီတိအနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇလိတာ ဗျာမပ္ပဘာဝကေတုမာလာလက်တာ သဘာဝသိဒ္ဓိတာယ အကိတ္တိမာ ရူပ-ကာယသိရိ၊ တံယေဝ မဟာကဿပဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗပ္ပသာဒသံဝဍ္ဎနတ္ထံ အနိဂ္ဂ။-ဟိတ္ဝာ နိသိန္နော ဘဂဝါ "**ဗုဒ္ဓဝေသံ ဂဟေတ္ဝာ။ပ။ နိသီဒိ**"တိ ဝုတ္တော။ အသိတိဟတ္ထပ္ပဒေသံ ဗျာပေတ္ဝာ ပဝတ္တိယာ **အသီတိဟတ္ထာ**တိ ဝုတ္တာ။ **သတသာခေါ**တိ ဗဟုသာခေါ အနေကသာခေါ။ **သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ အဟောသိ** နိရန္တရံ ဗုဒ္ဓရသ္မိဟိ သမန္တတော သမောကိဏ္ဏဘာဝတော။

တီသ် ဌာနေသုတိ ဒုရတော နာတိဒူရေ အာသန္နေတိ တီသု ဌာနေသု။ **တီဟိ ဩ၀ါဒေဟီ**တိ "တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'တိဗ္ဗ မေ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ ထေရေသု နဝေသု မဇ္ဈိမေသု'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ တိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ ကုသလူပသံဟိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ အဋ္ဌိ ကတ္ဝာ မနသိ ကရိတ္ဝာ သဗ္ဗံ စေတသာ သမန္နာဟရိတ္ဝာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ 'သာတသဟဂတာ စ မေ ကာယ-ဂတာသတိ နှ ဝိဇဟိဿတိ'တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ ဣမေဟိ တီဟိ ဩ၀ါဒေဟိ။ ဣဒ္ဓေ ဟိ ဘဂဝါ ပဌမံ ဩ၀ါဒံ ထေရဿ ဗြာဟ္မဏဇာတိကတ္တာ ဇာတိမာနပ္ပဟာနတ္ထမဘာသိ၊ ဒုတိယံ ဗာဟုသစ္စံ နိဿာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကအဟံကာရပ္ပဟာနတ္ထံ၊ တတိယံ ဥပဓိသမ္ပတ္တိ် နိဿာယ

၁-သံ ၁-၄၂၀-ဝိဇ္ဇေ။

ဥပ္ပဇ္ဇနက်အတ္တသိနေဟပ္ပဟာနတ္ထံ။ **ပုဒ္ဒကာ ဝေါ ဘျာယ**န္တိ မုဒ္ဒကာ ခေါ တေ အယံ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဧဝမာဟ? ထေရေန သဟ စိဝရံ ပရိဝတ္တေတုကာမ-တာယ။ ကသ္မာ ပရိဝတ္တေတုကာမော ဇာဇေါတိ? ထေရံ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေတုကာမတာယ။ ကိံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ နတ္ထိတိ? အတ္ထိ၊ ဧဝံ ပနသ္ဒ အဟောသိ "ဣမေန စိရံ ဌဿန္တိ၊ ကဿပေါ ပန ဝိသတိဝဿသတာယုကော၊ သော မယိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တပဏ္ဏိဂုဟာယံ ဝသိတ္ဝာ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ ကတ္ဝာ မမ သာသနံ ပဋ္ဌဝဿသဟဿပရိမာဏကာလပ္ပဝတ္တနကံ ကရိဿတိတိ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေသိ။ ဧဝံ ဘိက္ခု။ ကဿပဿ သုဿူသိတမ္ပိ မည်-သန္တိ"တိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။

စန္ဒူပမောတိ စန္ဒသဒိသော ဟုတ္ဝာ။ ကိံ ပရိမဏ္ဍလတာယ? နော၊ အပိစ ခေါ ယထာ စန္ဒော ဂဂနတလံ ပက္ခန္ဒမာနော နဂေနစိ သဒ္ဓိံ သန္ဓဝံ ဝါ သိနေဟံ ဝါ အာလယံ ဝါ ကရောတိ၊ နစနဟောတိ မဟာဇနဿ ပိယော မနာပေါ၊ အယမ္ပိ ဧဝံ ကေနစိ သဒ္ဓိံ သန္ဓဝါဒီနံ အကရဏေန ဗဟုဇနဿ ပိယော မနာပေါ စန္ဒူပမော ဟုတ္ဝာ ခတ္တိယကုလဝံဒီနိ စတ္တာရိ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိတိ အတ္ထော။ **အပဂ်ဟော ကာယံ အပဂ်ဟ**ံ စိတ္တန္တိ တေနေဝ သန္ဓဝါဒီနံ အကရဏေန ကာယဉ္စ စိတ္တဉ္စ အပဂ်ဟိတ္ဝာ၊ အပနေတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **နိစ္စံ နဝေါ**တိ နိစ္စနဝကောဝ၊ အာဂန္တုကာဒိသော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ အာဂန္တုကော ဟိ ပဋ္ဌပါဋ္ဌိယာ သမ္ပတ္တဂေဟံ ပဝိသိတ္ဝာ သစေ နံ ဃရသာမိကာ ဒိသ္ဝာ "အမှာကမ္ပိ ပုတ္တဘာတရော ဝိပ္ပဝါသံ ဂန္ဓာ ဧဝံ ဝိစရိ-သု"တိ အနုကမ္ပမာနာ နိသီဒါပေတ္ဝာ ဘောဇေန္တိ၊ ဘုတ္တမတ္တောယေဝ "တုမှာကံ ဘာဇနံ ဂဏှထာ"တိ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ပက္ကမတိ၊ နစ တေဟိ သဒ္ဓိံ သန္ဓဝံ ဝါ ကရောတိ၊ ကိစ္စကရဏီယာနိ ဝါ သံဝိဒဟတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ ပဋ္ဌပါဋ္ဌိယာ သမ္ပတ္တံ ဃရံ ပဝိသိတ္ဝာ ယံ ဣရိယာပထေ ပသန္နာ မနုဿာ ဒေန္တိ၊ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဆိန္န-သန္ဓဝေါ တေသံ ကိစ္စကရဏီယေ အဗျာဝဋော ဟုတ္ဝာ နိက္ခမတိတိ ဒိပေတိ။

အပ္ပဂ်ဟောတိ[1] နပ္ပဂ်ဟော၊ အဇ္ဈတ္တံ နေန ကာယပါဂ်ိုယေန, စတုဗ္ဗိဓေန ဝစီပါဂ်ိုယေန, အနေကဗ္ဗိဓေန မနောပါဂ်ိုယေန စ ဝိရဟိတောတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တံ ကာယပါဂ်ိုယံ နာမ သံဃဂဏပုဂ္ဂလဘောဇနသာလ-ဇန္ဓာဃရနဟာနတိတ္ထဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေသု အန္ဓရဃရပဝေသနေ စ ကာယေန အပ္ပတိရူပကရဏံ။ စတုဗ္ဗိဓံ ဝစီပါဂ်ိုယံ နာမ သံဃဂဏပုဂ္ဂလအန္ဓရဃရေသု အပ္ပတိရူပဝါစာနိစ္ဆာရဏံ။ အနေကဗ္ဗိဓံ မနောပါဂ်ိုယံ နာမ တေသု

၁-အ်ပ္ပဂ်ဟောတိ (သီ)

တေသု ဌာနေသု ကာယဝါစာဟိ အဏ္ဍာစာရံ အနာပဇ္ဇိတ္မာဝိ မနသာ ကာမ-ဝိတက္ကာဒိနံ ဝိတက္ကနံ။ သမ္ဘေသမ္ပိ ဇုမေသံ ပါဂဇ္ဈိယာနံ အဘာဝေန အပ္ပ-ဂဇ္ဇော ဟုတ္မာ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိတိ အတ္ထော။ ကဿပသံယုတ္တေန စ စန္ဒူပမပုဋ္ဌိပဒါဒိထေရဿ ဓုတဝါဒေသု အဂ္ဂဘာဝဿ ဗောဓိတတ္တာ ဝုတ္တံ **"တေဒေဝ ကဿပသံယုတ္တံ အဒ္ဒုပ္ပတိ"**တိ။

အနုရုဒ္ဓတ္ထေရဝတ္ထု၊

၁၉၂။ ပဌမေ **ဘောဇနပဋိပါဋိယာ**နန္တိ ဂေါစရဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရဏာ-ဟာရပရိဘောဂသညိတံ ဘောဇနပဋိပါဋိယာ။ **ဒိပရုက္ခာ**နန္တိ လောဟဒန္တကဋ္ဌ-မယာနံ မဟန္တာနံ ဒိပရုက္ခာနံ။ လောဟမယေသုပိ ဟိ တေသု ဒိပါဓာရေသု ဒိပရုက္ခကာတိ ရုဋ္ဌိရေသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဩလမ္ဗကဒိပမဏ္ဍလဒိပသဏ္ဌရဏဒိပါဒိကာ **သေသဒိပါ**။

အနုပရိယာယိ ပဒက္ခိဏကရဏဝသေန။ **အဟံ တေနာ**တိ ယေန တုယ်ံ အတ္ထော၊ အဟံ တေန ပဓာရေမိ၊ တသ္မာ တံ အာဟရာပေတ္မာ ဂဏှာတိ အတ္ထော။ **သုဝဏ္ဏပါတိယံ ယဝသ ဘတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိ**တိ ဒေဝတာနုဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ နိ ကိဉ္စိ ပစနကိစ္စံ အတ္ထိ။ **သတ္ထု မဟာပုရိသဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေသိ**တိ "အပ္ပိစ္ဆသာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မဟိစ္ဆသာ"တိအာဒိကေ[1] သတ္ထု မဟာပုရိသဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေသိ။ **အဒ္ဒမေ**တိ "နိပ္ပပဉ္စာရာမသာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော ပပဉ္စာရာမသာ"တိ[2] ဧတသ္မိံ ပုရိသဝိတက္ကေ။

မမ သက်ပ္ပမညာယာတိ "အပ္ပိစ္ဆသာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မဟိစ္ဆ-သာ"တိ[3]အာဒိနာ မဟာပုရိသဝိတက္ကဝသေန အာရဒ္ဓမတ္တံ[3] မတ္ထကံ ပါပေတုံ အသမတ္ထဘာဝေန ဌိတံ မမ သက်ပ္ပံ ဇာနိတ္မာ။ **မနောမယေနာ**တိ မနော-မယေန ဝိယ မနသာ နိမ္မိတသဒိသေန၊ ပရိဏာမိတေနာတိ အတ္ထော။ **ဇုဋ္ဌိယာ**တိ "အယံ ကာယော ဇုဋံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတု"တိ ဧဝံ ပဝတ္တာယ အဓိဋ္ဌာနိဋ္ဌိယာ။

ယဒါ မေ အဟု သက်ပ္ပေါတိ ယသ္မိံ ကာလေ မယှံ "ကိဒိသော နု ခေါ အဒ္ဒမော မဟာပုရိသဝိတက္ကော"တိ ပရိဝိတက္ကော အဟောသိ၊ ယဒါ မေ အဟု သက်ပ္ပေါ၊ တတော မမ သက်ပ္ပမညာယ ဇုဋ္ဌိယာ ဥပသက်မိ၊ ဥတ္တရိ ဒေသယိတိ ယောဇနာ။ **ဥတ္တရိ ဒေသယိ**တိ "နိပ္ပပဉ္စာရာမသာယံ ဓမ္မော

---

[1]-အဋ္ဌကထာယံ နု ဒိဿတိ။ [2]-ဒီ ၃-၂၄၉-၂၅၀၊ အံ ၃-၆၅-ဝိဇ္ဇေသု။ [3]-အာရဒ္ဓမတ္ထံ(?)

နိပ္ပပ္ဆရတိနော၊ နာယံ ဓမ္မော ပပ္ဆာရာမယ ပပ္ဆရတိနော”တိ ဣမံ အဌမံ မဟာပုရိသဝိတက္ကံ ပူရေန္တော ဥပရိ ဒေသယိ။ တံ ပန ဒေသိတံ ဒသေန္တော အာဟ “**နိပ္ပပ္ဆရတော ဗုဒ္ဓေါ၊ နိပ္ပပ္ဆမဒေသယီ**”တိ၊ ပပ္ဆာ နာမ ရာဂါ-ဒယော ကိလေသာ၊ တေသံ ဝူပသမနတာယ တဒဘာဝတော စ လောကုတ္တရ-ဓမ္မော နိပ္ပပ္ဆာ နာမ။ ယထာ တံ ပါပုဏာတိ၊ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သာမုက္ကံ-သိကံ စတုသစ္စဒေသနံ အဒေသယိတိ အတ္ထော။

တသ္မာဟံ ဝမ္မမညာယာတိ တသ္မာ သတ္ထု ဒေသနာဓမ္မံ ဇာနိတ္မာ။ **ဝိဟာသိ**န္တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဝိဟာရိံ။ **သာသနေ ရတော**တိ သိက္ခတ္တယ-သင်္ဂဟေ သာသနေ အဘိရတော။ **တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ**တိ ပုဗ္ဗေနိဝါသ-ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဣမာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ မယာ အနုပ္ပတ္တာ သစ္ဆိကတာ။ တတော **ဧဝ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ**၊ အနုသိဋ္ဌြဝါဒေါ အနုဋ္ဌိတောတိ အတ္ထော။

ဘဒ္ဒိယဇ္ဈေရဝတ္ထု၊

၁၉၃။ ဆဋ္ဌေ ဥစ္ဆ-သဒ္ဒေန သမာနတ္ထော ဥစ္ဆာ-သဒ္ဒေါတိ အာဟ “**ဥစ္ဆာ-ကုလိကာနန္တိ ဥစ္ဆေ ကုလေ ဇာတာန**”န္တိ။ **ကာဠိ သာ ဒေဝီ**တိ ကာဠ-ဝဏ္ဏတာယ ကာဠိ သာ ဒေဝိ။ ကုလာနုက္ကမေန ရဇ္ဇာနုပ္ပတ္တိ မဟာကုလိန-သေဝါတိ ဝုတ္တံ “**သောယေဝ စ**”တိအာဒိ။

လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဇ္ဈေရဝတ္ထု၊

၁၉၄။ သတ္ထာမေ **ရိတ္တကော**တိ ဒေယျဝတ္ထုရဟိတော။ **ဂုဏော အာဝဇ္ဇေ-တ္မာ**တိ ဘဂဝတော ရူပဂုဏော စေဝ အာကပ္ပသမ္ပဒါဒိဂုဏော စ အတ္ထနော အဓိပ္ပါယံ ဥတ္မာ အမ္ဘပက္ကသ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ပရိဘုဥ္ဇနန္တိ **ဧ**ဝမာဒိကေ ယထာ-ဥပဋ္ဌိတေ ဂုဏော အာဝဇ္ဇေတ္မာ။

ဝိဇ္ဇောလဘာရဒ္ဒါဇဇ္ဈေရဝတ္ထု၊

၁၉၅။ အဋ္ဌမေ အဘိတနာဒဘာဝေန သီဟသ္မ ဝိယ နာဒေါ သီဟ-နာဒေါ၊ သော ဧတေသံ အတ္ထိတိ သီဟနာဒိကာ၊ တေသံ **သီဟနာဒိ-ကာနံ**။ ဂရဟိတမ္ဘပသံသိတမ္ဘဝေမ္ဘေ ယာထာဝတော ဇာနန္တသော ဂရဟာ

၁-ဒီ ၃-၂၄၉-၂၅၀၊ အံ ၃-၆၅-ဝိဇ္ဇေသု။

ပသံသာ စ ယုတ္တရူပါတိ အာဟ **"ဗုဒ္ဓါ စ နာမာ"**တိအာဒိ။ **ဒိဏာ ဇာတိ**တိအာဒိဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏသ ဘူမိ ဒသေတိ။ တေန ဟိ ဉာဏေန အရိယသာဝကော ပစ္စဝေက္ခန္တော "ဒိဏာ ဇာတိ"တိအာဒိं ပဇာနာတိ။ ကတမာ ပနသ ဇာတိ ဒိဏာ၊ ကထဉ္စ ပဇာနာတိတိ? နု တာဝသ အတိတာ ဒိဏာ ပုဗ္ဗေ ဒိဏတ္တာ၊ နု အနာဂတာ အနာဂတေ ဝါယာမာ-ဘာဝတော၊ နု ပစ္စုပ္ပန္နာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယာ ပန မဂ္ဂသ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ကေစတုပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေသု ကေစတုပဋ္ဌက္ခန္ဓပ္ပဘေဒါ ဇာတိ၊ သာ မဂ္ဂသ ဘာဝိတတ္တာ အနုပ္ပါဒမေဝ ဟောတိ အာပဇ္ဇနေန ဒိဏာ။ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ ပဟီနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ "ကိလေသာဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ ဟောတိ"တိ ဇာနန္တော ပဇာနာတိ။

ဝုသိတန္တိ ဝုဋ္ဌं ပရိဝုဋ္ဌं၊ ကတံ စရိတံ နိဋ္ဌိတန္တိ အတ္ထော။ **ပြဟ္မစရိယ**န္တိ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန ဟိ သဒ္ဓိं သတ္တ သေက္ခာ မဂ္ဂ-ပြဟ္မစရိယံ ဝသန္တိ နာမ၊ ဒိဏာသဝေါ ဝုဋ္ဌဝါသော။ တသ္မာ အရိယသာဝကော အတ္တနော ပြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော "ဝုသိတံ ပြဟ္မစရိယ"န္တိ ပဇာနာတိ။ **ကတံ ကရဏီယ**န္တိ စတူသု သစ္စေသု စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိ-ကိရိယာဘာဝနာဘိသမယဝသေန သောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေါ ဒေယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တိ၊ ဒိဏာသဝေါ ကတ-ကရဏီယော။ တသ္မာ အရိယသာဝကော အတ္တနော ကရဏီယံ ပစ္စဝေက္ခန္တော "ကတံ ကရဏီယ"န္တိ ပဇာနာတိ။ **နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ**တိ ဣဒါနိ ပုန ဣတ္ထ-ဘာဝါယ ဧဝံ သောဠသဝိဓကိစ္စဘာဝါယ, ကိလေသက္ခယာယ ဝါ မဂ္ဂဘာဝ-နာယ ကိစ္စံ မေ နတ္ထိတိ ပဇာနာတိ။ အထ ဝါ **ဣတ္ထတ္တာယာ**တိ ဣတ္ထဘာဝတော ဣမသ္မာ ဧဝံပကာရာ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနက္ခန္ဓသန္တာနာ အပရံ ခန္ဓသန္တာနံ မယှံ နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမူလကာ ရုက္ခာ ဝိယ၊ တေ စရိမကဝိညာဏနိရောဓေန အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ နိဗ္ဗာယိဿန္တိတိ ပဇာနာတိ။

မန္တာဏီပုတ္တ-ပုဏ္ဏားဆွေရဝတ္ထု၊

၁၉၆။ နဝမေ အဌာရသသုပိ ဝိဇ္ဇာဌာနေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတတ္တာ **"သဗ္ဗသိပ္ပေသု ကောဝိဒေါ ဟုတ္တာ"**တိ ဝုတ္တံ။ အဘိဒယာအဇ္ဈာ[1]ဝဟသော ဓမ္မသ တတ္ထ ဥပလဇ္ဈနတော **"မောက္ခဓမ္မံ အဒိသ္သာ"**တိ[2] ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"ဣဒံ ဝေဒတ္တယံ**

၁-အဇ္ဈာ၂ယအဇ္ဈာ၀ဟသော (?) ၂-မောက္ခဓမ္မံ ဂ၀ေသေန္တော အဒိသ္သာတိ (သီ၊က)

နာမာ"တိအာဒိ။ တထာ ဟိ အနေန ဒုဂ္ဂတိပရိမုစ္စနမ္ပိ ဒုလ္လဘံ၊ အဘိညာ-ပရိဝါရာနံ အဌန္နံ သမာပတ္တိနံ လာဘိတာယ သယံ ဧကဒေသေန ဥပသင်္ကော ပရမုက္ကံသဂတံ ဥတ္တမဒမသသမထံ အနညသာဓာရဏံ ဘဂဝန္တံ သမ္ဘာဝေန္တော "**ဣယံ ပုရိသော**"တိအာဒိမာဟ။ **ဝိဒ္ဒကာနိ ဂဟေတ္တာ အာဂန္ဆန္တီ**တိ ဖလဘာဇနာနိ ဂဟေတ္တာ အဿာမိကာယ[1] အာဂစ္ဆန္တိ။ **ဗုဒ္ဓါနံ** ဂါရဝ-ဝသေန ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။ **ပရိဘုဥ္ဇိတိ** ဒေဝတာဟိ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇံ ဝနမူလဖလာဖလံ ပရိဘုဥ္ဇိ။ ပတ္တေ ပတိဋ္ဌာပိတသမနန္တရမေव ဟိ ဒေဝတာ တတ္ထ ဒိဗ္ဗောဇံ ပက္ခိပိံသု။ **သမ္ပသိတ္တာ**တိ ပစ္စဝေက္ခိတ္တာ၊ ပရိဝတ္တေတ္တာတိ စ ဝဒန္တိ။ **အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသူ**ဘိ မဟာဒေဝတ္ထေရသ အနုမောဒနကထာယ အနုပုဗ္ဗိကထာသင်္ခိကာယ သုဝိသောဓိတစိတ္တသန္တာနာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။

ဒသဟိ ကထာဝတ္ထူဟိတိ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ ပဝိဝေကကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ သီလသမ္ပဒါကထာ သမာဓိသမ္ပဒါကထာ ပညာသမ္ပဒါကထာ ဝိမုတ္တိသမ္ပဒါကထာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပဒါကထာတိ ဤမေဟိ ဒသဟိ ကထာဝတ္ထူဟိ။ **ဇာတိဘူမိရဋ္ဌဝါသိနော**တိ ဇာတိဘူမိဝန္ဒ-ဒေသဝါသိနော၊ သတ္ထု ဇာတဒေသဝါသိနောတိ အတ္ထော။ **သီသာနုလော-ကိကောတိ** ပုရတော ဂစ္ဆန္တသ သီသံ အနု အနု ပဿန္တော။ **ဩကာသံ သလ္လက္ခေတ္တာ**တိ သာကစ္ဆာယ အဝသရံ သလ္လက္ခေတ္တာ။ **သတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိက္ကမံ ပုစ္ဆိ**တိ "ကိံ နု ခေါ အာဝုသော သီလဝိသုဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ"တိ အာဒိနာ[2] သတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိယော ပုစ္ဆိ။ **ဝေမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ** သဝိသေသေန ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိတာယ။

မဟာကစ္စာနတ္ထေရဝတ္ထု

၁၉၇။ ဒသမေ **သံဒိဋ္ဌေန ကထိတဝေမ္မသ္ဿာ**တိ မရုပိလ္လိကသုတ္တန္တဒေသ-နာသု ဝိယ သခ်ေပေန ဒေသိတဝေမ္မသ္ဿ။ **တံ ဒေသနံ ဝိတ္ထာရေတ္တာ**တိ တံ သခ်ေပဒေသနံ အာယတနာဒိဝသေန ဝိတ္ထာရေတ္တာ။ **အတ္ထံ ဝိဘဇမာနာနန္တိ** တဿာ သခ်ေပဒေသနာယ အတ္ထံ ဝိဘဇိတ္တာ ကထေန္တာနံ။ **အတ္ထဝသေန ဝါ**တိ "ဣဒေါ ကာ ဇာတိ အတ္ထာ"တိ အတ္ထဝသေန ဝါ ဒေသနံ ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ။ **ဗျဉ္ဇနဝသေန ဝါ**တိ "ဣဒေါ ကာနိ ဣတ္ထ ဗျဉ္ဇနာနိ ဒေသနာဝသေန ဝတ္တဗ္ဗာနိ"တိ ဗျဉ္ဇနဝသေန ဝါ ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ။ **အယံ ပန မဟာကစ္စာနတ္ထေရော ဥဘယဝသေနပိ သက္ကော**တိ တဿ သခ်ေပေန ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ ဝိတ္ထာရေန သတ္ထု

---

[1]-အဿမံ (သီ) [2]-မ ၁-၂၀၁-ဝိဗ္ဗော

အဏ္ဍာသယာနုရူပံ ဒေသနတော၊ တသ္မာ တတ္ထ အဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တော။ **ဝုတ္ထ-နယေနေ၀ါ**တိ "ပါတောဝ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယာ"-တိအာဒိနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေ၀။ **အညေဟိ**တိ အညာသံ ဣတ္ထိနံ ကေသေဟိ အတိ၀ိယ ဒိဿာ။ နု ကေ၀လဿ ဒိဿာ ဧ၀၊ အထ ခေါ သိနိဒ္ဓနိလမုဒုကဋ္ဌိကာ စ။ **နိဗ္ဗေသိ**တိ အပ္ပကေသိ ယဿ "အနုဒရာ ကညာ"တိ။

ပဏီယန္တိ ဝိက္ကေတမ္ဘဝတ္ထုံ။ **အာ၀ဇ္ဇေတ္ဝာ**တိ ဥပနိဿယံ ကေသာနံ ပကတိဘာ၀ါပတ္တိံ စ အာ၀ဇ္ဇေတ္ဝာ။ **ဂါရ၀ေနာ**တိ မုဏ္ဍသိသာပိ ထေရေ ဂါရ၀ေန ကေ၀စနေနေ၀ အာ၀ဇ္ဇာ။ **နိမ်ဇ္ဇေတ္ဝာ**တိ သ္ဝာတနာယ နိမဇ္ဇေ-တ္ဝာ။ **ဣမိဿာ ဣတ္ထိယာ**တိ ယထာ၀ုတ္တသေဋ္ဌိမိတရမာဟ။ **ဒိဋ္ဌ၀မ္မိကော၀**ါတိ အ၀ေ၀ရဏံ အဋ္ဌာနပယုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌ၀မ္မိကော ယသ၀ဋ္ဋိလာဘော၀ အဟောသိတိ အတ္ထော။ **ယသ၀ဋ္ဋိလာဘော**တိ စ ဘ၀သမ္ပတ္တိ၀ဋ္ဋိလာဘော။ သတ္တသု ဟိ ဇ၀နစေတနာသု ပဌမာ ဒိဋ္ဌ၀မ္မ၀েဒနီယ၀ဿလာ၊ ပစ္ဆိမာ ဥပ၀ဇ္ဇ၀েဒနီယ၀ဿလာ၊ မဇ္ဈေ ပဉ္စ အပရာပရိယ၀েဒနီယ၀ဿလာ၊ တသ္မာ ပဌမံ ဧကံ စေတနံ ဌ၀ေတ္ဝာ သေသာ ယထာသကံ ပရိပုဏ္ဏ၀ဿလဒါယိနော ဟောန္တိ၊ ပဌမစေတနာယ ပန ဒိဋ္ဌ၀မ္မိကော ယသ၀ဋ္ဋိလာဘော၀ အဟောသိ။

ပဌမ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ

စူဠပန္ထကဇောရ၀တ္ထု၊

၁၉�># -၂ ၀ ၀။ ဒုတိယသ္မိံ ပဌမေ **မနေန နိဗ္ဗိတ္တိတန္တိ** အဘိညာမနေန ဥပ္ပါဒိတံ။ **မနေန ကတကာယော**တိ အဘိညာစိတ္တေန ဒေသနာရံ ပတ္တကာ-ယော။ **မနေန နိဗ္ဗတ္တိတကာယော**တိ အဘိညာမနသာ နိမ္မိတကာယော "အညံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနာတိ"တိအာဒိသု၂ ဝိယ။ **ကေသဒိသေယေ၀**ါတိ အတ္ထသဒိသေယေ၀။ **ကေ၀ိ၀ေ၀**ါတိ အတ္ထနာ ကတပ္ပကာရ၀ေ၀။ ဧတ္ထ ပ္ပရုမော ဟိ ယေဘုယ္ယေန သာ၀ကာနံ ဣဒ္ဓိနိမ္မာနဝိ၀ိ။ **အဏ္ဍ နာ၀ မ ဇာတော ကေ-ဒေသေန** သဏ္ဌာ ဣဒ္ဓိနိမ္မာနာနုဝိ၀ာနကော။

၁-အညာဟိတိ (အဋ္ဌကထာယံ) ၂-ဒီ ၁-၇၃၊ ခု ၉-၃၀၉-ပိဋ္ဌေသု၊

လာဘိတာယာတိ ဣဋ္ဌ လာဘိတိ ဤကာရော အတိသယဋ္ဌော။ တေန ထေရသ စတုန္နံ ရူပါဝစရဈာနာနံ အတိသယေန သဝိသေသလာဘိတံ ဒသေတိ။ **အရူပါဝစရဈာနာနံ လာဘိတာ'ယာ**တိ ဣဿာပိ **ဧသေ**ဝ နယော။ နု ကေဝလဿေတာ စေတောသညာဝိဝဋ္ဋကုသလတာ ရူပါရူပဈာနလာဘိ-တာယ ဧဝ၊ အထ ခေါ ဣမေဟိပိ ကာရဏေဟိတိ ဒသေတုံ "**ဒုဋ္ဌပန္ဆ**ကော **စ**"တိအာဒိ **ဝုတ္တံ**။ **စေတော**တိ စေတ္ထ စိတ္တသိသေန သမာဓိ ဝုစ္စော၊ တသ္မာ စေတသော သမာဓိသ ဝိဝဋ္ဋနံ **စေတော**ဝိဝဋ္ဋော၊ **ကေ**သို့ယေဝါရမ္မဏေ သမာဓိစိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋေတ္မာ ဟေဋ္ဌိမသ ဟေဋ္ဌိမသ ဥပရူပရိ ဟာပနတော ရူပါဝစရဈာနလာဘိ **စေတောဝိဝဋ္ဋကုသလော နာ**မ။ "သဗ္ဗသော ရူပ-သညာန"န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တသညာ အတိက္ကမိတ္မာ "အာကာသာနဉ္စာယတန-သညာသဟဂတံ ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသညာသဟဂတ"န္တိ သညာသိသေန ဝုတ္တဈာနာနံ ဝိဝဋ္ဋကုသလော၊ တထာ ဣတ္ထိပုရိသာဒိသညာ နိစ္စသညာဒိတော စိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋေတ္မာ **ကေ**ဝလေ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တေ အသခ်တေ နိဗ္ဗာနေ စ ဝိသေသတော ဝဋ္ဋနတော စ သုညတာနုပဿနာဗဟုလော **သညာ-ဝိဝဋ္ဋကုသလော**။ **သမာဓိကုသလတာယ** စေတောဝိဝဋ္ဋကုသလတာ တဗ္ဗဟုလ-ဝိဟာရိတာယ။ တထာ **ဝိပဿနာကုသလတာယ** သညာဝိဝဋ္ဋကုသလတာ။ **ကေ**ာတိ ဒုဋ္ဌပန္ဆကတ္ထေ ဝုတ္တေ ဝဒတိ။ **သမာဓိလက္ခဏော**တိ သဝိတက္ကသဝိစာရာဒि-သမာဓိသဘာဝေ။ ပုန **ကေ**ာတိ မဟာပန္ဆကတ္ထေ ရမာဟ။ **ဝိပဿနာလက္ခ-ဏော**တိ သတ္တာနုပဿနာအဒ္ဒာရသမဟာဝိပဿနာဒိဝိပဿနာသဘာဝေ။ **သမာဓိဂါဠ္ဟော**တိ သမာဓိသ္မိံ ဩဂါဠ္ဟစိတ္တော သုဘာဝိတဘာဝနတာ။ **အဂ်-သံခိတ္တော**တိ စတုရင်္ဂိကတိဝင်္ဂိကာဒိဝသေန **ဗျာ**နဂ်ါနံ သ'ခိပနေ။ **အာရမ္မဏ-သံခိတ္တော**တိ ကသိဏုဿ'ဠ္ဠိမာကာသာဒိနိမ္မတ္တနေန ကသိဏာဒိအာရမ္မဏာနံ သံခိပနေ။ **အဂ်ံဝဝတ္ထာပနေ**တိ ဝိတက္ကာဒိနံ ဗျာနဂ်ါနံ ဝဝတ္ထာပနေ။ **အာရမ္မဏဝဝတ္ထာပနေ**တိ ပထဝီကသိဏာဒိဈာနာရမ္မဏာနံ ဝဝတ္ထာပနေ။

ဗျာနဂ်ေဟိတိ ရူပါဝစရဈာနဂ်ေဟိ၊ **ဗျာ**နဂ်ါနေ**ဝ ဗျာ**နံ။ ပုန **ဗျာနဂ်ေ**ဟိတိ အရူပါဝစရဈာနဂ်ေဟိ။ **ဘာတာ**တိ ဇေဋ္ဌဘာတာ။ **အဿာ**တိ ကုဋုမ্ဗိယဿ။ **သုဝဏ္ဏပုဏ္ဏာ**နိ သောဝဏ္ဏမယံ ပုပ္ဖပုဋံ ကတ္မာ။ **ဒေဝပုရေ**တိ တာဝတိံသ-ဘဝနေ သုဒဿနမဟာနဂရေ။ **အဂ္ဂဒ္ဒါရေနာ**တိ တသ္မိံ ဒိဝသေ အဂ္ဂံ သဗ္ဗပဌမံ ဝိဝဋ္ဋေန နဂရဒ္ဒါရေန နိက္ခမိတ္မာ။

ကောကနဒန္တိ ပဒုမဝိသေသနံ ယထာ "ကောကာသက"န္တိ။ တံ ကိရ ဗဟုပတ္တံ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ အတိသုဂန္ဓဉ္စ ဟောတိ။ "ကောကနဒံ နာမ သေတ-ပဒုမ"န္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ပါတော**တိ ပဂေဝ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော— ယထာ ကောကနဒသင်္ခါတံ ပဒုမံ ပါတော သူရိယုဂ္ဂမနဝေလာယံ ဖုလ္လံ ဝိကသိတံ အဝိတဂန္ဓံ သိယာ ဝိရောစမာနံ၊ ဧဝံ သရိရဂန္ဓေန ဂုဏဂန္ဓေန စ သုဂန္ဓံ သရဒကာလေ အန္တလိက္ခေ အာဒိစ္စမိဝ အတ္တနော တေဇသာ တပန္တံ အဂ်ေဟိ နိစ္ဆရဏကဇုတိယာ အဂ်ိရသံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဿာတိ။

စူဠပန္ထကော ကိရ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပဗ္ဗဇိတ္တာ ပညဝါ ဟုတ္တာ အညတရဿ ဒန္ဓဘိက္ခုနော ဥဒ္ဒေသဂဟဏကာလေ ပရိဟာသကေဋ္ဌံ အကာသိ။ သော ဘိက္ခု တေန ပရိဟာသေန လဇ္ဇိတော နေဝ ဥဒ္ဒေသံ ဂဏှိ၊ နေ သဇ္ဈာယမကာသိ။ တေန ကမ္မေနာယံ ပဗ္ဗဇိတ္တာဝ ဒန္ဓော ဇာတော၊ တသ္မာ ဂဟိတဂဟိတပဒံ ဥပရိဥပရိပဒံ ဂဏှန္တဿ နဿတိ။ **ဣဒ္ဓိယာ အဘိသင်္ခရိတ္တာ သုဒ္ဓံ စောဠခဏ္ဍံ အဒါသိ**တိ တဿ ပုဗ္ဗဟေတုံ ဒိသ္မာ တဒနုရူပေ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇေန္တော သုဒ္ဓံ စောဠခဏ္ဍံ အဒါသိ။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ ရာဇာ ဟုတ္တာ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တော နလာဋဒေသေ မုစ္ဆန္တေ ပရိသုဒ္ဓေန သာဋကေန နလာဋံ ပုဉ္ဆိ၊ သာဋကော ကိလိဋ္ဌော အဟောသိ။ သော "ဣမံ သရီရံ နိဿာယ ဧဝရူပေါ ပရိသုဒ္ဓသာဋကော ပကတိ ဇဟိတ္တာ ကိလိဋ္ဌော ဇာတော၊ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ"တိ အနိစ္စသညံ ပဋိလဘိ။ တေန ကာရဏေ-နဿ ရဇောဟရဏမေဝ ပစ္စယော ဇာတော။

လောမာနီတိ စောဠခဏ္ဍတန္တဂတအံသုကော ဝဒတိ။ **ကိလိဋ္ဌဝေတုကာနီ**တိ ကိလိဋ္ဌသဘာဝါနိ။ **ဧဝံဂတိကမေဝါ**တိ ဣဒံ စိတ္တမ္ပိ ဘဝဂ်ဝသေန ပကတိယာ ပဏ္ဍရံ ပရိသုဒ္ဓံ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တမ္ပိ ဝသေန သံကိလိဋ္ဌံ ဇာတန္တိ ဒသ္သေတိ။ **နက္ခတ္တံ သမာနေတ္တာ**တိ နက္ခတ္တံ သမန္နာဟရိတ္တာ၊ အာဝဇ္ဇေတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဗိဠာရဿတ္ထာယာ**တိ ဗိဠာရဿ ဂေါစရတ္ထာယ။ **ဇလပထကမ္ပိကနာ**တိ သမုဒ္ဒကမ္ပိကေန။ **စာရိန္တိ** ခါဒိတဗ္ဗတိဏံ။ **သစ္ဆကာရ**န္တိ သစ္ဆဘာဝါဝဟံ ကာရံ၊ "အတ္တနာ ဂဟိတေ ဘဏ္ဍေ အညေသံ နဒါတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တာ ဒါတဗ္ဗလဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တတိယေန ပဋိဟာရေနာ**တိ တတိယေန သာသနေန။ **ပတ္ထိကာ** ဟုတ္တာတိ သာမိနော ဟုတ္တာ။

အပ္ပကေနပိတိ ထောကေနပိ ပရိတ္တေနပိ။ **မေဓာဝိ**တိ ပညဝါ။ **ပါဘတေ-နာ**တိ ဘဏ္ဍမူလေန။ **ဝိစက္ခဏော**တိ ဝေါဟာရကုသလော။ **သမုဒ္ဒာပေတိ အတ္ထာနန္တိ** မဟန္တံ ဓနံ ယသဉ္စ ဥပ္ပါဒေတ္တာ တတ္ထ အတ္ထာနံ သဏ္ဌာပေတိ

ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ယထာ ကိ ? **အဏုံ အဂ္ဂိ ဝ သန္ဓမ်ံ**၊ ယထာ ပဏ္ဍိတော ပုရိသော ပရိတ္တကံ အဂ္ဂိ အနုက္ကမေန ဂေါမယစုဏ္ဏာဒိနိ ပက္ခိပိတ္ဝာ မုခဝါတေန ဓမေန္တော သမုဋ္ဌာပေတိ ဝမ္ဘေတိ၊ မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ကရောတိ၊ ဧဝမေဝ ပဏ္ဍိတော ထောကမ္ပိ ပါဘတံ လဘိတ္ဝာ နာနာဥပါယေဟိ ပယောဇေတ္ဝာ ဓနဉ္စ ယသဉ္စ ဝမ္ဘေတိ၊ ဝမ္ဘေတ္ဝာ ပုန တတ္ထ အတ္တာနံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ တာယ ဧဝ ဝါ ပန ဓနသ မဟန္တတာယ အတ္တာနံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ အဘိညာတံ ပါကဋံ ကရောတီတိ အတ္ထော။

သုဘူတိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၀၁-၂၀၂။ တတိယေ **ရဏာတိ ဟိ ရာဂါဒယော** ကိလေသာ ဝုစ္စန္တိ "သရဏာ ဓမ္မာ"တိအာဒီသု ရာဂါဒယော ကိလေသာ "ရဏာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ ရဏန္တိ ဧတေဟီတိ **ရဏာ**။ ယေဟိ အဘိဘူတာ သတ္တာ နာနပ္ပကာရေန ကန္ဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ၊ တသ္မာ တေ ရာဂါဒယော "ရဏာ"တိ ဝုတ္တာ။ **ဒေ၀သိတနိယာမ-တော အနောဂ္ဂမိတ္ဘာ**တိ ဒေသိတာနောဂ္ဂမနတော အနုပဂန္ဓာ ဒေသေတိ၊ သတ္ထာရာ ဒေသိတနိယာမေနေ၀ အနောဒိဿကံ ကတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဧ၀**န္တိ ဧ၀ံ မေတ္တာဘာဝနတော ဝုဋ္ဌာယ ဘိက္ခာဂဟဏေ သတိ။ **ဘိက္ခာဒါယကာနံ မဟပ္ဖလံ ဘ၀ိဿတီ**တိ ဣဒံ **စူဠဋ္ဌကရာသယ်ာတသုတ္တေန** ဒီပေတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌရာသယ်ာတမတ္တမ္ပိ ဟိ ကာလံ မေတ္တာစိတ္တံ အာသေ၀န္တသ္မိ ဘိက္ခုနော ဒိန္နဒါနံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ၊ တေန စ သော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတီတိ အယမတ္ထော တတ္ထ အာဂတောယေ၀။ **နိမိတ္တံ ဂဏ္ဍိတ္ဝာ**တိ အာကာရံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ။

ခဒိရ၀နိယရေ၀တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ ပဠမေ **ဝနသဘာဂန္တိ** သဘာဂံ ဝနံ၊ **သဘာဂန္တိ** စ သပ္ပါယန္တိ အတ္ထော။ ယံ ဟိ ပကတိ၀ိရုဒ္ဓံ ဗျာဓိ၀ိရုဒ္ဓဉ္စ နဟောတိ၊ တံ "သဘာဂ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ဥဒကသဘာဂ**န္တိအာဒီသုပိ ဣမိနာ၀ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ကလျာဏကမ္မာယူဟနက္ခဏာ**တိ ကလျာဏကမ္မုပစယသ ခြကာသော။ **တိဏ္ဏံ ဘာတိကာနန္တိ** ဥပတိသ္သော စုန္ဒော ဥပသေနောတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ဇေဋ္ဌဘာတိကာနံ။ **တိသန္နဉ္စ ဘဂိနီနန္တိ** စာလာ ဥပစာလာ သီသုပစာ-လာတိ ဣမေသံ တိသန္နံ ဇေဋ္ဌဘဂိနီနံ။ ဣတ္ထ စ သာရိပုတ္တတ္ထေရော သယံ

၁-အာ၊ ၁-၁၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-အံ ၁-၉-ဝိဇ္ဇေ။

ပဗ္ဗဇိတ္တာ စာလာ ဥပစာလာ သီသုပစာလာတိ တိဿော ဘဂိနိယော, စုန္ဒော ဥပသေနောတိ ဣမေ ဘာတရော ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရေဝတကုမာရော ဧကောဝ ဂေဟေ အဝသိဿတိ။ ဧတန္တ ဝုတ္တံ "**အမ္မာကံ ။ ပ ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ**"တိ။ **မဟလ္လကတ**ရာတိ ဝုဍ္ဎတရာ။ ဣဒဉ္စ ကုမာရိကာယ စိရဇီဝိတံ အဘိကင်္ခမာနာ အာဟံသု။ သာ ကိရ တဿ အယျိကာ ဝိသတိဝဿသတိကာ ခဏ္ဍဒန္တာ ပလိတကေသာ ဝလိတ္တစာ တိလကာဟတဂတ္တာ ဂေါပါနသိဝင်္ကာ အဟောသိ။ **ဝိဝေဝနိက**န္တိ ဝိဝေဝနကိဋ္ဌကံ။ **တိဿန္နံ သမ္ပတ္တိနံ**န္တိ အနုဿဝဝသေန မနုဿ-ဒေဝမောက္ခသမ္ပတ္တိယော သန္ဓာယ ဝဒတိ, မနုဿဒေဝဗြဟ္မသမ္ပတ္တိယော ဝါ။ **သီဝလိဿ ဗုညံ ဝိမံသိဿာမာ**တိ "သီဝလိနာ ကတပုညဿ ဝိပါကဒါန-ဋ္ဌာနမိဒ"န္တိ ဥတ္တာ ဧဝမာဟ။ **သဘာဂဋ္ဌာနံ**န္တိ သမံ ဒေသံ။

တံ ဘူမိရာမဏေယျကန္တိ ကိဠာပိ အရဟန္တော ဂါမန္တေ ကာယဝိဝေကံ နလဘန္တိ၊ စိတ္တဝိဝေကံ ပန လဘန္တေဝ။ တေသံ ဟိ ဒိဗ္ဗပုဋ္ဌိဘာဝဂါနိပိ အာရမ္မ-ဏာနိ စိတ္တံ စာလေတုံ နိ သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ ဂါမော ဝါ ဟောတု အရညာဒီနံ ဝါ အညတရံ၊ ယတ္တ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျကံ၊ သော ဘူမိပဒေသော ရမဏီယော ဧဝါတိ အတ္ထော။

ကခ်ါရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၀၄။ ဆဋ္ဌေ **အကပ္ပိယော အာဝုသော ဂုဠော**တိ ကေဒိဝသံ ထေရော အန္ဓရာမဂ္ဂေ ဂုဠကရဏံ ဩကွမိတ္တာ ဂုဠေ ပိဋ္ဌမ္ပိ ဆာရိကမ္ပိ ပက္ခိတ္တေ ဒိသ္မာန "အကပ္ပိယော ဂုဠော၊ သာမိသော နု ကပ္ပတိ ဂုဠော ဝိကာလေ ပရိဘုဉ္ဇိတု"န္တိ ကုက္ကုစ္စာယန္တော ဧဝမာဟ။ **အကပ္ပိယာ မုဂ္ဂါ**တိ ကေဒိဝသံ အန္ဓရာမဂ္ဂေ ဝစ္ဆေ မုဂ္ဂံ ဇာတံ ဒိသ္မာ "အကပ္ပိယာ မုဂ္ဂါ၊ ပက္ကာပိ မုဂ္ဂါ ဇာယန္တိ"တိ ကုက္ကုစ္စာ-ယန္တော ဧဝမာဟ။ သေသမေတ္ထ သဒ္ဒံ ဥတ္တာနမေဝ။

သောဏကောဋိဝိသဇ္ဇေရဝတ္ထု၊

၂၀၅။ သတ္တမေ **ဟာပေတဗ္ဗမေဝ အဟောသိ** အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယတ္တာ။ **ဥဒကေန သမုပဗ္ဗူ**ဠ္ဠေတိ ဥဒကေန ထလံ ဥဿာရေတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ ရာသိကတေ။ **ဟရိတ္ဘူပလိတ္တာဃာ**တိ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍကတာယ။ **တိဝိဓေန ဥဒကေန ပေါသေန္တီ**တိ ဒိရောဒကံ ဂန္ဓောဒကံ ကေဝလောဒကန္တိ ဧဝံ တိဝိဓေန ဥဒကေန ပေါသေန္တိ ပရိပါလေန္တိ။ **ပရိဿာဝေတ္တာ**တိ ပရိသော-ဓေတ္တာ ဂဟိတေ တဏ္ဍုလေတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဒေဝေါ မညေ**တိ ဒေဝေါ

ဝိယ။ **ဝိဏောဝါဒေနာ**တိ ''တံ ကိုံ မည္ယသိ သောဏ ယဒါ တေ ဝိဏာယ တန္တိယော အစ္စာယတာ ဟောန္တိ၊ အပိ နု တေ ဝိဏာ တသ္မိုံ သမယေ သရဝတိ ဝါ ဟောတိ ကမ္မညာ ဝါတိ။ နော၊ ဟေတံ ဘန္တေတိ။ **ဧဝမေဝ** ခေါ သောဏ အစ္စာရဒ္ဓဝိရိယံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ အတိသိထိလဝိရိယံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တတိ။ တသ္မာတိဟ တွံ သောဏ ဝိရိယသမတံ အဓိဋ္ဌဟ၊ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဈ''တိ[1] ဧဝံ ဝိဏံ ဥပမံ ကတ္တာ ပဝတ္တေတေန ဝိဏောပမောဝါဒေန။ **ဝိရိယသမထဓုရာဇနတ္ထာယာ**တိ ဝိရိယသ သမ-ထေန ယောဇနတ္ထာယ။

သောဏကုဋိကဏ္ဏေ ဩဝါဒ၊

၂ဝ၆။ အဋ္ဌမေ **ကုဋိကဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတိ**တိ ''ကောဋိကဏ္ဏော''တိ ဝတ္တေ ''ကုဋိကဏ္ဏော''တိ ဝေါဟရိယတိ။ ကုလဃရေ ဘဝါ **ကုလဃရိကာ**။ သာ ကိရ အဝန္တိရဋ္ဌေ ကုလဃရေ မဟာဝိဘဝသ သေဋ္ဌသ် ဘရိယာ။ **ဒသမလသ ဓမ္မကထံ သုတ္တာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ စိန္တေသိ**တိ ဣဒံ အဂ်ုတ္တရ-ဘာဏကာနံ မတေန ဝုတ္တံ။ **သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ**[2] ပန ''သပရိသော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမ္မ ဓမ္မဒေသနံ အသောသိ၊ နစ ကဋ္ဌ ဝိသေသံ အဓိဂဋ္ဌ။ ကသ္မာ? သော ဟိ ဓမ္မံ သုဏန္တော ဟေမဝတံ အနုသရိတ္တာ 'အာဂတော နု ခေါ မေ သဟာယကော, နော'တိ ဒိသာဒိသံ[3] ဩလောကေတ္တာ တံ အပသ္သန္တော 'ဝဋ္ဌတော မေ သဟာယော၊ ယော ဧဝံ ဝိစိတ္တပုဋ္ဌဘာနံ ဘဂဝတော ဒေသနံ နုဏာတိ'တိ ဝိကၠိတ္တစိတ္တော အဟောသိ''တိ ဝုတ္တံ။

ယသ္မာ ပဋိသန္ဓိဇာတိအဘိနိက္ခမနပေါဓိပရိနိဗ္ဗာနေသ္ဝေ ဒ္ဝတ္တိံသ ပုဗ္ဗ-နိမိတ္တာနိ ဟုတ္တာဝ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ နစ စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဟောန္တိ၊ **ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ**[4] ပန တာနိ သဝိသေသာနိ ဟုတ္တာ စိရတရံ ဌတ္တာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ ''**တိယောဇနသဟဿံ ဟိ ဓမ္ဓဝန္တိ အကာလပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ**''တိအာဒိ။ **အဋ္ဌမလကာယာ**တိ သဗ္ဗပုရတော ဂဟ္ဆန္တာ ဗလကာယာ။ **ကေန ပုပ္ဖိတဘာဝံ ဇာနာ'သီ**တိ ကေန ကာရဏေန ဟိမဝန္တသ္မိံ ပုပ္ဖိတဘာဝံ ဇာနာသိတိ၊ ယေန ကာရဏေန ဣမံ အကာလပုပ္ဖပါဋိဟာရိယံ ဇာတံ၊ တံ ဇာနာသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တသ္မ ပဝတ္တိတဘာဝ**န္တိ တသ္မ ဓမ္မစက္ကသ္မ ဘဂဝတာ ပဝတ္တိတဘာဝံ။ **သဗ္ဗေ နိမိတ္တံ ဂဏ္ဍီ**တိ သဗ္ဗေ အာကာရံ သလ္လက္ခေသိ။ **တတော**တိ ''အဟံ 'ဧတံ အမတဓမ္မံ

၁-အံ ၂-၃၃ဝ၊ ဝိ ၃-၂၆၉-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၆-ဝိဋ္ဌေ။
၃-ဒိသာနုဒိသံ(သီ) ၄-သံ ၃-၃၆၈၊ ဝိ ၃-၁၄၊ ခု ၉-၃၂၉-ဝိဋ္ဌေသု။

တမ္မိ ဇာနာပေဿာမိ'တိ တဝ သန္တိကံ အာဂတောသ္မိ"တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တဒနန္တရန္တိ **အ**တ္ထော။

သာတာဂိရော ဟေမဝတသ ဗုဒ္ဓပ္ပဋိဒံ ကထေတ္မာ တံ ဘဂဝတော သန္တိကံ အာနေတုကာမော "**အဇ္ဇ ပန္နရသော**"တိအာဒိဂါထမာဟ။ တတ္ထ **အဇ္ဇ**တိ အယံ ရတ္တိန္ဒိဝေါ ပက္ခဂဏနတော **ပန္နရသော၊** ဥပဝသိတဗ္ဗတော **ဥပေါသထော**။ တိသု ဝါ ဥပေါသထေသု အဇ္ဇ ပန္နရသော ဥပေါသထော, နု စာတုဒ္ဒသိဥပေါသထော, နု သာမဂ္ဂိဥပေါသထော။ ဒိဝိ ဘဝါနိ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ဒိဗ္ဗာနိ ဇတ္ထ အတ္ထိတိ **ဒိဗ္ဗာနိ**။ ကာနိ တာနိ? ရူပါနိ။ တံ ဟိ ရတ္တိံ ဒေဝါနံ ဒသသဟဿိယော လောကဓာတုတော သန္ဓိပတိတာနံ သရိရဝတ္ထာဘရဏာဒိမာနပ္ပ-ဘာဟိ အဗ္ဘာဒိဥပဂ္ဂိလေသဝိရဟိတာယ စန္ဒပ္ပဘာယ စ သကလဇမ္ဗုဒီပေါ အလက်တော အဟောသိတိ အတိဝိယ အလက်တော စ ပရိဝုဒ္ဓိဒေဝသ ဘဂဝတော သရိရပ္ပဘာယ။ တေနာဟ "**ဒိဗ္ဗာ ရတ္တိ ဥပဋ္ဌိတာ**"တိ။

ဧဝံ ရတ္တိဂုဏဝဏ္ဏနာပဒေသေနပိ သဟာယသာ စိတ္တံ ပသာဒံ ဇနေန္တော ဗုဒ္ဓပ္ပဋိဒံ ကထေတ္မာ အာဟ "**အနောမနာမံ သတ္ထာရံ၊ ဟန္ဒ ပဿာမ ဂေါ-တမ**"န္တိ။ တတ္ထ အနောမေဟိ အလာမကေဟိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရေဟိ ဂုဏေဟိ နာမံ အဿာတိ အနောမနာမော။ တထာ ဟိသ "ဗုဇ္ဈိတာ သစ္စာနိတိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓေတာ ပဇာယာတိ ဗုဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ၂ နယေန ဗုဒ္ဓေါတိ အနောမေဟိ ဂုဏေဟိ နာမံ။ "ဘဂ္ဂရာဂေါတိ ဘဂဝါ၊ ဘဂ္ဂဒေါသောတိ ဘဂဝါ"တိအာဒိနာ၃ နယေန ဘဂဝါတိ အနောမေဟိ ဂုဏေဟိ နာမံ။ **သ**ေ နယော "အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော"တိအာဒိသု။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကာဒိအတ္ထေဟိ ဒေဝ-မနုဿေ အနုသာသတိ "ဣမံ ပဇဟထ၊ ဣမံ သမာဒါယ ဝတ္တထာ"တိ သတ္ထာ။ တံ **အနောမနာမံ သတ္ထာရံ**။ **ဟန္ဒာ**တိ ဝစသာယတ္ထေ နိပါတော။ **ပဿာမာ**တိ တေန အတ္ထာနံ သဟ သင်္ဂဟေတ္မာ ပစ္ဆုပ္ပန္နဗဟုဝစနံ။ **ဂေါတမ**န္တိ ဂေါတမဂေါတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—"သတ္ထာ, နု သတ္ထာ"တိ မာ ဝိမတိံ အကာသိ၊ ကေန္တုဗ္ဗဝသိတော ဟုတ္မာဝ ဟိ ပဿာမ ဂေါတမန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဟေမဝတော "အယံ သာတာဂိရော 'အနောမနာမံ သတ္ထာရ'န္တိ ဘဏန္တော တသ သဗ္ဗညုတံ ပကာသေတိ၊ သဗ္ဗညုနော စ ဒုလ္လဘာ လောကေ၊ သဗ္ဗညုပဋိညော ဟိ ပူရဏာဒိသဒိသေ ဟေဝ လောကော ဥပဋ္ဌုတော။ သော ပန ယဒိ သဗ္ဗညူ၊ အဒ္ဓါ တာဒိလက္ခဏံ ပတ္တော ဘဝိဿတိ၊ တေန ဧဝံ

၁-သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ခု ၇-ခုဖ၁ခု ဂ-၁၉၇ခု ဓ-၁၇၂-၁၉၇-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-ခု ၇-၁ဖ၂-ပိဋ္ဌေ။

ဂဟေသောမိ"တိ စိန္တေတ္မာ တာဒိလက္ခဏံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ "**ကစ္စိ မနော**"တိ-အာဒိ။ တတ္ထ **ကစ္စိ**တိ ပုစ္ဆာ။ **မနော**တိ စိတ္တံ။ **သုပဏိဟိတော**တိ သုဋ္ဌု ဌပိတော အစလော အသမ္ပဝေဓိ။ သမ္ဘေသု ဘူတေသု **သမ္ဘူတေသု**။ **တာဒိနော**တိ တာဒိလက္ခဏံ ပတ္တသော သတော။ ပုစ္ဆာ ဧဝ ဝါ အယံ "သော တဝ သတ္ထာ သမ္ဘူတေသု တာဒိ, ဥဒါဟု နော"တိ။ **ဣဒ္ဓေ အနိဒ္ဓေ**တိ ဧဝရူပေ အာရမ္မဏေ။ **သက်ပ္ပါ**တိ ဝိတက္ကာ။ **ဝသိကတာ**တိ ဝသံ ဂမိတာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယံ တံ သတ္ထာရံ ဝဒသိ၊ တသ္မ တေ သတ္ထုနော ကစ္စိ တာဒိလက္ခဏံ သမ္ပတ္တသ သတော သမ္ဘူတေသု မနော သုပဏိဟိတော၊ ဥဒါဟု ယာဝ ပစ္ဆယံ နလဘတိ၊ တာဝ သုပဏိဟိတော ဝိယ ခါယတိ။ သော ဝါ တေ သတ္ထာ ကစ္စိ သမ္ဘူတေသု သတ္တေသု တာဒိ, ဥဒါဟု နော၊ ယေ စ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု အာရမ္မဏေသု ရာဂဒေါသဝသေန သက်ပ္ပါ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုံ၊ တျာသ ကစ္စိ ဝသိ-ကတာ၊ ဥဒါဟု ကဒါစိ တေသမ္ပိ ဝသေန ဝတ္တတိတိ။

တိဏိ ဝဿာနိတိ သောဏသ ပမ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တိဏိ ဝဿာနိ။ တဒါ ကိရ ဘိက္ခူ ယေဘုယ္ယေန မဇ္ဈိမဒေသေယေဝ ဝသိံသု၊ တသ္မာ တတ္ထ ကတိပယာ ဧဝ အဟေသုံ။ တေ စ ကေသ္မိ နိဂမေ ဧကော ဒ္ဝေတိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝသိံသု၊ ထေရာနဉ္စ ကတိပယေ ဘိက္ခူ အာနေတ္မာ အညေသု အာနိယမာနေသု ပုဗ္ဗံ အာနိတာ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ပက္ကမိံသု၊ ကဠိ ကာလံ အာဂမေတ္မာ ပုန တေသု အာနိယမာနေသု ဣတရေ ပက္ကမိံသု၊ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ အာနယနေန သန္ဓိပါတော စိရေနေဝ အဟောသိ၊ ထေရော စ တဒါ ဧကဝိဟာရိ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ "**တိဏိ ဝဿာနိ ဂဏ်ံ ပရိယေသိတ္မာ**"တိ။ **တိဏိ ဝဿာနိ**တိ စ အစ္ဆန္ဒသ်ယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ **သတ္ထု အမိပ္ပါယံ ဥတ္မာ**တိ အတ္တနော အာဏာပနေနေဝ "ဣမိနာ သဒ္ဓိ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝသိတုကာမော ဘဂဝါ"တိ သတ္ထု အမိပ္ပါယံ ဇာနိတ္မာ။ ဘဂဝါ ကိရ ယေန သဒ္ဓိ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝသိတုကာမော၊ တသ္မ သေနာသနပညတ္တိယံ အာနဏ္ဍေ အာဏာပေတိ။

အဠောကာသေ ဝိတိနာမေတ္မာတိ အဠောကာသေ နိသဇ္ဇာယ ဝိတိ-နာမေတ္မာ။ ယသ္မာ ဘဂဝါ အာယသ္မတော သောဏသ သမာပတ္တိသမာ-ပဇ္ဇနေန ပဋိသန္ဓာရံ ကရောန္တော သာဝကသာဓာရဏာ သမ္ဘာ သမာပတ္တိ-ယော အနုလောမပ္ပဋိလောမံ သမာပဇ္ဇန္တော ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ အဠောကာသေ နိသဇ္ဇာယ ဝိတိနာမေတ္မာ ပါဒေ ပက္ခာလေတ္မာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ၊ တသ္မာ အာယသ္မာပိ သောဏော ဘဂဝတော အမိပ္ပါယံ ဥတ္မာ တဒနုရူပံ သမ္ဘာ တာ

သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇန္တော ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ အဋ္ဌောကာသေ နိသဇ္ဇာယ ဝိတိနာမေတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိတိ ဝဒန္တိ။ ပဝိသိတ္တာ စ ဘဂဝတာ အနုညာတော စိ၀ရတိရောကရဏီယံ ကတ္တာ ဘဂဝတော ပါဒပမ္ဘေ နိသဇ္ဇာယ ဝိတိနာမေသိ။ **အဋ္ဌေသိ**တိ အာဏာပေသိ။ **ပဠိ-ဘာတု တံ ဘိက္ခု၊ ဧမ္မော ဘာသိတု**န္တိ ဘိက္ခု တုယ္ဟံ ဧမ္မော ဘာသိတုံ ဥပဒ္ဒဝတု၊ ဥဏ္ဏမုခံ အာဂစ္ဆတု၊ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဧမ္မံ ဘဏာ-ဟိတိ အတ္ထော။ **အဒ္ဒကဝဂ္ဂိယာနိ**တိ အဒ္ဒကဝဂ္ဂဘူတာနိ **ကာမသုတ္တာဒိ**-သောဠသသုတ္တာနိ။ **သုဂ္ဂဟိတော**တိ သမ္မာ ဥဂ္ဂဟိတော။ **သဗ္ဗေ ဝရေ ယာစိ**တိ ဝိနယဓရပဠမေန ဂဏေန ဥပသမ္ပဒါ ဓုဝနှာနံ စမ္မတ္ထရဏံ ဂဏာဂ်ဏူပါဟနံ စိ၀ရဝိပ္ပ၀ါသောတိ ဤမေ ပဠ ဝရေ ယာစိ။ **သုတ္တေ အာဂတ-မေ၀ါ**တိ ဥဒါနပါဠိယံ အာဂတသုတ္တံ[1] သန္ဓာယ ဝဒတိ။

သီဝလိတ္ထေရ၀တ္ထု၊

၂၀၇။ နဝမေ **သာကစ္ဆိတ္တာ သာကစ္ဆိတ္တာ**တိ ရညာ သဒ္ဓိံ ပဋိဝိရုဇ္ဈန-ဝသေန ပုနပ္ပုနံ သာကစ္ဆံ ကတ္တာ။ **ဂုဠ္ဘမိ**န္တိ ပတ္ထိန္နံ ဂုဠသဒိသံ ကဋ္ဌနဒမိံ။ **အတိအဋ္ဌိတုန္တိ** အတိဝိယ အာကမိတုံ။ **ကဋ္ဌိယံ ဝါဟေတ္တာ**တိ ဒမိမတ္ထုံ ပ၀ါဟေတ္တာ၊ ပရိသာ၀ေဟ္ဟာတိ အတ္ထော။ "ဒမိတော ကဋ္ဌိယံ ဂဟေတ္တာ"တိပိ ပါဠော။ **နန္တိ** သုပ္ပ၀ါသံ။ ဗီဇပစ္ဆိံ ဖုသာပေန္တိတိ ဤမိနာ သမ္မန္ဒေါ။ **ယာ၀ နဲ ဥက္ကဒုန္တိ**တိ ယာ၀ ဒါနေ နဲ ဥက္ကမုန္တိ၊ ဒါတုကာမာ၀ ဟောန္တိတိ အဓိပ္ပါယော **မဟာဒုက္ခံ အနုဘောသိ**တိ ပသ၀နိဗန္ဓနံ မဟန္တံ ဒုက္ခံ အနုဘောသိ။ **သာမိကံ အာမန္တေတ္တာ**တိ သတ္တာဟံ မုဠ္ဠဂဗ္ဘာ တိဗ္ဗာဟိ ခရာဟိ ဒုက္ခ၀ေဒနာဟိ ဖုဋ္ဌာ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၀တ သော ဘဂ၀ါ၊ ယော ဤမသဒ္ဒ ဝေရူပသဒ္ဒ ဒုက္ခသဒ္ဒ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သုပ္ပဋိပန္နော ၀တ တသ္သ ဘဂ၀တော သာ၀ကသံဃော၊ ယော ဤမသဒ္ဒ ဝေရူပသဒ္ဒ ဒုက္ခသဒ္ဒ ပဟာနာယ ပဋိပန္နော။ သုသုခံ ၀တ နိဗ္ဗာနံ၊ ယတ္ထိဒံ ဝေရူပံ ဒုက္ခံ နတ္ထိ"တိ[2] ဤမေဟိ တိဟိ ဝိတက္ကေဟိ ဝိတက္ကိတံ ဒုက္ခံ အဓိ၀ါသေန္တိ သတ္ထု၊ သန္တိကံ ပေသေတုကာမတာယ သာမိကံ အာမန္တေတ္တာ။ **ပုဗ္ဗရ မရဏာ**တိ မရဏတော ပုရေတရမေ၀။ **ဤဂိတ**န္တိ အာကာရံ။ **ဇိ၀ိတဘတ္တ**န္တိ ဇီ၀ိတသံသယေ ဒါတဗ္ဗဘတ္တံ။ **သဗ္ဗကမ္မက္ခမော အဟောသိ**တိ သတ္တ၀ယိကေဟိ ဒါရကေဟိ ကာတဗ္ဗံ ယံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကာတုံ သမတ္ထတာယ သဗ္ဗသ္သ ကမ္မဿ ခမော အဟောသိ။ တေနေ၀ သော သတ္တာဟံ

---

[1] ခု ၇-၁-ဝိဇ္ဇေ။ [2] ခု ၁-၁၄၄-ဝိဇ္ဇေ။ [3] ခု ၁-၉၃-ဝိဇ္ဇေ ဥဒါနေ။

မဟာဒါနေ ဒီယမာနေ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဓမ္မကရဏံ အာဒါယ သံဃသ ဥဒကံ ပရိသာဝေတ္မာ အဒါသိ။

ယောမန္တိအာဒိဂါထာယ "ယော ဘိက္ခု ဣမံ ရာဂပလိပထဿ္ဓေ ကိလေသဒုဋ္ဌဿ သံသာရဝဋ္ဋဿ စတုန္နံ သစ္စာနံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနကမောဟဿ အတိတော စတ္ဘာရော ဩ[ဩ]ဃေ တိဏ္ဏော ဟုတ္မာ ပါရံ အနုပ္ပတ္တော, ဒုဝိဓေန ဗျာနေန **ဗျာယိ**, တဏှာယ အဘာဝေန **အနေဇော**, ကထံကထာယ အဘာဝေန **အကထံကထိ**, ဥပါဒါနာနံ အဘာဝေန **အနုပါဒိယိတ္မာ** ကိလေသနိဗ္ဗာနေန နိဗ္ဗုတော၊ တမဟံ ဗြာဟ္မဏံ ဝဒါမိ"တိ အတ္ထော။

သဗ္ဗေသံယေဝ ပန ဣသာနံ [1] ဩရေပနဋ္ဌေ အရဟတ္တသင်္ခါတိရိယာ စ အပန္ဟာ အပုရိမာ အဟောသိတိ ဣမိနာ ထေရဿ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တုပ္ပတ္တိ ဒီပိတာ။ ဧကစ္ဆေ ပန အာစရိယာ ဧဝံ ဝဒန္တိ "ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဓမ္မသေနာ-ပတိနာ [2] ဩ[ဩ]ဝါဒေ ဒိန္နေ 'ယံ မယာ ကာတုံ သက္ကာ၊ တမဟံ ဇာနိဿာမိ'တိ ပဗ္ဗဇိတ္မာ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္မာ တံ ဒိဝသံယေဝ အညတရံ ဝိစိတ္တံ ကုဋ္ဌိကံ ဒိသ္မာ ပဝိသိတ္မာ မာတုကုစ္ဆိယံ သတ္တ ဝဿာနိ အတ္တနာ အနုဘူတဒုက္ခံ အနုဿရိတ္မာ တဒနုသာရေန အတိတာနာဂတေ ဉာဏံ ၁ နေန္တဿ အာဒိတ္တာ ဝိယ တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ဝိပဿနာဝိထိံ ဩတရိတ္မာ တာဝဒေव မဂ္ဂပ္ပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗေပိ အာသဝေ ခေပေန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ"တိ။ ဥဘယထာပိ ထေရဿ အရဟတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ ၂ ပကာသိတာ၊ ထေရော ပန ပဘိန္နပ္ပဋိသ္ဓိဒေါ ဆဠဘိညော အဟောသိ။

ဝဏ္ဏလိဏ္ဍရဝဏ္ဏ၊

၂ဝဂ။ ဒသမေ **အာဟာရကရဏဝေလန်**္တ ဘောဇနကိစ္စဝေလံ။ **အမိဂဏ္ဍေ ပဒံ သန်**္တ သမ်ိရူပသမံ သုခန်္တ လဒ္ဓနာမံ သန်္တ ပဒံ နိဗ္ဗာနံ အမိဂဏ္ဍေယျ။ **ပဌမပါဒေန ဗဟုတေ ဋ္ဌာနေ ဝါ**တိ ပဌမေန ပါဒေန ဂိဒ္ဓကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဋ္ဌတောယေဝ။ သေသမေတ္တ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-နယံ (က) ၂-အရဟတ္တုပ္ပတ္တိယေဝ (သီ)

၃-တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

ရာဟုလ-ရဋ္ဌပါလတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၀၉-၂၁၀။ တတိယသေ ပဌမဒုတိယေသု **တိသော သိက္ခာ**တိ အဓိသီ-လအဓိစိတ္တအဓိပညာသङ္ခါတာ တိသော သိက္ခာ။ **စုဒ္ဒသ ဘတ္တဿ ဧကတ္ထာ**တိ သတ္တာဟံ နိရာဟာရတာယ ဧကေကသ္မိံ ဒိဝသေ ဒ္ဝိန္နံ ဘတ္တဿ ဒါနံ ဝသေန စုဒ္ဒသ ဘတ္တဿ ဧကတ္ထာ။

တေသန္တိ တေသံ တာပသာနံ။ **လာဇုဘာဇနာဒိပရိက္ခာရံ သံဝိဝေယ်ာ**တိ လာဇုဘာဇနာဒိတာပသပရိက္ခာရံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ။ **သပရိဠာဟကာယဝေတု-ကော**တိ ဥဿန္နပိတ္တတာယ သပရိဠာဟကာယသဘာဝေါ။ **သတသဟဿာ**တိ သတသဟဿပရိမာဏာ။ သတသဟဿံ ပရိမာဏံ **ဧ**တေသန္တိ သတသ-ဟဿာ ဥတ္တရပဒလောပေန ယထာ "ရူပဘဝေါ ရူပ"န္တိ၊ အတ္ထိအတ္ထေ ဝါ အကာရပစ္စယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလဓမ္မသမုဒါစာရ-သङ္ခါတော အာမဂန္ဓော ကုဏပဂန္ဓော နတ္ထိ **ဧ**တေသန္တိ **နိရာမဂန္ဓာ**၊ ယထာ-ဝုတ္တကိလေသသမုဒါစာရရဟိတာတိ အတ္ထော။ ကိလေသသမုဒါစာရော ဟေတ္ထ "အာမဂန္ဓော"တိ ဝုတ္တော။ ကိံ ကာရဏာ? အမနုညတ္တာ ကိလေသအသုစि-မိဿတ္တာ သဒ္ဓိ ဇိဂုစ္ဆိတတ္တာ ပရမဒုဂ္ဂန္ဓဘာဝါဝဟတ္တာ စ။ တထာ ဟိ ယေ ယေ ဥဿန္နကိလေသာ သတ္တာ၊ တေ တေ အတိဒုဂ္ဂန္ဓာ ဟောန္တိ။ တေနေဝ နိက္ကိ-လေသာနံ မတသရိရမ္ပိ ဒုဂ္ဂန္ဓံ နု ဟောတိ။ **ဒါနဂ္ဂပရိဝဟနကော**တိ ဒါနဂ္ဂဝုရ-ဝဟနကော။ **မာ ပ ကော**တိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပရိမိတပရိဗ္ဗယဒါနဝသေန ဝညမာပကော။

ပါဋ္ဋိယန္တိ ဝိနယပါဋ္ဋိယံ[1]။ **မိဂဇာတကံ အာဟရိတ္ဝာ ကထေသီ**တိ အတိတေ ကိရ ဗောဓိသတ္တော မိဂယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတ္ဝာ မိဂဂဏပရိဝုတော အရညေ ဝသတိ။ အထဿ ဘဂိနိ အတ္တနော ပုတ္တကံ ဥပနေတ္ဝာ "ဘာတိက ဇုမံ ဘာဂိနေယျံ မိဂမာယံ သိက္ခာပေဟိ"တိ အာဟ။ ဗောဓိသတ္တော "သာဓု"တိ ပဋိဿုဏိတ္ဝာ "ဂစ္ဆ တာတ၊ အသုကဝေလာယံ နာမ အာဂန္ဒာ သိက္ခေယ္ယာ-သိ"တိ အာဟ။ သော မာတုလေန ဝုတ္တဝေလံ အနတိက္ကမိတ္ဝာ တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မိဂမာယံ သိက္ခိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဝနေ ဝိစရန္တော ပါသေန ဗဒ္ဓေါ ဗဒ္ဓရဝံ ဝိရဝိ။ မိဂဂဏော ပလာယိတ္ဝာ "ပုတ္တော တေ ပါသေန ဗဒ္ဓေါ"တိ **တ**ဿ မာတုယာ အာရောစေသိ။ သာ ဘာတု သန္တိကံ ဂန္ဒာ "ဘာတိက

---

[1] ၁-ဝိ ၃-၁၁၅-ဝိဋ္ဌေ။

ဘာဂိနေယျာ တေ မိဂမာယံ သိက္ခာပိတော"တိ ပုစ္ဆိ။ ဗောဓိသတ္တော "မာ တွံ ပုတ္တသ ကိဠိ ပါပကံ အာသင်္ကိ၊ သုဂ္ဂဟိတာ တေန မိဂမာယာ၊ ဣဒါနိ တံ ဟာသယမာနော အာဂစ္ဆိသတိ"တိ ဝတ္တွာ "**မိဂံ တိပလ္လတ္ထ**"နှိုအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **မိဂ**နှိုး ဘာဂိနေယျမိဂံ။ တိပလ္လတ္ထံ ဝုစ္စတိ သယနံ၊ ဥဘောဟိ ပသ္သေဟိ ဥဇုကမေဝ စ နိပန္နကဝသေန တိဟာကာရေဟိ ပလ္လတ္ထံ အသ, တိဏိ ဝါ ပလ္လတ္ထာနိ အသာတိ တိပလ္လတ္ထော၊ တံ **တိပလ္လတ္ထံ**။ **အနေကမာယ**နှိုး ဗဟု-မာယံ ဗဟုဝဏ္ဏံ။ **အဠ္ဠကၠုဠ**နှိုး ဧကေကသ္မိံ ပါဒေ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ ဝသေန အဠ္ဠဟိ ခုရေဟိ သမန္နာဂတံ။ **အဗုရတ္ထာပပါယိ**နှိုး ပုရိမယာမံ အတိက္ကမိတ္တာ မဇ္ဈိမ-ယာမေ အရညတော အာဂမ္မ ပါနိယသ ပိဝနတော အဗုရတ္ထေ အာပံ ပိဝတိတိ အဗုရတ္ထာပပါယိ။ "အဗုရတ္ထေ အာပပါယိ"နှိုပိ ပါဋ္ဌော။ မမ ဘာဂိနေယျ မိဂံ အဟံ သာဓုကံ မိဂမာယံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိံ။ ကထံ? ယထာ ဧကေန သောတေန ဆမာယံ အသသန္တော ဆဟိ ကလာဟိ အတိဘောတိ ဘာဂိနေယျော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— အဟံ ဟိ တဝ ပုတ္တံ တထာ ဥဂ္ဂဏှာ-ပေသိံ၊ ယထာ ဧကေသ္မိံ ဥပရိမနာသိကာသောတေ ဝါတံ သန္ဓိရုန္ဓိတ္တာ ပထဝိယံ အလ္လိနေန ဧကေန ဟေဋ္ဌိမနာသိကာသောတေန တထေဝ ဆမာယံ အသသန္တော ဆဟိ ကလာဟိ လုဒ္ဓကံ အတိဘောတိ၊ ဆဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ အဏ္ဏောတ္ထရတိ ဝဏ္ဏေတိတိ အတ္ထော။ ကတမေဟိ ဆဟိ? စတ္တာရော ပါဒေ ပသာ-ရေတ္တာ ဧကေန ပသ္သေန သေယျာယ, ခုရေဟိ တိဏပံသုခဏေန, ဇိဂ္ဂါ-နိန္ဒ္ရာမနေန, ဥဒရသ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝကရဏေန, ဥစ္ဆာရပသ္သာဝဝိသဇ္ဇ-နေန, ဝါတသ နိရုမ္ဘနေနာတိ။ အထ ဝါ တထာ နံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိံ၊ ယထာ ဧကေန သောတေန ဆမာယံ အသသန္တော။ **ဆဟိ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေဟိ ဆဟိ ကာရဏေဟိ။ **ကလာဟိ**တိ ကလာယိသတိ၊ လုဒ္ဓကံ ဝဏ္ဏေသတိတိ အတ္ထော။ **ဘောတိ**တိ ဘဂိနိ အာလပတိ။ **ဘာဂိနေယျော**တိ ဧဝံ ဆဟိ ကာရဏေဟိ ဝဏ္ဏကံ ဘာဂိနေယျံ နိဒ္ဒိသတိ။

ဧဝံ ဗောဓိသတ္တော ဘာဂိနေယျသ မိဂမာယံ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟိတဘာဝံ ဝဒန္တော ဘဂိနိ သမဿသာသေသိ။ သောပိ မိဂပေါတကော ပါသေ ဗဒ္ဓေါ အနိဗန္ဓိတ္တာယေဝ ဘူမိယံ မဟာဖာသုကပသ္သေန ပါဒေ ပသာရေတ္တာ နိပန္နော ပါဒါနံ အာသန္နဋ္ဌာနေ ခုရေဟိ ဧဝ ပဟရိတ္တာ ပံသုံ စ တိဏာနိ စ ဥပ္ပါဋေတ္တာ ဥစ္ဆာရပသ္သာဝံ ဝိသဇ္ဇေတ္တာ သီသံ ပါတေတ္တာ ဇိဂ္ဂံ နိန္ဒ္ရာမေတ္တာ သရိရံ ခေဋ္ဌကိလိန္ဒံ ကတ္တာ ဝါတဂ္ဂဟဏေန ဥဒရံ ဥဒ္ဓုမာတကံ ကတ္တာ အဂ္ဂိနိ ပရိဝတ္တေတ္တာ ဟေဋ္ဌာနာသိကာသောတေန ဝါတံ သဏ္ဌရာပေန္တော

ဥပရိမနာသိကာသောတေန ဝါတံ သန္ဓိရုန္ဓိတ္မာ သကလသရီရံ ထဒ္ဓဘာဝံ ဂါဟာပေတ္မာ မတကာကာရံ ဒဿေသိ၊ နီလမက္ခိကာပိ နံ သမ္မရိဝါရေသုံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ကာကာ နိလီယိံသု။ လုဒ္ဒေါ အာဂန္ဒာ ဥဒရေ ဟတ္ထေန ပဟရိတ္မာ "ပါတောဝ ဗဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ ပူတိကော ဇာတော"တိ တဿ ဗန္ဓနရဇ္ဇုံ မောစေတ္မာ "ဧတ္ထေဝ ဒါနိ နံ ဥက္ကန္တိတ္မာ မံသံ အာဒါယ ဂမိဿာမိ"တိ နိရာသကော်ာ ဟုတ္မာ သာခါပလာသံ ဂဟေတုံ အာရဒ္ဓေါ။ မိဂပေါတကောပိ ဥဒ္ဒာယ စတူဟိ ပါဒေဟိ ဌတ္မာ ကာယံ ဝိဓုနိတ္မာ ဂိဝံ ပသာရေတ္မာ မဟာဝါတေန ဆိန္နဝလာဟကော ဝိယ ဝေဂေန မာတု သန္တိကံ အဂမာသိ။ သတ္ထာ "နု ဘိက္ခဝေ ရာဟုလော ဣဒါနေဝ သိက္ခာကာမော၊ ပုဗ္ဗေပိ သိက္ခာကာမောယေဝါ"တိ ဧဝံ မိဂဇာတကံ အာဟရိတ္မာ ကထေသိ။

အမ္ဗလဋ္ဌိယရာဟုလောဝါဒံ ဒေသေသိတိ "ပဿသိ နော တွံ ရာဟုလ ဣမံ ပရိတ္တံ ဥဒကာဝသေသံ ဥဒကာဒါနေ ဌပိတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝံ ပရိတ္တကံ ခေါ ရာဟုလ တေသံ သာမညံ၊ ယေသံ နတ္ထိ သမ္မဇ္ဇာနမုသာဝါဒေ လဇ္ဇာ"တိ ဧဝမာဒိနာ **အမ္ဗလဋ္ဌိယရာဟုလောဝါဒံ**[1] ကထေသိ။ **ဂေဟသိတံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေန္တသာ**တိ အာယသ္မာ ကိရ ရာဟုလော ဘဂဝတော ဝိဒ္ဓိတော ဝိဒ္ဓိတော ဂစ္ဆန္တော၀ ပါဒတလတော ယာဝ ဥပရိ ကေသန္တာ တထာဂတံ ဩလောကေသိ၊ သော ဘဂဝတော ဗုဒ္ဓဝေသဝိလာသံ ဒိသ္မာ "သောဘတိ ဘဂဝါ ဒ္ဒတ္တိ"သမဟာပုရိသလက္ခဏဝိစိတ္တသရီရော ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခိတ္တတာယ ဝိပ္ပကိဏ္ဏသုဝဏ္ဏစုဏ္ဏမဏ္ဍဂတော ဝိယ ဝိဇ္ဇုလတာပရိက္ခိတ္တော ကနကပဗ္ဗတော ဝိယ ယန္တသမာဟိတရတနဝိစိတ္တသုဝဏ္ဏအဋ္ဌိကံ ဝိယ ပံသုကူလစီ၀ရပ္ပဋိစ္ဆန္နော ပိ ရတ္တကမ္ဗလပရိက္ခိတ္တကနကပဗ္ဗတော ဝိယ ပ၀ါဠလတာပဋိမဏ္ဍိတသုဝဏ္ဏဃဋိကံ ဝိယ စိနပိဋ္ဌစုဏ္ဏပူဇိတသုဝဏ္ဏစေတိယံ ဝိယ လာခါရသာနုလိတ္တော ကနကထူပေါ ဝိယ ရတ္တ၀လာဟကန္တရဂတော တဒ်ဏမုဂ္ဂတပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ အဟော သမတိ"သပါရမိတာနုဘာ၀ေန သဗ္ဗေ-တသ် အတ္တဘာ၀ဿ သိရိသမ္ပတ္တိ"တိ စိန္တေသိ။ တတော အတ္တာနမ္ပိ ဩလောကေတ္မာ "အဟမ္ပိ သောဘာမိ၊ သစေ ဘဂ၀ါ စတူသု မဟာဒီပေသု စက္ကဝတ္တိရဇ္ဇံ အကရိဿ၊ မယံ ပရိဏာယကဋ္ဌာနန္တရမဒဿ၊ ဧဝံ သန္တေ အတိ၀ိယ ဇမ္ဗုဒီပတလံ အတိသောဘိဿာ"တိ အတ္တဘာ၀ံ နိဿာယ ဂေဟသိတံ ဆန္ဒရာဂံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "**သတ္တ၊ ဧ၀ံ အတ္တနော ဝ ရူပသမ္ပတ္တိ"ံ ဒိသ္မာ ဂေဟသိတံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေန္တသာ**"တိ။

---

[1] မ ၂-၂၂-ဝိဇ္ဇေ။

ဘဂဝါ ပုရတော ဂန္ဓနွောဝ စိန္တေသိ "ပရိပုဏ္ဏာ ဆ ဝိမံသလောဟိတော ဒါနိ ရာဟုလသ အတ္ထာဘာဝေါ၊ ရဇနီယေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု စိတ္တသ ပဏ္ဍန္ဒနကာလော ဇာတော၊ နိပ္ပလတာယ နု ခေါ ရာဟုလော ဝိတိနာမေ-တိ"တိ။ အထ သဟာဝဇ္ဇနေနေဝ ပသန္နေ ဥဒကေ မဏ္ဍံ ဝိယ ပရိသုဒ္ဓေ အာဒါသမဇ္ဈေ လေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ စ တသ တံ စိတ္တုပ္ပါဒံ အဒ္ဒသ၊ ဒိသ္မာ စ "အယံ ရာဟုလော မယှံ အတ္တြဇော ဟုတ္မာ မမ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တော 'အဟံ သောဘာမိ၊ မယှံ ဝဏ္ဏာယတနံ ပသန္နန်တိ အတ္ထာဘာဝံ နိသ္သာယ ဂေဟသိတံ ဆန္ဒရာဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အတိတ္ထေ ပဏ္ဍန္တော၊ ဥပ္ပထံ ပဋိပန္နော၊ အဂေါစရေ စရတိ၊ ဒိသာမူဠ္ဍအဒ္ဓိကော ဝိယ အဂန္ဓမ္ပံ ဒိသံ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ ခေါ ပနသ ကိလေသော အဗ္ဘန္တရေ ဝဗုန္တော အတ္ထတ္ထမ္ပိ ယထာ-ဘူတံ ပသ္သိတုံ နဒ္ဒသ္သတိ ပရတ္ထမ္ပိ ဥဘယတ္ထမ္ပိ၊ တတော နိရယေပိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှာပေဿတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယမ္ပိ ပေတ္တိဝိသယေပိ အသုရကာ-ယေပိ သမ္ဘာဝေပိ မာတုကုစ္ဆိသ္မိန္တိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရဝဋ္ဋေ ပရိပါတေသိ"တိ။ ယထာ ခေါ ပန အနေကရတနပ္ပရာ မဟာနာဝါ ဘိန္နဖလကန္တရေန ဥဒကံ အာဒိယမာနာ မုဟုတ္တမ္ပိ နိ အစ္ဆုပေက္ခိတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ ဝေဂေန ဝေဂေနသ္သ ဝိဝရံ ပိဒဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝမေဝ အယမ္ပိ နိ အစ္ဆုပေက္ခိတဗ္ဗော။ ယာဝသ္သ အယံ ကိလေသော အဗ္ဘန္တရေ သိလရတနာဒီနိ နိ ဝိနာသေတိ၊ တာဝဒေဝ နံ နိဂ္ဂဏှိသ္သာမိ"တိ အစ္ဆာသယံ အကာသိ။ တတော ရာဟုလံ အာမန္တေတ္တာ "ယံ ကိဉ္စိ ရာဟုလ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အစ္ဆတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ 'နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နိ မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ ရူပမေဝ နု ခေါ ဘဂဝါ ရူပမေဝ နု ခေါ သုဂတောတိ။ ရူပမ္ပိ ရာဟုလ၊ ဝေဒနာပိ ရာဟုလ၊ သညာပိ ရာဟုလ၊ သင်္ခါရာပိ ရာဟုလ၊ ဝိညာဏမ္ပိ ရာဟုလာ"တိ **မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ**[1] အဘာသိ။ တံ ဒသ္သေတုံ "**ယံ ကိဉ္စိ ရာဟုလ။ ပ။ ကထေသိ**"တိ ဝုတ္တံ။

သံယုတ္တကေ ပန ရာဟုလောဝါဒေါတိ ရာဟုလသံယုတ္တေ ဝုတ္တရာဟု-လောဝါဒံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ "သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဧကော ဝူပကट္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယ္ယ"န္တိ ထေရေန ယာစိတော "တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ စက္ခု နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ

ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ 'ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ'တိ"အာဒိနာ **ရာဟုလော၁ဝါဒံ**[1] အာရဘိ။ **ဏေရသ ဝိပဿနာ-စာရောယေဝ၊** နှ ပန မဟာရာဟုလောဝါဒေါ ဝိယ ဝိတက္ကူပဇ္ဇေဒါယ ဝုတ္တောတိ အဓိပ္ပါယော။

အထသ သတ္ထာ ဉာဏပရိပါကံ ဥတ္တာတိအာဒိသု ဘဂဝတော ကိရ ရဟောဂတသ ပဋိသလ္လီနသ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒि "ပရိပက္ကာ ခေါ ရာဟုလသ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ ဓမ္မာ၊ ယန္နူနာဟံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေယ္ယ"န္တိ။ အထသ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဏသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ အာမန္တေသि "ဂဏ္ဟာဟိ ရာဟုလ နိသီဒနံ၊ ယေန အန္ဓဝနံ တေနုပသင်္ကမိဿာမ ဒိဝါဝိဟာရာယာ"တိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ဘဂဝတော ပဋိဿုတ္ဝာ နိသီဒနံ အာဒါယ ဘဂဝတော ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝန္ဒိတ္ဝာ အနုဗန္ဓိတာ ဟောန္တိ "အဇ္ဇ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေဿတိ"ကိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အန္ဓဝနံ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒि။ အာယသ္မာပိ ရာဟုလော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒि။ အထ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ အာမန္တေတ္ဝာ "တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ စက္ခု နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ 'ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ'တိ"အာဒိနာ **ရာဟုလောဝါဒံ**[2] အဒါသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "**အန္ဓဝနေ နိသိန္နော ဗုဒ္ဓရာဟုလောဝါဒံ ဂဏှိ**"တိ။

ကောဋ္ဌိသတသဟဿဒေဝတာဟိတိ **အာ**ယသ္မတာ ရာဟုလေန ပဒုမုတ္တ-ရသ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ပထဝိန္ဓရရာဇကာလေ ပတ္ထနံ ဌပေန္တေန သဒ္ဓိံ ပတ္ထနံ ဌပိတဒေဝတာယေဝေတာ။ တာသု ပန ကာစိ ဘူမဋ္ဌဒေဝတာ, ကာစိ အန္တလိက္ခဋ္ဌကာ၊ ကာစိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဒေဝလောကေ, ကာစိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဣမသ္မိံ ပန ဒိဝသေ သဗ္ဗာ ကေဋ္ဌာနေ အန္ဓဝနသ္မိ-ယေဝ သန္နိပတိတာ။

---

[1] သံ ၁-၄၃၉-ဝိဌေ၊ [2] သံ ၂-၃၂၄-ဝိဌေ၊

အာဘိဒေါသိကန္တိ ပါရိဝါသိကံ ကေရတ္တာတိက္ကန္တံ ပူတိဘူတံ။ ကေရတ္တာ-တိက္ကန္တသော ဟိ နာမသညာ သော၊ ယဒိဒံ အာဘိဒေါသိကောတိ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော—ပူတိဘာဝဒေါသေန အဘိဘူတောတိ အဘိ-ဒေါသော၊ အဘိဒေါသောယေव **အာဘိဒေါသိကော**။ **ကုမ္ဘာသ**န္တိ ယဝ-ကုမ္ဘာသံ။ **အဓိဝါသေတ္တာ**တိ "တေန ဟိ တာတ ရဋ္ဌပါလ အဓိဝါသေဟိ သွာတနာယ ဘတ္တ"န္တိ ပိဘရာ နိမန္တိတော သွာတနာယ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေတ္တာ။ ဣတ္ထ စ ထေရော ပကတိယာ ဥက္ကဋ္ဌသပဒါနစာရိကော သွာတနာယ ဘိက္ခံ နာမ နာဓိဝါသေတိ၊ မာတု အနုဂ္ဂဟေန ပန အဓိဝါသေတိ။ မာတု ကိရ**ဿ** ထေရံ အနုဿရိတ္တာ အနုဿရိတ္တာ မဟာသောကော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရောဒနေနေဝ ဒုက္ခီ ဝိယ ဇာတာ၊ တသ္မာ ထေရော "သစာဟံ တံ အပဿိတ္တာ ဂမိဿာမိ၊ ဟဒယမ္ပိ**ဿ**ာ ဖလေယ္ယာ"တိ အနုဂ္ဂဟေန အဓိဝါသေသိ။ ပဏ္ဍိတာ ဟိ ဘိက္ခု။ မာတာပိတူနံ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဝါ ကာတမ္ဘံ အနုဂ္ဂဟံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္တာ ဝုတ္တဂ်သုဒ္ဓိကာ နာ ဘဝန္တိ။

အလက်ာတပဋ္ဌိယတ္တေ ဋ္ဌိတေနေတိ ပိတရာ ဥယျောဇိတေ ဋ္ဌိတေနေ။ ပိတာ ကိရ**ဿ** ဒုတိယဒိဝေ သကနိဝေသနေ မဟန္တံ ဟိရညသုဝဏ္ဏသ ပုဏ္ဏံ ကာရာပေတ္တာ ကိလဉ္ဇေဟိ ပဋ္ဌိဿာဒါပေတ္တာ အာယသ္မတော ရဋ္ဌ-ပါလ**ဿ** ပုရာဏဒုတိယိကာယော "ဧထ တုမ္ဟေ ဝဂ္ဂ၊ ယေန အလက်ာ-ရေန အလက်ာတာ ပုမ္ဗေ ရဋ္ဌပါ**လ**ဿ ကုလပုတ္တ**ဿ** ပိယာ ဟောထ မနာပါ၊ တေန အလက်ာရေန အလက်ရောထာ"တိ အာဏာပေတ္တာ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋ္ဌိယာဒါပေတ္တာ ကာလေ အာရောစိတေ အာဂန္တ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိန္နံ "ဋ္ဌံ တေ ရဋ္ဌပါလ မတ္တိကံ ဓနံ၊ အည်ံ ပေတ္တိကံ၊ အည်ံ ပိတာမဟံ၊ သက္ကာ တာတ ရဋ္ဌပါလ ဘောဂေ စ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပုညာနိ စ ကာတုံ။ ဟေ တ္ဝံ တာတ ရဋ္ဌပါလ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တိတ္တာ ဘောဂေ စ ဘုဉ္ဇ**ဿ**ု၊ ပုညာနိ စ ကရောဟိ"တိ ယာစိတ္တာ တေန ပဋ္ဌိက္ခိပိတ္တာ ဓမ္မေ ဒေသိတေ "အဟံ ဋ္ဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇာဇေ**ဿ**ာမိ"တိ အာနယိ"၊သော "ဒါနိ မေ ဓမ္မကထံ ကာတုံ အာရဒ္ဓော၊ အလံ မေ ဝစနံ နာ ကရိ**ဿ**တိ"တိ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဓာ တ**ဿ** ဩရောဓာနံ ဒ္ဝါရံ ဝိဝရာပေတ္တာ "အယံ ဝေါ သာမိကော၊ ဂစ္ဆထ, ယံ ကိဉ္စိ ကတ္တာန ဂဏ္ဍိတုံ ဝါယမထာ"တိ ဥယျောဇေသိ။ တိသု ဝယေသု ဒ္ဝိတာ နာဌ္ဌကိတ္ထိယော ထေရံ ပရိဝါရယိ"သု။ တာသု အယံ အသုဘသညံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တေန ဝုတ္တံ "**အလက်ာတပဋ္ဌိယတ္တေ ဋ္ဌိတေနေ အသုဘသညံ ဥပ္ပါဒေတ္တာ**"တိ။

ဒ္ဒိတကောဝ ဓမ္မံ ဒေသေတ္တာတိ—

"ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ၊ အရုကာယံ သမုဿိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသင်္ကပ္ပံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိ တစေန ဩနဒ္ဓံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

အလတ္တကကတာ ပါဒါ၊ မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

အဋ္ဌာပဒကတာ ကေသာ၊ ဝေနတ္တာ အဉ္ဇနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

အဉ္ဇနိဝဏ္ဏာဝါ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလင်္ကတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ပါရဂဝေသိနော။

ဩဒဟိ မိဂဝေါ ပါသံ၊ နာသဒါ ဝါဂုရံ မိဂေါ။
ဘုတ္တာ နိဝါပံ ဂစ္ဆာမိ၊ ကဋ္ဌေ မိဂဗန္ဓကေ"တိ[1]—

ဤမာဟိ ဂါထာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတ္တာ။

အာကာသံ ဥဗ္ဗဟိတ္တာတိ အာကာသံ ပက္ခန္ဒိတ္တာ။ **ကသ္မာ** ပန ထေရော အာကာသေန ဂတောတိ? ပိတာ ကိရဿ သေဋ္ဌိ သတ္ထသု ဒ္ဒါရကောဋ္ဌကေသု အဂ္ဂဋ္ဌာနိ ဒါပေတ္တာ မလ္လေ အာဏာပေသိ "သစေ နိက္ခမိတ္တာ ဂစ္ဆတိ၊ ဟတ္ထပါဒေသု နံ ဂဟေတ္တာ ကာသာယာနိ ဟရိတ္တာ ဂိဟိဝေသံ ဂဏှာ-ပေထာ"တိ။ တသ္မာ ထေရော "ဧတေ မာဒိသံ မဟာခီဏာသဝံ ဟတ္ထေ ဝါ ပါဒေ ဝါ ဂဟေတ္တာ အပုညံ ပသဝေယျုံ၊ တံ နေသံ မာ အဟောသိ"တိ စိန္တေတ္တာ အာကာသေန အဂမာသိ။ **မိဂစီရန္တိ** ဧဝံနာမကံ ဥယျာနံ။ **စတုပါရိဇုညပဋိမဏ္ဍိတန္တိ** ဇရာပါရိဇုညံ ဗျာဓိပါရိဇုညံ ဘောဂပါရိဇုညံ ဉာတိပါရိဇုညန္တိ ဤမေဟိ စတူဟိ ပါရိဇုညေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတံ။ **ပါရိဇုညန္တိ** စ ပရိဟာနိတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယ္မေव။

ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၁၁။ တတိယေ သလာကံ ဂဏှန္တိတိ **သလာကဂါဟကာ**။ သုနာ-ပရန္တဇနပဒံ ဂစ္ဆန္တေါ ပဌမမေဝ သလာကံ ဂဏှိတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဆဗ္ဗဿ ဇနရေတိ**

၁-မ ၂-၂၅၃၊ ခ ၂-၃၂၅-ပိဋ္ဌေသု။

ဆန္ဒံ ဝဿာနံ အဗ္ဘန္တရေ။ **မေတ္တိ**တိ မိတ္တဘာဝေါ။ **ဘေဒေ သတ်ိ**တိ ဘေဒကရဏေ သတိ။ **ဂုမ္ဗသဘာဂတောတိ** ဂုမ္ဗသမိပတော၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **ဋ္ဌိတိ ဟုတ္ဘာ**တိ ဋ္ဌိတိ ဝိယ ဟုတ္ဘာ၊ မနုဿိတ္ထိဝဏ္ဏံ မာပေတ္ဘာတိ အတ္ထော။ **ဒိဿရတ္တာနုဂတောတိ** ဒိဿကာလံ အနုဗန္ဓော။ **တ္ထေက် အဒ္ဓါနန်** တ္ထေကံ ကာလံ။ **ဟန္ဒာဝုသောတိ** ဂဏ္ဍာဝုသော။ **အတ္ထံ ဂဟေတ္ဘာ**တိ ဘူတတ္ထံ ဂဟေတ္ဘာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **ကောဏ္ဍော ဇာတောတိ** ဝုတ္ထော ဇာတော။

မာဝေါစ ဖရုသံ ကဋ္ဌိတိ ကဋ္ဌိ ဧကပုဂ္ဂလံ ဖရုသံ မာ အဝေါစ။ **ဝုတ္ထာ ပဋ္ဌိဝေယ္ယု** တန်ိ တယာ ပရေ ဒုဿီလာတိ ဝုတ္ထာ တမ္ပိ တထေဝ ပဋ္ဌိဝေယ္ယုံ။ **ဒုက္ခာ ဟိ သာရမ္ဘကထာ**တိ ဧသာ ကာရဏုတ္တရာ ယုဂဂ္ဂါဟ-ကထာ နာမ ဒုက္ခာ။ **ပဋ္ဌိဒဏ္ဍာ ဖုသေယ္ယု** တန်ိ ကာယဒဏ္ဍာဒီဟိ ပရံ ပဟာရန္တိသ တာဒိသာဝ ပဋ္ဌိဒဏ္ဍာ တဝ မတ္ထကေ ပတေယ္ယုံ။

သစေ နေရေ်သိ အတ္ထာနန် သစေ အတ္ထာနံ နိစ္စလံ ကာတုံ သက္ခိဿသိ။ **ကံသော ဥပဟတော ယထာ**တိ မုခဝဋ္ဋိယံ ဆိန္ဒိတ္ဘာ တလမတ္ထံ ကတ္ဘာ ဌပိတံ ကံသတာလံ ဝိယ။ တာဒိသံ ဟိ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ ဒဏ္ဍေန ဝါ ပဟာတမ္ပိ သဒ္ဒံ နုတ္ပါ ကရောတိ။ **သေ ပတ္ထော်သိ နိဗ္ဗာနန်** သစေ ဧဝရူပေါ ဘဝိတုံ သက္ခိဿသိ၊ ဣမံ ပဋ္ဌိပဒံ ပူရယမာနော ဧသော တုံ ဣဒါနိ အပ္ပတ္ထောပိ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ထောသိ နာမ။ **သာရမ္ဘော ဟေ နု ဝိဇ္ဇတိ**တိ "ဧဝန္တု သတိ တုံ ဒုဿီလော၊ အဟံ သုသီလော"တိ ဧဝမာဒိကော ဥတ္တရိကရဏဝါစာလက္ခဏော သာရမ္ဘော ဟေ နု ဝိဇ္ဇတိ၊ နု ဘဝိဿတိယေဝါတိ အတ္ထော။ **ပရိတ္ကိလေသေနာ**တိ သံကိလေသဟေတုနာ။

ဝဂ်ိသတ္ထေရဝတ္ထု

၂၁၂။ စတုတ္ထေ **သမ္ပန္နပဋ္ဌိဘာနာနန်** ပရိပုဏ္ဏပဋ္ဌိဘာနာနံ။ **စုတိ ယော ဝေဒိ ။ ပ ။ သမ္ဘဝေသော**တိ ယော သတ္တာနံ စုတိဉ္စ ပဋိသန္ဓိဉ္စ သမ္ဘဝကာရေန ပါကဋံ ကတ္ဘာ ဇာနာတိ၊ တံ အဟံ အလဂ္ဂနတာယ **အသတ္တံ**, ပဋိပတ္တိယာ သုဋ္ဌု ဂတတ္တာ **သုဂတံ**, စတုန္နံ သစ္စာနံ သမ္မုဒ္ဓတ္တာ **ဗုဒ္ဓံ** ဗြာဟ္မဏံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ **ယဿ ဂတိ**န်ိ ယသ္သေတေ ဒေဝါဒယော ဂတိ ံ နု ဇာနန်ိ၊ တမဟံ အာသဝါနံ ခီဏတာယ **ခီဏာသဝံ**, ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ **အရဟန်** ဗြာဟ္မဏံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။

ဥပသေနဝဏ္ဏမုတ္တေထေရဝတ္ထု၊

၂၁၃။ ပဠမေ **သဗ္ဗပါသာဒိကာနန္တိ** သဗ္ဗသော ပသာဒံ ဇနေန္တာနံ။ **ကိန္တာယန္တိ** ကိံ တေ အယံ။**အတိလဟုန္တိ** အတိသီဃံ။ယသ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဥပဋ္ဌာနာဝရဟာနံ မဂ္ဂဖလာနံ ဥပနိဿယော နတ္ထိ၊ တံ ဗုဒ္ဓါ "မောဃပုရိသော"တိ ဝဒန္တိ အရိဋ္ဌလာဋ္ဌဒါယိအာဒိကေ ဝိယ။ ဥပနိဿယေ သတိပိ တသ္မိံ ခဏေ မဂ္ဂေ ဝါ ဖလေ ဝါ **အသတိ** "**မောဃပုရိသာ**"တိ ဝဒန္တိယေဝ ဓနိယတ္ထေရာဒိကေ ဝိယ။ ဣမသ္မိပိ တသ္မိံ ခဏေ မဂ္ဂဖလာနံ အဘာဝတော "**မောဃပုရိသာ**"တိ **အာဟ**၊ တုစ္ဆမနုဿာတိ အတ္ထော။ **ဗာဟုလ္လာယာ**တိ ပရိသဗာဟုလ္လာယ။ **အနေကပရိယာယေနာ**တိ အနေကကာရဏေန။

ဣဒ္ဓိဘိသံ ဘိက္ခဝေတိ ဘဂဝါ ကိရ တံ အဒ္ဓမာသံ နိ ကဠိ ဗောဓနေယျ-သတ္တံ အဒ္ဒသ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ၊ ဧဝံ သန္တေပိ တန္တိဝသေန ဓမ္မဒေသနာ ကတ္တဗ္ဗာ သိယာ။ ယသ္မာ ပနသ ဧတဒဟောသိ "မယိ ဩကာသံ ကာရေတ္မာ ပဋိသလ္လိနေ ဘိက္ခု အဓမ္မိကံ ကတိကဝတ္ထုံ ကရိဿန္တိ၊ တံ ဥပသေနော ဘိန္ဒိဿတိ၊ အဟံ တသ ပသီဒိတ္မာ ဘိက္ခုနံ ဒဿနံ အနုဇာနိဿာမိ။ တတော မံ ပဿိတုကာမာ ဗဟူ ဘိက္ခု ဧတ္ထ ဂုတ္ထိနိ သမာဒိယိဿန္တိ၊ အဟဿ ဇေဟိ ဥဇ္ဈိတသန္ဓိတပစ္ဆယာ သိက္ခာပဒံ ပညပေဿာမိ"တိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ **ထေရဿာ**တိ ဥပသေနတ္ထေရဿ။ **မနာပါနိ တေ ဘိက္ခု ပံသုကူလာနိ**တိ "ဘိက္ခု တဝ ဣမာနိ ပံသုကူလာနိ မနာပါနိ အတ္ထနော ရုစိယာ ခန္တိယာ ဂဟိတာနိ"တိ ပုစ္ဆတိ။ **နု ခေါ မေ ဘန္တေ မနာပါနိ ပံသုကူလာနိ**တိ ဘန္တေ နု မယာ အတ္ထနော ရုစိယာ ခန္တိယာ ဂဟိတာနိ၊ ဂလဂ္ဂါဟေန ဝိယ မတ္ထကတာဋ္ဌနေန ဝိယ စ ဂါဟိတော မယာတိ ဒဿေတိ။ **ပါဋိယံ အာဝုတမေဝါ**တိ ဝိနယပါဋိ ၁ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

ဒဗ္ဗတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၁၄။ ဆဋ္ဌေ **အဒ္ဓါရသသု မဟာဝိဟာရေသု**တိ ရာဇဂဟသ သမန္တ-တော ဋ္ဌိတေသု အဒ္ဓါရသသု မဟာဝိဟာရေသု။ **ဥပဓိဇညာ**တိ အာသန္ဒ-ပသ္သုတိကာလော။ **ရဟောဂတော**တိ ရဟသိ ဂတော။ **သံဃသ ဧဝယျာ-ဝစ္ဆကရဏော ကာယံ ယောဇေတုကာမော** စိန္တေသီတိ ထေရော ကိရ အတ္ထနော ကတကိစ္စဘာဝံ ဒိသ္မာ "အဟံ ဣမံ သရီရံ ဓာရေမိ၊ တဿ ခေါ ဝါတမုခေ ဋ္ဌိတပဒီပေါ ဝိယ အနိစ္စတာမုခေ ဋ္ဌိတံ နစိရသ္သေဝ နိဗ္ဗာယနဓမ္မံ

၁-ဝိ ၁-၃၃၆-ပိဋ္ဌေ။

ယာဝနနိဗ္ဗာယတိ၊ တာဝကိ နု ခေါ အဟံ သံဃသ ဝေယျာဝစ္စံ ကရေယ္ယ”န္တိ စိန္တေန္တော ဣတိ ပဋိသဒ္ဓိကွတိ “တိရောရဋ္ဌေသု ဗဟူ ကုလပုတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဒိသ္မာဝ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ ‘ဘဂဝန္တံ ပဿိဿာမ စေဝ ဝန္ဒိဿာမာ’တိ စ ဒူရ-တောပိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတြ ယေသံ သေနာသနံ နပ္ပဟောတိ၊ တေ သိလာ-ပတ္တကေပိ သေယျံ ကပ္ပေန္တိ။ ပဟောမိ ခေါ ပနာဟံ အတ္တနော အာနုဘာဝေန တေသံ တေသံ ကုလပုတ္တာနံ ဣဒ္ဓိဝေသေန ပါသာဒိကာရအဖုယောဂါဒိနိ မဇ္ဈပိဋ္ဌတ္ထရဏာနိ နိမ္မိနိတ္မာ ဒါတုံ။ ပုနဒိဝသေ စေတ္ထ ဧကေ္ဂ အတိဝိယ ကိလန္တရူပါ ဟောန္တိ၊ တေ ဂါရဝေန ဘိက္ခူနံ ပုရတော ဌတ္မာ ဘတ္တာနိပိ နုဒ္ဒိသာပေန္တိ၊ အဟံ ခေါ ပန တေသံ ဘတ္တာနိပိ ဥဒ္ဒိသိတုံ ပဟောမိ”တိ။ ဣတိ ပဋိသဒ္ဓိကွန္တော “ယံနူနာဟံ သံဃသ သေနာသနဿ ပညပေယျံ၊ ဘတ္တာနိ စ ဥဒ္ဒိသေယ္ယ”န္တိ စိန္တေသိ။ **သဘာဂသဘာဂါနန္တိ** သုတ္တန္တိကာဒိဂုဏဝေသေန သဘာဂါနံ၊ နာ မိတ္တသန္ထဝဝေသေန။ ထေရော ဟိ ယာဝတိကာ သုတ္တန္တိကာ ဟောန္တိ၊ တေ ဥစ္စိနိတ္မာ ဥစ္စိနိတ္မာ ဧကတော တေသံ အနုရူပမေဝ သေနာသနံ ပညပေတိ။ ဝေနယိကာဘိဝမ္မိကကမ္မဋ္ဌာနိကကာယဒဋ္ဌိဗဟုလေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေနေဝ **ပါဠိယံ**[1] ဝုတ္တံ “ယေတေ ဘိက္ခူ သုတ္တန္တိကာ၊ တေသံ ဧကဋ္ဌေ သေနာသနံ ပညပေတိ”တိအာဒိ။

အဂ်ုလိယာ ဇလမာနာယာတိ တေဇောကသိဏစတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာ-ပဇ္ဇိတ္မာ ဝုဋ္ဌာယ အဘိညာဉ္ဉဏေန အဂ်ုလိဇလနံ အဓိဋ္ဌဟိတ္မာ တေနေဝ တေဇောခေါတုသမာပတ္တိဇနိတေန အဂ္ဂိဇာလေန အဂ်ုလိယာ ဇလမာနာယ။ **အယံ မဇ္ဇော**တိအာဒိသု ပန ထေရေ “အယံ မဇ္ဇော”တိအာဒိ ဝဒန္တေ နိမ္မိတာပိ အတ္တနော အတ္တနော ဂတဋ္ဌာနေ “အယံ မဇ္ဇော”တိအာဒိ ဝဒန္တိ။ အယံ ဟိ နိမ္မိတာနံ ဓမ္မတာ။

ဧကသ္မိံ ဘာသမာနသ္မိံ၊ သမ္ဗေ ဘာသန္တိ နိမ္မိတာ။
ဧကသ္မိံ တုဏ္ဍိမာသိနေ၊ သမ္ဗေ တုဏ္ဍိ ဘဝန္တိ တေတိ[2]။

ယသ္မိံ ပန ဝိဟာရေ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိနိ နုပရိပူရေန္တိ၊ တတ္ထ အတ္တနော အာနု-ဘာဝေန ပူရေန္တိ၊ တေန နိမ္မိတာနံ အဝတ္ထုကံ ဝစနံ နုဟောတိ သမ္ဗတ္ထ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိနံ သဒ္ဒါဝတော။ သမ္ဗဝိဟာရေသု စ ဂမနမဂ္ဂေ သမပ္ပမာဏော ကတ္ထာ အဓိဋ္ဌာတိ။ ကတိကသဏ္ဌာနာဒိနံ ပန နာနပ္ပကာရတ္ထာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ကတိကဝတ္ထာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကထာပေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

---

[1] ၁-ဝိ ၁-၂၄၄-ဝိဌေ။ [2] ၂-ဒီ ၂-၁၇၂-ဝိဌေ။

အနိယမေတ္တာ နိမ္မိတာနံ ဟိ "ကေသ္မိ ဘာသမာနသ္မိ" နွင့်အာဒိဓမ္မတာ ဝုတ္တာ။ တထာ ဟိ ယေ ဝဏ္ဏဝယသရိရာဝယဝပရိကၠာရကိရိယာဝိသေသာဒိဟိ နိယမံ အကတ္တာ နိမ္မိတာ ဟောန္တိ၊ တေ အနိယမေတ္တာ နိမ္မိတတ္တာ ဣဒ္ဓိ-မတာ သဒိသာဝ ဟောန္တိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု ဘာသိတတုဏ္ဍီဘာဝါဒီသု ဝါ ယံ ယံ ဣဒ္ဓိမာ ကရောတိ၊ တံ တဒေဝ ကရောန္တိ။ သစေ ပန နာနပ္ပ-ကာရေ ကာတုကာမော ဟောတိ၊ ကေစိ ပဌမဝယေ၊ ကေစိ မဇ္ဈိမဝယေ၊ ကေစိ ပစ္ဆိမဝယေ၊ တထာ ဒီဃကေသေ ဥပဓုမုဏ္ဍေ မိဿကကေသေ ဥပဓုရတ္တစီဝရေ ပဏ္ဍုကစီဝရေ၊ ပဒဘာဏဝမ္မကထာသရဘညပဋိပုစ္ဆန-ပဋိဝိဿဇ္ဇနံရဇနပစနစီဝရသိဗ္ဗနဓောဝနာဒိနိ ကရောန္တေ၊ အပရေပိ ဝါ နာနပ္ပကာရေ ကာတုကာမော ဟောတိ၊ တေန ပါဒကဏ္ဍာနတော ဝုဋ္ဌာယ "တ္တေကာ ဘိက္ခု ပဌမဝယာ ဟောန္တု" တိအာဒိနာ နယေန ပရိကမ္မံ ကတ္တာ ပုန သမာပဇ္ဇိတ္တာ ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌိတေ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဣဒ္ဓိတိစ္ဆ-တပ္ပကာရာယေဝ ဟောန္တိ။ **ပုန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ အာဂစ္ဆတိ**တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဇနပဒကထံ ကထေန္တော အနိသိဒိတ္တာ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဝေဋ္ဌဝနမေဝ ပစ္စာဂစ္ဆတိ။ **ပါဋိယန္တိ** ဝိနယပါဋိယံ။

ပိလိန္ဒဝစ္ဆဂြေရဝတ္ထု၊

၂ ၁၅။ သတ္တမေ **ဗိယာနနွင့်** ပိယာယိတမ္ဘာနံ။ **မနာပါနနွင့်** မနဝဏ္ဏနကာနံ။ **ပိလိန္ဒောတိ ပနဿ ဂေါတ္တံ၊ ဝစ္ဆောတိ နာမန္တိ** ဣတေ ဝုတ္တာဝိပရိယာယေနပိ ဝဒန္တိ "ပိလိန္ဒောတိ နာမံ၊ ဝစ္ဆောတိ ဂေါတ္တ"နွင့်။ တေနေဝ အာစရိယဓမ္မ-ပါလတ္ထေရေန **ထေရဂါထာသံဝဏ္ဏနာယ**[1] ဝုတ္တံ "ပိလိန္ဒောတိဿ နာမံ အကံသု၊ ဝစ္ဆောတိ ပန ဂေါတ္တံ။ တေန သော အပရဘာဂေ ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ ပညာယိတ္တာ"တိ။ **သံသန္ဒေတ္တာ**တိ ဧကတော ကတ္တာ။

သတ္ထု၊ ဝမ္မဒေသနံ သုတ္တာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပမ္ဘဒိတ္တာတိ ဣဒံ အဂ်ိတ္တရ-ဘာဏကာနံ ကထာမဂ္ဂေန ဝုတ္တံ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ—အနုပ္ပန္နေယေ၀ အမ္ဘာကံ ဘဂ၀တိ သာ၀တ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏဂေဟေ နိမ္မတ္တိတ္တာ ပိလိန္ဒ၀စ္ဆောတိ ပညာတော သံသာရေ သံ၀ေ၀ဗဟုလတာယ ပရိဗ္ဗာဇကပမ္ပဇ္ဇံ ပမ္ပဇိတ္တာ စူဠဂန္ဓာရံ နာမ ဝိဇ္ဇံ သာ၀ေတ္တာ အာကာသစာရိ ပရစိတ္တ၀ိဒူ စ ဟုတ္တာ ရာဇဂဟေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ပဋိ၀သတိ။ အထ ယဒါ အမ္ဘာကံ ဘဂ၀ါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတ္တာ အနုက္ကမေန ရာဇဂဟံ ဥပဂတော၊ တတော ပဋ္ဌာယ

---

[1] ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၀-ဖ၃-ပိဋ္ဌေ။

ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တဿ သာ ဝိဇ္ဇာ နိ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ အတ္ထကိစ္စံ နိ သာဓေတိ။ သော စိန္တေသိ "သုတံ ခေါ ပန မေတံ 'အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ယတ္ထ မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ ဓရတိ၊ တတ္ထ စူဠဂန္ဓာရ'ဝိဇ္ဇာ နိ သမ္ဘဇ္ဇတီ'တိ။ သမဏသ ပန ဂေါတမဿ အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ နာယံ မမ ဝိဇ္ဇာ သမ္ဘဇ္ဇတိ၊ နိသိသ်ိသယ်ံ သမဏော ဂေါတမော မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ၊ ယန္နူနာဟံ တံ ပယိရုပါသိတ္ဝာ တဿ သန္တိကေ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏေယျ"န္တိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧတဒဝေါစ "အဟံ မဟာသမဏ တဝ သန္တိကေ ဧကံ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏိတုကာမော၊ ဩကာသံ မေ ကရောဟိ"တိ။ ဘဂဝါ "တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာ"တိ အာဟ။ သော "ဝိဇ္ဇာယ ပရိကမ္မံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ"တိ မဉ္ဇမာနော ပဗ္ဗဇိတိ။ **ပရဝမ္ဘနဝသေနာ**တိ ပရေသံ ဂရဟနဝသေန။

အကတ္ကသန္တိ အဖရသံ။ **ဝိညာပနိန္တိ** အတ္ထဝိညာပနိံ။ **သစ္ဆန္တိ** ဘူတတ္ထံ။ **နာဘိသဇေတိ** ယာယ ဂိရာယ အညံ ကုဇ္ဈာပနဝသေန နိ လဂါပေယျ၊ ဒိဏာသဝေါ နာမ ဧဝရူပမေဝ ဂိရံ နိ ဘာသေယျ၊ တသ္မာ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။

အနုဝိစိန်တ္ဝာတိ အနုဝိစာရေတ္ဝာ။ **စက္ခိုကတံ ဂန္ဓန်**န္တိ သိဃဂတိယာ ဂန္ဓန်။

ဗာဟိယဒါရုစိရိယတ္ထေရဝတ္ထု

၂၁၆။ အဌမေ **ကေရတ္ကိ**ဝါသေန ဂန္ဓာတိ ဒေဝတာနုဘာဝေန ဂန္ဓာ။ "ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေနာ"တိပိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ဂတော စ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ သမ္ဘဟုလေ ဘိက္ခူ ဘုတ္တပါတရာသေ ကာယာလသ်ိယဝိမောစနတ္ထာယ အဇ္ဈောကာသေ စင်္ကမန္တေ ဒိသ္ဝာ "ကဟံ ဘေရဟိ သတ္ထာ"တိ ပုစ္ဆိ။ ဘိက္ခူ "သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော"တိ ဝတ္ဝာ တံ ပုစ္ဆိ"သု "တ္ဝံ ပန ကုတော အာဂတော"တိ။ သုပ္ပါရကာ[1] အာဂတောမှိတိ။ ကဒါ နိက္ခန္တောသိတိ။ ဟိယ္ယော သာယံ နိက္ခန္တောမှိတိ။ ဒုရတော အာဂတော၊ တဝ ပါဒေ ဓောဝိတ္ဝာ တေလေန မက္ခေတ္ဝာ ထောကံ ဝိဿမာဟိ၊ အာဂတကာလေ သတ္ထာရံ ဒက္ခိဿတိတိ။ အဟံ ဘန္တေ သတ္ထု ဝါ အတ္ထနော ဝါ ဇီဝိတန္တရာယံ နိ ဇာနာမိ၊ ဧကရတ္တေ-နေဝမှိ ကတ္ထစိ အဌတ္ဝာ အနိသိဒိတ္ဝာ ဝိဿယောဇနသတိကံ မဂ္ဂံ အာဂတော၊ သတ္ထာရံ ပဿိတ္ဝာဝ ဝိဿမိဿာမိတိ။ သော ဧဝံ ဝတ္ဝာ တရမာနရူပေါ သာဝတ္ထိံ ပဝိသိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ

---

[1]-သုပ္ပါဒကာ (က)

ဒိသ္မာ "စိရသံ ဝတ မေ ဒိဋ္ဌော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဩကာတသရိရော ဂန္ဓာ အန္တရဓိယိယမေဝ ပဗ္ဗပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတ္တာ ဂေါ့ပ္ပကေသု ဒဋ္ဌံ ဂဟေတ္တာ ဧဝမာဟ "ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု မေ သုဂတော ဓမ္မံ၊ ယံ မမဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ"တိ[1]။

အထ နံ သတ္ထာ "အကာလော ခေါ တာဝ ဗာဟိယ၊ အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌောမှိ ပိဏ္ဍာယာ"တိ ပဋိက္ခိပိ။ တံ သုတ္တာ ဗာဟိယော "ဘန္တေ သံသာရေ သံသရန္တေန ကဗဠီကာရာဟာရော နေ နော လဒ္ဓပုဗ္ဗော၊ တုမှာကံ ဝါ မယှံ ဝါ ဇီဝိတန္တရာယံ နေ ဇာနာမိ၊ ဒေသေထ မေ ဓမ္မ"န္တိ။ သတ္ထာ ဒုတိယမ္ပိ ပဋိက္ခိပိယေဝ။ ဧဝံ ကိရသ အဟောသိ "ဣမဿ မံ ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ သကလသရီရံ ပိတိယာ နိရန္တရံ အဗ္ဗောဟဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ဗလဝပိတိဝေဂေန ဓမ္မံ သုတ္တာပိ နေ သက္ခိဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ မဗ္ဗတ္တုပေက္ခာ တာဝ တိဋ္ဌတု၊ ကေရဏ္ဍေနေဝ ဝိသယောဇနသတံ မဂ္ဂံ အာဂတတ္တာ ဒရထောပိဿ ဗလဝါ၊ သောပိ တာဝ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတူ"တိ။ တသ္မာ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ တတိယံ ယာစိတော အန္တရဓိယိယံ ဌိတောဝ "တသ္မာတိဟ တေ ဗာဟိယ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ"တိ အာဒိနာ[2] နယေန ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဣမမတ္ထံ သံဒိပိတ္တာ ဒသ္သေန္တော "**သတ္ထာ ရုံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌ**"န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အန္တရဃရေ**တိ အန္တရဓိယိယံ။

အပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရတာယ ပတ္တစီဝရံ ပရိယေသန္တောတိ သော ကိရ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော "ဘိက္ခုနာ နာမ အတ္တနော ပစ္စယေ လဘိတ္တာ အညံ အနောလောကေတ္တာ သယမေဝ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ"တိ ကောဘိက္ခုဿပိ ပတ္တေန ဝါ စီဝရေန ဝါ သင်္ဃံ နာကာသိ။ တေနဿ "ဣဒ္ဓိမယပတ္တစီဝရံ နု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ"တိ ဥတ္တာ ဟေဘိက္ခုဘာဝေန ပဗ္ဗဇ်ံ နု အဒါသိ။ တာဝဒေဝ စ ပဗ္ဗဇ်ံ ယာစိတော "ပရိပုဏ္ဏံ တေ ပတ္တစီဝရ"န္တိ ပုစ္ဆိတ္တာ "အပရိပုဏ္ဏ"န္တိ ဝုတ္တေ "တေန ဟိ ပတ္တစီဝရံ ပရိယေသာဟိ"တိ ဝတ္တာ ပက္ကာမိ။ တသ္မာ သော ပတ္တစီဝရံ ပရိယေသန္တော သက်ာရဋ္ဌာနတော စောဒ္ဒခဏ္ဍာနိ သံကမုတိ။

သဟဿမပိတိ ပရိစ္ဆေဒဝစနံ။ ဧကသဟဿံ ဒ္ဝေသဟဿာနိတိ ဧဝံ သဟဿေန စေ ပရိစ္ဆိန္နာ ဂါထာ ဟောန္တိ၊ တာ စ **အနုဋ္ဌုပဒသံဟိတာ** အာကာသဝဏ္ဏပဗ္ဗတဝဏ္ဏာဒိနိ ပကာသကေဟိ အနိဗ္ဗာနဒီပကေဟိ အနုဋ္ဌုကေဟိ ပဒေဟိ သံဟိတာ ယာဝ ဗဟုကာ ဟောန္တိ၊ တာဝ ပါဋိကာ ဧဝါတိ

---

[1] ခု ၁-၈၅-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

အတ္ထော။ **ကေ ဂါထာပဒံ ဝေယျာ**တိ "အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ ။ပ။ ယထာ မတာ"တိ ဝေရူပါ ကေဂါထာပိ သေယျောတိ အတ္ထော။

ကုမာရကဿပတ္ထရဝတ္ထု

၂၁၇။ နဝမေ **ကေ ဗုဒ္ဓန္တိ**ရံ **သမ္ဘတ္တိ**ံ **အနုဘဝမာနော**တိ သာဝကဗောဓိ-ယာ နိယတတာယ ပုညသမ္ဘာရသ စ သာတိသယတ္တာ ဝိနိပါတံ အဂန္ဒာ **ကေ** ဗုဒ္ဓန္တိရံ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သမ္ဘတ္တိ**ံ** အနုဘဝမာနော။ "**ကိဿ ကုလဒါရိကာယ ကုန္ဓိမ္ဘိ ဥပ္ပန္နော**"တိ ဝတ္ထာ တမေဝဿ ဥပ္ပန္နဘာဝံ မူလတော ပဋ္ဌာယ ဒဿေတုံ "**သာ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သာ**တိ ကုလဒါရိကာ။ **စ**-သဒ္ဒေါ ဗျတိရေကတ္ထော။ တေန ဝုစ္စမာနံ ဝိသေသံ ဇောတယတိ။ **ကုလဃရန္တိ** ပတိကုလဂေဟံ။ **ဂဗ္ဘနိမိတ္တန္တိ** ဂဗ္ဘဿ သဏ္ဌိတဘာဝဝိဂ္ဂဟံ။ သတိပိ ဝိသာခါယ သာဝတ္ထိဝါသိကုလပရိယာပန္နတ္တေ တဿာ တတ္ထ ပဝေန-ဘာဝဒဿနတ္ထံ "**ဝိသာခတ္ထော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ ယထာ "ပြာဟ္မဏာ အာဂတာ၊ ဝါသိဋ္ဌောပိ အာဂတော"တိ။ ဘဂဝတာ ဧဝံ ဂဟိတနာမတ္တာတိ ယောဇနာ။ ယသ္မာ ရာဇပုတ္တာ လောကေ "ကုမာရာ"တိ ဝေါဟရိယန္တိ၊ အယဉ္စ ရညော ကိတ္တိမပုတ္တော၊ တသ္မာ အာဟ "**ရညော ။ပ။ သဒ္ဓာနိ**ံ သု"တိ။

ပဠဒသ ပဠေ အဘိသခ်ိရိတ္တာတိ "ဘိက္ခု ဘိက္ခု အယံ ဝမ္မိကော ရတ္တိ ရူပါယတိ၊ ဒိဝါ ပဇ္ဇလတိ"တိအာဒိနာ **ဝမ္မိကသုတ္တေ**၂ အာဂတနယေန ပဠဒသ ပဠေ အဘိသခ်ိရိတ္တာ။ **ပါယာသိ ရညော**တိ "နတ္ထိ ပရလောကော၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော"**တိ**ဝိ ဧဝံလဒ္ဓိကဿ ပါယာသိရာဇဿ။ ရာဇာ ဟိ တဒါ အနဘိသိတ္တော ဟုတ္ဝာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နသေတဗျနဂရံ အဇ္ဈာဝသန္တော ဧကံ ဒိဋ္ဌိ**ံ** ဂဏှိ။ **ပဠဒသဟိ ပဠေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတ္တာ**တိ "တံ ကိ**ံ** မညသိ ရာဇာ၊ ဧကမေ စန္ဒိမသူရိယာ ဧကမသ္မိ**ံ** ဝါ လောကေ ပရသ္မိ**ံ** ဝါ ဒေဝါ ဝါ တေ မနုဿာ"တိ **ဧ**ဝမာဒိဟိ**ဝိ** ပဠဒသဟိ ပဠေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတံ ကတ္ဝာ။ **သုတ္တန္တေ**တိ ပါယာသိသုတ္တန္တေ**ဝ**။

မဟာကောဋ္ဌိကတ္ထေရဝတ္ထု

၂၁၈။ ဒဿမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခ ၁-၁၆-ဝိဇ္ဇေ ဧမ္ဘပဒေ။ ၂-မ ၁-၁၉၆-ဝိဇ္ဇေ။
၃-ဒိ ၂-၂၅၅-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-ဒိ ၂-၂၅၃-ဝိဇ္ဇေ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

အာနန္ဒတ္တေရဝတ္ထု၊

၂၁၉-၂၂၃။ စတုတ္ထဝဂ္ဂသေ ပဌမေ **ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပမာဏာနိ** ဟေဋ္ဌာ ကောဏ္ဍညတ္တေရသေ ဝတ္ထုမှိ "တသ ဝုရပတ္တာနိ နဝုတိဟတ္ထာနိ ဟောန္တိ၊ ကေသရံ တိံသဟတ္ထံ၊ ကဏ္ဏိကာ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထာ၊ ပါဒေန ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ကောဒသဟတ္ထ"နိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ။ **ရညော ပေသေသိ**တိ ပစ္စန္တသေ ကုပိတဘာဝံ အာရောစေတွာ ပေသေသိ။ **ထေရဂါထာသံဝဏ္ဏနာယံ**[1] ပန "ပစ္စန္တသေ ကုပိတဘာဝံ ရညော အနာရောစေတွာ သယမေဝ တံ ဝူပသမေသိ၊ တံ သုတ္တာ ရာဇာ တုဋ္ဌမာနသော ပုတ္တံ ပက္ကောသာပေတွာ 'ဝရံ တေ သုမန ဒမ္မိ၊ ဂဏှာဟိ'တိ အာဟာ"တိ ဝုတ္တံ။ **နိ မေတံ စိတ္တံ အတ္ထိ**တိ မမ ဧဝရူပံ စိတ္တံ နတ္ထိ။ **အဝဋ္ဋနိ** အတုစ္ဆံ။ **အည်ံ ဝရေဟိ**တိ အည်ံ ပတ္ထေဟိ၊ အည်ံ ဂဏှာဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဥဒကံ အဓိဋ္ဌာယာ**တိ "ဥဒကံ ဟောတု"တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ။ **ဂတေနာ**တိ ဂမနေန။ **နိ အာမိသစက္ခုကာ**တိ စိဝရာဒိပစ္စယသန္နိတံ အာမိသံ နိ ဩလောကေန္တိ။

ဝသနဋ္ဌာနသဘာဝေ ယေ ဝါတိ ဝသနဋ္ဌာနသဒိသေ ယေ ဝ[2]။ **ကေ ဧ ဝလ္ဝေ**ဘာတိ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနေ ကေ ဧ ဝလ္ဝေ။ **တေ ယေ ဝါ**တိ တေ ယေ ဝ ဘိက္ခုယော။ **ဒ္ဝေ ဒ္ဝေ ကထာ နိ ဟောန္တိ**တိ[3] ဒ္ဝိဝါဘူတကထာ နိ ဟောန္တိ၊ အနေကန္တိကကထာ နိ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနိမ္ဗါ**တိ အနိယတာ။ **လောဟိတေန ဂလ ဧ နာ**တိ ဧ ဝ ဣတ္ထမ္ဘူတတ္ထာနေ ကရဏဝစနံ၊ ဂလ ဧ နိ လောဟိတေန ယုတ္တောတိ အတ္ထော။ **အနွာသတ္တောတိ** အနုဂတော။ **ဥဒ္ဒေဟိ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဥဒ္ဒေဟိ အာဝုသော အာနန္ဒာ**တိ တုရိတေ ဧ ဒမာမေဒိတဝစနံ။ **ဒုဝိဓေန ဥဒကေနာ**တိ သီတုဒကေန ဥဏှုဒကေန စ။ **တိဝိဓေန ဒန္တကဋ္ဌေနာ**တိ ခုဒ္ဒကံ မဟန္တံ မဇ္ဈိမန္တိ ဧဝံ တိပ္ပကာရေန ဒန္တကဋ္ဌေန။ **နဝ ဝါရေ အနုပရိယာယတိ**တိ သတ္ထရိ ပက္ကောသန္တေ ပဋ္ဌိဝစနဒါနာယ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတ္ထံ နဝက္ခတ္တုံ အနုပရိယာယတိ။ **တေ နေ ဝါ**ဟ "**ဝေဠိဿ အဟောသိ**"တိ အာဒိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယ္ယမေဝ။

ဥရုဝေလကဿပတ္တေရဝတ္ထု၊

၂၂၄။ ဒုတိယေ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိတ္ထာရတော ဝိနယပါဠိယံ အာဂတမေဝ။

---

[1] ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၄၁၂-ဝိဋ္ဌေ။ [2] ဝသဋ္ဌာနသဒိသေ ဋ္ဌာနေ (က)

[3] အဒ္ဒေ္ဒကထာ ဟောန္တိတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ကာဠုဒါယိဇွေရဝတ္ထု

၂၂၅။ တတိယေ **ဂမနာဂမဟေတု** ဂမနာဂ္ဂဝရံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေव။

ဗာကုလဇွေရဝတ္ထု

၂၂၆။ စတုတ္ထေ **နိရုဗ္ဗာဝေနတ္ထိ** အာဗ္ဗာဝရဟိတာနံ။ ယထာ "ဒ္ဝါဒိသတိ ဒ္ဝတ္တိံသာ"တိအာဒိမှ ဝတ္တမ္ဘေ"ဗာဒိသတိ ဗာတ္တိံသာ"တိအာဒိနိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝမေဝံ ဒ္ဝေ ကုလာနိ အဿာတိ ဒ္ဝိကုလော၊ ဒ္ဝေကုလောတိ ဝါ ဝတ္တမ္ဘေ ဗာကုလောတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**ဗာကုလောတိ ဒ္ဝီသု ကုလေသု ဝမိတတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာ-မော**"တိ။ **ဥပယောဂေနာ**တိ အာနုဘာဝေန။ **ဖာသုကကာလေ**တိ အရောဂ-ကာလေ။ **ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ**တိ ဂေါဒုဟနမတ္တမ္ပိ ကာလံ။ ဧကဝ ပန နံ သကလော ဂေါဒုဟနက္ခဏော အမိပ္ပေတော၊ အထ ခေါ ဂါဝိံ ထနေ ဂဟေတ္တာ ဧကဒိဝသိန္ဒုဒုဟနကာလမတ္တံ အမိပ္ပေတံ။ **အာရောဂ္ယသာလန္တိ** အာတုရာနံ အရောဂဘာဝကရဏတ္ထာယ ကတသာလံ။

နိမုဇ္ဇနုမ္မုဇ္ဇနဝသေနာတိ ဇာဏုပ္ပမာဏော ဥဒကေ ထောကံယေဝ နိမုဇ္ဇ-နုမ္မုဇ္ဇနဝသေန။ **ဆဋ္ဌေတ္တာ ပလာယီ**တိ မစ္ဆသ မုခသမိပေယေဝ ဆဋ္ဌေတ္တာ ပလာယိ။ **ဒါရကသ ဘေဇ္ဇနာ**တိ ဒါရကသ ပုညဘေဇ္ဇေန။ **မာရိယမာနာဝ မရန္တီ**တိ ဒဏ္ဍာဒိဟိ ပေါထေတ္တာ မာရိယမာနာဝ မရန္တိ၊ နံ ဇာလေန ဗဒ္ဓတာမတ္တေန အမာရိယမာနာ။ **နိဟဋ္ဌမတ္တောဝ မတော**တိ နိဟဋ္ဌက္ခဏေယေဝ မတော။ **တေနသ** မာရဏတ္ထံ ဥပဂ္ဂမော နံ ကတော၊ ယေန ဥပဂ္ဂမေန ဒါရကသ အာဗ္ဗာဓော သိယာ။ **တန္တိ** မစ္ဆံ။ **သကလမေဝါ**တိ အဝိကလမေဝ ပရိပုဏ္ဏာဝယဝမေဝ။ **နံ ကေဒ္ဒာယတီ**တိ နံ နန္ဒတိ ၁၊ ကိသ္မိဒ္ဓ နံ မညတိ။ **ပိဒ္ဓတော ဖာလေန္တီ**တိ ဒါရကသ ပုညဘေဇ္ဇေန ပိဒ္ဓတော ဖာလေန္တိ။ **ဘေရိံ စရာ-ပေတ္တာ**တိ "ပုတ္တံ လဘိ"နွဲ့ ဥဒ္ဃောသနဝသေန ဘေရိံ စရာပေတ္တာ။ **ပကတိံ အာစိက္ခိ**တိ အတ္တနော ပုတ္တဘာဝံ ကထေသိ။ **ကုန္ဓိယာ ဝေရိတတ္တာ အမာတာ ကာတုံ နံ သက္ကာ**တိ ဇနနိဘာဝတော အမာတာ ကာတုံ နံ သက္ကာ။ **မစ္ဆံ ဂဏ္ဍန္တာ**ဝိတိ မစ္ဆံ ဝိဇ္ဈိတ္ဝါ ဂဏ္ဍန္တာ စ ပိ။ တထာ ဂဏ္ဍန္တာ စ တပ္ပရိယာပန္နံ သဗ္ဗံ ဂဏ္ဍန္တိ နာမတာတိ အာဟ "**ဝဏ္ဏယဂနာ**ဒိနိ မဟိ **ကတ္ဝာ ဂဏ္ဍန္တာ နာမ နတ္ထိ**"တိ။ **ဣယမ္ပိ အမာတာ ကာတုံ နံ သက္ကာ**တိ ဒိန္နပုတ္တဘာဝတော နံ သက္ကာ။

သောဘိတတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၂၇။ ပဌမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဥပါလိတ္ထေရဝတ္ထု၊

၂၂၈။ ဆဋ္ဌေ **ဘာရုကစ္ဆကဝတ္ထု**နှင့် အညတရော ကိရ ဘာရုကစ္ဆဒေသဝါသိ ဘိက္ခု သုပိနဉ္စေ ပုရာဏဒုတိယိကာယ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတ္တာ "အသမဏော အဟံ ဝိဇ္ဇမိဿာမိ"တိ ဘာရုကစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိ ပဿိတ္တာ တေမတ္ထံ အာရောစေသိ။ အာယသ္မာ ဥပါလိ ဝေမာဟ "အနာပတ္တိ အာဝုသော သုပိနဉ္စေနာ"တိ။ ယသ္မာ သုပိနဉ္စေ အဝိသယတ္တာ ဧဝံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဥပါလိတ္ထေရော ဘဂဝတာ အဝိနိစ္ဆိတပုဗ္ဗမ္ပိ ဣမံ ဝတ္ထုံ နယဂ္ဂါဟေန ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိနိ။ ဂဟပတိနော ဒွေ ဒါရကာ ဟောန္တိ ပုတ္တော စ ဘာဂိနေယ္ယော စ။ အထ သော ဂဟပတိ ဂိလာနော ဟုတ္တာ အာယသ္မန္တံ အဇ္ဇုကံ တေဒဝေါစ "ဣမံ ဘန္တေ ဩကာသံ ယော ဣမေသံ ဒါရကာနံ သဒ္ဓေါ ဟောတိ ပသန္နော၊ တဿ အာစိက္ခေယ္ယာသိ"တိ။ တေန စ သမယေန တဿ စ ဂဟပတိနော ဘာဂိနေယ္ယော သဒ္ဓေါ ဟောတိ ပသန္နော။ အထာယသ္မာ အဇ္ဇုကော တံ ဩကာသံ တဿ ဒါရကဿ အာစိက္ခိ။ သော တေန သာပတေယ္ယေန ကုဋုမ္ဗဿ သက္ခိပေသိ၊ ဒါနဉ္စ ပဒဒေသိ။ အထ တဿ ဂဟပတိနော ပုတ္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ "ကော နု ခေါ ဘန္တေ အာနန္ဒ ပိတုနော ဒါယဇ္ဇော ပုတ္တော ဝါ ဘာဂိနေယ္ယော ဝါ"တိ။ ပုတ္တော ခေါ အာဝုသော ပိတုနော ဒါယဇ္ဇောတိ။ အာယသ္မာ ဘန္တေ အယျော အဇ္ဇုကော အမှာကံ သာပတေယ္ယံ အမှာကံ မေထုနကဿ အာစိက္ခိတိ။ အသမဏော အာဝုသော သော အဇ္ဇုကောတိ။ အထာယသ္မာ အဇ္ဇုကော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ "ဒေဟိ မေ အာဝုသော အာနန္ဒ ပိနိစ္ဆယ"န္တိ။ တေ ဥဘောပိ ဥပါလိတ္ထေရဿ သန္တိကံ အဂမံသု။ အထာယသ္မာ ဥပါလိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ "ယော နု ခေါ အာဝုသော အာနန္ဒ သာမိကေန 'ဣမံ ဩကာသံ ဣတ္ထန္နာမဿ အာစိက္ခာ'တိ ဝုတ္တော၊ တဿ အာစိက္ခတိ၊ ကိံ သော အာပဇ္ဇတိ"တိ။ နှ ဘန္တေ ကိဉ္စိ အာပဇ္ဇတိ အန္တမသော ဒုက္ကဋမတ္တမ္ပိ"တိ။ အယံ အာဝုသော အာယသ္မာ အဇ္ဇုကော သာမိကေန "ဣမံ ဩကာသံ ဣတ္ထန္နာမဿ အာစိက္ခာ"တိ ဝုတ္တော တဿ အာစိက္ခတိ၊ အနာပတ္တိ အာဝုသော အာယသ္မတော အဇ္ဇုကဿာတိ။ ဘဂဝါ တံ သုတ္တာ "သုကထိတံ ဘိက္ခဝေ ဥပါလိနာ"တိ

၁-ဒါယာဒေါ (?)

ဝတ္ထာ သာဓုကာရမဒါသိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ **ဣမာရကသပဝတ္ထု၊** ပန ဟေဋ္ဌာ အာဂတမေव။

ဆန္ဒံ ဝတ္တိယာနန္တိ ဘဒ္ဒိယော သက္ကရာဇာ အနုရုဒ္ဓေါ အာနန္ဒော ဘဂု ကိမိလော ဒေဝဒတ္တောတိ ဣမေသံ ဆန္ဒံ ဝတ္တိယာနံ။ **ပသာဝေကာတိ** မဏ္ဍယိတာ။ **ပါဋိယန္တိ** သံဃဘေဒကဋ္ဌာနကပါဋိယန္တိ ၂။

နန္ဒိကဇ္ဇရဝတ္ထု၊

၂၂၉။ သတ္ထာမေ **ဧကသမောဝေနေတိ** ဧကသ္မိံ သမောဝေနေ၊ ဧကသ္မိံ သန္ဓိပါတေတိ အတ္ထော။ သေသံ သုဝိညေယ္မမေव။

နန္ဒဇ္ဇရဝတ္ထု၊

၂၃၀။ အဋ္ဌမေ **နု တံ စတုသမ္မဇ္ဇညဝသေန အပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ ဩလောကေ-တီ**တိ သတ္ထကသပ္ပါယဂေါစရအသမ္မောဟသမ္မဇ္ဇညသင်္ခါတာနံ စတုန္နံ သမ္ပ-ဇ္ဇာနံ ဝသေန အပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ တံ ဒိသံ နု ဩလောကေတိ။ သော ဟိ အာယသ္မာ "ယမေဝါဟံ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဒါရတံ နိဿာယ သာသနေ အနဘိရတိအာဒိဝိပ္ပကာရပ္ပတ္တော၊ တမေဝ သုဋ္ဌု နိဂ္ဂဟေဿာမိ"တိ ဥဿာဟ-ဇာတော ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပေါ, တတ္ထ စ ကတာဝိကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရော ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော စတုသမ္မဇ္ဇံ အမုဋ္ဌိတ္ဝာဝ သမ္ဘဒိသံ အာလောကေတိ။ ဝုတ္တံ စေတံ ဘဂဝတာ—

> "သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ အာလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သမ္ဘံ စေတသော သမန္နာဟရိတ္ဝာ နန္ဒော ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကေတိ 'ဧဝံ မေ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကယတော နာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာသဝိ-ဿန္တိ'တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ၊ ဥတ္တရာ ဒိသာ၊ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ၊ ဥဋ္ဌံ၊ အဓော၊ အနုဒိသာ အနုဝိလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သမ္ဘံ စေတသော သမန္နာဟရိတ္ဝာ နန္ဒော အနုဒိသံ အနုဝိလောကေတိ 'ဧဝံ မေ အနုဒိသံ အနုဝိလောကယတော ။ပ။ သမ္ပဇာနော ဟောတိ'တိ" ၃။

၁-အံ-၆ ၁-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၄-၃၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၃-၁၄-ပိဋ္ဌေ။

အဘိသေကဂေဟပဝေသနအာဝါဟမင်္ဂလေသု ဝတ္တမာနေသုတိ ဤမ-တိကို မင်္ဂလာနိ ဝုတ္တာနိ၊ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ပန "တံ ဒိဝသမေဝ နန္ဒကုမာရသ္သ ကေသဝိသဒ္ဓနံ ပဋ္ဌမဿ ဃရမင်္ဂလံ ဆတ္တမင်္ဂလံ အာဝါဟမင်္ဂလန္တိ ပဉ္စ မင်္ဂလာနိ ဟောန္တိ"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကုလမရိယာဒဝသေန ကေသောရောပနံ **ကေသဝိသဒ္ဓနံ**။ ယုဝရာဇပဋ္ဌမဿ **ပဋ္ဌမဿ**။ အဘိနဝဃရပ္ပဝေသနမဟော **ဃရမင်္ဂလံ**။ ဝိဝါဟကရဏမဟော **အာဝါဟမင်္ဂလံ**။ ယုဝရာဇဆတ္တမဟော **ဆတ္တမင်္ဂလံ**။

နန္ဒကုမာရံ အဘိသေကမင်္ဂလံ နာ တထာ ပိဋ္ဌေသိ၊ ယထာ ဇနပဒကလ္ယာဏိ-ယာ ဝုတ္တဝစနန္တိ အဇ္ဈာဟရိတမ္ပိ။ တဒေဝ ပန ဝစနံ သရူပတောဒသ္သေတုံ "**ပတ္တံ အာဒါယ ဂမနကာလေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဇနပဒကလ္ယာဏီ**တိ ဇနပဒမ္ပိ ကလ္ယာဏီ ဥတ္တမာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလ္ယာဏသမန္နာဂတာ။ သာ ဟိ ယသ္မာ နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠီ နာစ္ဆောဒါတာတိ အတိက္ကန္တာ မာနုသဝณ्णံ, အသမ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝณ्णံ၊ တသ္မာ **ဆသရီရဒေါသရဟိတာ**။ ဆဝိကလ္ယာဏံ မံသကလ္ယာဏံ နှာရုကလ္ယာဏံ အဋ္ဌိကလ္ယာဏံ ဝယကလ္ယာဏန္တိ ဣမေဟိ ပန ကလ္ယာဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ **ပဉ္စကလ္ယာဏသမန္နာဂတာ** နာမ။ တဿာ ဟိ အာဂန္တုကောဘာသကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အတ္တနော သရီရောဘာသေနေဝ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထေ ဌာနေ **အာ**လောကံ ကရောတိ၊ ပိယင်္ဂုသာမာ ဝါ ဟောတိ သုဝณ्णသာမာ ဝါ၊ အယမဿာ **ဆဝိကလ္ယာဏတာ**။ စတ္တာရော ပနဿာ ဟတ္ထပါဒါ မုခပရိယောသာနဉ္စ လာခါရသပရိကမ္မကတံ ဝိယ ရတ္တပဝါဠရတ္တကမ္မလသဒိသံ ဟောတိ၊ အယ-မဿာ **မံသကလ္ယာဏတာ**။ ဝိသတိ ပန နခပတ္တာနိ မံသတော အမုတ္တဋ္ဌာနေ လာခါရသပူရိတာနိ ဝိယ, မုတ္တဋ္ဌာနေ ခီရဓာရာသဒိသာနိ ဟောန္တိ၊ အယ-မဿာ **နှာရုကလ္ယာဏတာ**။ ဒ္ဝတ္တိံသ ဒန္တာ သုဖုသိတာ သုခေါတဝဇိရပန္တိ ဝိယ ခါယန္တိ၊ အယမဿာ **အဋ္ဌိကလ္ယာဏတာ**။ ဝိသံဝဿသတိကာပိ သမာနာ သောဋ္ဌသဝဿုဒ္ဒေသိကာ ဝိယ ဟောတိ နိပ္ပလိတေန၊ အယမဿာ **ဝယ-ကလ္ယာဏတာ**။ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကလ္ယာဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ "ဇနပဒကလ္ယာဏီ"တိ ဝုစ္စတိ။ **ဘုဝ**ဒ္ဓန္တိ သိဒ္ဓံ။

ဣမဿိံ ဌာနေ နိဝတ္တေဿတိ၊ ဣမဿိံ ဌာနေ နိဝတ္တေဿတီတိ စိန္တေန္တေမဝါတိ သော ကိရ တထာဂတေ ဂါရဝဝသေန "ပတ္တံ ဝေါ ဘန္တေ ဂဏှထာ"တိ ဝတ္တုံ အဝိသဟန္တော ဧဝံ စိန္တေသိ "သောပါနသီသေ ပတ္တံ

ဂဏ္ဌိသတိ"တိ။ သတ္ထာ တသ္မိမ္မိ ဌာနေ နဂ္ဂိ။ ဣတရော "သောပါနပါဒ-မူလေ ဂဏ္ဌိသတိ"တိ စိန္တေသိ။ သတ္ထာ တတ္ထာပိ နဂ္ဂိ။ ဣတရော "ရာဇင်္ဂဏေ ဂဏ္ဌိသတိ"တိ စိန္တေသိ။ သတ္ထာ တတ္ထာပိ နဂ္ဂိ။ ဧဝံ "ဣဒ ဂဏ္ဌိသတိ၊ ဣဒ ဂဏ္ဌိသတိ"တိ စိန္တေန္တမေဝ သတ္ထာ ဝိဟာရံ နေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဇေသိ။

မဟာကပ္ပိနဇာတကဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ နဝမေ **သုတဝိတ္ကော**တိ ဓမ္မသဝနပါယော။ **ပဋိဟာရကသ္သာ**တိ ဒေါဝါရိကဿ။ **သစ္ဆိကာရေနာ**တိ သစ္ဆိကိရိယာယ။ **သတ္ထာ "ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ အာဂစ္ဆတု"**တိ **စိန္တေသိ**။ **ထေရိ အာဂန္ဒာ သဗ္ဗာ ပဗ္ဗာဇေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိ-ဥပဿယံ ဂတာ**တိ ဣဒံ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကာနံ ကထာမဂ္ဂံ ဒဿေန္တေန ဝုတ္တံ။ တေနေဝ **ဓမ္မပဒ္ဒကထာယံ**[1] ဝုတ္တံ—

> "တာ သတ္ထာရံ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိံသု။ ဧဝံ ကိရ ဝုတ္တေ သတ္ထာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာယ အာဂမနံ စိန္တေသိတိ ဧကစ္ဆေ ဝဒန္တိ။ သတ္ထာ ပန တာ ဥပါသိကာယော အာဟ 'သာဝတ္ထိ ဂန္ဒာ ဘိက္ခုနိဥပဿယေ ပဗ္ဗာဇေထ'တိ။ တာ အနုပုဗ္ဗေန ဇနပဒစာရိကံ စရမာနာ အန္တရာမဂ္ဂေ မဟာဇနေန အဘိဟဋ္ဌ-သက္ကာရသမ္မာနာ ပဒသာဝ ဝိသယောဇနသတိကံ မဂ္ဂံ ဂန္ဒာ ဘိက္ခုနိဥပဿယေ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသူ"တိ။

ဓမ္မပိတိတိ ဓမ္မပါယကော၊ ဓမ္မံ ပိဝန္တောတိ အတ္ထော။ ဓမ္မော စ နာမေသ နံ သက္ကာ ဘာဇေနေန ယာဝုအာဒိနိ ဝိယ ပါတုံ၊ နဝဝိဓံ ပန လောကုတ္တရဓမ္မံ နာမကာယေန ဖုသန္တော အာရမ္မဏတော သစ္ဆိကရောန္တော ပရိညာဘိ-သမယာဒိဟိ ဒုက္ခာဒိနိ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော ဓမ္မံ ပိဝတိ နာမ။ **သုခံ သေတိ**တိ ဒေသနာမတ္တမေတံ၊ စတူဟိပိ ဣရိယာပထေဟိ သုခံ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။ **ဝိပ္ပသန္နေနာ**တိ အနာဝိလေန နိရုပက္လိလေသေန။ **အရိယပ္ပဝေဒိ-တေ**တိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ အရိယေဟိ ပဝေဒိတေ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒေ ဗောဓိ-ပက္ခိယဓမ္မေ။ **သဒါ ရမတိ**တိ ဧဝရူပေါ ဓမ္မပိတိ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ ဝိဟရန္တော ပဏ္ဍိတေန သမန္နာဂတော သဒါ ရမတိ အဘိရမတိ။ ဗာဟိတ-ပါပတ္တာ "ဗြာဟ္မဏော"တိ ထေရံ အာလပတိ။

---

[1] ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၃၅၈-ပိဋ္ဌေ။

သာဂတဲ့ဗြဟ္မဏရဝတ္ထု၊

၂၃၂။ ဒသမေ **ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဝစနေနာ**တိ ကောသမ္ဗိကာ ကိရ ဥပါသကာ အာယသ္မန္တံ သာဂတံ ဥပသင်္ကမိတ္မာ အဘိဝါဒေတ္မာ ကေမန္တံ ဌိတာ ဧဝမာဟံသု "ကိံ ဘန္တေ အယျာနံ ဒုလ္လဘဘ္ဆ မနာပဘ္ဆ၊ ကိံ ပဋိယာဒေမာ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။ ကောသမ္ဗိကေ ဥပါသကေ တေဒဝေါစုံ "အတ္ထာ-ဝုသော ကာပေါတိကာ နာမ ပသန္နာ ဘိက္ခူနံ ဒုလ္လဘာ စ မနာပါ စ၊ တံ ပဋိယာဒေထာ"တိ။ အထ ကောသမ္ဗိကာ ဥပါသကာ ဃရေ ဃရေ ကာပေါ-တိကံ ပသန္နံ ပဋိယာဒေတ္မာ အာယသ္မန္တံ သာဂတံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ တေဒဝေါစုံ "ပိဝတု ဘန္တေ အယျော သာဂတော ကာပေါတိကံ ပသန္နံ၊ ပိဝတု ဘန္တေ အယျော သာဂတော ကာပေါတိကံ ပသန္န"န္တိ။ အထာယသ္မာ သာဂတော ဃရေ ဃရေ ကာပေါတိကံ ပသန္နံ ပိဝိတ္မာ နဂရမှာ နိက္ခမန္တော နဂရဒ္ဒါရေ ပတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဝစနေန သမ္ဗဟေသု ကာပေါတိကံ ပသန္နံ ပဋိယာဒေတ္မာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ကာပေါတိကာ** နာမ ကပေါတပါဒသမာနဝဏ္ဏာ ရတ္တောဘာသာ။ **ပသန္နာ**တိ သုရာမဏ္ဍသေတံ အမိဝစနံ။ **ဝိနယေ သမုဒ္ဒိတ**န္တိ သုရာပါနသိက္ခာပဒေ[1] အာဂတံ။

ရာဓဗြဟ္မဏရဝတ္ထု၊

၂၃၃။ ကောဒသမေ **သတ္ထာ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သည်ံ အဒါသိ**တိ ဗြာဟ္မဏံ ပဗ္ဗာဇေတုံ သည်ံ အဒါသိ၊ အာဏာပေသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ကိရ တံ ဗြာဟ္မဏံ ပဗ္ဗဇ်ံ အလဘိတ္မာ ကိသံ လူခံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ ဥပ္ပဏ္ဏုပ္ပဏ္ဏုကဇာတံ ဒိသ္မာ ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "ကော ဘိက္ခဝေ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိကာရံ သရတိ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အဟံ ခေါ ဘန္တေ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိကာရံ သရာမိ"တိ။ ကိံ ပန တွံ သာရိပုတ္တ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိကာရံ သရသိတိ။ ဣဓ မေ ဘန္တေ သော ဗြာဟ္မဏော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ ကဋ္ဌဘ္ဆိကံ ဒါပေသိ၊ ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ အဓိကာရံ သရာမိ"တိ။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ။ ကတညုနော ဟိ သာရိပုတ္တ သပ္ပုရိသာ ကတဝေဒိနော၊ တေန ဟိ တွံ သာရိပုတ္တ တံ ဗြာဟ္မဏံ ပဗ္ဗာဇေဟိ ဥပသမ္ပာဒေဟိတိ။ **အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ အာဂတော**တိ အလိနစိတ္တဇာတကဿ[2] အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ[3] အာဂတော။

၁-ဝိ ၂-၁၄၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၅-၃၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဇာတက-ဋ္ဌ ၂-၁၆-ဝိဋ္ဌေ။

နိဗိနနှင့် တတ္ထ တတ္ထ နိဒဟိတ္တာ ဌပိတာနံ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒိပူရာနံ နိဓိကုမ္ဘိနံ။ **ပဝတ္တာ**ရဏှင့် ကိစ္ဆဇီဝိကေ[1] ဒုဂ္ဂတမနုဿေ အနုကမ္ပံ ကတ္တာ "ဟေ, တေ သုခေန ဇီဝနုပါယံ ဒဿေဿာမိ"တိ နိဓိဌာနံ နေတ္တာ ဟတ္ထံ ပသာရေတ္တာ "ဣမံ ဂဟေတ္တာ သုခံ ဇီဝ"တိ အာစိက္ခိတာရံ ဝိယ။ **ဝဋ္ဋဒဿိ**နှင့် ဒွေ ဝဋ္ဋဒဿိနော "ဣမိနာ နံ အသာရပ္ပေန ဝါ ခလိတေန ဝါ သံဃမဇ္ဈေ နိဂ္ဂဏှိဿာမိ"တိ ရန္ဓဂဝေသကော စ, အနညာတံ ဥပနတ္ထာယ ဥတံ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထာယ သိလာဒိနမဿ ဝုဋ္ဌိကာမတာယ တံ တံ ဝတ္ထုံ သြဲ့လောကနေန ဥလ္လုမ္ပန-သဘာဝသဏ္ဌိတော စ။ အယံ ဣဝ အဓိပ္ပေတော။ ယထာ ဟိ ဒုဂ္ဂတမနုဿော "ဣမံ ဂဏှာဟိ"တိ တဇ္ဇေတ္တာပိ ပေါထေတ္တာပိ နိဓိံ ဒဿေန္တေ ကောပံ နဂ္ဂရောတိ၊ ပမုဒိတောဝ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလေ အသာရပ္ပံ ဝါ ခလိတံ ဝါ ဒိသ္မာ အာစိက္ခန္တေ ကောပေါ နဂ္ဂတဗ္ဗော၊ တုဋ္ဌေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။ "ဘန္တေ မဟန္တံ ဝေါ ကမ္မံ ကတံ မယှံ အာစရိယုပဇ္ဈာယဿ ဌတ္တာ သြဝဒန္တေဟိ၊ ပုနပိ မံ ဝဒေယျာထာ"တိ ပဝါရေတဗ္ဗမေဝ။

နိဂ္ဂယ္ဟဝါဒိနှင့် ဧကစ္စော ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံ အသာရပ္ပံ ဝါ ခလိတံ ဝါ ဒိသ္မာ "အယံ မေ မုခေါဒကဒါနာဒိဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟတိ၊ သစေ နံ ဝက္ခာမိ၊ နမံ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ ဧဝံ မေ ပရိဟာနိ ဘဝိဿတိ"တိ တံ ဝတ္ထုံ အဝိသဟန္တော နနိဂ္ဂယ္ဟဝါဒိ နာမ ဟောတိ၊ သော ဣမသ္မိံ သာသနေ ကစဝရံ အာကိရတိ။ ယော ပန တထာရူပံ ဝတ္ထုံ ဒိသ္မာ ဝဋ္ဋာနုရူပံ တဇ္ဇေန္တော ပဏာမေန္တော ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဟာရာ နိဟရန္တော သိက္ခာပေတိ၊ အယံ နိဂ္ဂယ္ဟဝါဒိ နာမ သေယျထာပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ "နိဂ္ဂယ္ဟ နိဂ္ဂယ္ဟာဟံ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ပဝယ္ဟ ပဝယ္ဟ အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ၊ ယော သာရော၊ သော ဌဿတိ"တိ[2]။ **မေဓာဝိ**နှင့် ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတံ။ **တာဒိသ**နှင့် ဧဝရူပံ **ပဏ္ဍိတံ ဘဇေယျ** ပယိရုပါသေယျ။ တာဒိသံ ဟိ အာစရိယံ **ဘဇမာနဿ** အန္တေဝါသိကဿ **သေယျော ဟောတိ နု ပါပိယော၊** ဝုဠိယေဝ ဟောတိ, နော ပရိဟာနိတိ။

မေဓာဝိဘဇေရဝတ္ထု

၂၃၄။ ဒ္ဝါဒသမေ **ကဋ္ဌဝါဟနနဂရေ**တိ ကဋ္ဌဝါဟနေန ဂဟိတတ္တာ ဧဝံ-လဒ္ဓနာမကေ နဂရေ။ အတိတေ ကိရ ဗာရာဏသိဝါသိ ဧကော ရုက္ခဝုက္ခိ သကေ အာစရိယကေ အဒုတိယော။ တဿ သောဋ္ဌသ သိဿာ ဧကမေကဿ သဟဿံ အန္တေဝါသိကာ။ ဧဝံ ဧတေ သတ္တရသာဓိကာ သောဋ္ဌသ သဟဿာ

---

[1] ကိစ္ဆဇီဝိတေ (သီ၊ က)

[2] မ-မ ၃-၁၅၉-ဝိဌေ။

အာစရိယနှေ့ဝါသိကာ သဗ္ဗေပိ ဗာရာဏသိံ ဥပနိဿာယ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တာ ပဗ္ဗတသမီပံ ဂန္ဒာ ရုက္ခေ ဂဟေတ္မာ တတ္ထေဝ နာနာပါသာဒဝိကတိယော နိဋ္ဌာပေတ္မာ ကုလ္လံ ဗန္ဓိတ္မာ ဂဂ်ါယ ဗာရာဏသိံ အာနေတ္မာ သစေ ရာဇာ အတ္ထိကော ဟောတိ၊ ရညော ကေဘူမကံ ဝါ သတ္တဘူမကံ ဝါ ပါသာဒံ ယောဇေတ္မာ ဒေန္တိ။ နော စေ၊ အညေသမ္ပိ ဝိက္ကိဏိတ္မာ ပုတ္တဒါရံ ပေါသေန္တိ။ အထ နေသံ ကေဒါဝသံ အာစရိယော "နု သက္ကာ ဝမုကိကမ္မေန နိစ္စံ ဇီဝိတုံ၊ ဒုက္ခရံ ဟိ ဇရာကာလေ တေံ ကမ္မ"န္တိ စိန္တေတ္မာ အနှေ့ဝါသိကေ အာမန္တေသိ "တာတာ ဥဒုမ္ဗရာဒယော အပ္ပသာရရုက္ခေ အာနေထာ"တိ။ တေ "သာဓု"တိ ပဋိဿုဏိတ္မာ အာနယိံသု။ သော တေဟိ ကဋ္ဌသကုဏံ ကတ္မာ တဿဇ္ဈန္တရံ ပဝိသိတ္မာ ဝါတေန ယန္တံ ပူရေသိ။ ကဋ္ဌသကုဏော သုဝဏ္ဏဟံသရာဇာ ဝိယ အာကာသေ လဿိတ္မာ ဝနသဏ္ဍေ ဥပရိ စရိတ္မာ အနှေ့ဝါသိနံ ပုရတော သြရဟိ။

အထာစရိယော သိဿေ အာဟ "တာတာ ဤဒိသာနိ ကဋ္ဌဝါဟနာနိ ကတ္မာ သက္ကာ သကလဇမ္ဗုဒီပေ ရဇ္ဇေ ဂဟေတုံ၊ တုမှေပိ တာတာ ဇေတာနိ ကရောထ၊ ရဇ္ဇံ ဂဟေတ္မာ ဇီဝိဿာမ၊ ဒုက္ခရံ ဝမုကိသိပ္ပေန ဇီဝိတု"န္တိ။ တေ တထာ ကတ္မာ အာစရိယဿ ပဋိဝေဒေသုံ။ တတော နေ အာစရိယော အာဟ "ကတမံ တာတာ ရဇ္ဇံ ဂဏ္ဍာမာ"တိ။ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ အာစရိယာတိ။ အလံ တာတာ မာ ဇေတံ ရုစိတ္ထ၊ မယံ ဟိ တံ ဂဟေတ္မာပိ "ဝမုကိရာဇာ, ဝမုကိယုဝ-ရာဇာ"တိ ဝမုကိဝါဒါနုမုစ္စိဿာမ၊ မဟန္တော ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ အညတ္ထ ဂစ္ဆာမာတိ။ တတော သပုတ္တဒါရကာ ကဋ္ဌဝါဟနာနိ အဘိရုဟိတ္မာ သဇ္ဇာဝုဓာ ဟုတ္မာ ဟိမဝန္တာဘိမုခါ ဂန္ဒာ ဟိမဝတိ အညတရံ နဂရံ ပဝိသိတ္မာ ရညော နိဝေ-သနေယေဝ ပစ္စုဋ္ဌံသု။ တေ တတ္ထ ရဇ္ဇံ ဂဟေတ္မာ အာစရိယံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိံသု။ သော "ကဋ္ဌဝါဟနော ရာဇာ"တိ ပါကဋော အဟောသိ၊ တံ နဂရံ တေန ဂဟိတတ္တာ "ကဋ္ဌဝါဟနနဂရ"န္တေဝ နာမံ လဘိ။

တပစာရန္တိ တပစရဏံ။ **ပါသာဏစေတိယေ ဝိဋ္ဌပါသာဏေ နိသိဒိတိ** ပါသာဏကစေတိယန္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေ ဝိဋ္ဌပါသာဏော သက္ကေန မာပိတေ မဟာမဏ္ဍပေ နိသိဒိ။ တတ္ထ ကိရ မဟာတော ပါသာဏသ ဥပရိ ပုဗ္ဗေ ဒေဝဋ္ဌာနံ အဟောသိ၊ ဥပ္ပန္နေ ပန ဘဂဝတိ ဝိဟာရော ဇာတော၊ သော ဇာတနေဝ ပုရိမဝေါဟာရေန **"ပါသာဏစေတိယ"**န္တိ ဝုစ္စတိ။

တေန ပုဏ္ဏိတေ ဒုတိယော ဟုတ္ဝာ သတ္ထာရံ ပဠံ ပုစ္ဆိတိ—

"မုဒ္ဒံ မုဒ္ဒါမိပါတဉ္စ၊ ဗာဝဝရိ ပရိပုစ္ဆတိ။
တံ ဗျာကရောဟိ ဘဂဝါ၊ ကင်္ခံ ဝိနယ နော ဣသော"တိ[1]—

ဧဝံ တေန ပဠေ ပုဏ္ဏိတေ ဘဂဝတာ စ—

"အဝိဇ္ဇာ မုဒ္ဒါတိ ဇာနာဟိ၊ ဝိဇ္ဇာ မုဒ္ဒါမိပါတိနီ။
သဒ္ဓါသတိသမာဓိဟိ၊ ဆန္ဒဝိရိယေန သံယုတာ"တိ[2]—

ပဠေ ဝိသဇ္ဇိတေ ဒုတိယော ဟုတ္ဝာ ပဠံ ပုစ္ဆိ။

အထ သ။ ပ။ ပဠံ ကထေသိတိ—

"ကထံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာ နပဿတီ"တိ[3]—

တေန ပဠေ ပုဏ္ဏိတေ—

"သုညတော လောကံ အဝေက္ခသု၊ မောဃရာဇ သဒါ သတော။
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဥဟစ္စ၊ ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ။
ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာ နပဿတီ"တိ[4]—

ပဠံ ဝိသဇ္ဇေသိ။

သေသဇနာတိ တသ္မိံ သမာဂမေ သန္နိပတိတာ သေသဇနာ။ **နဝ ကထိ-ယန္တီ**တိ "ဣဏ္ဍကာ သောတာပန္နာ"တိအာဒိနာ နဝ ဝုစ္စန္တိ။ **ဧဝံ ပါရာယနေ ဝတ္ထု၊ သမုဋ္ဌိတန္တိ** ပါရာယနဝဂ္ဂေ[5] ဣဒံ ဝတ္ထု၊ သမုဋ္ဌိတံ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ထေရပါဠိသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

မဟာပဇာပတိဂေါတမီထေရီဝတ္ထု

၂၃၅။ ထေရိပါဠိသံဝဏ္ဏနာယ ပဌမေ **ယဒိဒံ မဟာဂေါတမီ**တိ ဣတ္ထေ "ယဒိဒံ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီ"တိ စ ပဌန္တိ။ တတ္ထ **ဂေါတမီ**တိ ဂေါတ္တံ။

---

[1] ခ-ခု ၁-၄၃၃-ဝိဇ္ဇေ။ [2] ခ-ခု ၁-၄၄၇-ဝိဇ္ဇေ။ [3] ခ-ခု ၁-၄၄၈-ဝိဇ္ဇေ သုတ္တနိပါတေ။

နာမကရဏဒိဝသေ ပနသာ လဒ္ဓသက္ကာရာ ပြာဟ္မဏာ လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ "သစေ အယံ ဓိတရံ လဘိဿတိ၊ စက္ကဝတ္တိရညော မဟေသိ ဘဝိ-ဿတိ။ သစေ ပုတ္တံ လဘိဿတိ၊ စက္ကဝတ္တိရာဇာ ဘဝိဿတီ"တိ ဥဘယထာပိ "မဟတိယေဝသာ ပဇာ ဘဝိဿတီ"တိ ဗျာကရိံသု၊ တသ္မာ ပုတ္တပဇာယ စေဝ ဓိတုပဇာယ စ မဟန္တတာယ "မဟာပဇာပတီ"တိ ဝေါဟရိံသု။ တဒုဘယံ ပန သံသန္ဒေတ္မာ **"မဟာပဇာပတိဂေါတမီ"**တိ ဝုတ္တံ။ **ဝါရ-ဘိက္ခုန်** ဝါရေန ဒါတမ္ပံ ဘိက္ခံ။ **နာမံ အကံသူ**တိ ဂေါတ္တံယေဝ နာမံ အကံသု။ **မာတုဋ္ဌာန်** စူဠမာတရံ။ မာတုဘဂိနိ ဟိ မာတုဋ္ဌာတိ ဝုစ္စတိ။ **ကလဟဝိဝါဒသုတ္တပရိယေသာသာနေ**တိ "ကုတောပဟူတာ ကလဟာ ဝိဝါ-ဒါ"တိအာဒိနာ သုတ္တနိပါတေ အာဂတသ **ကလဟဝိဝါဒသုတ္တသ**[1] ပရိ-ယေသာသာနေ။ ဣဒဉ္စ အဂ်ိတ္တရဘာဏကာနံ ကထာမဂ္ဂါနုသာရေန ဝုတ္တံ။ အပရေ ပန "တသ္မိံယေဝ သုတ္တနိပါတေ 'အတ္တဒဏ္ဍာဘယံ ဇာတ'န္တိအာဒိနာ အာဂတသ **အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တသ**[2] ပရိယေသာသာနေ"တိ ဝဒန္တိ။ **နိက္ခမိတ္ဝာ ပဗ္ဗဇိတာနန်** ဣဏ္ဍ ဟေတိဘိက္ခုပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဧတေ ပဗ္ဗဇိတာတိ ဝဒန္တိ။ တေနေဝ သုတ္တနိပါတေ **အတ္တဒဏ္ဍသုတ္တသံဝဏ္ဏနာယ**[3] ဝုတ္တံ "ဒေသနာပရိယေသာသာနေ ပဏ္ဍသတာ သာကိယကုမာရာ ကောဋ္ဌိယကုမာရာ စ ဟေတိဘိက္ခုပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပဗ္ဗဇိတာ။ တေ ဂဟေတ္မာ ဘဂဝါ မဟာဝနံ ပါဝိသိ"တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယ္မေဝ။

ခေမာထေရိဝတ္ထု၊

၂၃၆။ ဒုတိယေ **ပရမရိယာပန္နာ ဟုတ္မာ**တိ ပရေသံ ဒါသီ ဟုတ္မာ။ **သုဝဏ္ဏရသပိဏ္ဍရော အဟောသိ**တိ သုဝဏ္ဏရသပိဏ္ဍရော ဝိယ အဟောသိ။

မဏ္ဍဋ္ဌကောဝ ဇာလန်တိ ယထာ နာမ မဏ္ဍဋ္ဌကော သုတ္တဇာလံ ကတ္မာ မဏ္ဍပ္ပဋ္ဌာနေ နာဘိမဏ္ဍလေ နိပန္နော ပရိယန္တေ ပတိတံ ပဋ္ဌဂ်ံ ဝါ မက္ခိကံ ဝါ ဝေဝေန ဂန္တ္မာ ဝိဗ္ဗိတ္မာ တသ္မိံ ရသံ ပိဝိတ္မာ ပုနာဂန္တ္မာ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ နိပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ ယေ သတ္တာ ရာဂရတ္တာ ဒေါသပဒုဋ္ဌာ မောဟ-မူဠှာ သယံကတံ တဏှာသောတံ အနုပတန္တိ၊ တေ တံ သမတိက္ကမိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ ဧဝံ ဒုရတိက္ကမံ။ **ဧတမ္ပိ ဆေတ္မာန ဝဇ္ဇန်** ဒီရာတိ ပဏ္ဍိတာ ဧတံ ဗန္ဓနံ ဆိန္ဒိတ္မာ **အနပေက္ခိနော** နိရာလယာ ဟုတ္မာ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမ္ပဒုက္ခံ ပဟာယ ဝဇ္ဇန်တိ အတ္ထော။

၁-ခု ၁-၄၁၃-ဝိဒ္ဓေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂-ခု ၁-၄ ၂၄-ဝိဒ္ဓေ သုတ္တနိပါတေ။ ၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၂၈၅-ဝိဒ္ဓေ။

ဥပ္ပလဝဏ္ဏာထေရီဝတ္ထု၊

၂၃၇။ တတိယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ပဒုမာစရိယာထေရီဝတ္ထု၊

၂၃၈။ စတုတ္ထေ **ပဒုမ္ဟာရသတေနပိ**တိ ဒ္ဝါရသတေနပိ။ ပဒုမ္ဟာရသ၌ဝေါ ဟိ ဒ္ဝါရေ ဒေါ၀ါရိကေ စ ဒိသ္သတိ။ **ကုလသဘာဝ**န္တိ အတ္တနော ဂေဟသမိပံ။

တာဏာယာတိ တာဏဘာ၀ါယ ပတိဋ္ဌာနတ္ထာယ။ **ဗန္ဓ၀ါ**တိ ပုတ္တေ စ ပိတရော စ ဌပေတ္မာ အ၀သေသာ ဉာတိသုဟဇ္ဇာ။ **အန္တ္ဂေနာ၀ိ**ပန္ဓ**ဿ**တိ မရဏေန အဘိဘူတဿ။ ပ၀တ္တိယံ ဟိ ပုတ္တာဒယော အန္ဓပါနာ၀ဒ်ဒါနေန စေ၀ ဥပ္ပန္နကိစ္စနိတ္ထရဏေန စ တာဏာ ဟုတ္မာပိ မရဏကာလေ ကေနစိ ဥပါယေန မရဏံ ပဋိဗာဟိတုံ အသမတ္ထတာယ တာဏတ္ထာယ လေဏတ္ထာယ နာ သန္တိ နာမ။ တေနေ၀ ၀ုတ္တံ "**နတ္ထိ ဉာတိသု တာဏတာ**"တိ။

တေမတ္ထ၀ဿန္တိ **ဧ**တံ တေသံ အညမညဿ တာဏံ ဘ၀ိတုံ အသမတ္ထဘာ၀-သင်္ခါတံ ကာရဏံ ဇာနိတ္မာ **ပဏ္ဍိတော** စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန သံ၀ုတော ရက္ခိတဂေါ၀ိတော ဟုတ္မာ **နိဗ္ဗာနဂမနံ** အဋ္ဌင်္ဂိကံ **မ**ဂ္ဂံ သိဃံ သောယျောတိ အတ္ထော။

၀ေဒေဟိဒ္ဓီ၊ထေရီဝတ္ထု၊

၂၃၉။ ပဋ္ဌမေ **ပရာ**ယတ္ထ**ဒ္ဒ**ာ**နေ**တိ ပရေသံ ဒါသိဒ္ဓာနေ။ **သုဇာတတ္ထေ**ရ**ဿ အ**ဓိ**ကာ**ရ**ကမ္မံ ကတ္မာ**တိ သာ ကိရ အတ္တနော ကေသေ ဝိဂ္ဂိဏိတ္မာ သုဇာတတ္ထေရဿ **နာ**မ အဂ္ဂသာ၀ကဿ ဒါနံ ဒတ္မာ ပတ္ထနံ **အ**ကာသိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ၀ုတ္တံ။ **ဟ**ဏ္ဍ **ပ**ဿ**ာ**ရ**ိ**ေ**ဝ**တိ တဿ ဟတ္ထာ၀လမ္ဗနတ္ထံ ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏ၀သေန ဟ**ဏ္ဍ** ပ**ဿ**ာ**ရ**ိ**ေ**ဝ။ သော ကိရ အနာ၀ါမိ ဟုတ္မာ ဂေဟံ အာ၀ဇ္ဇန္တော ယထာ အညေသု ဒိ၀သေသု ဇုတော စိတော စ ဩလောကေန္တော သိတံ ကုရုမာနော ဟသမာနော အာ၀ဇ္ဇတိ၊ ဧ၀ံ အနာ၀ဇ္ဇန္တော သန္တိ၊ဒ္ဒိယော သန္ဓမာနသော ဟုတ္မာ အဂမာသိ။ မေ၀ေဒိဒ္ဓာ သီဟပဋ္ဌရံ ဥဋ္ဌါ-ရ္ဒေတ္မာ ဝိထိ ဩလောကယမာနာ တဿ အာ၀မနာကာရံ ဒိသ္မာ "ကိ နု ခေါ တေ"န္တိ စိန္တေတ္မာ တဿ ပစ္ဆိဂ္ဂမနံ ကုရုမာနာ သောပါနသီသေ ဌတ္မာ ဩလမ္ဗနတ္ထံ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ ဥပါသကော အတ္တနော ဟတ္ထံ သမိဇ္ဇေသိ။

သာ "ပါတရာသဘောဇနကာလေ ဇာနိဿာမိ"တိ စိန္တေသိ။ ဥပါသကော ပုဗ္ဗေ တာယ သဒ္ဓိံ ကေတော ဘုဉ္ဇတိ။ တံ ဒိ၀သံ ပန တံ အနုပလောကေတ္မာ ယောဂါ၀စရဘိက္ခု ၀ိယ ကေကောဝ ဘုဉ္ဇိ။ တေနာဟ "**ဘုဉ္ဇမာနောပိ ဣမံ ဒေထ၊ ဣမံ ဟရထာတိ နု ဗျာဟရိ**"တိ။ တတ္ထ **ဣမံ ဒေထာ**တိ ဣမံ ခါဒနီယံ ၀ါ ဘောဇနီယံ ၀ါ ဒေထ။ **ဣမံ ဟရထာ**တိ ဣမံ ခါဒနီယံ ၀ါ ဘောဇနီယံ ၀ါ အပဟရထ။ **သန္ဌ၀ဝသေနာ**တိ ကိလေသသန္ဌ၀ဝသေန။ စိရကာလပရိဘာ၀ိ-တာယ ဃဋ္ဋဒိပဇာလာယ ၀ိယ အဇ္ဈတ္တရေ ဒိဗ္ဗမာနာယ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနာ အာဟ "**ဇ၀ံ သန္ဓေ။ပ။ မယ္ပံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနာထာ**"တိ။

အယံ တာ၀ သေဋ္ဌိ ဃရမဇ္ဈေ ဌိတော၀ ဒုက္ခသန္တိံ အကာသိတိ သာ ကိရ "ဓမ္မဒိန္နေ တုယ္ပံ ဒေါသော နတ္ထိ၊ အဟံ ပန အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ သန္ဌ၀ဝသေန ။ပ။ ကုလဃရံ ဂစ္ဆာ"တိ ၀ုတ္တေ ဇ၀ံ စိန္တေသိ "ပကတိပုရိသော ဇ၀ံ ၀တ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါ ဇတေန လောကုတ္တရ၀ေမ္မော နာမ ပဋ္ဌ၀ိဒ္ဓေါ"တိ။ တေနသာ အ၀ယံ သက်ပ္ပေါ အဟောသိ "အယံ တာ၀ သေဋ္ဌိ ဃရမဇ္ဈေ ဌိတော၀ ဒုက္ခသန္တိံ အကာသိ"တိ။ **မ၏ျိမနိကာယဋ္ဌကထာယံ**[1] ပန "အထ ကသ္မာ မယာ သဒ္ဓိံ ယထာပကတိယာ အာလာပသလ္လာပမတ္တမ္ပိ နကရောထာတိ သော စိန္တေသိ 'အယံ လောကုတ္တရ၀ေမ္မော နာမ ဂရု ဘာ၀ရိယော နု ပကာသေတဗ္ဗော၊ သစေ ခေါ ပနာဟံ နု ကထေဿာမိ၊ အယံ ဟဒယံ ဖာလေတ္မာ ဇ္ဈေ၀ ကာလံ ကရေယ္ယ'တိ တဿာ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ ကထေသိ 'ဓမ္မဒိန္နေ အဟံ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတ္မာ လောကုတ္တရ၀ေမ္မံ နာမ အဓိဂတော၊ တံ အဓိဂတဿ ဇ၀ရူပါ လောကိယကိရိယာ နု ၀ဋ္ဋတီ'တိ"၀ုတ္တံ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာနန္ဒာဒိ၀သေန ပဗ္ဗေ ပုစ္ဆိတိ "သက္ကာယော သက္ကာယောတိ အယ္ယေ ၀ုစ္စတိ၊ ကတမော နု ခေါ အယ္ယေ သက္ကာယော ၀ုတ္တော ဘဂ၀တာ"တိအာဒိနာ စူဠ၀ေဒလ္လသုတ္တေ[2] အာဂတနယေန ပုစ္ဆိ။ **ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ ဝိဿဇ္ဇေသိ**တိ "ပဗ္ဗ ခေါ ဣမေ အာ၀ုသော ၀ိသာခ ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓာ သက္ကာယော ၀ုတ္တော ဘဂ၀တာ"တိ[3]အာဒိနာ တတ္ထေ၀ အာဂတ-နယေန ၀ိဿဇ္ဇေသိ။ **သုရဘာ၀ံ**နွဲ့ တိက္ခဘာ၀ံ။ အနမိဂတအရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဥဂ္ဂဟေန ၀ိနာ တတ္ထ ပဗ္ဗော နု ဥပဇ္ဇာတိတိ အာဟ "**ဥဂ္ဂဟ၀သေန အရဟတ္တ-မဂ္ဂေ၀ ပုစ္ဆိ**"တိ။ **တံ နိ၀တ္တေနွဲ့**တိ "၀ိမုတ္တိယာ ပနာယ္ယေ ကိံ ပဋိဘာ၀ေါ"တိ၃ ပုစ္ဆိတေ "၀ိမုတ္တိယာ ခေါ အာ၀ုသော ၀ိသာခ နိဗ္ဗာနံ ပဋိဘာ၀ေါ"တိ၃ ၀ုတ္တေ "နိဗ္ဗာနဿ ပနာယ္ယေ ကိံ ပဋိဘာ၀ေါ"တိ၃ ပုန ပုစ္ဆိတေ တံ နိ၀တ္တေနွဲ့

---

[1] မ-ဋ ၂-၂၅၆-ဝိဋ္ဌေ။ [2] မ ၁-၃၇၃-ဝိဋ္ဌေ။ [3] မ ၁-၃၇၀-ဝိဋ္ဌေ။

"အစ္စသရာ ဝုစ္စေ ဝိသာခါ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အစ္စသရာ**တိ အပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပုစ္ဆန္တော ပဠုံ အတိက္ကာမိတာ အဟောသိတိ အတ္ထော။ **နာသက္ခိ ပဠာနံ ပရိ-ယန္တုံ ဂဟေတုန္တိ** ပဠာနံ ပရိစ္ဆေဒပဗ္ဗမာဏံ 'ဂဟေတုံ နာသက္ခိ။ ပဠာနံ ဟိ ပရိစ္ဆေဒံ ဂဟေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ အဋ္ဌတ္ဝာ တတော ပရံ ပုစ္ဆန္တော နာသက္ခိ ပဠာနံ ပရိယန္တုံ ဂဟေတုံ။ **အပ္ပဋိဘာဂဓမ္မသ** စ ပဋိဘာဂံ ပုစ္ဆိ။ နိဗ္ဗာနံ နာမေတံ အပ္ပဋိဘာဂံ၊ နိ သက္ကာ နိလံ ဝါ ပီတကံ ဝါတိ ကေနစိ ဓမ္မေန သဒ္ဓိံ ပဋိဘာဂံ ကတ္တာ ဒသ္သေတုံ၊ တဒ္ဓိ တံ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ပုစ္ဆသိတိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗာနေ ဂဓ**န္တိ နိဗ္ဗာနံ ဩဂါဟေတ္ဝာ ဌိတံ၊ နိဗ္ဗာနန္တော-ဂဓံ နိဗ္ဗာနံ အနုပ္ပဝိဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ **နိဗ္ဗာနပရာယဏန္တိ** နိဗ္ဗာနံ ပရံ အယနမသ္သ ပရာဂတိ၊ နိ တတော ပရံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနံ ပရိယော သာနံ အဝသာနံ အသ္သာတိ **နိဗ္ဗာနပရိယော သာနံ**။

ပုရေတိ အတီတေသု ခန္ဓေသု။ **ပစ္ဆာ**တိ အနာဂတေသု ခန္ဓေသု။ **မ ဏ္ဍေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ခန္ဓေသု။ **အကိ ဉ္စနန္တိ** ယသ ဧတေသု တိသု တဏှာဂဟသင်္ခါတံ ကိ ဉ္စနံ နတ္ထိ၊ တမဟံ ရာဂကိ ဉ္စနာဒိဟိ အကိ ဉ္စနံ ကသ္သစိ ဂဟဏသ္သ အဘာဝေန **အနာဒါနံ** ဗြာဟ္မဏံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။

ပဏ္ဍိတာတိ ဓာတုအာယတနာဒိကုသလတာသင်္ခါတေန ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာ-ဂတာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

> "ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော ဟောတိ? ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဓာတုကုသလော စ ဟောတိ အာယတန-ကုသလော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ ဌာနာဌာနကုသလော စ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတော ဟောတိ"တိ[1]။

မဟာပညာတိ မဟန္တေ အတ္ထေ မဟန္တေ ဓမ္မေ မဟန္တာ နိရုတ္တိယော မဟန္တာနိ ပဋိဘာနာနိ ပရိဂ္ဂဟဏေ သမတ္ထာယ ပညာယ သမန္နာ-ဂတာ။ ဣမိဿာ ဟိ ထေရိယာ အသေက္ခပုဒ္ဓိသန္တိဒါပုတ္တတာယ ပဋိသမ္ဘိ-ဒါယော ပူရေတ္ဝာ ဌိတတာယ ပညာမဟတ္တံ။ **ယထာ တံ ဓမ္မဒိန္နာယာ**တိ ယထာ ဓမ္မဒိန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ ဗျာကတံ၊ အဟံ ဧဝမေဝ ဗျာကရေယ္ယန္တိ အတ္ထော။ **တ**န္တိ နိပါတမတ္တံ။

---

[1] မ-မ ၃-၁၀၇-ဝိဇ္ဇေ။

နန္ဒာထေရိဝတ္ထု၊

၂၄၀။ ဆဋ္ဌေ **အည့ံ မဂ္ဂံ, အပဿန္တိ**တိ အည့ံ ဥပါယံ အပဿန္တိ။ **ဝိဿတ္ထာ**တိ နိရာသက်ာ။ **ဣတ္ထိနိမိတ္တန္တိ** ဣတ္ထိယာ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘာ-ကာရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဓမ္မပဒေ ဂါထံ ဝတ္မာ**တိ—

"အင္ဒြိယံ နဂရံ ကတံ၊ မံသလောဟိတလေပနံ။
ယတ္ထ ဇရာ စ မစ္စု စ၊ မာနော မက္ခော စ ဩဟိတော"တိ[1]—

ဣမံ ဂါထံ ဝတ္မာ။ တတြာယမဓိပ္ပါယော— ယထေဝ ဟိ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏာဒီနံ ဩဒဟနတ္ထာယ ကဋ္ဌာနိ ဥယ္ယာပေတ္မာ ဝလ္လိဟိ ဗန္ဓိတ္မာ မတ္တိကာယ ဝလိမ္ပိ-တ္မာ နဂရသဒ္ဒါတံ ဗဟိဒ္ဓါ ဂေဟံ ကရောန္တိ၊ ဧဝမိဒံ အဋ္ဌတ္တိကမ္ပိ တိဏာဒိ အင္ဒြိယတာနိ ဥယ္ယာပေတ္မာ နှာရုဝိနဒ္ဓံ မံသလောဟိတလေပနံ တစပဋိစ္ဆန္နံ ဇိရဏာလက္ခဏာယ ဇရာယ မရဏာလက္ခဏာယ မစ္စုနော အာရောဂျသမ္ပဒါဒိနိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇနလက္ခဏာယ မာနယ သုကတကာရဏဝိနာသနလက္ခဏာယ မက္ခယ စ ဩဒဟနတ္ထာယ နဂရံ ကတံ။ ဧဝရူပေါ ဧဝ ဟိ ဣဒ္ဓေ ကာယိက-စေတသိကော အာဗာဓော ဩဟိတော၊ ဣတော ဥဒ္ဓံ ကိဉ္စိ ဂယ္ဘရူပကံ နတ္ထိတိ။

သုတ္တံ အဘာသိတိ—

"စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္နော ဥဒ ဝါ သယံ။
သမိဉ္ဇေတိ ပသာရေတိ၊ ဧသော ကာယယသ ဣဇ္ဇနာ။

အင္ဒြိနဟာရသံယုတ္တော၊ တစမံသာဝလေပနော။
ဆဝိယာ ကာယော ပဋိစ္ဆန္နော၊ ယထာဘူတံ နဒိဿတိ"တိ[2]—

အာဒိနာ သုတ္တမဘာသိ။

သောဏာထေရိဝတ္ထု၊

၂၄၁။ သတ္တမေ **သဗ္ဗေပိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဃရာဝါသေ ပတိဋ္ဌာပေသိ**တိ ဣဒ္ဓေ သဗ္ဗေပိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဃရာဝါသေ ပတိဋ္ဌာပေတ္မာ "ပုတ္တာဝ မံ ပဋိဇဂ္ဂိဿန္တိ၊ ကိံ မေ ဝိသုံ ကုဋုမ္ဗေနာ"တိ သဗ္ဗံ သာပတေယ္ယမ္ပိ ဝိဘဇိတ္မာ အဒါသိတိ ဧဝဒိတမ္ပံ။ တေနေဝ ဟိ တတော ပဋ္ဌာယ "အယံ အမ္မာကံ ကိံ ကရိဿတိ"တိ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ "မာတာ"တိ သညမ္ပိ နာ ကရိံသု။ တထာ ဟိ နံ ကတိပါဟစ္စယေန ဇေဋ္ဌပုတ္တသ ဘရိယာ "အဟော အမ္မာကံ အယံ

---

[1] ၁-ခု ၁-၃ဖ-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ [2] ၁-ခု ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။

ဇေဋ္ဌပုတ္တော မေတိ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ ဒတ္တာ ဝိယ ဣမမေဝ ဂဝဟံ အာဂန္ဆ-တီ”တိ အာဟ။ သေသပုတ္တာနံ ဘရိယာယောပိ ဧဝမေဝံ ဝဒိံသု။ ဇေဋ္ဌမိတရံ အာဒိံ ကတ္တာ တာသံ ဂေဟံ ဂတကာလေ ‘တာပိ နံ ဧဝမေဝ ဝဒိံသု။ သာ အဝမာနပ္ပတ္တာ ဟုတ္တာ “ကိံ မေ ဣမေသံ သန္တိကေ ဝုဏ္ဏေန၊ ဘိက္ခုနိ ဟုတ္တာ ဇိဝိသာမိ”တိ ဘိက္ခုနိဥပဿယံ ဂန္ဓာ ပဗ္ဗဇ်ံ ယာစိ၊ တာ နံ ပဗ္ဗာဇေသုံ။ ဣမမေဝ ဝတ္ထုံ ဒသေန္တော “**ဗဟုပုတ္တိကသောဏာ ဧတသံ အတ္တနိ အဂါရဝ-ဘာဝံ ဥတ္တာ ‘ဃရာဝါသေန ကိံ ကရိဿာမိ’တိ နိက္ခမိတ္တာ ပဗ္ဗဇိ**”တိ အာဟ။

ဝိဟာရံ ဂန္ဆန္တိယောတိ ဘိက္ခုဝိဟာရံ ဂန္ဆန္တိယော။ **ဓမ္မမုတ္တမန္တိ** နဝဝိဓ-လောကုတ္တရဓမ္မံ။ သော ဟိ ဥတ္တမဓမ္မော နာမ ယော ဟိ တံ နု ပဿတိ၊ တဿ ဝဿသတမ္ပိ ဇီဝနတော တံ ဓမ္မံ ပဿန္တဿ ပဋ္ဌိဝိဗ္ဗန္တဿ **ကောဟမ္ပိ** ဧကဂ္ဃမ္ပိ ဇိဝိတံ သေယ္ယော။ **အာဂန္ဆုကဇနော**တိ ဝိဟာရဂတံ ဘိက္ခုနိဇနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အနုပဝေရေတ္တာ**တိ အသလ္လက္ခေတ္တာ။

ဗကုလာထေရီဝတ္ထု

၂၄၂။ အဌမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ကုဏ္ဍလကေသာထေရီဝတ္ထု

၂၄၃။ နဝမေ **စတုက္ကေ**တိ ဝိထိစတုက္ကေ။ စတုန္နံ သမာဟာရော စတုက္ကံ။ **စာရကတော**တိ ဗန္ဓနာဂါရတော။ **ဥဗ္ဗေဇေတ္တာ**တိ ဥဒ္ဓရိတ္တာ။

မုဟုတ္တမ္ပိ စိန္တယေတိ မုဟုတ္တံ တဒ်ဏမ္ပိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာယ တဒ်ဏာနုရူပံ အတ္ထံ စိန္တိတုံ သက္ကုဏေယ္ယ။ **သဟသမ္ပိ စေ ဂါထာ၊ အနတ္ထပဒသံဟိတာ**တိ အယံ ဂါထာ ဒါရုစိရိယတ္ထေရဿ ဘဂဝတာ ဘာသိတာ၊ ဣဝေပိ စ သာယေဝ ဂါထာ ဒဿိတာ။ **ထေရိဂါထာသံဝဏ္ဏနာယံ**[1] အာစရိယမ္မပါလတ္ထေရေနပိ ကုဏ္ဍလကေသိတ္ထေရိယာ ဝတ္ထုမှိ အယမေဝ ဂါထာ ဝုတ္တာ။ **ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ**[2] ပန ကုဏ္ဍလကေသိတ္ထေရိယာ ဝတ္ထုမှိ—

“ယော စ ဂါထာသတံ ဘာသေ၊ အနတ္ထပဒသံဟိတာ။
ဧကံ ဓမ္မပဒံ သေယ္ယော၊ ယံ သုတ္ဝာ ဥပသမ္မတိ”တိ[3]—

အယံ ဂါထာ အာဂတာ။ တံတံဘာဏကာနံ ကထာမဂ္ဂါနုသာရေန တတ္ထ တတ္ထ တထာ ဝုတ္တာနိ နဝ ဣဓ အာစရိယသ ပုဗ္ဗာပရိရောဓေ သက်ိတမ္ဘော။

၁-ထေရိဂါထာ-ဋ္ဌ ၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၄၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု-၁-၂၈-ပိဋ္ဌေ။

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီထေရီ-ဘဒ္ဒါကစ္စာနာထေရီဝတ္ထု၊

၂၄၄-၂၄၅။ ဒသမံ ကောဒဿမဠ္ဠ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ကိသာဂေါတမီထေရီဝတ္ထု၊

၂၄၆။ ဒ္ဝါဒသမေ **တိဟိ** လူခေဟိတိ ဝတ္ထလူခ[1]သုတ္တလူခရဇနလူခသင်္ခါ-တေဟိ တိဟိ လူခေဟိ။ **သိဒ္ဓတ္ထက**နဲ့ သာသပဗိဇံ။

တံ ပုတ္တပသုသမ္မတ္တနဲ့ တံ ရူပဗလာဒိသမ္ပန္နေ ပုတ္တေ စ ပသု စ လဘိတ္ဝာ "မမ ပုတ္တာ အဘိရူပါ ဗလသမ္ပန္နာ ပဏ္ဍိတာ သမ္ဘာဝိတ္ထသမတ္ထာ၊ မမ ဂေါဏာ အရောဂေါ အဘိရူပေါ မဟာဘာရဝဟော၊ မမ ဂါဝိ ဗဟုဒိရာ"တိ ဧဝံ ပုတ္တေဟိ စ ပသူဟိ စ သမ္မတ္တံ နရံ။ **ဗျာသတ္တမနသ**နဲ့ စက္ခုဝိညေယျာဒီသု အာရမ္မဏေသု ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီသု ပတ္တစီဝရာဒီသု ဝါ ယံ ယံ လဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ လဂ္ဂနာယ သတ္တမာနသံ[2]။ **သုတ္တံ ဂါမ**နဲ့ နိဒ္ဒံ ဥပဂတံ သတ္တကာယံ။ **မဟောဃော ဝါ**တိ ယထာ ဧဝရူပံ ဂါမံ ဂမ္ဘီရတောဝ ဝိတ္ထာရတောဝ စ မဟန္တော မဟာနဒီဩဃော အန္တမသော သုနခမ္ပိ အသေသေတ္ဝာ သမ္ပုံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ နရံ မစ္စု၊ အာဒါယ ဂစ္ဆတီတိ **အတ္ထော**။ **အမတံ ပဒ**နဲ့ မရဏရဟိတံ ကောဋ္ဌာသံ၊ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

သိင်္ဂါလကမာတာထေရီဝတ္ထု၊

၂၄၇။ တေရသမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ထေရိပါဠိသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

[1]-သတ္ထလူခ (သီ)

[2]-ဗျာသတ္တမနသန္တိ ဟိရညသုဝဏ္ဏာဒီသု ဝါ ပတ္တစီဝရာဒီသု ဝါ ကိဉ္စိဒေဝ လဘိတ္ဝာ တတော ဥတ္တရိတရံ ပတ္ထနာယ အာသတ္တမာနသံ ဝါ။ စက္ခုဝိညေယျာဒီသု အာရမ္မဏေသု ဝုတ္တပ္ပ-ကာရေသု ဝါ ပရိက္ခာရေသု ယံ ယံ လဒ္ဓံ ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ လဂနနာယ ဗျာသတ္ထ-မာနသံ (သီ) ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၀-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

တပုဿ-ဘလ္လိကဝတ္ထု

၂၄၈။ ဥပါသကပါဋိသံဝဏ္ဏနာယ ပဌမေ **သမ္ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ** ဂန္ဓိ**ကာ**နန္တိ သမ္ဗောသံ ပဌမံ ဟုတ္ဝာ သရဏံ ဂန္ဓိ**ကာ**နံ။ **ဣတော ပရန္တိ** သတ္တသတ္တာဟတော ပရံ။ **ဂမနူပဇ္ဇေဒံ အကာသိ**တိ ဂမနဝိဇ္ဇေဒံ အကာသိ။ ယထာ တေ ဂေါဏာ ဝုရံ ဆဒ္ဒေတ္ဝာ ပေါထိယမာနာပိ နဂ္ဂန္တိ၊ တထာ အကာသိတိ အတ္ထော။ **တေ**သန္တိ တပုဿဘလ္လိကာနံ။ **အဓိမုစ္စိတ္ဝာ**တိ အာဝိသိတ္ဝာ။ ယဂ္ဃသ အာဝဏ္ဏော **ယဂ္ဃာဝဏ္ဏော**။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ **အတိတဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏံ ဩလောကေ**သိတိ အတိတဗုဒ္ဓါ ကေန ဘာဇနေန ပဋ္ဌဂ္ဂဏှံသူတိ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏံ ဩလောကေသိ။ **ဒ္ဝေါစိကေ သရဏေ ပတိဋ္ဌာယာ**တိ သံဃသ အနုပ္ပန္နတ္တာ ဗုဒ္ဓဓမ္မဝသေန ဒ္ဝေါစိကေ သရဏေ ပတိဋ္ဌဟ်တ္ဝာ။ **စေတိယန္တိ** ပူဇနိယဝတ္ထုံ။ **ဇိဝကေသဓာတုယာ**တိ ဇိဝမာနသ ဘဂဝတော ကေသဓာတုယာ။

အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၂၄၉။ ဒုတိယေ **တေနေဝ ဂုဏေနာ**တိ တေနေဝ ဒါယကဘာဝသင်္ခါ-တေန ဂုဏေန။ သော ဟိ သမ္ဗကာမသမိဒ္ဓတာယ ဝိဂတမစ္ဆေရတာယ ကရုဏာဒိဂုဏသမဂ်ိတာယ စ နိစ္စကာလံ အနာထာနံ ပိဏ္ဍမဒါသိ။ တေန သမ္ဗကာလံ ဥပဋ္ဌိတော အနာထာနံ ပိဏ္ဍော တေသ အတ္ထိတိ အနာထပိဏ္ဍိ-ကောတိ သင်္ခံ ဂတော။ **ယောဇနိကဝိဟာရေ ကာရေတ္ဝာ**တိ ယောဇနေ ယောဇနေ ဧကမေကံ ဝိဟာရံ ကာရေတ္ဝာ။ "**ဝေရုပံ ဒါနံ ပဝတ္တေသိ**"တိ ဝတ္ဝာ တမေဝ ဒါနံ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒသေန္တော "**ဒေဝ သိကံ ပဠ္ဌ သလာကဘတ္တာနိ ဟောန္တိ**"တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သလာကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ ဘတ္တံ **သလာက-ဘတ္တံ**။ ဧကဿိံ ပက္ခေ ဧကဒိဝသံ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ **ပက္ခိကဘတ္တံ**။ ဒုရဂေဟေ ဌပေတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ **ဒုရဘတ္တံ**။ အာဂန္တုကာနံ ဒါတဗ္ဗံ ဘတ္တံ **အာဂန္တုက-ဘတ္တံ**။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ **ပဠ္ဌ အာသနသတာနိ ဂဂေ နိစ္စပညတ္တာနေဝ ဟောန္တိ**တိ ဂဂေ နိသီဒါပေတ္ဝာ ဘုဥ္ဇန္တာနံ ပဠ္ဌန်ံ ဘိက္ခုသတာနံ ပဠ္ဌ အာသနသတာနိ နိစ္စပညတ္တာနိ ဟောန္တိ။

စိဏ္ဏဂဟပတိဝတ္ထု

၂၅၀။ တတိယေ မိဂါ ဧဝ **မိဂရူပါနိ**။ **ဘိက္ခံ သမာဒါပေတ္ဝာ**တိ "ဘန္တေ မယံ အနုဂ္ဂဟံ ကရောထ၊ ဣဝ နိသီဒိတ္ဝာ ဘိက္ခံ ဂဏှထာ"တိ ဘိက္ခာဂဟဏတ္ထံ

သမာဒါပေတ္တာ။ ဝိဝဋ္ဋံ ဥဒ္ဒိသ ဥပစိတံ နိမ္မေဓာဂါယကုသလံ **ဥပနိဿယော။ သဠာယတနဝိဘင်္ဂေ ဒေသေသိ**တိ သဠာယတနဝိဘာဂပ္ပဋိသံယုတ္တမေဝ ဓမ္မကထံ ကထေသိ။ **ထေရော**တိ တတ္ထ သန္ဓိဟိတာနံ သဗ္ဗေသံ ဇေဋ္ဌေန မဟာထေရေန။ **ပဠုံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ အသက္ကောန္တေနာ**တိ စိတ္တေန ဂဟပတိနာ "ယာ ဣမာ ဘန္တေ ထေရ အနေကဝိဟိတာ ဒိဋ္ဌိယော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ 'သဿတော လောကော'တိ ဝါ, 'အသဿတော လောကော'တိ ဝါ, 'အန္တဝါ လောကော'တိ ဝါ, 'အနန္တဝါ လောကော'တိ ဝါ, 'တံ ဇီဝံ တံ သရီရ'န္တိ ဝါ, 'အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ'န္တိ ဝါ, 'ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'တိ ဝါ, 'နေ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'တိ ဝါ, 'ဟောတိ စ နေ ဟောတိ စ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'တိ ဝါ, 'နေဝ ဟောတိ နေ နေ ဟောတိ တထာ-ဂတော ပရံ မရဏာ'တိ ဝါ ယာနိ စိမာနိ ဒ္ဋ္ဌိသင်္ခါ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဗြဟ္မဇာလေ ဂဏိတာနိ၊ ဣမာ နု ခေါ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိယော ကိသ္မိံ သတိ ဟောန္တိ၊ ကိသ္မိံ အသတိ နေ ဟောန္တိ"တိ ဧဝမာဒိနာ[1] ပဠေ ပုဋ္ဌေ တံ ပဠုံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ အသက္ကောန္တေန။ ဣမံ ကိရ ပဠုံ ယာဝတတိယံ ပုဋ္ဌော မဟာထေရော တုဏ္ဍီ အဟောသိ။ အထ ဣသိဒတ္တတ္ထေရော စိန္တေသि "အယံ ထေရော နေဝ အတ္တနာ ဗျာကရောတိ၊ နေ အညံ အဗ္ဗောသတိ၊ ဥပါသကော စ ဘိက္ခုသံဃံ ဝိဟေသတိ၊ အဟမေတံ ဗျာကရိတ္တာ ဖာသုဝိဟာရံ ကတ္တာ ဒဿာမီ"တိ။ ဧဝံ စိန္တေတ္တာ စ အာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တ္ဝာ "ဗျာကရောမဟံ ဘန္တေ စိတ္တဿ ဂဟပတိနော ဧတံ ပဠ"န္တိ[2] အာဟ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ထေရော "ဗျာက-ရောဟိ တွံ အာဝုသော ဣသိဒတ္တ စိတ္တဿ ဂဟပတိနော ဧတံ ပဠ"န္တိ ဣသိ-ဒတ္တံ အဗ္ဗောသိ။ တေန ဝုတ္တံ **"ပဠုံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ အသက္ကောန္တေန အဗ္ဗိတ္ဗော"**တိ။

ပဠုံ ဝိဿဇ္ဇေတ္တွာတိ "ယာ ဣမာ ဂဟပတိ အနေကဝိဟိတာ ဒိဋ္ဌိယော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ 'သဿတော လောကော'တိ ဝါ, 'အသဿတော လောကော'တိ ဝါ။ပ။ယာနိ စိမာနိ ဒ္ဋ္ဌိသင်္ခါ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဗြဟ္မဇာလေ ဂဏိတာနိ၊ ဣမာ ခေါ ဂဟပတိ ဒိဋ္ဌိယော သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ သတိ ဟောန္တိ၊ သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိယာ အသတိ နေ ဟောန္တိ"တိအာဒိနာ[3] နယေန ပဠုံ ဝိဿဇ္ဇေတ္တွာ။ **ဂိဟိသဟာယကဘာဝေ ဥတေ**တိ ထေရဿ ဂိဟိသဟာယကဘာဝေ စိတ္တေန ဂဟပတိနာ ဥတေ။ စိတ္တော ကိရ ဂဟပတိ တဿ ပဠုဝေယျာကရဏော တုဏ္ဍော "ကုတော ဘန္တေ အယျော ဣသိဒတ္တော အာဂစ္ဆတိ"တိ ဝတ္တာ "အဝန္တိယာ ခေါ အဟံ ဂဟပတိ အာဂစ္ဆာမီ"တိ ဝုတ္တော "အတ္ထိ ဘန္တေ

---

[1]-သံ ၂-၄၂၇-ဝိဋ္ဌေ။ [2]-သံ ၂-၄၂၈-ဝိဋ္ဌေ။

အဝန္ဓိယာ ဣသိဒတ္တောာ နာမ ကုလပုတ္တောာ အမှာကံ အဒိဋ္ဌသဟာယော ပဗ္ဗဇိတော၊ ဒိဋ္ဌော သော အာယသ္မတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော စ “ဝေံ ဂဟပတိ”တိ ဝတ္တွာ “ကဟံ နု ခေါ ဘန္တေ သော အာယသ္မာ တေရဟိ ဝိဟရတိ”တိ ပုန ပုဋ္ဌော တုဏ္ဍိ အဟောသိ။ အထ စိတ္တော ဂဟပတိ “အယျော နော ဘန္တေ ဣသိဒတ္တောာ”တိ ပုစ္ဆိတ္တွာ “ဝေံ ဂဟပတိ”တိ ဝုတ္တေ အတ္တနော ဂိဟိသဟာယဘာဝံ အညာသိ။

တေဇောသမာပတ္တိပါဋိဟာရိယံ ဒသ္သေတ္တွာတိ ကေသ္မိ ကိရ ဒိဝသေ စိတ္တော ဂဟပတိ “သာဓု မေ ဘန္တေ အယျော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဋိ-ဟာရိယံ ဒသ္သေတု”တိ မဟာထေရံ ယာစိ။ ထေရော “တေန ဟိ တွံ ဂဟ-ပတိ အာဋ္ဌေ ဥတ္တရာသဂ်ံ ပညာပေတ္တွာ တတ္ထ တိဏကဋလာပံ ဩကိရာ”တိ ဝတ္တွာ တေန စ တထာ ကတေ သယံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္တွာ စ ဃဋ္ဌိကံ ဒတ္တွာ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရေသိ၊ ယထာ တာဋ္ဌိ-ဂ္ဂေန စ အဂ္ဂေန ရိ-ကာယ စ အစ္ဆိ နိက္ခမိတ္တွာ တိဏာနိ ဖျာပေတိ၊ ဥတ္တရာသဂ်ံ နှ ဖျာပေတိ။ အထ စိတ္တော ဂဟပတိ ဥတ္တရာသဂ်ံ ပမ္ဖေါဒေတ္တွာ သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌ-ဇာတော ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတော ထေရံ ဗဟိ နိက္ခမန္တံ ဒိသ္မာ “အဘိရမတု ဘန္တေ အယျော မစ္ဆိကာသဏ္ဍော၊ ရမဏီယံ အမ္ဗာဋကဝနံ၊ အဟံ အယျသ ဥသုက္ကံ ကရိဿာမိ စိဝရပိဏ္ဍပါတဘေသဇ္ဇပရိက္ခါရန”န္တိ အာဟ။ တတော ထေရော “နှ ဒါနိ ဣဓ ဝသိတုံ သက္ကာ”တိ တမ္ပာ ဝိဟာရာ ပက္ကာမိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “**တေဇောသမာပတ္တိပါဋိဟာရိယံ ဒသ္သေတ္တွာ ‘ဣဒါနိ ဣဓ ဝသိတုံ နှ ယုတ္တ’န္တိ ယထာသုခံ ပက္ကာမီ**”တိ။ **ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ**တိ-အာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိတ္ထာရတော **ဝိနယပါဋိယံ**[1] အာဂတမေဝ။

သဒ္ဓေါတိ လောကိယလောကုတ္တရာယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော။ **သီလေ-နာ**တိ အဂါရိယသီလံ အနဂါရိယသီလန္တိ ဒုဝိဓံ သီလံ၊ တေသု ဣဓ အဂါရိယံ[2] သီလံ အဓိပ္ပေတံ၊ တေန သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ **ယသောဘောဂသမပ္ပိ-တော**တိ ယာဒိသော အနာတပိဏ္ဍိကာဒီနံ ပဠဥ္ဇပါသကသတပရိဝါရသင်္ခါတော အဂါရိယော ယသော၊ တာဒိသေနေဝ ယသေန, ယော စ ဓနဓညာဒိကော စေဝ သတ္တဝိဓအရိယဓနသင်္ခါတော စာတိ ဒုဝိဓော ဘောဂေါ၊ တေန စ သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။ **ယံ ယံ ပဒေသ**န္တိ ပုရတ္ထိမာဒိသု ဒိသာသု ဝေရူပေါ ကုလပုတ္တော ယံ ယံ ပဒေသံ ဘဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝေရူပေန လာဘသက္ကာရေန ပူဇိတောဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။

---

[1] ဒီ ၃-၅-၁၀-ဝိဒ္ဓေ။ [2] အနဂါရိယံ (က)

ဟတ္ထကအာဠဝကဝတ္ထု

၂၅၁။ စတုတ္ထေ **စတုဒ္ဒိဝေနာ သင်္ဂဟဝတ္ထုနာ**တိ ဒါနပိယဝစနအတ္ထစရိ-ယာသမာနတ္တတာသင်္ခါတေန စတုဒ္ဒိဝေန သင်္ဂဟဝတ္ထုနာ။ "**သွေ ဘိက္ခ-ဝေ၊ ယာ သဒ္ဓိံ အာဠဝကဿ ပေသေတမ္ဘော အဟောသိ**"တိ ဝုတ္တမတ္တံ ပါကဋံ ကတ္တာ ဒသေတုံ "**တ ကြောယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ**"တိအာဒိမာဟ။ **မိဂဝတ္ထောယ အရညံ ဂန္ဓာ**တိ အာဠဝကော ရာဇာ ဝိဝိဓနာဋဋကုပဘောဂံ ဆဋ္ဌေတ္တာ စောရပုဋ္ဌိဗာဟနတ္ထဉ္စ ပဋိရာဇနိသေဓနတ္ထဉ္စ ဗျာယာမကရဏတ္ထဉ္စ သတ္တမေ သတ္တမေ ဒိဝသေ မိဂံ ဂဟေတ္ဝာ ကေဒိဝသံ ဗလကာယေန သဒ္ဓိံ "ယသ ပသေန မိဂေါ ပလာယတိ၊ တသေဝ သော ဘာရော"တိ ကတကတိက-ဝတ္တော မိဂဝတ္ထောယ အရညံ ဂန္ဓာ။ **ကေ မိဂန္တိ** အတ္တနော ဋ္ဌိတဋ္ဌာ-နေန ပလာတံ ဧကိမိဂံ။ **အနုမန္ဒိတ္ဝာ**တိ တိယောဇနမဂ္ဂံ ဧကကောဝ အနုမန္ဒိတ္ဝာ။ ဇဝသမ္ပန္နော ဟိ ရာဇာ ဓနံ ဂဟေတ္ဝာ ပတ္တိကောဝ တိယောဇနံ တံ မိဂမနုမန္ဒိ။ **ဃာတေတ္ဝာ**တိ ယသ္မာ ဧကိမိဂါ တိယော-ဇနဝေဂါ ဧဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ပရိက္ခိဏဇဝံ တံ မိဂံ ဥဒကံ ပဝိသိတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ ဃာတေတ္ဝာ။ **ဒ္ဝိဓာ ဆေတ္ဝာ ဓနုကောဋ္ဌိယံ လဂေတ္ဝာ နိဝတ္တေတ္ဝာ အာဂန္တ္ဝာနာ**တိ အနတ္ထိကောပိ မံသေန "နာသက္ခိ မိဂံ ဂဟေတု"န္တိ အပဝါဒမောစနတ္ထံ ဒ္ဝိဓာ ဆိန္ဒိ ဓနုကောဋ္ဌိယံ လဂေတ္ဝာ အာဂန္တ္ဝာနာ။ **သန္ဒိဿာယ**န္တိ ဃနစ္ဆာယံ ဗဟလပတ္တပလာသံ။

ရုက္ခေ **အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ**တိ အာဠဝကံ ယက္ခံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သော ဟိ မဟာရာဇုနံ သန္တိကာ ဝရံ လဘိတ္ဝာ မဏ္ဍနိကသမယေ တသ္မိံ ရုက္ခသ္မိံ ဆာယာယ ဖုဋ္ဌောကာသံ ပဝိဋ္ဌေ ပါဏိနော ခါဒန္တော တတ္ထ ပဋိဝသတိ။ **အာဠဝကဿ နိသိဒနပလ္လင်္ကေ နိသိဒိ**တိ ယတ္ထ အဘိလက္ခိတေသု မင်္ဂလဒိဝသာဒိသု အာဠဝကော နိသီဒိတ္ဝာ သိရိံ အနုဘောတိ၊ တတ္ထိံ ယေဝ ဒိဗ္ဗရတနပလ္လင်္ကေ နိသိဒိ။ **အတ္တနော ဂမနေ အသမ္ပတ္တမာနေ "ကိံ နု ခေါ ကာရဏာ"**န္တိ **အာဝဇ္ဇန္တော**တိ တဒါ ကိရ သာဝတ္ထိရဟေမဝတာ ဘဂဝန္တံ ဇေတဝနေ-ယေဝ ဝန္ဒိတ္ဝာ "ယက္ခသမာဂမံ ဂမိဿာမာ"တိ သပရိဝါရာ နာနာဝယာနေဟိ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ၊ အာကာသေ စ ယက္ခာနံ နု သမ္ပတ္တိ မတ္ထေါ အတ္ထိ၊ အာကာသဋ္ဌာနိ ဝိမာနာနိ ပရိဟရိတ္ဝာ မဂ္ဂဋ္ဌာနေနေဝ မတ္ထေါ ဟောတိ၊ အာဠဝကဿ ပန ဝိမာနံ ဘူမဋ္ဌံ သုဂုတ္တံ ပါကာရပရိက္ခိတ္တံ သုသံဝိဟိတ-ဒ္ဝါရဋ္ဌာလကဂေါပုရံ ဥပရိ ကံသဇာလသဏ္ဌာနမဏ္ဍပသာသဒိသံ တိယောဇနံ ဥဗ္ဗေဓေန၊ တသ္မာ ဥပရိ မတ္ထေါ ဟောတိ၊ တေ တံ ပဒေသမာဂမ္မ

ဂန္ဓာမသမတ္တာ အဟောသုံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ နိသိန္နောကာသသဿ ဥပရိဘာဂေန ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ကောစိ ဂန္ဓာမသမတ္ထော၊ တသ္မာ အတ္ထနော ဂမနေ အသမ္ဘူ-မာနေ "ကိံ နု ခေါ ကာရဏာ"နှိ အာဝဇ္ဇေသုံ။ **တေသံ ကထံ သုတ္တာ စိန္တေသိ**တိ ယသ္မာ အဿဒ္ဓသ သဒ္ဓါကထာ ဒုက္ကထာ ဟောတိ ဒုဿီလာဒီနံ သီလကထာဒယော ဝိယ၊ တသ္မာ တေသံ ယက္ခာနံ သန္တိကာ ဘဂဝတော ပသံသံ သုတ္တာ ဧဝ အဂ္ဂိမှိ ပက္ခိတ္တလောဏသက္ခရာ ဝိယ အဇ္ဈတ္တရေ ဥပ္ပန္နကော-ပေန ပဋ္ဌပဋ္ဌာယမာနဟာဒယော ဟုတ္တာ စိန္တေသိ။ **ပဗ္ဗတကူဋ**နှိ ကေလာသ-ပဗ္ဗတကူဋံ။

ဇုတော ပန္ဒာယ အာဋ္ဌဝကယုဒ္ဓံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗနှိ သော ကိရ မနောသိလာတလေ ဝါမပါဒေန ဌတ္တာ "ပဿထ ဒါနိ တုမှာကံ ဝါ သတ္ထာ မဟာနုဘာဝေါ၊ အဟံ ဝါ"တိ ဒက္ခိဏပါဒေန သင်္ခဿောဇနမတ္တံ ကေလာသကူဋပဗ္ဗတံ အက္ကမိ၊ တံ အယောကူဋပ္ပဟာတော ဝိယ နိဒ္ဓန္တ-အယပိဏ္ဍော ပပဋိကာယော မုဋ္ဌိ။ သော တတြ ဌတ္တာ "အဟံ အာဋ္ဌဝကော"တိ ဥဋ္ဌေါသေသိ၊ သကလဇမ္ဗုဒီပံ သဒ္ဒေါ ဖရိ။ တိယောဇန-သဟဿဝိတ္ထတဟိမဝါဝိ သမ္မကမ္ပိ ယက္ခသဒ္ဒါနုဘာဝေန။ သော **ဝါတမဏ္ဍလံ** သမုဋ္ဌာပေသိ "ဧတေနေဝ သမဏံ ပလာပေဿာမိ"တိ။ တေ ပုရတ္ထိမာဒိ-ဘေဒါ ဝါတာ သမုဋ္ဌဟိတ္တာ အမုယောဇနယောဇနဒ္ဝိယောဇနတိယောဇနပ္ပ-မာဏာနိ ပဗ္ဗတကူဋာနိ ပဒါလေတ္တာ ဝနဂဏ္ဍရုက္ခာဒီနိ ဥမ္မူလေတ္တာ အာဋ္ဌဝိ-နဂရံ ပက္ခန္ဒာ ဇိဏ္ဏဟတ္ထိသာလာဒီနိ စုဏ္ဏေန္တာ ဆဒနိဋ္ဌကာ အာကာသေ ဘမေန္တာ။ ဘဂဝါ "မာ ကဿစိ ဥပရောဓော ဟောတူ"တိ အဓိဋ္ဌာသိ။ တေ ဝါတာ ဒသဗလံ ပတ္တာ စိဝရကဏ္ဏမတ္တမ္ပိ စာလေတုံ နာသက္ခိံသု။ တတော **မဟာဝဿံ** သမုဋ္ဌာပေသိ "ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထရိတ္တာ သမဏံ မာရေဿာမိ"တိ။ တဿာနုဘာဝေန ဥပရူပရိ သတပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလာဒိ-ဘေဒါ ဝလာဟကာ ဥဋ္ဌဟိတ္တာ ပဝဿိံသု။ ဝုဋ္ဌိဓာရာဝေဂေန ပထဝိ ဆိဒ္ဒါ အဟောသိ။ ဝနရုက္ခာဒီနံ ဥပရိ မဟောဃော အာဂန္တ္မာ ဒသဗလဿ စီဝရေ ဥဿာဝဗိန္ဒုမတ္တမ္ပိ တေမေတုံ နာသက္ခိ။ တတော **ပါသာဏဝဿံ** သမုဋ္ဌာ-ပေသိ။ မဟန္တာနိ မဟန္တာနိ ပဗ္ဗတကူဋာနိ ဂုမ္ဗာယန္တာနိ ပဇ္ဇလန္တာနိ အာကာသေနာဂန္တ္မာ ဒသဗလံ ပတ္တာ ဒိဗ္ဗမာလာဂုဏ္ဌာနိ သမ္ပဇ္ဇိံသု။ တတော **ပဟရဏဝဿံ** သမုဋ္ဌာပေသိ။ ဧကတောဓာရာ ဥဘတောဓာရာ အသိသတ္တိ-ခုရပ္ပါဒယော ဂုမ္ဗာယန္တာ ပဇ္ဇလန္တာ အာကာသေနာဂန္တ္မာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ အဟောသုံ။

တတော **အဂ်ါရဝယံ** သမုဋ္ဌာပေသိ။ ကိုသုကဝတ္ထာ အဂ်ါရာ အာကာ-သေနာဂန္ဓာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ဟုတ္ဝာ ဝိကိရိံသု။ တတော **ကုက္ကုဋ္ဌဝယံ** သမုဋ္ဌာပေသိ။ အစ္ဆရ္ကော ကုက္ကုဋ္ဌော အာကာ-သေနာဂန္ဓာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ စန္ဒနစုဏ္ဏံ ဟုတ္ဝာ နိပတိ။ တတော **ဝါလိကဝယံ** သမုဋ္ဌာပေသိ။ အတိသုခုမာ ဝါလိကာ ရူမာယန္ဓာ ပဋ္ဋလန္ဓာ အာကာသေနာဂန္ဓာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ဟုတ္ဝာ နိပတိံသု။ တတော **ကလလဝယံ** သမုဋ္ဌာပေသိ။ တံ ရူမာယန္ဓံ ပဋ္ဋလန္ဓံ အာကာသေနာဂန္ဓာ ဒသဗလဿ ပါဒမူလေ ဒိဗ္ဗဂန္ဓံ ဟုတ္ဝာ နိပတိ။ တတော **အန္ဓကာရံ** သမုဋ္ဌာပေသိ "ဘိံသေတ္ဝာ သမဏံ ပလာပေဿာ-မိ"တိ။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ အန္ဓကာရသဒိသံ ဟုတ္ဝာ ဒသဗလံ ပတ္ဝာ သူရိယပ္ပဘာဝိဟတမိဝန္ဓကာရံ အန္တရဓာယိ။ ဧဝံ ယက္ခော ဇုမာဟိ နဝဟိ ဝါတဝဿပါသာဏပဟရဏာဂ်ါရကုက္ကုဋ္ဌဝါလိကကလလန္ဓကာရဝုဋ္ဌိဟိ ဘဂ-ဝန္တံ ပလာပေတုမသက္ကောန္တော နာနာဝိဓပ္ပဟရဏဟတ္ထအနေကပ္ပကာရ-ရူပဘူတဂဏသမာကုလာယ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ သယမေဝ ဘဂဝန္တံ အဘိဂတော။ တေ ဘူတဂဏာ အနေကပ္ပကာရဝိကာရေ ကတ္ဝာ "ဂဏ္ဍထ ဟနထ"တိ ဘဂဝတော ဥပရိ အာဂန္ဓန္တာ ဝိယ စ ဟောန္တိ။ အပိစ ခေါ နိဒ္ဒန္တလောဟပိဏ္ဍံ ဝိယ မဂ္ဂိကာ ဘဂဝန္တံ အလ္လိယိတုမသမတ္ထာ ဧဝ အဟေသုံ။

ဧဝံ သမ္ဘရတ္တိံ အနေကပ္ပကာရဝိဘိံသာကာရဒဿနေနပိ[1] ဘဂဝန္တံ စာလေတုမသက္ကောန္တော အာဠဝကော စိန္တေသိ "ယံနူနာဟံ ကေနစိ အဇ္ဇေယ္ယံ ဒုဿဝုဓံ မုဉ္စေယ္ယ"န္တိ။ သစေ ဟိ သော ဒုဋ္ဌော အာကာသေ တံ ဒုဿဝုဓံ မုဉ္စေယ္ယ၊ ဒ္ဝါဒသ ဝဿာနိ ဒေဝေါ နဝဿေယ္ယ။ သစေ ပထဝိယံ မုဉ္စေယ္ယ၊ သမ္ဘရက္ခတိဏာဒီနိ သုသိတ္ဝာ ဒ္ဝါဒသဝဿန္တရံ နပုန ရုဟေယ္ယုံ။ သစေ သမုဒ္ဒေ မုဉ္စေယ္ယ၊ တတ္ထကပါလေ ဥဒကဗိန္ဒု ဝိယ သမ္ဘံ သုသေယ္ယ။ သစေ သိနေရုပမ္ဘေ မုဉ္စေယ္ယ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ဟုတ္ဝာ ဝိကိရေယ္ယ။ သော ဧဝံ-မဟာနုဘာဝံ ဒုဿဝုဓံ ဥတ္တရိသာဋကံ မုဉ္စိတ္ဝာ အဂ္ဂဟေသိ။ ယေဘုယ္ယေန ဒဿသဟဿိလောကဓာတုဒေဝတာ ဝေဂေန သန္နိပတိံသု "အဇ္ဇ ဘဂဝါ အာဠဝကံ ဒမေဿတိ၊ တတ္ထ ဓမ္မံ သောဿာမာ"တိ။ ယုဒ္ဓဒဿနကာမာပိ ဒေဝတာ သန္နိပတိံသု။ ဧဝံ သကလမ္ပိ အာကာသံ ဒေဝတာဟိ ပရိပုဏ္ဏံ အဟောသိ။ အထာဠဝကော ဘဂဝတော သမီပေ ဥပရူပရိ ဝိစရိတ္ဝာ ဝတ္ထာဝုဓံ

၁-အနေကပ္ပကာရဝိဟေသာကာရဒဿနေနပိ (က)

မုဠ္ဠိ။ တံ အသနိစက္ကံ ဝိယ အာကာသေ ဘေရဝသဒ္ဒံ ကရောန္တံ ဝုမာယန္တံ ပဇ္ဇလန္တံ ဘဂဝန္တံ ပတ္တာ ယက္ခသ မာနမဒ္ဒနတ္ထံ ပါဒပုဉ္ဇနစောဠံ ဟုတ္ဝာ ပါဒမူလေ နိပတိ။ အာဠဝကော တံ ဒိသ္ဝာ ဆိန္နဝိသာဏော ဝိယ ဥသဘော, ဥဒ္ဓဋ္ဌဒါဋ္ဌော ဝိယ သပ္ပေါ နိဗ္ဗိဇ္ဇော နိမ္မဒေါ နိပါတိတမာနဒ္ဒဇော အဟောသိ။ ဧဝမိဒံ အာဠဝကယုဒ္ဓံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

အဒ္ဒ ပဠေ ပုဆ္ဆိတိ—

"ကိုံ သူဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ၊
ကိုံ သု သုစိဏ္ဏံ သုခမာဝဟာတိ။
ကိုံ သု ဟဝေ သာဒုတရံ ရသာနံ၊
ကထံ ဇီဝိံ ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌ"န္တိ [1]—

အာဒိနာ အဒ္ဒ ပဠေ ပုစ္ဆိ။ **သတ္ထာ ဝိယဇ္ဇေသိ**တိ—

"သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ၊
ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟာတိ။
သစ္စံ ဟဝေ သာဒုတရံ ရသာနံ၊
ပညာဇီဝိံ ဇီဝိတမာဟု သေဋ္ဌ"န္တိ [2]—

အာဒိနာ ဝိယဇ္ဇေသိ။ **ဝိဏ္ဏမာနာယာ**တိ အစ္ဆန္တိ ပရိဒေဝမာနာယ။

မဟာနာမသက္ကဝတ္ထု

၂၅၂။ ပဋ္ဌမေ **သတ္ထာ တတော ပရံ ပဋ္ဌိညံ နာဒါသိ**တိ သံဝစ္ဆရတော ပရံ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ပစ္စယပ္ပဝါရဏာသာဒိယနသ ဝါရိတတ္တာ "ပဋ္ဌိညံ နာဒါ-သိ"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ တတိယဝါရေပိ မဟာနာမေန သက္ကေန "ဠ္ဆာမဟံ ဘန္တေ သံဃံ ယာဝဇီဝံ ဘေသဇ္ဇေန ပဝါရေတု"န္တိ [1] ဝုတ္တေ "သာဓု သာဓု မဟာနာမ၊ တေန ဟိ တွံ မဟာနာမ သံဃံ ယာဝဇီဝံ ဘေသဇ္ဇေန ပဝါ-ရေဟိ"တိ [2] ပဋ္ဌိညံ အဒါသိယေဝ။ ဧဝံ ပဋ္ဌိညံ ဒတ္တာ ပန္ဆာ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေဟိ ဘိက္ခူဟိ မဟာနာမသ သက္ကသ ဝိဟေဋ္ဌိတဘာဝံ သုတ္ဝာ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ ဝိဂရဟိတ္ဝာ သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ "အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စာတုမာသပ္ပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတြ ပုနပ္ပဝါရဏာယ အညတြ နိစ္စပ္ပဝါရဏာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယ္ယ၊ ပါစိတ္တိယ"န္တိ [3]။ တသ္မာ ပဌမံ အနုဇာနိတ္ဝာပိ ပန္ဆာ သိက္ခာပဒဗန္ဓနေန ဝါရိတတ္တာ "ပဋ္ဌိညံ နာဒါသိ"တိ ဝုတ္တံ။

၁-သံ ၁-၂၁၆၊ ခု ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဝိ ၂-၁၃၆-၁၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

ဥဒ္ဂဂဟပတျာဒီဝတ္ထု၊

၂၅၃-၂၅၆။ ဆဋ္ဌသတ္တမဋ္ဌမနဝမာနိ သုဝိညေယျာနေဝ။

နကုလဝိတုဂဟပတိဝတ္ထု၊

၂၅၇။ ဒသမေ **သုသုမာရဂိရိနဂရေ**တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တသ္မိ ကိရ နဂရသ္မိ ဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟဒီဝသေ အဝိဒူရေ ဥဒကရဟဒေ သုသုမာရော သဒ္ဒ-မကာသိ၊ ဂိရိံ နိစ္ဆာရေသိ။ အထ နဂရေ အနန္တရာယေန မာပိတေ တမေဝ သုသုမာရဂိရိကရဏ္ဍံ သုဘနိမိတ္တံ ကတ္ဝာ "သုသုမာရဂိရိ"တ္တေဝသ္မိ နာမံ အကံသု။ ကေစိ ပန "သုသုမာရသဏ္ဌာနတ္တာ သုသုမာရော နာမ ဧကော ဂိရိ၊ သော တသ္မိ နဂရသ္မိ သမီပေ၊ တသ္မာ တံ သုသုမာရဂိရိ**ဧ**တသ္မိ အတ္ထိတိ သုသုမာရဂိရိတိ ဝုစ္စတီ"တိ ဝဒန္တိ။ **ဘေသကဠာဝနေ**တိ ဘေသကဠာနာမကေ ဝနေ။ "ဘေသကလာဝနေ"တိပိ ပါဋ္ဌော။ ကထံ ပန ဘဂဝတိ နေသံ ပုတ္တသညာ ပတိဋ္ဌာသီတိ အာဟ "**အယံ ကိရာ**"တိ-အာဒိ။ **ဒဟရသ္သေ ဒဟရာ အာနိတာ**တိ မေ ဒဟရသ္သေ သတော ဒဟရာ အာနိတာတိ အတ္ထော။ **အတိစရိတာ**တိ အတိက္ကမိတ္ဝာ စရန္တော။ ဥပါသကပါဋိသံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

သုဇာတာဝတ္ထု၊

၂၅၈။ ဥပါသိကာပါဋိသံဝဏ္ဏနာယ ပဋမံ သုဝိညေယ္မေဝ။

ဝိသာခါဝတ္ထု၊

၂၅၉။ ဒုတိယေ **မဟာလတာပသာဒေ**နသ္သာတိ မဟာလတာပိဋ္ဌနသ္သ။ တသ္မိံ စ ပိဋ္ဌနေ စတသ္သော ဝဇိရနာဋိယော ဥပယောဂံ အဂမံသု။ မုတ္ဂါနံ ကောဒသ နာဋိယော၊ ပဝါဋသ္သ ဒ္ဝါဒသတိ နာဋိယော၊ ပဒုမရာဂမဏိနံ တေတ္တိံသ နာဋိယော။ ဧတိ ဧတေဟိ စ အညေဟိ စ ဧနနိလာဒီဟိ နိလ-ဝိတလောဟိတောဒါတမဇ္ဇိဋ္ဌသာမကဗရဝဏ္ဏဝသေန သတ္တဝဏ္ဏေဟိ ဝရရတ-နေဟိ နိဋ္ဌာနံ အဂမာသိ၊ တံ သိသေ ပဋိမုက္ကံ ယာဝ ပါဒ့ပိဋ္ဌိယာ ဘသ္သတိ၊

ပဠုန္ဆံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရယမာနာဝ နံ ဇုတ္ထိ ဓာရေတုံ သက္ကောတိ။ **အန္ဓောအဂ္ဂိ ဗဟိ နိဟရိတမ္ပေါ**တိအာဒိနံ အတ္ထော ဥပရိ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သေသ-မေတ္ထ သုဝိညေယ္မေဝ။

ခုဒ္ဒကုဏ္ဍ-သာမဝတိဝဂ္ဂ

၂၆၀-၂၆၁။ တတိယစတုတ္ထေသု **ပါယာသဿာ**တိ ဗဟလတရဿ ပါယာသဿ။ **တံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇန္တေ**သုတိ တံ ဗဟလတရံ ဂရုသိနိဒ္ဓံ ပါယာသံ ဘုဉ္ဇန္တေသု။ **ဇိဏ္ဏပေတုံ အသက္ကောန္တော**တိ အန္တရာမဂ္ဂေ အပ္ပါ-ဟာရတာယ မန္ဒဂဟဏိကတ္တာ ဇိဏ္ဏပေတုံ အသက္ကောန္တော။ **ဝါဠမိဂ-ဠောနေ**တိ ဝါဠမိဂေဟိ အဓိဋ္ဌိတဋ္ဌာနေ။ **အနုဝိဇ္ဇန္တော**တိ ဝိစာရေန္တော။ **သာလာ**တိ နဋ္ဌကာရသာလာ။ **မုဒေ နေ ကရိဿတီ**တိ မှုလုံ့ ဝိနာ နေ ကရိ-ဿတိ။ **အာလိမ္ပေသိ**တိ အဂ္ဂိံ အဒါသိ၊ အဂ္ဂိံ ဇာလေသိတိ အတ္ထော။ **ပေက္ခာ**တိ အာဂမေဟိ။ **ဥပဓိသမ္ပဒါ**တိ သရီရသမ္ပတ္တိ။ **ဝဋ္ဋုဂ္ဂံ ပတ္တာ**တိ နိဗ္ဗောဓရုက္ခံ ပတ္တာ။ **သုဝဏ္ဏကဋ္ဌေ**တိ သုဝဏ္ဏဝလယေ။ **အဇ္ဇုံ ဓေ**တိ မေ အဝဓိတိ အတ္ထော။ **အန္တော အသောဓေတ္တာ**တိ ပဏ္ဏသာလာယ အန္တော ကဿစိ အတ္ထိဘာဝံ ဝါ နတ္ထိဘာဝံ ဝါ အနုပဓာရေတ္တာ။ သေသံ သုဝိ-ညေယ္မေဝ။

ဥတ္တရုနဒ္ဒမာတာဝဂ္ဂ

၂၆၂။ ပဌမေ **ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ**တိ ဣမိနာ ယထာ ဝိသေသာဓိဂမဿ သတိပိ ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယသမဝါယေ အဝဿံ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယဘာဝေန ဝိပစ္စနကဿ ကမ္မဿပိ ပစ္စုပ္ပန္နသမဝါယော ဝိယ ဥပနိဿယသမ္ပဒါပိ သဝိသေသာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ ဥက္ကံသဂတသပ္ပုရိသူပနိဿယယောနိသောမနသိကာရေသု လဗ္ဘမာနေသုပိ ဥပနိဿယရဟိတဿ ဝိသေသာဓိဂမော နသမ္ဘဝတေဝါတိ။ **ကပ္ပိယံ ကတ္တာ**တိ ယထာ ကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ တထာ ကတ္တာ။ **ပတ္တေ ပတိဋ္ဌပေယျာ**တိ အာ-ဟာရံ ဒါနမုခေ ဝိဿဇ္ဇေယျ။ **တိဟိ စေတနာဟိ**တိ ပုဗ္ဗဘာဂမုဏ္ဍအနု-မောဒနာစေတနာဟိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

"ပုဗ္ဗေ ဝ ဒါနာ သုမနော၊ ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။
ဒတ္ဝာ အတ္ထမနော ဟောတိ၊ ဧသာ ပုညဿ သမ္ပဒါ"တိ[1]။

၁-အံ ၂-၂၉၆၊ ခု ၂-၁၅၉-ဝိဗ္ဗေသု။

တဝ မနံ သန္ဓာရေဟိတိ "အဇ္ဇ ဘတ္တံ စိရာယိတ"နှင့် ကော့ခတော တဝ စိတ္တံ သန္ဓာရေဟိ၊ မာ ကုဇ္ဈိတိ အတ္ထော။ **ဩလောကိတောလောကိတဋ္ဌာနံ။ပ။ သမ္ဘရိကိတ္ကံ ဝိယ အဟောသိ**တိ' တေန ကသိတဋ္ဌာနံ သဗ္ဗံ **သုဝဏ္ဏဘာဝါ**-ပတ္တိယာ မဟာကောသာတကိပုပ္ပေဟိ သဏ္ဌာနံ ဝိယ အဟောသိ။ **တာဒိသေ**တိ တယာ သဒိသေ။ **နာ ကောမေ**တိ နာ ဝိနာသေမိ၊ ဇာတိယာ နာ ဟိဋ္ဌေမိ။ **ပုဇ္ဇံ ကရောတိ**တိ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓသ ပူဇံ ကရောတိ။ **အန္ဓရဝတ္ထု**နှင့် ဂေဟင်္ကံ။ **ဘောတိ** သမ္ဘောခနေ နိပါတော။ **ဇေ**တိ အဝညာလပနံ။ သယံ အရိယ-သာဝိကာဘာဝတော သတ္ထုဝသေန "**သပိတိကာ ဒိတာ**"တိ ဝတ္ဘာ သတ္ထု သမ္ဘုခါ ဓမ္မသဝနေန တဿာ ဝိသေသာဓိဂမံ ပစ္စာသီသန္တိ "**ဒသမလေ ခမန္တေယေ ခမိဿာမိ**"တိ အာဟ။ **ကဒရိယ**နှင့် ထဒ္ဓမဿ္ဌရိ။

သုဖ္ဖဝါသာဝတ္ထု၊

၂၆၃။ ဆဋ္ဌေ **ပဏိတဒါယိကာနံ**နှင့် ပဏိတရသဝတ္ထုနံ ဒါယိကာနံ။ အာ-ယုနော ဌိတိဟေတုံ ဘောဇနံ ဒေန္တိ **အာယုံ ဒေတိ** နာမ။ သေ နယော **ဝဏ္ဏံ ဒေတိ**တိအာဒိသု။ တေနာဟ "**ပဋ္ဌ ဌာနာနိ**"တိ။ ကမ္မသရိက္ခကဋ္ဌေတံ ဖလန္တိ ဒသေန္တော "**အာယုံ ခေါ ပန ဒတ္ဝာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒတ္ဝာ**တိ ဒါနဟေတု။ **ဘာဂိနိ**တိ ဘာဂဝတိ လဒ္ဓုံ ဘဗ္ဗာ။

သုပ္ပိယာဝတ္ထု၊

၂၆၄။ သတ္ထမေ **ဥရုမ်သံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဒါသိယာ အဒါသိ**တိ အာဂတ-ဖလာ ဝိညာတသာသနာ အရိယသာဝိကာ အတ္တနော သရီရဒုက္ခံ အစိန္တေတ္ဝာ တဿ ဘိက္ခုနော ရောဂရူပသမဏေ ပစ္စာသီသန္တိ အတ္တနော ဥရုမ်သံ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဒါသိယာ အဒါသိ။ သတ္ထာပိ တဿာ တထာပဝတ္တံ အဇ္ဈာသ-ယသမ္ဘတ္တိ" ဒိသ္ဝာ"မမ သမ္ဘုခိဘာရူပဂမနေနေဝဿာ ဝဏ္ဏော ရုဟိတ္ဝာ သဗ္ဗော ဝိ ဇာယတိ၊ ဖာသုဘာဝေါ ဟောတိ"တိ စ ဒိသ္ဝာ "**ပဏ္ဏောသထ နု**"နှင့် အာဟ။ **သာ စိန္တေသိ**တိ "သဗ္ဗလောကဿ ဟိတာနုကမ္ပကော သတ္ထာ နု မံ ဒုက္ခာ-ပေတုံ ပဏ္ဏောသတိ၊ အတ္ထေတ္ထ ကာရဏ"နှင့် စိန္တေသိ။ **အတ္တနာ ကတ-ကာရဏံ သမ္ဘံ ကထေသိ**တိ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ ကထေသိ၊ နာ အတ္တနော ဒဠ္ဌဇ္ဈာသယတာယ ဝိဘာဝနတ္ထံ။ **ဂိလာနုပဋ္ဌာကိနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ**တိ အဂဏိတတ္ထဒုက္ခာ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခူနံ ဂေလညရူပသမနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာတိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကိနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိတိ။

ကာတိယာနိုဝတ္ထု၊

၂၆၅။ **အဌမေ အဝေစ္စပ္ပသန္နာနန္တိ** ရတနတ္တယဂုဏေ ယာထာဝတော ဥတ္တာ ပသန္နာနံ၊ သော ပနသ္သ ပသာဒေါ **မဂ္ဂေနာဂတတ္တာ** ကေနစိ အကမ္ပနိယော။ **အဓိဂတေနာ**တိ မဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ အဓိဂတေန။ "အဝိဂတေ-နာ"တိ ဝါ ပါဌော၊ တသ္သတ္ထော "ကဒါစိ အဝိဂစ္ဆန္တေနာ"တိ။ သော အပ္ပမံသိယော စ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**အဓိဂတေန အစလပ္ပသာဒေနာ**"တိ။ တတ္ထ **ကာယသက္ခိ**ံ **ကတ္တာ**တိ ပမုခံ ကတ္တာ၊ ဝစနတ္ထတော ပန နာမ-ကာယေန ဒေသနာယ သမ္ပဋိစ္ဆနဝသေန သက္ခိဘူတံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ **ဥမ္မဂ္ဂံ ခနိတ္တာ**တိ ဃရသန္ဓိစ္ဆေဒနေန အနောပရိသနမဂ္ဂံ ခနိတ္တာ။ **ဒုလ္လဘ-ဿ**ဝနန္တိ ဒုလ္လဘသဒ္ဓမ္မဿဝနံ။ **မဟာပထဝီ ပရိသိတမ္ပိ ဘဝေယ္ယာ**တိ အဝိစိပ္ပဝေသနံ ဝဒတိ။

နကုလမာတာဝတ္ထု၊

၂၆၆။ နဝမေ ဝိဿဿကထနေနေဝ နကုလမာတာ နကုလပိတာ စ သတ္ထုဝိဿာသိကာ နာမ ဇာတာတိ ဝုတ္တံ "**ဝိဿာသိကာနန္တိ ဝိဿာသ-ကထံ ကထေန္တီနံ ဥပါသိကာန**"န္တိ။ **ဂဟပတာနီ**တိ ဂေဟသာမိနီ။ **ဝုတ္ထ-မေဝါ**တိ ဥပါသကပါဋိယံ နကုလပိတုကထာယံ ဝုတ္ထနယမေဝ။

ကာဋ္ဌိကုရုရဃရိကာဝတ္ထု၊

၂၆၇။ ဒသမေ **အနုဿဝေနေဝါ**တိ ပစ္ဆိကတော ရူပဒဿနေန သတ္ထု-သမ္မုခါ ဓမ္မဿဝနေန စ ဝိနာ ကေဝလံ အနုဿဝနေနေဝ ပရဿ ဝစနံ အနုဂတဿဝနေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇေန ပသာဒေန။ **အနုဿဝိကပ္ပသာဒ**န္တိ အနု-ဿဝတော အာဂတပ္ပသာဒံ။

ဥပါသိကာပါဋိသံဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

နိဋ္ဌိတာ စ မနောရထပူရဏိယာ အဂ်ိုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ

ဗောဓဂ္ဂဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ။

၁၅-အဌာနပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ အဌာနပါဠိဝဏ္ဏနာယံ အဝိဇ္ဇမာနံ ဌာနံ **အဌာနံ**၊ နတ္ထိ ဌာနန္တိ ဝါ **အဌာနံ**။ **အနုဝကာသေ**တိ ဣသေဝ နယော။ တဒတ္ထ-နိဂမနမေဝ ဟိ "နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ ဝစနန္တိ။ တေနာဟ "**ဥဘယေန-ဝိ**"တိအာဒိ။ **ယန္တိ** ကာရဏတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ဟေတုအတ္ထော စေတ္ထ ကာရဏတ္ထောတိ အာဟ "**ယန္တိ ယေန ကာရဏေနာ**"တိ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေ-နေတ္ထ ဒိဋ္ဌိသမ္ပတ္တိ ဝေဒိတမ္ဘာတိ ဝုတ္တံ "**မဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ သမ္ပန္နော**"တိ။ ကုတော ပနာယမတ္ထော လဗ္ဘတီတိ? လိင်္ဂတော၊ လိင်ံ စေတသ နိစ္စတော ဥပဂမနပ္ပ-ဋိကွေပေါ။ **စတုဘူမကေသု**တိ ဧဒံ စတုတ္ထဘူမကသင်္ခါရာနံ အရိယသာဝကသ ဝိသယဘာဝူပဂမနတော ဝုတ္တံ၊ နိ ပန တေ အာရဗ္ဘ နိစ္စတော ဥပဂမန-သဗ္ဘာဝတော။ ဝက္ခတိ ဟိ "တဒဘာဝေ စတုတ္ထဘူမကသင်္ခါရာ ပနာ"တိ-အာဒိနာ။ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရအဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရာနံ သပ္ပဒေသတ္တာ နိပ္ပ-ဒေသသင်္ခါရဂ္ဂဟဏတ္ထံ "**သင်္ခတသင်္ခါရေသု**"တိ ဝုတ္တံ၊ လောကုတ္တရသင်္ခါရာနံ ပန နိဝတ္တနေ ကာရဏံ သယမေဝ ဝက္ခတိ။ **တေ ကာရဏံ** နတ္ထိတိ တထာ ဥပဂမနေ သေတုဃာတော နတ္ထိ။ **တေဇုဿဒတ္တာ**တိ သံကိလေသဝိဓမန-တေဇသ အဓိကဘာဝတော။ တထာ ဟိ တေ ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဒုဒ္ဒသာ အကုသလာနံ အာရမ္မဏံ နိ ဟောန္တိတိ။ ဧဒံ ပန ပကရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ အပ္ပဟီနဝိပလ္လာသာနံ ဟိ သန္ဓာနေသု ကုသလဓမ္မာနမ္ပိ တေ အာရမ္မဏံ နိ ဟောန္တိ။

၂၆၉။ အသုခေ သုခန္တိ ဝိပလ္လာသော စ ဧဒဓ သုခတော ဥပဂမနဿ ဌာနန္တိ ဒဿေန္တော "**ကေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ အတ္ထိ ဒိဋ္ဌိဝသေနာ**"တိ ပဓာနဒိဋ္ဌိမာဟ။ **ဂုဏ**န္တိ ဂုဏဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိယာ နိဗ္ဗာနဿ အဝိသယဘာဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော ဧဝါတိ ကသိဏာဒိပဏ္ဏတ္တိသင်္ခါတတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၀။ **ပရိဇ္ဇေဝါ**တိ ပရိဇ္ဇိနနံ ပရိဇ္ဇိဏ္ဏ တဿ ဂဟဏံ။ သ္မာယံ ယေသု နိစ္စာဒိတော ဥပဂမနံ သမ္ဘဝတိ၊ တေသံ ဝသေနယေဝ ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော "**သမ္ဘဝါရေသု ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ **သမ္ဘဝါရေသု**တိ "နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယ္ယာ"တိအာဒိနာ အာဂတေသု သဗ္ဗေသု သုတ္တပဒေသု။ **ပုထုဇ္ဇနော ဟိ**တိ ဟိ-သဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ ယံ ယံ သင်္ခါရံ ပုထုဇ္ဇနော နိစ္စာဒိဝသေန ဂဏှာတိ၊ တံ တံ အရိယသာဝကော အနိစ္စာဒိဝသေန ဂဏှန္တော

ယာထာဝတော ဇာနန္တော တံ ဂါဟံ တံ ဒိဋ္ဌိ ဝိသေဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ ယတ္ထ ဂါဟော၊ တတ္ထ ဝိသေဋ္ဌနာတိ စတုဘူမကသခ်ိရာ ဧုဝ သခ်ိရဂ္ဂဟဏေန နယ္ယန္တိ အတ္ထော။

၂၇၁။ ပုတ္တသမ္ဘေန မာတုပိတုသမညာ ဒတ္တကိတ္တိမာဒိဝသေနပိ ပုတ္တ-ဝေါဟာရော လောကေ ဒိဿတိ၊ သော စ ခေါ ပရိယာယေနာတိ နိပ္ပရိယာ-ယေန သိဒ္ဓံ တံ ဒသ္သေတုံ "**ဇနိကာဝ မာတာ၊ ဇနကောဝ ပိတာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ အာနန္တရိယကမ္မဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ "**မနုဿဘူတော်ဝ ဒိဏာသဝေါ အရဟာတိ အဓိပ္ပေတော**"တိ ဝုတ္တံ။ "အဌာနမေတ"န္တိအာဒိနာ "မာတုအာဒိနံ-ယေဝ ဇိဝိတာ ဝေါရောပနေ အရိယသာဝကဿ အဘဗ္ဗဘာဝဒဿနတော တဒညံ အရိယသာဝကော ဇိဝိတာ ဝေါရောပေတိတိ ဧုဒံ အတ္ထတော အာပန္နမေဝါ"တိ မညမာနော ဝဒတိ "**ကိံ ပန အရိယသာဝကော အညံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျော**"တိ။ "အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သဠေ့စ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ"တိ ဝစနတော "**တေဘိ အဌာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ "**သစေ ဟိ**"တိအာဒိ။ ဧဝံ သန္တေ ကသ္မာ "မာ-တရ"န္တိအာဒိနာ ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ ပနာ**"တိ-အာဒိ။ တတ္ထ **ဗလဒီပနတ္ထန္တိ** သဒ္ဓါဒိဗလသမန္နာဂမဒီပနတ္ထံ။ အရိယမဂ္ဂေနာဂတ-သဒ္ဓါဒိဗလဝသေန ဟိ အရိယသာဝကော တာဒိသံ သာဝဇ္ဇံ နာ ကရောတိ။

၂၇၅။ **ပဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ**တိ ဧုဒမေတ္ထ နိပ္ပါဒကာနိ တေသံ ပုဗ္ဗဘာဂိ-ယာနိ စ ကာရဏာနိ ကာရဏဘာဝသာမညေန ဧကဋ္ဌေ ဂဟေတ္တာ ဝုတ္တံ၊ နပန သဗ္ဗေသံ သမာနယောဂကၠမတ္တာ။ **အာကာရေဟိ**တိ ကာရဏေဟိ။ **အနုသာဝနေနာ**တိ အနုရူပံ သာဝနေန။ ဘေဒဿ **အနုရူပံ** ယထာ ဘေဒေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘိန္နိတဗ္ဗာနံ ဘိက္ခူနံ အတ္ထနော ဝစနဿ **သာဝနေန** ဝိညာ-ပနေန။ တေနာဟ "**နနု တုမ္ဟေ**"တိအာဒိ။ **ကတ္ထမူလေ ဝစီဘေဒံ ကတ္တာ**တိ ဧတေန ပါဏံ ကတ္တာ ဘေဒကရဝတ္ထုဒီပနံ ဝေါဟာရော၊ တတ္ထ အတ္ထနော နိစ္ဆိတမတ္ထံ ရဟဿဝသေန ဝိညာပနံ အနုသာဝနန္တိ ဒသ္သေတိ။

ကမ္မမေဝ ဥဒ္ဒေသော ဝါ ပမာဏန္တိ တေဟိ သံဃဘေဒသိဒ္ဓိတော ဝုတ္တံ၊ ဧုတရေ ပန တေသံ သမ္ဘာရဘူတာ။ တေနာဟ "**ဝေါဟာရာ**"တိအာဒိ။ **တတ္ထာ**တိ ဝေါဟာရဏေ။ စုတိအနန္တရံ ဖလံ အနန္တရံ နာမ၊ တသ္မိံ အနန္တရေ နိယုတ္တာနိ, တန္နိဗ္ဗတ္တနေန အနန္တရကရဏသီလာနိ, အနန္တရပ္ပယောဇနာနိ စာတိ အာနန္တရိယာနိ၊ တာနိ ဧဝ ကမ္မာနိတိ **အာနန္တရိယကမ္မာနိ**။

ကမ္မတောတိ "ဧဝံ အာနန္တရိယကမ္မံ ဟောတိ၊ ဧဝံ အာနန္တရိယကမ္မ-သဒိသ"န္တိ ဧဝံ ကမ္မဝိဘာဂတော။ **ဌါရတော**တိ ကာယဌါရတော။ **ကပ္ပဋ္ဌိတိ-ယတော**တိ "ဣဒံ ကပ္ပဋ္ဌိတိယဝိပါကံ၊ ဣဒံ နေ ကပ္ပဋ္ဌိတိယဝိပါက"န္တိ ဧဝံ ကပ္ပဋ္ဌိတိယဝိဘာဂတော။ **ပါကသာဝေရဏာဒီဟိ**တိ "ဣဒမေတ္တ ဝိပစ္စတိ၊ ဣဒံ နေ ဝိပစ္စတိ"တိ ဝိပစ္စနဝိဘာဂတော၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ သာဝေရဏာ-သာဝေရဏတော, **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဝေဒနာဒိဝိဘာဂတော စ။

ကမ္မတော တာဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝုစ္စတိတိ သမ္မန္ဓော။ ယသ္မာ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတသော ကုသလမ္မာနံ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပတ္တိ၊ ယထာ တိဏ္ဏံ ဗောဓိ-သတ္တာနံ ဗောဓိတ္တယနိဗ္ဗတ္တိယံ၊ ဧဝံ မနုဿဘာဝေ ဌိတသော ဧဒိသာနံ အကုသလမ္မာနမ္ပိ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပတ္တိတိ အာဟ "**မနုဿဘူတသော-ဝါ**"တိ။ ပါကတိကမနုဿာနမ္ပိ စ ကုသလမ္မာနံ ဝိသေသပ္ပတ္တိ ဝိမာနဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာဝုတ္တော စ အတ္ထော သမာနဇာတိယဿ ဝိကောပနေ ဂရုတရော၊ နေ တထာ ဝိဇာတိယဿာတိ ဝုတ္တံ "**မနုဿဘူတံ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ**"တိ။ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ စ သော ဧဝ ဧကကမ္မနိဗ္ဗတ္တော ဘဝင်္ဂပ္ပဗေဒေနေ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဗေနေ စ၊ နေ အညောတိ အာဟ "**အပိ ပရိဝတ္တလိင်္ဂ**"န္တိ။ အရဟတ္တံ ပတ္တောပိ ဧသော နယော။ **တသ ဝိပါ**ကန္တိ အာဒိ ကမ္မဿ အာနန္တရိယဘာဝသမတ္ထနံ။ စတုက္ကောဋ္ဌယံ စတ္ထ သမ္ဘဝတိ။ တတ္ထ ပဌမာ ကောဋ္ဌ ဒဿိတာ၊ ဣတရာသု ဝိသင်္ခေါ်တဘာဝံ ဒဿေတုံ "**ယော ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိပိ တတ္ထ ဝိသင်္ခေါ်တော၊ ကမ္မံ ပန ဂရုတရံ အာနန္တရိယဿဒိသံ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ အာဟ "**ဘာရိယံ ။ပ။ တိဋ္ဌ-တိ**"တိ။ **အယံ ပဠော**တိ ဥပနိဿာနိဗ္ဗတ္တာ ကထာ။

အဘိသန္ဓိနာတိ အဓိပ္ပါယေန။ **အာနန္တရိယံ ဖုသတိ**တိ မရဏာဓိပ္ပါယေနေဝ အာနန္တရိယဝတ္ထုနော ဝိကောပိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ **အာနန္တရိယံ နေ ဖုသတိ**တိ အာနန္တရိယဝတ္ထုအဘာဝတော အာနန္တရိယံ နေ ဟောတိ။ သဗ္ဗတ္ထ ဟိ ပုရိမံ အဘိသန္ဓိစိတ္တံ အပ္ပမာဏံ၊ ဝဓကစိတ္တံ ပန တဒါရမ္ဘဏံ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အာနန္တရိယ-ဘာဝေ ပမာဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သင်္ဂါမစတုက္ကံ သမ္ပတ္တဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယော ဟိ ပရသေနာယ အညဿ ယောဓံ ပိတရဿ ကမ္မံ ကရောန္တေ ဒိသ္မာ ယောဓသ ဥသုံ ခိပတိ "ဧတံ ဝိဇ္ဈိတ္မာ မမ ပိတရံ ဝိဇ္ဈိသတိ"တိ၊ ယထာဓိပ္ပါယံ ဂတေ ပိတု-ဃာတကော ဟောတိ။ "ယောဓေ ဝိဒ္ဓေ မမ ပိတာ ပလာယိသတိ"တိ ခိပတိ၊ ဥသုံ အယထာဓိပ္ပါယံ ဂန္တ္မာ ပိတရံ မာရေတိ၊ ဝေါဟာရဝသေန ပိတုဃာ-တကော်တိ ဝုစ္စတိ၊ အာနန္တရိယံ ပန နတ္ထိတိ။ စောရစတုက္ကံ ပန ယော "စောရံ

မာရေဿာမိ”တိ စောရဝေသေန ဂစ္ဆန်ဒံ ပိတရံ မာရေတိ၊ အာနန္ဒရိယံ ဖုသတိတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တေနေဝ**[1]တိ တေနေဝ ပယောဂေန။ **အရဟန္တ္ဃာတကော ဟောတိယေဝ**[2]တိ အရဟတော မာရိတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ **ပုထုဇ္ဇနသ္သေव တံ ဒိန္နံ ဟောတိ**တိ ဩောယမမိပ္ပါယော—ယထာ ဝဓကစေတနာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာပိ ပဗန္ဓိဋ္ဌေဒနဝသေန ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ ပဝတ္တတိ၊ နဲ ဧဝံ စာဂစေတနာ။ သာ ဟိ စဇိတဗ္ဗဝတ္ထုံ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ စဇနမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ အညသန္တာနဘာဝကရဏဟ္ဌေ တသ္သ စဇနံ၊ တသ္မာ ယသ္သ တံ သန္တာနံ ကတံ၊ တသ္သေဝ ဒိန္နံ ဟောတိတိ။

လောဟိတံ သမောသရတီတိ အဘိဃာတေန ပဂုပ္ပမာနံ သဏ္ဌိတံ ဟောတိ။ **မဟန္တာ**ရန္တိ ဂရုတရံ။ **သရီရပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂနေ ဝိယာ**တိ သတ္ထုရူပကာယပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂနေ ဝိယ။

အသ္ဒ္ဓိပတိတေတိ ဣဒံ သာမဂ္ဂိယဒိပနံ။ **ဘေဒေါ စ ဟောတိ**တိ သံဃသ္သ ဘေဒေါ စ ဟောတိ။ **ဝဒ္ဓတိတိ သညာယာ**တိ “ဤဒိသံ ကရဏံ သံဃဘေဒါယ နဲ ဟောတိ”တိ သညာယ။ **တထာ နဝတော ဥိနပရိသာယာ**တိ နဝတော ဥိနပရိသာယ ကရောန္တသ္သ တထာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တထာ**တိ စ ဣမိနာ “နဲ အာနန္တရိယကမ္မ”န္တိ ဣမံ အာကၖတိ၊ နဲ ပန “ဘေဒေါ ဟောတိ”တိ ဣဒံ။ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဟိ နဝန္နမေဝ ဝသေန သံဃဘေဒေါ။ **ဝမ္မဝါဒိနော အနဝဋ္ဌာ**တိ ယထာဝမ္မံ အနဝဋ္ဌာနတော။ သံဃဘေဒသ္သ ပုဗ္ဗဘာဂေါ **သံဃရာဇိ**။

ကာယဒ္ဌါရမေဝ ဟူရေန္တိ ကာယကမ္မဘာဝေနေဝ လက္ခိတဗ္ဗတော။ **သဏ္ဌာ-ဟန္တေ**တိ **ကပ္ပေ**[3]။ **ပ**။ **မုစ္ဈတီ**တိ ဣဒံ **ကပ္ပဋ္ဌကထာယ**[3]နသမေတိ။ တတ္ထ ဟိ **အဋ္ဌ-ကထာယ**[4]ဝုတ္တံ “အာပါယိကောတိ ဣဒံ သုတ္တံ ယံ သော ဧကံ ကပ္ပံ အသိတိဘာဂေ ကတ္ဝာ တတော ဧကဘာဂမတ္တံ ကာလံ တိဋ္ဌေယ္ယ၊ တံ အာယုကပ္ပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ။ **ကပ္ပဋ္ဌိနာသေယေဝ**[3]တိ စ အာယုကပ္ပဋ္ဌိနာသေ ဧဝေါတိ အတ္ထော သတိ နတ္ထိ ဝိရောဓော။ ဣတ္ထ စ **သဏ္ဌာဟန္တေ**တိ ဣဒမ္ပိ “သ္သေဝ ဝိနသ္သိသတိ”တိ ဝိယ အာဘုတပရိကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကေဒိဝသမေဝ နိရယေ ပစ္စတိ**၊ တတော ပရံ ကပ္ပါဘာဝေ အာယုကပ္ပသ္သပိ အဘာဝတောတိ အဝိရောဓတော အတ္ထယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **သေသာ**နိတိ သံဃဘေဒတော အညာနိ အာနန္တရိယကမ္မာနိ။

ယဒိ တာနိ အဟောသိကမ္မသဒ္ဒံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ သတိ ကထံ နေသံ အာနန္တရိယတာ စုတိအနန္တရံ ဝိပါကဒါနာဘာဝတော။ အထ သတိ ဖလဒါနေ

---

[1]-အာ ၄-၃၄၅-ဝိဋ္ဌေ။ [2]-အာ-ဋ ၃-၂၃၄-ဝိဋ္ဌေ။

စုတိအနန္တရော ဧဝ ဧတေသံ ဖလကာလော၊ နာ အညောတိ ဖလကာလနိယ-မေန နိယတတာ ဣစ္ဆိတာ, နာ ဖလဒါနနိယမေန။ ဧဝမ္ပိ နိယတဖလကာလာနံ အညေသမ္ပိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယာနဉ္စ နိယတတာ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ တသ္မာ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနံ ပစ္စယန္တရဝိကလတာဒီဟိ အဝိပစ္စမာနာနမ္ပိ အတ္တနော သဘာဝေန ဝိပါကဓမ္မတာ ဝိယ ဗလဝတာ အာနန္တရိယေန ဝိပါကေ ဒိန္နေ အဝိပစ္စမာနာနမ္ပိ အာနန္တရိယာနံ ဖလဒါနေ နိယတသဘာဝါ အာနန္တရိယ-သဘာဝါ စ ပဝတ္တိတိ အတ္တနော သဘာဝေန ဖလဒါနနိယမေနေဝ နိယတာ အာနန္တရိယတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝသေသ္ဌ အာနန္တရိယသဘာဝါ တတော် ဧဝ နိယတသဘာဝါ စ တေသံ ပဝတ္တိတိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗမေတံ၊ အညသ ဗလဝ-တော အာနန္တရိယသ အဘာဝေ သတိ စုတိအနန္တရံ ကေနေန ဖလဒါနတော။

နနု ဧဝံ အညေသမ္ပိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာနံ အညသ္မိ ဝိပါကဒါယကေ အသတိ စုတိအနန္တရမေဝ ကေနေန ဖလဒါနတော နိယတသဘာဝါ အာနန္တရိယသ-ဘာဝါ စ ပဝတ္တိ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ အသမာနဇာတိကေန စေတော-ပဏိဓိဝသေန ဥပဃာတကေန စ နိဝတ္တေတဗ္ဗဝိပါကတ္တာ အနန္တရေ ကေနေ-ဖလဒါယကတ္တာဘာဝါ၊ နာ ပန အာနန္တရိယာနံ ပဌမဗ္ဗျာနာဒီနံ ဒုတိယဗ္ဗျာ-နာဒီနိ ဝိယ အသမာနဇာတိကံ ဖလနိဝတ္တကံ အတ္ထိ သဗ္ဗာနန္တရိယာနံ အဝိစိ-ဖလတ္တာ၊ နာ စ ဟေဋ္ဌူပပတ္တိံ ဣစ္ဆတော သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိယ ဥပရူပပတ္တိဇနကကမ္မဖလံ အာနန္တရိယဖလံ နိဝတ္တေတုံ သမတ္ထော စေတောပဏိဓိ အတ္ထိ အနိစ္ဆန္တသ္ဝေ အဝိစိပါတနတော၊ နာ စ အာနန္တရိယော ပဃာတကံ ကိဉ္စိ ကမ္မံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ တေသံ ယေဝ အနန္တရေ ကေနေ ဝိပါကဇနကသဘာဝါ ပဝတ္တိတိ။ အနေကာနိ စ အာနန္တရိယာနိ ကတာနိ ကေနေန ဝိပါကေ နိယတသဘာဝတ္တာ ဥပရတာဝိပစ္စနသဘာဝါသက်တ္တာ နိစ္ဆိတာနိ သဘာ-ဝတော နိယတာနေဝ။ တေသု ပန သမာနသဘာဝေသု ဧကေန ဝိပါကေ ဒိန္နေ ဣတရာနိ အတ္ထနာ ကတ္တုမ္ဘကိစ္စသ် တေနေဝ ကတတ္တာ နာ ဒုတိယံ တတိယမ္ပိ စ ပဋိသန္ဓိံ ကရောန္တိ၊ နာ သမတ္ထတာဝိဃာတတ္တာတိ နတ္ထိ တေသံ အာနန္တရိယကတာနိဝတ္ထိ၊ ဂရုဂရုတရဘာဝေါ ပန တေသံ လဗ္ဘတေဝါတိ သံဃဘေဒသ သိယာ ဂရုတရဘာဝေါတိ **"ယေန။ ပ။ ဝိပစ္စတိ"**တိ အာဟ။ ကေသ ပန အညာနိ ဥပတ္ထမ္ဘကာနိ ဟောန္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ **ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိပစ္စတိ**တိ ဝစနေန ဣတရေသံ ပဝတ္တိဝိပါကဒါယိတာ အနုညာတာ ဝိယ ဒိဿတိ။ **နာ ဝါ တထာ သီလဝတိ**တိ ယထာ ဝိတာ သီလဝါ၊ တထာ

သီလ၀တိ နော ၀ါ ဟောတိတိ ယောဇနာ။ သစေ မာတာ သီလ၀တီ၊ မာတုဃာတော ပဋိသန္ဓိ၀သေန ဝိပစ္စတိတိ ယောဇနာ။

ပကတ္တောတိ အနုက္ခိတ္တော။ **သမာနသ်ံ၀ါသကော**တိ အပါရာဇိကော။ **သမာနသီမာယ**န္တိ ကေသိမာယံ။

၂၇၆။ **သတ္တ၊ ကိစ္စံ ကာတုံ အသမတ္ထော**တိ ယံ သတ္တာရာ ကာတမ္ဘကိစ္စံ အနုသာသနာဒိ၊ နံ ကာတုံ အသမတ္ထောတိ ဘဂ၀န္တံ ပစ္စက္ခာယ။ **အညံ တိတ္ထိကရန္တိ** အညံ သတ္ထာရံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

> "တိတ္ထံ ဇာနိတမ္ပေ၊ တိတ္ထိကရော ဇာနိတမ္ပေ၊ တိတ္ထိယာ ဇာနိ-တမ္ပာ၊ တိတ္ထိယသာ၀ကာ ဇာနိတမ္ပာ။ တတ္ထ **တိတ္ထံ** နာမ ဒ္ဝါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော။ ဣတ္ထ ဟိ သတ္ထာ တရန္တိ ဥဿ၀န္တိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ တိတ္ထန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ တာဒိသာနံ ဒိဋ္ဌီနံ ဥပ္ပါဒေတာ **တိတ္ထိကရော** နာမ ပူရဏကဿပါဒိကော။ တဿ လဒ္ဓိ ဂဟေတ္မာ ပဘ္ဘဋိတာ **တိတ္ထိယာ** နာမ။ တေ ဟိ တိတ္ထေ ဇာတာတိ တိတ္ထိယာ။ ယထာ-ဝုတ္တံ ၀ါ ဒိဋ္ဌိဂတသဒ္ဓါတံ တိတ္ထံ **ဧတေသံ** အတ္ထိတိ တိတ္ထိကာ၊ တိတ္ထိကာ ဧ၀ တိတ္ထိယာ။ တေသံ ပစ္စယဒါယကာ **တိတ္ထိယသာ၀-ကာ**တိ ၀ေဒိတမ္ပာ"တိ[1]။

၂၇၇။ အဘိဇာတိအာဒိသု ပကမ္မနဒေ၀တူပသက်ိမနာဒိနာ ဇာတစက္က-၀ါဠေန သမာနယောဂကၠမံ ဒသသဟဿပရိမာဏံ စက္ကဝါဠံ **ဇာတိ**ခေတ္တံ။ သရသေနေ၀ အာဏာပ၀တ္တနဋ္ဌာနံ **အာဏာ**ခေတ္တံ။ ဝိသယဘူတံ ဌာနံ **ဝိသယ**ခေတ္တံ။ **ဒသသဟဿီ လောကဓာတု**တိ ဇုမာယ လောကဓာတုယာ သဒ္ဓိံ ဇုမံ လောကဓာတုံ ပရိ၀ါရေတ္မာ ဌိတာ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု။ တတ္ထ-ကာနံယေ၀ ဇာတိခေတ္တာဘာ၀ေါ ဓမ္မတာ၀သေန ၀ေဒိတမ္ပေ။ "ပရိဂ္ဂဟ-၀သေနာ"တိ ကေစိ၊ "သမ္ပေသံယေ၀ ဗုဒ္ဓါနံ တတ္ထကံယေ၀ ဇာတိခေတ္တံ တန္ဓိ၀ါသိနံယေ၀ ဒေ၀တာနံ ဓမ္မာဘိသမယော"တိ စ ၀ဒန္တိ။ မာတုကုစ္ဆိသြက္ကန္တ-မနကာလာဒိနံ ဆန္နံ ဧ၀ ဂဟဏံ နိဒဿနမတ္တံ မဟာဘိနိဟာရာဒိကာလေပိ တဿ ပဂ်ာမ္ပနသ လဇ္ဇနတော။ **အာဏာခေတ္တံ နာမ** ယံ ကေစိ သံ၀ဋ္ဋတိ ဝိ၀ဋ္ဋတိ စ၊ **အာဏာ ပ၀တ္တတိ** အာဏာယ တန္ဓိ၀ါသိဒေ၀တာနံ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆနေန၊ တဿ ခေါ ကေ၀လံ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာ၀ေနေ၀, နာ အမိပ္ပါယော၀သေန။

---

[1] မ-ဋ-ဋ ၁-၃၁၃-ဝိဌေ။

အဓိပ္ပါယ်ဝသေန ပန "ယာဝတာ ဝါ ပန အာကင်္ခေယ္ယာ"တိ[1] ဝစနတော တတော ပရမ္မိ အာဏာ ဝတ္တေယ္ယေဝ။

နာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ **ပန** အတ္ထိတိ "နမေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒ္ဓိသော မေ နတ္ထိ"တိ"တိအာဒိ[2] ဣမိသာ လောကဓာတုယာ ဌတ္ဘာဝဒဿနေန ဘဂဝတာ"ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အတ္ထေတရဟိ အညေ သမဏာ ဝါ ပြာဟ္မဏာ ဝါ ဘဂဝတာ သမသမာ သမ္မောဓိယန္တိ၊ ဧဝံ ပုဗ္ဗော အဟံ ဘန္တေ 'နော'တိ ဝဒေယ္ယ"နှိ[3] ဝတ္ဘာ တသ္မ ကာရဏံ ဒဿေတုံ "အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒ္ဝေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယု"နှိ ဣမံ **သုတ္တံ**[4] အာဟရန္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ဗုဒ္ဓခေတ္တာဘူတံ ဣမံ လောကဓာတုံ ဌပေတ္ဘာ အညတ္ထ အနုပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧကတောတိ သဟ၊ ဧကသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော၊ သော ပန ကာလော ကထံ ပရိစ္ဆိန္နောတိ စရိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဓာတု-ပရိနိဗ္ဗာနာတိ ဒဿေန္တော "**တတ္ထ**"တိအာဒိမာဟ။ **အနုစ္ဆရိယတ္ထာ**တိ ဒ္ဝိသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု အစ္ဆရိယတ္ထာဘာဝတောတိ အတ္ထော။ ဒ္ဝိသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု အနစ္ဆရိယတာ၊ ကိမင်္ဂံ ပန ဗဟူသုတိ ဒဿေန္တော "**ယဒိ စ**"တိအာဒိမာဟ။ ဗုဒ္ဓါ နာမ မဏ္ဍေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ ဧကသဒ္ဒါသာတိ တေသံ ဒေသနာပိ **ဧကရသာ** ဧကဓာတိ အာဟ "**ဒေသနာယ စ ဝိသေသာဘာဝတော**"တိ။ ဧတေနပိ အနစ္ဆရိယတ္ထမေဝ သာဓေတိ။ **ဝိဝါဒဘာဝတော**တိ ဧတေန ဝိဝါဒါဘာဝတ္ထံ ဒ္ဝေ ဗုဒ္ဓါ ဧကတော နုပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဒဿေတိ။ **တေ ကာရဏာ**နှိ ဧတေ အနစ္ဆရိယတာဒိကာရဏာ။ **တတ္ထ**တိ မိလိန္ဒပညှေ။

ကေ ဧဝ ဗုဒ္ဓံ ဓာရေတိတိ **ဧကဗုဒ္ဓဓာရဏီ**။ ဧတေန ဧဝံသဘာဝါ ဧတေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ ယေန ဒုတိယဗုဒ္ဓဂုဏေ ဓာရေတုံ အသမတ္ထာ အယံ လောကဓာတုတိ ဒဿေတိ။ ပစ္စယဝိသေသနိပ္ဖန္နာနံ ဟိ ဂုဏာဓမ္မာနံ ဘာရိယော ဝိသေသော မဟာပထဝိယာပိ ဒုဿဟောတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ တထာ ဟိ အဘိသမ္ဗောဓိသမယေ ဥပဂတသ္မ လောကနာထဿ ဂုဏဘာရံ ဗောဓိရုက္ခဿ တိသုပိ ဒိသာသု မဟာပထဝိ သန္ဓာရေတုံ နာသက္ခိ။ တသ္မာ "နဓာရေယ္ယာ"တိ ဝတ္ဘာ တမေဝ အဓာရဏံ ပရိယာယန္တရေဟိ ပကာသေန္တော "**စလေယ္ယာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စလေယ္ယာ**တိ ပရိပ္ဖန္ဒေယ္ယ။ **ကမ္ပေယ္ယာ**တိ

---

[1] အံ ၁-၂၂၉-ပိဋ္ဌေ။ [2] မ ၁-၂၂၇၊ ဝိ ၃-၁၂၊ အဘိ ၄-၂၁၈-ပိဋ္ဌေသု။
[3] ဒီ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ။ [4] အံ ၁-၂၉၊ အဘိ ၂-၃၄၉၊ မ ၃-၁၁၀၊ ခု ၁၁-၂၃၁-ပိဋ္ဌေသု။

ပဝေဝေယျ။ **နမေယျာ**တိ ဧကပသေန နမေယျ။ **သြနမေယျာ**တိ သြသိ-ဒေယျ။ **ဝိနမေယျာ**တိ ဝိဝိဓံ ဇုတော စိတော စ နမေယျ။ **ဝိကိရေယျာ**တိ ဝါတေန ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိပ္ပကိရေယျ။ **ဝိဓေမ်ေယျာ**တိ ဝိနသေယျ။ **ဝိဒ္ဓံသေ-ယျာ**တိ သဗ္ဗသော ဝိဒ္ဓဿာ ဘဝေယျ။ တထာဘူတာ စ နှ ကတ္ထစိ တိဋ္ဌေယျာတိ အာဟ "**နှ ဌာနမုပဂစ္ဆေယျာ**"တိ။

ဇုဒါနိ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒဿေန္တော "**ယထာ မဟာရုဇာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧကော ပုရိသော**တိ ကေသ္မိ[1] ပုရိသော။ **သမုပါဒိကာ**တိ သမံ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတီတိ သမုပါဒိကာ၊ ဥဒကဿ ဥပရိ သမံ ဂါမိနီတိ အတ္ထော။ "သမုပ္ပါ-ဒိကာ"တိပိ ပဌန်း၊ အယမေဝတ္ထော။ **ဝဏ္ဏနာ**တိ သဏ္ဌာနေန။ **ပမာဏေ-နာ**တိ အာရောဟေန။ **ကိသထူလေနာ**တိ ကိသထူလဘာဝေန၊ ပရိဏာဟေ-နာတိ အတ္ထော။ **ဒ္ဝိန္နမ္ပိ**တိ ဒ္ဝေပိ၊ **ဒ္ဝိန္နမ္ပိ** ဝါ သရိရဘာဝံ။

ဆာဒေန္တိဟိ ရောစေန္တိ ရုစိံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ **တန္ဒ္ဒိကတော**တိ တေန ဘောဇနေန တန္ဒ္ဒိဘူတော။ **အနောနမိတဒ္ဒဏ္ဍတော**တိ ယာဝဒတ္ထံ ဘောဇနေန သြနမိတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အနောနမနဒဏ္ဍော ဝိယ ဇာတော။ **သကိံ ဘုတ္တော ဝမေယျာ**တိ[2] ဧကမ္ပိ အာလောပံ အဇ္ဈောဟရိတ္တာ ဝမေယျာတိ အတ္ထော။

အတိဝမ္မဘာရေန ပထဝီ စလတီတိ ဝမ္မေန နာမ ပထဝီ တိဋ္ဌေယျ။ သာ ကိံ တေနေဝ စလတိ ဝိနသ္သတီတိ အဓိပ္ပါယေန ပုစ္ဆတိ။ ပုန ထေရော "ရတနံ နာမ လောကေ ကုဋ္ဌမ္ပိ သန္ဓာရေန္တိ အဘိမတ္ထ လောကေန အတ္ထနော ဂရုသဘာဝတာယ သကဋ္ဌာဘာ်သ ကာရဏံ **အတိဘာရဘူတံ** ဒိဋ္ဌံ။ **ဧဝံ**ဝမ္မော စ ဟိတသုခဝိသေသေဟိ တံသမ်ိဂိနံ ဝါရေန္တော အဘိမတော စ ဝိညူနံ ဂမ္ဘီရပ္ပမေယျဘာဝေန ဂရုသဘာဝတ္တာ အတိဘာရဘူတော ပထဝီစလ-နသ္သ ကာရဏံ ဟောတိ"တိ ဒဿေန္တော "**ဣဝ မဟာရုဇ ဒ္ဝေ သကဋာ**"တိအာဒိမာဟ။ ဧတေနေဝ တထာဂတသ္သ မာတုကုစ္ဆိသြက္ကမနာဒိ-ကာလေ ပထဝီကမ္ပနကာရဏံ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ **ကေသာ**တိ **ကေသ**ဝါ၊ **ကေသ** ဝါ သကဋသ္သ ရတနံ၊ တသ္မာ သကဋာ ဂဟေတ္တာတိ အတ္ထော။

သြသာရိတန္တိ ဥစ္စာရိတံ၊ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **အဂ္ဂေါ**တိ သဗ္ဗသတ္တေဟိ အဂ္ဂေါ။ **ဇေဋ္ဌော**တိ ဝုဍ္ဎတရော။ **သေဋ္ဌော**တိ ပသတ္ထတရော။ ဝိသိဋ္ဌေဟိ သီလာဒီဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ **ဝိသိဋ္ဌော**။ ဥဂ္ဂတတမောတိ **ဥတ္တမော**။

---

[1]-ကေသ္မိ (အဋ္ဌကထာယံ) [2]-သကိံ ဘုတ္တောဝ မရေယျာတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ပဝေရောတိ တသ္မေ ဝေဝေစ နံ။ နတ္ထိ ဧတဿ သမောတိ **အသမော**။ အသမော ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ၊ တေဟိ သမောတိ **အသမသမော**။ နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိသမော ပဋိပုဂ္ဂလောတိ **အပ္ပဋိသမော**။ နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိဘာဂေါတိ **အပ္ပဋိဘာဂေါ**။ နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ **အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော**။

သဘာဝပကတိကာတိ သဘာဝဘူတာ အကိတ္တိမာ ပကတိ။ **ကာရဏာ-မဟန္တာ**တိ ကာရဏာနံ မဟန္တတာယ၊ မဟန္တေဟိ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မေဟိ ပါရမိသင်္ခါတေဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ နိဗ္ဗတ္တိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပထဝိအာဒိနိ မဟန္တာနိ ဝတ္ထူနိ၊ မဟန္တာ စက္ကဝါဠဒေဝယော အတ္တနော အတ္တနော ဝိသယေ ဧကေကာဝ၊ ဧဝံ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေါပိ မဟန္တော အတ္တနော ဝိသယေ ဧကော ဧဝ။ ကော စ တသ္သ ဝိသယော? ဗုဒ္ဓဘူမိ၊ ယာဝတကံ ဝါ ဉေယ္ယံ။ "အာကာသော ဝိယ အနန္တဝိသယော ဘဂဝါ ဧကော ဧဝ ဟောတိ"တိ ဝဒန္တော ပရစက္ကဝါဠေသုပိ ဒုတိယဿ ဗုဒ္ဓဿ အဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဣမိနာ ဝ ပဒေနာတိ "ကေဿ လောကခေါတုယာ"တိ ဣမိနာ ဧဝ ပဒေန။ **ဒသ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ ဂဟိတာနီ**တိ ဇာတိခေတ္တာပေက္ခာယ ဂဟိတာနိ။ **ကေစက္ကဝါဠေ**နေ**ဝ**တိ ဣမိနာ ဧဝ ကေစက္ကဝါဠေန၊ နယေန ကေနစိ။ ယထာ "ဣမဿိံ ယေဝ စက္ကဝါဠေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ ဝုတ္တေ ဣမဿိမ္ပိ စက္ကဝါဠေ ဇမ္ဗုဒီပေ ဧဝ,တတ္ထာပိ မဇ္ဈိမဒေသေ ဧဝါတိ ပရိစ္ဆိန္နတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ "ကေဿ လောကခေါတုယာ"တိ ဇာတိခေတ္တေ အဓိပ္ပေတေပိ ဣမိနာဝ စက္ကဝါဠေန ပရိစ္ဆိန္နတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-အဌာနပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၇၀။ **ဝိဝါဒုပစ္ဆေဒကော**တိ ဝိဝါဒုပစ္ဆေဒကာရဏာ။ ဒ္ဝိသု ဥပ္ပန္နေသု ယော ဝိဝါဒေါ ဘဝေယ္ယ၊ တဿ အနုပ္ပါဒေါ ယေ ဝေတ္ထ ဝိဝါဒုပစ္ဆေဒေါ။ **ကေသ္မိံ ဒီပေ**တိ အာဒိနာ ဒီပန္တရေပိ ကေစိ နဉ္ဇုတိ၊ ပဂေဝ ကေဒီပေတိ ဒဿေတိ။ **သောပိ ပရိဟာယေထာ**တိ စက္ကဝါဠသ္မိံ ပဒေသေ ဧဝ ပဝတ္တိ-တမ္ပတ္တာ ပရိဟာယေယ္ယ။

၂၇၉-၂၈၀။ **မနုဿတ္တန်** မနုဿဘာဝေါ တသေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဂုဏာနံ ယောဂ္ဂဘာဝတော။ **လိင်္ဂသမ္ပတ္တိတိ** ပုရိသဘာဝေါ။ **ဟေတူတိ** မနောဝစီပဏိ-ဓာနပုဗ္ဗိကာ ဟေတုသမ္ပဒါ။ **သတ္ထာရဒဿနန်တိ** သတ္ထုသမ္ပဒါဘာဝေါ။ **ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ** ကမ္မကိရိယဝါဒိသု တာပသေသု, ဘိက္ခူသု ဝါ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ **ဂုဏသမ္ပတ္တိတိ** အဘိညာဒိဂုဏသမ္ပဒါ။ **အဓိကာရောတိ** ဗုဒ္ဓေ ဥဒ္ဒိဿ အဓိကော ကာရော၊ သဝိသေသာ ဥပကာရကိရိယာ အဓိကော သက္ကာရောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဆန္ဒောဝ **ဆန္ဒတာ၊** သမ္မာသမ္ဗောဓိं ဥဒ္ဒိဿ သာတိသယော ကတ္တုကမ္မတာ-ကုသလစ္ဆန္ဒော။ **အဌဝမ္ပသမ္ပေါဝေနာ**တိ ဧတေသံ အဌန္နံ ဝမ္ပာနံ သမ-ယောဂေန။ **အဘိနိဟာရောတိ** ကာယပဏိဓာနံ။ **သမိဒ္ဓိတိ** နိပ္ဖဇ္ဇတိ။ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယာ **စရိယာပိဋကဝณ္ณ-နာယ**[1]ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သဗ္ဗာကာရဝရိယုရမေဝ**တိ ပရိပုဏ္ဏလက္ခဏ-တာယ သတ္ဂုတ္တမာဒီဟိ သဗ္ဗာကာရေန သမ္ပန္နမေဝ။ နဟိ ဧတ္ထိယာ ကောသောဟိတဝတ္ထုဂုယ္ဟတာဒိ သမ္ဘဝတိ။ ဒုတိယပကတိ စ နာမ ပဌမ-ပကတိတော နိဟီနာ ဧဝ။ တေနေဝါဟ အနန္တရဝါရေ **"ယသ္မာ"**တိအာဒိ။

၂၈၁။ **ဧဒေ ပုရိသသ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တနံ့တော**တိ ဧမသ္မိं မနုဿလောကေ ပုရိသဘူတသ္မ တတ္ထ ဗြဟ္မလောကေ ဗြဟ္မတ္တဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တနတော။ တေန အသတိပိ ပုရိသလိင်္ဂေ ပုရိသာကာရာ ဗြဟ္မာနော ဟောန္တိတိ ဒသ္သေတိ။ တံယေဝ စ ပုရိသာကာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ " ယံ ပုရိသော ဗြဟ္မတ္တံ ကာရေယျ"တိ။ တေနေဝါဟ **"သမာနေ ပီ"**တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ ဧတ္ထိယော ဗြဟ္မလောကေ နဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယုန္တိ အာဟ **"ဗြဟ္မတ္ထ"**န္တိ အာဒိ။

၂၉၀-၂၉၅။ "ကာယဒုစ္စရိတသ်"တိအာဒိပါဋိယာ ကမ္မနိယာမော နာမ ကထိတော။ သမ္ဘုနံ သမဂ်ေါ၊ **သမန္ဓာ**ဂမော၊ သော ဧတသ္ဒ အတ္ထိတိ သမ်ီ၊ သမန္ဓာဂတော၊ သမ္ဘုနသီလော ဝါ သမ်ီ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဥပကရဏ-သမုဒါ**ယ**တော ပဘုဘိ အာယူဟနဝသေန **အာယူဟနသမ်ီတာ၊** သန္ဓိဋ္ဌာပက-စေတနာဝသေန **စေတနာသမ်ီတာ**။ စေတနာသန္တာနဝသေန ဝါ **အာယူဟန-သမ်ီတာ၊** တံတံစေတနာကိစ္စဝသေန **စေတနာသမ်ီတာ**။ ကတ္တုပစိတသ္ဒ အဝိပက္ကဝိပါကသ္ဒ ကမ္မသ္ဒ ဝသေန **ကမ္မသမ်ီတာ**။ကမ္မေ ပန ဝိပစ္စိတုံ အာရဒ္ဓေ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိဝသေန **ဝိပါကသမ်ီတာ**။ ကမ္မာဒီနံ ဥပဋ္ဌာနကာလဝသေန **ဥပဋ္ဌာနသမ်ီတာ**။ **ကုသလာကုသလကမ္မာယူဟနကိစ္စေ**တိ ကုသလကမ္မသ

၁-စရိယာပိဋက-ဋ္ဌ ၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

အကုသလကမ္မသ **စ** သမိဟနက္ခဏော။ **တထာ**တိ ဣမိနာ ကုသလာ-ကုသလကမ္မပဒံ အာကဗ္ဘတိ။ ယထာ ကတံ ကမ္မံ ဖလဒါနသမတ္ထံ ဟောတိ၊ တထာ ကတံ **ဥပစိတံ။ ဝိပါကာဝရဟန္တိ** ဒုတိယဘာဝါဒိသု ဝိပစ္စနာရဟံ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ဥပပတ္တိနိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌာတိတိ ယောဇနာ။ ဥပပတ္တိယာ ဥပ္ပဇ္ဇနသနိမိတ္တံ ကာရဏန္တိ **ဥပပတ္တိနိမိတ္တံ၊** ကမ္မံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တဉ္စ။ အဌ-ကထာယံ ပန ဂတိနိမိတ္တဝသေနေဝ ယောဇနာ ဒဿိတာ။ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာ-နမ္ပိ ဥပဋ္ဌာနံ ယထာရဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "ယာနိသ တာနိ ပုဗ္ဗေ ကတာနိ ကမ္မာနိ၊ တာနိသ တသ္မိံ သမယေ ဩလမ္မန္တိ အဘ္ဘောလမ္မန္တိ အဘိလမ္မန္တိ"တိ ဝစန-တော သဘယနေ မဟန္တာနံ ပဗ္ဗတကူဋာနံ ဆာယာ ဝိယ အာသန္နမရဏသသ သတ္တသ္သ စိတ္တေ သုပိနေ ဝိယ ဝိပစ္စိတုံ ကတောကာသံ ကမ္မံ၊ တသ္သ နိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတေဝ။ **စလတိ**တိ ပရိဝတ္တတိ။ ကေန ဟိ ကမ္မုနာ တဗ္ဗေ နိမိတ္တေ ဥပဋ္ဌိတေ ပစ္စယဝိသေသဝသေန တတော အညေန ကမ္မုနာ တဒ-ညဿ နိမိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနံ ပရိဝတ္တနံ။ **သေသာ နိစ္စလာ** အဝသေသာ၂ စတုဗ္ဗိဓေပိ သမဓိတာ နိစ္စလာ အပရိဝတ္တနတော။

သုနခဝါဠိကောတိ သုနခေဟိ မိဂဝါဠဝသေန[1] ဝဇနသီလော၊ သုန-ခလုဒ္ဒကောတိ အတ္ထော။ **တလသန္ဌရဏပုဏ္ဏေ**သု ဘူမိတလသ္မိံ ပုပ္ဖေဟိ သန္ထရဏပုဏ္ဏေ။ **အာယူဟနစေတနာ ကမ္မသမဓိတာဝသေနာ**တိ ကာယဒုစ္စရိ-တသ္သ အပရာပရံ အာယူဟနေန သန္ဓိဋ္ဌာပကစေတနာယ တသ္သေဝ ပကပ္ပနေ ကမ္မက္ခယကရဉ္ဉဏေန အခေပိတတ္တာ ယထုပစိတကမ္မုနာ စ သမဓိဘာဝသ-ဝသေန။

ကမ္မန္တိ အကုသလကမ္မံ။ **တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ**တိ အာယူဟနက္ခဏေယေဝ။ **တသ္သာ**တိ ကမ္မသမဓိနော ပုဂ္ဂလသ္သ သဂ္ဂေါ ဝါရိတော၊ တဗ္ဗေ ကမ္မံ ဝိပါကဝါရံ လဘေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ **သဂ္ဂေါ ဝါရိတော**တိ စ နိဒဿနမတ္တံ။ မနုဿလောကောပိသ္သ ဝါရိတောဝါတိ။ အပရေ ပန ပုရိမေဟိ ဝိပါကာ-ဝရဏသ္သ အနုဒ္ဒဋ္ဌတ္တာ "တသ္မိံ ယေဝ ခဏေ"တိ စ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ တံ ဒေါသံ ပရိဟရိတုံ **"အာယူဟိတကမ္မံ နာမ"**တိအာဒိမာဟ။ **ယဒါ ကမ္မံ ဝိပါကဝါရံ လဘတိ**တိ ဣဒံ ကတောကာသသ္သ အပ္ပဋိဗာဟိယတ္တာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ **တတိယပါရာဇိကဝတ္ထု**[2]သ္မိံ[3] ပဋိသလ္လိယိ၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ "ကာယဒုစ္စရိတသမဓိ"တိ အာဂတတ္တာ ဝိပါကူပဋ္ဌာနသမဓိတာ နု လဗ္ဘတိ။

အဌာနပါဠိဝဏ္ဏနာယံ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၃-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-စတသော (က) ၃-ဝိဂ်ဝဝသေန (သီ) ၄-ဝိ ၁-ဂ၆-ပိဋ္ဌေ။

၁၆-ကေဝမ္မပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၉၆။ ကေဝမ္မပါဠိဝဏ္ဏနာယံ ဧဝံ ဝမ္မ-သဒ္ဒေါ သဘာဝတ္ထော "ကုသလာ ဝမ္မာ"တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ "**ကံသဘာဝေါ**"တိ။ **ကေ**ဏ္ဍေနာတိ ကေံသေန၊ အဝယဿ အတ္ထော။ **ဝ**ဏ္ဏေတိ သံသာရဝဋ္ဋေ။ **နိမ္မိဿနတ္ထာယာ**တိ အနဘိရမနတ္ထာယ။ **ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယာ**တိ အရဇ္ဇနတ္ထာယ။ **ဝိရဇ္ဇနာယာ**တိ ပလုဇ္ဇနာယ။ တေနေဝါဟ "**ဝိဂမာယာ**"တိ။ **ရာဂါဒီနံ နိရောဝေါ**ယာတိ မဂ္ဂဉာဏေန ရာဂါဒီနံ နိရောဓနတ္ထာယ။ မဂ္ဂဉာဏေန နိရောဓနံ နာမ အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိကရဏန္တိ အာဟ "**အပ္ပဝတ္တိကရဏတ္ထာယာ**"တိ။ ယထာ ခါဒနိယသ မုခေ ကတ္တာ ခါဒနံ နာမ ယာဝဒေဝ အဏ္ဍောဟရဏတ္ထံ၊ ဧဝံ ရာဂါဒီနံ နိရောဓနံ ဝဋ္ဋနိရောဓနတ္ထမေဝါတိ ဝုတ္တံ "**ဝဋ္ဋဿေ**ဝ **ဝါ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယာ**"တိ။ ယသ္မာ ကိလေသေသု ဒိဋ္ဌေသု ဧကတရံ ဝဋ္ဋဒ္ဒယမ္ပိ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ မူလမေဝ ဂဏှန္တော "**ဥပသမာယာတိ ကိလေသဂုပသမနတ္ထာယာ**"တိ အာဟ။ သခ်ံတမ္မာနံ အဘိဇာနနံ နာမ တတ္ထ လဂ္ဂဏတ္ထာယာရောပနမုခေ-နေဝါတိ အာဟ "**အနိစ္စာဒိ ။ ပ ။ အဘိဇာနနတ္ထာယာ**"တိ။ သမ္ဘုဇ္ဈတဗ္ဗာနိ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ တဗ္ဗိနိမုတ္တသ ဥယျသ အဘာဝတော။ "**စတုန္နံ သစ္စာနံ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယာ**"တိ ဝတ္တာ တယိဒံ ဗုဇ္ဈနံ ယသ ဉာဏသ ဝသေန ဇုဇ္ဈတိ၊ တသ ဉာဏသ ဝသေန ဒသ္သေတုံ "**ဗောဓိ ဗုဇ္ဈတီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အပ္ပစ္စယနိဗ္ဗာနသ္သာ**တိ အမတဓာတုယာ။

ဥသ္သာဟဇနံ နတ္ထိဿ ကမ္မဋ္ဌာနေ အဘိရုစိဥပ္ပါဒနာယ။ **ဝိသကဏ္ဏကော**တိ ဂုဋ္ဌသ ဝါကိဇသမညာ။ "ကိသ္မိဋ္ဌိ ဒေသေ ဒေသဘာဝသာ"တိ ကေစိ။ ဥဒ္ဓုရ-သော သမပါကပဏ္ဏော စုဏ္ဏာဒီဟိ မိသ္သေတ္တာ ဝိဏ္ဏိကတော **ဂုဋ္ဌော**၊ အပိဏ္ဏီ-ကတော **ဖာဏိတံ**။ ပါကဝိသေသေန ခဏ္ဍခဏ္ဍသေဒိတော **ခဏ္ဍော**၊ မလာ-ဘာဝံ အာပန္နော **သက္ကရာ**။

သရတိတိ သတိ။ အနု အနု သရတိတိ **အနုသတိ**၊ အနု အနုရူပါ သတိတိပိ **အနုသတိ**။ **ဒုဝိဓံ ဟောတိ**တိ ပယောဇနဝသေန ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ **စိတ္တသမ္ပယုတ်သနတ္ထာ**နိ ပသာဒနိယဝတ္ထုသ္မိံ ပသာဒုပ္ပါဒနေန ဘာဝနာစိတ္တသ ပရိတောသနတ္ထံ။ **ဝိဗဿနတ္ထာ**နိ ဝိပဿနာသုခတ္ထံ။ ဥပစာရသမာဓိနာ ဟိ စိတ္တေ သမာဟိတေ ဝိပဿနာသုခေန ဇုဇ္ဈတိ။ **စိတ္တုပ္ပါဒေါ**တိ ဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။ **ဥမ္မဟညတိ** ပတိဟညတိ ပဋိကုလတ္တာ အာရမ္မဏသ။

တတော ဧဝ **ဥက္ကဏ္ဌိတိ၊** ကမ္မဋ္ဌာနံ ရိဿတိ၊ **နိရသာဒေါ ဟောတိ** ဘာဝနာသာ-ဒသ အလဘနတော။ **ပသီဒတိ** ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပသာဒနိယတ္တာ။ တထာ စ ကမ္မဋ္ဌာနဝိသေသတောဝိလာဘာဝေန **ဝိနိဝရဏော ဟောတိ။ ဒမေတ္ဝာ**တိ နိဝရဏ-နိရာကရဏေန နိဗ္ဗိသေဝနံ ကတ္ဝာ။ ဧဝံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တရာနုယုဇ္ဇနေန စိတ္တပရိ-ဒမနသာ ဥပမံ ဒသေန္တော "**ကထ**"န္တိအာဒိမာဟ။

ကော အယံ။ ပ။ အနုသရီတိ ကော အယံ မမ အဇ္ဈတ္တရေ ဌတ္ဝာ အနုသရိ။ **ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တော**တိ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတသ အနုသရကသ သဗ္ဗသော အဘာဝဒဿနမေတံ။ တေနာဟ "**နာ အညော ကောစိ**"တိ။ **ဒိသ္ဝာ**တိ ပရိယေသနနယေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ စိတ္တမေဝ အနုသရိတိ ဒိသ္ဝာ။ **သဗ္ဗမ္ပိ**တန္တိ ဧတံ ဟဒယဝတ္ထုအာဒိပ္ပဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ။ **ဣဒဉ္စ ရူပံ ပုရိမဉ္စ အရူပ**န္တိ ဣဒံ ရူပ္ပနသဘာဝတ္တာ ရူပံ၊ ပုရိမံ အတံသဘာဝတ္တာ အရူပန္တိ သခ်ေပတော ရူပါရူပံ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာ။ ပဇ္ဇဏ္ဍန္ခေ ဝဝတ္ထပေတ္ဝာတိ ယောဇနာ။ **သမ္ဘာဝိကာ**တိ[1] သမုဒ္ဌာပိကာ။ **တသ္ဝာ**တိ သမုဒယသစ္စသ။ **နိရောဓောတိ** နိရောဓနိမိတ္တံ။ **အပ္ပနာဝါရော**တိ ယထာရဒ္ဓါယ ဒေသနာယ နိဂမနဝါရော။

၂၉၇။ **ဧသေ နယော**တိ ဣမိနာ ယ္ဝာယံ "တံ ပနေတ"န္တိအာဒိနာ အတ္ထနယော ဗုဒ္ဓါနုသတိယံ ဝိဘာဝိတောတိ အတိဒိသတိ၊ သ္ဝာယံ အတိဒေသော ပယောဇနဝသေန နဝသုပိ အနုသတိသု သာဓာရဏဝသေန ဝုတ္တောပိ အာနာပါနသတိအာဒိသု တိသု ဝိပဿနာယ္ဝာနေဝ ဟောန္တိတိ ဣမိနာ အပဝါဒေန နိဝတ္တိတောတိ တာသံ ဧကပ္ပယောဇနတာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဓမ္မေ အနုသတိ ဓမ္မာနုသတိတိ သမာသပဒဝိဘာဂဒဿနမ္ပိ ဝစနတ္ထဒဿနပက္ခိက-မေဝါတိ အာဟ "**အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော**"တိ။ **ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာ**တိ ဟိ ဓမ္မသ အနုသတိယာ ဝိသယဘာဝဒဿနမေတံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **သီလံ အာရဗ္ဘာ**တိ အတ္ထနော ပါရိသုဒ္ဓိသီလံ အာရဗ္ဘ။ **စာဂံ အာရဗ္ဘာ**တိ အတ္ထနော စာဂဂုဏံ အာရဗ္ဘ။ **ဒေဝတာ အာရဗ္ဘာ**တိ ဣတ္ထ ဒေဝတာ-ဂုဏသဒ္ဒိသတာယ အတ္ထနော သဒ္ဓါသီလသုတစာဂပညာသု ဒေဝတာ-သမညာ။ ဘဝတိ ဟိ တံသဒိသေပိ တမ္ဘောဟာရော ယထာ "တာနိ ဩသဓာနိ၊ ဧသ မြဟ္မဒတ္တော"တိ စ။ တေနာဟ "**ဒေဝတာ သက္ခိဘူတာ ဒ္ဌပေတ္ဝာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဒေဝတာ သက္ခိဘူတာ ဒ္ဌပေတ္ဝာ**တိ "ယထာ-ရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထ ဥပပန္နာ၊ မယ္ဟမ္ပိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သီလေန၊

---

[1] ပဘာဝိကာတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ယထာရူပေန သုတေန၊ ယထာရူပေန စာဂေန၊ ယထာရူပါယ ပညာယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထ ဥပပန္နာ၊ မယ္ပမ္ပိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတိ"တိ ဧဝံ ဒေဝတာ သက္ခိဒ္ဓာနေ ဌပေတ္ဝာ။ **အသာသပသာသနိမိတ္တံ** နာမ တတ္ထ လဒ္ဓဇ္ဇပ္ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ။ **ဂတာ**တိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပဂတာ ပဝတ္တာ။

ဥပသမ္မတိ ဣတ္ထ ဒုက္ခန္တိ ဥပသမော၊ နိဗ္ဗာနံ။ အစ္စန္တမေဝ ဣတ္ထ ဥပသမ္မတိ ဝဋ္ဋတ္ထယန္တိ **အစ္စန္တ**။**ပသမော**၊ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ဒိဋ္ဌေ၊ဝတိ ခေပေတိ ကိလေသေတိ ခယော၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ တေ ဧဝ ဥပသမေတိတိ ဥပသမော၊ အရိယမဂ္ဂေါ ဧဝ။ ခယော စ သော ဥပသမော စာတိ **ခယူပသမော**။ တတြ စာယံ ဥပသမော ဝမ္မော ဧဝါတိ ဝမ္မာနုသတိယာ ဥပသမာနုသတိဧကသင်္ဂဟောတိ?သစ္စံဧကသင်္ဂဟော ဝမ္မဘာဝသာမညေ အဓိပ္ပေတော၊ သခ်ိတဝမ္မတော ပန အသခ်ိတဝမ္မော သာတိ-သယော ဥဋ္ဌာရတမပဏိတတမဘာဝတောတိ ဒိပေတုံ ဝိသုံ နိဟရိတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ ဣမမေဝ ဟိ ဝိသေသံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ "ဝမ္မာနုသတိ"တိ ဝတ္ဝါပိ ဥပသမာ-နုသတိံ အဝေါစ အနုသရန္တော သ ဝိသေသံ သန္ဓပဏိတဘာဝေန ဥပ-ဋ္ဌာနတော။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ ဣဒ ခယူပသမဂ္ဂဟဏမ္ပိ သမတ္ထိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထေဝ ဟိ သမာနေပိ လောကုတ္တရဝမ္မဘာဝေ "ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဝမ္မာ သခ်ိတာ ဝါ အသခ်ိတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ"တိ အာဒိဝစနတော မဂ္ဂဖလ-ဝမ္မေဟိ နိဗ္ဗာနဝမ္မော သာတိသယော၊ ဧဝံ ဖလဝမ္မတော မဂ္ဂဝမ္မော ကိလေသပ-ဟာနေန အဏ္ဍရိယဝမ္မဘာဝတော၊ တသ္မာ အစ္စန္တ။ပသမေန သဒ္ဓိံ ခယူပသမောပိ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **ဝိပဿနဋ္ဌာနေ ဟောန္တိ**တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ? "ကေန-နိဗ္ဗိဒါယာတိအာဒိဝစနတော"တိ ကေစိ၊ တံ အကာရဏံ ဗုဒ္ဓါနုသတိအာဒိသုပိ တထာ ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ။ ယထာ ပန ဗုဒ္ဓါနုသတိအာဒိနိ ကမ္ဘ-ဋ္ဌာနာနိ ဝိပဿနဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ နိမိတ္တသမ္ပဟံသနဋ္ဌာနိပိ ဟောန္တိ, နဝေမေတာနိ၊ ဧတာနိ ပန ဝိပဿနဋ္ဌာနေဝါတိ တထာ ဝုတ္တံ။

ပဋ္ဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဧကဝမ္မပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၉၇။ မိဆ္ဆာ ပဿတိ တာယ, သယံ ဝါ မိဆ္ဆာ ပဿတိ, မိဆ္ဆာ-ဒဿနမေဝ ဝါ တန္တိ **မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ**၊ ယံ ကိဉ္စိ ဝိပရိတဒဿနံ။ တေနာဟ

"ဒ္ဒါသဒ္ဒိ၀ိ၀ယာ"တိအာဒိ။ မိ**ဆ္ဆာ**ဒိ**ဋ္ဌိ** ဧတသာတိ မိ**ဆ္ဆာ**ဒိ**ဋ္ဌိ**ကော။ တသ မိ**ဆ္ဆာ**ဒိ**ဋ္ဌိ**ကသ။

၂၉၉။ သမ္မာ ပသ္သတိ တာယ, သယံ ၀ါ သမ္မာ ပသ္သတိ, သမ္မာဒဿနမတ္တမေ၀ ၀ါ တန္တိ **သမ္မာ**ဒိ**ဋ္ဌိ**။ **ပ**ဋ္ဌ**ိ၀ိ၀ယာ**တိ ကမ္မသကတာဒျာနုဝိပဿနာမဂ္ဂဖလ၀သေန ပ**ဋ္ဌ**ိ**ဝ**ိ**ဝ**ယ။ တတ္ထ ဒျာနုစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နံ ဉာဏံ **ဒျာန**-**သ**မ္မာ**ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ၊ ဝိပဿနာဉာဏံ **ဝ**ိ**ပ**ဿ**နာ**သ**မ္မာ**ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ။

၃၀၂။ ပ**ဋ္ဌ**သု ခ**ဏ္ဍ**သု"နိ**စ္ဆ**"န္တိအာဒိနာ ပ၀တ္တော **အ**နု**ပ**ါ**ယ**မ**နသိ**ကာ**ရော**။**

၃၀၃။ "အနိ**စ္ဆ**"န္တိအာဒိနာ ပ၀တ္တော **ဥ**ပါ**ယ**မ**နသိ**ကာ**ရော**။ **ယာ၀ နိ**ယာ**မော**ဂ္ဂ**မ**နာ**တိ** ယာ၀ မိ**ဆ္ဆ**တ္တနိယာမော**ဂ္ဂ**မနာ။ မိ**ဆ္ဆ**တ္တနိယာမော**ဂ္ဂ**-မနနယော ပန သာမညဖလသုတ္တ၀ဏ္ဏနာယံ တဋ္ဋီကာယ စ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ၀ေ၀ိ**တ**ဗ္ဗော။

၃၀၄။ **အ**ယံ **တ**ိ**ဝ**ိ**ဝ** **သ**ဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏာ** **စ**ေ**ဝ** **ဟော**တိ**တ**ိ ကမ္မပထပ္ပတ္တိယာ မဟာသာ၀ဇ္ဇဘာ၀တော ၀ုတ္တံ။ သဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏာ**ယ ဟောန္တိယာ မဋ္ဌ**ိ**ဝ**ိ**ဗန္ဓကဘာ၀ေ ၀တ္တမ္ဗမေ၀ နတ္ထိတိ ၀ုတ္တံ "**မ**ဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏာ** **စ**ာ"တိ။ "သသ္သတော လောကော"တိအာဒိကာ **ဒ**သ**ဝ**တ္ထု**ကာ** **အ**န္တ**ဂ**္ဂ**ါ**ဟိ**ကာ** **ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ**ဂ**တိ**ယော**။ **မ**ဋ္ဌ**ိ**၀ရ-**ဏာ**၀ **ဟော**တိ ဝိပရိတဒဿနဘာ၀တော၊ **နု** **သ**ဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏာ** အကမ္မပထ-ပတ္တိတော၀တိ အမိပ္ပါယော။ **ဣ**ဒံ **ပ**နု **ဒ**ိ**ဝ**ေ**နံ** **ပ**ဋ္ဌ**ိ**ကၠ**ိ**ပ**ိ**တ**ွ**ာ**တိ ဝိပရိတဒဿ-**နဿ** **နု** မဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏ**ဿ**ာ**တိ ဝိရုဒ္ဓမေတံ ဥဒ္ဓမ္မဘာ၀တော။ တထာ ဟိ သတိ အပ္ပဟိနာယ **ဧ**ဝ သက္ကာယဒိ**ဋ္ဌ**ိယာ မဋ္ဌ**ိ**ဝ**ိ**ဂမေန ဘ၀ိတ**ဗ္ဗ**န္တိ အမိပ္ပါယေန ယထာ၀ုတ္တ**ဝ**ိ**ဝ**ေ**နံ** **ပ**ဋ္ဌ**ိ**ကၠ**ိ**ပ**ိ**တ**ွ**ာ။ "**နု** **သ**ဋ္ဌ**ိ**၀ရ**ဏာ**"တိ သဋ္ဌ**ိ**ပ**ိ**ပ**ိ**ယာ အ**ဝ**ိ**ဗ**န္ဓ-ကတ္တံ ၀ဒန္တေဟိ ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ**ယာ သဋ္ဌ**ိ**၀ဟတ**ာ**ဝ**ိ** နာ**မ** အနုညာတ**ာ** ဟော**တ**ိ**တ**ိ တံ ၀ါဒံ ပ**ဋ္ဌ**ိကၠ**ိ**ပ**ိ**ယန္တေန "**ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ**နာ**မ**ေ **သ**ဋ္ဌ**ိ** **ဥ**ပ**နေ**တုံ **သ**မ**ဏ**ာ **နာ**မ **နတ္ထ**ိ"တိ ၀ုတ္တံ။ ကသ္မာ? ကေန္တ၀ရ**ဏ**တ**ရ**သာ၀ဇ္ဇဘာ၀တော။ တေနာဟ "**ကေ**န္တ**ံ** **နိ**ရ**ယ**သ္မိ**ံ**ယေ**ဝ** **နိ**ပုဏ္ဏ**ာ**ပေ**တိ**"တိအာဒိ။

၃၀၅။ **ဝ**ဏ္ဏ**ံ** **ဝ**ိ**ဒ**ံ**သ**ေ**တ**ိ**တ**ိ မဋ္ဌ**ိ**သ**မ္မ**ာ**ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ ကိ**လ**ေ**သ**ဝ**ဏ**ံ ကမ္မ**ဝ**ဏ္ဏ**ဿ** **ဝ**ိ**ဒ**ံ**သ**ေ**တ**ိ။ ဝိ**ပ**ါ**ကဝ**ဏ**ံ ကာ **နု** **ဝ**ိ**ဒ**ံ**သ**ေ**တ**ိ **နာ**မ။ **ဧ**ဝံ ပန **အ**တ္တ**နော** ကာ**ရ**ဏေ**နု** **ဝ**ိ**ဒ**္ဓ**သ**္ဓ-ဘ**ဝ**ံ? ဖ**လ**သ**မ္မ**ာ**ဒ**ိ**ဋ္ဌ**ိ ပ**ဋ္ဌ**ိ**ဗ**ာ**ဟ**တ**ိ**တ**ိ ၀ုတ္တံ အ**ဝ**သ**ရ**ဒ**ါ**နတ**ော**။ **ဣ**ဒ**ေ**ဒ**ေ**တ**ံ** **ဣ**သ**လ**န္တိ အ**ရ**ဟ**တ္တ**ံ ပ**ါ**ပ**ေ**တ**ုံ **သ**ေ**ခ** **သ**ကၠ**ော**တ**ိ**၊ **ဧ**ဝ**မ**ေ**တ**ံ **ဝ**ိ**ပ**ဿ**နာ**ယ

၁-သက္ကာယဒိ**ဋ္ဌ**ိ**ဝ**ိ(**အ**ဌ**ကထာယံ) ၂-**အ**ပ**ါ**ယ**သ**ုယော**ဝ**(**အ**ဌ**ကထာယံ) ၃-**ဝ**ိ**ဒ**္ဓ**သ**္ဓ**ဘ**ာ**ဝ**ံ(**က**)

အံ-**ဌ** ၁-**၁**၅—**နု**-**ဗ**-**သ**

ပဋ္ဌိသန္ဓိအနာဂ၊ဖုနံ ကုသလံ အနဝဇ္ဇံ။ **သတ္တ ဘဝေ ဒေတိ**တိ သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂသ ပစ္ဆိယဘူတာ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တသ ပုဂ္ဂလသ သတ္တ ဘဝေ ဒေတိ။ **ဝေမယ**နှင့် ပဋ္ဌိဝမ္မိ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"လောကိယ-လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကထိတာ"**တိ။ **ဣမသ္မိံ ပနဋ္ဌေ**တိ "နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဝမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေ ဂတိမဂ္ဂသဒ္ဒါတေ အတ္ထေ။ "သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ"တိ ဝုတ္တတ္တာ **"လောကိကာ ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ-ကာဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ"**တိ ဝုတ္တံ။

၃၀၆။ **ယထာဒိဋ္ဌိ**တိ အတ္ထဗျာပနိစ္ဆာယံ **ယထာ**-သဒ္ဒေါ၊ တေန ဥတ္တရ-ပဒတ္ထပ္ပဓာနော သမာသောတိ အာဟ **"ယာ ယာ ဒိဋ္ဌိ"**တိ။ **တသာ တသာ အနုရူပန္တိ** တံတံဒိဋ္ဌိအနုရူပန္တိ အတ္ထော။ **သမတ္တန္တိ** အနဝသေသံ။ တေနာဟ **"ပရိပုဏ္ဏာ"**နှင့်။ **သမာဒိန္နန္တိ** အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု သမံ ဂေါသဒိသံ ကတ္တာ အာဒိန္နံ ဂဟိတံ အနိသဏ္ဌံ။ **တဒေတန္တိ** ယဒေတံ "ယံ စေဝ ကာယကမ္မ"နှင့်အာဒိနာ ဝုတ္တံ၊ တဒေတံ ကာယကမ္မံ။ **ယထာဒိဋ္ဌိယံ ဋ္ဌိတကာယကမ္မ**နှင့် ယာ ပန ဒိဋ္ဌိ "နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပါပ"နှင့်အာဒိနာ ပဝတ္တာ၊ တသံ ဒိဋ္ဌိယံ ဋ္ဌိတကသ ဋ္ဌိတမတ္တသ အနိသဏ္ဌသ တံဒိဋ္ဌိကသ ကာယကမ္မံ။ **ဒိဋ္ဌိသဟဇာတံ ကာယကမ္မ**နှင့် တသ ယထာဒိဋ္ဌိကသ ပရေသံ ဟတ္ထမုဋ္ဌါဒိနာ ဝိညာပနကာလေ တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတံ ကာယကမ္မံ။ **န** စေတ္ထ ဝစီကမ္မာသင်္ခ်ာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ ပါဏာဃာတာဒိနံယေဝ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **ဒိဋ္ဌာနုလောမိကံ ကာယကမ္ပ**နှင့် ယထာ ပရေသံ ပါဏံ ဟောတိ၊ **ဧဝံ** ဒိဋ္ဌိယာ အနုလောမိကံ ကတ္တာ ပဝတ္တိတံ ကာယကမ္မံ။ တေနာဟ **"သမာဒိန္နံ ဂဟိတံ ပရာမဋ္ဌ"**နှင့်။ **တတ္ထာ**တိအာဒိ သုဝိညေယ္မေဝ။ **ဧသေဝ နယော**တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ ဋ္ဌိတဝစီကမ္မံ, ဒိဋ္ဌိသဟဇာတံ ဝစီကမ္မံ, ဒိဋ္ဌာနုလောမိကံ ဝစီကမ္ပနှင့် တိဝိဓံ ဟောတိတိ **ဧဝမာဒိ** အတိဒိသတိ။ **မိစ္ဆာ-ဒိဋ္ဌိကသာ**တိ ကမ္မပထပ္ပတ္တာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသ။ "ယာယ ကာယစိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသ သတော"တိ အပရေ။

ဒိဋ္ဌိသဟဇာတာတိ ယထာဝုတ္တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတာ စေတနာ။ **ဧသ** နယော ဧသသပဒေသုပိ။ **ပတ္ထနာ**တိ "ဣဒံ နာမ ကရေယ္ယ"နှင့် တဏှာ-ပတ္ထနာ။ **စေတနာပတ္ထနာနံ ဝသေန**တိ ယထာဝုတ္တာဒိဋ္ဌိဂတနိဿိတစေတသိ-ကနိကာမနာနံ ဝသေန။ **စိတ္တဋ္ဌပနာ**တိ စိတ္တသ ပဏိဓာနာ။ **ဖဿာဒယော**တိ စေတနာဒိဋ္ဌိတဏှာဒိဝိနိမုတ္တာ ဖဿာဒိဓမ္မာ။ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိ ပါပိကာ၊ တသ္မာ တသ်ိ ပုဂ္ဂလသ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ **အနိဋ္ဌာ**ယ ။**ပ**။ **သံဝတ္တန္တိ**တိ ယောဇနာ။

ဗုရိမသေဝါတိ တိတ္ထကပဒသေဝ။ တိတ္ထကံ ကဋ္ဌကန္တိ စ ဥဘယံ ဣဓ အနိဋ္ဌပရိယာယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ "ပစ္ဆာ တေ ကဋ္ဌကံ ဘဝိဿတီ"တိအာဒီသု ဝိယ။

အမ္မောယန္တိ အမ္မော အယံ။ **တံမေဝ ဟုဇ**န္တိ တမေဝ ပုဗ္ဗေ လဒ္ဓပရိသိဒ္ဓန-ဒါနာဒိပုဇံ။ **နိဓေသရေ**တိ ပဝိသိ"သု။ **အသာတသန္ဓိဝါသေနာ**တိ အမဓုရ-နိမ္မမ္ပလသံသဂ္ဂေန။

တံ ပန ပဠိကိ္ခိပိတ္ဝာ ။ပ။ ဝုတ္တန္တိ သဗ္ဗာပိ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကေန္ဒသာဝဇ္ဇတ္တာ အနိဋ္ဌာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တတိတိ အမိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ။ **ဘနန္တ**ရသုဇ္ဇတိ ဒသမသုတ္တေ။ **ယောဇ္ဇေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ**တိ နဝမသုတ္တေ ဝိယ ယောဇ္ဇေတ္ဝာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **စိတ္တဋ္ဌပနာဝ ပဏ္ဍနာ**တိ ဇ္ဈေ ပဏိမိ စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၀၈။ တတိယသ ပဌမေ **အယာထာဝဒိဋ္ဌိကော**တိ အနိစ္စာဒိဘာဝေသု ဓမ္မေသု နိစ္စာတိအာဒိနာ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိကော။ တေနာဟ "**တာယေဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝိပရိတဒဿနော**"ဟိ။ **သဒ္ဓမ္မာ**တိ ဇ္ဈေ သန္ဓော ပသဇ္ဇော သုန္ဒရော ဓမ္မော၊ ယော မနုဿဓမ္မောတိပိ ဝုစ္စတိ။ တတော ဟိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ပရံ ဝုဋ္ဌာပေယ္ယ, နအရိယဓမ္မတော။ တေနာဟ "**ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မတော**"တိ။ **ဝေရ္ဂပါ**တိ ဇ္ဈမိနာ ပါထိကပုတ္တာဒိကေ သင်္ကာတိ။

၃၀၉။ **သမ္ဘည္ဟေမောဒိသဇ္ဇော**တိ သမ္ဘည္ဟဘာဂိ ဗောဓိသဇ္ဇော။ **အာဒိ-သဒ္ဒေန** ပုရိတပါရမိကာ ပစ္ဆေကဗောဓိသတ္တာ ကေစ္စသာဝကဗောဓိသတ္တာ စ သင်္ဂယ္ဟန္တိ။

၃၁၀။ **ပရမာ**တိ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝေန ပရမာ၊ ဥက္ကံသဂတာတိ အတ္ထော။ **ဝေသ**န္တိ အာနုဘ္ဘာဝရိယကမ္မာနံ။ **ပရိဿ္ဆေဒေါ**တိ ဝိပါကဝသေန ပရိယောသာနံ။ **ဝဋ္ဋသ ပ္ပလံ**၊ တတော တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော ဝဋ္ဋသ ခါဏ္ဍတိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ "**တာယာ**"တိအာဒိ။ တဿ ဝုနပိ တဗ္ဗာဝါ-ဝဟတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ**"တိ၊ နပန သဗ္ဗသော ဝုဋ္ဌာနသ အဘာဝတော။ ယာဒိသေ ဟိ ပစ္ဆယေ ပဋ္ဌစ္စ အယံ တံ ဒဿနံ ဩက္ကန္တော ပုန ကဒါစိ တပ္ပဋိပက္ခေ ပစ္ဆယေ ပဋ္ဌစ္စ တတော သိသုက္ခိပနမသ နု ဟောတိတိ

နဝတ္တမ္ပိ။ အကုသလံ ဟိ နာမေတံ အဗလံ ဒုဗ္ဗလံ၊ နဲ ကုသလံ ဝိယ မဟာဗလံ။ အညထာ သမ္မတ္တနိယာမော ဝိယ မိစ္ဆတ္တနိယာမောပိ အစ္ဆန္ဒိကော သိယာ၊ နဲ စ မိစ္ဆတ္တနိယာမော အစ္ဆန္ဒိကော။ တေနေဝ **ပပဉ္စသူဒနိယံ**[1]—

> "ကိံ ပနေသ ဧကသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတော ဟောတိ၊ ဥဒါဟု အညသ္မိမ္ပိ? ဧကသ္မိံယေဝ နိယတော၊ အာသေဝနဝသေန ဘာဝနာရေပိ တံ ဒိဋ္ဌိ ရောစေတိ ဧဝါ"တိ—

ဝုတ္တံ။ တတောယေဝ **စ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယမ္ပိ**[2] ဝုတ္တံ—

> "ယေ ဝါ ပန တေသံ လဒ္ဓိံ ဂဟေတ္တာ ရတ္တိဋ္ဌာနေ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္နာ သဏ္ဌာယန္တိ ဝိမံသန္တိ၊ တေသံ 'ကရောတော နဲ ကရိယတိ ပါပံ၊ နတ္ထိ ဟေတု၊ နတ္ထိ ပစ္စယော၊ မတော ဥဋ္ဌဟတိ'တိ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ မိစ္ဆာသတိ သန္ဌိတာ၊ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ၊ ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ။ ပဌမဇဝနေ သတေကိစ္ဆာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဒုတိယာဒီသု။ သတ္တမေ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ အတေကိစ္ဆာ အနိဝတ္တိနော အရိဋ္ဌကဏ္ဋကသဒိသာ၊ တတ္ထ ကောစိ ဧကံ ဒဿနံ သြက္ကမတိ၊ ကောစိ ဒွေ, ကောစိ တိဏိပိ၊ ကေသ္မိံ သြက္ကန္တေပိ ဒ္ဋိသု တိသု သြက္ကန္တေသုပိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကောဝ ဟောတိ။ ပတ္ထော သဂ္ဂမဂ္ဂါဝရဏဿ ဝေ ဝေါကၠမဂ္ဂါဝရဏဿ၊ အဘဗ္ဗော တသ္သတ္တဘာဝသ အနန္တရံ သဂ္ဂမ္ပိ ဂန္တုံ၊ ပဂေဝ မောက္ခံ၊ ဝဋ္ဋခါဏု နာမေသ သတ္ထော ပထဝိဂေါ-ပကော၊ ယေဘုယ္ယေန ဝေရုပသ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ"တိ။

ဝိဋ္ဌိစက္ကဝါဠေတိ ဗျာယမာနစက္ကဝါဠသ ပရတော ဧကသ္မိံ သြကာသေ။ ယံ ဗျာယမာနာနံ အဗ္ဗျာယမာနာနဉ္စ စက္ကဝါဠာနမန္တရံ၊ ယတ္ထ လောကန္တရိက-နိရယသမညာ၊ တာဒိသေ ဧကသ္မိံ သြကာသေ။ **ပစ္စတိယေဝ**တိ စက္ကဝါဠေ ဗျာယမာနေ အဗ္ဗျာယမာနေပိ အတ္တနော ကမ္မဗလေန ပစ္စတိယေဝ။

ဥ၁၁။ **စတုတ္ထေ "မာ ခလီ"တိ ဝစနံ ဥပါဒါယ ဒေဝလဒ္ဓနာမောတိ** တံ ကိရ သကဒ္ဒမာယ ဘူမိယာ တေလဃဋံ ဂဟေတ္တာ ဂစ္ဆန္တံ "တာတ မာ ခလီ"တိ သာမိကော အာဟ။ သော ပမာဒေန ခလိတ္တာ ပတိတ္တာ သာမိကဿ ဘယေန ပလာယိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သာမိကော ဥပဓာဝိတ္တာ သာဋကကဏ္ဍေ အဂ္ဂဟေသိ။ သော သာဋကံ ဆဒ္ဒေတ္တာ အစေလကော ဟုတ္တာ ပလာတော ပဏ္ဍေန ဝါ တိဏေန ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတုမ္ပိ အဇာနန္တော ဇာတရူပေနေဝ ဧကံ

---

[1] မ-ဋ္ဌ ၃-၇၅-ဝိဋ္ဌေ။ [2] ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၀-ဝိဋ္ဌေ။

ဂါမံ ပါဝိသိ။ မနုဿာ တံ ဒိသ္မာ "အယံ သမဏော အရဟာ အပ္ပိစ္ဆော၊ နတ္ထိ ဣမိနာ သဒိသော"တိ ပူဝဘတ္တာဒီနိ ဂဟေတ္မာ ဥပသက်မိတ္မာ "မယံ သာဒုကံ အနိဝတ္ထဘာဝေန ဣဒံ ဥပ္ပန္နန္တိ" ဟိ ဟတော ပဋ္ဌာယ သာဒုကံ လဘိတ္မာပိ နနိဝါသေသိ၊ တဒေဝ စ ပဗ္ဗဇ်ံ အဂ္ဂဟေသိ။ တသ္မ သန္တိကေ အညေပိ အညေပိတိ ပဗ္ဗဇိတာ မနုဿာ ပဗ္ဗဇိံသု။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "မာ ခလိတိ ဝစနံ ဥပါဒါယ ဧဝံလဒ္ဓနာမော တိတ္ထကရော"တိ။

သမာဂတဒ္ဒာနေတိ ဒ္ဝိန္နံ နဒီနံ ဥဒကပ္ပဝါဟသ္မ သန္ဓိပါတဋ္ဌာနေ။ **ဒ္ဝိန္နံ ဥဒကာနန္တိ** ဒ္ဝိန္နံ ဥဒကပ္ပဝါဟာနံ။ ယထာဝုတ္တဋ္ဌာနေ မဗ္ဗဂ္ဂဟဏတ္ထံ ခိပိတဗ္ဗတော ခိပ္ပံ၊ ဂုမိနံ၊ တဒေဝ ဣဓ **ခိပ္ပန္တိ** ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**ဂုမိန**"န္တိ။ **ဥန္ဓ**ုဟိတိ ဥဒကဥန္ဓုဟိ။ **ဟုန္ဓပုရိသော** အရိယမဗ္ဗာဘာဝတော။ ဗျာနမတ္တမ္ပိ ဟိ တသ္မ နတ္ထေ၀! ဂုတော အရိယမဂ္ဂေါ။ **မနုဿခိပ္ပံ မညေ**တိ မနုဿာ ပတိတ္မာ ဗျသနပ္ပတ္တိအတ္ထံ သြဒ္ဓိတံ ဂုမိနံ ဝိယ။ တေနာဟ "**မဟာဇနုဿာ**"တိအာဒိ။

၃၁၂။ ပဗ္ဗမာဒိသု **မာဟိရကသာသနန္တိ** အဝိသေသေန ဝုတ္တံ တသ္မ သဗ္ဗသ္မိံ အနိယျာနိကတ္တာ သတ္ထုပဋိညဿ အသမ္ဘုဏတာ၀တော။ တေနာဟ "**တတ္ထ ဟိ**"တိအာဒိ။ **ဂဏ္ဏော**တိ သာ၀ကဂဏ္ဏော။ **တထာဘာ၀ါယာ**တိ အာစရိယေန ဝုတ္တာကာရတာယ သမ္ဘ၊ဝတ္ထံ။ **ဇယ်သတ**န္တိ ဗဟု အနေကေ သတ္တေ။ **သမကမေ၀ အကုသလ် ပါပုဏာတိ**တိ တေသံ သဗ္ဗေသံ ကေစ္စိ သမာဒပနေပိ တေသံ အကုသလေန သမကမေ၀ အကုသလံ ပါပုဏာတိ ကေစ္စိ ဗဟုနံ သမာဒပနေပိ တထာ ဥဿဟနဿ ဗလ၀ဘာ၀တော။ ဝိသုံ ဝိသုံ သမာဒပနေ ဝတ္တဗ္ဗမေ၀ နတ္ထိ။ ယထာ ဟိ ဧမ္မစရိယာယံ သမကမေ၀ါတိ ဝတ္တဗ္ဗာ ကလျာဏမိတ္တတာ၊ ဧ၀ံ အဧမ္မစရိယာယံ အကလျာဏမိတ္တတာတိ။

၃၁၃။ **သုဒ္ဓ၊ အက္ခာတေ**တိ ကေန္တတော နိယျာနိကဘာ၀ေန အက္ခာတေ။ **သတ္ထာ စ သဗ္ဗညူ ဟောတိ**တိ အသမ္ဘုဏေါ နိယျာနိကဘာ၀ေန ကထေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ **ဧမ္မော စ သ္ဝာက္ခာတော** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပ္ပ၀ေဒိတတ္တာ။ **ဂဏ္ဏော စ သုပ္ပဋိပန္နော** သတ္ထာရာ သုဝိနီတတ္တာ။ **သမာဒပကော ဟိ**တိ-အာဒိ သုပ္ပဋိပတ္တိယာ နိဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၃၁၄။ **ပမာဏံ ဇာနိတဗ္ဗ**န္တိ "အယံ ဘောကေန ယာ၀ေတိ၊ ဣမသ္မ ဘောကံ ဒါတုံ ယုတ္တ"န္တိ ဧ၀ံ ပမာဏံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ **အတိရေကေ ပ။ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ ဝါ နတ္ထိ** ဒုရက္ခာတတ္တာ ဧမ္မသ္မ။ **တ သ္မာ**တိ ပဋိဂ္ဂါဟကသ္မ။ **အပ္ပိစ္ဆပဋိပဒါ နာမ နတ္ထိ** ဒုရက္ခာတေ ဧမ္မဝိနယေတိ အဓိပ္ပါယော။

၃၁၅။ **ဒါယကဿ ဝေသော** နာမ ဥဋ္ဌာရုဋ္ဌာရတာဘေဒေါ အဏ္ဍာ-သံယော။ ဒေယျဓမ္မဿ ပန ထောကဗဟုတာဝ **ဒေယျဓမ္မဿ ဝေသော** နာမ။ **အတ္ထနော ထာမောတိ** ယာဝနပ္ပမာဏံ။ **ယဒိ ဟိတိအာဒိ** "ကထ"န္တိ-အာဒိနာ သခ်ေပတော ဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဝိဝရဏံ။ **အနုပ္ပန္နဿာ**တိ အနုပ္ပန္နော အဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **စက္ခုဘူတော ဟောတီ**တိ မဟာဇနဿ စက္ခု ဝိယ ဟောတိ။ **သာသနံ စိရဋ္ဌိတိတံ ကရောတီ**တိ အနုပ္ပန္နလာဘုပ္ပါဒနေန မဟာ-ဇနဿ ပသာဒုပ္ပါဒနေန စ စိရဋ္ဌိတိကံ ကရောတိ။

ကုဋ္ဌုမ္ဘရိယဝိဟာရေတိ ကုဋ္ဌုမ္ဘရိယဂါမသန္ဓိဿိတဝိဟာရေ။ **ဘုဉ္ဇနတ္ထာ-ယာ**တိ တသ္မိံယေဝ ဂေဟေ နိသိဒိတ္ဝာ ဘုဉ္ဇနတ္ထာယ။ **ဂဟေတ္ဝာ ဂမနတ္ထာ-ယာ**တိ ဂေဟတော ဗဟိ ဂဟေတ္ဝာ ဂမနတ္ထာယ။ **ဓုရဘတ္တာနိ**တိ နိစ္စဘတ္တာနိ။ **ဝိုဋ္ဌပဋ္ဌာကန္တိ** ဝေယျာဝစ္စကရံ။ **ဝိမံသိတ္ဝာ**တိ ယထာ ဥဒ္ဒိဿ ကတံ နဟောတိ၊ **ဧဝံ** ဝိမံသိတ္ဝာ။ **မဟာဇနော အပ္ပိစ္ဆော ဘဝိတုံ မညတီ**တိ မဟာဇနော သယံ အပ္ပိစ္ဆော ဘဝိတုံ မညတိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇနေန။ **မဟာဇနဿာ**တိ ဗဟုဇနဿ။ **အဝတ္ထရိတ္ဝာ**တိ ဝိတ္ထာရိကံ ကတ္ဝာ။

၃၁၆။ **ပဋ္ဌာတပတပပုနံ** စတ္ထသု ပဿေသု အဂ္ဂိသန္ဓာပသဿ ဥပရိ သူရိယ-သန္ဓာပသဿ စ တပပုနံ၊ တဋ္ဌ ခေါ ဂိမှကာလေ။ ဆိန္နပ္ပပါတပဗ္ဗတသိခရတော ပတနံ **မရုပ္ပပါတပတနံ**။ ပုဗ္ဗဏ္ဏာဒိသု အာဒိစ္စာဘိမုခါဝဋ္ဋနံ **အာဒိစ္စာနုပရိ-ဝတ္တနံ**။

၃၁၇။ **အယမ္ပိ**တိ သ္ဝာဂ္ဘာတေ ဓမ္မဝိနယေ ကုသိတောပိ။ **သာမညဉ္စ** တပစရဏံ။ **ဒုပ္ပရာမဋ္ဌ**ဉ္စ မိစ္ဆာစရိတံ သံကိလိဋ္ဌံ။ **နိရယာယုပကဋ္ဌ**တိ နိရယ-ဒုက္ခာယ နံ ကဋ္ဌတိ။

၃၁၈။ **ဝုတ္ထပ္ပကာရေ**တိ ပဋ္ဌာတပတပပုနာဒိကေ ဝုတ္ထပ္ပကာရေ။

၃၁၉။ **ဝေ**ဉ္စ ဝုတ္ထပ္ပကာရာယ စိတ္ထပ္ပသာဒဂ္ဂယသုပ္ပဋိပတ္တိယာ။ တေန သမဏာဓမ္မကရဏသုခဿ သင်္ကာတိ။

၃၂၀။ **နဝကနိပါတေ**တိ ဧမသ္မိံယေဝ အဂ်ုတ္တရနိကာယေ ဝက္ခမာနံ နဝကနိပါတံ သန္ဓာယာဟ။ **နဝ ပုဂ္ဂလာ**တိ သတ္တက္ခတ္တုပရမကောလံကော-လာဒယော နဝ ပုဂ္ဂလာ။ **သဗ္ဗဏ္ဌာ**တိ ဧမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္ထာဝသိဋ္ဌေသု သဗ္ဗေသု သုတ္တေသု။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၂၂။ စတုတ္ထသ ပဌမေ **သညာဏာဘူတာ**တိ ဥပလက္ခဏာဘူတာ။ **ပဋ္ဌ-ဒသမယာဇနာဝဋ္ဋကွန္ဓာ**တိ ပဋ္ဌံဒသယောဇနကွန္ဓပရိက္ခေပါ။ **ယထာ စာ**တိ **စ**-သဒ္ဒေန ကဒမ္မရက္ခာဒိနံ ကပ္ပဋ္ဌာယိဘာဝံ ဝိယ ယောဇနသတုဗ္ဗေဓာဒိဘာဝံ သမုစ္စိနောတိ၊ နဒ ပန ဇမ္ဗုယာ ဇမ္ဗုဒီပသ္မိ ဝိယ တေဟိ အပရဂေါယာနာဒီနံ သညာဏာဘာဝံ။ **ရာမဏေယ္ယကန္တိ** ရမဏီယဘာဝံ။ **သေသပဒေသူ**တိ ဝနရာမဏေယ္ယကာဒိပဒေသု။ ဥဂ္ဂတံ ကူလံ ဥသိတဘာဝေါ တေသာတိ **ဥက္ကူလံ**၊ ဝိဂတံ အပဂတံ ကူလံ တေသာတိ **ဝိကူလ**န္တိ အာဟ **"ဥန္နတဋ္ဌာနံ နိန္နဋ္ဌာန"**န္တိ **စ**။ **နန္ဒိယာဝဋ္ဋမဿ ဝိဗ္ဗေနေဝါ**တိ ကုဋ္ဌကကုလိသကမဿ ဩသဏ်ာတဝိဗ္ဗေနေဝ။

၃၂၃။ ဒုတိယာဒီသု **စတ္ဘာရော အပါယာ အညြတ္ဂြ မနုဿေဟိတိ အဓိပ္ပေတာ**၊ နဒ ဒေဝါ အညြတ္ဂြ မနုဿေဟိတိ ဟိနာယ ဇာတိယာ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **ဥပါဒါယုပါဒါယာဝိ မဏ္ဍိမဒေသော လဘ္ဘတိ**၊ ယတ္ထ ဂတိ ဘိက္ခူနံ ဘိက္ခုနိနံ ဥပါသကာနံ ဥပါသိကာနံ အညေသမ္ပိ ကမ္မဝါဒိကိရိယဝါဒိဝိညာ-ဏတိကာနံ၊ ယော ပတိရူပဒေသောတိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ **"သကလောဝိ ဟိ"**တိအာဒိ။

၃၂၄။ **ဇောဝ်** ဒေါသော။ တေနာဟ **"နိဒ္ဒေါသမုခါတိ အတ္ထော"**တိ။

၃၂၆။ တထာဂတသ ဂုဏေ ဇာနိတ္တာ စက္ခုနာပိ ဒဿနံ ဒဿနမေဝ၊ အဇာနိတ္တာ ပန ဒဿနံ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ ဟောတိယေဝါတိ အာဟ **"ယေ တထာဂတသ ဂုဏေ ဇာနိတ္တာ"**တိအာဒိ။

၃၂၇။ **ပကာသေတ္တာ ကထိတန္တိ** သစ္စာနိ ပကာသေတ္တာ ကထိတံ။

၃၂၈။ ဃုတာနံ ဓမ္မာနံ အသမ္မောသော ဓာရဏန္တိ အာဟ **"ဓာရေန္တိ တိ နာ ပမ္မုဿန္တိ"**တိ။

၃၂၉။ **အတ္ထာနတ္ထံ ဥပပရိက္ခန္တိ**တိ "အယံ ဒုမိဿာ ပါဠိယာ အတ္ထော၊ အယံ နာ အတ္ထော"တိ အတ္ထာနတ္ထံ ဥပပရိက္ခန္တိ။ အနတ္ထပရိဟာရေန ဟိ အတ္ထဂ္ဂဟဏံ ယထာ အဓမ္မပရိဝဇ္ဇနေန ဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။

၃၃၀။ **အနုလောမပဋိပဒန္တိ** နိဗ္ဗာနဿ အနုလောမိကံ ပဋိပဒံ။

၃၃၁။ **သံဝေဂဇနကေသု ကာရဏေသူ**တိ သံဝေဂဇနကေသု ဇာတိအာဒိ-သု ကာရဏေသု။ သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု သဟောတ္တပ္ပဉ္ဉဏံ သံဝေဂေါ။

၃၃၂။ **ဥပါယေနာ**တိ ယေန ဥပါယေန ဝုဋ္ဌာ။ ပဒ္ဓေဒေါ၊ တေန ဥပါယေန။ **ပဓာနဝိရိယံ ကရောန္တီ**တိ သမ္မပ္ပဓာနသင်္ခါတံ ဝိရိယံ ကရောန္တိ ဥပ္ပါဒေန္တိ။

၃၃၃။ ဝဝသဒ္ဒေယန္တိ ဝိသဒ္ဒေယန္တိ ဗ္ဗေသင်္ခါရာတိ **ဝဝသဂ္ဂေါ**၊ အသင်္ခတာ ဓာတုတိ အာဟ **"ဝဝသဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာန"**န္တိ။

၃၃၄။ **ဥတ္တမန္ဒာနန်** ဥတ္တမာနံ ပဒ္ဓန်ံ ဘောဇနာနံ။ **ဥတ္တမရသာနန်** ဥတ္တမာနံ ရသာနံ။ **ဥဒ္ဓ္ဝစာရေနာ**တိ ဥဒ္ဓ္ဝစရိယာယ ကသိစ အဲပရိဂ္ဂဟ-ဘူတသ ကိဉ္စိ အယာစိတ္ဝာ ဂဟဏံ ဥဒ္ဓ္ဝစာရော။ **ဗ္ဗေ စာ**တိ ဒေဝဒိနာ အန္ဓာဒိနံ အဂ္ဂဘာဝေါ နာမ မနာပပရမော ဗ္ဂ္ဂ်ိတက္ခဏလာဘော၊ နု ့ တေသံ လာဘိတာမတ္တန္တိ ဒသ္သေတိ။ **ပဠိလဘန္တီ**တိ ် ဒေန္တိ ပဏိတဘာဝေန။ **ဘတ္တသ္ဝ ဧကပါတီ**တိ ဧကပါတိပ္ပရံ ဘတ္တံ။ **ဗ္ဗဒံ ကိ ံ နာမာ**တိ "ဗ္ဗဒံ အန္ဓဂ္ဂရသဂ္ဂံ နာမ ဟောတိ, နု ဟောတိ"တိ ပုစ္ဆတိ။ **ဥဒ္ဓေန ကပါလာဘတေနာ**တိ မိသကဘတ္တေန။ **ယာပေန္တေ**တိ ယာပနသီသေန ယာပနဟေတုံ ဘတ္တံ ဝဒတိ။ **ဥပါဒါယ အဂ္ဂရသံ နာမာ**တိ တံ တံ ဥပါဒါယုပါဒါယ အန္ဓဂ္ဂရသဂ္ဂံ ဒဋ္ဌမ္ဘန္တိ ဒသ္သေတိ။ စက္ကဝတ္တိအာဟာရတော ဟိ စာတုမဟာရာဇိကာနံ အာဟာရော အဂ္ဂေါတိ ဧဝံ ယာဝ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝါ နေတဗ္ဗံ။

၃၃၅။ **အတ္ထရသော နာမ စတ္ဘာရိ သာမညဖလာနိ** "အရိယမဂ္ဂါနံ ဖလဘူတော ရသော"တိ ကတ္ဝာ။ **ဓမ္မရသော နာမ စတ္ဘာရော မဂ္ဂါ** "သာမည-ဖလဿ ဟေတုဘူတော ရသော"တိ ကတ္ဝာ။ **ဝိမုတ္တိရသော နာမ အမတံ နိဗ္ဗာနံ** "သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော"တိ ကတ္ဝာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇမ္ဗုဒီပပေယ္ယာလော နိဋ္ဌိတော။

၁၇-ပဿာဒကရဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၆၆။ **အဠမိဒန္တိ** သန္ဓိဝသေန ပါဋိယံ ရဿံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တံ၊ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရောတိ အာဟ **"အဠါ ဗ္ဗ"**န္တိ။ **ကေသော သော**တိ ဧကေသော

၁-ပဠိလဗ္ဘန္တိ (အဋ္ဌကထာယံ)

ဟေတု သေ လာဘာနံ။ **ပါပကံ နာမာ**တိ အပ္ပကမ္မိ ပါပံ နာမ ဗျတ္တံ ကေဏ်သေန နာ ကရောတိ။ **တထသ္ဿာ**တိ[1] တထာ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနဿ အသ္သ။ အရညိကတ္တံ ။ပ။ တေစိ၀ရိကတ္တာနိ ဣမေသံ ဒုတ၀မ္မာနံ ဂဟဏေနေ၀ ဣတရေသမ္မိ တံသဘာ၀ဂါနံ ဂဟိတဘာ၀ေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ထာ၀ရပ္ပတ္တဘာ၀ေါ**တိ သာသနေ ထိရဘာ၀ပ္ပတ္တိ ထေရဘာ၀ေါ။ **အာကပ္ပဿ သမ္ပတ္တိ**တိ "အညော မေ အာကပ္ပေါ ကရဏီယော"တိ ဧ၀ံ ၀ုတ္တသ္ဿ အာကပ္ပဿ သမ္ပတ္တိ။ **ကောလပုတ္တိ**တိ ကောလပုတ္တိယန္တိ အာဟ "**ကုလပုတ္တဘာ၀ေါ**"တိ။ **သမ္ပန္နရူပတာ**တိ ဥပဓိ-သမ္ပဒါ။ **၀စနကိရိယာ၀ယာ**တိ ၀စနပ္ပယောဂဿ မဒုရဘာ၀ေါ မဇ္ဇုဿရတာ။ **ဧတနဿ လာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဣဒံ နာ လာဘုပ္ပါဒနူပါယဒဿနပရံ၊ အထ ခေါ ဧ၀ံ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနဿ အနိစ္စန္တသေ၀ လာဘော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လာဘဿ အဗျဘိစာရဟေတုဒဿနပရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယထာဟ—

> "အာကခ်ေယ္ယ စေ ဘိက္ခေ ဘိက္ခု လာဘီ အဿံ စိ၀ရပိဏ္ဍပါတ-သေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနန္တိ၊ သိလေသ္မေ၀ဿ ပရိပူရကာရီ"တိ[2]။

ပဿာဒကရ၀မ္မ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈-အပရအန္တရာသဃ်ာတ၀ဂ္ဂ၀ဏ္ဏနာ

၃၀၂။ **ဣဒါနိ သုတ္တန္တိ** ဣဒေ ဒိ-သဒ္ဒေါ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တစူဠန္တရာသဃ်ာတ-သုတ္တံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ စူဠန္တရာသဃ်ာတသုတ္တေ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တာယ မေတ္တာယ တာ၀မဟန္တော ဝိပါကော ဒဿိတော၊ ကိမဂ်ံ ပန ဣမိဿာ အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ မေတ္တာယာတိ ဒဿေတုံ "**အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ **ဝိဗါက-ကထာယေ၀ နတ္ထိ**တိ ဝိပါကေ ကထာယေ၀ နတ္ထိ၊ အယမေ၀ ၀ါ ပါဋ္ဌော။ **ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ**တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ။ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပဌမံ၊ ပဌမံ သမာ-ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ ပန နကေန္တလက္ခဏံ။ စိဏ္ဏ၀သိဘာ၀ေါ ဟိ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဈိကံ ပါပေန္တော၀ိ သမာပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ၊ မဇ္ဈိ-ကတော ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ပါပေန္တော၀ိ၊ အန္တရန္တရာ ဩကၠန္တော၀ိ သမာပဇ္ဇိတုံ သက္ကောတိ ဧ၀။ ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိယဋ္ဌေန ပန ပဌမံ နာမ ဟောတိ။ **ဝိဘင်္ဂေ**တိ ဗျာနဝိဘင်္ဂေ။ ဝိပဿနံ ကယိရမာနံ **လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနကိစ္စံ မဂ္ဂေန သိဒ္ဓေ**တိ

---

[1] အထဿာတိ (က)

[2] ၂-မ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။

တဂ္ဂတသမ္မောဟဝိဒ္ဓံသနတော။ အပိစ **ဝိပဿနာယ လက္ခဏူပနိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂေန ဥပ္ပန္နေန သိဒ္ဓေ** ဣတရထာ ပရိဝတ္တနတော၊ တသ္မာ **မဂ္ဂေါ လက္ခဏူပနိဗ္ဗာနံ**၊ နိ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနံ အာရမ္မဏကရဏမေဝ။ ယထာ ဖလံ နိဗ္ဗာနသ္မိံ အသမ္ပတ္တလက္ခဏံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပနိဗ္ဗာယတိ၊ ဧवं မဂ္ဂေါပိ။ ဧဝမ္ပိ သ လက္ခဏူပနိဗ္ဗာနတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဝတ္ထုမေဝ နတ္ထိ** အရိတ္တဗ္ဗာနတာယ။ **သေသံ** ဝိသေသံ၊ အရိတ္တဗ္ဗာနာ ဝေါတိ အတ္ထော။

၃၀၆-၃၀၇။ **ဟိတဖရဏာနိ** သတ္တေသု ဟိတာနုရူပံ ဗျာပနသီလ ဖရိတ္တာ ပဝတ္တနံ။ စေတောပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္စတိ တောယတိ **စေတောဝိမုတ္တိ**၊ အပ္ပနာပ္ပတ္တာ မေတ္တာ။ ဘေနာဟ "**ဇုဝ**"တိအာဒိ။ **ဧသေव နယော**တိ ဣမိနာ ကရုဏာဒိနမ္ပိ အပ္ပနာပ္ပတ္တတံ အတိဒိသတိ။ **ဝဋ္ဋံ ဟောတ္တိ** ကမ္မဝဋ္ဋ-ဘာဝတော။ **ဝဋ္ဋပါဒါ ဟောတ္တိ**တိ ဝိပါကဝဋ္ဋသ္မိံ ကာရဏံ ဟောတ္တိ။

၃၉၀။ **အဏ္ဍဇာပရိကမ္မဝသေနာ**တိ အတ္တနော ကေသာဒိသု ပရိကမ္ม-ကရဏဝသေန။ **အဋ္ဌာရသဝိဓေ**တိ အဋ္ဌာရသပ္ပဘေဒေ။ **ကာယေ**တိ ရူပ-ကာယေ။ ရူပကာယော ဟိ ဣဓ အဂ်ပစ္စင်္ဂါနံ ကေသာဒီနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမူဟတ္ထေန ဟတ္ထိကာယရထကာယာဒယော ဝိယ ကာယောတိ အဓိပ္ပေတော။ သမူဟ-ဝိသယတာယ စသ္မာ ကာယသဒ္ဒဿ သမုဒါယုပါဒနတာယ စ အသုဘာ-ကာရသ္မိံ "ကာယေ"တိ ဧကဝစနံ။ တထာ အာရမ္မဏာဒိဝိဘာဂေန အနေကဘေဒဘိန္နမ္ပိ စိတ္တံ စိတ္တဘာဝသာမညေန ဧကတ္ထေ ဂဟေတ္တာ "စိတ္တေ"တိ ဧကဝစနံ ကတံ။ **ကာယာနုပဿီ**တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ဒသ္သေတုံ "**တမေဝ ကာယံ ပညာယ အနုပဿတ္ထော**"တိ အာဟ။ **တမေဝ ကာယန္တိ** စ အဝခ္ခာရဏေန ဝေဒနာဒိအနုပဿနံ နိဝတ္တေတိ။ တေန စ ပုန ကာယဂ္ဂဟဏသ္မိံ ပယောဇနံ သူစိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "ကာယေ"တိ ဟိ ဝတ္တာပိ ပုန "ကာယာနုပဿီ"တိ ဒုတိယံ ကာယဂ္ဂဟဏံ အသမ္ဘိဿတော ဝဝတ္ထာနဃနဝိနိဗ္ဘောဂါဒိဒဿနတ္ထံ ကတံ။ တေန ဝေဒနာဒယောပိ ဣတ္ထေ သိတာ၊ ဣတ္ထေ ပဋိပဒ္ဒါတိ ကာယဝေဒ-နာဒိအနုပဿနပ္ပသင်္ဂေါ အာပန္နော နာ ကာယေ ဝေဒနာနုပဿီ စိတ္တာနုပဿီ ဓမ္မာနုပဿီ ဝါ၊ အဏ ခေါ ကာယာနုပဿီယေဝါတိ ကာယသင်္ခါတဝတ္ထုသ္မိံ ကာယာနုပဿနာကာရသ္မိံ ဒဿနေန အသမ္ဘိဿတော ဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တထာ နာ ကာယေ အဂ်ပစ္စင်္ဂဝိနိမုတ္တကေ ဓမ္မာနုပဿီ၊ နာပိ ကေသလောမာဒိဝိနိမုတ္တဣတ္ထိပုရိသာနုပဿီ။ ယောပိ စေတ္ထ ကေသလောမာ-ဒိကော ဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတော ကာယော၊ တတ္ထပိ နာ ဘူတုပါဒါယ-ဝိနိမုတ္တကေ ဓမ္မာနုပဿီ၊ အထ ခေါ ရထသမ္ဘာရာနုပဿကော ဝိယ

အင်္ဂါပစ္စင်္ဂါသမ္ဘဟာနုပသိ၊ နာဝဂ္ဂဝယဝါနုပသကော ဝိယ ကေသလောမာဒိ-သမ္ဘဟာနုပသိ၊ ကဒလိကဒ္ဒနုပတ္တာဝင်္ဂုဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇကော ရိတ္တာမုဋ္ဌဝိနမ်ဝေဌကော ဝိယ စ ဘူတုပါဒါယသမ္ဘဟာနုပသိပေဓဝါတိ နာနပ္ပကာရတော သမ္ဘဟဝသေနေ ကာယသင်္ခါတသ ဝတ္ထုနော ဒဿနေန ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ နဟေတ္ထ ယထာဝုတ္တသမ္ဘဟဝိနိမုတ္တော ကာယော ဝါ ဇုတ္ထိ ဝါ ပုရိ-သော ဝါ အညော ဝါ ကောစိ ဓမ္မော ဒိဿတိ၊ ယထာဝုတ္တဓမ္မသမ္ဘဟ-မတ္တေယေဝ ပန တထာ တထာ သတ္တာ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ ကရောန္တိ။

အဒ္ဓာရသဝိဝေနာတိ အဒ္ဓာရသဝိဝေါ။ **သတိပဋ္ဌာနဘာဝကသာ**တိ သတိ-ပဋ္ဌာနဘာဝနံ ဘာဝေန္တသ။ တိသု ဘဝေသု ကိလေသေ အာတပေတိတိ **အာတာပေါ**၊ ဝိရိယသေတံ နာမံ။ယဒိပိ ဟိ ကိလေသာနံ ပဟာနံ အာတာပနန္တိ၊ တံ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိအာဒိနမ္ပိ **အ**တ္ထေဝ။ အာတပသဒ္ဒေါ ဝိယ ပန အာတာပသဒ္ဒေါပိ ဝိရိယေဝ နာမ်ရဒ္ဒေါ။ အထ ဝါ ပဋိပက္ခပ္ပဟာနေ သမ္ဘယုတ္တဓမ္မာနံ အဒ္ဓါ-သဟနဝသေန ပဝတ္တမာနသ ဝိရိယသ သာတိသယံ တဒါတာပနန္တိ ဝိရိယမေဝ တထာ ဝုစ္စတိ, နာ အညဓမ္မာ၊ တသ္မာ အာတာပေါတိ ဝိရိယသ နာမံ၊ သော အသ အတ္ထိတိ **အာတာပီ**။ အယဉ္စ ဤကာရော ပသံသာယ အတိသယသ ဝါ ဒီပကောတိ အာတာပိဂ္ဂဟဏေန သမ္ဘပ္ပဓာနသမ်ဂိတံ ဒဿေတိ။ တေနေဝါဟ "**အာတာပီတိ။ပ။ဝိရိယေန ဝိရိယဝါ**"တိ။ **သမ္ပဇာ-နောတိ** သမ္ပဇညသင်္ခါတေန ဉာဏေန သမန္နာဂတော။ တေနာဟ "**အဒ္ဓာရသ-ဝိဝေန။ပ။ သမ္ပာပဇာနန္တော**"တိ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော—သမ္ဘာ သမန္တ-တော သာမဉ္ဇ ပဇာနန္တော **သမ္ပဇာနော**၊ အသမ္မိသတော ဝဝတ္ထာနေ အည-ဓမ္မာနုပသိတာဘာဝေန သမ္ဘာ အဝိပရိတံ သဗ္ဗာကာရပ္ပဇာနေန သမန္တတော ဥပရူပရိဝိသေသာဝဟဘာဝေန ပဝတ္တိယာ သမ္ဘာ ပဇာနန္တောတိ အတ္ထော။

ကာယော စ ဇုဓ လုဇ္ဇနပ္ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန လောကောတိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**တသ္မိံ ယေဝ ကာယသင်္ခါတေ လောကေ**"တိ။ **ပဋ္ဌကာမဂုဏိကတဏ္ဍာ**ရူပါဒိသု ပဋ္ဌသု ကာမဂုဏေသု ပဝတ္တမာနံ ဝါဏ္ဍံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အဘိဇ္ဈာ-ဂဟဏေန ကာမစ္ဆန္ဒော, ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏေန ဗျာပါဒေါ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ နိဝရဏပရိယာပန္နဗလဝဓမ္မဒ္ဒယဒဿနေန နိဝရဏပ္ပဟာနံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသေသေန စေတ္ထ အဘိဇ္ဈာဝိနယေန ကာယသမ္ပတ္တိ-မူလကသ အနုရောဓသ, ဒေါမနဿဝိနယေန ကာယဝိပတ္တိမူလကသ ဝိရောဓသ, အဘိဇ္ဈာဝိနယေန စ ကာယေ အဘိရတိယာ, ဒေါမနဿဝိန-ယေန ကာယဘာဝနာယ အနဘိရတိယာ, အဘိဇ္ဈာဝိနယေန ကာယေ

အဘူတာနံ သုဘသုခဘာဝါဒိနံ ပကွေပဿ, ဒေါမနဿဝိနယေန ကာယေ ဘူတာနံ အသုဘာသုခဘာဝါဒိနံ အပနယနဿ စ ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ တေန ယောဂါဝစရဿ ယောဂါနုဘာဝေါ ယောဂဿမတ္ထတာ စ ဒီပိတာ ဟောတိ။ ယောဂါနုဘာဝေါ ဟိ သေ၊ ယဒိဒံ အနုရောဓဝိရောဓဝိပ္ပမုတ္တော အရတိရတိ-သဟော အဘူတပကွေပဘူတာပနယနဝိရဟိတော စ ဟောတိ။ အနုရောဓ-ဝိရောဓဝိပ္ပမုတ္တော စေသ အရတိရတိသဟော အဘူတံ အပကွိပန္တော ဘူတဗ္ဗ အနုပနေန္တော ယောဂသမတ္ထော ဟောတီတိ။ **သုဒ္ဓရူပသမ္ပသနမေဝ ကထိ-တန္တိ** ကေဝလံ ကာယာနုပဿနာဘာဝတော ဝုတ္တံ။

သုခါဒိဘေဒါသု ဝေဒနာသုတိ သုခဒုက္ခအဒုက္ခမသုခသာမိသနိရာမိသ-ဘေဒါသု ဝေဒနာသု။ တတ္ထ သုခယတီတိ **သုခါ၊** သမ္ဘယုတ္တဓမ္မေ ကာယဗ္ဗ လဒ္ဓဿာဒေ ကရောတီတိ အတ္ထော။ သုဋ္ဌု ဝါ ခါဒတိ, ခနတိ ဝါ ကာယိကံ စေတသိကဗ္ဗ အာဗာဓန္တိ **သုခါ၊** သုကရံ ဩကာသဒါနံ ဒေတိ သာတိ ဝါ **သုခါ**။ ဒုက္ခယတီတိ **ဒုက္ခာ၊** သမ္ဘယုတ္တဓမ္မေ ကာယဗ္ဗ ပီဠေတိ ဝိဗာဓေတီတိ အတ္ထော။ ဒုဋ္ဌု ဝါ ခါဒတိ, ခနတိ ဝါ ကာယိကံ စေတသိကဗ္ဗ သာတန္တိ **ဒုက္ခာ၊** ဒုက္ခရံ ဩကာသဒါနံ ဒေတိ သာတိ ဝါ **ဒုက္ခာ**။ ဒုက္ခသုခပ္ပဋိက္ခေပေန **အဒုက္ခမသုခါ**တိ ဥပေက္ခာ ဝုတ္တာ။ ဝေဒိယတိ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝတီတိ **ဝေဒနာ**။ **ဝေဒိယမာနေါ**တိ အနုဘဝမာနော။ **သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီတိ ပဇာနာတီ**တိ ကာယိကံ ဝါ စေတသိကံ ဝါ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော "အဟံ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီ"တိ ပဇာနာတီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကာမံ ဥတ္တာနသေယျကာပိ ဒါရကာ ထညပိဝနာဒိကာလေ သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယ-မာနာ "သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမာ"တိ ပဇာနန္တိ၊ နေ ပနေတံ ဝေရူပံ ပဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝေရူပံ ဟိ ဇာနနံ သတ္တုပလဒ္ဓိံ နေ ဇဟတိ၊ အတ္တသည်ံ နေ ဥဿုဠှေတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ဝါ နေ ဟောတိ။ ဣမဿ ပန ဘိက္ခုနော ဇာနနံ သတ္တုပလဒ္ဓိံ ဇဟတိ၊ အတ္တသည်ံ ဥဿုဠှေတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဝေ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ စ ဟောတိ။ ဣဒံ ဟိ "ကော ဝေဒိယတိ၊ ကဿ ဝေဒနာ၊ ကိံ ကာရဏာ ဝေဒနာ"တိ ဧဝံ သမ္ဘဇာနန္တဿ ဝေဒိယနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ကော ဝေဒိယတီတိ? နေ ကောစိ သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဝေဒိ-ယတိ။ ကဿ ဝေဒနာတိ? နေ ကဿစိ သတ္တဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဝေဒနာ။ ကိံ ကာရဏာ ဝေဒနာတိ? ဂတ္ဌုအာရမ္မဏာ စ ပနဿ ဝေဒနာတိ။ တသ္မာ သေ ဧဝံ ပဇာနာတိ "တံ တံ သုခါဒိနံ ဝတ္ထုဘူတံ ရူပါဒိ အာရမ္မဏံ ကတ္ဝာ

ဝေဒနာဝ ဝေဒိယတိ၊ တံ ပန ဝေဒနာပဝတ္တိ ဥပါဒါယ 'အဟံ ဝေဒိယာမီ'တိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ"တိ။ ဧဝံ "သုခါဒိနံ ဝတ္ထုဘူတံ ရူပါဒိ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ ဝေဒနာဝ ဝေဒိယတိ"တိ သလ္လက္ခေန္တော သေ "သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိ-ယာမီ"တိ ပဇာနာတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အထ ဝါ **သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီတိ ပဇာနာတိ**တိ သုခဝေဒနာကွဏ္ဍ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အဘာဝတော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော "သုခံ ဝေဒနံယေव ဝေဒိယာမီ"တိ ပဇာနာတိ။ တေန ယာ ပုဗ္ဗေ ဘူတပုဗ္ဗာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ တသ္သာ ဣဒါနိ အဘာဝတော ဣမိဿာ စ သုခါယ ဝေဒနာယ ဣတော ပရံ ပဌမံ အဘာဝတော "ဝေဒနာ နာမ အနိစ္စာ အဒ္ဓုဝါ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မာ"တိ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္မဇာနော ဟောတိ။ **ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီတိ ပဇာနာတိ**တိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

သာမိသံ ဝါ သုခန္တိအာဒိသု ယသ္မာ ကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗတော အာမိသာ နာမ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန သဟ အာမိ-သေဟိတိ သာမိသာ၊ တသ္မာ **သာမိသာ သုခါ** နာမ ပဉ္စကာမဂုဏာမိသ-နိဿိတာ ဆသု ဒ္ဋ္ဌိရေသု ဥပ္ပန္နာ ဆဝေဒနာသိတာ သောမနဿဝေဒနာ။ **သာမိသာ ဒုက္ခာ** နာမ ဆဝေဒနာသိတာ ဒေါမနဿဝေဒနာ။ သာ စ ဆသု ဒ္ဋ္ဌိရေသု "ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ နာနုဘဝိဿာမိ နာနုဘဝါမိ"တိ ဝိတက္ကယတော ဥပ္ပန္နာ ကာမဂုဏနိဿိတာ ဒေါမနဿဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **နိရာမိသာ သုခါ** နာမ ဆနေက္ခမ္မသိတာ သောမနဿဝေဒနာ။ သာ စ ဆသု ဒ္ဋ္ဌိရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္တာ ဥဿုက္ကာပေတုံ သက္ကောန္တဿ "ဥဿုက္ကိတာ မေ ဝိပဿနာ"တိ သောမနဿစိတ္တဿ ဥပ္ပန္နာ သောမနဿဝေဒနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

နိရာမိသာ ဒုက္ခာ နာမ ဆနေက္ခမ္မသိတာ ဒေါမနဿဝေဒနာ။ သာ ပန ဆသု ဒ္ဋ္ဌိရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ အနုတ္တရဝိမောက္ခသင်္ခါတ-အရိယဖလဓမ္မေသု ပိဟံ ပဋ္ဌပေတ္တာ တာဒဝိဂမာယ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတ္တာ ဥဿုက္ကာပေတုံ အသက္ကောန္တဿ "ဣမမ္ဟိ ပက္ခေ ဣမမ္ဟိ မာသေ ဣမမ္ဟိ သံဝစ္ဆရေ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္တာ အရိယဘူမိံ ပါပုဏိတုံ နာသက္ခိ"န္တိ အနုသောစတော ဥပ္ပန္နာ ဒေါမနဿဝေဒနာ။

သာမိသာ အဒုက္ခမသုခါ နာမ ဆဝေဒနာသိတာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ သာ စ ဆသု ဒ္ဋ္ဌိရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ဂုဏ္ဍပိဏ္ဍကေ နိလိန-မက္ခိကာ ဝိယ ရူပါဒိနိ အနုဝတ္တမာနာ တတ္ထေဝ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ဟုတ္ဝာ ဥပ္ပန္နာ

ကာမဂုဏနိဿိတာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ **နိရာမိသာ အဒုက္ခမသုခါ** နာမ ဆ-နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ သာ ပန ဆသု ဒ္ဝါရေသု ဇ္ဈာဝိဒေါဝရမ္မဏော အာပါထဂတေ ဇ္ဈေ အရဇ္ဇန္တဿ, အနိဗ္ဗေ အံဒုဿန္တဿ, အသမပေက္ခနေန အမုယ္ဟန္တဿ ဥပ္ပန္နာ ဝိပဿနာဉာဏသမ္မယုတ္တာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ **ဧဝံ ဝုတ္တာ**နိ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ဝုတ္တံ။ **သာဝ ဝေဒနာ ဝေဒိတမ္ဗာ**တိ လုဇ္ဇနပ္ပလုဇ္ဇန-ဋ္ဌေန သာ ဝေဒနာ "လောကော"တိ ဝေဒိတမ္ဗာ။

ဧဝံ ဒိဋ္ဌာရိတေတိ "သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ။ပ။ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ။ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ၊ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ။ သဥ္ဇာတရံ ဝါ စိတ္တံ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ"တိ ဧဝံ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ ဝိတ္ထာရေတ္ဝာ ဒဿိတေ သောဠသ-ဝိဓေ စိတ္တေ။

တတ္ထ **သရာဂန္တိ** အဋ္ဌဝိဓံ လောဘသဟဂတံ။ **ဝီတရာဂန္တိ** လောကိယ-ကုသလာဝုတ္တကတံ။ ဧဒေ ပန ယသ္မာ သမ္မသန နဝမ္မသမောဓာန၊ တသ္မာ ဧဒေ ဧကပဒေပိ လောကုတ္တရံ နလဗ္ဘတိ။ သေသာနိ စတ္တာရိ အကုသလစိတ္တာနိ နေဝ ပုရိမပဒံ, နေ ပစ္ဆိမပဒံ ဘဇန္တိ။ **သဒေါသ**န္တိ ဒုဝိဓံ ဒေါမနဿသဟဂတံ။ **ဝီတဒေါသ**န္တိ လောကိယကုသလာဝုတ္တကတံ။ သေသာနိ ဒသ အကုသလစိတ္တာနိ နေဝ ပုရိမပဒံ, နေ ပစ္ဆိမပဒံ ဘဇန္တိ။ **သမောဟ**န္တိ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတဉ္စေဝ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ။ ယသ္မာ ပန မောဟော သဗ္ဗာကုသလေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သေသာနိပိ ဧဒေ ဝတ္တန္တိယေဝ။ ဧမသ္မိညေဝ ဟိ ဒုကေ ဒ္ဝါဒသာ-ကုသလစိတ္တာနိ ပရိယာဒိန္နာနိတိ။ **ဝီတမောဟ**န္တိ လောကိယကုသလာ-ဝုတ္တကတံ။

သံခိတ္တန္တိ ထိနမိဒ္ဓါနုပတိတံ။ ဧတံ ဟိ သက်ုစိတစိတ္တံ နာမ အာရမ္မဏော သင်္ကောစဝသေန ပဝတ္တနတော။ **ဝိက္ခိတ္တ**န္တိ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ။ ဧတံ ဟိ ပသဒ္ဓ-စိတ္တံ နာမ အာရမ္မဏော သဝိသေသံ ဝိက္ခေပဝသေန ဝိသဋ္ဌဘာဝေန ပဝတ္တန-တော။ **မဟဂ္ဂတ**န္တိ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရဉ္စ။ **အမဟဂ္ဂတ**န္တိ ကာမာဝစရံ။ **သဥ္ဇာတရ**န္တိ ကာမာဝစရံ။ **အနုတ္တရ**န္တိ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရဉ္စ။ တတြာပိ သဥ္ဇာတရံ ရူပါဝစရံ၊ အနုတ္တရံ အရူပါဝစရမေဝ။ **သမာဟိတ**န္တိ ယသ္မာ အပ္ပနာ-သမာဓိ ဝါ ဥပစာရသမာဓိ ဝါ အတ္ထိ။ **အသမာဟိတ**န္တိ ဥဘယသမာဓိဝိရဟိတံ။

၁-ဒီ ၂-၂၃၇၊ မ ၁-၇၆-ဝိဇ္ဇေသု။

ဝိမုတ္တိနှင့် တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဟု ဝိမုတ္တိ။ **အ**ဝိမုတ္တိနှင့် ဥဘယဝိမုတ္တိရဟိတံ။ သမုဒ္ဓေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏဝိမုတ္တိနံ ပန ဣဝ ဩကာသော၀ နတ္ထိ၊ ဩကာ-သာဘာ၀ေါ စ သမ္မသနစာရသင်္ခါ အဓိပ္ပေတတ္တာ ၀ေဒိတဗ္ဗော။

ဥပါဒါနသ္မိံ ခန္ဓာ **ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊** ဥပါဒါနသ္မိံ ပစ္စယဘူတာ ဓမ္မပုဉ္ဇာ ဓမ္မရာသယော၀တိ အတ္ထော။ ဥပါဒါနေဟိ အာရမ္မဏကရဏာဒိ၀သေန ဥပါဒါ-တဗ္ဗာ ၀ါ ခန္ဓာ **ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနာနိ**တိ စက္ခု-သောတံ ဃာနံ ဇိဝှါ ကာယော မနောတိ ဣမာနိ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ **စ**၀, ရူပံ သဒ္ဒေါ ဂန္ဓော ရသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗော ဓမ္မာတိ ဣမာနိ ဆ ဗာဟိရာ-ယတနာနိ စ။ ဧတ္ထ ပန **လော**ကုတ္တရ**ဓ**မ္မာ နိ ဂဟေတဗ္ဗာ သမ္မသနစာရသ-အဓိပ္ပေတတ္တာ။ **သတ္တ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ**တိ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒယော သတ္တ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ။ သတိအာဒယော ဟိ သမ္မောဓိသ, သမ္မောဓိယာ ၀ါ အင်္ဂါတိ **သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ**။ တထာ ဟိ သမ္မုဇ္ဈတိ အာရဒ္ဓ၀ိ၀ိ၀ိ၀ိ၀ိ ပဋ္ဌာယ ယောဂါ-၀စရော၀ိ သမ္မောဓိ၊ ယာယ ၀ါ သော သတိအာဒိကာယ သတ္တ၀ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ သမ္မုဇ္ဈတိ၊ ကိလေသနိဒ္ဒါတော ဥဋ္ဌာတိ၊ သစ္စာနိ ၀ါ ပဋိ၀ိဇ္ဈတိ၊ သာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ သမ္မောဓိ၊ တသ သမ္မောဓိသ, **တ**ဿာ ၀ါ သမ္မောဓိယာ အင်္ဂါတိ **သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ**။

စတ္တာရိ **အ**ရိ**ယ**သ**စ္စာ**နိတိ "ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုဒယော ဒုက္ခနိရောဓော ဒုက္ခနိရောဓ-ဂါမိနိပဋိပဒါ"တိ ဧ၀ံ ၀ုတ္တာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ တတ္ထ ပုရိမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ၀ဋ္ဋံ ပ၀တ္တိဟေတုဘာ၀တော။ ပစ္ဆိမာနိ ဝိ၀ဋ္ဋံ နိ၀ဋ္ဋတဒဓိဂမူပါယ-ဘာ၀တော။ တေသု ဘိက္ခုနော ၀ဋ္ဋေ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိ၀েသော ဟောတိ သရူပတော ပရိဂ္ဂဟသမ္ဘ၀တော။ ဝိ၀ဋ္ဋေ နတ္ထိ အဘိနိ၀েသော အ၀ိသယတ္တာ အ၀ိသယတ္တေ စ ပယောဇနာဘာ၀တော။ **ပ**ဋ္ဌ**ဝ**ေ **ဝ**ုတ္တေ**သု**တိ သတိပဋ္ဌာန-သုတ္တေ ၀ုတ္တေသု။ **သုဒ္ဓ**အ**ရူ**ပ**သ**မ္မ**သ**နမေ**၀**ါ**တိ ရူပေန အ၀ိသိတတ္တာ ကေ၀လံ အရူပသမ္မသနမေ၀။ ခန္ဓာယတနသစ္စကောဋ္ဌာသာနံ ပဋ္ဌာနနယ်ဟတော "**ရူ**ပါ**ရူ**ပ**သ**မ္မ**သ**နံ"နှင့် ၀ုတ္တံ။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာနမ္ပိ သတိပဋ္ဌာနာနံ သင်ဟိတတ္တာ "**လော**ကိ**ယ**လော**ကု**တ္တ**ရ**မိ**သ**ကာ**နေ**၀ **ကထိ**တာ**နိ**"တိ အာဟ။

၃၉၄။ **အ**နိ**ဗ**တ္တ**ာ**နှင့် အဇာတာနံ။ **ပ**ယော**ဂ**ံ **ပ**ရက္ကမ**ဉ**္စ ဣ၀ ဘုသံ ယောဂေါ ပယောဂေါ၊ ပယောဂေါ၀ ပရက္ကမော၊ ပယောဂသဒ္ဒါတံ ပရက္ကမဉ္စ အတ္ထော။ **စ**ိတ္တံ **ဥ**ဋ္ဌိ**ပ**တိ**တ**ိ ကောသဇ္ဇ**ပ**ဋ္ဌေ ပတိတုံ အ၀ဒါန၀သေန ဥဋ္ဌိပတိ။

၁-သံ ၃-၃ဖ၃-ဝိဘ္ဘာဒီသု၊

ပဓာနဝိရိယနဲ့ သမ္မပ္ပဓာနလက္ခဏပ္ပတ္တဝိရိယံ။ **လောကိယာ**တိ လောကိယ-သမ္မပ္ပဓာနကထာ။ **သဗ္ဗပုဗ္ဗဘာဂေ**တိ သဗ္ဗမဂ္ဂါနံ ပုဗ္ဗဘာဂေ။ **ကဿပသံယုတ္တ-ပရိယာယေနာ**တိ ကဿပသံယုတ္တေ အာဂတံသုတ္တေန "ဥပ္ပန္နာ မေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပ္ပဟီယမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္တေယ္ယု"နဲ့[1] အာဂတတ္တာ။ သာ လောကိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမထဝိပဿနာဝါတိ အဝဓာရဏေန မဂ္ဂံ နိဝတ္တေတ္တာ တဿ နိဝတ္တနေ ကာရဏံ ဒဿေန္တော "**မဂ္ဂေါ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ **သကိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ**တိ ဧကဒံ ဘူတကထနမတ္တံ။ နိရုဒ္ဓဿ ပုန အနုပ္ပဇ္ဇနတော "နိ ကောစိ ဂုဏော"တိ အာသင်္ကေယ္ယာတိ အာဟ "**သော ဟိ**"တိအာဒိ။ အနန္တရမေဝ ယထာ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ ပဝတ္တိယေဝဿ ပစ္စယဒါနံ။ **ပုရိမသ္မိံ**ပိ[2]တိ "အနုပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္ထာယ သံဝတ္တေယ္ယု"နဲ့ ဣဒေပိ။ **ဝုတ္တနဲ့** ပေါရာဏဒဿကထာယံ။ **တံ ပန** တထာဝုတ္တဝစနံ **နု ယုတ္တံ** ဒုတိယသ္မိံ ဝိယ ပုရိမသ္မိံ မဂ္ဂသ္မိံ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏာဘာဝတော။ ပုရိမသ္မိံ အဂ္ဂဟိတေ မဂ္ဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနော မဂ္ဂေါ အနတ္ထာယ[3] သံဝတ္တေယ္ယာတိ အာပဇ္ဇေယ္ယ၊ နစေတံ ယုတ္တံ အာပဇ္ဇမာနေ တသ္မိံ ပဓာနတ္ထသမ္ဘဝတော[4]။ **စတုက်ိစ္စသာဓန-ဝသေန**တိ အနုပ္ပန္နာကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိစတုကိစ္စသာဓနဝသေန။

ဝုတ္တနယေနာတိ "အသမုဒါစာရဝသေန ဝါ **အ**နနုဘူတာရမ္မဏဝသေန ဝါ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ **ဝိဇ္ဇမာနာ**တိ ဓရမာနသဘာဝါ။ **ခဏတ္တယ-ပရိယာပန္နတ္တာ** ဥပ္ပါဒါဒိသမင်္ဂိနော ဝတ္တမာနဘာဝေန ဥပ္ပန္နံ **ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ**။ တံ ဟိ ဥပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဘင်္ဂါဥဒ္ဓံ ပန္နံ ပတ္တန္တိ နိပ္ပရိယာယတော "**ဥပ္ပန္နံ**"နဲ့ ဝုစ္စတိ။ အနုဘဝိတ္တာ ဘဝိတ္တာ စ ဝိဂတံ ဘုတ္တာဝိဂတံ။ **အနုဘဝန-ဘဝနာနိ** ဟိ ဘဝနသာမညေန ဘုတ္တာ-သဒ္ဒေန ဝုတ္တာနိ။ သာမညမေဝ ဟိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသီယတိ။ ဧဝံ ဝိပါကာနုဘဝနဝသေန တဒါရမ္မဏံ အဝိပက္ကဝိပါကဿ သဗ္ဗထာ အဝိဂတတ္တာ ဘဝိတ္တာဝိဂတမတ္တဝသေန ကမ္မဿ "**ဘုတ္တာ-ဝိဂတုပ္ပန္နံ**"နဲ့ ဝုတ္တံ။ နု အဌသာလိနိယံ ဝိယ **ရဇ္ဇနာဒိ**ဝသေန အနုဘူတာပ-ဂတံ ဇဝနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ နိရုဒ္ဓတာဝသေန ဘူတာပဂတဿ သဒ္ဒံတံ **ဘူတာပဂ-တုပ္ပန္နန္တိ**။ တသ္မာ ဧဝံ **ဩကာသကတုပ္ပန္နံ** ဝိပါကမေဝ ဝဒတိ၊ နု တတ္ထ ဝိယ ကမ္မမ္ပိ။ အဌသာလိနိယံ ဟိ ဘူတာဝိဂတုပ္ပန္နံ ဩကာသကတုပ္ပန္နဿ အညထာ ဒဿိတံ။ ဝုတ္တံ ဟိ တတ္ထ[5]—

၁-သံ ၁-၄၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပဓာနတ္ထာသမ္ဘဝတော (သီ)

၃-အတ္ထာယ (သီ)

၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၈-၁၀၉-ပိဋ္ဌေသု။

"အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝိတ္ဌာ နိရုဒ္ဓံ အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ ကုသလာကုသလံ, ဥပါဒါဒိတ္ထယံ အနုပ္ပတ္ထာ နိရုဒ္ဓံ ဘူတာပဂတ-သင်္ခါတံ သေသသင်္ခတ္ဆ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ နာမ။ 'ယာနိသ တာနိ ပုဗ္ဗေကတာနိ ကမ္မာနိ'တိ ဧ၀မာဒိနာ နယေန ၀ုတ္တံ ကမ္မံ အတီ-တမ္ပိ သမာနံ အည်ံ ၀ိပါကံ ပဋိဗာဟိတ္ဌာ အတ္ထနော ၀ိပါကသော-ကာသံ ကတ္ဌာ ဋ္ဌိတတ္ထာ, တထာဂတောကာသဆ္ဌ ၀ိပါကံ အနုပ္ပန္နမ္ပိ သမာနံ ဧ၀ံ ကတေ သြကာသေ ကေန္ဒြေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော သြကာ-သကတုပ္ပန္နံ နာမာ"တိ။

ဣဒ ပန သမ္မောဟ၀ိနောဒနိယံ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ဘုတ္ဌာ၀ိဂတုပ္ပန္နံ သြကာ-သကတုပ္ပန္နဆ္ဌ ဒဿိတံ။ ၀ုတ္တံ ဟိ **သမ္မောဟ၀ိနောဒနိယံ**[1]—

"ကမ္မေ ပန ဇဟိတေ အာရမ္မဏရသံ အနုဘ၀ိတ္ဌာ နိရုဒ္ဓေါ ၀ိပါကော ဘုတ္ဌာ၀ိဂတံ နာမ။ ကမ္မံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဌာ နိရုဒ္ဓံ ဘုတ္ဌာ-၀ိဂတံ နာမ။ တဒုဘယမ္ပိ ဘုတ္ဌာ၀ိဂတုပ္ပန္နန္တိ သင်္ခ်ံ ဂစ္ဆတိ။ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ အညကမ္မဿ ၀ိပါကံ ပဋိဗာဟိတ္ဌာ အတ္ထနော ၀ိပါကဿ သြကာသံ ကရောတိ။ ဧ၀ံ ကတေ သြကာ-သေ ၀ိပါကော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သြကာသကရဏတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နောဝေါ ၀ုစ္စတိ။ ဣဒံ သြကာသကတုပ္ပန္နံ နာမာ"တိ။

တတ္ထ အဋ္ဌသာလိနိယာ အယမဓိပ္ပါယော—သတိ၀ိ သဗ္ဗေသမ္ပိ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ သံ၀ေဒယိတသဘာ၀ါ အာရမ္မဏာနုဘ၀နေ သ၀ိပလ္လာသေ ပန သန္ဓာနေ စိတ္တာဘိသင်္ခါရ၀သေန ပ၀တ္တိတော အဗျာကတေဟိ ၀ိသိဋ္ဌော ကုသလာ-ကုသလာနံ သာတိသယော ၀ိသယာနုဘ၀နာကာရော။ ယထာ ၂ ၀ိကပ္ပဂ္ဂါဟ-၀သေန ရာဂါဒိဟိ တဗ္ဗိပက္ခေဟိ စ အကုသလံ ·ကုသလဆ္ဌ နိပ္ပရိယာယတော အာရမ္မဏရသံ အနုဘ၀တိ၊ နု တထာ ၀ိပါကော ကမ္မ၀ေဂက္ခိတ္ထတ္ထာ၊ နာ၀ိ ကိရိယာ အဟေတုကာနံ အတိဒုဗ္ဗလတာယ, သဟေတုကာနဆ္ဌ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-ဝေဒနီ ဆဋ္ဌဝိပေက္ခာ၀ေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အတိသန္ဓာ၀ုတ္ထိတ္ထာ၊ တသ္မာ ရဇ္ဇနာဒိ၀သေန အာရမ္မဏရသာနုဘ၀နံ သာတိသယန္တိ အကုသလံ ကုသလဆ္ဌ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဌာ နိရုဒ္ဓတာသာမညေန သေသသင်္ခတဆ္ဌ ဘူတာပဂတန္တိ ၀ုတ္တံ။ သမ္မောဟ၀ိနောဒနိယာ ပန ၀ိပါကာနုဘ၀နေ၀သေန တဒါရမ္မဏံ အ၀ိ-ပက္ကပါကဿ သဗ္ဗထာ အ၀ိဂတတ္ထာ ဘ၀ိတ္ဌာ၀ိဂတမတ္ထေ၀သေန ကမ္မဆ္ဌ

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၇၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-တထာ (က)

ဘုတ္တဝပဂတန္တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ တတ္ထ သြကာသကတုပ္ပန္နန္တိ ဝိပါကမေဝါဟ, နာ ကမ္မပ္ပိ၊ တသ္မာ ဣဝေပိ သမ္ဘောဟဝိနောဒနိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဘုတ္တဝ-ပဂတုပ္ပန္နံ သြကာသကတုပ္ပန္နဉ္စ ဝိဘတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဋ္ဌကွန္ဓာ ပန ဝိပဿနာယ ဘူမိ နာမတိ သမ္ဘသနသ ဌာနဘာဝတော ဝုတ္တံ။ **တေသူ**တိ အတီတာဒိဘေဒေသု။ **အနုသယိတကိလေသာ**တိ အပ္ပဟီနာ မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ အဓိပ္ပေတာ။ တေနာဟ "**အတီတာ ဝါ။ပ။ နာ ဝတ္တဗ္ဗာ**"တိ။ ဟောန္တု၊ တာဝ "အတီတာ"တိ ဝါ "ပစ္စုပ္ပန္နာ"တိ ဝါ နာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ "အနာ-ဂတာ"တိ ပန ကသ္မာ နာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ နနု ကာရဏလာဘေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ အပ္ပဟီ-နဇ္ဇေန ထာမဂတာ ကိလေသာ အနုသယာတိ ဝုစ္စန္တိ? သစ္စမေတံ၊ အနာဂတ-ဘာဝေါပိ နေသံ နာ ပရိစ္ဆိန္နော ဣတရာနာဂတကွန္ဓာနံ ဝိယာတိ "အနာဂတာ ဝါ"တိ နာ ဝတ္တဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဟိ နေသံ ပရိစ္ဆိန္နော အနာဂတဘာဝေါ သိယာ၊ တတော "ပစ္စုပ္ပန္နာ,အတီတာ"တိ စ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ၊ ပစ္စယသမဝါယေ ပန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတံ ဥပါဒါယ အနာဂတဝေါဟာရော တတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒံ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ နာမတိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တံ ကိလေသဇာတံ အပ္ပဟီနဇ္ဇေန ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ နာမ ကာရဏလာဘေ သတိ ဝိဇ္ဇမာနကိစ္စကရဏတော။ **တာသု တာသု ဘူမီသု**တိ မနုဿဒေဝါဒိအတ္တဘာဝသမ်ိတေသု ဥပါဒါ-နက္ခန္ဓေသု။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဟိ ဘဝန္တိ ဧတ္ထ ကိလေသာတိ **ဘူမိယော**၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ **အသမုဿိတဂတာ**တိ တသ္မိံ တသ္မိံ သန္တာနေ အနုပ္ပတ္တိဝမ္မတံ အနာပါဒိတတာယ သမုဿိတံ သမုဋ္ဌိတံ နာ ဂတာတိ **အသမုဿိတဂတာ။ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ နာမ**တိ ဧတ္ထ လဒ္ဓဘူမိကံ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ အဂ္ဂိအာဟိတော ဝိယ။ သြကာသကတုပ္ပန္နသဒ္ဒေါ စ **အဋ္ဌသာလိနိယံ**[1] အာဂတနယေန သြကာသော ကတော ဧတေန ကုသလာကုသလကမ္မေန, သြကာသော ကတော ဧတဿ ဝိပါကသာတိ စ ဒုဝိဓတ္ထေါ ဧဝမေဝ ကတသဒ္ဒသ ပရနိပါတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣဓ ပန သြကာသကတုပ္ပန္နသဒ္ဒေန ဝိပါကသော်ဝ ဂဟိတတ္တာ "သြကာသော ကတော ဧတဿ ဝိပါကသာ"တိ ဧဝံ ဝိဂ္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ခဏတ္တယသမင်္ဂိတာယ သမုဒါစာရပ္ပတ္တံ **သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ**။ တေနာဟ "**သမ္ပတ္တိ ဝတ္တမာနံ ယေဝါ**"တိ။ အာရမ္မဏံ အဓိဂ္ဂယ္ဟ ဒဋ္ဌံ ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တံ **အာရမ္မဏာ-ဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ**။ ဝိကွမ္ဘနပ္ပဟာနဝသေန အပ္ပဟီနာ **အဝိက္ခမ္ဘိတာ**။ သမုစ္ဆေဒပ္ပ-ဟာနဝသေန အပ္ပဟီနာ **အသမုဿိတာ**။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟ္ယဝသေန အာရမ္မဏသ

---

[1]-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၉-ဝိဇ္ဇေ။

အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ တံ အာရမ္မဏံ အနုသယရိတာနုသယရိတကွဏော ကိလေသုပ္ပတ္တိ-ဟေတုဘာဝေန ဥပတိဋ္ဌနတော အဓိဂ္ဂဟိတမေဝ နာမံ ဟောတိတိ အာဟ **"အာရမ္မဏသ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ"**တိ။ ဣဏ္ဍ စ အာဟဋ္ဌခီရရုက္ခော ဝိယ နိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန အဓိဂ္ဂဟိတံ အာရမ္မဏံ, အနာဟဋ္ဌခီရရုက္ခော ဝိယ အဝိက္ခမ္ဘိတတာယ အနောဂတကိလေသအာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိကာ အဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသာ ဝါ ပုဂ္ဂလာ ဝါ အာဟဋ္ဌာနာဟဋ္ဌခီရရုက္ခသဒိသာ။ **ပုရိမနယေနေဝါ**တိ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နေ ဝုတ္တနယေနေဝ။ **ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ** "ဣမသ္မိံ နာမ ဌာနေ နုပ္ပဇ္ဇိသန္တိ"တိ နဝတ္တဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? အသမုဋ္ဌါတိတတ္တာ။ ယထာ ကိံ? ယထာ သစေ ခီရရုက္ခံ ကုဋ္ဌာရိယာ အာဟနေယ္ယုံ၊ ဣမသ္မိံ နာမ ဌာနေ ခီရံ နု နိက္ခမေယ္ယာတိ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧဝံ။ ဣဒံ အသမုဋ္ဌါတိတုပ္ပန္နံ နာမာတိ ဧဝံ ယောဇေတ္ဗာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ဣမေသု ဥပ္ပန္နေသုတိ ယထာဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု ဥပ္ပန္နေသု။ ဣဒံ **နု မဂ္ဂဝတ္ထုံ** အပ္ပဟာတဗ္ဗဝတ္ထုတ္တာ။ **မဂ္ဂဝတ္ထုံ** မဂ္ဂေန ပဟေယ္ယဝတ္ထုတ္တာ။ **ရဇ္ဇောတိ** ရာဂေန သမန္နာဂတော။ ဧသ နယော **ဒုဋ္ဌော မုဋ္ဌောတိ** ဣဏ္ဍောပိ။ **ဝိနိမဒ္ဒေါ**တိ မာန-သံယောဇနေန ဝိရုပံ နိဗဒ္ဓတော။ **ပရာမဋ္ဌော**တိ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန ဓမ္မသဘာဝံ အတိက္ကမ္မ ပရတော အာမဋ္ဌော။ **အနိဋ္ဌင်္ဂတော**တိ နိဋ္ဌံ အဂတော၊ သံသယာ-ပန္နောတိ အဏ္ဍော။ **ထာမဂတော**တိ အနုသယဝသေန ဒဠ္ဌတံ ဥပဂတော။ **ယုဂနဒ္ဓါ**တိ ပဟာတဗ္ဗပ္ပဟာယကယုဂေ နဒ္ဓါ ဝိယ ဝတ္တနကာ ဧကကာလိ-ကတ္တာ။ **သံကိလေသိကာ**တိ သံကိလေသဓမ္မသဟိတာ။

ပါဋ္ဌိယန္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဋ္ဌိယံ[1]။ တိကာလိကေသုပိ ကိလေသေသု ဝါယာ-မာဘာဝဒဿနတ္ထံ အဇာတဖလတရုဏရုက္ခော ပါဋ္ဌိယံ နိဒဿိတော၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဇာတော သတ္တော အသမုဒါဟဋ္ဌကိလေသော နာမ နတ္ထိတိ **"ဇာတဖလရုက္ခေန ဒီပေတဗ္ဗ"**န္တိ ဝတ္ဝာ တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ **"ယထာ ဟိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ မဂ္ဂေန ပဟီနကိလေသာနမေဝ အတိတာဒိဘေဒေန တိဝေ နဝတ္တဗ္ဗတံ ပါကဋံ ကာတုံ အဇာတဖလရုက္ခော ဥပမာဝသေန ပါဋ္ဌိယံ အာဘတော၊ အတီတာဒိနံ အပ္ပဟီနတာဒဿနတ္ထမ္ပိ **"ဇာတဖလရုက္ခေန ဒီပေတဗ္ဗ"**န္တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယထာ အစ္ဆိန္နေ ရုက္ခေ နိဗ္ဗတ္တနာရဟာနိ ဖလာနိ ဆိန္နေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ကဒါစိ သသဘာဝါနိ အဟေသုံ, ဟောန္တိ, ဘဝိဿန္တိ ဝါတိ အတီတာဒိဘာဝေန နဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂေန ပဟီန-ကိလေသာ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ မဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နေ ဥပ္ပတ္တိရဟာနံ ဥပ္ပန္နေ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ

---

[1] ခု ၉-၃၉၄-ပိဋ္ဌေ။

အဘာဝတော။ ယထာ စ ဆေဒေ အသတိ ဖလာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိသန္တိတိ ဆေဒနသ သာဏ္ဌကတာ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဘာဝနာယ စ သာဏ္ဌကတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ **နာဝ**ိ**နာ ပဇဟတီ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇနာဝရဟာနံ ပဇဟနတော်ာ ဝုတ္တံ။ **ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ**တိ လက္ခဏော တ္တာ-သဒ္ဒေါ။ မဂ္ဂသ ဥပ္ပဇ္ဇနကိရိယာယ ဟိ သမုဒယပ္ပဟာနနိဗ္ဗာနသစ္ဆိ-ကရဏကိရိယာ ဝိယ ခန္ဓာနံ ပရိဇာနနကိရိယာ လက္ခိယတိ။

တေဝိ **ပဇဟတိယေ**ဝါတိ ယေ တေဟိ ကိလေသေဟိ ဇနေတဗ္ဗာ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၊ တေဝိ ပဇဟတိယေဝ တန္နိမိတ္တသ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏသ နိရောဓနတော။ တေနာဟ **"ဝုတ္တမ္ပိ ဧတ"**န္တိအာဒိ။ **အဘိသင်္ခါရဝိညာဏသ နိရောဓေနာ**တိ ကမ္မဝိညာဏသ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန။ **ဣဒ္ဓာ**တိ တေသိံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉ္ဇဏော ဟေတုဘူတေ။ **ဧတေ**တိ နာမရူပသညိတာ သင်္ခါရာ။ **သဗ္ဗဘဝေဟိ ဝုဋ္ဌာတိယေ**ဝါတိပိ **ဝ**ဒန္တိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ သဗ္ဗဘဝေဟိ ဝုဋ္ဌာတိယေဝါတိ ဝဒန္တိ တဒုပ္ပတ္တိတော ဥဒ္ဓံ ဘဝူပပတ္တိယာ ကိလေသသပိ အဘာဝတော။

ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ မဂ္ဂသသာတိ အဓိပ္ပါယေန **"ကထံ အနုပ္ပန္နာနံ။ပ။ ဒ္ဋိတိယာ ဘာဝနာ ဟောတီ"**တိ ပုစ္ဆတိ။ မဂ္ဂပ္ပဝတ္တိယာယေဝ ဥဘယကိစ္စ-သိဒ္ဓိတော အာဟ **"မဂ္ဂပ္ပဝတ္တိယာယေဝါ"**တိ။ **မဂ္ဂေါ** ဟိတိအာဒိနာ တမတ္ထံ ဝိဝရတိ။ အနုပ္ပန္နော နာမ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ တသ ဘာဝနာ အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဘာဝနာ ဝုတ္တာတိ ယောဇေတဗ္ဗာ။ **ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ**တိ ယာဝတာ မဂ္ဂသ ပဝတ္တိယေဝ ဒ္ဋိတိ၊ တတ္ထကာနေဝ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရာနိ။

၃၉၈-၄၀၁။ ကတ္ထုကမ္မတာဆန္ဒံ အဓိပတိ ကရိတ္ဝာ ပဋ္ဌိလဒ္ဓသမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ အာဟ **"ဆန္ဒံ နိဿာယ ပဝတ္တော သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ"**တိ။ **ပဝေနသင်္ခါရာ**တိ စတုကိစ္စသာဓကသ သမ္မပ္ပဓာနဝိရိယသ္မေတံ အဓိဝစနံ။ တေနာဟ **"ပဝေနဘူတာ သင်္ခါရာ ပဝေနသင်္ခါရာ"**တိ။ တတ္ထ **ပဝေန-ဘူတာ**တိ ဝိရိယဘူတာ။ သင်္ခတသင်္ခါရာဒိနိဝတ္တနတ္ထံ ပဝေနဂ္ဂဟဏန္တိ။ အထ ဝါ တံ တံ ဝိသေသံ သင်္ခရောတိတိ **သင်္ခါရော**၊ သဗ္ဗံ ဝိရိယံ။ တတ္ထ စတုကိစ္စသာဓက-တော သေသနိဝတ္တနတ္ထံ ပဝေနဂ္ဂဟဏန္တိ၊ ပဝေနဘူတာ သေဋ္ဌဘူတာတိ အတ္ထော။ စတုဗ္ဗိဓသ ပန ဝိရိယသ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော။ **တေဟိ ဓမ္မေဟိ**တိ ဆန္ဒသမာဓိနာ ပဝေနသင်္ခါရေဟိ စ။ **ဣဒ္ဓိပါဒ**န္တိ ဣဒ္ဓိ ဣဒ္ဓိပါဒတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ သမိဒ္ဓိပါတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဣဒ္ဓိန္တိ ဝါ တောယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိပိ ဣဒ္ဓိ။ ပဌမေနတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဧဝ

ပါဒေါ **ဇုဠ္ဍိပါဒေါ**၊ ဇုဠ္ဍိကောဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေနတ္ထေန ဇုဠ္ဍိယာ ပါဒေါတိ **ဇုဠ္ဍိပါဒေါ**၊ ပါဒေါတိ ပတိဋ္ဌာ၊ အဓိဂမူပါယောတိ အတ္ထော။ တေန ဟိ ယသ္မာ ဥပရူပရိဝိသေသသမ္ပတ္တိံ ဇုဠ္ဍိံ ပဋ္ဌပေတိ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ပါဒေါတိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ **"ဇုဠ္ဍိယာ ပါဒံ, ဇုဠ္ဍိဘူတံ ဝါ ပါဒံ ဇုဠ္ဍိပါဒ"**တိ။

အထ ဝါ **ဇုဠ္ဍိပါဒ**တိ နိပ္ဖတ္တိပရိယာယေန ဇုဏ္ဍနဋ္ဌေန, ဇုဏ္ဍတိ ဘောယ သတ္တာ ဇုဋ္ဌာ ဝုဋ္ဌာ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဇုမိနာ ဝါ ပရိယာယေန ဇုဋ္ဌိတိ သင်္ခံ ဂတာနံ ဥပစာရဏ္ဍာနာဒိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒဘူတံ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိန္တိ အတ္ထော။ တေနေ၀ **ဇုဠ္ဍိပါဒ၀ိဘင်္ဂေ**[1] "ဇုဋ္ဌိပါဒေါတိ တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ။ပ။ ဝိညာ-ဏက္ခန္ဓော"တိ ဝုတ္တံ။ သာ ဧ၀ စ တထာဝုတ္တာ ဇုဋ္ဌိ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ ဥပရိမာယ ဥပရိမာယ တယော ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာ ပါဒဘူတာ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "ဇုဋ္ဌိဘူတံ ဝါ ပါဒ"တိ။ တထာ ဟေဋ္ဌာ ဓမ္မာ ဇုဋ္ဌိပိ ဟောန္တိ ဇုဋ္ဌိပါဒါပိ၊ သေသာ ပန သမ္ပယုတ္တကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဇုဋ္ဌိပါဒါယေ၀။ ဝိရိယစိတ္တ၀ိမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသင်္ခါတာပိ တယော တယော ဓမ္မာ ဇုဋ္ဌိပိ ဟောန္တိ ဇုဋ္ဌိပါဒါပိ၊ သေသာ ပန သမ္ပယုတ္တကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဇုဋ္ဌိပါဒါယေ၀။

အပိစ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ ပဋ္ဌိလာဘော ပဋ္ဌိလာဘော ဇုဋ္ဌိ နာမတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမတ္ထော ဥပစာရေန ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ ဒီပေတဗ္ဗော။ ပဌမဈာနပရိကမ္မံ ဟိ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ ပဌမဈာနံ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ ဒုတိယ၊တတိယ၊စတုတ္ထ၊အာကာသ၊ဝိညာဏ-အာကိဉ္စညာယတန၊နေ၀သညာနာသညာယတနပရိကမ္မံ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ နေ၀သညာနာသညာယတနံ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသ ဝိပဿနာ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ သကဒါဂါမိ၊အနာဂါမိ-အရဟတ္တမဂ္ဂသ ဝိပဿနာ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ ပဋ္ဌိလာဘေနပိ ဒီပေတုံ ဝဋ္ဋတိယေ၀။ ပဌမဈာနံ ဟိ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ ဒုတိယဈာနံ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ ဒုတိယဈာနံ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ တတိယဈာနံ ဇုဋ္ဌိ နာမ။ပ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဇုဋ္ဌိပါဒေါ နာမ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဇုဋ္ဌိ နာမ။

သေသေသုပိတိ ဝိရိယသမာဓိအာဒီသုပိ။ တတ္ထ ဟိ ဝိရိယံ, စိတ္တံ, ဝိမံသံ အဓိပတိံ ကရိတ္မာ ပဋ္ဌိလဒ္ဓသမာဓိ ဝိရိယသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊

---

[1] အဘိ ၂-၂၂၆-ဝိဌေ။

ဝိမံသာသမာဓိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဆန္ဒာဒိသု ဧကဿ** ဆန္ဒာဒိသု စတူသု အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ အာဒိဘူတံ ဧကံ ပဓာနံ ဆန္ဒဿ အဓိပ္ပါယော။ တေနေဝါဟ **"တဒါဿ ပဌမိဒ္ဓိပါဒေါ"**တိ။ **ဝံ သေသာ**ဓိတိ ဧတေန ဝိရိယံ စိတ္တံ ဝိမံသံ နိဿာယ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတ္မာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတ္ကာနံ ဝသေန ဒုတိယဝိရိယိဒ္ဓိပါဒါဒယော ယောဇေတဗ္ဗာတိ ဒသ္သေတိ။ ဣမိနာ ဟိ သုတ္တေန စတုန္နံ ဘိက္ခူနံ မတ္ထကပ္ပတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ။ ဧကော ဟိ ဘိက္ခု ဆန္ဒံ အဝဿယတိ၊ ကတ္တုကမ္မတာကုသလမ္မူဠ္ဆန္ဒေန အတ္ထနိပ္ဖတ္တိယံ သတိ "အဟံ လောကုတ္တရမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ နတ္ထိ မယ္ဟံ ဘေသ နိဗ္ဗတ္တနေ ဘာရော"တိ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ဆန္ဒံ ဓုရံ ဆန္ဒံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဧကော ဝိရိယံ အဝဿယတိ၊ ဧကော စိတ္တံ, ဧကော ပညံ အဝဿယတိ၊ ပညာယ အတ္ထနိပ္ဖတ္တိယံ သတိ "အဟံ လောကုတ္တရမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ နတ္ထိ မယ္ဟံ ဘေသ နိဗ္ဗတ္တနေ ဘာရော"တိ ပညံ ဇေဋ္ဌကံ ပညံ ဓုရံ ပညံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။

ကထံ? ယထာ ဟိ စတူသု အမစ္စပုတ္တေသု ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတ္မာ ဝိစရန္တေသု ဧကော ဥပဋ္ဌာနံ အဝဿယတိ၊ ဧကော သူရဘာဝံ၊ ဧကော ဇာတိံ၊ ဧကော မန္တံ။ ကထံ? တေသု ဟိ ပဌမော ဥပဋ္ဌာနေ အပ္ပမာဒကာရိတာယ အတ္ထနိပ္ဖတ္တိယာ သတိ လဇ္ဇမာနံ "လစ္ဆာမေတံ ဌာနန္တ-ရ"န္တိ ဥပဋ္ဌာနံ အဝဿယတိ။ ဒုတိယော ဥပဋ္ဌာနေ အပ္ပမတ္တောပိ "ဧကစ္ဆော သင်္ဂါမေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ သဏ္ဌာတုံ နိ သက္ကောတိ၊ အဝဿံ ပန ရညော ပစ္စန္တော ကုပ္ပိဿတိ၊ တသ္မိံ ကုပ္ပိတေ ရထဿ ပုရတော ကမ္မံ ကတ္မာ ရာဇာနံ အာရာဓေတ္မာ အာဟရာပေဿာမေတံ ဌာနန္တရ"န္တိ သူရဘာဝံ အဝဿယတိ။ တတိယော "သူရဘာဝေပိ သတိ ဧကစ္ဆော ဟိနဇာတိကော ဟောတိ၊ ဇာတိံ သောဓေတ္မာ ဌာနန္တရံ ဒေန္တော မယ္ဟံ ဒဿတိ"တိ ဇာတိံ အဝဿယတိ။ စတုတ္ထော "ဇာတိမာပိ ဧကော အမန္တနိယော ဟောတိ၊ မန္တေန ကတ္တုမ္ဘကိစ္ဆေ ဥပ္ပန္နေ အာဟရာပေဿာမေတံ ဌာနန္တရ"န္တိ မန္တံ အဝဿယတိ။ တေ သဗ္ဗေပိ အတ္တနော အတ္တနော အဝဿယမဟလေန ဌာနန္တရာနိ ပါပုဏိံသု။

တတ္ထ ဥပဋ္ဌာနေ အပ္ပမတ္တော ဟုတ္မာ ဌာနန္တရံ ပတ္ထော ဝိယ ဆန္ဒံ အဝဿာယ ကတ္တုကမ္မတာကုသလမ္မူဠ္ဆန္ဒေန "အတ္ထနိပ္ဖတ္တိယံ သတိ အဟံ လောကုတ္တရမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ နတ္ထိ မယ္ဟံ ဘေသ နိဗ္ဗတ္တနေ ဘာရော"တိ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ဆန္ဒံ ဓုရံ ဆန္ဒံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမ္မနိဗ္ဗတ္တကော

ဒဠ္ဍဗြော **ရဠ္ဍပါလဣတိ**[1] ဝိယ။ သော ဟိ အာယသ္မာ "ဆန္နေ သတိ ကထံ နာနုဇာနိဿန္တိ"တိ သတ္တာဟမ္ပိ ဘတ္တာနိ အဘုဉ္ဇိတ္မာ မာတာပိတရော အနုဇာနာပေတ္မာ ပဗ္ဗဇိတ္မာ ဆန္ဒမေဝ အဝဿာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ သူရဘာဝေန ရာဇာနံ အာရာဓေတ္မာ ဌာနန္တရံ ပတ္တော ဝိယ ဝိရိယံ ဇေဋ္ဌကံ ဝိရိယံ ဝုဋ္ဌံ ဝိရိယံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ-နိဗ္ဗတ္တကော ဒဠ္ဍဗြော **သောဏဣတိ**[2] ဝိယ။ သော ဟိ အာယသ္မာ ဝိရိယံ ဝုဋ္ဌံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။

ဇာတိသမ္ပတ္တိယာ ဌာနန္တရံ ပတ္တောဝိယ စိတ္တံ ဇေဋ္ဌကံ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌံ စိတ္တံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တကော ဒဠ္ဍဗြော **သမ္ဘူတ**[3]ဣတိ ဝိယ။ သော ဟိ အာယသ္မာ စိတ္တံ ဇေဋ္ဌကံ စိတ္တံ ဝုဋ္ဌံ စိတ္တံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ မန္တံ အဝဿာယ ဌာနန္တရံ ပတ္တော ဝိယ ဝိမံသံ ဇေဋ္ဌကံ ဝိမံသံ ဝုဋ္ဌံ ဝိမံသံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တကော ဒဠ္ဍဗြော **ထေရော မောဃရာဇ**[4] ဝိယ။ သော ဟိ အာယသ္မာ ဝိမံသံ ဇေဋ္ဌကံ ဝိမံသံ ဝုဋ္ဌံ ဝိမံသံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတ္မာ လောကုတ္တရမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ တသ ဟိ ဘဂဝါ "သုညတော လောကံ အဝေက္ခသ္သု"တိ[5] သုညတာကထံ ကထေသိ။ ပညာနိသိတမာနနိဂ္ဂဟတ္ထဉ္ဉ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ပုစ္ဆိတော ပဉ္ဍိ နကထေသိ။ ဇ္ဇေ စ ပုနပ္ပုနံ ဆန္ဒုပ္ပါဒနံ တောသနံ ဝိယ ဟောတိ။ ဆန္ဒသ ဥပဒ္ဓာနသဒ္ဒိသတာ ဝုတ္တာ၊ ထာမဘာဝတော ဝိရိယသ သူရတ္တသဒ္ဒိသတာ၊ "ဆဒ္ဓါရာမိပတိ ရာဇာ"တိ[6] ဝစနတော ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ စိတ္တသ ဝိသိဋ္ဌဘာဝတိသဒ္ဒိသတာ။

၄၀၂-၄၀၆။ **အတ္ထနော သဒ္ဓါဓနရေ**တိ အတ္ထနော သဒ္ဓါကိစ္စေ သဒ္ဒဟနကိရိ-ယာယ။ **ဇုန္ဒ္ဒံ ကာရေတိ**တိ အနုဝတ္တနဝသေန သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ဇုန္ဒ္ဒံ ကာရေတိ၊ တသ္မာ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန သဒ္ဓါ ဇေ ဇုန္ဒ္ဒြိယန္တိ **သဒ္ဓိန္ဒြိယံ**။ တထာ ဝိရိယာဒီနံ သကသကကိစ္စေသုတိ အာဟ "**ဝိရိယိန္ဒြိယာဒီသုပိ ဧသေ နယော**"တိ။ **ဝိသောဓေန္တော**တိ ဝိပက္ခဝိဝဇ္ဇနသပက္ခနိသေဝနသရိက္ခပုဂ္ဂလပုဗ္ဗကိစ္စ-လက္ခဏေဟိ တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝိသောဓနဝသေန သောဓေန္တော။

အသမ္ဘိန္နေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတောတိ ဗုဒ္ဓါဒီသု ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန သဒ္ဓါရဟိတေ လူခပုဂ္ဂလေ သမ္ဘသော ဝဇ္ဇယတော။ **သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ**

၁-မ ၂-၂၄၄-ဝိဌေ။ ၂-ဝိ ၃-၂၆၇-ဝိဌေ။
၃-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၁၈-ဝိဌေ။ ၄-ခ ၁-၄၄၇၊ ခ ဂ-၁၇၂-ဝိဌေသု။
၅-ခ ၁-၄၄ဂ၊ ခ ဂ-၁ဂဝ-၁ဂင-ဝိဌေသု။ ၆-ဗမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀-ဝိဌေ။

ဧသ၀ေတာတိ ဗုဒ္ဓါဒိသု သဒ္ဓါဓိမုတ္တေ ၀ဏ္ဏလိတ္တေရသဒိသေ သေ၀တော။ **ဗသာဒနိယေ**တိ ပသာဒါ၀ဟေ သမ္ပသာဒနိယသုတ္တာဒိကေ။ **ပဋ္ဌ၀ေဗ္ဗတော**တိ ပါဋ္ဌိတော အတ္ထတော စ ပတိ ပတိ အ၀ေ၀ံ့နေ့သ စိန္တေန့သ။ **ဝိသုဒ္ဓိ**တိ ပဋိပက္ခမလ၀ိဂမတော ပစ္စယ၀သေန သဘာ၀သံသုဒ္ဓိတော ဝိသုဒ္ဓဖလနိဗ္ဗတ္တိ-တော စ သဒ္ဓါန္ဒြိယံ ဝိသုဒ္ဓိတိ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **သမ္ပ၀ေ**နေတိ သမ္ပ၀ေ၀နပ္ပဋိသံယုတ္တေ သုတ္တန္တေ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **ဗျာနဝိ-မောက္ခေ**တိ ပဌမဗျာနာ၀ိဗျာနာနိ **ဧ၀ေ**၀ ပဌမ၀ိမောက္ခာ၀ိ၀ိမောက္ခေ စ။ ကာမံ စေတ္ထ ဗျာနာနိယေ၀ ၀ိမောက္ခာ၊ ပ၀တ္တိအာကာရ၀သေန ပန ဝိသုံ ဂဟဏံ။

ဂန္ဓိရဉ္ဉာဏစရိယန္တိ ဂန္ဓိရာနံ ဉာဏာနံ ပ၀တ္တိဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ "**သဏ္ဌ-သုခုမ**"န္တိအာဒိ။ **ခန္ဓာ**ရန္တိ သဘာ၀ဇာတိဘူမိအာဒိ၀သေန ခန္ဓာနံ နာနတ္တံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ **အကတာ**ဘိနိ**ဝေ**သော**တိ** ပုဗ္ဗေ အကတဘာ၀နာ-ဘိနိ၀ေသော။ **သဒ္ဓါ**ဒုရ**ာ**ဒိ**သု**တိ သဒ္ဓါဒုရေ ပညာဒုရေ စ။ **ဘ၀ သ**ေနတိ **ဘာ**၀နာ၀ပရိယောသာနေ။ **ဝိ၀ေ**ဋ္ဌေ**တ**ာတိ သဒ္ဓါရာရမ္မဏတော ဝိ၀ေ၀ဋ္ဌာ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတ္တာ။ **အရ**ဟတ္တံ **ဂ**ဏ္ဍာ**တိ**တိ မဂ္ဂ၀ရမ္မဏယ အရဟတ္တံ ဂဏ္ဍာတိ။ **အ**ကမ္ပိ**ယ**ဋ္ဌေ**နာ**တိ ပဋိပက္ခေဟိ အကမ္ပိယဘာ၀ေန။ ဧတေနေ၀သ သမ္ပယုတ္ထ-ဓမ္မေသု ထိရဘာ၀ေါ ဝိဘာ၀ိတော ဒဋ္ဌမ္မော။ နု ဟိ သမ္ပယုတ္ထဓမ္မေသု ထိရဘာ၀ေန ဝိနာ ပဋိပက္ခေဟိ အကမ္ပိယကာ သမ္ဘ၀တိ။ သမ္ပယုတ္ထဓမ္မေသု ထိရဘာ၀ေနေ၀ ဟိ အကုသလာနံ အဗျာကတာနဉ္စ နေသံ ဗလ၀ဘာ၀ူပပတ္တိ။ **အ**သ**ဒ္ဓိ**ယေ**ယ**တိ အသဒ္ဓိယဟေတု။ နိမိတ္တတ္ထေ ဟေတံ ဘုမ္မ၀စနံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။

၄၁၀။ **အာ**ဒိ**ပ**ဒါ**နန္တိ** သတိအာဒိပဒါနံ။ **သ**ရ**ဏ**ဋ္ဌေ**နာ**တိ စိရကတ-စိရဘာ၀သိတာနံ အနုဿရဏဋ္ဌေန။ **ဥ**ပ**ဋ္ဌာ**နလ**ဏ္ဍ**ာ**တိ ကာယာဒိသု အသုဘာကာရာဒိသလ္လဏ္ဍဏမုခေန တတ္ထ ဥ၊ပတိ**ဋ္ဌ**နသဘာ၀ေါ။ ဥ၊ပတိ**ဋ္ဌ**နဉ္စ အာရမ္မဏံ ဥ၊ပဂန္ဓာ ဌာနံ, အ၀ိဿဇ္ဇနံ ၀ါ အာရမ္မဏဿ။ **အ**ဝိ**လာ**ပန-**လ**ဏ္ဍ**ာ**တိ အသမ္မုဿနသဘာ၀ေါ၊ ဥဒကေ အလာဗု ၀ိယ အာရမ္မဏေ ပ္ပ၀ိတ္ထာ ဂန္ဓံ အပ္ပဒါနံ, ပါသာဏဿ ၀ိယ နိစ္စလဿ အာရမ္မဏဿ ဌပနံ သာရဏံ အသမ္မုဋ္ဌကရဏံ အ၀ိလာ၊ပနံ။ **သာ**ပ**တေ**ယ္ယန္တိ သန္ဓာကံ။ အ၀ိလာ၊ပနံ အသမ္မုဋ္ဌံကရောတိ **အ**ဝိ**လာ**ပေ**တိ**၊ သာယံ ပါတဉ္စ ရာဇာနံ ဇုဿရိယသမ္ပတ္တိ သလ္လဏ္ဍာ၊ပေတိ သာရေတိတိ အတ္ထော။ **ကဏ္ဍ**သုက္ကသ**ပ**ဋ္ဌိ**ဘာ**ဝ**ေ ဓ**ဓ္ဓေတိ ကဏ္ဍသုက္ကသ၏တေ သ၊ပဋ္ဌိဘာ၀ေ ဓမ္မေ။ ကဏ္ဍော ဟိ ဓမ္မော သုက္ကေန,

---

၁-ဒီ ၃-၈၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၃-၂၁၄-ဝိဋ္ဌေ။

သို့ကြောင့် စ ကကြောင့် သပ္ပဋိဘာဂေါ။ **ဝိဇ္ဇာ**ရ-သဒ္ဒေါ အာဒိသဒ္ဒတ္ထော။ တေန "ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ ဣမေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ဣမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အယံ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ အယံ သမထော၊ အယံ ဝိပဿနာ၊ အယံ ဝိဇ္ဇာ၊ အယံ ဝိမုတ္တိ၊ (ဣမေ လောကုတ္တရဓမ္မာ)တိ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇ အပိလာပန-လက္ခဏာ သတိ"တိ ဣမံ ပါဠိသေသံ သင်္ဂဟိတံ။ **ထေရေနာ**တိ နာဂ-သေနတ္ထေရေန။ သော ဟိ ဓမ္မာနံ ကိစ္စံ လက္ခဏံ ကတ္တာ ဒသေတိ "အပိလာ-ပနလက္ခဏာ သတိ၊ အာကောဋနလက္ခဏော ဝိတက္ကော"တိအာဒိနာ။ ဧဝံ ဟိ ဓမ္မာ သုဗောဓာ ဟောန္တိ။ သမ္မောသပစ္စနိကံ ကိစ္စံ အသမ္မောသော၊ နာ သမ္မောသာဘာ၀မတ္တန္တိ အာဟ **"အသမ္မောသရသာ ၀ါ"**တိ။ ယသ ဓမ္မသ္မိံ ဗလေန သမ္မယုတ္တဓမ္မာ အာရမ္မဏာဘိမုခါ ဘ၀န္တိ၊ သာ သတိ။ တသ္မာ သာ တေသံ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာ၀ံ ပစ္စုပဋ္ဌာပေသိ၊ သယံ ၀ါ အာရမ္မဏာဘိ-မုခဘာ၀ေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိတိ ဝုတ္တံ **"ဂေါစရာဘိမုခီဘာ၀ပစ္စုပဋ္ဌာနာ"**တိ။ သမ္မာ ပသတ္ထော ဗောဇ္ဈင်္ဂေါတိ **သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ**။ **ဗောဓိယာ** ၀ကၠမာနာယ? ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ, **ဗောဓိသ ၀ါ** အရိယသာ၀ကသ အင်္ဂေါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ။ **ယာ ဟိ**တိအာဒိနာ တမေ၀ သခ်ေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိ၀ရတိ။ "ယာ ဟိ အယံ မ္မေသာ-မဂ္ဂိ"တိ ဧတသ "ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ"တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ **ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ**တိ ဓမ္ম-သမ္ဗဟေန၊ **ယာ**ယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **ပတိဋ္ဌာနာ**ယူ**ဟနာ** [ဩ]**ဃတရ-ဏာ**သုတ္တ**ံ**ဏ္ဏနာ**ယံ**[၄] "ကိလေသ၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဘိသင်္ခါရ၀သေန အာယူ-ဟနာ။ တဏှာဒိဋ္ဌိ၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အ၀သေသကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ အာယူ-ဟနာ။ တဏှာ၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိ၀သေန အာယူဟနာ။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူဟနာ။ လိန၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၀သေန အာယူဟနာ။ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အတ္တကိလမထာနု-ယောဂ၀သေန အာယူဟနာ။ သဗ္ဗာကုသလာဘိသင်္ခါရ၀သေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ သဗ္ဗ-လောကိယကုသလာဘိသင်္ခါရ၀သေန အာယူဟနာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု သတ္တသု ပကာရေသု ဣဓ အဝုတ္တာနံ ၀သေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပဋ္ဌိ**ပ**ကၠ**ဘ**ဂ**တာ**ယ**ာတိ **ဇ**ော်ထ လိနပ္ပတိဋ္ဌာနကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဥစ္ဆေဒါဘိနိ၀ေသာနံ ဓမ္မ၀ိစယ၀ိရိယ-ပီတိပ္ပ၀ေနာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ပဋ္ဌိ၊ ပက္ခော၊ ဥဒ္ဓစ္စာယူဟနအတ္တကိလမထာနုယောဂ-သဿတာဘိနိ၀ေသာနံ ပသဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာ၊ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ပဋ္ဌိ၊ ပက္ခော။ သတိ ပန ဥဘယတ္ထာ၀ိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ သာ "သဗ္ဗတ္ထိကာ"တိ ဝုတ္တာ။

၁-( )ပါဠိယံ နိ ဒိဿတိ။
၂-၀တ္တမာနာယ (သီ)
၂-ခု ၁၁-၃-ဝိ၌။
၄-သံ-ဌ ၁-၁၈-ဝိ၌။

ကိလေသသန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဒ္ဓဟတိတိ ဧတေန သိခါပွတ္တာဝိပဿနာယ သဟဂတာနမ္ပိ သတိအာဒိနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာ ဟိ ကိလေသေ နိရောဓေန္တိ ဧဝ ပဝတ္တတိတိ။ **စတ္တာရိ ဝါ**တိအာဒိနာ ပန မဂ္ဂဖလသဟဂတာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝံ ဒဿေတိ။ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ဘာဝိ-တေဟိ သစ္စပ္ပဋိဝေဓော ဟောတိတိ ကထမိဒံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယဟ **"ယထာဟ"**တိအာဒိ။ **ဗျာနက်မဂ္ဂက်ါဒယော ဝိယာ**တိ ဧတေန ဗောဓိ-ဗောဇ္ဈင်္ဂသဒ္ဒါနံ သမုဒါယာဝယဝိသယတံ ဒဿေတိ။ **သေနက်ရထက်ါဒယော ဝိယာ**တိ ဧတေန ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဗောဓေယ သံဝတ္တန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ကာရဏတ္ထော အင်္ဂသဒ္ဒေါတိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဗုဇ္ဈန္တိ ဗောဓိယော၊ ဗောဓိယော ဧဝ အင်္ဂါနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိတိ ဝုတ္တံ **"ဗုဇ္ဈန္တိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ"**တိ။ ဝိပဿနာဒိနံ ကာရဏာဒိနံ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗာနဉ္စ သံစ္စာနံ အနုရူပံ ပစ္စက္ခဘာဝေန ပဋိမုခံ အဝိပရိတတာယ သမ္မာ စ ဗုဇ္ဈန္တိ ဧဝံ အတ္ထဝိသေသဒီပကေဟိ ဥပသဂ္ဂေဟိ **"အနုဗုဇ္ဈန္တိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗောဓိ-သဒ္ဒေါ ဟိ သဗ္ဗဝိသေသယုတ္တဗုဇ္ဈနံ သာမညေန သင်္ဂဏှာတိ။ သံ-သဒ္ဒေါ ပသံသာယံ သုန္ဒရဘာဝေ စ ဒိဿတိတိ အာဟ **"ပသတ္ထော သုန္ဒရော စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ"**တိ။

ဓမ္မေ ဝိစိနတိတိ **ဓမ္မဝိစယော**။ တတ္ထ **ဓမ္မ**တိ စတုသစ္စဓမ္မေ တဗ္ဗိနိမုတ္တသဒ္ဒ-သဘာဝဓမ္မသဒ္ဒ အဘာဝတော။ တတော ဧဝ သော **ဓမ္မဝိစယလက္ခဏော**။ **ဩဘာသနရသော**တိ ဝိသယောဘာသနရသော။ အသမ္မုယ္ဟနာကာရေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိတိ **အသမ္မောဟပစ္စုပဋ္ဌာနော**။

ဝိရသ ဘာဝေါ, ကမ္မံ ဝါတိ **ဝိရိယံ**။ **ဤရယိတဗ္ဗတော**တိ ပဝတ္တေတဗ္ဗ-တော။ **ပဂ္ဂဟလက္ခဏန္တိ** ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတ္တွာ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ။ တတော ဧဝ သမ္မယုတ္တဓမ္မေ **ဥပဋ္ဌဟနရသံ**။ **အနောသီဒနံ** အသံသီဒနံ။

ပီဏယတီတိ တပ္ပေတိ။ ပီဏနကိစ္စေန သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ဝိယ တံသမုဋ္ဌာန-ပဏီတရူပေဟိ ကာယသာဗျပနံ။ **ဖရဏပီတိ**ဝသေန ဟောတံ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ တထာ **ရဝသော**တိ။ ဥဒဂ္ဂဘာဝေါ ဩဒဂ္ဂျံ၊ တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတီတိ **ဩဒဂ္ဂျပစ္စု-ပဋ္ဌာနော**။ ဥဗ္ဗေဂပီတိဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။

ကာယစိတ္တဒရထပ္ပဿမ္ဘနတောတိ ကာယဒရထသ စိတ္တဒရထသ စ ပဿမ္ဘနတော ဝူပသမနတော။ တေနာဟ **"ဥပသမလက္ခဏာ"**တိ၊

ကာယစိတ္တာဒရထာနံ ဝူပသမနလက္ခဏာတိ အတ္ထော။ **ကာယော**တိ စေတ္ထ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ။ **ဒရထော** သာရမ္ဘော၊ ဒုက္ခဒေါမနဿ-ပစ္စယာနံ ဥဒ္ဓစ္စာဒိကာနံ ကိလေသာနံ, တထာပဝတ္တာနံ ဝါ စတုန္နံ ခန္ဓာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဒရထနိမ္မဒ္ဒနနေ ပရိဋ္ဌာဟပရိပ္ပန္ဒနဝိရဟိတော သိတိဘာဝေါ **အပရိပ္ပန္ဒနသိတိဘာဝေါ**။

သမ္မာ စိတ္တသ ဌပနံ **သမာဓေနံ**။ **အဝိက္ခေပေါ** သမ္မယုတ္တာနံ အဝိက္ခိတ္တတာ။ ယေန သမ္မယုတ္တာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သော ဓမ္မော **အဝိက္ခေပေါ**။ **အဝိသာရော** အတ္တနော ဧဝ အဝိသရဏဘာဝေါ။ အထ ဝါ ဝိက္ခေပ-ပဋိပက္ခတာယ **အဝိက္ခေပလက္ခဏော**။ နာနိယစုဏ္ဏသ ဥဒကံ ဝိယ သမ္မယုတ္တ-ဓမ္မာနံ သမ္မိဿနကိစ္စတာယ အဝိသာရဘာဝေန လက္ခိတဗ္ဗော **အဝိသာရ-လက္ခဏော**။ နိဝါတေ ဒီပစ္စိဋ္ဌိတိ ဝိယ စေတသော ဌိတိဘာဝေန ပစ္စုပတိဋ္ဌ-တိတိ **ဌိတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနော**။

အဏ္ဍုပေက္ခနတောတိ သမပ္ပဝတ္တေသု အသေသု သာရထိ ဝိယ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ အဏ္ဍုပေက္ခနတော။ **ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏာ**တိ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ ဌတ္ဝာ ဝိမံသနသင်္ခါတပဋိသင်္ခါနလက္ခဏာ။ **သမဝါဟိတလက္ခဏာ**တိ သမံ အဝိသမံ ယထာသကကိစ္စေသု သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ ပဝတ္တနလက္ခဏာ။ ဥဒါသိန-ဘာဝေန ပဝတ္တမာနာပိ သေသသမ္မယုတ္တဓမ္မေ ယထာသကကိစ္စေသု ပဝတ္တေတိ၊ ယထာ ရာဇာ တုဏ္ဍိ နိသိန္နောပိ အတ္ထကရဏေ ဓမ္မဋ္ဌေ ယထာသကံ ကိစ္စေသု အပ္ပမတ္တော ပဝတ္တေတိ။ အလိနာနုဒ္ဓတပ္ပဝတ္တိပစ္စယတ္တာ **ဥနာဓိကနိဝါရဏ-ရသာ**[1]။ **ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနရသာ**တိ "ဣဒံ နိဟီနကိစ္စံ ဟောတု၊ ဣဒံ အတိရေကတရကိစ္စ"န္တိ ဧဝံ ပက္ခပါတနဝသေန ဝိယ ပဝတ္တိ ပက္ခပါတော၊ တံ ဥပစ္ဆိန္ဒန္တိ ဝိယ ဟောတိတိ **ပက္ခပါတုပစ္ဆေဒနရသာ**။ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ သကသကကိစ္စေ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန ပစ္စုပတိဋ္ဌတိတိ **မဇ္ဈတ္တဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော**။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဥပရူပရိ ဥပ္ပါဒနမေဝ ဗြူဟနံ ဝဗုနဠာတိ အာဟ "**ဥပ္ပါဒေ'တိ**"တိ။

သတိ စ သမ္မဇ္ဇညဠ **သတိသမ္မဇ္ဇညံ**၊ သတိပဓာနံ ဝါ သမ္မဇ္ဇညံ **သတိသမ္ပ-ဇ္ဇညံ**။ တံ သဗ္ဗတ္ထ သတောကာရိဘာဝါဝဟတ္တာ သတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂသ ဥပ္ပါ-ဒါယ ဟောတိ။ ယထာ ပစ္စနီကဓမ္မပ္ပဟာနံ အနုရူပဓမ္မသေဝနာ စ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိရဟိတပုဂ္ဂလဝိဝဇ္ဇနာ, သတောကာရိပုဂ္ဂလသေဝနာ, တတ္ထ စ ယုတ္တတာ သတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂသ

၁-ဥနာဓိကတာနိဝါရဏရသာ (သီ၊ က)

ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ ဧုမမတ္ထံ ဒသေတိ "**သတိသမ္ပဇညေ**"နှိုအာဒိနာ။ **သတ္တသု ဌာနေသု**တိ "အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သံဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာန-ကာရီ ဟောတိ၊ အသိတေ ပိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပသာဝကမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဂတေ ဋ္ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏ္ဍီဘावေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ"တိ ဝေါ ဝုတ္တေသု အဘိက္ကန္တာဒီသု သတ္တသု ဌာနေသု။ **တိသရဏဂုဏ္ဌေ**ရော နာမ ယော ဗောဓိမဏ္ဍေ သုဝဏ္ဏသလာကံ ဂဟေတ္ဝာ "အဋ္ဌာရသသု ဘာသာသု ကတရ-ဘာသာယ ဓမ္မံ ကထေမီ"တိ ပရိသံ ပဓာရေသိ။ **အာဘယဏ္ဌေ**ရောတိ ဒတ္တာ-ဘယတ္ထေရမာဟ။ **အဘိနိဝေသ**နှိုဝိပဿနာဘိနိဝေသံ။

ပရိပုစ္ဆကတာတိ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ပုစ္ဆကဘावေါ။ အာစရိယေ ပယိရုပါသိတ္ဝာ ပဋ္ဌပိ နိကာယေ သဟ အဋ္ဌကထာယ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ယံ ယံ တတ္ထ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနဘူတံ၊ တံ တံ "ဧုဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဧုမသ္မိ ကော အတ္ထော"တိ ခန္ဓာယတနာဒိအတ္ထံ ပုစ္ဆနသ္မိ ဟိ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ "**ခန္ဓေသု။ ပ။ ဗဟုလတာ**"တိ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ ဇော စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘावတော သရီရံ တပ္ပဋိဗဒ္ဓါနိ စီဝရာဒီနိ စ ဝတ္ထူနိတိ အဓိပ္ပေတာနိ။ တာနိ ယထာ စိတ္တသ္မိ သုခါဝဟာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ ကရဏံ တေသံ ဝိသဒကိရိယာ။ တေနာဟ "**အဋ္ဌတ္ဝိကဗာဟိရာနိ**"နှိုအာဒိ။ **ဥသ္သန္နဒေါသ**နှိုဝါတပိတ္တာဒိ-ဝသေန ဥပစိတဒေါသံ။ **သေဒမလမက္ခိတ**နှိုသေဒေန စေဝ ဇလ္လိကာသင်္ခါ-တေန သရီရမလေန စ မက္ခိတံ။ **စ**-သဒ္ဒေန အညမ္ပိ သရီရသ္မိ ဝိဇ္ဇာဝဟံ အစ္ဆာသနာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။ **သေနာသနံ ဝါ**တိ **ဝါ**-သဒ္ဒေန မလဂ္ဂဟိတပတ္တာ-ဒိနံ[1] သင်္ဂဏှောဟ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ပရိဘဏ္ဍကရဏာဒီဟိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေနပတ္တပစနာဒိနံ သင်္ဂဏှောဟ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အဝိသဒေ**တိ ဝတ္ထုမ္ပိ အဝိသဒေ သတိ, ဝိသယဘူတေ ဝါ။ ကထံ ဘावနုမနုယုတ္တသ္မိ တာနိ အဋ္ဌတ္ဝိကဗာဟိရဝတ္ထူနိ ဝိသယော? အန္တရန္တရာ ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒါ စိတ္ဇေ-ကဂ္ဂတာယ အပရိသုဒ္ဓဘावါယ သံဝတ္တန္တိ။ **စိတ္တစေတသိကေ**သူတိ နိဿယာဒိ-ပစ္စယဘူတေသု စိတ္တစေတသိကေသု။ **ဉာဏမ္ပိ**တိ **အပိ**-သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန "နေ ကေဝလံ ဝတ္ထုယေဝ၊ အထ ခေါ တသ္မိံ အပရိသုဒ္ဓေ ဉာဏမ္ပိ

၁-ဒီ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇ ၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မလဂ္ဂဟိတဝတ္ထာဒီနံ (သီ)

အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ”တိ နိဿယာပရိသုဒ္ဓိယာ တံနိဿိတာပရိသုဒ္ဓိ ဝိယ ဝိသယသ အပရိသုဒ္ဓတာယ ဝိသယိနော အပရိသုဒ္ဓိ ဒသ္သေတိ။

သမ္ဘာဝကရဏန္တိ ကိစ္စတော်ာ အနုနာမိကဘာဝကရဏံ။ **သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဋ္ဌေ ဟောတိ၊** သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ ပစ္စယဝသေန အဓိမောက္ခကိစ္စသ ပဋ္ဌာတရ-ဘာဝေန ပညာယ အဝိသဒတာယ ဝိရိယာဒိနဋ္ဌ သိထိလတာဒိနာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဋ္ဌံ ဟောတိ။ တေနာဟ “**ဋ္ဌတရာနိ မန္ဒာနိ**”တိ။ **တတော**တိ တသ္မာ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ ဗလဝဘာဝတော ဋ္ဌတရေသဋ္ဌ မန္ဒတ္တာတိ အတ္ထော။ ကောသဇ္ဇ-ပက္ခေ ပုတိတုံ အဒတ္တာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဂ္ဂဏှနံ အနုဗလပ္ပဒါနံ ပဂ္ဂဟော။ ပဂ္ဂဟောဝ ကိစ္စံ **ဗဟုဟာကိစ္စံ**။ ကာတုံ နု သက္ကောတိတိ အာနေတ္တာ သမ္ပန္ဓိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏံ ဥဂ္ဂဟပန္ဒာ ဌာနံ, အနိသဇ္ဇနံ ဝါ **ဥပဋ္ဌာနံ**။ ဝိက္ခေပပ္ပဋိပက္ခော, ယေန ဝါ သမ္ပယုတ္တာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သော **အဝိက္ခေပေါ**။ ရူပဂတံ ဝိယ စက္ခုနာ ယေန ယာထာဝတော ဝိသယသဘာဝံ ပသ္သတိ၊ တံ **ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ နု သက္ကောတိ** ဗလဝတာ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန အဓိဘူတတတ္တာ။ သဟဇာတ-ဓမ္မေသု ဟိ ဋ္ဌန္ဒဋ္ဌံ ကာရေန္တာနံ သဟပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ ဧကဒေသတာ-ဝသေနေဝ အတ္ထသိဒ္ဓိ, နု အညထာ။ **တသ္မာ**တိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ **တန္တိ** သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ **ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏာနာ**တိ ယသ သဒ္ဓေယျသ ဝတ္ထု!နော ဥဋ္ဌာရတာဒိဂုဏော အဓိမုစ္စနသ သာတိသယပ္ပဝတ္တိယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တသ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဒိဝိဘာဂတော ယာထာ-ဝတော ဝိမံသနေန။ ဧဝံ ဟိ ဧဝံဓမ္မတာနယေန ယာထာဝသရသတော ပရိဂ္ဂယှမာနေ သဝိပ္ပါရော အဓိမောက္ခော နု ဟောတိ “အယံ ဋ္ဌမေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ”တိ ပရိဇာနနဝသေန ပညာဗျာပါရသ သာတိသယတ္တာ။ ဝုရိယ-ဓမ္မေသု ဟိ ယထာ သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝေ ပညာယ မန္ဒဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပညာယ ဗလဝဘာဝေ သဒ္ဓါယ မန္ဒဘာဝေါ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “**တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာပေတဗ္ဗ**”န္တိ။

တထာ အမနသိကာရေနာတိ ယေနာကာရေန ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တသ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တေနာကာရေန ဘာဝနာယ အနနုယုဉ္ဇနတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဋ္ဌမ ဒုဝိဓေန သဒ္ဓိန္ဒြိယသ ဗလဝဘာဝေါ အတ္တနော ဝါ ပစ္စယဝိသေ-သေန ကိစ္စုတ္တရိယတော ဝိရိယာဒိနံ ဝါ မန္ဒကိစ္စတာယ။ တတ္ထ ပဌမဝိကပ္ပေ ဟာပနဝိဓိ ဒဿိတော၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ယထာ မနသိကရောတော ဝိရိယာဒိနံ မန္ဒကိစ္စတာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ အမနသိကာရေန

၁-ကေရသတာဝသေနေဝ (က)

ဝိရိယာဒိနံ ပဋ္ဌကိစ္စဘာဝါဝဟေန မနသိကာရေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ တေဟိ သမရသံ ကရောန္တေန ဟာပေတဗ္ဗံ။ ဣမိနာ နယေန သေသိန္ဒြိယေသုပိ ဟာပနဝိဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စက္ကလိဏ္ဍရုဝဏ္ဏ။တိ သော ဟိ အာယသ္မာ သဒ္ဓါဓိမုတ္တတာယ ကတာဓိ-ကာရော သတ္ထု ရူပဒဿနပ္ပသုတော ဧဝ ဟုတ္ဝာ ဝိဟရန္တော သတ္ထာရာ "ကိံ တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန၊ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတီ"တိအာဒိနာ နယေန သြဝါဒိတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတောပိ တံ အနနုယုဉ္ဇန္တော ပဏာမိတော အတ္တာနံ ဝိနိပါတေတုံ ပပါတဋ္ဌာနံ အဘိရုဟိ။ အထ နံ သတ္ထာ ယထာနိသိန္နော ဝ သြဘာသဝိသဇ္ဇ-နေန အတ္တာနံ ဒဿေတ္တာ—

"ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ပသန္နော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခ"န္တိ ၂—

ဂါထံ ဝတ္ဝာ "ဟေ ဝက္ကလိ"တိ အာဟ။ သော တေနေဝ အမတေန အဘိ-သိတ္တော ဟဋ္ဌတုट्ठော ဟုတ္ဝာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ သဒ္ဓါယ ပန ဗလဝဘာဝေန ဝိပဿနာဝိထိံ နိ သြတရိ။ တံ ဥတ္တာ ဘဂဝါ တဿ ဣန္ဒြိယသမတ္တပ္ပဋိပါဒ-နာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဝေတ္တာ အဒါသိ။ သော သတ္ထာရာ ဒိန္နနယေ ဌတ္တာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတ္တာ မဂ္ဂပ္ပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဝက္ကလိဏ္ဍရုဝဏ္ဏ၊ စေတ္ထ နိဒ္ဒိသန**"န္တိ။ **ဏ္ဍော**တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ အဓိမတ္တ-ဘာဝေ သေသိန္ဒြိယာနံ သကိစ္စာကရဏော။ **ဣတရကိစ္စဘေဒ**န္တိ ဥပဋ္ဌာနာဒိ-ကိစ္စဝိသေသံ။ **ပဿဒ္ဓါဒိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန သမာဓိဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ သင်္ဂဟော။ **ဟာပေတဗ္ဗ**န္တိ ယထာ သဒ္ဓိန္ဒြိယသ ဗလဝဘာဝေါ ဓမ္မသဘာဝ-ပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာယတိ၊ ဧवं ဝိရိယိန္ဒြိယသ အဓိမတ္တတာ ပဿဒ္ဓိအာဒိ-ဘာဝနာယ ဟာယတိ သမာဓိပက္ခိယတ္တာ တဿာ။ တထာ ဟိ သမာဓိန္ဒြိယသ အဓိမတ္တတံ ကောသဇ္ဇပါတတော ရက္ခန္တိ ဝိရိယာဒိဘာဝနာ ဝိယ ဝိရိယိန္ဒြि-ယသ အဓိမတ္တတံ ဥဒ္ဓစ္စပါတတော ရက္ခန္တိ ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာ ဧကံသတော ဟာပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ "**ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗ**"န္တိ။

သောဏဏ္ဍရုဝသ ဝတ္ထု။တိ သုခုမာလသောဏဏ္ဍရုဝသ ဝတ္ထု။ သော ဟိ အာယသ္မာ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတ္တာ သီတဝနေ ဝိဟရန္တော "မမ သရီရံ သုခုမာလံ၊ နစ သက္ကာ သုခေနေဝ သုခံ အဓိဂန္တုံ၊ ကိလမေတ္တာပိ

ခ-သံ ၂-ဧဂ-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ခု ၁-ဓဂ-ဝိဇ္ဇေ။

သမဏာဝမ္မော ကာတမ္ဘော”တိ ဌာနစက်မမေဝ အဓိဋ္ဌာယ ပဓာနမနုယုဉ္ဇန္တော ပါဒတလေသု ဖောဋေသု ဥဋ္ဌိတေသုပိ ဝေဒနံ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္တာ ဒဋ္ဌဝိရိယံ ကရောန္တော အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယတာယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ သတ္ထာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဝိဏ္ဏပမောဝါဒေန ဩဝဒိတ္တာ ဝိရိယသမတာယောဇနဝိဓိံ ဒဿေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိသောဓေတ္တာ ဂိဗ္ဗဏ္ဏံ ဂတော။ ထေရောပိ သတ္ထာရာ ဒိန္နနယေန ဝိရိယသမတံ ယောဇေတ္တာ ဘာဝေန္တော ဝိပဿနမ္မိ ဥဿုက္ကာပေတ္တာ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ **“သောဏတ္တေရသ ဝတ္ထု၊ ဒဿေတမ္ဘ”**န္တိ။ **သေသေသုပိ**တိ သတိသမာဓိပညာနြေယသုပိ။

သမတ်န္တိ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ အနုနာဓိကဘာဝံ၊ တထာ သမာဓိဝိရိ-ယာနံ။ ယထာ ဟိ သဒ္ဓါပညာနံ ဝိသုံ ဝုရိယမ္မေဘူတာနံ ကိစ္စတော အည-မညာနုတိဝတ္တနံ ဝိသေသတော ဣစ္ဆိတမ္ဘံ၊ ယတော နေသံ သမဝုရတာယ အပ္ပနာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သမာဓိဝိရိယာနံ ကောသဇ္ဇုဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ သမရသ-တာယ သတိ အညမညူပတ္ထမ္ဘနတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အနန္တရယပါတဘာ-ဝေန သမ္ပဒေဝ အပ္ပနာ ဣစ္ဆတိ။ **ဗလဝသဒ္ဓေါ**တိအာဒိ ဗျတိရေကမုခေန ဝုတ္တသေသတ္ထသ သမတ္ထနံ။ တသ္မတ္ထော— ယော ဗလဝတိယာ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော အဝိသဒ္ဓာဏော၊ သော မုခပ္ပသန္နော ဟောတိ, နိ အဝေစ္စပ္ပ-သန္နော။ တထာ ဟိ အဝတ္ထုသ္မိံ ပသီဒတိ သေယ္ယထာပိ တိတ္ထိယသာဝကာ။ **ကေရာ**ဋ္ဌိကပက္ခန္တိ သာဒ္ဓေယ္ယပက္ခံ ဘဇတိ။ သဒ္ဓါဟိနာယ ပညာယ အတိဓာ-ဝန္တော “ဒေယ္ယာဘူတပရိစ္စာဂေန ဝိနာ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ ဒါနမယံ ပုညံ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ပရိကပ္ပေတိ ဟေတုပ္ပဋိရူပကေဟိ ဝဏ္ဏေတော၊ ဧဝံဘူတော သုက္ခတက္ကဝိလုတ္တစိတ္တော ပဏ္ဍိတာနံ ဝစနံ နာဒိယတိ၊ သညတ္တိ^{ဘ} နိ ဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ **“ဘေသဇ္ဇသမုဋ္ဌိတော ဝိယ ရောဂေါ အတေကိစ္ဆော ဟောတိ”**တိ။ ယထာ စေတ္ထ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ သမဘာဝေါ အတ္ထာဝဟော၊ အနတ္ထာ-ဝဟော ဝိသမဘာဝေါ၊ ဧဝံ သမာဓိဝိရိယာနံ အညမညံ အဝိကွေပါဝဟော သမဘာဝေါ၊ ဣတရော ဝိကွေပါဝဟော စာတိ **ကောသဇ္ဇံ အဘိဘဝတိ**၊ တေန အပ္ပနံ နိ ပါပုဏာတိတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိ**တိ ဣဿောပိ ဧသေဝ နယော။ **တံ ဥဘယ**န္တိ သဒ္ဓါပညာဒ္ဒယံ သမာဓိဝိရိယဒ္ဒယဉ္စ။ **သမံ ကတ္တဗ္ဗ**န္တိ သမရသံ ကာတမ္ဘံ။

သမာဓိကမ္မိကဿာတိ သမထကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။ **ဝေ**န္တိ ဧဝံ သန္တေ၊ သဒ္ဓါယ ထောကံ ဗလဝဘာဝေ သတိတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဒဟန္တော**တိ “ပထဝီ ပထဝီတိ

၁-ပညတ္တိ (က)

မနသိကရဏမတ္တေန ကထံ ဗျာနုပ္ပတ္တိ”တိ အစိန္တေတ္ဝာ “အဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဝုတ္တာဝိမိ ဣဒ္ဓိသ္မိတိ”တိ သဒ္ဒဟန္တော သဒ္ဓံ ဇနေန္တော။ **သြကပ္ပေန္တော**တိ အာရမ္မဏံ အနုပ္ပဝိသိတ္ဝာ ဝိယ အမိမုစ္စနဝသေန အဝကပ္ပေန္တော ပက္ခန္ဒန္တော။ **ကေဋ္ဌတာ ဗလဝတိ ဝဋ္ဋတိ** သမာဓိပ္ပဓာနတ္တာ ဗျာနသ္မိ။ **ဥဘိန္နန္တိ** သမာဓိ-ပညာနံ။ သမာဓိကမ္မိကသ္မိ သမာဓိနော အမိမတ္တတာ ဝိယ ပညာယ အမ်ိမတ္တတာပိ ဣစ္ဆိတမ္ဘာတိ အာဟ “**သမတာယ**ပိ”တိ၊ သမဘာဝေနပိတိ အတ္ထော။ **အပ္ပနာ**တိ လောကိယအပ္ပနာ။ တထာ ဟိ “**ဟောတိယေဝ**ါ”တိ သာသက်ံ ဝဒတိ။ လောကုတ္တရပ္ပနာ ပန တေသံ သမဘာဝေနေဝ ဣစ္ဆိတာ။ ယထာဟ “သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ”တိ ၁။

ယဒိ ဝိသေသတော သဒ္ဓါပညာနံ သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ သမတာဝ ဣစ္ဆိတာ၊ ကထံ သတိတိ အာဟ “**သတိ ပန သမ္ဗတ္တ ဗလဝတိ ဝဋ္ဋတိ**”တိ။ **သမ္ဗတ္တာ**တိ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကေသု ပဠသု ဣန္ဒြိယေသု။ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကေ ဂဏှန္တော “**သဒ္ဓါဝိရိယ-ပညာန**”န္တိ အာဟ။ အညထာပိတိ စ ဂဟေတမ္ဘာ သိယာ။ တထာ ဟိ **ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန စ သမာဓိနာ**ဣစ္ခေဝ ဝုတ္တံ၊ နှ “ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာ-ဟိ”တိ။ **သာ**တိ သတိ။ သမ္ပေသု ရာဇကမ္မေသု နိယုတ္တော **သမ္ဗကမ္မိကော။ တေနာ**တိ တေန သမ္ဗတ္တ ဣစ္ဆိတမ္ဘတ္ထေန ကာရဏေန။ **အာဟ** အဋ္ဌကထာယံ။ သမ္ဗတ္ထ နိယုတ္တာ **သမ္ဗတ္ထိကာ** သမ္ဗတ္ထ လိနေ ဥဒ္ဓတေ စ စိတ္တေ ဣစ္ဆိတမ္ဘတ္တာ၊ သမ္ပေန ဝါ လိနုဒ္ဓစ္စပက္ခိယေန ပေါဇ္ဈင်ဂဏေန အတ္ထေတမ္ဘာတိ သမ္ဗတ္ထာ၊ သာဝ **သမ္ဗတ္ထိကာ**။ **စိတ္တာ**နိ ကုသလစိတ္တံ။ တ္ယဿ ဟိ **သတိပဋ္ဌိသရဏံ** ပရာယဏံ အပ္ပတ္တသ္မ ပတ္ထိယာ အနဓိဂတသ္မ အဓိဂမာယ။ တေနာဟ “**အာရဗ္ဘပ္ပ-ဗ္ဗာနာ**”တိအာဒိ။

ခန္ဓာဒိဘေဒေသု အနောဂါဠ္ဠပညာနန္တိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စဝသေနပိ ခန္ဓာ-ယတနာဒိသု အပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ။ ဗဟုသုတသေဝနာ ဟိ သုတမယဉာဏာဝဟာ။ တရုဏဝိပဿနာသမ်ိဝိပိ ဘာဝနာမယဉာဏော ဋ္ဌိတတ္တာ ဧကံသတော ပညဝါ ဧဝ နာမ ဟောတိတိ အာဟ “**သမ္ပညာဝ။ ပ။ ပုဂ္ဂလသေဝနာ**”တိ။ ဥေယျဓမ္မသ္မ ဂမ္ဘီရဘာဝဝသေန တပ္ပရိယေ့ဒဂ်ဉာဏသ္မ ဂမ္ဘီရဘာဝဂ္ဂ-ဟဏန္တိ အာဟ “**ဂမ္ဘီရေသု ခန္ဓာဒိသု ပဝတ္တာယ ဂမ္ဘီရပညာယာ**”တိ။ တံ ဟိ ဥေယျံ တာဒိသာယ ပညာယ စရိတမ္ဘတော ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယံ။ တသ္မာ ဝါ ပညာယ တတ္ထ ပဘေဒတော ပဝတ္တိ ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယာ၊ တသ္မာ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ အာဟ “**ဂမ္ဘီရပညာယ ပဘေဒပစ္စဝေက္ခဏာ**”တိ။

၁-မ ၂-၁၂၇၊ အံ ၁-၄၂၅၊ ခု ၉-၂၀၀-ပိဋ္ဌေသု။

ပဠိုဝိဓမ္မနကမ္မကာရဏံ နိရယေ နိမ္ဗတ္တသတ္တသ ယေဘုယ္ယေန သဗ္ဗပဌမံ ကရောန္တိတိ ဒေ၀ဒူတသုတ္တာဒိသု အာဒိတော ၀ုတ္တတ္တာ စ အာဟ **"ပဠိ၀ိ-ဓမ္မနကမ္မကာရဏတော ပဌမယ"**တိ။ **သကဋ္ဌ၀ဟနာဒိကာလေ**တိ **အာဒိ-**သဒ္ဒေန တဒဏ္ဍံ မနုဿေဟိ တိရစ္ဆာနေဟိ စ ဝိဗာဓိတဗ္ဗကာလံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ကံ ဗဟုတ်ရှိ**နှင့် ဣဒံ အာရာ၀ရေသု ပေတေသုယေ၀ ဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တ၀သေန ၀ုတ္တံ၊ ကေစ္စာနံ ၀ါ ပေတာနံ ဧကစ္စတိရစ္ဆာနာနံ ဝိယ ဒီဃာယုကတာ သိယာတိ တထာ ၀ုတ္တံ။ တထာ ဟိ ကာဠော နာဂရာဇာ စတုန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုခီဘာ၀ံ လဘိတ္တာ ဌိတောပိ မေတ္တေယျသ္မိ ဘဂ၀တော သမ္မုခီဘာ၀ံ လဘိဿတီတိ ၀ဒန်၊ ယတသ ကပ္ပါယုကတ၀ာ ၀ုတ္တာ။

၀ဝံ အာနိသံသ၁ဿာ၀ိနောတိ ဝိရိယာယတ္တော ဧ၀ သဗ္ဗော လောကိ-ယော လောကုတ္တရော စ ဝိသေသာ၀ိဂမောတိ ဧ၀ံ ဝိရိယေ အာနိသံသ၁ဿန-သီလသ်။ **ဂမနဝိထိန်**နှင့် သပုဗ္ဗဘာ၀ံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိပဋိပဒံ၊ သဟ ဝိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂ၀ပ္ပဋိပါဋိ, သတ္တ၀ိသုဒ္ဓိ၀ရမ္မရာ ဂါ။ သာ ဟိ "ဘိက္ခုနော ၀ဋ္ဋနိယျာ-နာယ ဂန္ဓဗ္ဗာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ ပဋိပဒါ"တိ ကတ္တာ ဂမနဝိထိ နာမ။

ကာယ၁ဋ္ဌိ၀ဟုလောတိ ယထာ တထာ ကာယသ ၁ဋ္ဌိကမ္မ၀ပ္ပသုတော။ **ဝိဏ္ဏာ၀ါတ**နှင့် ရဋ္ဌ၀ိဏ္ဏံ။ ပစ္စယ၁ဒါယကာနံ အတ္တနိ ကာရသ အတ္တနော သမ္မာ-ပဋိပတ္တိယာ မဟပ္ဖလဘာ၀သ ကရဏေန ဝိဏ္ဏာသ ဘိက္ခာယ ပဋိပူဇနာ **ဝိဏ္ဏာ၀ါတာ၀စ၁ယနံ**။

နိဟရဏ္ဏောတိ ပတ္တတ္ထ၀ိကတော နိဟရဏ္ဏော။ **တံ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ**တိ တံ ဥ၀ါသိကာယ ၀စနံ ပဏ္ဏသာလာ၁ါရေ ဌိတော၀ ပဠာဘိညတာယ ဒိဗ္ဗသော-တေန သုတ္ဝာ။ မနုဿသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ ဣမာ **တိသော သမ္ပတ္တိယော**။ **၁ါတုံ သက္ခိဿသီ**တိ တယိ ကတေန ၁ါနမယေန ၀ေယျာ၀စ္စ-မယေန စ ပုညကမ္မေန ခေတ္တ၀ိသေသဘာ၀ူပဂမနေန အပရာပရံ ဒေ၀-မနုဿာနံ သမ္ပတ္တိယော အန္တေ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိဉ္စ ၁ါတုံ သက္ခိဿသီတိ ထေရော အတ္တာနံ ပုစ္ဆတိ။ **သိတံ ကရောန္တော**တိ "အကိစ္စေ ဌိတော ၀ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ သမတိက္ကန္တော"တိ ပစ္စ၀ေက္ခဏာ၀သာနေ သဠာ၀ဟပါမောဇ္ဇ၀သေန သိတံ ကရောန္တော။

နိပ္ပရိဿယကာလေတိ နိရုပဒ္ဒ၀ကာလေ၊ တ၁ါ ဘိက္ခုသံ၀ယသ သုလဘာ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ ပစ္စယဟေတုကာ စိတ္တ၀ိဠာ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါ-ယော။ **ပဿန္တောနံ ယေ ၀ါ**တိ အနာ၁ရေ သာမိ၀စနံ။ **ဒီရ၁ေနု**နှင့် ဒီရ၁ါယိကံ

ခေနုံ။ **ကိဋ္ဌေဒေ ကတ္တာ**တိ ကိဋ္ဌေဒေ ဘတိကမ္မံ ကတ္တာ။ **ဥဿုယ္ဟကမ္မဿ**တိ ဥဿုယ္ဟနသာလာယ ကာတဗ္ဗံ ကိစ္စံ။ **တမေဝ မဂ္ဂန္တိ** ဥပါသကေန ပဋိပန္နမဂ္ဂံ။ **ဥပကဋ္ဌာယာ**တိ အာသန္နာယ။ **ဝိပ္ပဋိပန္နန္တိ**. ဇာတိဝမ္မကုလဝမ္မာဒိလဿ်နေန အသမ္မာပဋိပန္နံ။ **ဧဝန္တိ** ယထာ အသမ္မာပဋိပန္နော ပုဗ္ဗော တာယ ဧဝ အသမ္မာပဋိပတ္တိယာ ကုလသန္တာနတော ဗာဟိရော ဟုတ္တာ ပိတု သန္တိကာ ဒါယဇ္ဇသ နာ ဘာဂိ၊ ဧဝံ **ကုသီတောပိ** တေနေဝ ကုသီတဘာဝေန နာ သမ္မာပဋိပန္နော သတ္တု သန္တိကာ လဒ္ဓဗ္ဗအရိယဓနဒါယဇ္ဇသ နာ ဘာဂိ။ **အာရဒ္ဓ-ဝိရိယော ဝ လဘတိ** သမ္မာပဋိပဇ္ဇနတော။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိရိယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂါတိ ယောဇနာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

မဟာတိ သီလာဒိဂုဏေဟိ မဟန္တော ဝိပုလော အနညသာဓာရဏောတိ။ တံ ပနသ ဂုဏမဟတ္တံ ဒသသဟဿီလောကဓာတုကမ္ပနေန **လောကေ** ပါကဋန္တိ ဒဿေန္တော **"သတ္ထုနော ဟိ"**တိအာဒိမာဟ။

ယသ္မာ သတ္ထုသာသနေ ပဗ္ဗဇိတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂမနေန သကျပုတ္တိယဘာဝေါ သဇ္ဇာယတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓပုတ္တဘာဝံ ဒဿေန္တော **"အသမ္ဘိန္နာယာ"**တိ-အာဒိမာဟ။

အလသာနံ ဘာဝနာယ နာမမတ္တမ္ပိ အဇာနန္တာနံ ကာယဒဠ္ဠိဗဟုလာနံ ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတ္မာ သေယျသုခါဒိအနုယုဇ္ဇနကာနံ တိရစ္ဆာနဂတိကာနံ ပုဂ္ဂ-လာနံ ဒုရတော ဝဇ္ဇနာ **ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ**တိ အာဟ **"ကုဆိံ ပူရေတ္မာ ဌိတအဇဂရသဒိသေ"**တိအာဒိ။ "ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီ-ယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေသ္မာ"တိအာဒိနာ ဘာဝနာရမ္ဘဝသေန အာရဒ္ဓဝိရိယာနံ ဒဠ္ဠပရက္ကမာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသက်မနာ **အာရဒ္ဓ-ဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနာ**တိ အာဟ **"အာရဒ္ဓဝိရိယေ"**တိအာဒိ။ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[1] ပန ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ သဗ္ဗြဟ္မစာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာတိ ဧုဒံ ဒွယံ နဂဟိတံ၊ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတာ သမ္မပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏတာတိ ဧုဒံ ဒွယံ ဂဟိတံ။ တတ္ထ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ ဧဝ သမ္မပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏာ ဂဟိတာ ဟောတိ လောကိယလောကုတ္တရဝိသေသာဓိဂမဿ ဝိရိယာယတ္တတာဒဿန-ဘာဝတော၊ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ ပန တဒဓိမုတ္တတာယ ဧဝ ဂဟိတံ ဟောတိ။ ဝိရိယုပ္ပါဒနေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ အတ္ထသိဒ္ဓမေဝါတိ။

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁ ၂၉-ဝိဏ္ဍေ။

တတ္ထ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနကုသိတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနအာရဒ္ဓဝိရိယပုဂ္ဂလသေဝနတာဒိ-မုတ္တာတာပဋိပက္ခဝိဓမနပစ္စယူပသံဟာရဝသေန အပါယဘယပစ္စဝေက္ခဏာ-ဒယော သမုဏ္ဍေဇနဝသေန ဝိရိယသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဃ ဥပ္ပါဒကာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဥပစာရသမာဓိနိဒ္ဒေသော ဝုတ္တံ **"ယာဝ ဥပစာရာ"**တိ။ **သကလသရီရံ ဖရမာနော**တိ ပီတိသမုဋ္ဌာနေဟိ ပဏီတရူပေဟိ သကလ-သရီရံ ဖရမာနော၊ ဓမ္မသံဃဂုဏေ အနုဿရန္တဿပိ ယာဝ ဥပစာရာ သကလ-သရီရံ ဖရမာနော ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧဝံ သေသအနုဿတိသု၊ ပသာဒနီယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏာယ စ ယောဇေတဗ္ဗံ တဿာပိ ဝိမုတ္တာယတန-ဘာဝေန တဂ္ဂတိကတ္တာ။ **ဝေရူပေ ကာလေ**တိ "ဒုဿီလ္ယဘယာဒီသု"တိ ဝုတ္တကာလေ။ **သမာပတ္တိ ။ ပ ။ နိ သမုဒါစရန္တီ**တိ ဇ္ဈာနံ ဥပသမာနုဿတိယာ ဝသေန ဝုတ္တံ။ သမ်ိဝိရာနံ ဟိ ဝသေန သပ္ပဒေသဝုပသမေပိ နိပ္ပဒေသဝုပသမေ ဝိယ တဿ သညာယ[1] ပဝတ္တိတော ဘာဝနာမနသိကာရော ကိလေသဝိက္ခမ္ဘန-သမတ္ထော ဟုတ္ဘာ ဥပစာရသမာဓိံ အာဝဟန္တော တထာရူပပီတိသောမနဿ-သမန္နာဂတော ပီတိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဃ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ။ တတ္ထ "ဝိက္ခမ္ဘိတာ ကိလေသာ"တိ ပါဠေါ။ **နိ သမုဒါစရန္တီ**တိ **ဇ္ဈတိ**-သဒ္ဒေါ ကာရဏတ္ထော။ ယသ္မာ နိ သမုဒါစရန္တိ၊ တသ္မာ တံ နေသံ အသမုဒါစာရံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿာတိ ယောဇနာ။ နိ ဟိ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဗောဇ္ဈင်္ဂပ္ပတ္တိ ယုတ္တာ၊ ပသာ-ဒနီယေသု ဌာနေသု ပသာဒသိနေဟာဘာဝေန လူခဟဒယတာယ လူခတာ။ သာ တတ္ထ အာဒရဂါရဝါကရဏေန ဝိညာယတိတိ အာဟ **"အသက္ကစ္စကိရိ-ယာယ သံသူစိတလူခဘာဝေ"**တိ။

ပဏီတဘောဇနသေဝနတာတိ ပဏီတသပ္ပါယဘောဇနသေဝနတာ။ **ဥတု-ဇ္ဈရိယာပထသုခဂ္ဂဟဏေန** သပ္ပါယဥတုဇ္ဈရိယာပထဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ဟိ တိဝိဓမ္ပိ သပ္ပါယံ သေဝိယမာနံ ကာယသ္သ ကလျတာပါဒနဝသေန စိတ္တဿ ကလျတံ အာဝဟန္တံ ဒုဝိဓဝယပိ ပသဒ္ဓိယာ ကာရဏံ ဟောတိ။ အဟေတုက-သတ္တေသု လဗ္ဘမာနံ[2] သုခဒုက္ခန္တိ အယမေကော အန္တော၊ ဇ္ဈာနဝိဝိသမ-ဟေတုကန္တိ ပန အယံ ဒုတိယော။ ဧတေ ဥဘောပိ အန္တေ အနုပဂမ္မ ယထာ-သကံ ကမ္မုနာ ဟောတိတိ အယံ မဇ္ဈိမာ ပဋိပတ္တိ။ မဇ္ဈတ္တော ပယောဂေါ ယဿ သော မဇ္ဈတ္တပယောဂေါ၊ တဿ ဘာဝေါ **မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ**။ အယံ ဟိ သဘာဝါသာရဒ္ဓတာယ တံပသဒ္ဓကာယတာယ[3] ကာရဏံ ဟောတိ၊

၁-ပညာယ (က) ၂-လဘမာနံ (သီ၊က)

၃-ပဟာနသာရဒ္ဓကာယတာသင်္ခါတပသဒ္ဓကာယတာယ (သံ-ဋီ ၂-၄၃၇-ဝိဇ္ဇေ)

ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယံ အာဝဟတိ။ **ဧတေနေဝ** သာရဒ္ဓကာယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနပဿဒ္ဓ-ကာယပုဂ္ဂလသေဝနာနံ တဒါဝဟနတာ သံဝဏ္ဏိတာတိ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။

ဝဏ္ဏဂ္ဂါသဒကိရိယာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပ္ပဋိပါဒနာ စ ပညာဝဟာ ဝုတ္တာ၊ သမာဓာနာဝဟာပိ တာ ဟောန္တိ။ သမာဓာနာဝဟဘာဝေနေဝ ပညာ-ဝဟဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ "**ဝဏ္ဏ၊ ဂါသ။ ပ။ ဧဝဒိတဗ္ဗာ**"တိ။

ကာရဏကောသလ္လဘာဝနာကောသလ္လာနံ နာနန္တရိယဘာဝတော ရက္ခ-နာကောသလ္လသ စ တံမူလကတ္တာ "**နိမိတ္တကုသလတာ နာမ ကသိဏ-နိမိတ္တသ ဥဂ္ဂဟကုသလတာ**"ဧ္ကစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ။ **ကသိဏနိမိတ္တသ**တိ စ နိဒဿန-မတ္တံ ဒဋ္ဌမ္ဗံ။ အသုဘနိမိတ္တာဒိကသ္သပိ ဟိ ယသ္သ ကသ္သစိ ဈာနုပ္ပတ္တိနိမိတ္တသ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ နိမိတ္တကုသလတာ ဧဝါတိ။ **အတိသိထိလဝိရိယတာဒီဟိ**တိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပညာပယောဂမန္ဒတံ ပယောဂဝေကလ္လဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ **တသ္သ ပဋိဂ္ဂဏနတ္ထံ** တသ္သ လိနသ္သ စိတ္တသ္သ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဋ္ဌာပနေန လယာပတ္တိတော သမုဒ္ဓရဏံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—-

"ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ လိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဝိရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ပီတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂသ ဘာဝနာယ။ တံ ကိသ္သ ဟေတု? လိနံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုသမုဋ္ဌာပယံ ဟောတိ။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ သုက္ခာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယ္ယ၊ သုက္ခာနိ စ ဂေါမယာနိ ပက္ခိပေယ္ယ၊ သုက္ခာနိ စ ကဋ္ဌာနိ ပက္ခိပေယ္ယ၊ မုခဝါတဉ္စ ဒဒေယ္ယ၊ နု စ ပံသုကေန ဩကိရေယ္ယ၊ ဘဗ္ဗော နု ခေါ သော ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလေတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ"တိ။

ဏ္ဍေ စ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ သမုဋ္ဌာပနာတိ ဧဝဒိတဗ္ဗာ၊ သာ အနန္တရံ ဝိဘာဝိတာ ဧဝ။

အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယတာဒီဟိတိ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ပညာပယောဂဗလဝတံ ပမော-ဒုပ္ပိလာပနဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ **တသ္သ နိဂ္ဂဏှနတ္ထံ** တသ္သ ဥဒ္ဓတသ္သ စိတ္တသ္သ သမာဓိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဋ္ဌာပနေန ဥဒ္ဓတာပတ္တိတော နိသေဓနံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ—

"ယသ္မိं စ ခေါ ဘိက္ခ၀େ သမယေ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလေ၀ တသ္မိं သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဃ ဘာ၀နာယ၊ ကာလေ၀ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဃ ဘာ၀နာယ၊ ကာလေ၀ ဥပေက္ခာ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဃ ဘာ၀နာယ။ တံ ကိသ ဟေတု? ဥဒ္ဓတံ ဘိက္ခ၀େ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ ၈မ္မေဟိ သုဋ္ဌုပသမံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခ၀େ ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗာပေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ အလ္လာနိ စေ၀ တိဏာနိ ပက္ခိပေယ္ယ၊ အလ္လာနိ စ ဂေါမယာနိ နိက္ခိပေယ္ယ၊ အလ္လာနိ စ ကဋ္ဌာနိ ပက္ခိပေယ္ယ၊ မုခ၀ါတဿ နု ၁ဒဒေယ္ယ၊ ပံသုကေန စ ဩကိရေယ္ယ၊ ဘဗ္ဗော နု ခေါ သော ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗာပေတုန္တိ။ ဧ၀ံ ဘန္တေ"တိ။

ဤသို့ ယထာသကံ အာဟာရ၀သေန ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာ၀နာ သမုဋ္ဌာပနာတိ ၀ေဒိတ၀ေါ။ တတ္ထ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဃ ဘာ၀နာ ၀ုတ္တာ ဧ၀၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဃ ၀ုစ္စမာနာ၊ ဇုတရဿ အနန္တရံ ၀ဏ္ဏတိ။

ပညာ၀ေယ၀ဂမန္ဒတာ၀ယာတိ ပညာဗျာ၀ါရဿ အပ္ပကဘာ၀ေန။ ယထာ ဟိ ၁ါနံ အလေ၀ဘပ္ပ၀ေနံ၊ သီလံ အဒေါသပ္ပ၀ေနံ၊ ဧ၀ံ ဘာ၀နာ အမောဟပ္ပ-၀ေနာ။ တတ္ထ ယ၁ါ ပညာ နု ဗလ၀တီ ဟောတိ၊ တ၁ါ ဘာ၀နာ ပုဗ္ဗေနာ၀ရံ ဝိသေသာ၀ဟာ နု ဟောတိ။ အနဘိသင်္ခတော ဝိယ အာဟာရော ပုရိသဿ, ယောဂိနော စိတ္တဿ အဘိရုစိံ နု ဇနေတိ၊ တေန တံ နိရဿာ၁ံ ဟောတိ။ တထာ. ဘာ၀နာယ သမ္မ၁ေ၀ အဝိထိပဋ္ဌိပတ္တိယာ ဥပသမသုခံ နု ဝိန္ဒတိ၊ တေနပိ စိတ္တံ နိရဿာ၁ံ ဟောတိ။ တေန ၀ုတ္တံ **"ပညာ၀ေယ၀ဂ။ပ။ နိရဿာ၁ံ ဟော၀တီ"**တိ။ တ၁ါ သံ၀ေ၀ုပ္ပါ၁နံ ပဿာ၁ုပ္ပါ၁နဉ္စ တိကိစ္ဆနန္တိ တံ ၁ဿေန္ဟော "**အဋ္ဌ သံ၀ေ၀ဝတ္ထူနိ**"တိအာ၁ိမာဟ။ တတ္ထ ဇာတိဇရာဗျာဓိ-မရဏာနိ ယထာရဟံ သုဝတိယံ ဒုဗ္ဘတိယဉ္စ ဟောန္တိတိ တ၁ညမေ၀ ပဉ္စ၀ိဓ-ဗန္ဓနာ၁ိခုပ္ပါ၁ါသာ၁ိအညမညဝိဟေဋ္ဌနာ၁ိဟေတုကံ အပါယဒုက္ခံ ၁ဋ္ဌမ္ပိ။ တယိဒံ သမ္ပံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘ၀နိဿိတံ ဂဟိတန္တိ အတိတေ အနာ-ဂတေ စ ကာလေ ၀ဋ္ဋမူလကဒုက္ခာနိ ဝိသုံ ဂဟိတာနိ။ ယေ ပန သတ္တာ အာဟာ-ရူပ၀ိ၀ိနော၊ တတ္ထ စ ဥဒ္ဓာနဖလူပ၀ိ၀ိနော၊ တေသံ အညေဟိ အသာ၁ာ၀ရဏ-ဝိ၀ိ၀ဒုက္ခံ အဋ္ဌမံ သံ၀ေ၀ဝတ္ထု ဂဟိတန္တိ ၁ဋ္ဌမ္ပိ။ **အယံ ၀ုစ္စတိ သမယေ သမ္ပဟံ-သနတာ**တိ အယံ ဘာ၀နာစိတ္တဿ သမ္ပဟံသိတ၀ိဿသမယေ ၀ုတ္တနယေနေ၀

၁-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။

သံဝေဂဇနနဝသေန စေဝ ပသာဒုပ္ပါဒနဝသေန စ သမ္မဒေဝ ပဟံသနာ၊ သံဝေဂဇနနပုဗ္ဗကပသာဒုပ္ပါဒနေန တောသနာတိ အဏ္ဍော။

ကိုယ်သမ္မာပဋိပတ္တိ အာဂမ္မာတိ လိနုဒ္ဓစ္စဝိရဟေန သမထဝိထိပဋိပတ္တိယာ စ သမ္မာ အဝိသမံ သမ္မဒေဝ ဘာဝနာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မ။ **အလိနန္တိ**-အာဒိသု ကောသဇ္ဇပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ အနဓိမတ္တတာယ **အလိနံ**၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိ-ကာနံ အနဓိမတ္တတာယ **အနုဒ္ဓတံ**၊ ပညာပယောဂသမ္ပတ္တိယာ ဥပသမ-သုခါဓိဂမေန စ **အနိရသာဒံ**၊ တဏှာ ဧဝ အာရမ္မဏော **သမ္ပဿဝတ္ထုံ သမထဝိထိပဋိပန္နံ**။ အလိနာနုဒ္ဓတာဟိ ဝါ အာရမ္မဏော **သမ္ပဿဝတ္ထုံ**၊ အနိရသာဒတာယ **သမထဝိထိပဋိပန္နံ**။ သမ္ပဿဝတ္ထိယာ ဝါ **အလိနံ အနုဒ္ဓတံ**၊ သမထဝိထိပဋိပတ္တိယာ **အနိရသာဒန္တိ** ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထ အလိနတာယ **ပဂ္ဂဟော**, အနုဒ္ဓတတာယ **နိဂ္ဂဟော**, အနိရသာဒတာယ **သမ္ပဟံသနော** နာ ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ သမယော အဇ္ဈုပေက္ခနတာ**တိ အယံ အဇ္ဈုပေက္ခိ-တဗ္ဗသမယော ဘာဝနာစိတ္တသ္သ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ဗျာဝဋ္ဌတာသင်္ခါတံ ပဋိပက္ခံ အဘိဘုယျ အဇ္ဈုပေက္ခနာ ဝုစ္စတိ။ ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘနတော ဝိပဿနာယ အမိဋ္ဌာနဘာဝူပဂမနတော စ ဥပစာရဇ္ဈာနမ္ပိ သမာဓာနကိစ္စနိပ္ဖတ္တိယာ ပုဂ္ဂလသ္သ သမာဟိတဘာဝသာဓနမေဝါတိ တတ္ထ သမဂုရုဘာဝေနာဟ **"ဥပစာရံ ဝါ အပ္ပနံ ဝါ"**တိ။ **သေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ သေ သမာဓိသမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂေါ အနုပ္ပန္နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အနုရောဓဝိရောဓပ္ပဟာနဝသေန မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဥပေက္ခာသမ္ဘောဇ္ဈင်သ္သ ကာရဏံ ၊ တသ္မိံ သတိ သိဒ္ဓေနတော, အသတိ စ အသိဒ္ဓေနတော၊ သော စ မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဝိသယဝသေန ဒုဝိဓောတိ အာဟ **"သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ သင်္ခါရ-မဇ္ဈတ္တတာ"**တိ။ တဒုဘယေန စ ဝိရုဇ္ဈနံ ပဿန္ဒိသမ္ဘောဇ္ဈင်ဘာဝနာယ ၊ ဧဝ ဒုရိကတန္တိ အနုရုဇ္ဈနသော ပဟာနဝိဓိံ ဒသေတုံ **"သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ **"သတ္တသင်္ခါရကေလာယနပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ"**တိ။ ဥပေက္ခာယ ဟိ ဝိသေသတော ရာဂေါ ပဋိပက္ခော။ တထာ စာဟ "ဥပေက္ခာ ရာဂဗဟုလသ္သ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ"တိ[1]။ **ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ**တိ ကမ္မသကတာပစ္စဝေက္ခဏံ အတ္တသုညတာပစ္စဝေက္ခဏန္တိ ဒ္ဝေမဟိ ဒ္ဝိဟိ ကာရဏေဟိ။ **ဒ္ဝိဟေဝါ**တိ အဝဝေရဏံ သင်္ခါသမာနတာဒဿနတ္ထံ။ သင်္ခါ ဧဝ ဟေတ္တု သမာနာ၊ နသင်္ခေါယျံ သဗ္ဗဏာ သမာနန္တိ။ **အဿာ**ဝိကဘာ**ဝေါ** အနတ္တနိယတာ။ သတိ ဟိ အတ္တနိ တဿ ကိဉ္စနဘာဝေန စိဝရံ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ အတ္တနိယံ နာမ သိယာ၊

---

[1] ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၁၄-ပိဋ္ဌေ၊

သော ပန ကောစိ နတ္ထေ၀ါတိ အဓိပ္ပါယော။ **အနုဒ္ဓနိယ**န္တိ နာ အဒ္ဓါနက္ခမံ၊ နာ စိရဋ္ဌာယိ ဒုတ္ထရံ အနိစ္စန္တိ အတ္ထော။ **တာ၀ကာလိက**န္တိ တသေ၀ ၀ေ၀စနံ။

မမာယတိတိ မမတ္တံ ကရောတိ၊ မမာတိ တဏှာယ ပရိဂ္ဂယှ တိဋ္ဌတိ။ **ဓနာယန္တာ**တိ ဓနံ ဒဗ္ဗံ ကရောန္တာ။

၄၁၉။ **သမ္မာဒဿနလက္ခဏာ**တိ သမ္မာ အ၀ိပရီတံ အနိစ္စာဒိ၀သေန ဒဿနသဘာ၀ေ၊ **သမ္မာအဘိနိရောပနလက္ခဏော**တိ သမ္မဒေ၀ အာရမ္မဏော စိတ္တသ အဘိနိရောပနသဘာ၀ေ၊။ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတာ ၀ါစာ ဇနံ သင်ဏှာတိတိ တဗ္ဗိပက္ခ၀ိရတိသဘာ၀ေ၊ သမ္မာ၀ါစာ ဘေဒကရမိစ္ဆာ၀ါစာပဟာနေန ဇနေ သမ္မယုတ္တေ စ ပရိဂ္ဂဏှနကိစ္စ၀တိ ဟောတိတိ "**ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ**"တိ ၀ုတ္တာ။ ၀ိသံ၀ါဒနာဒိကိစ္စတာယ ဟိ လူခါနံ အပရိဂ္ဂါဟကာနံ မုသာ၀ါဒါဒိနံ ပဋိပက္ခ-ဘူတာ သိနိဒ္ဓဘာ၀ေန ပရိဂ္ဂဟဏသဘာ၀ေ၊ သမ္မာဇ၊ပ္ပနကိစ္စာ သမ္မာ၀ါစာ တပ္ပစ္စယသုဘာသိတသမ္ပဋ္ဌိဂ္ဂါ၊ဟကေ ဇနေ သမ္မယုတ္တေ၀ မ္မေ စ ပရိဂ္ဂဏှန္တိ ပ၀တ္တတိတိ **ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ**။ ယထာ စိ၀ရကမ္မာဒိပ္ပယောဂသင်္ခါတော ကမ္မန္တော ကာတဗ္ဗံ စိ၀ရဇနာဒိကံ သမုဋ္ဌာပေတိ နိပ္ဖါဒေတိ၊ တံတံကိရိယာ-နိပ္ဖါဒကော ၀ါ စေတနာသင်္ခါတော ကမ္မန္တော ဟတ္ထစလနာဒိကံ ကိရိယံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဧ၀ံ သာ၀ဇ္ဇကတ္တဗ္ဗကိရိယာသမုဋ္ဌာပကမိစ္ဆာကမ္မန္တပ္ပဟာနေန သမ္မာကမ္မန္တော နိရ၀ဇ္ဇသ ကတ္တဗ္ဗသ နိရ၀ဇ္ဇာကာရေန သမုဋ္ဌာပနကိစ္စ၀ါ ဟောတိတိ အာဟ "**သမ္မာသမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော**"တိ။ သမ္မယုတ္တ၀မ္မာနံ ၀ါ ဥက္ခိပနံ **သမုဋ္ဌာပနံ** ကာယိကကိရိယာယ ဘာ၀ုက္ခိပနံ ၀ိယ။ **သမ္မာ၀ေ၀ါ-ပနလက္ခဏော**တိ ဇီ၀မာနသ ပုဂ္ဂလသ, သမ္မယုတ္တ၀မ္မာနံ ၀ါ ဇီ၀တိန္ဒြိယ-၀ုတ္တိယာ, အာဇီ၀သေ၀ ၀ါ သမ္မဒေ၀ သောဓနံ ၀ေ၀ါဒါပနံ လက္ခဏံ ဟောတိ သမ္မာ၀ေ၀ါဒါပနလက္ခဏော။ အထ ၀ါ ကာယ၀စီ၀စီနံ ခန္ဓသန္တာနသ စ သံကိလေသ၊ဘူတမိစ္ဆာအာဇီ၀ပ္ပဟာနေန သမ္မာအာဇီ၀ေ၀ါ "**၀ေ၀ါဒါပနလက္ခဏော**"တိ ၀ုတ္တော။ သမ္မာ၀ါယာမသတိသမာဓိသု ၀တ္တမ္ပိ ဟောဋ္ဌာ ၀ုတ္တမေ၀။

ပညာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာ၀တော သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ တသ္သာ ပဋိပက္ခာ၀ါတိ ၀ုတ္တံ "**အညေဟိ ပိ အတ္တနော ပစ္စနီက-ကိလေသေဟိ သဒ္ဓိ**"န္တိ။ အထ ၀ါ **အတ္တနော ပစ္စနီကကိလေသာ** ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ အ၀ိဇ္ဇာဒယော ပညာယ ဥဇုပစ္စနီကဘာ၀တော။ **ပဿတီ**တိ

ပဿန္တိ ဝိယ ဟောတိ ဝိဗန္ဓာဘာဝတော။ တေနာဟ **"တပ္ပဋိဗ္ဗာဒက ။ပ။ အသမ္ဘောဟတော"**တိ။ သမ္ဘာသက်ပ္ပါဒိနံ မိစ္ဆာသက်ပ္ပါဒယော ဥဇုဝိပစ္စနီ-ကာတိ အာဟ **"သမ္ဘာသက်ပ္ပါဒယော ။ပ။ ပဇဟန္တီ"**တိ။ **တထေဝါ**တိ ဣမိနာ အတ္တနော ပစ္စနီကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိန္တိ ဣမမတ္ထံ အနုကဋ္ဌတိ။ **ဝိသေသတော**တိ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိယာ ဝုတ္တကိစ္စတော ဝိသေသေန။ **ဣဿာ**တိ **ဧ**တေသု သမ္ဘာသက်ပ္ပါဒိသု။

သော သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ နာမတိ လောကိယံ လောကုတ္တရဉ္စ ကေဏ္ဌံ ကတ္တာ ဝဒတိ မိဿကတာဘာဝတော။ တေနာဟ **"ပုဗ္ဗဘာဂေ"**တိအာဒိ။ **ကော-ရမ္ဘာ** နိဗ္ဗာနာရမ္ဘကတ္တာ။ **ကိစ္စတော**တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ[1] ဒုက္ခာဒိဟိ ဉာဏေဟိ[2] ကာတဗ္ဗကိစ္စဿ ဣမ နိပ္ဖတ္တိတော၊ ဣမဿေဝ ဝါ ဉာဏဿ ဒုက္ခာဒိပ္ပကာ-သနကိစ္စတော။ **စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ** ဒုက္ခပရိညာဒိစတုကိစ္စသာဓနတော။ **တီဏိ နာမာနိ လဘတိ** ကာမသက်ပ္ပါဒိပ္ပဟာနကိစ္စနိပ္ဖတ္တိတော။ **သိက္ခာပဒ-ဝိဘင်္ဂ**[3] "ဝိရတိစေတနာ တံသမ္ပယုတ္တာစ ဓမ္မာ သိက္ခာပဒါနိ"တိ ဝုတ္တာနိ၊ တတ္ထ ပဓာနာနံ ဝိရတိစေတနာနံ ဝသေန **"ဝိရတိယောဝိ ဟောန္တိ စေတနာဒ-ယောဝိ"**တိ အာဟ။ "သမ္ဘာဝဒတိ ဧတာယာ"တိအာဒိနာ အတ္ထသမ္ဘဝတော **သမ္ဘာဝါစာဒယော တယော ဝိရတိယောဝိ ဟောန္တိ စေတနာဒယောဝိ။** မုသာဝါဒါဒိဟိ ဝိရမဏကာလေ ဝိရတိယော, သုဘာသိတာဒိဝါစာဘာသ-နာဒိကာလေ စေတနာဒယော ယောဇေတဗ္ဗာ။ **မဂ္ဂဏ္ဍေ ပန ဝိရတိယောဝ** မဂ္ဂလက္ခဏပ္ပတ္တိတော။ နု ဟိ စေတနာ နိယျာနသဘာဝါ။ အထ ဝါ ဧကဿ ဉာဏဿ ဒုက္ခာဒိဉာဏတာ ဝိယ ဧကာယ ဝိရတိယာ မုသာဝါဒါဒိဝိရတि-ဘာဝေါ ဝိယ စ ဧကာယ စေတနာယ သမ္ဘာဝါစာဒိကိစ္စတ္ထယသာဓနသဘာဝါ သမ္ဘာဝါစာဒိဘာဝါသိဒ္ဓိတော **"မဂ္ဂဏ္ဍေ ဝိရတိယောဝါ"**တိ ဝုတ္တံ။

စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိတိ စတုသမ္မပ္ပဓာနစတုသတိပဋ္ဌာနဝသေန လဘတိ။ မဂ္ဂဏ္ဍေတိ အာနေတ္တာ သမ္ပန္နော။ **ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ မဂ္ဂဏ္ဍေဝိ သမ္ဘာသမာဓိ ဧ**ဝါတိ ယဒိပိ သမာဓိဥပကာရကာနံ အဘိနိရောပနာနုမဇ္ဇန-သမ္ပိယာယနပြုဟနသန္ဓာသုခါနံ ဝိတက္ကာဒိနံ ဝသေန စတ္ဂေဟိ ဈာနေဟိ သမ္ဘာသမာဓိ ဝိဘတ္တော၊ တထာပိ ဝါယာမော ဝိယ အနုပ္ပန္နာကုသလာ-နုပ္ပါဒနာဒိစတုဝါယာမကိစ္စံ, သတိ ဝိယ စ အသုဘာသုခါနိစ္စာနတ္တေသု ကာယာဒိသု သုဘာဒိသညာပဟာနလက္ခဏံ စတုသတိကိစ္စံ, ဧကော သမာဓိ စတုဈာနသမာဓိကိစ္စံ နု သာမေတိတိ ပုဗ္ဗဘာဂေဝိ ပဌမဈာနသမာဓိ၊

၁-ပုဗ္ဗဘာဂေဟိ (မူလဋ္ဌ ၂-၇၁-ဝိဇ္ဇေ။) ၂-ဉာတေဟိ (က) ၃-အာဘိ ၂-၂၉၉-ဝိဇ္ဇေ။

ပဌမစ္ဆာနသမာဓိ ဧဝ မဂ္ဂကွဏ်ပိ၊ တဏာ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ စတုတ္ထစ္ဆာနသမာဓိ၊ စတုတ္ထစ္ဆာနသမာဓိ ဧဝ မဂ္ဂကွဏ်ပေါ်တိ အဋ္ဌော။

"ကိံ ပနာယံ မဂ္ဂဓမ္မာနံ ဒေသနာနုက္ကမော၊ ကေဝလံ ဝါစာယ ကမဝတ္ထိနိ-ဘာဝတော၊ ဥဒါဟု ကဠိ ဝိသေသံ ဥပါဒါယာ"တိ ဝိစာရဏာယံ ကဠိ ဝိသေသံ ဥပါဒါယာတိ ဒသ္သေန္တော အာဟ **"ဣမေသု"**တိအာဒိ။ တတ္ထ ဘာဝနာနုဘာဝါ ဟိတဖလာယ သာတိသယံ တိက္ခဝိသဒဘာဝပ္ပတ္တိယာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတသမတ္ထတာယောဂေန သဗ္ဗသော ပဋိပက္ခဝိဓမနေန ယာထာ-ဝတော ဓမ္မသဘာဝဗောဓနေန စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဗဟုကာရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ **"အယံ ဟိ"**တိအာဒိ။

တသ္သာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ **ဗဟုကာရော**တိ ဓမ္မသမ္ပဋိဝေဓေ ဗဟူပကာရော။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာဟိ ဝိဘာဝေတုံ **"ယထာ ဟိ"**တ်အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝစီဘေဒသ ကာရကော ဝိတက္ကော သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဝစီဘေဒနိဝတ္တန-ပ္ပဝတ္တနာကာရယ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော ဇဝါတိ အာဟ **"သ္မာယံ ။ပ။ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော"**တိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟိ သစ္စဝါစာယ ဝိရတိဝါစာယပိ ဝိသေသပစ္စယော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပတဒေကဋ္ဌကိလေသပ္ပဟာ-နတော။

သံဝိဒဟိတ္တာတိအာဒိသု သမ္မာ ဝိဒဟနံ ကမ္မန္တပ္ပယောဇနဠ္ဠ ကေန္တာနဝဇ္ဇ-ဝစီကာယကမ္မဝသေန ဣဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဝိရတိဝါစာဝသေန သံဝိဒဟနံ ဝိရတိ-ကမ္မန္တသော ပယောဇနဠ္ဠ နိဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဟိသ သမ္မာဝါစာယ သမ္မာကမ္မန္တသာပိ ဗဟုကာရတာ ဇောတိတာ သိယာ။ ဝစီဘေဒနိယာမိကာ ဟိ ဝစီဒုစ္စရိတဝိရတိ ကာယိကကိရိယနိယာမိကာယ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိယာ ဥပကာရိကာ။ ကထာ ဟိ ဝိသံဝါဒနာဒိမိစ္ဆာဝါစတော ဩဝိရတော မိစ္ဆာကမ္မန္တတောပိ နိ ဝိရမတော ဝ။ ယထာဟ "ဧကံ ဓမ္မံ အတီတသ္သ ။ပ။ နတ္ထိ ပါပံ အကာရိယ"န္တိ ၂။ တသ္မာ အဝိသံဝါဒနာဒိသမ္မာဝါစာယ ဋ္ဌိတော သမ္မာကမ္မန္တမ္ပိ ပူရေတိယေဝါတိ ဝစီဒုစ္စရိတဝိရတိ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိယာ ဥပကာရိကာ။

ယသ္မာ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ နာမ ဒုဿီလျပ္ပဟာနပုဗ္ဗိကာ၊ တသ္မာ သမ္မာ-ဝါစာကမ္မန္တာနန္တရံ သမ္မာအာဇီဝေါ ဒေသိတောတိ ဒသ္သေတုံ **"စတုဗ္ဗိဓံ**

၁-သဒ္ဒဝါစာယ (က) ၂-ခု ၁-၂၀၇-ပိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ။

ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဇ္ဈာဝတာ**တိ ပရိသုဒ္ဓသိလာဇီဝိကာမတ္တေန။ **ဧဒံ ဝိရိယန္တိ** စတုသမ္မပ္ပဓာနဝိရိယံ။

ဝိရိယာရမ္ဘောပိ သမ္မာသတိပရိဂ္ဂဟိတေ ဧဝ နိဗ္ဗာနာဝဟော, နကေဝလောတိ ဒဿေတုံ “**တတော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သုပဋ္ဌိတာ**တိ ဗဟိဒ္ဓါ-ဝိက္ခေပံ ပဟာယ သုဋ္ဌု ဥပဋ္ဌိတာ ကာတဗ္ဗာ။ **သမာဓိသ ဥပကာရဓမ္မာ** နာမ ယထာဝုတ္တဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာဒယော။ တပ္ပဋိပက္ခတော **အနုပကာရ-ဓမ္မာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဂတိယော**တိ နိပ္ဖတ္တိယော။ **သမန္နေသိတ္ဝာ**တိ သမ္မာ ပရိယေသိတ္ဝာ။

၄၂၇။ ယထာ ဧုတ္ထိသု ကထာ ပဝတ္တာ အဓိတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ **အ**ဏ္ဍတ်။ “ဧဝံ ပဝတ္တမာနာ မယံ ‘အတ္တာ’တိ ဂဟဏံ ဂမိဿာမာ”တိ ဧုမိနာ ဝိယ အဓိပ္ပါယေန အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တာ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ အဏ္ဍတ်။ တသ္မိံ **အ**ဏ္ဍတ္တ**ရူ**ပေ၊ အတ္တနော ကေသာဒိ-ဝတ္ထုကေ ကသိဏရူပေတိ အတ္ထော။ **ပရိကမ္မဝသေန အ**ဏ္ဍတ်ံ **ရူ**ပသညီတိ ပရိကမ္မကရဏဝသေန အဏ္ဍတ်ံ ရူပသညီ, နာ အပ္ပနာဝသေန။ နာ ဟိ ပဋိဘာဂ-နိမိတ္တာရမ္ဘဏာ အပ္ပနာ အဏ္ဍတ္တဝိသယာ သမ္ဘဝတိ။ တံ ပန အဏ္ဍတ်ံ ပရိ-ကမ္မဝသေန လဒ္ဓံ ကသိဏနိမိတ္တံ အဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ နာ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိကမ္မ-ဝသေန လဒ္ဓံ ဝိယ ဝိသုဒ္ဓံ။ တေနာဟ “**တံ ပနာ**”တိအာဒိ။

ယသ္ဿဝံ **ပရိ**ကမ္မံ **အ**ဏ္ဍတ်ံ **ဥ**ပ္ပ**ဇ္ဇ**တိ ယသ္ဿ ပုဂ္ဂလဿ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အဏ္ဍတ်ံ ပရိကမ္မံ ဇာတံ။ **နိ**မိတ္တံ **ပန ဗ**ဟိ**ဒ္ဓါ**တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ သသန္တာနိ-ပရိယာပန္နံ နာ ဟောတိတိ ဗဟိဒ္ဓါ။ **ပ**ရိ**ဇ္ဇာ**နီတိ ယထာလဒ္ဓါနိ သုပ္ပသရဝ-မတ္တာနိ။ တေနာဟ “**အ**ဝမိ**တ**ာနီ”တိ။ **ပ**ရိ**ဇ္ဇ**ဝ**သေ**နေ**ဝ**ါတိ ဝဏ္ဏဝသေန အာဘောဂေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ပရိဇ္ဇဝသေနေဝ ဧုဒံ အဘိဘာယတနံ ဝုတ္တံ။ ပရိဇ္ဇတာ ဟေတ္တု အဘိဘဝနသ္ဿ ကာရဏံ။ ဝဏ္ဏာဘောဂေ သတိပိ အသတိပိ အဘိဘဝတိတိ အဘိဘု၊ ပရိကမ္မံ, ဉာဏံ ဝါ။ အဘိဘု အာယတနံ ဧတဿာတိ **အ**ဘိ**ဘ**ာ**ယ**တနံ၊ ဈာနံ။ အဘိဘဝိတမ္ပိ ဝါ အာရမ္မဏသင်္ခါတံ အာယတနံ ဧတဿာတိ **အ**ဘိ**ဘ**ာ**ယ**တနံ။ အထ ဝါ အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော အဘိဘု စ တံ အာယတနဉ္စ ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော မနာယတနဓမ္မာယတနဘာဝတော စာတိ သသမ္ပယုတ္တဇ္ဈာနံ **အ**ဘိ**ဘ**ာ**ယ**တနံ။ အဘိဘာယတနဘာဝနာ နာမ တိက္ခပညဿ ယောဂိနော သမ္ဘဝတိ, နာ ဧုတရဿာတိ အာဟ “**ဉာ**ဏုတ္တ**ရိ**ကော **ပုဂ္ဂ**လော”တိ။ **အ**ဘိ**ဘ**ဝိ**တ**္ဝာ **သ**မာ**ပ**ဇ္ဇ**တ**ိတိ ဩ

အဘိဘဝနံ သမာပဇ္ဇနဉ္စ ဥပစာရဈာနာဝိဂမနသမနန္တရမေဝ အပ္ပနာ-ဈာနုပ္ပါဒနန္တိ အာဟ "**သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ အပ္ပနံ ပါပေတိ**"တိ။ **သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနာ**တိ စ အပ္ပနာပရိဝါသာဘာဝသ လက္ခဏဝစနမေတံ။ ယော ခိပ္ပါဘိညော တိ ဝုစ္စတိ၊ တတော ပိ ဥက္ကဋ္ဌရသေဝ အဘိဘာယတနဘာဝနာ။ **ဏ္ဍော**တိ **ဇ**တသ္မိံ နိမိတ္တေ။ **အပ္ပနံ ပါပေတိ**တိ ဘာဝနာအပ္ပနံ နေတိ။

ဏ္ဍေ စ ကေစိ "ဥပ္ပန္နေ ဥပစာရဈာနေ တံ အာရဗ္ဘ ယေ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဒ္ဝေ တယော ဇဝနဝါရာ ပဝတ္တန္တိ၊ တေ ဥပစာရဈာနပက္ခိကာ ဇဝ၊ တဒနန္တရံ ဘဝင်ပရိဝါသေန ဥပစာရသေဝနာယ စ ဝိနာ အပ္ပနာ ဟောတိ၊ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ အပ္ပနံ ပါပေတိ"တိ ဝဒန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တံ။ နဟိ ပါရိဝါသိကပရိကမ္မေန အပ္ပနာဝါရော ဒုစ္ဆိတော၊ နာပိ မဟဂ္ဂတပ္ပမာဏဈာ-နေသု ဝိယ ဥပစာရဈာနေ ကေန္တော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဒုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ တသ္မာ ဥပစာရဈာနာဝိဂမတော ပရံ ကတိပယဘဝင်စိတ္တာဝသာနေ အပ္ပနံ ပါပု-ဏန္တော "**သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ အပ္ပနံ ပါပေတိ**"တိ ဝုတ္တော။ **သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနာ**တိ စ အဓိပ္ပါယိကမိဒံ ဝစနံ, နာ နိတတ္ထံ၊ တတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နာ အန္တောသမာပတ္တိယံ** ကဒါ တထာရူပသ အာဘောဂသ အသမ္ဘဝတော။ **သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတသ အာဘောဂေါ** ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာပသေန ဈာနက္ခဏေ ပဝတ္တံ အဘိဘဝနာကာရံ ဂဟေတ္တာ ပဝတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ ပန "ဣမိနာသ ပုဗ္ဗာဘောဂေါ ကထိတော"တိ ဝုတ္တံ။ အန္တောသမာပတ္တိယံ တဒါ တထာ အာဘောဂါဘာဝေ ကသ္မာ ဈာနသညာယဝိတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**အဘိဘဝသညာ ဟိ သ.အန္တော-သမာပတ္တိယမ္ပိ အတ္ထိ**"တိ။

ဝမ်ိုတပ္ပမာဏာနိတိ ဝိပုလပ္ပမာဏာနိတိ အတ္ထော၊ နာ ကေဏ်လဒ္ဓဏ်လာဒိ-ဝမ်ိုံ ပါပိတာနိ တထာ ဝဗုနသေဝတ္ထ အသမ္ဘဝတော။ တေနာဟ "**မဟန္တာ-နိ**"တိ။ **ဘတ္တဝမ်ိုတကန္တိ** ဘုဥ္ဇနဘာဇနေ ဝမေတ္တာ ဒိန္နံ ဘတ္တံ၊ ကောသနေ ပုရိသေန ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗဘတ္တတော ဥပမုဘတ္တန္တိ အတ္ထော။

ရူပေ သညာ ရူပသညာ၊ သာ အသ အတ္ထိတိ ရူပသညီ၊ နာ ရူပသညီ **အရူပသညီ**။ သညာသီသေန ဈာနံ ဝဒတိ။ ရူပသညာယ အနုပ္ပါဒနမေဝတ္ထ **အလာဘိတာ**။ **ဗဟိဒ္ဓါ ဥပ္ပန္နန္တိ** ဗဟိဒ္ဓါဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ဥပ္ပန္နံ။ ဏ္ဍေ စ—

"အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ

သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ အဒ္ဓတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ အဒ္ဓတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"တိ[1]—

ဧဝမိဓ စတ္တာရိ အဘိဘာယတနာနိ အာဂတာနိ၊ **အဘိဝေမ္ဗ**[2] ပန "အဒ္ဓတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ အပ္ပမာ-ဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ"တိ ဧဝမာဂတာနိ။ တတ္ထ စ ကာရဏံ အဘိဝမ္ဗ-ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌသာလိနိယံ?—

"ကသ္မာ ပန ယထာ သုတ္တန္တေ 'အဒ္ဓတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ'တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ အဝတ္ဝာ ဣမ စတူသုပိ အဘိဘာယတနေသု အဒ္ဓတ္တံ အရူပသညိတာဝ ဝုတ္တာတိ။ အဒ္ဓတ္တရူပါနံ အနဘိဘဝနိယတော။ တတ္ထ ဝါ ဟိ ဣမ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနေဝ အဘိဘဝိတဗ္ဗာနိ၊ တသ္မာ တာနိ နိယမတော ဝတ္တဗ္ဗာနိ"တိ။

တတြာပိ ဣဒပိ ဝုတ္တာနိ "အဒ္ဓတ္တံ ရူပသညီ အဒ္ဓတ္တံ အရူပသညိတိ ဣဒံ ပန သဏ္ဌေ ဒေသနာဝိလာသမတ္တမေဝ"တိ။ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော— ဣဒ ဝဏ္ဏာဘောဂရဟိတာနိ သဟိတာနိ စ သဗ္ဗာနိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ အဘိဘုယျတိ။ ပရိယာယကထာ ဟိ သုတ္တန္တဒေသနာတိ။ အဘိဝမ္ဗေ ပန နိပ္ပရိ-ယာယဒေသနတ္တာ ဝဏ္ဏာဘောဂရဟိတာနိ ဝိသုံ ဝုတ္တာနိ၊ တထာ သဟိတာနိ။ အတ္ထိ ဟိ ဥဘယတ္ထ အဘိဘဝနဝိသေသောတိ။ တထာ ဣဒ ပရိယာယ-ဒေသနတ္တာ ဝိမောက္ခာနမ္ပိ အဘိဘဝနပရိယာယော အတ္ထိတိ "အဒ္ဓတ္တံ ရူပသညီ"တိအာဒိနာ ပဌမဒုတိယအဘိဘာယတနေသု ပဌမဝိမောက္ခော, တတိယစတုတ္ထအဘိဘာယတနေသု ဒုတိယဝိမောက္ခော, ဝဏ္ဏာဘိဘာယ-တနေသု တတိယဝိမောက္ခော စ အဘိဘဝနပတ္တိတော သင်္ခိတတော။ အဘိ-ဝမ္ဗေ ပန နိပ္ပရိယာယဒေသနတ္တာ ဝိမောက္ခာဘိဘာယတနာနိ အသင်္ခရိတ္တာ ဒေသေတုံ ဝိမောက္ခေ ဝဇ္ဇေတ္တာ အဘိဘာယတနာနိ ကထိတာနိ။ သဗ္ဗာနိ စ ဝိမောက္ခကိစ္စာနိ ဗျာနာနိ ဝိမောက္ခဒေသနာယံ ဝုတ္တာနိ။ တဒေတံ "အဒ္ဓတ္တံ ရူပသညီ"တိ အာဂတသ အဘိဘာယတနဒ္ဒယသ အဘိဝမ္ဗေ အဘိဘာယ-တနေသု အဝစနတော "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ"တိအာဒိနဋ္ဌ သဗ္ဗဝိမောက္ခကိစ္ဆ-သာဓာရဏာဝစနဘာဝတော ဝဝတ္ထာနံ ကတန္တိ ဝိညာယတိ။

၁-ဒီ ၃-၂၁၅-၂၅၀၊ အံ ၃-၁၂၅-၃၀၅-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-အဘိ ၁-၆၄-ဝိဇ္ဇေ။
၃-အဘိ-ဋ ၁-၂၃၄-ဝိဇ္ဇေ။

အစ္ဆတ္တရူပါနံ အနဘိဘဝနိယတောတိ ဣဒံ အဘိဝေမ္မ ကတ္တစ်ပါ "အစ္ဆတ္တ-ရူပါနိ ပသ္သတီ"တိ အဝတ္ဌာ သမ္ဘတ္တ ယံ ဝုတ္တံ "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပသ္သတီ"တိ၊ တသ္မာ ကာရဏာဝစနံ။ တေန ယံ အညဟေတုကံ သုတ္တန္တေ "ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပသ္သတီ"တိ ဝစနံ၊ တံ တေန ဟေတုနာ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဒေသနာဝိလာသဟေတုကံ အစ္ဆတ္တံ အရူပသညိတာယ ဧဝ အဘိဝေမ္မ ဝစနံ၊ နာ တသ္မာ အညံ ကာရဏံ မဂ္ဂိတမ္ဘတ္တိ ဒဿေတိ။ အစ္ဆတ္တရူပါနံ **အနဘိဘဝနိယတာ** စ တေသံ ဗဟိဒ္ဓါ-ရူပါနံ ဝိယ အဝိဘူတတ္တာ။ ဒေသနာဝိလာသော စ ယထာဝုတ္တ-ဝဝတ္ထာန-ဝသေန ဝေဒိတမ္ဘော ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန ဝိဇ္ဇမာနပရိယာယကထန-ဘာဝေါ။ ဒေသနာဝိလာသော ဟိ နာမ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဝိဇ္ဇ-မာနသ္မိံ စ ပရိယာယသ္မိံ ဝိဘာဝနံ၊ နာ ယသ္မိ ကသ္မိ၊ တသ္မာ "ဣဒ ပရိယာယဒေသနတ္တာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝဝတ္ထာနံ ဒေသနာဝိလာသ-နိဗန္ဓနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိတိ ဧတေနေဝ သိဒ္ဓတ္တာ နာ နီလာဒိအဘိဘာယတနာနိ ဝတ္တုမ္ဘာနိတိ စေ? နာ နီလာဒိသု ကတာဓိကာရာနံ နီလာဒိဘာဝသော-ဝ အဘိဘဝနကာရဏတ္တာ။ နာ ဟိ တေသံ ပရိသုဒ္ဓါပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏာနံ ပရိတ္တတာ-အပ္ပမာဏတာ ဝါ အဘိဘဝနကာရဏံ၊ အထ ခေါ နီလာဒိဘာဝေါ ဧဝါတိ။ ဧတေသု စ ပရိတ္တာဒိကသိဏရူပေသု ယံယံစရိတသ္မာ ဣမာနိ အဘိဘာယ-တနာနိ ဣဒ္ဓန္တိ၊ တ ဒဿေတုံ "**ဣမေသု ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သမ္ဘသင်္ဂါဟိကဝသေနာတိ နိလဝဏ္ဏနိလနိဒဿနနိလနိဘာသာနံ သာဓာ-ရဏဝသေန။ **ဝဏ္ဏဝသေနာ**တိ သဘာဝဝဏ္ဏဝသေန။ **နိဒဿနဝသေနာ**တိ ပသိတမ္ဘတာဝသေန၊ စက္ခုဝိညာဏဝိထိယာ ဂဟေတမ္ဘတာဝသေန်။ **ဩဘာ-သဝသေနာ**တိ သပ္ပဘာသတာယ အဝဘာသနဝသေန။ **ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ**တိ အဠုနရဇတဝတ္ထာဒိဝဏ္ဏဓာတုယာ။ **လောကိယာနေဝ** ရူပါဝစရဇ္ဈာန-ဘာဝတော။

၄၃၅။ **ရူပီ**တိ **ဘ**ဏ္ဍ ယေနာယံ သသန္တာနေ ပရိယာပန္နေန ရူပေန သမန္နာ-ဂတော၊ တံ ယသ္မာ ဗျာနသ္မာ ဟေတုဘာဝေန ဝိသိဋ္ဌရူပံ ဟောတိ။ ယေန ဝိသိဋ္ဌေန ရူပီတိ ဝုစ္စေယျ၊ တဒေဝ သသန္တာနေ ပရိယာပန္နရူပနိမိတ္တံ ဗျာနံ။ ဣဒ ပန ပရမတ္ထတော ရူပိဘာဝသာဓကန္တိ အာဟ **"အစ္ဆတ္တံ ကေသာဒီသု"**တိအာဒိ။ **ရူပဇ္ဈာနံ ရူပ**နန္တိ ဥတ္တရပဒလောပေန ဝုတ္တံ "ရူပူပပတ္တိယာ"တိအာဒိသု ဝိယ။

၁-အဘိ ၁-၄၄-၅၂-၅၃-၆၄၊ အဘိ ၂-၂၇၆-ဝိဇ္ဇေသု။

သုဘန္ဓေ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ အယံ တတိယဝိမောက္ခော ဣဓ သုပရိသုဒ္ဓနီလာဒိဝဏ္ဏကသိဏမ္ပိ ဈာနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒသ္သေတွာ ဣဒါနိ ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိယံ တဿ ဗြဟ္မဝိဟာရဈာနဝသေန အာဂတဘာဝံ ဒဿေတုံ **"ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ပနာ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဣဓ ပန ဥပရိပါဠိယံယေဝ ဗြဟ္မ-ဝိဟာရာနံ အာဂတတ္တာ တံ နယံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ပရိသုဒ္ဓနီလာဒိဝဏ္ဏကသိဏ-ဝသေနေဝ သုဘဝိမောက္ခော အနုညာတော။

၄၄၃။ **ပရိကမ္မပထဝိယာပိ**တိ အကတာယ ဝါ ကတာယ ဝါ ဒဋ္ဌမတ္တလာဒိ-သဒ္ဒါတပရိကမ္မပထဝိယာပိ။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တာဒိနံ ပထဝိကသိဏန္တိ နာမံ နိသ္သိတေ နိဿယဝေါဟာရဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ယထာ "မဏ္ဍာ ဥက္ကုဋ္ဌိ" ကရောန္တိ"တိ။

သီလာနိတိ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိနိ စတ္တာရိ သီလာနိ။ **သောဝေတ္ဗာ**တိ အနာပဇ္ဇနေန အာပန္နဝုဋ္ဌာပနေန ကိလေသေဟိ အပ္ပဋိပီဠနေန စ ဝိသော-ဝေတ္ဗာ။ တိဝိဓံ ဟိ သီလသ္မိံ ဝိသောဝနံ နာမ အနာပဇ္ဇနံ အာပန္နဝုဋ္ဌာပနံ ကိလေသေဟိ စ အပ္ပဋိပီဠနန္တိ။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ပရိဗုန္ဓေတိ ဥပရောဓေတိ ပဝတ္တိတုံ နဒေတိတိ **ပလိဗောဓော** ရကာရသ္မ လကာရံ ကတ္တာ၊ ပရိဗန္ဓောတိ အတ္ထော။ **ဥပဓိန္တိ**တ္တာတိ သမာပန္နေန သင်္ခါဟဏေန ဝါ ဥပရဒ္ဓိတ္တာ၊ အပလိ-ဗောဓံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ **ကလ္ယာဏမိတ္တံ ဥပသက်မိတ္တာ**တိ—

"ပိယော ဂရု ဘာဝနိယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စ ဋ္ဌာနေ နိယောဇကော"တိ[1]—

ဧဝမာဒိဂုဏသမန္နာဂတံ ကေနန္တိဟိတေသိ ဝုဋ္ဌိပက္ခေ ဌိတံ ကလ္ယာဏမိတ္တံ ဥပသက်မိတ္တာ။

အနုရုပ်ဝိဟာရန္တိ အဋ္ဌာရသန္နံ ဒေါသာနံ အညတရေန သမန္နာဂတံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ အဋ္ဌကထာသု—

"မဟာဝါသံ နဝါဝါသံ၊ ဇရာဝါသဉ္စ ပဏ္ဍိတံ။
သောဏ္ဍိံ ပဏ္ဏဉ္စ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ဖလံ ပတ္ထိတမေဝ စ။
နဂရံ ဒါရုနာ ခေတ္တံ၊ ဝိသဘာဂေန ပဏ္ဍိတံ။
ပစ္စန္တသီမာ သပ္ပါယံ၊ ယတ္ထ မိတ္တော နုလဗ္ဘတိ။
အဋ္ဌာရသေတာနိ ဌာနာနိ၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏ္ဍိတော။
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယ္ယ၊ မဂ္ဂံ သပ္ပဋိဘယံ ယထာ"တိ[2]။

၁-အံ ၂-၄၂၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၁၈-ဝိဇ္ဇေ။

အနုရုပေတိ ဂေါစရဂါမတော နာတိဒူရနစ္စာသန္နတာဒီဟိ ပဠုဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော။ ဥတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပဠုဂ်သမန္နာဂတံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ နာတိဒူရံ ဟောတိ နစ္စာသန္နံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဏံ ရတ္တိं အပ္ပသद္ဒံ အပ္ပနိဿ္ဍောသံ အပ္ပဍံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဖဿံ၊ တတ္ထ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ အပ္ပကသိရေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာ၊ တတ္ထ ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတ္မာ ပရိပုစ္ဆတိ ပရိပဉ္ဍတိ 'ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ ဣမဿ ကော အတ္ထော'တိ။ တဿ တေ အာယသ္မန္တော အဝိဝဋဉ္စေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနီကတဉ္စ ဥတ္တာနိံ ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကင်္ခါဌာနီယေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ဧवं ခေါ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပဠုဂ်သမန္နာဂတံ ဟောတိ"တိ။

ဤ စ နာတိဒူရံ နစ္စာသန္နံ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နန္တိ ကေ အာဂ်ံ၊ ဒိဝါ အပ္ပါကိဏ္ဏံ ရတ္တိं အပ္ပသဒ္ဒံ အပ္ပနိဿ္ဍောသန္တိ ကေ၊ အပ္ပဍံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဖဿန္တိ ကေ၊ တတ္ထ ခေါ ပန သေနာသနေ ဝိဟရန္တဿ။ပ။ပရိက္ခာရာတိ ကေ၊ တတ္ထ ခေါ ပန သေနာသနေ ထေရာ ။ပ။ ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိတိ ကေန္တိ ဧवं ပဠုဂ်ါနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ခုဒ္ဒကပလိဗောဓံ ဥပစ္ဆိန္ဒိတ္မာတိ ဒိဃကေသနခလောမာနံ ဆေဒနေန စီဝရကမ္မစီဝရရဇနပတ္တပစနမဏ္ဍပိဌာဒိသောဓနဝသေန ခုဒ္ဒကပလိဗောဓံ ဥပစ္ဆိန္ဒိတ္မာ။

၄၅၃။ **ဥဒ္ဓုမာတကာဒီသု**တိ ဤ **အာဒိ**-သဒ္ဒေန ဝိနီလကဝိပုဗ္ဗကဝိစ္ဆိဒ္ဒကဝိက္ခာယိတကဟတဝိက္ခိတ္တကလောဟိတကပုဠုဝကအဋ္ဌိကာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတ္ထ ဘဿာ ဝိယ ဝါယုနာ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ယထာနုက္ကမံ သမုဋ္ဌေန သူနဘာဝေန ဥမာတတ္တာ ဥဒ္ဓုမာတံ၊ ဥဒ္ဓုမာတမေव **ဥဒ္ဓုမာတကံ**၊ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓုမာတန္တိ **ဥဒ္ဓုမာတကံ**၊ တထာရူပသဏ္ဌာနတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဥဒ္ဓုမာတန္တိ **ဥဒ္ဓုမာတကံ**၊ ဝိနီလံ ဝုစ္စတိ ဝိပရိဘိန္နနီလဝဏ္ဏံ၊ ဝိနီလမေव **ဝိနီလကံ**၊ ပဋိကူလတ္တာ ဝါ ကုစ္ဆိတံ ဝိနီလန္တိ **ဝိနီလကံ**၊ မံသုဏ်ဿဒဋ္ဌာနေသု

၁-အံ ၃-၂၆၈-ဝိဌေ။

ရတ္တဝဏ္ဏသဲ, ပုဗ္ဗသန္ဓိစယဋ္ဌာနေသု သေတဝဏ္ဏသဲ, ယေဘုယ္ယေန စ နီလ-ဝဏ္ဏသ နီလဋ္ဌာနေ နီလသာဋကပါရုတသေ၀ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ ပရိဘိန္နဋ္ဌာနေသု ဝိသဒ္ဒမာနပုဗ္ဗံ ဝိပုဗ္ဗံ၊ ဝိပုဗ္ဗမေ၀ **ဝိပုဗ္ဗကံ၊** ပဋ္ဌိကုလတ္ထာ ၀ါ ကုန္ဓိတံ ဝိပုဗ္ဗန္တိ **ဝိပုဗ္ဗကံ၊** တထာရူပသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ ဝိန္ဓိဒ္ဓံ ၀ုစ္စတိ ဒ္ဝိဓာ ဆိန္နနေန အပဓာရိတံ၊ ဝိန္ဓိဒ္ဓမေ၀ **ဝိန္ဓိဒ္ဓကံ၊** ပဋ္ဌိကုလတ္ထာ ၀ါ ကုန္ဓိတံ ဝိန္ဓိဒ္ဓန္တိ **ဝိန္ဓိဒ္ဓကံ၊** ၀ေမ၀ေ့ ဆိန္နသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ ဇုတော စ **ဇ**ော စ ဝိ၀ိ၀ာကာရေန သောဏသိင်္ဂါလာဒိဟိ ခါယိတံ ဝိကွာယိတံ၊ ဝိကွာယိတမေ၀ **ဝိကွာယိတကံ၊** ပဋ္ဌိကုလတ္ထာ ၀ါ ကုန္ဓိတံ ဝိကွာယိတန္တိ **ဝိကွာယိတကံ၊** တထာရူပသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။

ဝိ၀ိ၀ာ ဒိတ္တံ ဝိကွိတ္တံ၊ ဝိကွိတ္တမေ၀ **ဝိကွိတ္တကံ၊** ပဋ္ဌိကုလတ္ထာ ၀ါ ကုန္ဓိတံ ဝိကွိတ္တန္တိ **ဝိကွိတ္တကံ၊** အညေန ဟတ္ထံ, အညေန ပါဒံ, အညေန သီသန္တိ **ဧ**၀ံ တတော တတော ဝိကွိတ္တသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ ဟတ္ထ တံ ပုရိမ-**နယေနေ**၀ ဝိကွိတ္တကဿတိ **ဟတ္ထဝိကွိတ္တကံ၊** ကာကပဒါကာရေန အင်ပစ္ဆင်ေသ့ သတ္ထေန ဟနိတ္ဝာ ၀ုတ္တနယေနေ၀ ဝိကွိတ္တသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ လောဟိတံ ကိရတိ ဝိကွိ၀တိ ဇုတော စ ဝိတော စ ပ ပ္ပ ရတိတိ **လောဟိတကံ၊** ပ ပ္ပ ရိတ်လောဟိတမကွိတသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ ပုဋ္ဌ၀ါ ၀ုစ္စန္တိ ကိမယော၊ ပုဋ္ဌ**ေ**၀ ကိရတိတိ **ပုဋ္ဌ၀ကံ၊** ကိမိပရိပုဏ္ဏသ ဆ၀သရိရသေတံ အဓိ၀စနံ။ အဋ္ဌိယေ၀, **အဋ္ဌိကံ၊** ပဋ္ဌိကုလတ္ထာ ၀ါ ကုန္ဓိတံ အဋ္ဌိတိ **အဋ္ဌိကံ၊** အဋ္ဌိသင်္ခလိကာယပိ ဧကဋ္ဌိကသ်ပိ ဧတံ အဓိ၀စနံ။ ဇုမေသု ဒသသု အသု-ဘေသု ပ ဌ မ ဈာနမေ၀ ဥ ပ ဇ္ဇ တိ၊ နု ဒုတိယာဒီနိ။ တေနာဟ ဇုဝ **"ပ ဌ မ ဈာန-သ ဟ ဂ တ ာ သ ညာ"**တိ။ တထာ ဟိ အ ပ ရိ သ ဏ္ဌိ တ ဧ လာ ယ သီ ဃ သော တာ ယ နဒိယာ အ ရိ တ္ထ ဗ လေ နေ ၀ နာ ၀ါ တိ ဋ္ဌ တိ၊ ဝိ နာ အ ရိ တ္ထေ နေ နု သ ဏ္ဌာ ဋ္ဌ ပေ တုံ။ **ဧ**၀ မေ ၀ံ ဒုဗ္ဗ လ တ္ထာ အာ ရ မ္ဘ ဏ သ ဝိ တ ဏ္ဌ ဗ လေ နေ ၀ စိ တ္တံ ဧ ကဂ္ဂံ ဟု ဟ္ဝာ တိ ဋ္ဌ တိ၊ ဝိ နာ ဝိ တ ဏ္ဌေ နေ နု သ ဏ္ဌာ ဋ္ဌ ပေ တုံ။ တ သ္မာ ပ ဌ မ ဈာ နမေ ၀ ဏ္ဌ ဟောတိ၊ နု ဒုတိယာဒီနိ။ အာ ရ မ္ဘ ဏ သ ဒုဗ္ဗ လ တာ **စ** ဏ္ဌ ပ ဌ ဝိ ဏ္ဌ လ ဘာ ၀ ေ နေ စိ တ္တံ ဋ္ဌ ပေ တုံ **အ** သ မ ဏ္ဌ တာ။

"ရ ဏ္ဌော မ တော၊ လော ဟံ မ တ"န္တိ အာ ဒိ သု ယံ ခ ဋ္ဌ ပ ဗ ဗ ဋ္ဌံ ဥ ပ ါ ဒါ ယ ရ ဏ္ဌ ာ ဒိ သ မ ညာ၊ တ သ္မိ အ နု ပ ဋ္ဌ ဋ္ဌေ ပိ အ လ္လ တာ ဒိ ဝိ ဂ မ နံ နိ သ ာ ယ မ တ ေ ၀ါ-ဟာ ရော **သ မ္ဘ ု တိ မ ရ ဏံ**။ သ ခ်ီ ရာ နံ **ခ** ဏ ဘ ာ ဂ် သ ခ်ီ တံ **ခ ဏိ က မ ရ ဏံ**။ **သ မု ဋ္ဌ ေ ဒ-မ ရ ဏ** န္တိ အ ရ ဟ တော သ ဏ္ဌ ာ နသ သ ဗ္ဗ သော ဥ ဋ္ဌ ေ ဒ ဘူ တံ မ ရ ဏံ။ ဝိ ပ သ နာ-ဘာ ၀ နာ ၀ သေ နေ စ ေ တ ံ ၀ ု တ္တ ံ။ **မ** ရ ဏ ာ နု သ တိ ဘာ ၀ နာ ယ ံ ပ နေ တိ ဝ ိ ဓ ေ မ ့ ေ တ ံ

နာမိပ္ပေတံ အသံ၀ေဂ၀ဏ္ဏတော အနုပဒ္ဒဟနတော အဗာဟုလ္လတော စ။ မရဏာနုဿတိယံ ဟိ ကေန ဘ၀ေန ပရိစ္ဆိန္နဿ ဇီ၀ိတိန္ဒြိယပ္ပ၀တ္တိဿ ၀ိစ္ဆေဒေါ မရဏန္တိ အမိပ္ပေတေ၊ သံ၀ေဂ၀ဏ္ဏတော ဥပဒ္ဒဟနတော ဗာဟုလ္ယတော စ။ ဤဒါနိ ဤမမေ၀ မရဏံ သန္ဓာယ ၀ိကပ္ပန္တရံ ဒဿေန္တော **"ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဓလကၠဏာ ၀ါ"**တိအာဒိမာဟ။

အသိတပိတာဒိဘေဒေတိ အသိတပိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေ၊ **အသိ**-တမ္ဘခါဒိတမ္ဘသာယိတမ္ဘ၀ိဘာ၀ေတိ အတ္ထော ကာလဘေဒ၀စနိစ္ဆာယ အဘာ-၀တော ယထာ "ဒုဒ္ဓ"န္တိ။ ကမ္ဘဋံ ကရိယတိတိ ကမ္ဘဋိကာရော၊ အာဟရိယတိတိ အာဟာရော၊ ကမ္ဘဋိကာရော စ သော အာဟာရော စာတိ **ကမ္ဘဋိကာရ-ဟာရော**။ ၀ဏ္ဏ၀သေန စေတံ ၀ုတ္တံ။ သ၀ဏ္ဏကော ၉၀ ဟိ အာဟာရော ဤဓ ကမ္မဇ္ဇာနဘာ၀ေန အမိပ္ပေတော။ ဩဇာလက္ခဏော ပန အာဟာရော ဩဇဋ္ဌမကံ ရူပံ အာဟရတိတိ အာဟာရောတိ ၀ုစ္စတိ။ သော ဤဓ နာမိပ္ပေတော ပဋိကူလာကာရ၀ဏ္ဏဟဏ္ဍ**သ** အသမ္ဘ၀တော။ **နဝ ပဋိကူလာ**နိတိ ဂမနပရိယေ-သနပရိဘောဂါသယနိဒါနအပရိပက္ကပရိပက္ကဖလနိဿန္ဒ**ပဋိကူလ**၀သေန နဝ ပဋိကူလာနိ။ သမက္ခနပဋိကူလံ ပန ပရိဘောဂါဒိသု လဇ္ဇမာနတ္တာ ဤဓ ၀ိသုံ နဂဟိတံ၊ အညထာ တေန သဒ္ဓိံ "ဒသ ပဋိကူလာနိ"တိ ၀တ္တဗ္ဗံ။ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ**[1] ပန သမက္ခနံ ပရိဘောဂါဒိသု လဇ္ဇမာနမ္ပိ နိဿန္ဒ၀သေန ၀ိသေသတော ပဋိကူလန္တိ ၀ိသုံ ဂဟေတ္တာ ဒသဟာကာရေဟိ ပဋိကူလတာ ၀ုတ္တာ။

ဥပ္ပဋ္ဌနကသညန္တိ ပဋိကူလာကာရ၀ဏ္ဏဟဏ၀သေန ဥပ္ပဋ္ဌနကသညံ။ သညा-သဒ္ဒေါ စာယံ "ရူပသညာ သဒ္ဒသညာ"တိအာဒီသု[2] သဠာယတနလက္ခဏော ဓမ္မေ အာ၀တော၊ "အနိစ္စသညာ ဒုက္ခသညာ"တိအာဒီသု[3] ၀ိပဿနာယ အာ၀တော၊ "ဥဒ္ဓုမာတကသညာတိ ၀ါ သောပါက ရူပသညာတိ ၀ါ ဤမေ ဓမ္မာ ကေဒ္ဓာ၊ ဥဒါဟု နာနဒ္ဓာ"တိအာဒီသု သမထေ အာ၀တော။ ဤဓ ပန သမထသ ပရိကမ္မေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာဟာရေဟိ ပဋိကူလာကာရ၀ဏ္ဏဟဏံ, တပ္ပဘာ၀ိတံ ၀ါ ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဤဓ "အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ"တိ အမိပ္ပေတံ။

ဥက္ကဋ္ဌိတသညန္တိ နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ဥပ္ပဋ္ဌနကသညံ။ **အနိစ္စသညန္တိ** ဇာတ္ထ အနိစ္စံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပ္ပါဒ၀ယညထတ္တဘာ၀တော, ဟုတ္တာ အဘာ၀တော ၀ါ၊ တသ္မိံ အနိစ္စေ ခန္ဓပဉ္စကေ အနိစ္စန္တိ ဥပ္ပဋ္ဌမာနာ အနိစ္စလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ သညာ အနိစ္စသညာ။ တေနာဟ **"ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာန"**န္တိအာဒိ။ တတ္ထ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-သံ ၂-၅၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-အံ ၃-၂၅-၂၉၄-ဝိဇ္ဇေသု။

ဥဒယော နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ **ဝယော** ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ၊ **အညထတ္တံ** ဇရာ။ ဥဒယဗ္ဗယညထတ္တဂ္ဂဟဏေန အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတိ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တ-ဘာဝတော ဟိ ခန္ဓပဉ္စကံ အနိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ စ သဘာဝေန ခန္ဓပဉ္စကံ အနိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ **အနိစ္စလက္ခဏံ**။ တေန ဟိ တံ အနိစ္စန္တိ လက္ခီယတိ၊ အနိစ္စလက္ခဏဉ္စ ဥဒယဗ္ဗယာနံ အမနသိကာရာ သန္တတိယာ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ နဥပဋ္ဌာတိ၊ ဥဒယဗ္ဗယံ ပန ပရိဂ္ဂဟေတ္ဝာ သန္တတိယာ ဝိကောပိတာယ အနိစ္စ-လက္ခဏံ ယာထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ။ နဟိ သမ္မဒေဝ ဥဒယဗ္ဗယံ သလ္လက္ခေန္တသ္သ ပုဗ္ဗာပရိယေန ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ အညောညဘာဝံ သလ္လက္ခဏေန သန္တတိယာ ဥဿ္ဍါဠ္ဍိတာယ ဓမ္မာ သမ္မန္နဘာဝေန ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ အထ ခေါ အယောသလာကာ ဝိယ အသမ္မန္နဘာဝေနာတိ သုဋ္ဌုတရံ အနိစ္စ-လက္ခဏံ ပါကဋံ ဟောတိ။

"ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခ"န္တိ ဝစနတော တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ အဘိဏှပ္ပဋိပီဠနတော ဒုက္ခံ၊ အဘိဏှပ္ပဋိပီဠနာကာရော ပန ဒုက္ခလက္ခဏံ။ တေနေဝါဟ **"အနိစ္စေ ခန္ဓပဉ္စကေ ။ပ။ သည်ံ ဘာဝေတိ"**တိ။ တတ္ထ ပဋိပီဠနံ နာမ ယထာပရိဂ္ဂဟိတံ ဥဒယဝယဝသေန သဒ္ဓိရာနံ နိရန္တရံ ပဋိပီဠိယမာနတာ ဝိဗာဓိယမာနတာ။ ဒုက္ခလက္ခဏဉ္စ အဘိဏှသမ္ဘိပီဠနသ္သ အမနသိကာရာ ဣရိယာပထေဟိ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ နဥပဋ္ဌာတိ၊ အဘိဏှသမ္ဘိပီဠနံ ပန မနသိ ကရိတ္ဝာ ဣရိယာပထေ လဇ္ဇမာနဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ ဥဿ္ဍါဠ္ဍိတေ ဒုက္ခ-လက္ခဏံ ယာထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ။ တထာ ဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ ဒုက္ခလက္ခဏံ နဥပဋ္ဌာတိ၊ တေ စ ဣရိယာပထာ အဘိဏှ-သမ္ဘိပီဠနဿ မနသိကာရေန ပဋိစ္ဆာဒကာ ဇာတာ။ ကေသ္မိံ ဟိ ဣရိယာ-ပထေ ဥပ္ပန္နသ္သ ဒုက္ခသ္သ ဝိနောဒကံ ဣရိယာပထန္တရံ တသ္သ ပဋိစ္ဆာဒကံ ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝံ သေသသ္မိမ္ပိ။ ဣရိယာပထာနံ ပန တံတံဒုက္ခပတိတ-ကာရဘာဝေ ယာထာဝတော ဥတေ တေသံ ဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာ-ဝေါ ဥဿ္ဍါဠ္ဍိတော နာမ ဟောတိ သဒ္ဓိရာနံ နိရန္တရံ ဒုက္ခာဘိတုန္နတာယ ပါကဋ-ဘာဝတော။ တသ္မာ အဘိဏှသမ္ဘိပီဠနံ မနသိ ကရိတ္ဝာ ဣရိယာပထေ လဇ္ဇမာနဒုက္ခပဋိစ္ဆာဒကဘာဝေ ဥဿ္ဍါဠ္ဍိတေ ဒုက္ခလက္ခဏံ ယာထာဝသရ-သတော ဥပဋ္ဌာတိ။

"ယံ ဒုက္ခံ၊ တဒနတ္တာ"တိ ဝစနတော တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ အဝသဝတ္တန-တော အနတ္တာ၊ အဝသဝတ္တနာကာရော ပန အနတ္တလက္ခဏံ။ တေနာဟ

၁-သံ ၂-၁၉-၃၇-၆၈-၆၉-၉၂-၂၃၆-၂၃၇၊ ခ ၉-၂၉၅-ဗိဇ္ဇေသု။

"**ပဠိဗိဒုနဗ္ဗနာ**"တိအာဒိ။ အနတ္တလက္ခဏာ နာနာဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂဿ အမနသိကာရာ ဃနေန ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ နဲ့ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နာနာဓာတုယော ပန ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ "အညာ ပထဝီဓာတု၊ အညာ အာပေါဓာတု"တိအာဒိနာ, "အညော ဖဿော၊ အညာ ဝေဒနာ"တိအာဒိနာ စ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတ္တာ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ ကတေ သမူဟဃနေ ကိစ္စာရမ္မဏဃနေ စ ဘေဒိတေ အနတ္တလက္ခဏံ ယာထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ယာ ဟေသာ အညမညူ-ပတ္ထမ္ဘေသု သမုဒိတေသု ရူပါရူပဓမ္မေသု ဧကတ္တာဘိနိဝေသဝသေန အပရိ-မဒ္ဒိတသန္တာနေဟိ မမာယမာနာ သမူဟဃနတာ၊ တထာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ကိစ္စဘေဒဿ သတိပိ ပဋိနိယတဘာဝေ ဧကတော ဂယှမာနာ ကိစ္စဃနတာ၊ တထာ သာရမ္မဏဓမ္မာနံ သတိပိ အာရမ္မဏကရဏဘေဒေ ဧကတော ဂယှမာနာ အာရမ္မဏဃနတာ။ သာ စတူသု ဓာတူသု ဥဏ္ဏေန ဝိနိဗ္ဘုဇိတ္တာ ဒိဿမာနာသု ဟတ္ထေန ပရိမဒ္ဒိယမာနော ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ ဝိလီနံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနာ သုညာ ဧတေ ဓမ္မမတ္တာတိ အဝသဝတ္တနာကာရသန္တိတံ အနတ္တလက္ခဏံ ပါကဋတရံ ဟောတိ။

အပရအစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၆၃။ **စေတသာ ဖုဋ္ဌောတိ** စိတ္တေန ဖရိတော။ စိတ္တေန ဖရဏာ သမုဋ္ဌဿ ဒ္ဋ္ဌဝါ သမ္ဘဝတိတိ အာဟ "**ဒုဝိဓံ ဖရဏာ**"နှိအာဒိ။ **ပုရိမေန အတ္ထေနာ**တိ "သမ္ပယောဂဝသေန ဝိဇ္ဇံ ဘဇနှိ"တိ ဝုတ္တေန အတ္ထေန။ **ပစ္ဆိမေနာ**တိ "ဝိဇ္ဇာဘာဂေ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေ ဝတ္တနှိ"တိ ဝုတ္တေန။

၅၆၄။ **မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတီ**တိအာဒိသု **အယံ** ပန အပရော နယော။ ယာသာဝတော ကာယသဘာဝပ္ပဝေဒနတော **မဟတော** သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ **အတ္ထာယာ**တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထာယ။ **ယောဂက္ခေမာယာ**တိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမဘာဝါယ။ **သတိသမ္ပဇညာယာ**တိ သမ္ပဇ္ဇ သတိ-အဝိပ္ပဝါသာယ သတ္တဋ္ဌာနိယသမ္ပဇညာယ စ။ **ဉာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘာယာ**တိ ဝိပဿနာဉာဏာဒိဂမာယ။ **ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယာ**တိ တိသော ဝိဇ္ဇာ စိတ္တသ အဓိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနံ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိတိ ဧတေသံ ပစ္စက္ခ-ကရဏာယ။

၅၀၄။ **ပညာပဋိလာဘာယာ**တိအာဒီသု သောဋ္ဌသသု ပဒေသု ပညာ-ပဋိလာဘာယ ပညာဝုဋ္ဌိယာ ပညာဝေပုလ္လာယ ပညာဗာဟုလ္လာယာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပညာဝသေန ဘာဝဝစနာနိ၊ သေသာနိ ဒ္ဝါဒသ ပုဂ္ဂလဝသေန ဘာဝဝစနာနိ။ **သပ္ပုရိသသံသေဝေါ**တိ သပ္ပုရိသာနံ ဘဇနံ။ **သဒ္ဓမ္မသဝနန္တိ** တေသံ သပ္ပုရိသာနံ သန္တိကေ သီလာဒိပဋိပတ္တိဒီပကဿ သဒ္ဓမ္မဝစနဿ သဝနံ။ **ယောနိသော မနသိကာရော**တိ သုတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထူပပရိက္ခာ-ဝသေန ဥပါယေန မနသိကာရော။ **ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ**တိ လောကုတ္တရဓမ္မေ အနုဂတဿ သီလာဒိပဋိပဒါဓမ္မဿ ပဋိပဇ္ဇနံ။

ဆန္ဒံ အဘိညာဉာဏာနန္တိ ဣဒ္ဓိဝိဓဒိဗ္ဗသောတစေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအာသဝက္ခယဉာဏာနံ။ **တေသတ္တာတိနံ ဉာဏာနန္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ-ပါဠိယံ**[1] "သောတာဝဓာနေ ပညာ သုတမယေ ဉာဏံ၊ သုတ္တာန•သံဝရေ ပညာ သီလမယေ ဉာဏ"နှင့်အာဒိနာ ဉာဏကထာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ သာဝက-သာဓာရဏာသာဓာရဏာနံ ဉာဏာနံ။ ဣမေသံ ဟိ တေသတ္တာတိဉာဏာနံ သုတမယဉာဏာဒိနိ သတ္တာသင်္ခဉာဏာနိ သာဝကဿ သာဓာရဏာနိ၊ "ဣန္ဒြိယ-ပရောပရိယတ္တေ ဉာဏံ, သတ္တာနံ အာသယာနုသယေ ဉာဏံ, ယမကပါဋိဟိရေ ဉာဏံ, မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉာဏံ, သမ္ဗညုတညာဏံ, အနာဝရဏ-ဉာဏ"နှင့်[2] ဣမာနိ ဆ အသာဓာရဏဉာဏာနိ သာဝကေဟိ။

သတ္တာသတ္တာတိနံ ဉာဏာနန္တိ ဃေ—

"ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ ဉာဏံ။ ယမ္ပိဿ တံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ တမ္ပိ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ဉာဏံ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ဉာဏံ ။ပ။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဉာဏံ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ဉာဏံ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဉာဏံ၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ဉာဏံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ဉာဏံ၊ နာမရူပ-ပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ ဉာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဉာဏံ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဉာဏံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဉာဏံ၊

---

[1] ၁-ခု ၉-၁-ဝိဇ္ဇေ။ [2] ၂-ခု ၉-၄-ဝိဇ္ဇေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။

အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သခ်ါရာတိ ဥဏာံ၊ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိ ဥဏာံ၊ အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သခ်ါရာတိ ဥဏာံ၊ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိ ဥဏာံ၊ အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သခ်ါရာတိ ဥဏာံ၊ ယမ္ပိဿ တံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဥဏာံ၊ တမ္ပိ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ ဥဏာ"နွဲ—

ဘဂဝတာ **နိဒါနဝဂ္ဂေ**[1] ဇရာမရဏာဒိသု ဧကာဒသသု ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒဂၢေသု ပစ္စေကံ သတ္တ သတ္တ ကတ္ဝာ ဝုတ္တာနိ သတ္တသတ္တတိဥဏာနိ။

တတ္ထ **ဓမ္မဋ္ဌိတိဥဏာ**နွဲ့ ပစ္စယာကာရဥဏံ။ ပစ္စယာကာရော ဟိ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိသခ်ါတာယ ဋ္ဌိတိယာ ကာရဏတ္တာ "ဓမ္မဋ္ဌိတိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ ဥဏံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဥဏံ၊ "ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ"နွဲ့အာဒိနာ ဝုတ္တသေဋ္ဌ ဆဗ္ဗိဓသ ဥဏသေ့သတံ အဓိဝစနံ။ **ခယဓမ္မ**နွဲ့ ခယဂမနသဘာဝံ။ **ဝယဓမ္မ**နွဲ့ ဝယဂမန-သဘာဝံ။ **ဝိရာဂဓမ္မ**နွဲ့ ဝိရဇ္ဇနသဘာဝံ။ **နိရောဓဓမ္မ**နွဲ့ နိရုဇ္ဈနသဘာဝနွဲ့ အတ္ထော။

လာဘောတိအာဒိသု လာဘောယေဝ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေသေတ္ဝာ "**ပဋ္ဌိ-လာဘော**"တိ ဝုတ္တော။ ပုန တသေဝ အတ္ထဝိဝရဏဝသေန "**ပတ္တိ သမ္ပတ္တိ**"တိ ဝုတ္တံ။ **ဖုသနာ**တိ အဓိဂမနဝသေန ဖုသနာ။ **သန္ဓိကိရိယာ**တိ ပဋ္ဌိလာဘ-သန္ဓိကိရိယာ။ **ဥပသမ္ပဒါ**တိ နိပ္ဖါဒနာ။

သတ္တန္နံ စ သေက္ခာနွဲ့ တိသော သိက္ခာ သိက္ခဏ္ဍိတိ သေက္ခသညိတာနံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာဒီနံ သတ္တန္နံ။ **ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာဏကဿ စာ**တိ- နိဗ္ဗာန-ဂါမိနိယာ ပဋ္ဌိပဒါယ ယုတ္တတ္တာ သုန္ဒရဋ္ဌေန ကလ္ယာဏသညိတဿ ပုထုဇ္ဇနဿ။ **ဝမ္ဘိတံ** ဝဗုနံ ဧတာယတိ **ဝမ္ဘိတဝဗုနာ**။ ယထာဝုတ္တာနံ အဋ္ဌန္နမ္ပိ ပညာနံ ဝသေန ဝိသေသတော၀ အရဟတော ပညာ၀သေန **ပညာဝုဋ္ဌိယာ**။ တထာ **ပညာဝေပုလ္လာယ**။

ယဿ ကဿစိပိ ဝိသေသတော အနုရူပဓမ္မဿ မဟန္တံ နာမ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ ဝေဒိတမ္ပိ တဒဿ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ ဒဿေန္တော "**မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏှာ-တိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္ထာဒိနံ မဟန္တဘာ၀ေါ မဟာဝိသယတာယ ဝေဒိတမ္ပေါ၊ မဟာဝိသယတာ စ တေသံ ပဋ္ဌိသဒ္ဒါဒိမဂ္ဂေ အာဂတနယေန ဝေဒိတမ္ပေါ။ သိလက္ခန္ဓဿ ပန ဟေတုမဟန္တတာယ ပစ္စယမဟန္တတာယ

---

[1] သံ ၁-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။

နိဿယမဟန္တတာယ ပဘေဒမဟန္တတာယ ကိစ္စမဟန္တတာယ ဖလမဟန္-
တာယ အာနိသံသမဟန္တတာယ စ မဟန္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဟေတု**
အလောဘာဒယော။ **ပစ္စယော** ဟိရောတ္တပ္ပသဒ္ဓါသတိဝိရိယာဒယော။
နိဿယော သာဝကဗောဓိပစ္ဆေကဗောဓိနိယတတာ တံသမဂ္ဂိနော စ ပုရိသ-
ဝိသေသာ။ **ပဘေဒေါ** စာရိတ္တဝါရိတ္တာဒိဝိဘာဂေါ။ **ကိစ္စံ** တဒဂ်ါဒိဝသေန
ပဋိပက္ခဝိဓမနံ။ **ဖလံ** သဂ္ဂသမ္ပဒါ နိဗ္ဗာနသမ္ပဒါ စ။ **အာနိသံသော** ပိယမနာ-
ပတာဒိ။ အယမေတ္ထ သခ်ေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ** **အာဂတခ်ေယျ-**
သုတ္တာဒိသု စ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမိနာ နယေန သမာဓိကၠန္ဓာ-
ဒိနမ္ပိ မဟန္တတာ ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတ္ဝာ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဌာနာဌာနာဒိနံ မဟန္တဘာ-
ဝေါ ပန မဟာဝိသယတာယ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဌာနာဌာနာနံ မဟာဝိ-
သယတာ ဗဟုဓာတုကသုတ္တာဒိသု အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိဟာရသမာပတ္တိနံ မဟာဝိသယတာ သမာဓိကၠန္ဓေ မဟာဝိသ-
ယတာနိဒ္ဓါရဏနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အရိယသစ္စာနံ သကလယာနသဂ်ါဟ-
ကတော **သစ္စဝိဘင်္ဂ**[1] **တံသံဝဏ္ဏနာသု**[2]စ အာဂတနယေန, သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ
သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂါဒိသု[3] **တံသံဝဏ္ဏနာ**ဒိသု[4]စ အာဂတနယေန၊သာမညဖလာနံ
မဟတော ဟိတသု မဟတော သုခသု မဟတော အတ္ထသု မဟတော
ယောဂက္ခေမသု နိပ္ပတ္တိဘာဝတော သန္တပ်ဏီတအတက္ကာဝစရပဏ္ဍိတဝေဒ-
နိယဘာဝတော, အဘိညာနံ မဟာသမ္ဘာရတော မဟာဝိသယတော မဟာ-
ကိစ္စတော မဟာနုဘာဝတော မဟာနိပ္ပတ္တိတော, နိဗ္ဗာနသ္မိံ မဒနိမ္မဒနာဒि-
မဟတ္ထသိဒ္ဓိတော စ မဟန္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပရိဋ္ဌဏ္ဏာတိ**တိ သဘာဝါ-
ဒိတော ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဏ္ဍာတိ ဇာနာတိ၊ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။

ပုထုပညာတိ ဣတ္ထောပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ
ပန ဝိသေသော—**ပုထု နာနာကၠန္ဓေသု** ဉာဏံ **ပဝတ္တတိ**တိ "အယံ ရူပက္ခန္ဓော
နာမ ။ပ။ အယံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမာ"တိ ဧဝံ ပဏ္ဍိတံ ခန္ဓာနံ နာနာကရဏံ
ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ တေသုပိ ဧကဝေါ ရူပက္ခန္ဓော ။ပ။ ဧကာဒသဝိဓေန
ရူပက္ခန္ဓော။ ဧကဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော ။ပ။ ဗဟုဝိဓေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော။
ဧကဝိဓေန သညာက္ခန္ဓော ။ပ။ ဗဟုဝိဓေန သညာက္ခန္ဓော။ ဧကဝိဓေန
သင်္ခါရက္ခန္ဓော ။ပ။ ဗဟုဝိဓေန သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ဧကဝိဓေန ဝိညာဏက္ခန္ဓော ။ပ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၃၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၂-၁၀၄-ဝိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ-ဋီ ၂-၇၈-ဝိဋ္ဌေ။ ၅-အဘိ ၂-၂၀၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-အဘိ-ဋီ ၂-၂၀၄-ဝိဋ္ဌေ။

ဗဟုဝိဓေန ဝိညာဏကၠန္ဓောတိ ဧဝံ ဧကေကဿ ခန္ဓဿ ကေဝိဓာဒိဝေသေန အတိတာဒိဝေသေနပိ နာနာကရဏံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

ပုထု နာနာဓာတုသုတိ "အဲယံ စက္ခုဓာတု နာမ ။ပ။ အယံ မနောဝိညာဏဓာတု နာမ။ တတ္ထ သောဠသ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ စာတုဘူမိကာ''တိ ဧဝံ ဓာတုသု နာနာကရဏံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ တယိဒံ ဥပါဒိန္နဓာတုဝသေန ဝုတ္တံ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ဒ္ဝိန္နဉ္စ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဥပါဒိန္နဓာတုသု ဧဝ နာနာကရဏံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ တဉ္စ ခေါ ကေဒေသတောဝ, နနိပ္ပဒေသတော။ ဗဟိဒ္ဓါ အနုပါဒိန္နဓာတူနံ နာနာကရဏံ တေသံ အဝိသယောဝ၊ သမ္ဘည္ဗုဒ္ဓါနံယေဝ ပန "ဣမာယ ဓာတုယာ ဥသ္သန္နတ္တာ ဣမဿ ရုက္ခဿ ခန္ဓော သေတော ဟောတိ၊ ဣမဿ ကာဠော၊ ဣမဿ မဇ္ဇော၊ ဣမဿ ခရော၊ ဣမဿ ဗဟလတစော၊ ဣမဿ သုက္ခတစော။ ဣမဿ ပတ္တံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝေသေန ဧဝရူပံ။ ဣမဿ ပုပ္ဖံ နီလံ၊ ပီတံ၊ လောဟိတံ၊ သြဒါတံ၊ သုဂန္ဓံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မိဿကဂန္ဓံ။ ဖလံ ခုဒ္ဒကံ၊ မဟန္တံ၊ ဒီဃံ၊ ဝဋ္ဋံ၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ မဋ္ဌံ၊ ဖရုသံ၊ သုဂန္ဓံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မဓုရံ၊ တိတ္တကံ၊ အမ္ဗိလံ၊ ကဋုကံ၊ ကသာဝံ။ ကဏ္ဏိကော တိဒိဏော၊ အတိဒိဏော၊ ဥဇုကော၊ ကုဋိလော၊ တမ္ဗော၊ နီလော၊ လောဟိတော၊ သြဒါတော"တိအာဒိနာ ဓာတုနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

ပုထု နာနာဃာယတနေသုတိ "ဣဒံ စက္ခာယတနံ နာမ ။ပ။ ဣဒံ ဓမ္မာယတနံ နာမ။ တတ္ထ ဒသာယတနာ ကာမာဝစရာ၊ ဒွေ စာတုဘူမကာ"တိ ဧဝံ အာယတနနာနတ္တံ ပဋိစ္စ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

ပုထု နာနာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေသုတိ အဒ္ဓတ္တဗဟိဒ္ဓါဘေဒတော သန္တာနဘေဒတော စ နာနပ္ပဘေဒေသု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂဏေသု။ အဝိဇ္ဇာဒိအင်္ဂါနိ ဟိ ပစ္စေကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသညိတာနိ။ တေနာဟ သမ္မာရိပုတ္တေ "ဒ္ဝါဒသ ပစ္စယာ ဒ္ဝါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါ"တိ။

ပုထု နာနာသုညတမနုပလဗ္ဘေသုတိ နာနာသဘာဝေသု နိစ္စသာရာဒိဝိရဟိတေသု သုညသဘာဝေသု၊ တတော ဧဝ ဧကတ္ထိပုရိသအတ္တတ္တနိယာဒိဝသေန အနုပလဗ္ဘမာနသဘာဝေသု။ မ-ကာရော ဟေတ္ထ ပဒသန္ဓိကရော။

ပုထု နာနာအတ္ထေသုတိ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယေသု ပစ္စယုပ္ပန္နာဒိနာနာအတ္ထေသု။ **ဓမ္မေသု**တိ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယေသု ပစ္စယာဒိနာနာဓမ္မေသု။

၁-သံ-ဋီ ၁-၁၆၃-ဝိဇ္ဇေ။

နိ၊ရတို့သူတို့ တေသံယေဝ အတ္ထဝမ္မာနံ နိဒ္ဓါရဏဝစနသမ္ပါတေသု နာနာ-နိ၊ရတို့သည်။ **ပုထု နာနာပဋိဘာနေသု**တို့ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါဒိဝိသယေသု ဇုမာန် ဉာဏာနိ ဇုဒမတ္ထဧောဘကာနိတို့ တထာ တထဂ ပဋိဘာနတော ဥပတိဋ္ဌနတော ပဋိဘာနာနိတို့ လဒ္ဓနာမေသု နာနာဉာဏေသု။

ပုထု နာနာသီလက္ခန္ဓေသုတိအာဒိသု သီလသဟ ပုထုတ္တံ နာနတ္တဉ္စ ဝုတ္တ-မေဝ၊ ဇုတရေသံ ပန ဝုတ္တနယာနုသာရေန သုဝိညေယျတ္တာ ပါကဋမေဝ။ ယံ ပန အဘိန္ဒံ ဧကမေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ တတ္ထ ဥပစာရဝသေန ပုထုတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ "**ပုထု နာနာဇနသာဓာရဏေ ဓမ္မေ သမတိက္ကမ္မ**"တိ။ တေနသဟ မဒနိမ္မဒနာဒိပရိယာယေန ပုထုတ္တံ ပရိဒီပိတံ ဟောတိ။

ဝိပုလေ အတ္ထေတိ မဟန္တေ အတ္ထေ။ မဟန္တပရိယာယော ဟိ ဝိပုလသဒ္ဒေါ။ **ဂမ္ဘီရေ**သုတိ သသာဒိဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဒေါ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ အလဗ္ဘနေယျပုတိဋ္ဌေသု ခန္ဓေသု ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ ဝိသယသ္မိံ ဂမ္ဘီရတာယ ဉာဏဿ ဂမ္ဘီရတာ ဝိဘာဝိတာ။

တိက္ခဝိသဒဘာဝါဒိဂုဏေဟိ အသာဓာရဏတ္တာ ပရေသံ ပညာယ နသာမန္တာ၊ အထ ခေါ သုဝိဒူရဝိဒူရေတိ **အသမန္တပညာ** အာကာရဿ ရဿတ္တံ ကတ္တာ။ ကေစိ "အသမတ္ထပညာ"တိ ပဋ္ဌန်း၊ တေသံ ယထာဝုတ္ထ-ဂုဏေဟိ အညေဟိ အသာဓာရဏတ္တာ နတ္ထိ ဧတိဿာ ကာယစိ သမတ္ထန်း အသမတ္ထာ ပညာတိ ယောဇနာ။ **အတ္ထဝဝတ္ထာနတော**တိ အတ္ထပ္ပဘေဒဿ ယာထာဝတော သန္ဓိဋ္ဌာနတော။ **နအညော ကောစိ သက္ကောတိ အဘိသမ္ဘ-ဝိတု**န်း ဉာဏဂတိယာ သမ္မာပုဏိတုံ နအညော ကောစိပိ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ အယံ သုဝိဒူရဝိဒူရေတိ အသမန္တပညာ။ ဇုဒါနိ ပုဂ္ဂလန္တရဝသေန အသမန္တပညံ ဝိဘာဝေတုံ "**ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာဏကဿ**"တိအာဒိ **အာ**ရဒ္ဓံ။

"ပညာပဘေဒကုသလော အဘိန္ဒဉ္ဉာဏော အဓိဂတပဋိသမ္ဘိဒေါ စတုဝေသာရဝိသာရဒေါ ဒသဗလဓာရီ ပုရိသာသဘော ပုရိသ-သီဟော ပုရိသနာဂေါ ပုရိသာဇညော ပုရိသဓောရယော အနန္တ-ဉာဏော အနန္တတေဇော အနန္တယသော အဓေါ မဟာဗ္ဗနော ဗလဝါ နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ ပညာပေတာ ဝိနိဗ္ဗော-ပေတာ ပေက္ခေတာ ပသာဒေတာ။ သော ဟိ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ၊ အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ၊ အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ၊ မဂ္ဂညူ မဂ္ဂဝိဒူ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။ မဂ္ဂါနုဂါမိ စ ပန ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာ။

သော ဟိ ဘဂဝါ ဇာနံ ဇာနာတိ၊ ပဿံ ပဿတိ၊ စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္ထဿ နိန္နေတာ အမတဿ, ဒါတာ ဓမ္မဿာမိ တထာဂတော၊ နတ္ထိ တဿ ဘဂဝတော အညာတံ အဒိဋ္ဌं အဝိဒိတံ အသစ္ဆိကတံ အဖဿိတံ ပညာယ။ အတီတံ အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ယံ ကိဉ္စိ နေယျံ နာမ အတ္ထိ တံ သဗ္ဗံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ အတ္တတ္ထော ဝါ ပရတ္ထော ဝါ ဥဘယတ္ထော ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော ဝါ အတ္ထော သမ္မရာယိကော ဝါ အတ္ထော ဥတ္တာနော ဝါ အတ္ထော ဂမ္ဘီရော ဝါ အတ္ထော ဂူဠှော ဝါ အတ္ထော ပဋိစ္ဆန္နော ဝါ အတ္ထော နေယျော ဝါ အတ္ထော နီတော ဝါ အတ္ထော, အနဝဇ္ဇော ဝါ အတ္ထော နိက္ကိလေသော ဝါ အတ္ထော ဝေါဒါနော ဝါ အတ္ထော ပရမတ္ထော ဝါ အတ္ထော၊ သဗ္ဗံ တံ အနောဝုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။

သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ သဗ္ဗံ ဝစီကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ အတီတေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ ယာဝတကံ နေယျံ၊ တာဝတကံ ဉာဏံ။ ယာဝတကံ ဉာဏံ၊ တာဝတကံ နေယျံ။ နေယျပရိယန္တိကံ ဉာဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျံ၊ နေယျံ အတိက္ကမိတ္မာ ဉာဏံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ဉာဏံ အတိက္ကမိ-တ္မာ နေယျပထော နတ္ထိ၊ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော တေ ဓမ္မာ၊ ယထာ ဒ္ဝိန္နံ သမုဂ္ဂပဒ္ဒလာနံ သမ္မာ ဖုသိတာနံ ဟေဋ္ဌိမံ သမုဂ္ဂပဒ္ဒလံ ဥပရိမံ နာတိဝတ္တတိ၊ ဥပရိမံ သမုဂ္ဂပဒ္ဒလံ ဟေဋ္ဌိမံ နာတိဝတ္တတိ၊ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော၊ ဧဝမေဝံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော နေယျဉ္စ ဉာဏဉ္စ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော။ ယာဝတကံ နေယျံ၊ တာဝတကံ ဉာဏံ။ ယာဝတကံ ဉာဏံ၊ တာဝတကံ နေယျံ၊ နေယျ-ပရိယန္တိကံ ဉာဏံ၊ ဉာဏပရိယန္တိကံ နေယျံ၊ နေယျံ အတိက္ကမိတ္မာ ဉာဏံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ဉာဏံ အတိက္ကမိတ္မာ နေယျပထော နတ္ထိ။ အညမညပရိယန္တဋ္ဌာယိနော တေ ဓမ္မာ။ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။

သမ္ဗေ ဓမ္မာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အာဝဇ္ဇနပ္ပဋိဗဒ္ဓါ အာကခ်ပ္ပဋိ-ဗဒ္ဓါ မနသိကာရပ္ပဋိဗဒ္ဓါ စိတ္တုပ္ပါဒပ္ပဋိဗဒ္ဓါ၊ သမ္ဗဿတ္ထေသု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ။ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ဗုဒ္ဓေါ အာသယံ ဇာနာတိ၊ အနုသယံ ဇာနာတိ၊ စရိတံ ဇာနာတိ၊ အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ၊ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ သ္ဝါကာရေ 'ဒ္ဝါကာရေ သုစိညာပယေ ဒုစ္စိညာပယေ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ သတ္တေ ပဇာနာတိ၊ သဒေဝကော လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ အန္တောဗုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။

ယထာ ယေ ကေစိ မစ္ဆကစ္ဆပါ အန္တမသော တိမိတိမိင်္ဂလံ ဥပါဒါယ အန္တောမဟာသမုဒ္ဒေ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝမေဝ သဒေဝကော လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ အန္တောဗုဒ္ဓဉာဏေ ပရိဝတ္တတိ။ ယထာ ယေ ကေစိ ပက္ခိနော အန္တမသော ဂရုဠံ ဝေနတေယ္ယံ ဥပါဒါယ အာကာသဿ ပဒေသေ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝမေဝ ယေပိ တေ သာရိပုတ္တသမာ ပညာယ၊ တေပိ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ ပဒေသေ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ဒေဝမနုဿာနံ ပညံ ဖရိတ္တာ အတိဃံသိတ္တာ တိဋ္ဌတိ။ ယေပိ တေ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာ သမဏပဏ္ဍိတာ နိပုဏာ ကတပရပ္ပဝါဒါ ဝါလဝေဓိရူပါ၊ ဝေါ-ဘိန္ဒန္တာ မညေ စရန္တိ ပညာဂတေန ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ တေ တေ ပဏ္ဍိ အာဘိသခ်ရိတ္တာ အာဘိသခ်ရိတ္တာ"တိ ၁—

အာဒိနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌပါဋိံ ပေယျာလမုခေန သံခိပိတ္တာ ဒသေန္တော "**ပညာ-ပဘေဒကုသလော ပဘိန္ဒဉာဏော**။ပ။ **တေ ပဏ္ဍိ အာဘိသခ်ရိတ္တာ အာဘိ-သခ်ရိတ္တာ**"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ပဘိန္ဒဉာဏော**တိ အတ္ထာဒိသု ပဘေဒဂတဉာဏော။ "ပဘေဒ-ဉာဏော"တိပိ ပဋ္ဌန်။ သောယေဝ အတ္ထော။ **တေ ပဏ္ဍိ**တိ တေ တေ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ ပဏ္ဍိ။ **နိဒ္ဒိဋ္ဌကာရကာ**တိ ဝိသဒ္ဒိတကာရကာ။ **ဥပကို့ဇ္ဇကာ**တိ ဘဂဝတော ပညာဝေယျတ္တိယေန သမီပေ ဝိတ္တကာ အန္တေဝါသိကာ သမ္ပဇ္ဇန်။

၁-ခု ၉-၃၇၅-ဝိဇ္ဇေ ပရိသန္တိဒါမဗ္ဗေ။

ဘဝတိ အဘိဘဝတိတိ ဘူရိ၊ ကိုဝ? ရာဂါဒိုဝ။ ဥပသဂ္ဂေ သတိပိ တဒေဝ ပဒံ တမတ္ထံ ဝဒတိတိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိနာပိ သော အတ္ထော ဝိညေယ္ယော အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတူနန္တိ ဝုတ္တံ "**အဘိဘုယျတိ**"တိ။ ကာရကဗျတ္တယေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ **ရာဂံ အဘိဘုယျတိ**တိ သာ သာ မဂ္ဂပညာ အတ္တနာ အတ္တနာ ဝဏ္ဏံ ရာဂံ အဘိဘုယျတိ အဘိဘဝတိ၊ မဒ္ဒတိတိ အတ္ထော။ အဘိဘဝတိတိ သာ သာ ဖလပညာ တံ တံ ရာဂံ ဘဝိ အဘိဘဝိ မဒ္ဒိတိ **ဘူရိပညာ**။ "အဘိဘဝိ-တာ"တိ ဝါ ပါဌော၊ "အဘိဘဝိတ္တာ"တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ အဘိဘဝိတ္တာတိ စ ကိရိယာယ သိဒ္ဓဘာဝဒဿနံ။ ပညာ စေ သိဒ္ဓါ၊ ရာဂါဘိဘဝေါ စ သိဒ္ဓေါ ဧဝါတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ရာဂါဒိသု ပန ရဇ္ဇနလက္ခဏော **ရာဂေါ**။ ဒုဿနလက္ခဏော **ဒေါသော**။ မုယ္ဟနလက္ခဏော **မောဟော**။ ကုစ္ဆနလက္ခဏော **ကောသော**၊ ဥပနန္ဓန-လက္ခဏော **ဥပနာဟော**။ ပုဗ္ဗကာလံ **ကောသော**၊ အပရကာလံ **ဥပနာဟော**။ ပရဂုဏမက္ခနလက္ခဏော **မက္ခော**၊ ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏော **ပလာသော**။ ပရ-သမ္ပတ္တိဒိယနလက္ခဏာ **ဣဿာ**၊ အတ္တနော သမ္ပတ္တိနိဂ္ဂူဟနလက္ခဏံ **မစ္ဆရိယံ**။ **အတ္တနာ** ကတပါပပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ **မာယာ**၊ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာန-ဂုဏပကာသနလက္ခဏံ **သာဌေယ္ယံ**။ စိတ္တသ ဥဒ္ဓုမာတဘာဝလက္ခဏော **ထမ္ဘော**၊ ကရဏုတ္တရိယလက္ခဏော **သာရမ္ဘော**။ ဥန္နတိလက္ခဏော **မာနော**၊ အတ္တုက္ကံသနလက္ခဏော **အတိမာနော**။ မတ္တဘာဝလက္ခဏော **မဒေါ**၊ ပဗ္ဗကာမ-ဂုဏေသု စိတ္တဝေါဿဂ္ဂလက္ခဏော **ပမာဒေါ**။ ဘဝတိ အဘိဘဝတိ အရိန္တိ ဘူရိ. အသရူပတော ပရဿ အကာရဿ လောပံ ကတ္တာ။ ဒုတနာဟ "**အရိ**ံ **မဒ္ဒနိပညာတိ ဘူရိပညာ**"တိ။ ဘဝတိ ဧတ္ထ ထာဝရဇင်္ဂမန္တိ **ဘူရိ ဝုစ္စတိ ပထဝီ** ယထာ "ဘူမိ"တိ ဘူရိ ဝိယာတိ **ဘူရိပညာ** ဝိတ္ထတဝိပုလဋ္ဌေန သမ္ဗံ သဟတာယ စ။ တေနာဟ "**တာယာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **ပထဝီသမာ-ယာ**တိ ဝိတ္ထတဝိပုလဋ္ဌေနေ၀ ပထဝီသမာယ။ **ဝိတ္ထတာယာ**တိ ပဇာနိတဗ္ဗေ ဝိသယေ ဝိတ္ထတာယ, နိ ဧကဒေသေ ဝတ္တမာနာယ။ **ဝိပုလာယာ**တိ ဥဠာရ-ဘူတာယ။ **သမန္နာဂတော**တိ ပုဂ္ဂလော။ **ဣတိ**-သဒ္ဒေါ ကာရဏတ္ထေ၊ ဣမိနာ ကာရဏေန ပုဂ္ဂလဿ ဘူရိပညာယ သမန္နာဂတတ္တာ တဿ ပညာ ဘူရိပညာ နာမာတိ အတ္ထော။ "ဘူရိပညဿ ပညာ ဘူရိပညပညာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဧကဿ ပညာသဒ္ဒဿ လောပံ ကတ္တာ "ဘူရိပညာ"တိ ဝုတ္တံ။

အဓိစ္စတိ ပညာပရိယာယဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ပညာယမေတန္တိ** ပညာယ ဧတံ။ **အဓိဝစနန္တိ** အဓိကံ ဝစနံ။ **ဘူရိတိ** ဘူတေ အတ္ထေ ခန္ဓာဒိကေ ရမတိ သစ္ဆ-သဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိ ဝိယ နာ အဘူတေတိ ဘူရိ။ **မေဓာ**တိ အသနိ ဝိယ သိလုစ္စယေ ကိလေသေ မေဓတိ ဟိံသတိတိ မေဓာ၊ ဒိပ္ပံ ဂဟဏာဓာရဏဋ္ဌေန ဝါ မေဓာ။ **ပရိဏာယိကာ**တိ ယသုပ္ပဋ္ဌတိ၊ တံ သတ္တံ **အ**တ္တဟိတပ္ပဋိပတ္တိယံ သမ္မယုတ္တဝမ္မေ စ ယာထာဝလက္ခဏပ္ပဋိဝေဓေ ပရိဏေတိတိ ပရိဏာယိကာ။ ဣမေဟေဝ အညာနိပိ ပညာပရိယာယဝစနာနိ ဟောန္တိ။

ပညာဗာဟုလ္လန္တိ ပညာ ဗဟုလာ အဿာတိ ပညာဗဟုလော၊ တဿ ဘာဝေါ ပညာဗာဟုလ္လံ။ တဒ္ဓ ပညာယ ဗာဟုလ္လံ ပဝတ္တိ ဧဝါတိ တမတ္ထံ ပညာဂရုကဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝသေန ဒဿေန္တော **"ဣဓေကစ္စော ပညာ-ဂရုကော ဟောတိ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣဓေကစ္စော**တိ ပုထုဇ္ဇနကလ္ယာ-ဏကော, အရိယော ဝါ။ ပညာ ဂရု ဧတဿာတိ **ပညာဂရုကော**။ ပညာယ စရိတော ပဝတ္တိတော **ပညာစရိတော**၊ ပညာယ စရိတံ ပဝတ္တံ အဿာတိ ဝါ **ပညာစရိတော**။ အနုလောမိကခန္တိအာဒိဝိဘာဂါ ပညာ အာသယော ဧတဿာတိ **ပညာသယော**။ ပညာယ အဓိမုတ္တော တန္နိန္နောတိ **ပညာဓိ-မုတ္တော**။ သမုဿိတဋ္ဌေန ပညာ ဓဇော ဧတဿာတိ **ပညာဓဇော**။ **ပညာ-ဂေဟူ**တိ တသော ဝေဝစနံ။ ပညာနိမိတ္တံ အာဓိပတေယ္ယံ ဧတဿာတိ **ပညာဓိပတေယ္ယော**။ ပညာသင်္ခါတော ဝိစယော, ဓမ္မသဘာဝဝိစိနနံ ဝါ ဗဟုလံ ဧတဿာတိ **ဝိစယဗဟုလော**။ နာနပ္ပကာရေန ဓမ္မသဘာဝဝိစိနနံ ဗဟုလံ အဿာတိ **ပဝိစယဗဟုလော**။ ဩကွာယနံ ယာထာဝတော ဓမ္မာနံ ဥဗ္ဘာဝနံ ဗဟုလံ ဧတဿာတိ **ဩကွာယနဗဟုလော**။ ပညာယ တဿ တဿ ဓမ္မဿ သမ္မာပေက္ခနာ သမ္မေက္ခာ၊ သမ္မေက္ခာယ အယနံ ပဝတ္တနံ သမ္မေက္ခာယနံ၊ သမ္မေ-က္ခာယနံ ဓမ္မော ပကတိ အဿာတိ **သမ္မေက္ခာယနဓမ္မော**။ သမ္မေက္ခာယနံ ဝါ ယာထာဝတော ဒဿနဓမ္မော သဘာဝေါ ဧတဿာတိ **သမ္မေက္ခာယနဓမ္မော**။ သဗ္ဗံ ဓမ္မဇာတံ ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ ကတ္တာ ဝိဟရဏသီလောတိ **ဝိဘူတဝိဟာရီ**။

တစ္ဆရိတောတိအာဒိသု **တံ**-သဒ္ဒေန ပညာ ပစ္စာမဋ္ဌာ၊ တသ္မာ တတ္ထ "ပညာ-စရိတော"တိအာဒိနာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာ ပညာ စရိတာ ဂရုကာ ဗဟုလာ အဿာတိ **တစ္ဆရိတော တဂ္ဂရုကော တဗ္ဗဟုလော**။ တသိံ ပညာယံ နိန္နော ပေါဏော ပဗ္ဘာရော အဓိမုတ္တောတိ **တန္နိန္နော တပ္ပေါဏော တပ္ပ-ဗ္ဘာရော တဒဓိမုတ္တော**။ သာ ပညာ အဓိပတိ တဒဓိပတိ၊ တဒဓိပတိတော

အာဂတော **တဒါဒိပတေယျော**။ **ပညာဂရုကော**တိအာဒိနိ "ကာမံ သေဝန္တိ-ယေဝ ဇာနာတိ၊ အယံ ပုဂ္ဂလော နေက္ခမ္မဂရုကော"တိအာဒိသု ဝိယ ပုရိမ-ဇာတိတော ပဘုတိ ဝုတ္တာနိ။ **တစ္ဆရိတော**တိအာဒိနိ ဣမိဿာ ဇာတိယာ ဝုတ္တာနိ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ နိဒဿနဝသေနပိ ဒဿေတုံ "**ယထာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဝေမေဝ**န္တိအာဒိနိ ဒဿိတဗ္ဗနိဂမနံ။

သိဃပညာတိ အတ္တနော ဝိသယေ သိဃပ္ပဝတ္တိကာ ပညာ၊ ယာ သမာ-ရဒ္ဓါ အတ္တနော ပညာကိစ္စံ အဒန္ဓာယန္တိ အဝိတ္ထာယန္တိ ခိပ္ပမေဝ သမ္ပာပေတိ။ တေနာဟ "**သိဃံ သိဃံ သိလာနိ ပရိဟူရေတိ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **သိဃံ သိဃန္တိ** ဗဟူနံ သိလာဒိနံ သဂ်ဟတ္ထံ ဒ္ဝိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တံ။ **သိလာနိ**တိ စာရိတ္တဝါရိတ္တဝသေန ပညတ္တာနိ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာနိ၊ ဌပေတ္ဝာ ဝါ ဣန္ဒြိယသံဝရံ တဿ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ဣတရာနိ တိဝိဓသီလာနိ။ **ဣန္ဒြိယသံဝရ**န္တိ စက္ခာဒိနံ ဆန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ရာဂပ္ပဒိဿပ္ပဝေသံ အကတ္ဝာ သတိကဝါဋေန နိဝါရဏံ ထကနံ။ **ဘောဇနေ မတ္တညုတ**န္တိ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂဝသေန ဘောဇနေ ပမာ-ဏညုဘာဝံ။ **ဇာဂရိယာနုယောဂ**န္တိ ဒိဝသဿ တိသု ကောဋ္ဌာသေသု ရတ္တိယာ ပဌမမဇ္ဈိမကောဋ္ဌာသေသု စ ဇာဂရတိ နု နိဒ္ဒါယတိ၊ သမဏ္ဍလမုမေဝ ကရောတိတိ ဇာဂရော၊ ဇာဂရဿ ဘာဝေါ, ကမ္မံ ဝါ ဇာဂရိယံ၊ ဇာဂရိ-ယဿ အနုယောဂေါ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ တံ ဇာဂရိယာနုယောဂံ။ **သီလက္ခန္ဓ**န္တိ သေက္ခံ ဝါ အသေက္ခံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ။ ဒေဝိတရေပိ ခန္ဓာ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။ **ပညာက္ခန္ဓ**န္တိ မဂ္ဂပညာ စ သေက္ခာသေက္ခာနံ လောကိယပညာ စ။ **ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓ**န္တိ ဖလဝိမုတ္တိ။ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓ**န္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ သိဃ-ပညာနိဒ္ဒေသသဒိသောယေဝ လဟုပညာနိဒ္ဒေသော၊ တထာ ဟာ သပညာ-နိဒ္ဒေသော။ ဇဝနပညာနိဒ္ဒေသော ပန ကလာပသမ္မသနနယေန ပဝတ္တော။ တိက္ခပညာနိဒ္ဒေသော ဝိရိယသ ဥဿုက္ကာပနဝသေန, နိဗ္ဗေဓိကပညာ-နိဒ္ဒေသော သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတသညာဝသေန ပဝတ္တော။ တတ္ထ တုရိတ-ကိရိယာ **သိဃတာ**။ အဒန္ဓတာ **လဟုတာ**။ ဝေဂါယိတတ္တံ **ခိပ္ပတာ**။

ဟာသမဟုလောတိ ပိတိဗဟုလော။ သေသပဒါနိ တသ္မေဝ ဝေဝစနာနိ။ အထ ဝါ **ဟာသမဟုလော**တိ မူလပဒံ။ **ဝေဒမဟုလော**တိ ကဿာ ဧဝ ပိတိယာ သမ္ပယုတ္တသောမနဿဝေဒနာဝသေန နိဒ္ဒေသပဒံ။ **တုဋ္ဌိမဟုလော**တိ နာတိဗလဝပိတိယာ တုဋ္ဌာကာရဝသေန။ **ပါမောဇ္ဇမဟုလော**တိ ဗလဝ-ပိတိယာ ပမုဒိတဘာဝဝသေန။ **သီလာနိ ပရိဟူရေတိ**တိ ဟဋ္ဌပ္ပဟဋ္ဌော

၁-ခု ဧ-၁၁၈-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။

ဥဒဂ္ဂ။ဒဂ္ဂေါ သမ္မိယာယမာနော သီလာနိ သမ္မာဒေတိ။ ပိတိသောမနဿ-သဟဂတာ ဟိ ပညာ အဘိရတိဝသေန အာရမ္မဏေ ဖုလ္လိတာ ဝိကသိတာ ဝိယ ပဝတ္တတိ၊ နိ ဧဝံ ဥပေက္ခာသဟဂတာတိ။

အနိစ္စတော ဒိပ္ပံ ဇဝတိဘိ "ခန္ဓပဉ္စကံ အနိစ္စ"န္တိ ဝေဂါယိတေန ပဝတ္တတိ၊ ပဋိပက္ခဒူရီဘာဝေန ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရသ သာတိသယတ္တာ ဇုန္ဒေန ဝိသင်္ခဝဇိရံ ဝိယ လက္ခဏံ အဝိရဇ္ဈန္တိ အဒန္ဓာယန္တိ အနိစ္စလက္ခဏံ ဝေဂသာ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ သာ ဇဝနပညာ နာမာတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာဝသေန ဇဝနပညံ ဒဿေတ္တာ ဗလဝဝိပဿ-နာဝသေန ဒဿေတုံ "ရူပ"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ခယဋ္ဌေနာ**တိ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇနတော ခယသဘာဝတ္တာ။ **ဘယဋ္ဌေနာ**တိ ဘယာနကဘာဝတော။ **အသာရကဋ္ဌေနာ**တိ အတ္တသာရဝိရဟတော နိစ္စ-သာရာဒိဝိရဟတော စ။ **တုလယိတ္တာ**တိ တုလာဘူတာယ ဝိပဿနာပညာယ တုလေတ္တာ။ **တီရယိတ္တာ**တိ တာယ ဧဝ တီရဏဘူတာယ တီရေတ္တာ။ **ဝိဘာဝယိတ္တာ**တိ ယာထာဝတော ပကာသေတ္တာ ပါကဋံ ကတ္တာ။ အထ ဝါ **တုလယိတ္တာ**တိ ကလာပသမ္မသနဝသေန တုလယိတ္တာ။ **တီရယိတ္တာ**တိ ဥဒယဗ္ဗ-ယာနုပဿနာဝသေန တီရေတ္တာ။ **ဝိဘာဝယိတ္တာ**တိ ဘင်္ဂါနုပဿနာဒိဝသေန ပါကဋံ ကတ္တာ။ **ဝိဘူတံ ကတ္တာ**တိ သင်္ခါရပေက္ခာနုလောမဝသေန ဖုဋံ ကတ္တာ။ **ရူပနိရောဓေ**တိ ရူပက္ခန္ဓဿ နိရောဓဘူတေ နိဗ္ဗာနေ။ **ဒိပ္ပံ ဇဝတိ**တိ နိန္ဒ-ပေါဏာပဇ္ဇာရာဝသေန ဇဝတိ ပဝတ္တတိ။ ဧဒါနိ သိခါပ္ပတ္တဝိပဿနာဝသေန ဇဝနပညံ ဒဿေတုံ ပုန "ရူပ"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဤဏသ တိက္ခဘာဝေါ နာမ သဝိသေသံ ပဋိပက္ခသမုစ္ဆိန္နနေန ဝေဒိ-တဗ္ဗောတိ "**ဒိပ္ပံ ကိလေသေ ဆိန္ဒတိတိ တိက္ခပညာ**"တိ ဝတ္တာ တေ ပန ကိလေသေ ဝိဘာဝေန ဒဿေန္တော "**ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ**"န္တိအာဒိမာဟ။ သမထဝိပဿနာဟိ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်ဝသေန ပဟီနမ္ပိ အရိယမဂ္ဂေန အသမုဟ-တတ္တာ ဥပ္ပတ္တိမတ္တံ အနတိတတာယ အသမုဟတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဣဓ "**ဥပ္ပန္နံ**"န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ **နာဓိဝါသေတိ**တိ သန္တာနံ အာရောပေတ္တာ နဝါသေတိ။ **ပဇဟတိ**တိ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဇဟတိ။ **ဝိနောဒေတိ**တိ ဒိပတိ။ **ဗျန္တီ ကရောတိ**တိ ဝိဂတန္တံ ကရောတိ။ **အနဘာဝံ ဂမေတိ**တိ အနု အဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဝိပဿနာဂ္ဂမေန အရိယမဂ္ဂံ ပတ္တာ သမုစ္ဆေဒဝသေနေဝ အဘာဝံ ဂမယတီတိ အတ္ထော။ ဏ္ဍ စ ကာမပ္ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော **ကာမဝိတက္ကော**။ "ဣမေ

သတ္တာ မရန္တ||"တိ ပရေသံ မရဏပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော **ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော**။ "ဣမေ သတ္တာ ဝိဟိံသိယန္တု||"တိ ပရေသံ ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော **ဝိဟိံသာဝိတက္ကော**။ **မ ပါပကေဟိ** လာမကေ။ **အကုသလေ ဓမ္မေ**တိ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ ဓမ္မေ။ တိက္ခပညော နာမ ဒိပ္ပါဘိညော ဟောတိ၊ ပဋိပဒါ စ ဃ နု စလတိတိ အာဟ "**ကေန္မိ အာသနေ စတ္တာရော အရိယ-မဂ္ဂါ**"တိအာဒိ။

"သဗ္ဗေ သခ်ိရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ သခ်ံတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ:ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ"တိ ယာထာဝတော ဒဿနေန သစ္စပဋိဝေဓော ဣဒ္ဓတိ,နေ အညထာတိ ကာရဏမုခေန နိဗ္ဗေဓိကပညံ ဒဿေတုံ "**သဗ္ဗသခ်ိရေသု ဥဗ္ဗေဂဗဟုလော ဟောတိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဥဗ္ဗေဂ-ဗဟုလော**တိ "သဗ္ဗေ သခ်ိရာ အနိစ္စာ"တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗသခ်ိရေသု အာဘိဏှပ္ပဝတ္တသံဝေဂေါ။ **ဥတ္တာသဗဟုလော**တိ ဥဏှာဘယဝသေန သဗ္ဗ-သခ်ိရေသု ဗဟုသော ဥတ္တြဿမာနသော။ တေန အာဒီနဝါနုပဿနမာဟ။ **ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော**တိ သခ်ိရတော ဥဒ္ဓံ ဝိသခ်ိရာဘိမုခတာယ ဥက္ကဏ္ဌန-ဗဟုလော။ ဣမိနာ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနမာဟ။ **အရတိဗဟုလော**တိအာဒိနာ တဿာ ဧဝ အပရာပရုပပတ္တိံ။ **ဗဟိမုခေါ**တိ သဗ္ဗသခ်ိရတော ဗဟိဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တဉာဏမုခေါ။ တထာ ပဝတ္တိတဝိမောက္ခမုခေါ။ နိဗ္ဗိဒ္ဓနံ ပဋိဝိဒ္ဓနံ နိဗ္ဗေဓေ၊ သော ဧတိသော အတ္ထိတိ နိဗ္ဗေဓိကော၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိတိ ဝါ နိဗ္ဗေဓိကော၊ သော ဧဝ ပညော **နိဗ္ဗေဓိကပညော**။ **အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗန်** အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အန္ဓံ ပါပေတွာ အနိဝိဒ္ဓပုဗ္ဗံ။ **အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗန်** တသေဝ အတ္ထဝစနံ၊ **အန္ဓ-ကရဏေနေဝ** အပ္ပဒါလိတပုဗ္ဗန်။ **လောဘက္ခန္ဓန်** လောဘရာသိံ, လောဘကောဋ္ဌာသံ ဝါ။

ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၀-အမတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

ဖ၀၀-ဖ၁၁။ နတ္ထိ ဧတ္ထ မတံ မရဏံ ဝိနာသောတိ **အမတံ**၊ နိဗ္ဗာနန်တိ အာဟ "**မရဏဝိရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ ပရိဘုဉ္ဇန်**"တိ။ အမတဿ ဝါ နိဗ္ဗာနဿ

၁-ခု ၁-၅၃-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။

အဓိဂမဟေတုတာယ အမတသဒိသအတပ္ပကသုခပတိတတာယ **စ ကာယ-**ဂတာသတိ "**အမတ**"နှင့် ဝုတ္တာ။ **ပရိဘုဥ္ဇနှင့်**တို့ ဗျာနသမာပဇ္ဇနေန ဝဋ္ဋဥ္ဇနှင့်။ **ဝိရဇ္ဇနှင့်** အနဓိဂမေန ဝိရဇ္ဈိတံ။ တေနာဟ "**ဝိရာဓိတံ နာဓိဂတ**"နှင့်။ **အာရဒ္ဓနှင့်** သာဓိတံ နိပ္ဖါဒိတံ။ တဋ္ဌ ပရိပုဏ္ဏံ နာမ ဟောတိတိ အာဟ "**အာရဒ္ဓနှင့် ပရိပုဏ္ဏာ**"နှင့်။ **ပမာဒီ**ံ**သူ**တို့ ကာလဗျတ္တယေနေဒံ ဝုတ္တနှင့် အာဟ "**ပမတ္တနှင့်**"တို့။

ဣတိ မနောရထပူရဏိယာ အဂ်ိုတ္တရနိကာယဋ္ဌကထာယ
ဧကကနိပါတဝဏ္ဏနာယ အနုတ္တာနတ္ထဒီပနာ သမတ္တာ။

ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။

အဂုတ္တရဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အကက္ကသံ	၁၈၀
အကထိတပုဗ္ဗော	၈၂
အကလျဉ်ကော	၇၆
အကိဉ္စနံ	၁၉၆
အကုသလပက္ခိကာ	၁၁၀
အကုသိလဘာဝိယာ	၁၁၀
အဂ္ဂဒ္ဓါရေန	၁၆၀
အဂ္ဂိပပဋ္ဌိကံ	၇၉
အဂ္ဂေါ	၁၂၇
အင်္ဂသံဒိဋ္ဌေ	၁၆၀
အင်္ဂါရပက္ကံ	၇၈
အင်္ဂုတ္တရာဂမဝရော	၁၈
အင်္ဂုလဂ္ဂေန	၁၄၂
အင်္ဂုလိယာ	၁၇၈
အစိန္တိ.တမ္ပိ	၁၄၇
အစ္ဆန္နပသမော	၂၂၄
အစ္ဆသရာ	၁၉၆
အဇ္ဆော	၉၈
အဇောတော	၇၂
အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၁၄၂
အဇ္ဈတ္တံ	၂၆၆
အဇ္ဈတ္တိကံ	၁၁၇
အဇ္ဈာသယံ	၄၉
အဇ္ဈေသိ	၁၆၇
အဇ္ဈောပန္နာ	၁၀၂
အညာတံ	၁၂၅

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဌကဏ္ဍုရံ	၁၇၀
အဌာနံ	၂၁၁
အဌိကံ	၂၇၂
အဌိကလျာဏတာ	၁၈၇
အဌိတ္ဌစော	၆၈
အဓုစ္ဆိဋ္ဌံ	၉၉
အဏုံ	၁၆၂
အဏုသဟဂတော	၁၃၁
အတိအဋ္ဌိတုံ	၁၆၇
အတိစရိတာ	၂၀၇
အတိလိနတာ	၈၅
အတိလူခဘာဝံ	၁၁၃
အတိရိတ်	၁၂၅
အတုဋ္ဌဗ္ဗာနော	၁၀၇
အတုလိတံ	၁၂၅
အတ္ထဗ္ဗာသယော	၄၈
အတ္ထာယ	၂၇၅
အတ္ထိဋ္ဌတာ	၁၁၂
အဒန္ဓံ	၉၀
အဒိဋ္ဌံ	၁၂၅
အဒိဋ္ဌဇောတနာ	၁၂၄
အဓိဂမော	၁၀၂
အဓိပန္နသ	၁၉၄
အဓိမုစ္စိတ္ဌာ	၂၀၀
အဓိဝဟတိ	၈၉
အနတိက္ကမနော	၇၂

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[အ]	
အနတ္တပဒသံဟိတာ	၁၈၁
အနမိကံ	၁၃၄
အနနုဿိကံ	၁၅၃
အနနုယောဂေါ	၁၁၁
အနပေက္ခိနော	၁၉၃
အနဘာဝံ	၂၀၆
အနဘိရတိ	၇၇
အနာဝိလော	၉၀
အနိစ္စသညံ	၂၇၃
အနိဋ္ဌတော	၂၄၃
အနိဝတ္တကေန	၁၃၇
အနုဿိကံ	၁၄၀
အနုဇီဝသိ	၁၄၇
အနုတာပကရာ	၁၃၇
အနုတ္တရံ	၁၃
အနုဓာရိယမာနေ	၁၂၇
အနုဒ္ဓတံ	၂၆၂
အနုပတန္တိ	၁၅၁
အနုပဓာရေတွာ	၁၉၀
အနုပဝဇ္ဇံ	၁၃၄
အနုဘောသိ	၁၆၇
အနုမတိပုစ္ဆာ	၁၂၅
အနုဝိစိနိတ္ဌာ	၁၀၀
အနုသရိ	၁၄၇
အနုဿတိ	၁၃၉
အနူနံ	၁၃၄
အနေဇော	၁၆၀
အန္ဓာဝဇ္ဇနာ	၇၅
အန္ဓံ	၀၀
အန္ဓကေန	၁၉၄

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[အ]	
အန္ဓရဃရေ	၁၀၁
အန္ဓရဝတ္ထု	၂၀၉
အပတ္ထာနိ	၀၂
အပနေတ္ဝာ	၁၉
အပါယော	၉၇
အပိလာပေတိ	၂၄၀
အပေတိ	၇၀
အပ္ပကေနပိ	၁၆၁
အပ္ပဂဇ္ဇော	၁၅၄
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော	၁၃၈၊၂၁၉
အပ္ပဋိဘာဂေါ	၂၁၉
အပ္ပဋိသမော	၂၁၉
အပ္ပမာဒေါ	၁၁၁
အဗ္ဘောကိဏ္ဏံ	၁၁၃
အဗ္ဘုံ	၂၀၀
အဘိနိဝေသံ	၁၃၀
အဘိနိဟာရံ	၄၉
အဘိနိဟာရော	၂၂၀
အဘိဘာယတနံ	၂၆၆
အဘိသမယဌော	၃၃
အဘိသမယော	၃၄
အမတံ	၂၀၇
အမ္မိလဂ္ဂံ	၁၄၂
အယောဂေါ	၁၁၆
အယျဒိတာ	၁၅၂
အရတိ	၇၇
အရဟန္တံ	၁၇၆
အရိတ္ထဗ္ဗာနော	၁၀၇
အရိယဝိဟာရော	၃၀
အရိယသံဃံ	၁၆

ပဒါနုက္တမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အရူပသညိ	၂၆၇
အလာဗုနေဝ	၈၂
အလိနံ	၂၆၂
အလိနစိတ္တံ	၁၄၇
အဝဏ္ဏု	၁၈၃
အဝိဘူတံ	၁၂၅
အသံသဋ္ဌာ	၁၅၃
အသတ္တံ	၁၇၆
အသန္ဒဋ္ဌိတာ	၁၁၄
အသမသံမော	၂၁၉
အသမုဋ္ဌိတဂတာ	၂၄၂
အသမော	၂၁၉
အသမ္ဘဝညံ	၁၁၅
အသမ္ဘောသေန	၃၀
အသမ္ဘောဟေန	၃၀
အသာတစ္စကိရိယဟာ	၁၁၁
အသိတိဟတ္ထာ	၁၅၃
အသုဘနိမိတ္တံ	၈၃
အသေက္ခဘာဝိယံ	၆၇
အဿဂန္ဓိနိ	၇၀
အဿာသဋ္ဌာနံ	၁၀၆
အဿုတဝါ	၁၀၁
[အာ]	
အာဂန္တုကဘတ္တံ	၂၀၀
အာဂမော	၁၀၂
အာစိက္ခိ	၁၈၄
အာဏာခေတ္တံ	၂၁၆
အာတာပီ	၂၃၅
အာတာပေါ	၂၃၅
အာဒါနံ	၁၃၀

ပဒါနုက္တမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အာ]	
အာနန္တရိယကမ္မာနိ	၂၁၂
အာနန္တရိယာနိ	၁၂၂
အာနမနာ	၇၇
အာဘာတာ	၁၉
အာဘိဒေါသိကံ	၁၇၄
အာဘောဂေါ	၇၅
အာယတစက္ခုနေဗ္ဗော	၆၈
အာယူဟနသမ္ဘိတာ	၂၂၀
အာယူဟန္တော	၇၈
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၈၅
အာရမ္ဘဏ	၇၉
အာရာမော	၃၉
အာရောဂျသာလံ	၁၈၄
အာလသျံ	၇၇
အာလိမ္ပေသိ	၂၀၈
အာဝါဟမင်္ဂလံ	၁၈၇
အာဝိလော	၉၈
အာဝုတာ	၁၀၃
အာသဘိ	၁၂၇
အာသယဝသေန	၆၈
အာသီသေထော	၁၄၅
[ဣ]	
ဣဂ်ိတံ	၁၆၇
ဣဏ္ဍာဂတာ	၁၁၂
ဣဏာပရိဘောဂေါ	၁၀၈
ဣတ္ထာကရော	၁၅၂
ဣတ္ထိဇနေ	၁၇၄
ဣတ္ထိနိမိတ္တံ	၁၉၇
ဣတ္ထိယာ	၅၀၊၇၀

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌကော်
[ဣ-ဤ]	
ဣဒမဋ္ဌိတာ	၁၅၁
ဣဋ္ဌိပါဒံ	၂၄၄၊၂၄၅
ဣဋ္ဌိယာ	၇၉
ဣရိယံ	၁၄၃
ဣရိယတိ	၁၀၇
ဣရိယာပထဝိဟာရော	၁၀၇
ဣရိယာပထော	၃၀
ဤရယိတမ္ဘတော	၂၅၀
[ဉ]	
ဉက္ကမ္ဘနိ	၁၆၇
ဉက္ကဏ္ဌိတသညံ	၂၇၃
ဉက္ကဏ္ဌိတာ	၇၇
ဉက္ကုလံ	၂၃၁
ဉဂ္ဂဟော	၁၀၂
ဉဇ္ဈယန္တံကမ္မံ	၂၅၀
ဉဇ္ဈုဟိ	၂၂၉
ဉဇ္ဈောစရေန	၂၃၂
ဉဏမန္ဒဆုံ	၂၃၂
ဉဏမော	၂၁၀
ဉဒကဒဟော	၉၀
ဉဒကရဟဒေါ	၉၀
ဉဒေတိ	၆၉
ဉဒ္ဓိစ္ဆံ	၇၀
ဉဒ္ဓုမာတကံ	၂၇၁
ဉပကပ္ပတိ	၅၁
ဉပကွိတ္တိကာ	၂၀၂
ဉပဂတော	၁၃
ဉပစိတံ	၂၂၁
ဉပနာဟော	၂၀၃

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌကော်
[ဌ]	
ဌယတ္ထိနိမိတ္တံ	၂၂၁
ဌပယောဂေန	၁၀၄
ဌပဝိဇ္ဇာ	၁၇၇
ဌပသံဟရိတ္ဌာ	၁၀၄
ဌပဟညတိ	၂၂၂
ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၃၉
ဌပါယေန	၂၃၂
ဌပ္ပထမနသိကာရော	၇၅
ဌမ္ဘေတ္ဌာ	၁၉၀
ဌမ္ဘိ	၁၁၃
ဌဿနဒေါသံ	၂၅၂
[ဍ]	
ဍံသော	၂၃၂
ဍေဗုဒ္ဓမာရဏိ	၂၁၇
ဍေရာဇာ	၆၉
[ဏ]	
ဏကပ္ပေန္တော	၂၅၆
ဏကွာယနုဗဟုလော	၂၀၄
ဏဒ္ဓဒ္ဓိဝဏ္ဏံ	၁၁၉
ဏဒ္ဓမံသသမ္ဘက္ခနော	၇၁
ဏမိသောဖရဏာ	၀၅
ဏနမေယ္ယ	၂၁၀
ဏနယ္ယတိ	၇၆
ဏနာဟော	၇၆
ဏလမ္ဘကာ	၁၅၂
ဏလိနဝုတ္ထိတာ	၁၁၁
ဏလိယနာ	၇၆
ဏလောကေန္တော	၄၉

ပဒါနုက္ကမော	စာမျက်နှာ
[သ]	
သရဝတာ	၁၈၃
သသာရိတံ	၂၁၈
သသာရေတ္ဝာ	၁၅၃
သဠာရိကေ	၁၃၁
[ဏ]	
ကဏ္ဍဋ္ဌံ	၁၃၁
ကဒ်ါ	၃၃
ကတကာယော	၁၅၉
ကဒရိယံ	၂၀၉
ကဒ္ဒမိဘူတော	၉၈
ကမ္မေယျ	၂၁၇
ကမ္မတော	၂၁၃
ကမ္မန္ဓော	၁၅၃
ကမ္မသမဏိတာ	၂၂၀
ကမ္မဿကတာ	၈၄၊၁၂၂
ကရုဏာသီတလဟဒယံ	၅
ကလာပဂ္ဂံ	၁၄၉
ကလျာဏမိတ္တတာ	၈၄
ကသိဏနိမိတ္တေ	၅၀
ကဒေါ်တကာနိ	၈၂
ကာပေါ်တိကာ	၁၀၉
ကာမဆ္ဆန္ဒော	၇၃
ကာမနန္ဒီ	၇၃
ကာမပရိဠာဟော	၇၃
ကာမမုဆ္ဆာ	၇၃
ကာမရာဂေါ	၇၃
ကာမသ္မေဟော	၇၃
ကာယဒဠ္ဌီဗဟုလော	၂၅၇
ကာယိကံ	၈၅
[က]	
ကာယူပပန္နော	၆၈
ကာလကိရိယာ	၁၃၇
ကာသာဝကဏ္ဍာ	၁၁၉
ကိလာသုဘာဝေါ	၁၀၅
ကိလိဋ္ဌဓာတုကာနိ	၁၆၁
ကိလေသဓုနနော	၁၅၀
ကိသထူလေန	၂၁၈
ကုက္ကုစ္စံ	၇၈
ကုဠရော	၆၈
ကုဋ္ဌံ	၇၉
ကုမ္ဘာဏ်ံ	၁၇၄
ကုလဃရံ	၁၈၂
ကုလဃရိကာ	၁၆၄
ကေရာဋိကပဏ္ဍံ	၂၅၅
ကေသဝိဿဇ္ဇနံ	၁၈၇
ကောကနုဒံ	၁၆၁
ကောဋိ	၁၂၇
ကောဋိဘူတာ	၁၄၂
ကောဋ္ဌဂ္ဂံ	၁၄၉
ကောလာဟလံ	၁၅၁
ကောသဇ္ဇံ	၁၁၁
[ခ]	
ခဏ္ဍော	၂၂၂
ခယူပသမော	၂၂၄
ခလဂ္ဂံ	၁၄၉
ခလဘဏ္ဍဂ္ဂံ	၁၄၉
ခိပ္ပတာ	၂၈၅
ခိဏာသဝံ	၁၇၆
ခိရခေနံ	၂၅၇
ခေပေတ္ဝာ	၅၀

ပဒါနုက္တမော	ဝိဿကော်
[ဂ]	
ဂဏ္ဍနွယ	၇၄
ဂဏ္ဍိ	၁၆၄
ဂတိယော	၂၆၆
ဂတိဝိမုတ္တံ	၉
ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ	၁ဂ၄
ဂမိတာ	၁၀၂
ဂန္ဓကမ္ပံ	ဂ၁
ဂန္ဓဒါမံ	၁၄ဂ
ဂန္ဓမက္ကာလမာဠေ	၁၀၅
ဂမနာဂပ္ပံ	၁ဂ၄
ဂမေတိ	၇၁
ဂဟပတာနိ	၂၁၀
ဂါရဝယုတ္တော	၃၆
ဂါရဝေန	၁၅၉
ဂိဒ္ဓါ	၁၀၂
ဂိတသဒ္ဒေါ	၆ဂ
ဂုဏသမုတ္တိ	၂၂၀
ဂုတ္တာ	၆၉
ဂုဠဒမိ	၁၆၇
ဂုဠော	၂၂၂
ဂေါတမီ	၁၉၂
ဂေါတြဘုနော	၁၁၉
[ဃ]	
ဃဠေန္ဓသေဝ	ဂ၂
ဃနဗဟလံ	၉၇
ဃရမဂ်လံ	၁ဂ၇
ဃာတေတွာ	၂၀၃
[စ]	
စက္ခုမာ	၆၉
စက္ခိကတံ	၁ဂ၀

ပဒါနုက္တမော	ဝိဿကော်
[စ]	
စတုဒေါသာပဂတံ	ဂ၅
စန္ဒာဘံ	၁၄၅
စလေယ္ယ	၂၁၇
စာရကတော	၁၉ဂ
စာရိုံ	၁၆၁
စိရဋ္ဌိတတ္တံ	၂၀
စူဠပဋ္ဌာကံ	၂၃၀
စေတနာသမဋ္ဌိတာ	၂၂၀
စေတိယံ	၂၀၀
စေတောဝိမုတ္တိ	၂၃၄
စောဒေန္တိ	၁၁၉
[ဆ]	
ဆတ္တမဂ်လံ	၁ဂ၇
ဆဝိကလျာဏတာ	၁ဂ၇
ဆသရီရဒေါသရဟိတာ	၁ဂ၇
ဆာဒေန္တိ	၂၁ဂ
[ဇ-ဈ]	
ဇနပဒကလျာဏီ	၁ဂ၇
ဇမ္ဗုနာ	၇၇
ဇလပထကမ္ပိကေန	၁၆၁
ဇာဂရိယာနုယောဂံ	၂ဂ၅
ဇာတိခေတ္တံ	၂၁၆
ဇာတိသံသာရံ	ဂ၀
ဇိ၀ကေသခ၀တုယာ	၂၀၀
ဇေဋ္ဌကံ	၆ဂ
ဇေဋ္ဌော	၂၁ဂ
ဈာနဂ်ေဟိ	၁၆၀
ဈာယီ	၁၆ဂ
ဈာယေယ္ယုံ	၁၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဉ-ဒ]	
ဉာတတ္ထစရိယာ	၁၂၆
ဉာပနေ	၄၃
ဌာနန္တရေ	၁၅၀
[တ]	
တထမေဝ	၁၃၃
တထာဂတော	၁၃၄၊ ၁၃၅
တဒဏ်ပ္ပဟာနံ	၈၂
တန္ဒိကတော	၂၁၈
တန္ဒီ	၇၇
တပစာရံ	၁၉၁
တာဏာယ	၁၉၄
တိပလ္လတ္ထံ	၁၇၀
တုမ္ဟော	၉၉
တေဇသဒတ္ထာ	၂၁၁
တေဇေန	၁၈၄
[ထ]	
ထမ္ဘော	၂၀၃
ထာမဂတော	၂၄၃
ထိနံ	၇၆
ထေရံ	၇၉
ထေရဝံသဒီပါနံ	၁၉
[ဒ]	
ဒရထော	၂၅၁
ဒဿနာနုတ္တရိယံ	၁၃၉
ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ	၁၀၀
ဒါသိကဂါမော	၁၅၃
ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကော	၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဒ]	
ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ	၁၂၄
ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ	၁၃၁
ဒိဗ္ဗဝိဟာရော	၃၀
ဒိဗ္ဗာနိ	၁၆၅
ဒိဝသံ	၆၉
ဒိပကမိဂပက္ခိနော	၇၉
ဒိပရုက္ခာနံ	၁၅၅
ဒိပဝါသိနံ	၁၉
ဒုက္ခာ	၂၃၆
ဒုက္ခူပနိသာ	၇၉
ဒုက္ခေန	၈၉
ဒုဂ္ဂတိ	၉၇
ဒုဂ္ဂန္ဓော	၇၀
ဒုံဋ္ဌုလ္လံ	၇၇
ဒုပ္ပေသနတော	၈၉
ဒုလ္လဘသဝနံ	၂၁၀
ဒုဿန္တပ္ပယော	၁၁၂
ဒေသေန္တသ	၇၄
[ဓ]	
ဓနာယန္တာ	၂၆၃
ဓမ္မံ	၁၃
ဓမ္မကထိကပုဂ်ဝါ	၁၈
ဓမ္မက္ခာနံ	၁၂၆
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၂၇၇
ဓမ္မနေတ္တိ	၃၃
ဓမ္မပိတိ	၁၈၈
ဓမ္မဝိစယော	၂၅၀
ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ	၆၇
ဓုတင်အပ္ပိစ္ဆော	၁၁၃

ပဒါနုက္တမော	ဗိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝုတဓမ္မာ	၂၁၊၁၅၀
ဝုတောဝ	၁၅၀
ဝုရပတ္တာနိ	၁၄၈
ဝုရဘတ္တံ	၂၀၀
[နာ]	
နက္ခတ္တံ	၁၅၂
နဒ္ဒီ	၁၃၀
နမေယျ	၂၁၈
နဝုတိဟတ္ထာနိ	၁၄၈
နဋ္ဌာဂါရံ	၈၀
နာနတ္တသညာယော	၁၂၉
နိက္ကမထ	၇၉
နိက္ကေသိ	၁၅၉
နိက္ခံ	၁၅၂
နိက္ခိတ္တဝုရတာ	၁၁၁
နိက္ခိတ္တသ	၄၇
နိဂ္ဂယ္ဟဝါဒိ	၁၉၀
နိစ္စသညံ	၁၃၀
နိဒါနံ	၂၃
နိဓိနံ	၁၉၀
နိပ္ပတ္တိ	၁၃၈
နိဗ္ဗာနပရာယဏံ	၁၉၆
နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ	၁၉၆
နိဗ္ဗာနောဂဓံ	၁၉၆
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ	၁၃၀
နိဗ္ဗိန္ဒေယျ	၁၄၅
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ	၆၇
နိဗ္ဗေဓိကပညာ	၂၀၇
နိမန္တေတွာ	၁၅၉

ပဒါနုက္တမော	ဗိဋ္ဌကော်
[နာ]	
နိမုဇ္ဇနုမ္မုဇ္ဇနဝသေန	၁၈၄
နိရာဟာရံ	၁၈၄
နိရာမဂန္ဓာ	၁၆၉
နိရောဓမ်ံ	၂၇၇
နိရောဓနုပဿနာယ	၁၃၀
နိဝတ္ထနိဝါသနသ	၆၀
နိဝုတာ	၁၀၃
နိသရဏပ္ပဟာနံ	၈၃
နှာရုကလျာဏတာ	၁၈၇
[ပ]	
ပကာသေန္တသ	၇၄
ပက္ခိကဘတ္တံ	၂၀၀
ပဋ္ဌရဏံ	၁၃၁
ပစလာယိကဘာဝေါ	၇၆
ပစ္စယအပ္ပိစ္ဆော	၁၁၃
ပစ္စဝေက္ခဏော	၁၀၆
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ	၁၀၃
ပဋ္ဌကလျာဏသမန္နာဂတာ	၁၈၇
ပညာဂရုကော	၂၈၄
ပညာစရိတော	၂၈၄
ပညာဓေဝ	၂၈၄
ပညာမိပတေယ္ယော	၂၈၄
ပညာမိမုတ္တော	၂၈၄
ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ	၃၀
ပညာဝုဋ္ဌိယာ	၂၇၇
ပညာသက်လနနိစ္ဆယော	၂၁
ပညာသယော	၂၈၄
ပဋိကွေပဝတ္ထု။သု	၁၅၁
ပဋိဃနိမိတ္တံ	၇၆

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဋိဃသညာ	၈၂၉
ပဋိဆန္နာ	၁၀၃
ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ	၁၃၀
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ	၈၃
ပဋိဗလသ	၇၉
ပဋိမာ	၁၃၈
ပဋိယာဒေတ္ဌာ	၁၅၂
ပဋိသဒ္ဓါနံ	၈၄
ပဋိသမော	၁၃၈
ပဋိဟာရကသ	၁၈၈
ပဍုဗန္ဓော	၁၈၇
ပဏာကံ	၉၈
ပဏာမနာ	၇၇
ပဏိယံ	၁၅၉
ပတိကိဋ္ဌံ	၁၁၇
ပတ္တဒါမံ	၁၄၈
ပထဗျာ	၆၈
ပထဝိပ္ပဘာသော	၆၉
ပဒဝိဘာဂေါ	၂၃
ပဒုမုတ္တရော	၁၄၈
ပဓာနကမ္မိကာ	၈၂
ပန္နဒနာယ	၈၅
ပန္ဓေသု	၇၇
ပဗ္ဗဇ္ဇာ	၂၂၀
ပမ္ဘတဂဟနံ	၆၉
ပဘဿရံ	၉၉
ပမာဏေန	၂၁၈
ပယောဂေါ	၁၁၆
ပရဏ္ဍာသယော	၄၈
ပရပရိယာပန္နာ	၁၉၃

ပဒါနုက္တမော	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပရမတ္ထော	၁၂၁
ပရမသန္တုဋ္ဌော	၁၁၅
ပရဝမ္ဘနဝသေန	၁၈၀
ပရာမဋ္ဌော	၂၄၃
ပရိဂ္ဂဏှာတိ	၂၇၈
ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏာ	၁၃၁
ပရိစ္ဆေဒေါ	၂၁၁
ပရိတသိတာ	၇၇
ပရိဘုဥ္ဇန်	၂၈၈
ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော	၁၁၃
ပရိယေသန္တော	၁၂၄
ပရိသာဝေတ္ဌာ	၁၆၃
ပရိဟီနဗျာနသ	၇၄
ပရောသဟသံ	၁၄၄
ပလာယိ	၁၈၄
ပလာလဝရဏကံ	၇၉
ပလာသော	၂၈၃
ပလိဗုဒ္ဓါ	၁၀၃
ပလိဗောဓော	၂၇၀
ပဝတ္တာရံ	၁၉၀
ပဝိဝေကတာ	၁၅၁
ပါပမိတ္တတာ	၁၁၆
ပါပိစ္ဆတာ	၁၁၂
ပါဘတေန	၁၆၁
ပါယာသသ	၂၀၈
ပါယာသိရညော	၁၈၂
ပါရိစရိယာ	၁၃၉
ပါရိဇုညံ	၁၇၅
ပါရုပနကဏ္ဍံ	၁၅၂
ပါလေတိ	၁၈၇

ပဒါနုက္တမော	ဗိဒ္ဓကော်
[ပ]	
ဗိဏ္ဍာပစိတိ	၈၁
ဗိယာနံ	၁၇၉
ဗိဟိတာ	၁၀၃
ဗိဏယတိ	၂၅၀
ဗိဒ္ဓနံ	၃၄
ပုညံ	၁၇
ပုညနိယာမေန	၁၅၂
ပုတ္တပသုသမ္ဘတ္တံ	၁၉၉
ပုထုဇ္ဇနာ	၁၀၂
ပုပ္ပဒါမံ	၁၅၂
ပုဗ္ဗစရိယာ	၁၂၆
ပုဗ္ဗယောဂေါ	၁၂၆
ပုဗ္ဗဝကံ	၂၇၂
ပေက္ခ	၂၀၈
ပေါသေန္တိ	၁၆၃
[ဖ]	
ဖာဏိတံ	၂၂၂
ဖာလေန္တိ	၁၈၄
ဖာသုကကာလေ	၁၈၄
ဖုဋ္ဌော	၂၇၅
ဖုသရထံ	၁၅၂
[ဗ]	
ဗန္ဓဝါ	၁၉၄
ဗလံ	၁၁၅
ဗဟိမုခေါ	၂၈၇
ဗာဟိရံ	၁၁၇
ဗာဟုလ္လာယ	၇၄
ဗုဒ္ဓနကသတ္တာသ	၁၁၆

ပဒါနုက္တမော	ဗိဒ္ဓကော်
[ဘ]	
ဘုဒ္ဓဘာဝံ	၁၃
ဘုဒ္ဓိစရိယာ	၁၂၆
ဘေဝဓိယာ	၁၁၆
ဘန္တိံ	၂၈၆
ဘာဓိယက်	၇၇
ဘာပါဒေါ	၇၆
ဘာသတ္တာမနသံ	၁၉၉
ဗြဟ္မဝိဟာရာ	၃၈
ဗြာဟ္မဏာ	၆၉
ဗြူဟေတ္ဝာ	၁၂၇
[ဘ]	
ဘဂိနိနံ	၁၆၂
ဘဇေယျ	၁၉၀
ဘတ္တကိလမထော	၇၇
ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟော	၇၇
ဘတ္တဗျာပတ္တိ	၇၆
ဘတ္တမုဏ္ဍာ	၇၇
ဘတ္တဝမိတက်	၂၆၇
ဘာဂိနီ	၂၀၉
ဘာတာ	၁၆၀
ဘာဝေတ္ဝာ	၁၃
ဘိက္ခုနဝမ္ဘတာ	၄၄
ဘိက္ခုနသီလတာ	၄၄
ဘိယ္ယောဘာဝေါယ	၇၂
ဘုတ္တာဝိသ	၇၇
ဘုတ္ဝာဝိဂတုပ္ပန္နံ	၂၄၀
ဘူတကာရဏာ	၁၂၁
ဘူတာဝဂတုပ္ပန္နံ	၂၄၀
ဘူမိယော	၂၄၂

ပဒါနုက္ကမော	စာမျက်နှာ
[မ]	
မံသကလျာဏတာ	၁၀၇
မဂ္ဂေါ	၂၀၃
မဏိဝဏ္ဏော	၀၂
မနာပါနံ	၁၇၉
မနောမယေန	၁၅၅
မမာယတိ	၂၆၃
မရန်္ဂီ	၁၀၄
မရ	၁၂၀
မဟဇ္ဇိယံ	၁၀၉
မဟပ္ဖလံ	၁၀၉
မဟလ္လကတရာ	၁၆၃
မဟာအဝိဇ္ဇံ	၉၇
မဟာဇုတိကံ	၁၀၉
မဟာဗောဓိမဏ္ဍော	၁၃၆
မဟာဘူတိ	၀၁
မဟာဝိပ္ပါရံ	၁၀၉
မဟာသမယော	၃၃
မဟာဟတ္ထိ	၆၀
မဟိဿတာ	၁၁၂
မဟောဃော၀	၁၉၉
မာတုဆံ	၁၉၃
မာပကော	၁၆၉
မာယာ	၂၀၃
မာရသေနမထနာ	၁၆
မာလာဒါမံ	၁၄၀
မိဂရူပါနိ	၂၀၀
မိဂေါ	၆၀
မိဒ္ဓံ	၇၆
မုဏ္ဍပိဋကံ	၁၄၂

ပဒါနုက္ကမော	စာမျက်နှာ
[မ]	
မုတ္တဟရိတကံ	၁၁၅
မေတ္တာ	၀၄
မေတ္တိ	၁၇၆
မေဝါ၀ိ	၁၉၀
မောဃပုရိသ	၁၇၇
မောရကုက္ကုဋိကာယ	၇၀
[ယ]	
ယက္ခ၀ဏ္ဏော	၂၀၀
ယထာလာဘသန္တောသော	၁၁၅
ယန္တဗဒ္ဓါနိ	၁၅၃
ယုဂနဒ္ဓါ	၂၄၃
ယောဂကွေမာယ	၂၇၅
ယောဂေါ	၁၁၆
[ရ]	
ရဇ္ဇုတော	၇၀
ရဏာ	၁၆၂
ရတနံ	၁၇
ရတ္တာ	၁၀၂
ရဟောဂတော	၁၇၇
ရာဂဒ္ဒေါနိယံ	၇၅
ရာဇကကုဝေဘဏ္ဍံ	၁၅၂
ရာမဏေယျကံ	၂၃၁
ရိတ္တကော	၁၅၆
ရုပ္ပတိ	၅၀
ရူပဂရုကာနံ	၄၉
ရူပသညာ	၁၂၉
ရူပူပပတ္တိယာ	၅၀
ရောဒန္တိယာ	၆၉

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဓုကော်
[လ]	
လဂ္ဂါ	၁၀၂
လဂ္ဂိတာ	၁၀၃
လဒ္ဓမဂ္ဂံ	ဂ၂
လဟုတာ	၂ဂ၅
လာဘိတာယ	၁၆၀
လာဘော	၁၃၉
လိဂ်သမ္ပတ္တိ	၂၂၀
လိနံ	၇၇
လုဇ္ဇတော	၉ဂ
လူခေဟိ	၁၉၉
လောကာမိသေန	၁၅၃
လောကိယံ	၆၇
လောဘက္ခန္ဓံ	၂ဂ၇
လောမာနိ	၁၆၁
လောဟိတကံ	၂၇၂
[ဝ]	
ဝဂ်ပဒေ	၁၄ဂ
ဝစနကိရိယာယ	၂၃၃
ဝဇ္ဇဒဿိနံ	၁၉၀
ဝဋ္ဋရုက္ခံ	၂၀ဂ
ဝဋ္ဋပဋိလာဘာယ	ဂဂ
ဝဏ္ဏေ	၂၂၂
ဝမ္ဘိတဝမ္ဘုနာ	၂၇၇
ဝမ္ဘိတပ္ပမာဏာနိ	၂၆၇
ဝတ္ထုမာနုပ္ပန္နံ	၂၄၀
ဝနသဘာဂံ	၁၆၂
ဝန္ဒနာမယံ	၁၇
ဝယကလျာဏတာ	၁ဂ၇
ဝယဓမ္မံ	၂၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ဗိန္ဓုကော်
[ဝ]	
ဝဝသဿဂ္ဂေါ	၂၃၂
ဝသိနော	၁၉
ဝသိကတာ	၁၆၆
ဝါစေန္တသ	၇၄
ဝါရဘိကံ	၁၉၃
ဝါရိဇော	၆ဂ
ဝါသနာဘာဂိယံ	၆၆
ဝါဟေတ္ဝာ	၁၆၇
ဝါဠမိဂဒ္ဓာနေ	၂၀ဂ
ဝိကိရေယျ	၂၁ဂ
ဝိကူလံ	၂၃၁
ဝိက္ကန္တံ	၁၄၇
ဝိက္ကမိ	၁၂ဂ
ဝိကွမ္ဘနပ္ပဟာနံ	ဂ၂
ဝိကွာယိတကံ	၂၇၂
ဝိကွိတ္တိကံ	၂၇၂
ဝိကွိတ္တိစိတ္တာ	၄၅
ဝိဂတဒေါသံ	၁၉
ဝိစယဗဟုလော	၂ဂ၄
ဝိစိကိစ္ဆာ	၇ဂ
ဝိစ္ဆိဒ္ဒကံ	၂၇၂
ဝိဇမ္ဘနာ	၇၇
ဝိညာပနိ	၁ဂဝ
ဝိတ္ထာပနံ	၁၃၁
ဝိဌမ်ဘနံ	၁၃၁
ဝိဒ္ဓံသေယျ	၂၁ဂ
ဝိဓမေယျ	၂၁ဂ
ဝိဓာဝနိကံ	၁၆၃
ဝိနမနာ	၇၇
ဝိနမေယျ	၂၁ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဝ]	
ဝိနိပါတော	၉၇
ဝိနိဗန္ဓော	၂၄၃
ဝိနီလကံ	၂၇၁
ဝိနောဒေတိ	၂၀၆
ဝိပါကာရဟံ	၂၂၁
ဝိပုဗ္ဗကံ	၂၇၂
ဝိပ္ပဋိသာရော	၇၀
ဝိပ္ပသန္နော	၉၀
ဝိဘူတဝိဟာရီ	၂၀၄
ဝိမတိ	၃၃
ဝိမတိဆေဒနာ	၁၂၅
ဝိရဒ္ဓံ	၂၀၀
ဝိရာဂါနုပဿနာယ	၁၃၀
ဝိသခ်ံရိတ္ဝာ	၇၉
ဝိသကဏ္ဏကော	၂၂၂
ဝိသိကာဒဿနံ	၅၁
ဝိသိဋ္ဌော	၂၁၀
ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ	၀၂
ဝိဿဇ္ဇေတွာနဿ	၇၄
ဝိဿဇ္ဇာ	၁၉၇
ဝိဿာသိကော	၁၅၁
ဝိဟဿတိ	၀၀
ဝိရိယံ	၂၅၀
ဝုသိတံ	၁၅၇
ဝေဒဂူ	၆၉
ဝေပုလ္လာယ	၇၂
ဝေါဿဂ္ဂါနုပ္ပဒါနံ	၁၁၁
[သ]	
သံကိလေသဘာဂိယံ	၆၆
သံကိလေသိကာ	၂၄၃
[သ]	
သံဃရာဇိ	၂၁၄
သံယောဂါဘိနိဝေသံ	၁၃၀
သက္ကရာ	၂၂၂
သခ်ံ	၉၀
သဂ်ီတာ	၁၉
သစ္စကာရေန	၁၀၀
သစ္စကာရော	၁၅၁
သစ္စဝိပ္ပဋိကူလေန	၇၅
သဏ္ဌိကတ္ဝာ	၁၃
သဏ္ဌာယနဿ	၇၄
သတသာခေါ	၁၅၃
သတိဝေါဿဂ္ဂံ	၇၄
သတိသမ္ပဇညံ	၂၅၁
သတ္တာမိဋ္ဌာနံ	၆၇
သတ္တာရဒဿနံ	၂၂၀
သဒ္ဒဟန္တော	၂၅၅
သဒ္ဓမ္မာ	၂၂၇
သဒ္ဓါဓုရေ	၂၄၇
သနရာမရဏလောကဂရုံ	၇
သန္ဓာပေါ	၃၄
သန္ဓိဆေဒယံ	၂ဝ၃
သဗ္ဗကိလေသေ	၁၃၁
သဘာဝသဘာဝါနံ	၁၇၀
သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ	၁၅၂
သမနုပဿနာ	၄၉
သမန္နာဟာရော	၇၅
သမယပ္ပဝါဒကေ	၃၃
သမယော	၃၄
သမာ	၁၂၀
သမာဓိကမ္မိကဿ	၂၅၅

ပဒါနုက္တမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သမာဓိဂါဌော	၁၆၀
သမာနပက္ခံ	၁၅၂
သမိဒ္ဓတိ	၂၂၀
သမုဒ္ဓေဒပဟာနံ	ဂ၃
သမုဒ္ဓရိ	၁၄၇
သမုပါဒိကာ	၂၁ဂ
သမောဓာနံ	၁၃၂
သမောသရဏံ	၁၃၂
သမ္ဘာနော	၂၃၅
သမ္ဘတိဇာတော	၁၂၇
သမ္ဘရာယော	၉ဂ
သမ္ဘရိကိက္ခံ	၂၀၉
သမ္ဘေက္ခာယနဓမ္မော	၂ဂ၄
သမ္ဘောဇ္ဈင်္ဂါ	၂၄၉
သမ္ဘသိတ္ထာ	၁၅ဂ
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ	၂၂၅
သမ္ဘုတိ	၁၂၁
သရဏဒ္ဒေန	၂၄ဂ
သလာဂဟိဟကာ	၁ဂ၅
သလာကဘတ္တံ	၂၀၀
သလ္လေခတာ	၁၅၁
သလ္လေခိတံ	၁၀၆
သဝနံ	၁၃၉
သဟပံသုကီဠိတာ	၁၄၉
သာကစ္ဆိတ္ထာ	၁၆ဂ
သာဒ္ဒေယျံ	၂ဂ၃
သာဓုကာရိတာ	၄၄
သာဓုကီဠိတံ	၁၅၂
သာပတေယျံ	၂၄ဂ
သာရံ	၁၃၂

ပဒါနုက္တမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သာရဒ္ဒ	ဂ၂
သာရုပ္ပံ	၁၁၅
သာလာ	၂၀ဂ
သာလိသူကံ	၉၆
သိဂ်ိ	၆ဂ
သိဒ္ဓတ္ထကံ	၁၉၉
သိဃတာ	၂ဂ၅
သိလကထာ	၂၁
သိလာန်	၂၇၀
သိသာနုလောကိကော	၁၅ဂ
သိဟနာဒိကာနံ	၁၅၆
သုက္ခဝိပဿကာ	၁၁ဂ
သုခါ	၂၃၆
သုဂတံ	၉၊၁၇၆
သုတဝါ	၁၀၃
သုတဝိတ္ထကော	၁ဂဂ
သုတ္တနိက္ခေပေါ	၄ဂ
သုနခဝါဒိကော	၂၂၁
သုနိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယာ	၂၀
သုပဏ်ိဟိတော	၁၆၆
သုပ္ပိယော	၆ဂ
သုဘနိမိတ္တံ	၇၂
သုဝဏ္ဏကဒ္ဒကေ	၂၀ဂ
သုဝဏ္ဏမုဏ်ံ	၁၆၀
သုဝိဟတနန္ဒရာယော	၁၇
သူပဒ္ဒိတာ	၂၆၆
သူရဘာဝံ	၁၉၅
သူရိယာဘံ	၁၄၅
သေဒ္ဓော	၂၁ဂ
သေဝါလံ	၉ဂ

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[သ]	
သောဏိတဂန္ဓိနိ	၇၀
သောဓေတ္ဌာ	၂၇၀
[ဟ]	
ဟတဝိဂ္ဂိတ္ဘကံ	၂၇၂
ဟရတိ	၁၀၇
ဟရိတူပ်လိတ္ဘာယ	၁၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဟ]	
ဟရိသဝဏ္ဏော	၆၉
ဟာပေတမ္ဗံ	၂၅၄
ဟာရေတ္ဌာ	၇၂.
ဟာသမဟုလော	၂၀၅
ဟိတတ္ထာယ	၁၂၄
ဟိတဖရဏံ	၁၀၆၊၂၃၄
ဟိနာဓိကဇနသေဝိတံ	၄၄

၀၀၀၃—၁၅-၇-၆၁—၁ အံ-ဦ ၁—၁၁-၇-၆၁—၃၀၀၀
နေ-ဗ-သ-စ—၁ ၂၀—